

ឯកសារគម្ពីរព្រះទ័ត្របិដកស្ថាននេះ
ត្រូវបានថតចេញពី ច្បាប់គម្ពីរព្រះទ័ត្របិដកជប៉ុន។

ឯកសារគម្ពីរព្រះទ័ត្របិដកនេះ ចាប់ពីភាគ១ ដល់ ភាគ៥០
គឺជារបស់ ឧបាសិកា កាំង ហ៊ិច ទ័ណ និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រធីតា,
ធ្វើជូនលោកគ្រូអគ្គបណ្ឌិត ប៊ុត-សាន់ឯក ។ និងទុកក្នុង
គេហទំព័រ៥០០០ឆ្នាំ សម្រាប់ជាធម្មទាន ។

កែសម្រួលតាមកុំព្យូទ័រ តម្រូវឧបករណ៍អានអេឡិចត្រូនិច
ដោយខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំបាទ ស្រុង-បាន់ណា។

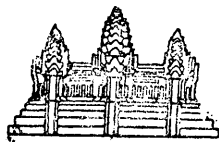
www.5000-years.org

រដ្ឋៈ
វិទ្យា បិដកបាធិ
និង
សេចក្តីប្រែប្រួលកាសាឡេរ
នាយ បិដក
បហាវិកន្ត បក្ខត្តកាគ

បាចិត្តិយកណ្ឌ បាដិទេសនីយកណ្ឌ
សេខិយកណ្ឌ នឹង អធិករណសមថកណ្ឌ

បោះពុម្ពលើកទី ២

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ

ព. ស. ២២៩៨

ឧទ្ទិសកថា

យើងខ្ញុំ សូមផ្ដល់ស្មារតីសូត្រព្រះធម៌ឧទ្ទិសជូនជនជាតិខ្មែរ ។

ឥឡូវ យើងខ្ញុំអាចជូនគម្ពីរព្រះត្រៃបិដកនេះ ទៅអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាជនជាតិខ្មែរបានហើយ ។

ព្រះធម៌នៃព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់នេះ ត្រូវបានសូត្រចេញពីជម្រៅដួងចិត្តនៃអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាជនជាតិជប៉ុន ។

このカンボジア版南伝大蔵経を
カンボジアの佛教徒へ
贈ることができることに感謝します。
これが日本の佛教徒の心です。

It is with a deep sense of gratitude that I present the translation of the complete collection of "TRIPITAKA" to the Cambodian Buddhists on behalf of the Japanese Buddhist community.

អារម្ភកថា

ជូនចំពោះជនជាតិខ្មែរ ជាទីរាប់អាន !

ជូនចំពោះជនជាតិខ្មែរដែលកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា ជាទីគោរព !

គម្ពីរព្រះត្រៃបិដកខ្មែរនេះ ត្រូវបាន " ក្រុមជំនុំព្រះត្រៃបិដក " នៃពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ នៅភ្នំពេញ ចកប្រែពីភាសាបាលីមកជាភាសាខ្មែរ តាំងពីឆ្នាំ ១៩៣០ ទៅឆ្នាំ ១៩៦៨ គឺត្រូវចំណាយ ពេល ៣៩ ឆ្នាំ ទើបបានសម្រេចហើយសព្វគ្រប់ ។ នេះពិតជាកំណប់ព្រះធម៌របស់ព្រះពុទ្ធសាសនា ខ្មែរ ហើយក៏ជាកំណប់វប្បធម៌ខាងផ្នែកបោះពុម្ពរបស់ជនជាតិខ្មែរផងដែរ ។ យើងខ្ញុំ ពុទ្ធសាសនិក ជាតិដប៉ុន មានសន្តានចិត្តរីករាយនឹងបោះពុម្ពជាថ្មីឡើងវិញ ដោយសង្ឃឹមថា ព្រះពុទ្ធសាសនាខ្មែរ ក៏នឹងរុងរឿងឡើងវិញដែរ ។

នេះគឺជាអំណោយពីជម្រៅដួងចិត្ត ជូនទៅដល់ជនជាតិខ្មែរទាំងអស់ ព្រមទាំង មនុស្សជាតិទូទៅ នៅក្នុងពិភពលោកនេះ ដែលមានចិត្តស្រឡាញ់សន្តិភាព ។

ខ្មែរបានរងសោកនាដកម្មដែលមិនធ្លាប់មានពីមុនមក ។ ម្យ៉ាងទៀត ព្រះពុទ្ធសាសនា ខ្មែរ ក៏ត្រូវអន្តរាយយ៉ាងខ្លាំង ក៏ប៉ុន្តែឥឡូវនេះ យើងទាំងអស់គ្នា បានឈានជើងកន្លងផុតពីសេចក្តី ទុក្ខសោកដ៏ធ្ងន់ធ្ងរនេះ ចាកផុតពីអំពើឃោរឃៅ បញ្ចប់គំនុំគុំគួន ដើរតាមពុទ្ធដីការព្រះបរមគ្រូ មិត្តជំពូកយាមធ្វើឱ្យមានសន្តិភាពក្នុងពិភពលោក ។

ការណ៍ដែលយើងខ្ញុំជូនគម្ពីរព្រះត្រៃបិដកពេលនេះ គឺជានិមិត្តរូបនៃការប្តេជ្ញាចិត្ត របស់អ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាជនជាតិដប៉ុនថា យើងខ្ញុំធ្វើសហប្រតិបត្តិការដើម្បីសន្តិភាព ក្នុងពិភពលោក ដើម្បីទុកជាភស្តុតាងនៃចំណងមេត្រីភាព និងមិត្តភាពរវាងប្រជាជាតិដប៉ុន និង ប្រជាជាតិខ្មែរ ។

ថ្ងៃនព្វត្ថបក្ស កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤

សមាគមជំនួយដល់ការបោះពុម្ពព្រះត្រៃបិដកឡើងវិញ

អ្នកតំណាងចាត់ការ Rev. Muchaku Seikyo

ប្រធានការិយាល័យ Rev. Sinohara Eiichi

អ្នកចាត់ការ Rev. Matunaga Zendo Rev. Arima Jitsujo Rev. Ito Yoshimichi
Rev. Watai Keiichi Rev. Sugiyama Yoshizumi Rev. Sigeta Shincyo
Rev. Maeda Risyo Rev. Nakajima Kyoshi Mr. Ei Rokusuke

『トリピタカ』復刻進呈にあたって

親愛なるカンボジアの皆さん！

敬愛するカンボジアの仏教徒の皆さん！

カンボジア版『トリピタカ』は、プノンペンの仏教研究所が、仏教界の英知を集め、1930年から1968年まで、39年の歳月をかけて翻訳し、分類し、集大成して完成されました。まさにカンボジア仏教の法宝であると共に、カンボジア出版文化の至宝です。日本仏教徒の有志は、カンボジア仏教の復興再生を願いつつ、これを復刻刊行し、贈らせていただきます。

これはカンボジア仏教徒のみならず、カンボジア全人民、否、平和を愛する地球上のすべての人々への、心からの贈り物です。

カンボジアは、古今未曾有の悲劇を体験しました。カンボジア仏教もこの受難の時代に壊滅的な打撃を受けました。しかし、今はその悲しみを乗り越え、瞋りを離れ、怨みを恕し、ブッダの教えに従い、世界平和の実現に努力するときです。

この本の贈呈は、日本の仏教徒も共に、世界平和のために努力することを誓うしるしであり、相互の連帯と友情の証なのです。

合掌

1994年7月吉日

カンボジア版トリピタカ（南伝大蔵経）復刻救援委員会

世話人代表 無着 成恭
事務局長 篠原 鋭一

世話人 松永 然道 有馬 実成
伊藤 佳通 渡井 奎一
杉谷 義純 茂田 真澄
前田 利勝 中島 教之
永 六輔

Acknowledgment

My dear Cambodian friends and respected members of the Cambodian Buddhist community.

It gives me a great pleasure to learn that the translation of the " Pali Tripitaka " into Cambodian by the " Tripitaka Commission " of the Buddhist Institute, Phnom Penh has been successfully achieved. The project to translate the Tripitaka was launched in 1930 and took 39 years to complete the whole work only in 1968.

The Cambodian translation of this great work will not only become a cherished treasure of the Cambodian Buddhist community but is also an important milestone in the history of publication in Cambodia.

Revival and prosperity of Buddhism in Cambodia is the ardent desire of the Japanese Buddhist Community. It is with this spirit that we have completed this important project and want to present the complete work to the Cambodian Buddhist community. It is a present not only to the Buddhist community in Cambodia but also to the Cambodian people and all the peace loving people in the world.

Cambodia experienced the greatest tragedies of modern times and the Cambodian Buddhist community also underwent severe trials and suffered crushing blows during this period. But now a time has come to surmount this grief and anger, and to forgive and start working again for world peace.

This great work is a symbol of Japanese Buddhist communities resolve to work with our Cambodian brothers and sisters toward world peace and a testimony to the friendship between the people.

Join hands in prayer...
July 1994

TRIPITAKA PUBLISHING SUPPORT COMMITTEE

Project Manager: Rev. Seikyo Muchaku

Secretary General: Rev. Eiichi Sinohara

Management Team:

Rev. Zendo Matunage Rev. Jitsujo Arima Rev. Yoshimichi Ito
Rev. Keiichi Watai Rev. Yoshizumi Sugiya Rev. Shincyo Sigeta
Rev. Risyo Maeda Rev. Kyoshi Nakajima Mr. Rokusuke Ei

វិទ្យាប័ណ្ណ មហាវិថ្ន

ចតុត្ថកាគ

៤

វិទ្យាប័ណ្ណ វិទ្យាប័ណ្ណ វិទ្យាប័ណ្ណ

សេចក្តីបញ្ជាក់ ដ៏អស្ចារ្យសម្រាប់

ព. ស. ២២៧៨

ធម្មសិក្ខាបទី

(១) តេន សមយេន ពុទ្ធា កកវា សាវត្ថយំ
វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុ វសេយ្យាយោ
បលីពុទ្ធន្តំ ថេវ ភិក្ខុ ឧដ្ឋាបេន្តំ ។ អថខោ ធម្មត្ថិ-
យានំ ភិក្ខុនំ ឯតទហោសិ កេន នុ ខោ មយំ
ឧបាយេន ឥនេវ វស្សំ វសេយ្យមាតិ ។ អថខោ
ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុ ថេវ ភិក្ខុ អនុប្បឧដ្ឋ សេយ្យំ
កប្បេន្តំ យស្ស សម្ពាដោ កវិស្សតិ សោ បក្ក-
មិស្សតីតិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ
ឧដ្ឋាយន្តំ ជ័យន្តំ វិចារេន្តំ កតំ ហំ នាម ធម្ម-
ត្ថិយា ភិក្ខុ ថេវ ភិក្ខុ អនុប្បឧដ្ឋ សេយ្យំ កប្បេស្ស-
ន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខុ កកវតោ ឯតមត្តំ
អារាមេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិវ តុម្កេ ភិក្ខុវេ ថេវ
ភិក្ខុ អនុប្បឧដ្ឋ សេយ្យំ កប្បេថាតិ ។ សច្ចំ កកវា-
តិ ។ វិកវហិ ពុទ្ធា កកវា កតំ ហំ នាម តុម្កេ

សិក្ខាបទទី ៦

(១) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្ត
ជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ពួក
ឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ប្រៀតប្រៀនយកទីដេកល្អ ។ ញ៉ាំងភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយឲ្យ
ក្រោកចេញទៅ ។ លំដាប់នោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ គិតគ្នាថា យើង
ទាំងឡាយនៅចាំវស្សាក្នុងទីនេះ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ លំដាប់
នោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុចូលទៅដេកប្រៀតប្រៀតភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយដោយ
គិតថា ភិក្ខុណាមានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ ភិក្ខុនោះនឹងចៀសចេញទៅ ។
ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ
ក៏ពោលទោស គំរង្សៀល បន្ទះបង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនសមបីនឹង
ចូលទៅដេកប្រៀតប្រៀតពួកភិក្ខុចាស់សោះ ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះនាំគ្នា
ក្រាបទូលដំណើរ⁺ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់
សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នករាល់គ្នាចូលទៅដេកប្រៀតប្រៀតភិក្ខុ
ចាស់ទាំងឡាយ ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់
មេត្តាប្រាស ការនោះពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់
គំរង្សៀលថា នែមោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនគួរនឹងចូលទៅដេក

មោឃបុរិសា ថេវ ភិក្ខុ អនុប្បឧជ្ឈ សេយ្យំ កក្កេ-
 ស្សៈ ធនំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ
 ។ បេ ។ ឯវេញ បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិ-
 សេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ សង្ឃិកោ វិហារេ ជានំ
 បុព្វបគតំ ភិក្ខុំ អនុប្បឧជ្ឈ សេយ្យំ កក្កេយ្យ យស្ស
 សម្ពាណោ ភវិស្សតិ សោ បក្កមិស្សតីតិ ឯតទេវ បច្ច-
 យំ កក្កា អនញ្ញំ ចាចិត្តិយន្តិ ។

[២] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អធិប្បតោ
 ភិក្ខុតិ ។ សង្ឃិកោ នាម វិហារោ សង្ឃស្ស ទិដ្ឋោ
 ហោតិ បរិច្ចតោ ។ ជានាតិ នាម វុឡោតិ ជានាតិ
 គិលានោតិ ជានាតិ សង្ឃន ទិដ្ឋោតិ ជានាតិ ។
 អនុប្បឧជ្ឈាតិ អនុប្បវិសិត្វា ។ សេយ្យំ កក្កេយ្យាតិ
 មញ្ចស្ស វា បីវស្ស វា បរិសន្តស្ស វា ជិត្តមន្តស្ស វា
 ឧបចារេ សេយ្យំ សន្តាតិ វា សន្តារាបេតិ វា អាបត្តិ
 ទុក្កេស្ស អភិទិសីទតិ វា អភិទិបដ្ឋតិ វា អាបត្តិ

វិទ្យាបិដក មហាវិភង្គ

ប្រៀតប្រៀតពួកភិក្ខុចាស់សោះឡើយ នៃមោឃបុរសទាំងឡាយអំពើដែល
 អ្នកទាំងឡាយធ្វើនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកបុគ្គលដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា
 នោះទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវ
 សិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយដឹងហើយចូលទៅប្រៀតប្រៀតនូវភិក្ខុ
 ដែលចូលទៅនៅមុនហើយសម្រេចនូវទីដេក ក្នុងវិហាររបស់សង្ឃដោយ
 គិតថា ភិក្ខុណាមានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ ភិក្ខុនោះនឹងចៀសចេញទៅ
 ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះធ្វើនូវសេចក្តីប្រៀតប្រៀតនោះឯងឲ្យជាបច្ច័យ
 មិនមែនហេតុដទៃទេ ។

(២) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១
 នៃបារាជិកកណ្ត ។ វិហារដែលគេលះប្រគេនដល់សង្ឃ ហៅថាវិហាររបស់
 សង្ឃ ។ ដែលហៅថា ដឹង គឺភិក្ខុដឹងថា ភិក្ខុនេះចាស់ ដឹងថា ភិក្ខុនេះឈឺ ដឹង
 ថា វិហារនេះសង្ឃបានឲ្យហើយ ។ ពាក្យថា ចូលទៅប្រៀតប្រៀតគឺចូលទៅ
 ប្រៀតដែក ។ ពាក្យថា សម្រេចនូវទីដេក សេចក្តីថា ភិក្ខុក្រាល
 ឯងក្តី ប្រើគេឲ្យក្រាលក្តី នូវទីដេកក្នុងឧបចារ^(១)នៃគ្រឹះ នៃតាំងក្តី
 នៃភិក្ខុចូលទៅក្តី ចេញមកក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ភិក្ខុអង្គុយសង្ឃតក្តី

១ ឧបចារព្រំនឹងតាំង តាមអដ្ឋកថា ថាពំណត់ពីរហេតុមួយបំណាច់ ។

បាចិត្តិយកណ្តោ ភូតតាមវត្ថុស្ស ធម្មសិក្ខាបទស្ស បទរាជនិយម

ចាចិត្តិយស្ស ។ ឯតទេវ បច្ចុយំ កាវត្វា អនុញ្ញាតិ
ន អញ្ញោ កោចិ បច្ចុយោ ហោតិ អនុប្បឌ្ឋ សេយ្យំ
កប្បេតំ ។

(៣) សង្ឃកេ សង្ឃកសញ្ញំ អនុប្បឌ្ឋ សេយ្យំ
កប្បេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ សង្ឃកេ វេមតិកោ
អនុប្បឌ្ឋ សេយ្យំ កប្បេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិ-
យស្ស ។ សង្ឃកេ បុគ្គលកសញ្ញំ អនុប្បឌ្ឋ
សេយ្យំ កប្បេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ មញ្ចស្ស
វា បីមស្ស វា បរិសន្តស្ស វា ជិត្តមន្តស្ស វា ឧប-
ចារំ វេមត្វា សេយ្យំ សន្តតិ វា សន្តរាបេតិ វា
អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ អភិជិសីទតិ វា អភិជិបជ្ជតិ
វា អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ វិហារស្ស ឧបចារេ វា ឧ-
បដ្ឋានសាលាយំ វា មណ្ឌាបេ វា រុក្ខមូលេ វា អដ្ឋោ-
កាសេ វា សេយ្យំ សន្តតិ វា សន្តរាបេតិ វា អាបត្តិ
ទុក្កជស្ស ។ អភិជិសីទតិ វា អភិជិបជ្ជតិ វា
អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ បុគ្គលកេ សង្ឃកសញ្ញំ

បាចិត្តយកណ្ត ភូតតាមវគ្គ សិក្ខាបទទី ៦ បទភានីយ

ដេកសង្កត់ក្តី (លើទីដេកនោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា
ព្រោះធ្វើឲ្យសេចក្តីច្រៀតបៀតនេះឯងឲ្យជាបច្ច័យ មិនមែនហេតុដទៃទេ
សេចក្តីថា គ្មានហេតុដទៃនីមួយៗដែលក្រៅពីការចូលទៅដេកច្រៀតបៀត
នោះឡើយ ។

[៣] វិហាររបស់សង្ឃ ភិក្ខុសំគាល់ថា វិហាររបស់សង្ឃមែន
ហើយចូលទៅដេកច្រៀតបៀត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ វិហាររបស់សង្ឃ
ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយចូលទៅដេកច្រៀតបៀត ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយ ។ វិហាររបស់សង្ឃ ភិក្ខុសំគាល់ថារបស់បុគ្គលវិញ ហើយ
ចូលទៅដេកច្រៀតបៀត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុក្រាលឯងក្តី
ប្រើគេឲ្យក្រាលក្តី ឲ្យទីដេក រៀបលែងតែឧបចារនៃត្រីក្តី នៃតាំងក្តី
នៃភិក្ខុចូលទៅក្តី ចេញមកក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុអង្គុយសង្កត់ក្តី
ដេកសង្កត់ក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុក្រាលឯងក្តី ប្រើគេឲ្យក្រាលក្តី ឲ្យ
ទីដេក ក្នុងឧបចារនៃវិហារក្តី ក្នុងឧបជ្ជានសាលាក្តី^(១) ក្នុងមណ្ឌបក្តី ទៀប
គល់ឈើក្តី ក្នុងទីវាលក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុអង្គុយសង្កត់ក្តី ដេក
សង្កត់ក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ វិហាររបស់បុគ្គល ភិក្ខុសំគាល់ថារបស់សង្ឃ

១ ប្រែថា សាលាសម្រាប់បម្រើ តែអង្គកថាថា បានដល់សាលាសម្រាប់ឆាន់ ឬរោងឆាន់ ។

វិធីបដិភេ មហាវិភង្គោ

អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ បុគ្គលិកេ វេមតិកោ អាបត្តិ
 ទុក្ខជស្ស ។ បុគ្គលិកេ បុគ្គលិកសញ្ញា អញ្ញស្ស
 បុគ្គលិកេ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អត្ថនោ បុគ្គលិកេ
 អនាបត្តិ ។

(២) អនាបត្តិ គិលានោ បរិសតិ សីតេន វា
 ឧឡោន វា បីឡិតោ បរិសតិ អាបទាសុ ទុម្ពត្ត-
 កស្ស អាទិកម្ព្មកស្សាតិ ។

ធម្មសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

វិធីបិដក មហាវិភង្គ

ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ វិហាររបស់បុគ្គល ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវ
 អាបត្តិទុក្ខ ។ វិហាររបស់បុគ្គល ភិក្ខុសំគាល់ថា របស់បុគ្គលដដែល
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ព្រោះវិហារនោះ ជា របស់បុគ្គល គឺវិហារ នៃភិក្ខុ
 ដទៃ ។ ភិក្ខុមិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះវិហារ ជា របស់បុគ្គល គឺវិហារ
 របស់ខ្លួនឯង ។

[៤] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលមានដើម្បីចូលទៅក្តី ដល់ភិក្ខុ
 ដែលត្រូវតែជាកម្មក្តៅប្រៀនប្រៀនហើយចូលទៅក្តី ដល់ភិក្ខុមានសេចក្តី
 អនុរាយក្តី ដល់ភិក្ខុឆតក្តី ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ចាតិក្តី ។

សិក្ខាបទទី ៦ ចប់ ។

សត្តមសិក្ខាបទ្ធ

[៥] តេន សមយេន ពុទ្ធា កកវា សាវត្ថិ-
យំ វិហារតិ ជេតវេន អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។
តេន ខោ បន សមយេន សត្តរសវត្ថិយា ភិក្ខុ
អញ្ញាតំ បច្ចុន្តិមំ មហាវិហារំ បដិសង្ខារេន្តិ ឥន
មយំ វស្សំ វស្សិស្សមាតិ ។ អន្តសំសុ ខោ
ធាតុយា ភិក្ខុ សត្តរសវត្ថិយេ ភិក្ខុ វិហារំ ប-
ដិសង្ខារេន្តិ ទិស្វាន ឯវមាហំសុ ឥមេ អារុសោ
សត្តរសវត្ថិយា ភិក្ខុ វិហារំ បដិសង្ខារេន្តិ ហន្ត
នេ^(១)វុដ្ឋាបេស្សមាតិ ។ ឯកច្ចេ ឯវមាហំសុ អា-
តមេថារុសោ យាវ បដិសង្ខារេន្តិ បដិសង្ខតេ វុដ្ឋា-
បេស្សមាតិ ។ អថខោ ធាតុយា ភិក្ខុ សត្តរ-
សវត្ថិយេ ភិក្ខុ ឯតទរោច្ចំ ឧដ្ឋេថារុសោ អម្ហាតំ
វិហារោ ចាបុណាតីតិ ។ នន្ទ អារុសោ បដិកច្ចេវ

សិក្ខាបទទី ៧

(៥) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតុវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ពួកសត្វសេវគ្គិយភិក្ខុ (ភិក្ខុមានពួក ១៧ រូប) នាំគ្នាជួសជុលវិហារធំ ១ មាននៅក្នុងបច្ចនប្រទេសដោយគិតគ្នាថា យើងទាំងឡាយនឹងនៅចាំវស្សាក្នុងទីនេះ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ (ភិក្ខុមានពួក ៦ រូប) បានឃើញពួកសត្វសេវគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាជួសជុលវិហារ លុះឃើញហើយបាននិយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ ពួកសត្វសេវគ្គិយភិក្ខុនេះនាំគ្នាជួសជុលវិហារ បើដូច្នោះយើងទាំងឡាយនឹងធ្វើឲ្យភិក្ខុទាំងនោះចៀសចេញទៅ ។ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុពួកខ្លះបាននិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ សូមលោកទាំងឡាយបង្អង់ចាំឲ្យសត្វសេវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយជួសជុលវិហាររួចសិន លុះជួសជុលស្រេចហើយ យើងទាំងឡាយនឹងធ្វើភិក្ខុទាំងនោះឲ្យចៀសចេញទៅ ។ គ្រានោះពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបាននិយាយពាក្យនេះនឹងពួកសត្វសេវគ្គិយភិក្ខុថា ម្ចាស់អាវុសោ ពួកលោកចូរនាំគ្នាចៀសចេញទៅ វិហារត្រូវបានពួកយើងទេ ។ ពួកសត្វសេវគ្គិយភិក្ខុនិយាយថា ម្ចាស់អាវុសោ ហេតុដូចម្តេច

វិធីបិដកេ មហាវិកត្តោ

អាចិត្តតត្ថំ មយញ្ច អញ្ញំ បដិសង្កេយ្យមាតិ ។
 ធនុ អាវុសោ សង្ឃិកោ វិហារោតិ ។ អាមាវុសោ
 សង្ឃិកោ វិហារោតិ ។ ឧដ្ឋេថាវុសោ អម្ពាតំ
 វិហារោ ចាបុណាតីតិ ។ មហាលូកោ អាវុសោ
 វិហារោ តុម្រេចិ វសេ មយំចិ វសិស្សមាតិ ។
 ឧដ្ឋេថាវុសោ អម្ពាតំ វិហារោ ចាបុណាតីតិ កុបិតា
 អនត្តមនា គិវាយំ កហេត្វា ធិក្កឡន្តិ ។ តេ
 ធិក្កឡន្តិយមនា រោទន្តិ ។ ភិក្ខុ ឯវមាហំសុ តិស្ស
 តុម្រេ អាវុសោ រោទថាតិ ។ ឥមេ អាវុសោ ធាតុតិយា
 ភិក្ខុ កុបិតា អនត្តមនា អម្រេ សង្ឃិកោ វិហារោ
 ធិក្កឡន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិទ្ធា ។ បេ ។
 តេ ឧដ្ឋាយន្តិ ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ កតំ ហំ នាម

វិទ្យាបំណិក មហាវិភង្គ

ក៏ពួកលោកមិនប្រាប់យើងជាមុនសិន យើងទាំងឡាយនឹងបានដួសដុល
 វិហារធំទៀតវិញ ។ ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុសួរថា ម្ចាស់អាវុសោ ក្រែង
 វិហារនោះជារបស់សង្ឃទេដឹង ។ ពួកសត្រូវសវគ្គិយភិក្ខុនិយាយតបថា
 អើអាវុសោ វិហារជារបស់សង្ឃ ។ ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់
 អាវុសោ ពួកលោកចូរនាំគ្នាចៀសចេញទៅ វិហារត្រូវបានពួកយើង
 ទេ ។ ពួកសត្រូវសវគ្គិយភិក្ខុនិយាយថា ម្ចាស់អាវុសោ វិហារជា
 វិហារធំ ពួកលោកក៏នៅបាន ពួកយើងក៏នៅបាន ។ ពួកធម្មគ្គិយ
 ភិក្ខុនិយាយដដែលទៀតថា ម្ចាស់អាវុសោ ពួកលោកចូរនាំគ្នាចៀស
 ចេញទៅ វិហារត្រូវបានពួកយើងទេ ហើយមានចិត្តកម្រើកខឹងឡើង
 នាំគ្នាចាប់កន្ត្រាក់ទាញចេញទៅ ។ ពួកសត្រូវសវគ្គិយភិក្ខុនោះ កាល
 ត្រូវពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុ កន្ត្រាក់ទាញចេញ ក៏នាំគ្នាយំ ។ ទើបភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ (ភិក្ខុដទៃចាកភិក្ខុពីរពួកនោះ) បាននាំគ្នាសួរយ៉ាងនេះ
 ថា ម្ចាស់អាវុសោ ហេតុអ្វី បានជាពួកលោកយំ ។ ពួកសត្រូវស-
 វគ្គិយភិក្ខុនិយាយតបថា ម្ចាស់អាវុសោ ធម្មគ្គិយភិក្ខុទាំងនេះ មានចិត្ត
 កម្រើកខឹងនាំគ្នាបណ្តេញពួកយើងចេញចាកវិហាររបស់សង្ឃ ។ ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 នោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្ខំថា ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុមិនសមបី

បាចិន្តិយកណ្តោ ភូតតាមវគ្គស្ស សន្តមសិក្ខាបទស្ស បញ្ចក្កី

ធាតុក្តិយា ភិក្ខុ កុប្បតា អនត្តមនា ភិក្ខុ សង្ឃិ-
 កា វិហារា និក្ខេឡិស្សន្តិតិ ។ អថោ តេ ភិក្ខុ
 ភកវតោ ឯតមន្តំ អាហារេសុំ ។ អថោ ភកវ
 ធាតុក្តិយេ ភិក្ខុ បដិប្បន្តិ សង្ខំ តិវ តុម្លេ ភិក្ខុវេ
 កុប្បតា អនត្តមនា ភិក្ខុ សង្ឃិកា វិហារា និក្ខេ-
 ឡិថាតិ ។ សង្ខំ ភកវតិ ។ វិកវហិ តុម្លោ
 ភកវ តថ ហិ នាម តុម្លេ មោយ បុរិសា
 កុប្បតា អនត្តមនា ភិក្ខុ សង្ឃិកា វិហារា
 និក្ខេឡិស្សន្តិ នេតំ មោយ បុរិសា អប្បសន្នានំ
 វា បសាទាយ ។ បេ ។ ឯវត្ថុ បន ភិក្ខុវេ ឥមំ
 សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យេ យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុ កុប្បតោ
 អនត្តមនោ សង្ឃិកា វិហារា និក្ខេឡិយ្យ វា និក្ខេ-
 ឡិមេយ្យ វា ចាចិន្តិយន្តិ ។

បាចិត្តិយកណ្ណ ភូតតាមវគ្គ សិក្ខាបទទី ៧ បញ្ញត្តិ

នឹងមានចិត្តក្រោធទាំងទង់ទាញភិក្ខុទាំងឡាយចេញចាកវិហាររបស់សង្ឃ
 សោះ ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សួរពួកឆព្វគ្គិយ
 ភិក្ខុថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា អ្នកទាំងឡាយមានចិត្តក្រោធទាំង
 ទង់ទង់ទាញភិក្ខុទាំងឡាយចេញចាកវិហាររបស់សង្ឃ មែនឬទេ ។
 ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។
 ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរសទាំង
 ឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនសមបីនឹងមានចិត្តក្រោធទាំងទង់ទង់ទាញភិក្ខុទាំង
 ឡាយចេញចាកវិហាររបស់សង្ឃសោះ ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើ
 ដែលអ្នកទាំងឡាយធ្វើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់បុគ្គលទាំងឡាយដែល
 មិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បី
 សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយមានចិត្តក្រោធទាំង
 នឹងភិក្ខុផងគ្នា ហើយទង់ទាញឯងក្តី ប្រើគេឲ្យទង់ទាញក្តី ចេញចាក
 វិហាររបស់សង្ឃ ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយ ។

វិធីបំណិក មហាវិក្កោ

[៦] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ នមស្មី អត្ថេ អនិប្បតោ
 ភិក្ខុតិ ។ ភិក្ខុន្តិ អញ្ញំ ភិក្ខុំ ។ កុបិតោ
 អនត្ថមនោតិ អនភិក្ខោ អាហតចិត្តោ ទិលជានោ ។

[៧] សង្ឃិកោ នាម វិហារោ សង្ឃស្ស ទិដ្ឋោ
 ហោតិ បរិច្ចតោ ។ ទិក្ខុឡ្ហយ្យាតិ កត្តេ កហេត្វា
 បមុខំ ទិក្ខុឡ្ហតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ បមុខេ
 កហេត្វា ពហិ ទិក្ខុឡ្ហតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
 ឯកេន បយោគេន ពហុកេបិ ឆ្វាវ អតិក្កាមេតិ
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ទិក្ខុឡ្ហបេយ្យាតិ អញ្ញំ
 អាណាបេសិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ សកី អា-
 ណត្ថោ ពហុកេបិ ឆ្វាវ អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។

[៨] សង្ឃិកោ សង្ឃិកសញ្ញំ កុបិតោ អនត្ថ-
 មនោ ទិក្ខុឡ្ហតិ វា ទិក្ខុឡ្ហបេតិ វា អាបត្តិ ចាចិត្តិ-
 យស្ស ។ សង្ឃិកោ វេមតិកោ កុបិតោ អនត្ថមនោ
 ទិក្ខុឡ្ហតិ វា ទិក្ខុឡ្ហបេតិ វា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

វិទ្យាបិណ្ឌ មហាវិភង្គ

(៦) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខា-
 បទទី១ នៃបារាជកកណ្ឌ ។ ពាក្យថា នឹងភិក្ខុ គឺនឹងភិក្ខុដទៃ ។
 ពាក្យថា មានចិត្តក្រោធខឹង សេចក្តីថា មានចិត្តមិនត្រឹមត្រូវ មានចិត្ត
 ដែលទោសកំចាត់បង់ មានចិត្តវិនិច្ឆ័យ ។

(៧) វិហារដែលគេបញ្ចេញប្រភេទដល់សង្ឃ ឈ្មោះថា វិហារ
 របស់សង្ឃ ។ ពាក្យថា ទង់ទាញឯង គឺភិក្ខុចាប់យកក្រណាត់បន្ទប់
 ហើយទង់ទាញទៅឯរបៀងវិហារ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុចាប់
 យកក្រណាត់របៀងហើយទង់ទាញទៅខាងក្រៅ ក៏ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។
 ទុកជាភិក្ខុទង់ទាញភិក្ខុឲ្យកន្លងទ្វារទាំងឡាយជាច្រើន តែដោយប្រ-
 យោគមួយ ក៏ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយតែមួយ ។ ពាក្យថា ប្រើគេ
 ឲ្យទង់ទាញ នោះគឺបង្គាប់អ្នកដទៃ (ភិក្ខុអ្នកបង្គាប់នោះ) ក៏ត្រូវអាបត្តិ
 បាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុបង្គាប់តែវារៈម្តង អ្នកទទួលបង្គាប់ទៅទង់ទាញភិក្ខុដទៃ
 ឲ្យកន្លងទ្វារសូម្បីច្រើន ក៏ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយតែមួយ ។

(៨) វិហាររបស់សង្ឃ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាបស់សង្ឃដែល ហើយ
 មានចិត្តក្រោធខឹងទង់ទាញឯងក្តី ប្រើគេឲ្យទង់ទាញក្តី ត្រូវអាបត្តិ
 បាចិត្តិយ ។ វិហាររបស់សង្ឃ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយមានចិត្ត
 ក្រោធខឹងទង់ទាញឯងក្តី ប្រើគេឲ្យទង់ទាញក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

ពាចរិយកណ្តោ ភូតតាមវគ្គស្ស សក្កមសក្កាបទស្ស អាបត្តិវាព

សង្ឃិកោ បុគ្គលិកសញ្ញី កុប្បិកោ អនត្តមនោ
 និក្ខេប្បតិ វា និក្ខេប្បបេតិ វា អាបត្តិ ចាប័ត្តិយស្ស ។
 តស្ស បរិច្ចារំ និក្ខេប្បតិ វា និក្ខេប្បបេតិ វា អាបត្តិ
 ទុក្ខជស្ស ។ វិហារស្ស ទុបចារា វា ទុបដ្ឋានសាលាយ
 វា មណ្ឌាទា វា វុត្តមូលា វា អដ្ឋោកាសា វា
 និក្ខេប្បតិ វា និក្ខេប្បបេតិ វា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 តស្ស បរិច្ចារំ និក្ខេប្បតិ វា និក្ខេប្បបេតិ វា អាបត្តិ
 ទុក្ខជស្ស ។ អនុបសម្បជ្ជំ វិហារា វា វិហារស្ស
 ទុបចារា វា ទុបដ្ឋានសាលាយ វា មណ្ឌាទា វា
 វុត្តមូលា វា អដ្ឋោកាសា វា និក្ខេប្បតិ វា និក្ខេ-
 ប្បបេតិ វា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ តស្ស បរិច្ចារំ
 និក្ខេប្បតិ វា និក្ខេប្បបេតិ វា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 បុគ្គលិកោ សង្ឃិកសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ បុគ្គ-
 លិកោ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ បុគ្គលិកោ
 បុគ្គលិកសញ្ញី អញ្ញស្ស បុគ្គលិកោ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 អត្តនោ បុគ្គលិកោ អនាបតិ ។

ចាបិក្ខយកណ្ត ភូតតាមវត្ថុ សិក្ខាបទទី ៧ វារៈដែលត្រូវអាបត្តិ

វិហាររបស់សង្ឃ ភិក្ខុសំគាល់ថាជារបស់បុគ្គលទៅវិញ ហើយមានចិត្ត
 ក្រោធខឹងទង់ទាញឯងក្តី ប្រើគេឲ្យទង់ទាញក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។
 ភិក្ខុទង់ទាញឯងក្តី ប្រើគេឲ្យទង់ទាញក្តី នូវបរិក្ខាររបស់ភិក្ខុនោះ ត្រូវ
 អាបត្តិទុក្ខ ។ ភិក្ខុទង់ទាញឯងក្តី ប្រើគេឲ្យទង់ទាញក្តី នូវភិក្ខុឲ្យចាក
 ឧបចារនៃវិហារក្តី ចាកឧបដ្ឋានសាលាក្តី ចាកមណ្ឌបក្តី ចាកម្លប់ឈើក្តី
 ចាកទីវាលក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ភិក្ខុទង់ទាញឯងក្តី ប្រើគេឲ្យទង់ទាញក្តី
 នូវបរិក្ខារនៃភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ភិក្ខុទង់ទាញឯងក្តី ប្រើគេឲ្យ
 ទង់ទាញក្តី នូវអនុបសម្បន្នឲ្យចាកវិហារក្តី ចាកឧបចារនៃវិហារក្តី ចាក
 ឧបដ្ឋានសាលាក្តី ចាកមណ្ឌបក្តី ចាកម្លប់ឈើក្តី ចាកទីវាលក្តី ត្រូវអា-
 បត្តិទុក្ខ ។ ភិក្ខុទង់ទាញឯងក្តី ប្រើគេឲ្យទង់ទាញក្តី នូវបរិក្ខាររបស់
 អនុបសម្បន្ននោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ វិហាររបស់បុគ្គល ភិក្ខុសំគាល់ថាជា
 របស់សង្ឃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ វិហាររបស់បុគ្គល ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ វិហាររបស់បុគ្គល ភិក្ខុសំគាល់ថាជារបស់បុគ្គល
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ព្រោះវិហារជារបស់បុគ្គលនៃភិក្ខុដទៃ គឺវិហាររបស់គេ
 ភិក្ខុមិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះវិហារជារបស់បុគ្គលនៃខ្លួន គឺវិហាររបស់ខ្លួនឯង ។

វិធីបំប៉ន មហាវិញ្ញាណ

(៧) អនាមត្តំ អលង្កំ ជិត្តឱត្តំ វា ជិត្តឱបេតិ
 វា តស្ស បរិច្ចារំ ជិត្តឱត្តំ វា ជិត្តឱបេតិ វា
 ឧម្មត្តកំ ជិត្តឱត្តំ វា ជិត្តឱបេតិ វា តស្ស បរិច្ចារំ
 ជិត្តឱត្តំ វា ជិត្តឱបេតិ វា កណ្ណានការកំ វា
 កលហការកំ វា វិវាទការកំ វា កស្សការកំ
 វា សង្ខេ អធិការណការកំ វា ជិត្តឱត្តំ វា ជិត្តឱ-
 បេតិ វា តស្ស បរិច្ចារំ ជិត្តឱត្តំ វា ជិត្តឱបេតិ
 វា អន្តេវាសីកំ វា សង្ខារីហារីកំ វា ន សម្មាវត្ថុនំ
 ជិត្តឱត្តំ វា ជិត្តឱបេតិ វា តស្ស បរិច្ចារំ ជិត្ត-
 ឱត្តំ វា ជិត្តឱបេតិ វា ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្ម-
 កស្សតិ ។

សត្តមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

វិធម្មបិដក មហាវិក័ត

(៨) អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលទង់ទាញឯង ឬប្រើគេឲ្យទង់ទាញ
 នូវភិក្ខុអលដ្ឋី ដល់ភិក្ខុដែលទង់ទាញឯង ឬប្រើគេឲ្យទង់ទាញនូវបរិក្ខារ
 របស់ភិក្ខុអលដ្ឋីនោះ ដល់ភិក្ខុដែលទង់ទាញឯង ឬប្រើគេឲ្យទង់ទាញ
 នូវភិក្ខុឆត ដល់ភិក្ខុដែលទង់ទាញឯង ឬប្រើគេឲ្យទង់ទាញនូវបរិក្ខារ
 របស់ភិក្ខុឆតនោះ ដល់ភិក្ខុដែលទង់ទាញឯង ឬប្រើគេឲ្យទង់ទាញនូវភិក្ខុ
 ជាអ្នកធ្វើនូវសេចក្តីបង្ករហេតុក្តី អ្នកធ្វើនូវសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ក្តី អ្នកធ្វើនូវ
 សេចក្តីទាស់ទែងក្តី អ្នកធ្វើនូវពាក្យឡេះឡោះតាមតែរូបធម៌មាត់ក្តី^(១) អ្នកធ្វើ
 នូវអធិករណ៍កងសង្ឃក្តី ដល់ភិក្ខុដែលទង់ទាញឯង ឬប្រើគេឲ្យទង់ទាញ
 នូវបរិក្ខាររបស់ភិក្ខុនោះចេញ ដល់ភិក្ខុដែលទង់ទាញឯង ឬប្រើគេឲ្យ
 ទង់ទាញនូវអន្តេវាសិក ឬសន្និវិហារិក ដែលប្រព្រឹត្តមិនត្រឹមត្រូវ ដល់
 ភិក្ខុដែលទង់ទាញឯង ឬប្រើគេឲ្យទង់ទាញនូវបរិក្ខាររបស់អន្តេវាសិកឬ
 សន្និវិហារិកដែលប្រព្រឹត្តមិនត្រឹមត្រូវនោះ ដល់ភិក្ខុឆត ដល់ភិក្ខុដើម
 បញ្ចត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៧ ចប់ ។

១ ពោលពាក្យជាតិវិញ្ញាណថា ឬនិយាយសរសើរពីស្រីនឹងប្រុសជាដើម ។ ន័យអន្តរាថា ។

អដ្ឋមសិក្ខាបទំ

[១០] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភកវា សាវត្ថយំ
វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន ទ្វេ ភិក្ខុ សង្ឃិកេ វិហារេ
ឧបវេហាសកុដិយា ឯកោ ហេដ្ឋា វិហរតិ ឯកោ
ឧបវិ ។ ឧបវិមោ ភិក្ខុ អាហាច្ចចាទតំ មញ្ចំ សហសា
អភិនិស័ទិ ។ មញ្ចចាទោ បតិទ្វា ហេដ្ឋិមស្ស ភិក្ខុនោ
មត្តកេ អវត្តាសិ ។ សោ ភិក្ខុ វិស្សមកាសិ ។
ភិក្ខុ ឧបជារិទ្ធា តំ ភិក្ខុំ ឯតទវេច្ចំ កស្ស ត្វំ
អារុសោ វិស្សមកាសីតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ
ភិក្ខុនំ ឯតមត្តំ អាហេចេសិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ
អប្បិទ្ធា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ជ័យន្តិ វិចាចេន្តិ
កថំ ហិ នាម ភិក្ខុ សង្ឃិកេ វិហារេ ឧបវេហា-
សកុដិយា អាហាច្ចចាទតំ មញ្ចំ សហសា អភិនិ-
ស័ទិស្សតីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខុ ភកវតោ ឯតមត្តំ
អាហេចេសុំ ។ អថខោ ភកវា តំ ភិក្ខុំ បដិប្បដ្ឋិ

សំណួរទី ៨

(១០) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្ត
ជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុរូប
១ រូបនៅថ្នាក់ខាងក្រោម ១ រូបនៅថ្នាក់ខាងលើ ក្នុងវិហាររបស់សង្ឃ ។
ភិក្ខុដែលនៅខាងលើអង្គុយចុះ ដោយរហ័សសង្កត់ត្រៃដែលមានជើងគ្រាន់
តែសិកទុក (ដោយបណ្តោះអាសន្ន) ។ ជើងត្រៃ (នោះ) ក៏រូបតូចក្នុងចុះ
មកទង្គិចក្បាលភិក្ខុអ្នកនៅខាងក្រោម ។ ភិក្ខុនោះបានស្រែកសំឡេង
ឮឆ្ងាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានសួរទៅសួរភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុ-
សោ ហេតុអ្វីក៏លោកស្រែក ។ ភិក្ខុនោះបានប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុទាំង
ឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។
ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា ភិក្ខុមិនសម
បីនឹងមកអង្គុយចុះ ដោយរហ័សសង្កត់ត្រៃដែលមានជើងគ្រាន់តែសិកទុក
(ដោយបណ្តោះអាសន្ន) លើថ្នាក់ក្នុងវិហាររបស់សង្ឃសោះ ។ ទើប
ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ នាំគ្នាប្រកបបណ្តើរនូវបំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។
គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ឮថាអ្នកឯង

វិទ្យាបិដកេ មហាវិក្កេ

សច្ចំ កិរ ត្វំ ភិក្ខុ សង្ឃិកេ វិហារេ ឧបវេហា-
 សក្កដិយា អាហាច្ឆទាទកំ មញ្ចំ សហសា អភិទិ-
 ស័ទស័តិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិករហិ ពុទ្ធា ភគវា
 កងំ ហិ នាម ត្វំ មោយបុរិស សង្ឃិកេ វិហារេ
 ឧបវេហាសក្កដិយា អាហាច្ឆទាទកំ មញ្ចំ សហសា
 អភិទិស័ទិស្សសំ នេតំ មោយបុរិស អប្បសន្នាធំ វា
 បសាទាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ
 ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ សង្ឃិកេ វិហារេ
 ឧបវេហាសក្កដិយា អាហាច្ឆទាទកំ មញ្ចំ វា បីវំ
 វា អភិទិស័ទេយ្យ វា អភិទិបដ្ឋេយ្យ វា ទាចិត្តិយន្តិ ។

[១១] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ត អនិប្បតោ ភិក្ខុតិ ។
 សង្ឃិកោ នាម វិហារោ សង្ឃស្ស ទិដ្ឋោ ហោតិ
 បរិច្ចត្តោ ។

[១២] វេហាសក្កដិ នាម មជ្ឈិមស្ស បុរិសស្ស
 អស័សយដ្ឋា ។ អាហាច្ឆទាទកោ នាម មញ្ចោ អន្តេ
 វិជ្ជិត្វា បិតោ ហោតិ ។ អាហាច្ឆទាទកំ នាម

វិទ្យាបិដក មហាវិភង្គ

អន្តរាយចុះ ដោយរហ័សសង្កត់ត្រៃដែលមានជើងគ្រាន់តែសិកទុក (ដោយ
 បណ្តោះអាសន្ន) លើថ្នាក់ក្នុងវិហាររបស់សង្ឃ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំង
 នោះក្រាបទូលថា សូមឡើងមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជ្នំមាន
 ព្រះកាត់ឡើងតាំងដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯងមិនសមបើនឹងមក
 អន្តរាយចុះ ដោយរហ័សសង្កត់ត្រៃដែលមានជើងគ្រាន់តែសិកទុក (ដោយ
 បណ្តោះអាសន្ន) លើថ្នាក់ក្នុងវិហាររបស់សង្ឃទេ ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើ
 ដែលអ្នកធ្វើនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់បុគ្គលអ្នកមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិទ្ធិការនេះយ៉ាង
 នេះថា ភិក្ខុណាមួយអន្តរាយចុះ ដោយរហ័សសង្កត់ ឬដេកសង្កត់នូវត្រីក្តី
 នូវតាំងក្តី ដែលមានជើងគ្រាន់តែសិកទុក (ដោយបណ្តោះអាសន្ន)
 លើថ្នាក់ក្នុងវិហាររបស់សង្ឃ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(១១) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិទ្ធិការ
 បទទី ១ នៃបាវដិកកណ្ឌ ។ វិហារដែលគេបញ្ចាត់ប្រគេនដល់សង្ឃ
 ហៅថា វិហាររបស់សង្ឃ ។

(១២) ផ្អែក (ដែលគេធ្វើខ្ពស់) មិនទន្ទឹមក្បាលមជ្ឈិមបុរស ហៅថា
 ថ្នាក់ ។ ត្រៃដែលមានជើងគ្រាន់តែសិកចូលក្នុងមេហើយតាំងទុក ហៅថា
 ត្រៃដែលមានជើងគ្រាន់តែសិកទុក ។ តាំងដែលមានជើងគ្រាន់តែសិក

ពាចិត្តិយកល្លោ ភូតតាមវគ្គស្ស អដ្ឋមសិក្ខាបទស្ស អាបត្តិវាចា

បីបំ អង្កេ វិជ្ជាត្វា បិតំ ហោតិ ។ អភិទិសីទេយ្យាតិ
តស្មី អភិទិសីទតិ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។ អភិទិ-
បទ្គេយ្យាតិ តស្មី អភិទិបទ្គតិ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

[១៣] សង្ឃកេ សង្ឃកសញ្ញា ឧបវេហាសក្កដិ-
យា អាហច្ឆទាទកំ មញ្ចំ វា បីបំ វា អភិទិសីទតិ
វា អភិទិបទ្គតិ វា អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។ សង្ឃកេ
វេមតិកោ ឧបវេហាសក្កដិយា អាហច្ឆទាទកំ មញ្ចំ
វា បីបំ វា អភិទិសីទតិ វា អភិទិបទ្គតិ វា អាបត្តិ
ទាចិត្តិយស្ស ។ សង្ឃកេ បុគ្គលិកសញ្ញា ឧបវេហា-
សក្កដិយា អាហច្ឆទាទកំ មញ្ចំ វា បីបំ វា
អភិទិសីទតិ វា អភិទិបទ្គតិ វា អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។
បុគ្គលិកេ សង្ឃកសញ្ញា អាបត្តិ ទិក្ខដស្ស ។ បុគ្គ-
លិកេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទិក្ខដស្ស ។ បុគ្គលិកេ

បាចិត្តយកណ្តា រូតតាមវត្ថុ សិក្ខាបទទី ៨ វារៈដែលត្រូវអាបត្តិ

ចូលក្នុងមេ ហៅថា តាំងដែលមានជើងគ្រាន់តែសិកទុក ។ ពាក្យថា អង្គុយសង្កត់ គឺភិក្ខុអង្គុយសង្កត់លើគ្រឿងតាំងនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា ដេកសង្កត់ គឺភិក្ខុដេកសង្កត់លើគ្រឿងតាំងនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[១៣] វិហាររបស់សង្ឃ ភិក្ខុសំគាល់ថាជារបស់សង្ឃមែន ហើយអង្គុយសង្កត់ ឬដេកសង្កត់លើគ្រឿង លើតាំងក្តី ដែលមានជើងគ្រាន់តែសិកទុកក្នុងមេ (ដែលគេតាំងទុក) លើថ្នាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ វិហាររបស់សង្ឃ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយអង្គុយសង្កត់ ឬដេកសង្កត់លើគ្រឿង លើតាំងក្តី ដែលមានជើងគ្រាន់តែសិកទុកក្នុងមេ (ដែលគេតាំងទុក) លើថ្នាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ វិហាររបស់សង្ឃ ភិក្ខុសំគាល់ថាជារបស់បុគ្គលវិញ ហើយអង្គុយសង្កត់ ឬដេកសង្កត់លើគ្រឿង លើតាំងក្តី ដែលមានជើងគ្រាន់តែសិកទុកក្នុងមេ (ដែលគេតាំងទុក) លើថ្នាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ វិហាររបស់បុគ្គល ភិក្ខុសំគាល់ថាជារបស់សង្ឃវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ វិហាររបស់បុគ្គល ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ វិហាររបស់បុគ្គល

វិធីបិណ្ឌកេ មហាវិក្កោ

បុគ្គលីកសញ្ញា អញ្ញស្ស បុគ្គលីកេ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។

អត្ថនោ បុគ្គលីកេ អនាបត្តិ ។

[១៤] អនាបត្តិ អវេហាសកុដិយា សីសយដ្ឋាយ
 ហេដ្ឋា អបរិភោគំ ហោតិ បទរសញ្ចំ ហោតិ បដាលំ
 ទីដ្ឋា ហោតិ តស្មី បីតោ គណ្ណាតិ វា លក្ខេតិ វា
 ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មត្តកស្សាតិ ។

អន្តមសំព្វបទំ និដ្ឋិតំ ។

វិធីបដិសេធ មហាវិវាទ

ភិក្ខុសំគាល់ថា ជាបស្ចុគ្គលដែល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏ ព្រោះវិហារនោះ
 ជាបស្ចុគ្គលនៃភិក្ខុដទៃ គឺវិហាររបស់គេ ។ ភិក្ខុមិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះ
 វិហារជាបស្ចុគ្គល គឺវិហាររបស់ខ្លួនឯង ។

(១៤) អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលអន្ទ្រយ ឬដេកសង្កត់លើគ្រែ
 ភ្លឺ តាំងភ្លឺ ដែលគេដក់លើទីដែលមិនមែនថ្នាក់ លើទីទាបដែល
 ដើរទង្គិចក្បាលទីដែលមិនបានប្រើប្រាស់ខាងក្រោមឲ្យជាទីនៅ ទីដែល
 គេក្រាលជិតដោយរនាប លើគ្រែ ឬតាំងនោះ ដែលគេដាក់គន្លឹះហើយ
 ដល់ភិក្ខុដែលឈរនៅលើគ្រែ ឬតាំងនោះ ហើយកាន់យក ឬព្យួរខ្លួនបរិក្ខារ
 ដល់ភិក្ខុឆ្មា ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ចត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៨ ចប់ ។

ឆរិមសិក្ខាបទំ

[១៥] តេន សមយេន ពុទ្ធា កកវា កោសម្ព័យំ
វិហរតិ យោសិតារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន
អាយស្មតោ ធន្ទស្ស ឧបដ្ឋាកោ មហាមត្តោ អាយស្ម-
តោ ធន្ទស្ស វិហារំ កាវារេតិ ។ អថខោ អាយស្មា
ធន្ទោ កតបរិយោសិតំ វិហារំ បុនប្បដំ ឆាទាបេសិ^(១)
បុនប្បដំ លិម្ពាបេសិ^(២) អតិការិកោ^(៣) វិហារោ បរិប-
តិ ។ អថខោ អាយស្មា ធន្ទោ តិណញ្ច កដ្ឋញ្ច សង្ក-
ឡនោ អញ្ញាតស្ស ព្រាហ្មណស្ស យវខេត្តំ ទ្វិសេសិ ។
អថខោ សោ ព្រាហ្មណោ ឧជ្ឈាយតិ ជីយតិ វិចារេតិ
កដំ ហិ នាម កទ្ទត្តា អម្ពាតំ យវខេត្តំ ទ្វិសេស្សន្តិ-
តិ ។ អស្មោសុំ ខោ ភិក្ខុ តស្ស ព្រាហ្មណស្ស
ឧជ្ឈាយន្តស្ស ជីយន្តស្ស វិចារេន្តស្ស ។ យេ តេ
ភិក្ខុ អប្បដ្ឋា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តំ ជីយន្តំ វិចារេន្តំ
កដំ ហិ នាម អាយស្មា ធន្ទោ កតបរិយោសិតំ

១ ឧ.ម. ឆាទាបេតិ ។ ២ លិម្ពាបេតិ ។ ៣ អតិការិកោ ។

សិក្ខាបទទី ៩

[១៥] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុង
យោសិតាពម ជិតក្រុងកោសម្ពី ។ គ្រានោះឯង មហាមាត្យជាឧបដ្ឋាក
របស់ឆន្ទក្ខត្តដ៏មានអាយុ បានឲ្យគេធ្វើវិហារប្រគេនឆន្ទក្ខត្តដ៏មានអាយុ ។
លំដាប់នោះ ឆន្ទក្ខត្តដ៏មានអាយុ បានឲ្យគេប្រក់នឹងបូកលាបវិហារដែល
គេធ្វើស្រែចហើយនោះញយ ។ វិហារនោះធ្ងន់ហួសកណ្ត ក៏បាក់រលំចុះ
មក ។ គ្រានោះ ឆន្ទក្ខត្តដ៏មានអាយុ ក៏ជញ្ជូនយកស្មៅនឹងឈើទៅធ្វើ
(វិហារទៀត) បៀតបៀនស្រែស្រូវរបស់ព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ ឲ្យខូចខាត
ទៅ ។ ទើបព្រាហ្មណ៍នោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្កាប់ថា
លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងមកបៀតបៀនស្រែស្រូវរបស់យើង
ឲ្យខូចខាតទៅសោះ ។ ក៏កុំទាំងឡាយបានឮពាក្យរបស់ព្រាហ្មណ៍
នោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្កាប់ហើយ ។ ក៏កុំទាំងឡាយណា
ជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ក៏កុំទាំងឡាយនោះ ពោលទោស
តិះដៀល បន្ទុះបង្កាប់ថា ឆន្ទក្ខត្តដ៏មានអាយុ មិនគួរនឹងឲ្យគេប្រក់រឿយ ។

វិទ្យាបិដកេ មហាវិក្កោ

វិហារំ បុណ្យំ ឆានាបេស្សតិ បុណ្យំ លិម្បាបេស្សតិ
អតិការិកោ វិហារោ បរិបត្តិ ។ អថោ តេ ភិក្ខុ
ភគវតោ ឯតមន្តំ អាហារេសុំ ។ បេ ។ សង្ខំ កិរំ ត្វំ
ឆន្ទ កតបរិយោសិតំ វិហារំ បុណ្យំ ឆានាបេស្ស
បុណ្យំ លិម្បាបេស្ស អតិការិកោ វិហារោ បរិបត្តិ ។
សង្ខំ ភគវតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធា ភគវា កថំ ហិ នាម
ត្វំ មោយបុរិស កតបរិយោសិតំ វិហារំ បុណ្យំ ឆា-
នាបេស្សសិ បុណ្យំ លិម្បាបេស្សសិ អតិការិកោ
វិហារោ បរិបត្តិ នេតំ មោយបុរិស អប្បសន្នានំ វា
បសាទាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ សមំ សិក្ខា-
បទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ មហាលូកំ បន ភិក្ខុនា វិហារំ
ការយមាទេន យាវំ ទ្វារកោសា អត្តន្ទ្រជ្ជបនាយ
អាណេកសន្ធិបរិកម្មាយ ទ្ធិត្តិច្ឆន្ទស្ស បរិយាយំ

វិធីបដិសេធ មហាវិវាទ

បូកលាបរឿយៗ នូវវិហារដែលគេធ្វើស្រែចហើយ ទាល់តែវិហារនោះ
 ធ្លុងហួសកំណត់ បាក់រលំចុះមកសោះ ។ ភិក្ខុអម្បាលណោះនាំគ្នា
 ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ឆន្ទ ឮថា អ្នកឯងឲ្យគេប្រក់រឿយៗ នឹង
 បូកលាបរឿយៗ នូវវិហារដែលគេធ្វើស្រែចហើយ ទាល់តែវិហារ
 នោះធ្លុងហួសកំណត់ បាក់រលំចុះមកតិចមែនឬ ។ ឆន្ទភិក្ខុក្រាបទូលថា
 សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់តិះដៀលថា នៃមោឃបុរស អ្នកឯងមិនសមបើនឹងឲ្យគេប្រក់រឿយៗ
 នឹងបូកលាបរឿយៗ នូវវិហារដែលគេធ្វើស្រែចហើយ ទាល់តែវិហារនោះ
 ធ្លុងហួសកំណត់ បាក់រលំចុះមកទេ ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើដែលអ្នកធ្វើ
 នេះមិននាំឲ្យជះថ្លាដល់បុគ្គលដែលមិនទាន់ជះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា
 ភិក្ខុកាលឲ្យគេធ្វើវិហារធំ គប្បីឈរ (លាបបូកញាយៗ បាន) កំណត់ទី
 មានឧកាសត្រឹមតែសន្ធឹកទ្វារ^(១) (នឹងសន្ធឹកបង្អួច) ដើម្បីទុកប្រើប្រាស់
 នូវទ្វារ នឹងដើម្បីបរិកម្មនូវសន្ធឹកបង្អួច ឯដំបូលភិក្ខុត្រូវឈរក្នុង

១ ក្នុងមហាបច្ច័រថា មានទំហំមួយហត្ថមួយចំអាម រាប់ដំពីមេទ្វារចេញទៅ ក្នុងករណីថា
 កំណត់ត្រឹមសន្ធឹកទ្វារទាំងពីរជាប្រមាណ ក្នុងមហាអដ្ឋកថាថា សន្ធឹកទ្វារនោះមួយហត្ថមួយ
 ចំអាមក៏មាន ពីរហត្ថក៏មាន ពីរហត្ថមួយចំអាមក៏មាន ។

បាចិត្តិយកណ្តោ ភូតតាមវត្ថុស្ស ឧបសម្ព័ន្ធបទស្ស បញ្ចក្ខី

អបហរិតេ បិតេន អធិដ្ឋាតព្វំ តតោ ច ឧត្តរ^(២) អបហ-

រិតេមិ បិតោ អធិដ្ឋហេយ្យ ចាចិត្តិយន្តិ ។

[១៦] មហាលូតោ នាម វិហារោ សស្សាមិតោ
 វុច្ចតិ ។ វិហារោ នាម ឧល្លត្តោ វា ហោតិ អវល្លត្តោ
 វា ឧល្លត្តាវល្លត្តោ វា ។ ការយហនេនាតិ ករោត្តោ
 វា ការាបេត្តោ វា ។ យាវ ទ្វារកោសាតិ មិដ្ឋិ-
 សង្ខដស្ស សាមន្តា ហត្ថទាសា ។ អក្កឡដ្ឋបនា
 យាតិ ទ្វារដ្ឋបនាយ ។ អាណេកសង្ខិបរិកម្មាយាតិ
 វាតទានបរិកម្មាយ សេតវណ្ណំ កាឡវណ្ណំ តេរក-
 វណ្ណំ មាលាកម្មំ លតាកម្មំ មត្តរទន្ធកំ បញ្ចប្បដ្ឋ-
 កំ ។ ទ្ធិត្តិច្ឆននស្ស បរិយាយំ អបហរិតេ បិតេន
 អធិដ្ឋាតព្វន្តិ ហរិតំ នាម ពុព្វណ្ណំ អបរណ្ណំ ។ សចេ
 ហរិតេ បិតោ អធិដ្ឋាតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ មគ្គេន

៣៦ ត្រង់យកណ្តា ភូតតាមវគ្គ សំព្វបទទី ៩ សេចក្តីបញ្ញត្តិ

ទីដែលគ្មានដំណាំ (នោះទើប) ប្រក់បានត្រឹមពីរបីជាន់ បើក្នុងប្រក់
ឲ្យច្រើនលើសជាងកំណត់នោះទៅ ទុកជាឈរនៅក្នុងទីដែលគ្មានដំណាំ
ក៏គង់ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[១៦] ដែលហៅថា វិហារធំ សំដៅយកវិហារដែលមានទាយក
ជាម្ចាស់របស់ ។ ដែលហៅថា វិហារ គឺវិហារដែលគេបូកខាងក្នុងក្តី
បូកខាងក្រៅក្តី បូកទាំងខាងក្នុង ខាងក្រៅក្តី ។ ពាក្យថា ឲ្យគេធ្វើ
គឺធ្វើខ្លួនឯងក្តី ប្រើគេឲ្យធ្វើក្តី ។ ពាក្យថា កំណត់ទីមានឧកាសត្រឹមតែ
សន្ធឹកទ្វារ គឺកំណត់ត្រឹមហត្ថបាសដោយជុំវិញនៃក្របទ្វារ ។ ពាក្យថា
ដើម្បីទុកប្រើប្រាស់នូវទ្វារ គឺដើម្បីបើកបិទនូវទ្វារ ។ ពាក្យថា ដើម្បី
បរិកម្មនូវសន្ធឹកបង្អួច សេចក្តីថា (តថាគតអនុញ្ញាត) នូវវត្ថុមានពណ៌ស
ពណ៌ខ្មៅ ពណ៌រង្វង់ ក្បាច់ក្រីវា ក្បាច់ក្រវល់ ក្បាច់ធ្មេញមករ នឹងក្បាច់
ឈ្មោះបញ្ចបដ្ឋក៍^(១) ដើម្បីបរិកម្មនូវសន្ធឹកបង្អួច ។ ពាក្យថា ឯដំបូល
ក៏ក្នុងត្រូវឈរក្នុងទីដែលគ្មានដំណាំ (នោះទើប) ប្រក់បានត្រឹមពីរបីជាន់
ឯដំណាំនោះបានដល់វត្ថុដែលត្រូវស៊ីមុន (គឺស្រូវ៧ប្រការ មានស្រូវស
ស្រូវក្រហមជាដើម) នឹងវត្ថុដែលត្រូវស៊ីក្រោយ (បានដល់សណ្តែក
បាយ សណ្តែករាជមាសជាដើម) ។ បើក្នុងឈរធ្វើការប្រក់ក្នុងទីមាន
ដំណាំ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ កាលក៏ក្របើឲ្យគេប្រក់ម្តងរួចទៅហើយ

១ ក្បាច់ដែលមានស្រាប់ ៥ ឬចាន់ ៥ ។

វិទ្យាបិដកេ មហាវិភង្គោ

ធានេន្តស្ស ទ្វេ មត្តេ អធិដ្ឋហិត្វា តតិយំ មគ្គំ អាណា-
បេត្វា បក្កមិត្តំ ។ បរិយាយេន ធានេន្តស្ស ទ្វេ
បរិយាយេ អធិដ្ឋហិត្វា តតិយំ បរិយាយំ អាណាបេត្វា
បក្កមិត្តំ ។

[១៧] តតោ បេ ឧត្តរី អបហរិតេបិ បិតោ អធិដ្ឋ-
ហោយ្យាតិ ឥដ្ឋកាយ ធានេន្តស្ស ឥដ្ឋកិដ្ឋកាយ
អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ សីលាយ ធានេន្តស្ស សីលាយ
សីលាយ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ សុធាយ ធានេន្តស្ស
បិណ្ឌោ បិណ្ឌោ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ តិណោន ធា-
នេន្តស្ស ករាឡេ ករាឡេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ បណ្ណោន
ធានេន្តស្ស បណ្ណោ បណ្ណោ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[១៨] អតិវេកាទ្ធិត្តិបរិយាយេ អតិវេកសញ្ញា អ-
និដ្ឋាតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អតិវេកាទ្ធិត្តិបរិយាយេ
វេបតិកោ អនិដ្ឋាតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អតិវេក-
ទ្ធិត្តិបរិយាយេ ឧនកសញ្ញា អនិដ្ឋាតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិ-
យស្ស ។ ឧនកទ្ធិត្តិបរិយាយេ អតិវេកសញ្ញា អាបត្តិ

វិសេសបិណ្ឌ មហាវិភង្គ

ត្រូវប្រក់ខ្លួនឯងបានត្រឹមពីរដង ដល់គ្រាទីបីត្រូវបង្កាប់គេហើយចៀស
ចេញទៅ ។ កាលភក្តិប្រើឲ្យគេប្រក់មួយជាន់រួចហើយ ត្រូវប្រក់ខ្លួនឯង
បានត្រឹមពីរជាន់ ដល់ជាន់ទីបីត្រូវបង្កាប់គេហើយចៀសចេញទៅ ។

(១៧) ត្រង់ពាក្យថា បើភក្តិប្រក់ឲ្យច្រើនលើសជាងកំណត់នោះទៅ
ទុកជាឈរនៅក្នុងទីដែលគ្មានដំណាំ សេចក្តីថា កាលភក្តិប្រើគេឲ្យប្រក់
ដោយរក្ស្យឹង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ៗ ផែនរក្ស្យឹង ។ កាលភក្តិប្រើ
គេឲ្យប្រក់ដោយថ្ម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ៗ ផែនថ្ម ។ កាលភក្តិ
ប្រើគេឲ្យប្រក់ដោយកំបោ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ៗ ដុំកំបោ ។
កាលភក្តិប្រើគេឲ្យប្រក់ដោយស្មៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗ ភណ្ឌប ។
កាលភក្តិប្រើគេឲ្យប្រក់ដោយស្លឹកឈើ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ៗ
សន្លឹក ។

(១៨) វិហារបូកប្រក់លើសកំណត់ពីរបីជាន់ ភក្តិសំគាល់ថា
លើសមែនហើយនៅតែធ្វើថែម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ វិហារបូកប្រក់
លើសកំណត់ពីរបីជាន់ ភក្តិសង្ស័យហើយនៅតែធ្វើថែម ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយ ។ វិហារបូកប្រក់លើសកំណត់ពីរបីជាន់ ភក្តិសំគាល់ថាខ្លះ
វិញ ហើយធ្វើថែម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ វិហារបូកប្រក់មិនទាន់ដល់ពីរ
បីជាន់ ភក្តិសំគាល់ថាលើស ហើយ (ធ្វើថែម) ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។

បាចិត្តិយកណ្តោ ភូតតាមវគ្គស្ស សមសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តិវារោ

ទុក្ខជស្ស ។ ឧនកទ្ធិត្ថបរិយាយេ វេមតិកោ អាបត្តិ
 ទុក្ខជស្ស ។ ឧនកទ្ធិត្ថបរិយាយេ ឧនកសញ្ញា
 អនាបត្តិ ។

[១៧] អនាបត្តិ ទ្ធិត្ថបរិយាយេ ឧនកទ្ធិត្ថបរិ-
 យាយេ លេណោ តុហាយ តិណាតុដិកាយ អញ្ញា-
 ស្សត្តាយ អត្តនោ ជនេន វាសាការំ បបេត្វា សព្វត្ថ
 អនាបត្តិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មត្តកស្សតិ ។

សមសិក្ខាបទំ នំដ្ឋិតំ ។

បាបត្តិយកណ្ត ភូតតាមវគ្គ សិក្ខាបទទី ៩ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

វិហារបូកប្រក់មិនទាន់ដល់ពីរបីជាន់ ភិក្ខុសង្ឃៗ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

វិហារបូកប្រក់មិនទាន់ដល់ពីរបីជាន់ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនទាន់ដល់មែន មិន

ត្រូវអាបត្តិ ។

[១៩] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលបូកប្រក់វិហារត្រឹមពីរបីជាន់
ដល់ភិក្ខុដែលបូកប្រក់វិហារមិនដល់ពីរបីជាន់ ដល់ភិក្ខុដែលបូកប្រក់
លេណ (ទីពួន) គុហា កុដិប្រក់ដោយស្មៅ ធ្វើដើម្បីប្រយោជន៍ដល់
អ្នកដទៃ ធ្វើដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន ទីសេនាសនៈទាំងពួង វៀរលែង
តែកុដិសម្រាប់នៅរបស់ខ្លួន ដល់ភិក្ខុឆ្មត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៩ ចប់ ។

ទស្សនវិស័យ

[២០] តេជ សមយេន ពុទ្ធា ភក្ខវា អាឡិយំ
វិហារតិ អត្តាឡិយំ ចេតិយេ ។ តេជ ខោ បន
សមយេន អាឡិយំ ភិក្ខុ ឈរកម្មំ ករោន្តា ជាតំ
សប្បណាតំ ឧទកំ តិណាម្បិ មត្តិកម្បិ សិញ្ញបិ
សិញ្ញាបេន្តិបិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។
តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ កងំ ហិ ឆាម
អាឡិយំ ភិក្ខុ ជាតំ សប្បណាតំ ឧទកំ តិណាម្បិ
មត្តិកម្បិ សិញ្ញាស្សន្តិបិ សិញ្ញាបេស្សន្តិបិ ។ អថខោ
តេ ភិក្ខុ ភក្ខវា ឯតមត្តំ អាហេចេសុំ ។ បេ ។
សច្ចំ កិរ តុម្កេ ភិក្ខុវា ជាតំ សប្បណាតំ ឧទកំ
តិណាម្បិ មត្តិកម្បិ សិញ្ញាបិ សិញ្ញាបេបិ ។
សច្ចំ ភក្ខវាតិ ។ វិគាហិ ពុទ្ធា ភក្ខវា កងំ ហិ
ឆាម តុម្កេ មោយបុរសា ជាតំ សប្បណាតំ ឧទកំ
តិណាម្បិ មត្តិកម្បិ សិញ្ញាស្សន្តិបិ សិញ្ញាបេស្សន្តិបិ

សិក្ខាបទទី ១០

(២០) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុង
អត្តាឡារ្យវេចតិយ ទៀបស្រុកអាឡវី ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុស្រុកអាឡវីទាំង
ឡាយកាលធ្វើនូវវេកម្ម (កម្មទើបតែកសាងថ្មី) ដឹងថាទឹកមានសត្វ
ក៏ស្រាច់ឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យស្រាច់ខ្លះ នូវស្មៅខ្លះ នូវដីខ្លះ ។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ
ពោលទោស គិតវៀល បន្ទះបង្គាប់ថា ពួកភិក្ខុស្រុកអាឡវីដឹងថាទឹក
មានសត្វហើយមិនសមបើនឹងយកមកស្រាច់ឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យស្រាច់ខ្លះ
នូវស្មៅខ្លះ នូវដីខ្លះសោះឡើយ ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះនាំគ្នាក្រាបទូលដំណើរ
នុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ឮថា អ្នកទាំងឡាយដឹងថាទឹកមានសត្វ ហើយស្រាច់ឯងខ្លះ
ប្រើគេឲ្យស្រាច់ខ្លះ នូវស្មៅខ្លះ នូវដីខ្លះ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ
ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រាស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់
ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯង
ដឹងថាទឹកមានសត្វហើយមិនសមបើនឹងយកមកស្រាច់ឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យ
ស្រាច់ខ្លះ នូវស្មៅខ្លះ នូវដីខ្លះទេ នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែល

បាចិត្តិយកណ្តោ ភូតតាមវគ្គស្ស ទសមសិក្ខាបទស្ស បញ្ញត្តិ

នេតំ មោយបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ
វា ភិយ្យោកាវាយ ។ បេ ។ ឯវេត្ថា បន ភិក្ខុវេ ឥម
សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ជានំ
សប្បណកំ ឧទកំ តិណំ វា មត្តិកំ វា សិញ្ញេយ្យ
វា សិញ្ញាបេយ្យ វា ចាចិត្តិយន្តំ ។

[២១] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថោ អធិប្បតោ
ភិក្ខុតិ ។ ជានំ ឆាម សាមំ វា ជាតាតិ អញ្ញោ វា
តស្ស អាហេចន្តំ ។

[២២] សិញ្ញេយ្យាតិ សយំ សិញ្ញាតិ អាបត្តិ ចា-
ចិត្តិយស្ស ។ សិញ្ញាបេយ្យាតិ អញ្ញំ អាណាបេតិ អាបត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។ សកី អាណាត្ថោ ពហុកំបិ សិញ្ញាតិ
អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ សប្បណាកេ សប្បណាកសញ្ញា
តិណំ វា មត្តិកំ វា សិញ្ញាតិ វា សិញ្ញាបេតិ វា អាបត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។ សប្បណាកេ វេមតិកោ តិណំ វា
មត្តិកំ វា សិញ្ញាតិ វា សិញ្ញាបេតិ វា អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។
សប្បណាកេ អប្បណាកសញ្ញា តិណំ វា មត្តិកំ

ពាច្ចឹក្សកណ្ត ភូតតាមវគ្គ សិក្ខាបទទី ១០ សេចក្តីបញ្ញត្តិ

អ្នកធ្វើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់បុគ្គលទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬ
មួយញ៉ាំងបុគ្គលដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរំងឹតតែជ្រះថ្លាឡើងមិនបានទេ
។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទ
នេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយដឹងថាទឹកមានសត្វហើយស្រោចឯងក្តី ប្រើ
គេឲ្យស្រោចក្តី នូវស្មៅឬដី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(២១) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុង
សិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ត ។ ភិក្ខុដឹងដោយខ្លួនឯងក្តី ពួកអ្នកដទៃ
ប្រាប់ដល់ភិក្ខុនោះក្តី ឈ្មោះថា ភិក្ខុដឹង ។

(២២) ត្រង់ពាក្យថា ស្រោចឯង គឺភិក្ខុស្រោចដោយខ្លួនឯង ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា ប្រើគេឲ្យស្រោច គឺភិក្ខុបង្គាប់អ្នកដទៃ
ឲ្យស្រោច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុប្រើតែម្តង ហើយអ្នកទទួល
បង្គាប់ទៅស្រោចច្រើនដង ភិក្ខុអ្នកប្រើត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ (ទឹក)
មានសត្វ ភិក្ខុសំគាល់ថា (ទឹក) មានសត្វមែន ហើយស្រោចឯងក្តី
ប្រើគេឲ្យស្រោចក្តី នូវស្មៅឬដី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ (ទឹក)មានសត្វ
ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយស្រោចឯងក្តី ប្រើគេឲ្យស្រោចក្តី
នូវស្មៅឬដី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ (ទឹក) មានសត្វ ភិក្ខុសំគាល់ថា
គ្មានសត្វវិញ ហើយស្រោចឯងក្តី ប្រើគេឲ្យស្រោចក្តី នូវស្មៅឬដី

វិធីបំបិទ មហាវិវត្ត

វា សំព័ន្ធន៍ វា សំព័ន្ធហេតុ វា អនាបត្តិ ។ អប្បណាកេ
 សប្បណាកសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អប្បណាកេ
 វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អប្បណាកេ អប្ប-
 ណាកសញ្ញា អនាបត្តិ ។

(២៣) អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អជា-
 នន្តស្ស ឧប្បត្តកស្ស អាទិកម្មកស្សាតិ ។

សេសសំព័ន្ធបទំ និដ្ឋិតំ ។

ភូតតាមវត្តោ ទុតិយោ ។

វិធីបដិសេធ មហាវិវាទ

មិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ ។ (ទឹក) មិនមានសត្វ ក៏ក្នុងសំគាល់ថា មានសត្វ
 ត្រូវអាបត្តិទឹកដ ។ (ទឹក) មិនមានសត្វ ក៏ក្នុងសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវ
 អាបត្តិទឹកដ ។ (ទឹក) មិនមានសត្វ ក៏ក្នុងសំគាល់ថា មិនមានសត្វ
 មិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ ។

(២៣) អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុមិនក្លែង ដល់ភិក្ខុមិនមានស្មារតី
 ដល់ភិក្ខុមិនដឹង ដល់ភិក្ខុឆត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិល្បបទទី ១០ ចប់ ។

ភូតធម៌វគ្គទី ២ ចប់ ។

ពាចរ័ត្នយកល្អោ រាតនាមវត្ថុស្ស ឧទ្ទានំ

តស្ស ឧទ្ទានំ

ភ្នំ អញ្ញាយ ឧដ្ឋាយំ

បក្កមន្តេន តេ ធុរេ

ឬរេ និក្ខិដ្ឋនាហថ្វ ទ្វារំ

សប្បាណកេន^(១) ចាតិ ។

១ ឧ.ម. ទ្វារសប្បាណកេន ។

បាច័ត្តិយកណ្ណ ភូតតាមវគ្គ ទទួល

ចំនួនសិក្ខាបទក្នុងភូតតាមវគ្គនោះ គឺ

ភិក្ខុធ្វើភូតតាមទ្យងៗចាត់ទី១ ភិក្ខុយករឿងដទៃមកបន្ទប់ដើម្បី
 បិទបាំងទោសខ្លួន ១ ភិក្ខុលើកទោសភិក្ខុអ្នកធ្វើការសង្ឃ ១ ភិក្ខុ
 យកគ្រឿងតាំងពូកកៅអីរបស់សង្ឃទៅចោលក្នុងទីវាល ហើយ
 ចៀសចេញទៅ ១ ភិក្ខុយកកម្រាលរបស់សង្ឃទៅត្រាល
 ចោលហើយចៀសចេញទៅ ១ ភិក្ខុដេកបៀតប្រៀតភិក្ខុអ្នក
 នៅមុនក្នុងកុដិសង្ឃ ១ ភិក្ខុខឹងនឹងភិក្ខុដទៃតហើយបណ្តេញ
 ចាកវិហាររបស់សង្ឃ ១ ភិក្ខុអង្គុយឬដេកលើគ្រែមានជើងស៊ក
 ទុក ១ ភិក្ខុលាបឬកវិហារញាយ ៗ បានកំណត់ត្រឹមសន្ធិកទ្វារ
 ឬសន្ធិកបង្គំបង្គោលជុំវិញ ១ ភិក្ខុយកទឹកមានសត្វស្រាចស្មៅ
 ឬដី ១ ។

ឱវាទវិគ្គយ្យ បឋមសិក្ខាបទំ

(២២) តេន សមយេន ពុទ្ធា កកវា សាវត្ថយំ
វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន ថេរា ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយោ ឱវទន្តា
លាភិនោ ហោន្តិ ចីវរបិណ្ឌាចាតសេនាសនគិលានប្បច្ច-
យកេសជ្ឈបរិក្ការាធំ ។ អថខោ ធាតុត្តិយាធំ ភិក្ខុ
ឯតទហោសិ ឯតវហិ ខោ អារុសោ ថេរា ភិក្ខុ
ភិក្ខុនិយោ ឱវទន្តា លាភិនោ ហោន្តិ ចីវរបិណ្ឌាចាតសេ-
នាសនគិលានប្បច្ចយកេសជ្ឈបរិក្ការាធំ ហន្តារុសោ
មយំបិ ភិក្ខុនិយោ ឱវទាមាតិ ។ អថខោ ធាតុត្តិយា
ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយោ ឧបសង្កម្ភមិត្តា ឯតទរោច្ចំ ឯថ អម្ពេបិ
ភិក្ខុនិយោ ឧបសង្កម្ភមថ មយំបិ ឱវទិស្សាមាតិ ។ អថខោ
តា ភិក្ខុនិយោ យេន ធាតុត្តិយា ភិក្ខុ តេនុបសង្កម្ភីសុ
ឧបសង្កម្ភមិត្តា ធាតុត្តិយេ ភិក្ខុ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ
និសីទីសុ ។ អថខោ ធាតុត្តិយា ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយោ បរិវត្តិ
យេវ ធម្មី កតំ កត្វា ធិវសំ តិវច្ឆានកថាយ វិតិណមេត្វា

ឱវាទវិគ្គ លិង្គបទទី ១

(២២) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន
របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុជាថេរៈ
ទាំងឡាយទូទានភិក្ខុនីទាំងឡាយ ក៏បាននូវចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ
នឹងកេសជួបវិការជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺ ។ លំដាប់នោះ ពួកឆព្វគ្គិយ
ភិក្ខុបានគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្នាលអារុសោ ឥឡូវនេះភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ
ទូទានពួកភិក្ខុនីបានចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈនឹងកេសជួបវិការជាបច្ច័យ
ដល់មនុស្សឈឺ ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ បើដូច្នោះ យើងទាំងឡាយ
ក៏ទូទានពួកភិក្ខុនីដែរ ។ វេលានោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាចូលទៅរក
ភិក្ខុនីទាំងឡាយហើយបាននិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលបុរស្រីទាំងឡាយ
ពួកនាងចូរមករកពួកយើង ។ នឹងទូទាន ។ គ្រានោះ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ
នោះក៏ចូលទៅរកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ លុះចូលទៅដល់ហើយបាន
ថ្វាយបង្គំឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយហើយអង្គុយក្នុងទីគួរមួយ ។ ពួកឆព្វគ្គិយ
ភិក្ខុធ្វើធម្មិកថាបន្តិចបន្តួច ដល់ពួកភិក្ខុនី ហើយក៏ពោលតិរច្ឆានកថាឲ្យ
កន្លងអស់ ១ ថ្ងៃ រួចបញ្ជូនពួកភិក្ខុនីឲ្យត្រឡប់ទៅវិញ ដោយពាក្យថា

ពាចិត្តិយកណ្តោ ឱវាវត្ថុស្ស បឋមសិក្ខាបទស្ស និពាធំ

ឧយ្យោជេស្មំ កច្ចថ ភកិច្ចិយោតិ ។ អថខោ តា
 ភិក្ខុនិយោ យេន ភកា តេនុបសង្កមីសុ ឧបសង្កមីត្វា
 ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋិសុ ។ ឯកមន្តំ បិតា
 ខោ តា ភិក្ខុនិយោ ភកា ឯតទរោច កច្ចំ ភិក្ខុនិយោ
 ឱវាទោ ឥន្ទោ អហោសីតិ ។ កុតោ កន្តេ ឱវាទោ ឥន្ទោ
 ភវីស្សតិ អយ្យា ធាតុតិយា បរិត្តំ យេវ ធម្មំ កដំ កត្វា
 ទិវសំ តិវច្ឆានកថាយ វីតីនាមេត្វា ឧយ្យោជេស្មន្តិ ។
 អថខោ ភកា តា ភិក្ខុនិយោ ធម្មិយា កថាយ សុន្ទ-
 ស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។
 អថខោ តា ភិក្ខុនិយោ ភកវតា ធម្មិយា កថាយ
 សន្ទស្សីតា សមាទបិតា សមុត្តេជិតា សម្បហំសិតា
 ឧដ្ឋាយាសនា ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា
 បក្កមីសុ ។ អថខោ ភកា ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី
 បកាណោ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និទាតាមេត្វា ធាតុតិយេ ភិក្ខុ
 បដិប្បដិ សច្ចំ កិវ តុម្ភេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិវំ បរិត្តំ
 យេវ ធម្មំ កដំ កត្វា ទិវសំ តិវច្ឆានកថាយ

បាចិត្តយកណ្ត ឧវាទវគ្គ សិក្ខាបទទី ១ និទាន

ម្នាលប្អូនស្រីទាំងឡាយ ពួកនាងចូរទៅវិញចុះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ
 នោះចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយបានថ្វាយ
 បង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយឈរក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់ត្រាស់សួរពួកភិក្ខុនីនោះ ដែលឈរក្នុងទីដ៏សមគួរដោយពុទ្ធដ៏កាយ៉ាង
 នេះថា ម្នាលភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឧវាទ(នោះ)បានបរិបូណ៌សម្រេចហើយឬ ។
 ភិក្ខុនីទាំងឡាយទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឧវាទ(នោះ)នឹងបរិបូណ៌
 សម្រេចមកតិណ ព្រោះលោកម្ចាស់ធម្មគ្គិយទាំងឡាយធ្វើធម្មិកថាតែ
 បន្តិចបន្តួចប៉ុណ្ណោះ ហើយពោលតិរច្ឆានកថាឱ្យកន្លងអស់ ១ថ្ងៃរួចក៏បញ្ជូន
 ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយឱ្យត្រឡប់មកវិញ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់ពន្យល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះឱ្យឃើញច្បាស់ ឱ្យកាន់យក ឱ្យអាច
 ហាន ឱ្យរីករាយដោយធម្មិកថា ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ
 លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឱ្យឃើញច្បាស់ ឱ្យកាន់យក ឱ្យ
 អាចហាន ឱ្យរីករាយដោយធម្មិកថាហើយក៏ក្រោកចាកអាសនៈថ្វាយបង្គំ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើបទក្សិណចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះនិទាន
 នេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឱ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃហើយត្រាស់សួរ
 បញ្ជាក់ធម្មគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកអ្នកទាំង
 ឡាយធ្វើធម្មិកថាដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយតិចណាស់ ពោលតែតិរច្ឆានកថា

វិទ្យាបិដកេ មហាវិក្កោ

វីតីនាមេត្វា ឧយ្យោជេថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។
 វិគហិ ពុទ្ធា ភគវា កេចំ ហិ នាម តុម្ពេ មោយ-
 បុរិសា ភិក្ខុនីនំ បរិត្តយេវ ធម្មី កេចំ កត្វា
 ទិវសំ តិវច្ឆានកថាយ វីតីនាមេត្វា ឧយ្យោជេស្សថ
 នេតំ មោយបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ
 បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ វិគហិត្វា ធម្មី
 កេចំ កត្វា ភិក្ខុ ភាមន្តេសិ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនោវាទកំ សម្មន្និតុំ ឯវេព្វា បន ភិក្ខុវេ សម្មន្និតោ
 បឋមំ ភិក្ខុ យាចិតោ ។ យាចិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា
 បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតោ សុណាតុ មេ ភន្តេ
 សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្យំ សង្ឃោ ឥត្តន្នមំ
 ភិក្ខុំ ភិក្ខុនោវាទកំ សម្មន្នេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។

និយមន័យ មហាវិវត្ត

ឲ្យកន្លងអស់ ១ ថ្ងៃ ហើយក៏បញ្ជូនភិក្ខុនីទាំងនោះឲ្យត្រឡប់ទៅវិញ ពិត
 មែនឬ ។ ពួកធួត្តិយភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តា
 ប្រោសពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃ-
 បុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនសមបើនឹងធ្វើធម៌ក៏ថាដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ
 តិចពេក ពោលតែត្រូវបានកថាឲ្យកន្លងអស់ ១ ថ្ងៃ ហើយបញ្ជូនភិក្ខុនី
 ទាំងឡាយឲ្យត្រឡប់ទៅវិញសោះ នែមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើ
 ដែលអ្នករាល់គ្នាធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់បុគ្គលដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា
 ទេ ឬមួយនាំបុគ្គលអ្នកដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរំងឹតតែជ្រះថ្លាឡើងមិនបាន
 ។ បេ ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលហើយ ក៏ទ្រង់ធ្វើធម៌ក៏ថា
 ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកដោយព្រះពុទ្ធដ៏កាថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃសន្មតភិក្ខុ ឲ្យជាអ្នកឲ្យធុរៈដល់ភិក្ខុនី ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវសន្មតភិក្ខុ ឲ្យជាអ្នកឲ្យធុរៈដល់ភិក្ខុនីយ៉ាងនេះ
 សង្ឃត្រូវអារាធនាភិក្ខុ (នោះ) ជាមុនសិន ។ លុះអារាធនាឬហើយ
 ភិក្ខុអ្នកឈ្លាសអង្គអាចគប្បីញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន
 សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសម្មតិកម្មនេះមានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ
 សង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាអ្នកឲ្យធុរៈដល់ភិក្ខុនី ។ នេះជាវាចា
 ប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ

ពាចិត្តិយកណ្តោ ឧវាវត្តស្ស បរមសិក្ខាបទស្ស បញ្ញត្តិ

សុណាតុ មេ កន្លែ សង្ឃោ សង្ឃោ ឥត្ថន្ទាមំ កំក្កំ
 កំក្កំនោវាទកំ សម្មន្ទតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ
 ឥត្ថន្ទាមស្ស កំក្កំនោ កំក្កំនោវាទកស្ស សម្មតិ សោ
 តុល្លាស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។
 ធុតិយម្បី ឯតមត្តំ វទាមិ ។ បេ ។ តតិយម្បី ឯតមត្តំ
 វទាមិ ។ សុណាតុ មេ កន្លែ សង្ឃោ សង្ឃោ
 ឥត្ថន្ទាមំ កំក្កំ កំក្កំនោវាទកំ សម្មន្ទតិ ។ យស្ស-
 យស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្ទាមស្ស កំក្កំនោ កំក្កំនោ-
 វាទកស្ស សម្មតិ សោ តុល្លាស្ស យស្ស នក្ខមតិ
 សោ ភាសេយ្យ ។ សម្មតោ សង្ឃោ ឥត្ថន្ទាមោ
 កំក្កំ កំក្កំនោវាទកោ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា
 តុល្លា ។ ឯវមេតំ ជារយាមីតិ ។ អថោ កកវា
 ធាត្ថិយេ កំក្កំ អនេកបរិយាយេន វិករហិត្វា
 ធុត្តតាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន កំក្កំវេ ឥមំ
 សិក្ខាបទំ ធុត្ថិសេយ្យាថ យោ បន កំក្កំ អសម្មតោ

ចាត់តាំងយកល្អា ឧវាទវត្ថុ សំព្វាបទទី ១ សេចក្តីបញ្ញត្តិ

សង្ឃសន្មតកិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាអ្នកឲ្យឡវាទដល់ភិក្ខុនី ។ ការសម្មតិកិក្ខុ
 ឈ្មោះនេះឲ្យជាអ្នកឲ្យឡវាទដល់ភិក្ខុនី សមគួរដល់លោកដ៏មាន
 អាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀមនៅ មិនគួរដល់
 លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង ។
 ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះអស់វារៈពីរដងផង ។ បេ ។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះ
 អស់វារៈបីដងផង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ
 សង្ឃសន្មតកិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាអ្នកឲ្យឡវាទដល់ភិក្ខុនី ។ ការសម្មតិកិក្ខុ
 ឈ្មោះនេះឲ្យជាអ្នកឲ្យឡវាទដល់ភិក្ខុនី គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា
 លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀមនៅ មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុ
 អង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង ។ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ
 សង្ឃបានសន្មតឲ្យជាអ្នកឲ្យឡវាទដល់ភិក្ខុនីហើយ ។ សម្មតិកម្មនេះគួរ
 ដល់សង្ឃ ហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ
 ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។ ត្រាខ្លះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់តិះដៀលនូវឆត្វគ្រិយភិក្ខុទាំងឡាយដោយបរិយាយជាច្រើន ។ បេ ។
 ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែង
 ឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយដែលសង្ឃមិនបានសន្មត

កិក្ខុនិយោ ឡីវទេយ្យ ចាចិត្តិយន្តំ ។ ឯវត្ថុនំ កក្កតា
កិក្ខុនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

(២៥) តេន ចោ បន សមយេន ថេរា កិក្ខុ
សម្មតា កិក្ខុនិយោ ឡីវទេយ្យ តថេវ លាភិនោ ហោន្តំ
ចីវរបិណ្ឌាចាតសេនាសនកិលានប្បច្ចយកេសជ្ឈបរិក្ខារ
រាជំ ។ អថចោ ធាតុនិយោនំ កិក្ខុនំ ឯវត្ថុនំ ឯវត្ថុនំ
ឯវត្ថុនំ ចោ អរុសោ ថេរា កិក្ខុ សម្មតា កិក្ខុនិយោ
ឡីវទេយ្យ តថេវ លាភិនោ ហោន្តំ ចីវរបិណ្ឌាចាតសេនាស-
នកិលានប្បច្ចយកេសជ្ឈបរិក្ខាររាជំ ហោន្តុសោ មយំបិ
និស្ស័មំ កន្ថា អញ្ញាមញ្ញំ កិក្ខុនោវាទកំ សម្មន្នត្វា
កិក្ខុនិយោ ឡីវទាមាតិ ។ អថចោ ធាតុនិយោ កិក្ខុ និស្ស័មំ
កន្ថា អញ្ញាមញ្ញំ កិក្ខុនោវាទកំ សម្មន្នត្វា កិក្ខុនិយោ
ឧបសង្កម្ភត្វា ឯវត្ថុនំ មយំបិ កិក្ខុនិយោ សម្មតា
អម្ពេ ឧបសង្កម្ភត្វា មយំបិ ឡីវទិស្សាមាតិ ។ អថចោ
តា កិក្ខុនិយោ យេន ធាតុនិយោ កិក្ខុ តេនុបសង្កម្ភសុ
ឧបសង្កម្ភត្វា ធាតុនិយោ កិក្ខុ អភិវាទេត្វា ឯវត្ថុនំ
និស្ស័មំ ។ អថចោ ធាតុនិយោ កិក្ខុ កិក្ខុនិយោ

វិន័យបិដក មហាវិភង្គ

ហើយទៅប្រដៅពួកភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សិទ្ធិបទនេះព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។

(២៥) សម័យនោះឯង ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយដែលសង្ឃបាន
សន្មតរួចហើយក៏ទៅប្រដៅភិក្ខុនីទាំងឡាយក៏បានចំរើ បិណ្ឌបាត សេនា-
សនៈនឹងកេសជួបវិការជាបច្ច័យដល់ភិក្ខុឈឺយ៉ាងនោះដដែល ។ គ្រានោះ
ឆេតុគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ បានគិតគ្នាថា អារុសោ ឥឡូវនេះ ភិក្ខុជាថេរៈ
ទាំងឡាយ ដែលសង្ឃបានសន្មតហើយ ក៏ទៅប្រដៅភិក្ខុនីទាំងឡាយ
បានចំរើ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈនឹងកេសជួបវិការ ជាបច្ច័យដល់
ភិក្ខុឈឺយ៉ាងនោះដដែល អារុសោ បើដូច្នោះ មានតែពួកយើង
ទៅកាន់ទីគ្មានសីមា ហើយសន្មតគ្នាទៅវិញទៅមក ឲ្យជាអ្នកប្រដៅ
ភិក្ខុនី រួចប្រដៅពួកភិក្ខុនី ។ គ្រានោះ ពួកឆេតុគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាទៅកាន់
ទីគ្មានសីមា ហើយសន្មតគ្នាទៅវិញទៅមក ឲ្យជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី ហើយ
ចូលទៅរកភិក្ខុនីទាំងឡាយរោលយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់បួនស្រីទាំងឡាយ
សង្ឃបានសន្មតពួកយើងហើយ នាងទាំងឡាយ ចូរមករកពួកយើង
ចុះ យើងនឹងប្រដៅទូន្មាន ។ ទើបភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះចូលទៅរក
ឆេតុគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំឆេតុគ្គិយភិក្ខុទាំង
ឡាយហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ គ្រានោះ ឆេតុគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ

បាចិត្តយកល្ខោ ឱវាទវគ្គស្ស បឋមសំព្វាបទស្ស និទានំ

បរិត្តិយេវ ធម្មំ កងំ កត្វា ទិវសំ តិវច្ឆានកថាយ
 វីតីនាមេត្វា ឧយ្យោជេសុំ កច្ចថ ភគិនិយោតិ ។
 អថទោ តា ភិក្ខុនិយោ យេន ភគវា តេនុបសុត្តមីសុ
 ឧបសុត្តមីត្វា ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋសុ ។
 ឯកមន្តំ បិតា ទោ តា ភិក្ខុនិយោ ភគវា ឯត-
 ទោវេច កច្ចំ ភិក្ខុនិយោ ឱវាទោ ឥន្ទោ អហោសីតិ ។
 កុតោ ភន្តេ ឱវាទោ ឥន្ទោ ភវីស្សតិ អយ្យា
 ធាត្វត្តិយា បរិត្តិយេវ ធម្មំ កងំ កត្វា ទិវសំ តិវច្ឆា-
 នកថាយ វីតីនាមេត្វា ឧយ្យោជេសុន្តិ ។ អថទោ
 ភគវា តា ភិក្ខុនិយោ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ
 សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថទោ
 តា ភិក្ខុនិយោ ភកវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទ-
 ស្សិតា សមាទបិតា សមុត្តជិតា សម្បហំសិតា
 ឧដ្ឋាយាសនា ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា បទត្តិណំ កត្វា
 បក្កមីសុ ។ អថទោ ភគវា ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី
 បករណោ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និទាតាបេត្វា ធាត្វត្តិយេ

បាចិត្តិយកណ្ត ឧបាសិកា សិក្ខាបទទី ១ ខំទាន

ធ្វើធម្មិកថាបន្តិចបន្តួចដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ហើយពោលតែបានកថាឲ្យ
 កន្លងអស់ ១ ថ្ងៃទៅ រួចក៏បញ្ជូនភិក្ខុនីទាំងនោះឲ្យត្រឡប់ទៅវិញដោយ
 ពាក្យថា ម្ចាស់ប្អូនស្រីទាំងឡាយ ពួកនាងចូរទៅវិញចុះ ។ ទើបភិក្ខុនី
 ទាំងនោះនាំគ្នាចូលទៅកាន់ទីតាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់
 ហើយបានថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយឈរក្នុងទីដ៏សមគួរ ។
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរភិក្ខុនីទាំងឡាយ ដែលឈរនៅក្នុងទី
 ដ៏សមគួរនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឲ្យបានសម្រេចបរិបូណ៌ឬ
 ទេ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏បំរើន ឲ្យបាននឹងបាន
 សម្រេចបរិបូណ៌មកព័ងណា លោកម្ចាស់ឆព្វគ្គិយទាំងឡាយធ្វើធម្មិកថា
 បន្តិចបន្តួច ហើយពោលតែបានកថាឲ្យកន្លងអស់ ១ ថ្ងៃ រួចក៏បញ្ជូន
 យើងខ្ញុំឲ្យត្រឡប់មកវិញ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់
 ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីក-
 រាយដោយធម្មិកថា ។ ភិក្ខុនីអម្បាលនោះលុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយព្រះ
 ធម្មិកថាហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយ
 ធ្វើប្រទក្សិណចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃរួចសួរពាក្យពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុថា

វិទ្យាបិដកេ មហាវិក្កេ

ភិក្ខុ បដិប្បច្ឆិ សច្ចំ កិរ តុម្កេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនីនំ
 បរិត្តយេវ ធម្មំ កថំ កត្វា ទិវសំ វិវាទនកថាយ
 វីតីនាមេត្វា ឧយ្យោជេថាតិ ។ សច្ចំ ភកវាតិ ។
 វិកហិ ពុទ្ធា ភកវា កថំ ហិ នាម តុម្កេ មោ.
 យបុរិសា ភិក្ខុនីនំ បរិត្តយេវ ធម្មំ កថំ កត្វា
 ទិវសំ វិវាទនកថាយ វីតីនាមេត្វា ឧយ្យោជេស្សថ
 នេតំ មោយបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ប.
 សន្នានំ វា កិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ វិកហិត្វា ធម្មំ កថំ
 កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ អដ្ឋហន្តេហិ
 សមន្នាគតំ ភិក្ខុំ ភិក្ខុនោវាទតំ សម្មន្និតុំ សីលវា
 ហោតិ ចាតិមោក្ខសំវេសំវេតោ វិហាតិ អាចារតោចរ.
 សម្បន្នោ អនុមត្តេសុ វេជ្ជេសុ ភយទស្សវេ សមា.
 ទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ ពហុស្សតោ ហោតិ
 សុតធរោ សុតសន្និចយោ យេ តេ ធម្មា អាទិកល្យា.
 ណា មជ្ឈេកល្យាណា បរិយោសានកល្យាណា
 សាត្តំ សព្វញ្ញំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធិំ ព្រហ្មចរិយំ

វិធីបដិសេធ មហាវិវាទ

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយធ្វើធម៌ក្នុងដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 បន្តិចបន្តួច ហើយពោលតិរច្ឆានកថាឲ្យកន្លងអស់មួយថ្ងៃ រួចក៏បញ្ជូនភិក្ខុ-
 ទាំងនោះឲ្យត្រឡប់ទៅវិញ ពិតមែនឬ ។ ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុទូលថា
 សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិ-
 ជ្រៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកមិនសមបដិសេធធ្វើ
 ធម៌ក្នុងបន្តិចបន្តួចដល់ពួកភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយពោលតិរច្ឆានកថាឲ្យកន្លងអស់
 មួយថ្ងៃ រួចបញ្ជូនភិក្ខុទាំងនោះឲ្យត្រឡប់ទៅវិញសោះ នែមោឃបុរស
 ទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់បុគ្គលទាំងឡាយ
 ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬមួយញ៉ាំងបុគ្គលដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរំលឹកតែ
 ជ្រះថ្លាឡើងមិនបានទេ ។ បេ ។ ទ្រង់តិរច្ឆានហើយក៏ធ្វើនូវធម៌ក្នុង
 ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកដោយព្រះពុទ្ធដ៏កាថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃសន្មតភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យជាអ្នក
 ប្រដៅភិក្ខុនី គឺភិក្ខុជាអ្នកមានសីលសង្រួមតាមបាតិមោក្ខសំរេ បរិបូណ៌
 ដោយអាចារៈ(មារយាទ)នឹងទីគោចរជាអ្នកឃើញក៏យក្នុងទោសទាំងឡាយ
 មានប្រមាណតិចតួច សមាទានសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ១ ភិក្ខុជា
 ពហុស្ស្វត ទ្រង់ពុទ្ធជ័យនេះ សន្សំនូវពុទ្ធជ័យទាំងឡាយណា ពីព្រោះ
 ខាងដើម ពីព្រោះកណ្តាល ពីព្រោះខាងចុង តែងប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយធម៌

បាចិត្តិយកណ្តោ ឧវាវវុត្តស្ស បរមសិក្ខាបវស្ស សិក្ខាបវិរុត្តោ

អភិវុទ្ធន្តិ តថាវចាស្ស ធម្មា តហុស្សតា ហោន្តិ ធនា
 វចសា បរិចិត្តា បទសាទុបេត្តិតា ទិដ្ឋិយា សុប្បដិវិទ្ធា
 ឧកយានិ ខោ បទស្ស ចាតិមោក្ខានិ វិគ្គាវេន ស្វាគ-
 តានិ ហោន្តិ សុវិភត្តានិ សុប្បវត្តន៍^(១) សុវិជ្ជិតានិ
 សុត្តសោ អនុព្យញ្ញនសោ កល្យាណវាចោ ហោតិ
 កល្យាណវត្តរណោ យេកុយ្យេន ភិក្ខុនំនំ បំយោ
 ហោតិ មនាថោ បដិពាលោ ហោតិ ភិក្ខុនិយោ ឱវទិគុំ
 ន ខោ បនេតំ កកវន្តំ ឧទ្ទិស្ស បព្វជិតាយ កាសាយ-
 វត្តវសនាយ កុរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នបុព្វោ ហោតិ វិសតិវស្សោ
 វា ហោតិ អតិវេកវិសតិវស្សោ វា អនុជានាបិ ភិក្ខុវេ
 តមេហិ អដ្ឋហន្តេហិ សមម្ពាគតំ ភិក្ខុំ ភិក្ខុនោ-
 វាទកំ សម្មន្តតុន្តិ ។

[២២] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អជិប្បតោ ភិក្ខុតិ ។
 អសម្មតោ នាម ញត្តិចតុត្ថេន កម្មេន អសម្មតោ ។
 ភិក្ខុនិយោ នាម ឧកតោសង្ឃេ ឧបសម្ពន្ធោ ។

១ សុប្បវត្តន៍បិ បាលី ។

បាចិត្តយកណ្ត ឧបាសម្ពុទ្ធ សិក្ខាបទទី ១ សិក្ខាបទវិរាដ្ឋ

ព្រមទាំងអត្តទាំងព្យញ្ជនៈឲ្យបរិសុទ្ធបរិបូណ៌ទាំងអស់ ធម៌ទាំងឡាយមាន
 សភាពយ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះចាំប្រើនហើយ ទ្រទ្រង់ហើយ សន្សំហើយ
 ដោយវាចាដ៏ស្អាតរត់មាត់ ចូលចិត្តច្បាស់លាស់ យល់ត្រូវល្អដោយ
 ទិដ្ឋិ១ ចំណែកបាតិមោក្ខទាំងពីរ ភិក្ខុនោះក៏ចេះចាំដោយពិស្តារ ចែក
 ចេញបានដោយប្រពៃ ចាំស្អាតរត់មាត់ កាត់សេចក្តីបានដោយល្អ
 ដោយសុត្ត (គឺខន្ធកៈនឹងបរិវារៈ) ដោយអនុព្យញ្ជនៈ ១ ភិក្ខុនោះមានវាចា
 ពោលត្រឹមត្រូវដោយសិច្ចលធនិតជាដើម មានសំឡេងពីរោះ ១ ភិក្ខុនោះ
 ជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្តនៃភិក្ខុនីទាំងឡាយដោយប្រើ ១ ភិក្ខុនោះជាអ្នក
 អាចដើម្បីនឹងប្រដៅភិក្ខុនីបាន ១ ភិក្ខុនោះមិនធ្លាប់ប្រព្រឹត្តកន្លងតុរធម៌នឹង
 ភិក្ខុនីដែលស្ងៀកដណ្តប់សម្ពត្តិដែលក៏ដោយទឹកចត់ ឬសចំពោះព្រះដ៏
 មានព្រះភាគនេះ ១ ភិក្ខុនោះមានវស្សាម្តែងឬមានវស្សាជាងម្តែង ១ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃសន្មតនូវភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ
 ទាំងឡាយ ៨ នេះឲ្យជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី ។

(២៦) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទ
 ទី១នៃបារាជិកកណ្ត ។ ភិក្ខុដែលឈ្មោះថាសង្ឃមិនបានសន្មតនោះ គឺ
 សង្ឃមិនបានសន្មតដោយព្យាប្បចិត្តតកម្មវាចា ។ ពួកស្រីដែលឈ្មោះថាភិក្ខុនី
 នោះ បានដល់ស្រីដែលបានរូបសម្បទាហើយក្នុងឧកតោសង្ឃ ។

(២៧) ឱវេទយ្យាតិ អដ្ឋហិ កុរុជម្មេហិ ឱវេទតិ
អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញោន ធម្មេន ឱវេទតិ
អាបត្តិ ធុក្កជស្ស ។ ឯកតោ ឧបសម្បន្នំ ឱវេទតិ
អាបត្តិ ធុក្កជស្ស ។

(២៨) តេន សម្មតេន ភិក្ខុនា បរិវេណំ សម្មជ្ជិត្វា
ចានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបជ្ឈាបេត្វា អាសនំ បញ្ញាបេត្វា
ធុតិយំ គហេត្វា និសីទិតព្វំ ។ ភិក្ខុនីហិ តត្ថ កន្ធា តំ
ភិក្ខុំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិតព្វំ ។ តេន
សម្មតេន^(១) ភិក្ខុនា បុច្ឆិត្វា សមគុត្ត ភគិនិយោតិ ។
សចេ សមគុម្មាយ្យាតិ កណានិ វត្តនិ ភគិនិយោ អដ្ឋ
កុរុជម្មាតិ ។ សចេ វត្តនិ អយ្យាតិ កណានិ ឯសោ
ភគិនិយោ ឱវាទោតិ និយ្យាទេតព្វោ ។ សចេ ន
វត្តនិ អយ្យាតិ កណានិ ឱសារេត្វា វស្សសតុប-
សម្បណ្ឌយ ភិក្ខុនិយា តទហុបសម្បន្នស្ស ភិក្ខុនោ
អភិវាទនំ បច្ឆជ្ឈានំ អញ្ញាលីកម្មំ សាមីចីកម្មំ កាតព្វំ
អយំ ធម្មោ សក្កត្វា កុកត្វា មាទេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ

១ ឱ.ម. ពោត្តកេ អយំ ពាហោ ន ហោតិ ។

និយមិក មហាក្សត្រ

(២៧) ត្រង់ពាក្យថា ប្រដៅ គឺក៏ក្នុងនាមដោយគុណមិច្ច ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយ ។ ក៏ក្នុងប្រដៅដោយធម៌ដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ក៏ក្នុងប្រដៅក៏ក្នុង
ដែលបានឧបសម្បទាក្នុងសំណា ក៏សង្ឃតែមួយចំណែក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

(២៨) ក៏ក្នុងដែលសង្ឃសន្មតនោះគប្បីបោសប្រាសនូវទីបរិវេណ រួច
ត្រូវតាំងទឹកឆាន់នឹងទឹកប្រើប្រាស់តែតាំងនូវអាសនៈទុក ហើយនាំយក
ក៏ក្នុងគំរប់ពីរទៅអង្គុយនៅចុះ ។ ក៏ក្នុងទាំងឡាយគប្បីទៅក្នុងទីនោះ
ហើយថ្វាយបង្គំនូវក៏ក្នុងនោះ រួចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ក៏ក្នុងដែលសង្ឃ
សន្មតនោះគប្បីសួរក៏ក្នុងទាំងឡាយថា ម្ចាស់នាងទាំងឡាយ ពួកនាង
ព្រមព្រៀងគ្នាហើយឬ ។ បើក៏ក្នុងទាំងឡាយពោលថា លោកម្ចាស់
យើងទាំងឡាយព្រមព្រៀងគ្នាហើយ ក៏ក្នុងគប្បីសួរថា ម្ចាស់នាងទាំង
ឡាយ គុណមិច្ចចាំស្ងាត់រត់មាត់ហើយឬ ។ បើក៏ក្នុងទាំងឡាយពោល
តបថា បត់ត្រលោកម្ចាស់ ចាំស្ងាត់រត់មាត់ហើយ ក៏ក្នុងគប្បីប្រគល់ឧក្រិដ្ឋ
ដោយពាក្យថា ម្ចាស់នាងទាំងឡាយ នេះហើយជាឧក្រិដ្ឋ ។ បើក៏ក្នុង
ទាំងឡាយពោលថា គុណមិច្ចមិនទាន់ស្ងាត់ទេ លោកម្ចាស់ ក៏ក្នុងគប្បីសួរត្រិ
ប្រាប់ក៏ក្នុងថា ក៏ក្នុងឧបសម្បទាហើយបានមួយរយវស្សាត្រូវធ្វើអភិវាទន-
កម្ម បច្ចុប្បន្នកម្ម អញ្ជើញកម្មនឹងសាមីចិកម្មដល់ក៏ក្នុង (សូម្បី) ឧបសម្បទា
ហើយក្នុងថ្ងៃនោះ នេះជាធម៌ដែលក៏ក្នុងត្រូវធ្វើឲ្យល្អគោរពព្រមទាំងបូជា

អនតិក្កមនីយោ ។ ន ភិក្ខុនិយា អភិក្ខុកេ អាវាសេ
 វស្សំ វសិតតំ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា កុកត្វា
 មាណេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ ។ អនុឡ្ហ-
 មាសំ ភិក្ខុនិយា ភិក្ខុសង្ឃតោ ទ្វេ ធម្មា បច្ចាសីសិតត្វា
 ឧបោសថបុច្ឆកញ្ច ឧវាទុបសង្កមនញ្ច អយម្បិ ធម្មោ
 សក្កត្វា កុកត្វា មាណេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កម-
 នីយោ ។ វស្សំ វត្ថាយ ភិក្ខុនិយា ឧកតោសង្ឃ-
 តិហិ ហិណេហិ បវរេតតំ ទិដ្ឋន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ
 វា អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា កុកត្វា មាណេត្វា
 បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ ។ កុវធម្មំ អដ្ឋា-
 បដ្ឋាយ ភិក្ខុនិយា ឧកតោសង្ឃ បក្ខមាទត្ថំ ចរិតតំ
 អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា កុកត្វា មាណេត្វា បូជេត្វា
 យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ ។ ទ្វេ វស្សានិ ធម្ម-
 ធម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខាយ សិក្ខមាណាយ ឧកតោសង្ឃ
 ឧបសម្មទា បរិយេសិតត្វា អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា
 កុកត្វា មាណេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ ។
 ន ភិក្ខុនិយា កេនចិ បរិយាយេន ភិក្ខុ អក្កោសិតត្វោ

បាច័ត្តិយកណ្ណ ឧវាសន្ត សព្វបទទី ១ ធម្មធម៌

កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់មួយជីវិត១ ។ ភិក្ខុនិមិនត្រូវនៅចាំវេស្យាក្នុងអាវាស
 ដែលគ្មានភិក្ខុ នេះជាធម៌ដែលភិក្ខុនិមិត្តវេស្យាក្នុងអាវាសបូជា កុំប្រ-
 ព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់មួយជីវិត១ ។ ភិក្ខុនិមិត្តប្រាថ្នាធម៌ព័រិប្រការ គឺការ
 សាកសួរនូវឧបោសថ១ ការចូលទៅទទួលឧវាសន៍ អំពីភិក្ខុសង្ឃគ្រប់ៗ
 កន្លែង នេះជាធម៌ដែលភិក្ខុនិមិត្តវេស្យាក្នុងអាវាសបូជា កុំប្រព្រឹត្ត
 កន្លងដរាបអស់មួយជីវិត១ ។ ភិក្ខុនិមិត្តនៅចាំវេស្យាច្បាប់ហើយ ត្រូវបញ្ជាក់
 ក្នុងឧកតោសង្ឃ ដោយហេតុព្យាយាម គឺដោយឃើញក្តី ដោយព្រឹត្ត
 ដោយរង្ស៊ីសក្តិ នេះជាធម៌ដែលភិក្ខុនិមិត្តវេស្យាក្នុងអាវាសបូជា
 កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់មួយជីវិត១ ។ ភិក្ខុនិមិត្តគ្រប់គ្រងកាបត្តិ(ជាសត្វកិច្ចា)
 ហើយត្រូវប្រព្រឹត្តបក្ខមានត្ថក្នុងឧកតោសង្ឃ នេះជាធម៌ដែលភិក្ខុនិមិត្តវេស្យា
 ក្នុងអាវាសបូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់មួយជីវិត១ ។ ភិក្ខុនិមិត្ត
 វេស្យាក្នុងបសម្បទាក្នុងឧកតោសង្ឃដែលសិក្ខាមានដែលមានសិក្ខាសិក្សា
 ក្នុងធម៌ទាំងឡាយ ៦ អស់ពីវេស្យាហើយ នេះជាធម៌ដែលភិក្ខុនិមិត្តវេស្យា
 ក្នុងអាវាសបូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់មួយជីវិត ១ ។
 ភិក្ខុនិមិត្តវេស្យា មិនត្រូវប្រទេចផ្កាសាក្តីដោយបរិយាយណាមួយឡើយ

បរិភាសិតញោ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា កុកត្វា
 មាណេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោ ។ អដ្ឋតក្ក
 ឱវេដា ភិក្ខុនីនំ ភិក្ខុស្ស វេចនបថោ អនោវេដា ភិក្ខុនំ
 ភិក្ខុនីស្ស វេចនបថោ អយម្បិ ធម្មោ សក្កត្វា កុកត្វា
 មាណេត្វា បូជេត្វា យាវជីវំ អនតិក្កមនីយោតិ ។
 សេច សមគុម្មាយ្យាតិ កណ្ឌន្តិ^(១) អញ្ញំ ធម្មំ កណាតិ
 អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ សេច វគ្គម្មាយ្យាតិ កណ្ឌន្តិ^(២) អដ្ឋ
 កុកធម្ម កណាតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ ឱវេនំ អ-
 នីយ្យានេត្វា អញ្ញំ ធម្មំ កណាតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។

[២៧] អធម្មកកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញំ វត្ថំ ភិក្ខុនីសង្ឃំ
 វត្ថុសញ្ញំ ឱវេនតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អធម្មកកម្មេ
 អធម្មកម្មសញ្ញំ វត្ថំ ភិក្ខុនីសង្ឃំ វេមតិកោ ឱវេនតិ
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អធម្មកកម្មេ អធម្មកម្ម-
 សញ្ញំ វត្ថំ ភិក្ខុនីសង្ឃំ សមគុសញ្ញំ ឱវេនតិ អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។

វិទ្យាបិដក មហាវិវត្ត

នេះជាធម៌ដែលភិក្ខុនីត្រូវធ្វើឲ្យល្អគោរពរាប់អានបូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដកប
 អស់មួយជីវិត ១ ។ ពួកភិក្ខុនីមិនត្រូវស្លៀកសម្លៀកឆ្មើយ ពួកភិក្ខុនីត្រូវ
 ស្លៀកសម្លៀកដែលពួកភិក្ខុនីបាន តាំងអំពីថ្ងៃនេះជាដើម នេះជាធម៌ដែលភិក្ខុ-
 នីត្រូវធ្វើឲ្យល្អគោរពរាប់អានបូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដកបអស់មួយជីវិត ១ ។
 បើភិក្ខុនីទាំងឡាយពោលថា បតីត្រលោកម្ចាស់ យើងខ្ញុំទាំងឡាយព្រម-
 ព្រៀងគ្នាហើយ ភិក្ខុពោលធម៌ដទៃវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ បើភិក្ខុនី
 ទាំងឡាយពោលថា បតីត្រលោកម្ចាស់ យើងខ្ញុំទាំងឡាយបែកគ្នាជាពួកៗ
 ភិក្ខុចេះតែពោលនូវគុណ ៨ ដែល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ភិក្ខុមិនបានប្រ-
 គល់ទុក្ខឲ្យដល់ភិក្ខុនី ត្រូវប្រព្រឹត្តធម៌ដទៃវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

[២៧] កម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនជាធម៌មែន
 ភិក្ខុនីសង្ឃបែកគ្នាជាពួក ភិក្ខុសំគាល់ថាជាពួកមែន ហើយប្រដៅ ត្រូវ
 អាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិនជាធម៌
 មែន ភិក្ខុនីសង្ឃបែកគ្នាជាពួក ភិក្ខុសង្ឃ ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិ
 បាចិត្តិយ ។ កម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិនជាធម៌មែន
 ភិក្ខុនីសង្ឃបែកគ្នាជាពួក ភិក្ខុសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ហើយប្រដៅ
 ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

បាចិត្តិយកណ្តោ ឧវាសន្តស្ស បរមសិក្ខាបទស្ស អាបត្តិវាដោ

[៣០] អធម្មកម្មោ វេមតិកោ វត្ថុំ ភិក្ខុនីសង្ឃំ
វត្ថុសញ្ញំ ឡិវទតិ ។ បេ ។ វេមតិកោ ឡិវទតិ ។ បេ ។
សមគ្គសញ្ញំ ឡិវទតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣១] អធម្មកម្មោ ធម្មកម្មសញ្ញំ វត្ថុំ ភិក្ខុនី-
សង្ឃំ វត្ថុសញ្ញំ ឡិវទតិ ។ បេ ។ វេមតិកោ ឡិវទតិ ។ បេ ។
សមគ្គសញ្ញំ ឡិវទតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣២] អធម្មកម្មោ អធម្មកម្មសញ្ញំ សមគ្គំ
ភិក្ខុនីសង្ឃំ វត្ថុសញ្ញំ ឡិវទតិ ។ បេ ។ វេមតិកោ ឡិវទតិ
។ បេ ។ សមគ្គសញ្ញំ ឡិវទតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៣] អធម្មកម្មោ វេមតិកោ សមគ្គំ ភិក្ខុនី-
សង្ឃំ វត្ថុសញ្ញំ ឡិវទតិ ។ បេ ។ វេមតិកោ ឡិវទតិ
។ បេ ។ សមគ្គសញ្ញំ ឡិវទតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

បាចិត្តិយកណ្ណ ឧវាទវគ្គ សិក្ខបទទី ៤ វារៈដែលត្រូវអាបត្តិ

[៣០] ភិក្ខុសង្ឃៗក្នុងកម្មមិនជាធម៌ ភិក្ខុនីសង្ឃៗបែកគ្នាជាពួក ភិក្ខុសំគាល់ថាជាពួកមែន ហើយប្រដៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុសង្ឃៗហើយ ប្រដៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិ បាចិត្តិយ ។

[៣១] កម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មជាធម៌ ភិក្ខុនីសង្ឃៗ បែកគ្នាជាពួក ភិក្ខុសំគាល់ថាជាពួកមែន ហើយប្រដៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុ សង្ឃៗហើយប្រដៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ហើយ ប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣២] កម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនជាធម៌មែន ភិក្ខុនីសង្ឃៗព្រមព្រៀងគ្នា ភិក្ខុសំគាល់ថាបែកគ្នាជាពួកវិញ ហើយប្រដៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុសង្ឃៗហើយប្រដៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុសំគាល់ថាព្រមព្រៀង គ្នា ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣៣] កម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុសង្ឃៗ ភិក្ខុនីសង្ឃៗព្រមព្រៀង គ្នា ភិក្ខុសំគាល់ថាបែកគ្នាជាពួកវិញ ហើយប្រដៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុ សង្ឃៗ ហើយប្រដៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ហើយ ប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

វិធីបំប៉ន មហាវិភង្គ

(៣៤) អធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញា សមគ្គំ ភិក្ខុ-
 ជីសង្ឃំ វត្តសញ្ញា ឱវទតិ ។ បេ ។ វេមតិកោ ឱវទតិ
 ។ បេ ។ សមគ្គសញ្ញា ឱវទតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣៥) ធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញា វត្តំ ភិក្ខុជីសង្ឃំ
 វត្តសញ្ញា ឱវទតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ ធម្មកម្មេ
 អធម្មកម្មសញ្ញា វត្តំ ភិក្ខុជីសង្ឃំ វេមតិកោ ឱវទតិ
 អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ ធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញា វត្តំ
 ភិក្ខុជីសង្ឃំ សមគ្គសញ្ញា ឱវទតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

(៣៦) ធម្មកម្មេ វេមតិកោ វត្តំ ភិក្ខុជីសង្ឃំ
 វត្តសញ្ញា ឱវទតិ ។ បេ ។ វេមតិកោ ឱវទតិ ។ បេ ។
 សមគ្គសញ្ញា ឱវទតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

(៣៧) ធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញា វត្តំ ភិក្ខុជីសង្ឃំ
 វត្តសញ្ញា ឱវទតិ ។ បេ ។ វេមតិកោ ឱវទតិ ។ បេ ។
 សមគ្គសញ្ញា ឱវទតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

វិទ្យាបិដក មហាវិទ្យា

(៣៤) កម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិនមែនជាធម៌មែន
ភិក្ខុនិសង្ស័យព្រមព្រៀងគ្នា ភិក្ខុសំគាល់ថាបែកគ្នាជាពួកវិញ ហើយប្រដៅ
។ បេ ។ ភិក្ខុសង្ស័យហើយប្រដៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា
ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(៣៥) កម្មជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិនជាធម៌វិញ ភិក្ខុនិសង្ស័យបែក
គ្នាជាពួក ភិក្ខុសំគាល់ថាជាពួកមែន ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។
កម្មជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិនជាធម៌វិញ ភិក្ខុនិសង្ស័យបែកគ្នាជាពួក
ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ កម្មជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់
ថាកម្មមិនជាធម៌វិញ ភិក្ខុនិសង្ស័យបែកគ្នាជាពួក ភិក្ខុសំគាល់ថាព្រមព្រៀង
គ្នា ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

(៣៦) កម្មជាធម៌ ភិក្ខុសង្ស័យ ភិក្ខុនិសង្ស័យបែកគ្នាជាពួក ភិក្ខុ
សំគាល់ថាជាពួកមែន ហើយប្រដៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយប្រដៅ
។ បេ ។ ភិក្ខុសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

(៣៧) កម្មជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មជាធម៌មែន ភិក្ខុនិសង្ស័យបែកគ្នា
ជាពួក ភិក្ខុសំគាល់ថាជាពួកមែន ហើយប្រដៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុសង្ស័យ
ហើយប្រដៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ហើយប្រដៅ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

[៣៨] ធម្មកក្កោ អធម្មកក្កសញ្ញា សមគំ ភិក្ខុ-
 ជីសង្ឃំ វត្ថុសញ្ញា ឡំទតិ ។ បេ ។ វេមតិកោ ឡំទតិ
 ។ បេ ។ សមគ្គសញ្ញា ឡំទតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

[៣៩] ធម្មកក្កោ វេមតិកោ សមគំ ភិក្ខុជីសង្ឃំ
 វត្ថុសញ្ញា ឡំទតិ ។ បេ ។ វេមតិកោ ឡំទតិ ។ បេ ។
 សមគ្គសញ្ញា ឡំទតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

[៤០] ធម្មកក្កោ ធម្មកក្កសញ្ញា សមគំ ភិក្ខុជីសង្ឃំ
 វត្ថុសញ្ញា ឡំទតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ ធម្មកក្កោ
 ធម្មកក្កសញ្ញា សមគំ ភិក្ខុជីសង្ឃំ វេមតិកោ ឡំទតិ
 អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ ធម្មកក្កោ ធម្មកក្កសញ្ញា សមគំ
 ភិក្ខុជីសង្ឃំ សមគ្គសញ្ញា ឡំទតិ អនាបត្តិ ។

បាបិក្ខិយកណ្ណ ឧវាទវគ្គ សិក្ខាបទទី ១ វារៈដែលត្រូវអាបត្តិ

(៣៨) កម្មជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិនមែនជាធម៌វិញ ភិក្ខុនីសង្ឃ
ព្រមព្រៀងគ្នា ភិក្ខុសំគាល់ថាបែកគ្នាជាពួកវិញ ហើយប្រដៅ ។ បេ ។
ភិក្ខុសង្ឃយ ហើយប្រដៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា
ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

(៣៩) កម្មជាធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ឃឹម ភិក្ខុនីសង្ឃព្រមព្រៀង
គ្នា ភិក្ខុសំគាល់ថាបែកគ្នាជាពួកវិញ ហើយប្រដៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុ
សង្ឃយ ហើយប្រដៅ ។ បេ ។ ភិក្ខុសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ហើយ
ប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

(៤០) កម្មជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មជាធម៌មែន ភិក្ខុនីសង្ឃព្រម
ព្រៀងគ្នា ភិក្ខុសំគាល់ថាបែកគ្នាជាពួកវិញ ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ ។ កម្មជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មជាធម៌មែន ភិក្ខុនីសង្ឃព្រម-
ព្រៀងគ្នា ភិក្ខុសង្ឃយ ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ កម្មជាធម៌
ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មជាធម៌មែន ភិក្ខុនីសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា ភិក្ខុសំគាល់ថា
ព្រមព្រៀងគ្នាមែន ហើយប្រដៅ មិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ ។

(៤០) អនាបតិ ឧទ្ទេសំ នេន្តោ បរិបុច្ឆំ នេន្តោ ឱសា-
 វេហិ អយ្យាតិ វុច្ឆមានោ ឱសាវេតិ បញ្ចំ បុច្ឆតិ បញ្ចំ
 បុដ្ឋា កថេតិ អញ្ញស្សត្ថាយ កណ្ឌំ ភិក្ខុនិយោ
 សុណន្តិ សិក្ខុមាធាយ សាមណេវិយា ឧម្ពត្តកស្ស
 អាទិកម្ពិកស្សាតិ ។

បរិមសិក្ខាវេទំ និដ្ឋិតំ ។

វិធីបិណ្ឌ មហាវិក័ត

(៤១) អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលសំដែងនូវបាឡីនៃគុណប្រាជ្ញា
 ដល់ភិក្ខុដែលសំដែងនូវអង្គនៃគុណប្រាជ្ញា ដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនិពោល
 ថា លោកម្ចាស់ ចូរសូត្រទៅភិក្ខុក៏សូត្រ ដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនិស្ស្រយ
 ហើយឆ្លើយដោះ ដល់ភិក្ខុដែលសំដែងធម៌ឲ្យអ្នកដទៃស្តាប់ ហើយភិក្ខុនិ
 ចូលស្តាប់ផង ដល់ភិក្ខុប្រដៅធម៌ដល់សិក្ខុមានាច្ចដល់សាមណេរី ដល់
 ភិក្ខុឆត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ចត្តិ ។

សំព្វាបទី ១ ចប់ ។

ទុតិយសិក្ខាបទ

(២២) តេន សមយេន ពុទ្ធា ភក្កវា សាវត្ថយំ
វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន ថេរា ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយោ ឱវទិន្នំ
បរិយាយេន ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ
ចូឡបន្តកស្ស បរិយាយោ ហោតិ ភិក្ខុនិយោ ឱវទិតុំ ។
ភិក្ខុនិយោ ឯវមាហំសុ ននានំ អដ្ឋ ឱវទោ ឥន្ទោ
ភវិស្សតិ តញ្ញាវនានំ ឧទានំ អយ្យោ ចូឡបន្តកោ
បុនប្បនំ ភណិស្សតីតិ ។ អថខោ តា ភិក្ខុនិយោ
យេនាយស្មា ចូឡបន្តកោ តេនុបសង្កមីសុ ឧបសង្ក-
មិត្វា អាយស្មន្តំ ចូឡបន្តកំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ
និសីទីសុ ។ ឯកមន្តំ និសិដ្ឋា ខោ តា ភិក្ខុនិយោ
អាយស្មា ចូឡបន្តកោ ឯតទរោច សមគ្គត្ថ ភតិនិ-
យោតិ ។ សមគ្គម្ហាយ្យាតិ ។ វត្តន្តំ ភតិនិយោ អដ្ឋ
កុដម្ហាតិ ។ វត្តន្តំ អយ្យាតិ ។ ឯសោ ភតិនិយោ
ឱវទោតិ និយ្យាទេត្វា ឥមំ ឧទាន បុនប្បនំ អកាសំ

សិក្ខាបទទី ២

(៤២) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេត-
វន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុជា
ថេរៈទាំងឡាយប្រដៅពួកភិក្ខុនីដោយវេនជាលំដាប់ ។ សម័យនោះឯង
ព្រះចូឡបន្តក៏ដ៏មានអាយុត្រូវវេនប្រដៅភិក្ខុនីទាំងឡាយ ។ ពួកភិក្ខុនី
និយាយគ្នាថា ថ្ងៃនេះឧវាទគង់នឹងមិនសម្រេចបរិបូណ៌ទេ លោកម្ចាស់
ចូឡបន្តក៏គង់នឹងពោលនូវទាននោះឯងដែរ ។ ឥឡូវហ្នឹង ។ ភិក្ខុនី
ទាំងនោះនាំគ្នាចូលទៅក្រុមព្រះចូឡបន្តក៏ដ៏មានអាយុ លុះទៅដល់ហើយ
ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះចូឡបន្តក៏ដ៏មានអាយុ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។
ឯព្រះចូឡបន្តក៏ដ៏មានអាយុ បាននិយាយនឹងភិក្ខុនីទាំងនោះ ដែលអង្គុយ
នៅហើយក្នុងទីដ៏សមគួរដោយពាក្យយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់នាងទាំងឡាយ
ពួកនាងព្រមព្រៀងគ្នាហើយឬ ។ ពួកភិក្ខុនីតបថា ព្រមព្រៀងគ្នា
ហើយ លោកម្ចាស់ ។ ព្រះចូឡបន្តក៏សួរថា ម្ចាស់នាងទាំងឡាយ
គរុធម៌៨ ចាំស្គាល់ហើយឬ ។ ពួកភិក្ខុនីតបថា ចាំស្គាល់ហើយ លោក
ម្ចាស់ ។ ព្រះចូឡបន្តក៏ប្រាប់ថា ម្ចាស់នាងទាំងឡាយ នេះហើយជាឧវាទ
ហើយបានពោលនូវទាននេះដែរថា

វិទ្យាបិដកេ មហាវិក្កេ

អនិច្ចតសោ អប្បមជ្ឈតោ
 ធុតិយោ មោទបថេសុសិក្ខតោ
 សោកា ន កវន្តិ តាទិយោ
 ឧបសន្តស្ស សទា សតីមតោតិ ។

[៤៣] ភិក្ខុនិយោ ឯវមាហំសុ ននុ អវេច្ចតា
 ននាទិ អន្ត ឱវាទោ ឥន្ទោ កវិស្សតិ តត្រាវនាទិ
 ឧទានំ អយ្យោ ច្ចឡបន្តកោ បុនប្បនំ កណ៌ស្ស-
 តីតិ ។ អស្សោសិ ខោ អាយស្មា ច្ចឡបន្តកោ តាសំ
 ភិក្ខុនិយំ ឥមំ កថាសល្លាបំ ។ អថខោ អាយស្មា
 ច្ចឡបន្តកោ វេហាសំ អព្ភក្ខត្វា អាកាសេ អន្តលំត្រេ
 ចង្កមតិបិ តិដ្ឋតិបិ និសីទតិបិ សេយ្យំបិ កប្បេតិ
 ជ្ជមាយតិបិ បដ្ឋលតិបិ អន្តរាយតិបិ តត្រាវ ឧទានំ
 កណ៌តិ អញ្ញញ្ច ពហំ ពុន្ធវចនំ ។ ភិក្ខុនិយោ
 ឯវមាហំសុ អច្ឆរិយំ វត ភោ អព្ភតំ វត ភោ ន វត
 នោ ឥតោ បុព្វេ ឱវាទោ ឯវំ ឥន្ទោ ក្ខតបុព្វោ យថា
 អយ្យស្ស ច្ចឡបន្តកស្សតិ ។ អថខោ អាយស្មា

វិធីបិណ្ឌ មហាវិភង្គ

សេចក្តីសោកទាំងឡាយ រមែងមិនមានដល់មុនដែលមាន
 អធិបត្តិមិនប្រមាទ សិក្សានៅក្នុងផ្លូវនៃមោទនមិ (គឺអរហត្ត-
 ញ្ញាណ) មិនញាប់ញ័រ (ដោយលោកធម៌) មាន
 ចិត្តស្ងប់ (ចាកកិលេស) តែងមានស្មារតី ជានិច្ច ។

(៤៣) ភិក្ខុទីទាំងឡាយ បាននិយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា យើងទាំង
 ឡាយបាននិយាយគ្នាទុកមកហើយថា វេលាថ្ងៃនេះឡាវទគង្គនឹងមិន
 សម្រេចបរិបូណ៌ទេ លោកម្ចាស់ចូឡបន្តក គង្គនឹងពោលនូវទាននោះ
 ឯងដែលក្នុងកាលឥឡូវហ្នឹង ។ ព្រះចូឡបន្តកដ៏មានអាយុបានស្តាប់
 ពាក្យនិយាយចរចានេះរបស់ភិក្ខុទីទាំងឡាយនោះហើយ ។ គ្រានោះ
 ព្រះចូឡបន្តកដ៏មានអាយុហោះទៅកាន់វិហាសស្ថានហើយចង្រ្កឹមខ្លះ ឈរ
 ខ្លះ អង្គុយខ្លះ ដេកខ្លះ បង្ហូរផ្សែងខ្លះ បញ្ចេញពន្លឺភ្លើងខ្លះ បំបាត់
 ខ្លួនទៅខ្លះ ហើយពោលទាននោះទៀតផងនឹងពុទ្ធចនៈដទៃជាច្រើនផង
 ឮដ៏អាកាសវាលទេ ។ ភិក្ខុទីទាំងឡាយបាននិយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា
 ម្ចាស់គ្នាយើងទាំងឡាយ សេចក្តីអស្ចារ្យ (នេះ) ចំឡែកពេកណាស់
 ម្ចាស់គ្នាយើងទាំងឡាយ ហេតុមិនធ្លាប់កើត ។ ហើយ ឡាវទដែល
 សម្រេចបរិបូណ៌ ដូចជាឡាវទរបស់លោកម្ចាស់ចូឡបន្តកយ៉ាងនេះ កាលពី
 ដើមយើងមិនធ្លាប់បាន(ស្តាប់)ទេ ។ លំដាប់នោះព្រះចូឡបន្តកដ៏មានអាយុ

ចូឡបន្តកោ តា ភិក្ខុនិយោ យាវ សមន្តកាវា ឡើ-
 ងត្វា ឧយ្យោជេសិ កច្ចថ ភក្ខនិយោតិ ។ អថខោ
 តា ភិក្ខុនិយោ នគរទ្វារេ ថក្កិតេ ពហំនគរេ វសិត្វា
 កាលស្សេវ នគរំ បរិសន្និ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ
 ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ អព្រាហ្មចារិនិយោ សមា ភិក្ខុនិយោ
 អារាមេ ភិក្ខុហិ សទ្ធិ វសិត្វា សនាទំ នគរំ បរិ-
 សន្និតិ ។ អស្សេសុំ ខោ ភិក្ខុ តេសំ មនុស្សានំ
 ឧជ្ឈាយន្តានំ ជ័យន្តានំ វិចារេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខុ
 អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ
 កងំ ហិ នាម អាយស្មា ចូឡបន្តកោ អត្ថង្គតេ
 សុរិយេ ភិក្ខុនិយោ ឡើងស្សតិ ។ បេ ។ សច្ចំ
 កិរំ ភ្នំ ចូឡបន្តក អត្ថង្គតេ សុរិយេ ភិក្ខុនិយោ
 ឡើងស្ថិតិ ។ សច្ចំ ភក្ខវតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធា
 ភក្ខវា កងំ ហិ នាម ភ្នំ ចូឡបន្តក
 អត្ថង្គតេ សុរិយេ ភិក្ខុនិយោ ឡើងស្សសិ នេតំ
 ចូឡបន្តក អប្បសន្តានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។

បាចិត្តិយកណ្ណ ឧបាសិទ្ធិ សិក្ខាបទទី ២ និទាន

ប្រដៅភិក្ខុនីអម្បាលនោះដរាបដល់យប់ ហើយបញ្ជូនទៅវិញថា ម្ចាស់នាង
 ទាំងឡាយ ពួកនាងចូរទៅចុះ ។ វេលានោះទ្វារនគរគេបិទហើយ ភិក្ខុនីទាំង
 នោះក៏នៅខាងក្រៅនគរ លុះព្រឹកឡើងទើបចូលទៅកាន់នគរ ។ មនុស្ស
 ទាំងឡាយ ពោលទោស និងជឿល បន្តបង្ហាត់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយនេះ
 មិនមែនជាព្រហ្មចារីនី (មិនមែនជាអ្នកប្រតិភ័យ) ទេ នៅជាមួយនឹងភិក្ខុ
 ទាំងឡាយក្នុងអារាមហើយទើបតែចូលមកកាន់នគរក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮពាក្យមនុស្សអម្បាលនោះ ពោលទោស និងជឿល
 បន្តបង្ហាត់ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច
 ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស និងជឿល បន្តបង្ហាត់ថា ចូឡ-
 បន្តកៈដ៏មានអាយុ កាលព្រះអាទិត្យអស្តង្គតហើយមិនគួរនឹងទៅប្រដៅ
 ភិក្ខុនីទាំងឡាយទេ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់
 ចូឡបន្តកៈ ឮថាកាលព្រះអាទិត្យអស្តង្គតហើយ អ្នកឯងទៅប្រដៅ ភិក្ខុនី
 ទាំងឡាយពិតមែនឬ ។ ព្រះចូឡបន្តកៈដ៏មានអាយុទូលថា សូមទ្រង់
 មេត្តាប្រាសពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោស
 ថា ម្ចាស់ចូឡបន្តកៈ កាលព្រះអាទិត្យអស្តង្គតទៅហើយ អ្នកឯងមិនគួរ
 នឹងទៅប្រដៅភិក្ខុនីទាំងឡាយទេ ម្ចាស់ចូឡបន្តកៈ អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ
 មិននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់បុគ្គលទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។

ឯវត្ថុ បទ ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ
សម្មតោបិ ចេ ភិក្ខុ អត្តន្តតេ សុរិយេ ភិក្ខុនិយោ
ឡវនេយ្យ ចាចិត្តិយន្តិ ។

[៤២] សម្មតោ ឆាម ញត្តិចតុត្ថេន កេម្មេន
សម្មតោ ។ អត្តន្តតេ សុរិយេតិ ឧកតេ សុរិយេ ។
ភិក្ខុនិយោ ឆាម ឧកតោសង្ឃេ ឧបសម្មន្តា ។ ឡវ-
នេយ្យាតិ អដ្ឋហិ វា កុរុនម្មហិ អញ្ញោន វា ឆម្មេន
ឡវនតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៤៣] អត្តន្តតេ អត្តន្តតសញ្ញា ឡវនតិ អាបត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។ អត្តន្តតេ វេមតិកោ ឡវនតិ អាបត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។ អត្តន្តតេ អនត្តន្តតសញ្ញា ឡវនតិ
អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឯកតោ ឧបសម្មន្តំ^(១) ឡវនតិ
អាបត្តិ ធុក្កជស្ស ។ អនត្តន្តតេ អត្តន្តតសញ្ញា អាបត្តិ
ធុក្កជស្ស ។ អនត្តន្តតេ វេមតិកោ អាបត្តិ ធុក្ក-
ជស្ស ។ អនត្តន្តតេ អនត្តន្តតសញ្ញា អនាបត្តិ ។

១ យេកុយ្យេន ឯកតោ ឧបសម្មន្តាយាតិ ឆាហិ ទិស្សតិ ។

វិធម្មបិដក មហាវិគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ
យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុបើទុកជាសង្ឃ បានសន្មតហើយ កាលបើព្រះអាទិត្យ
អស្ចន្តតហើយទៅប្រដៅពួកភិក្ខុន៍ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(៤៤) ដែលហៅថា សង្ឃបានសន្មតនោះ គឺសង្ឃសន្មតដោយ
ញាតិចតុត្តកម្មវាចា ។ ត្រង់ពាក្យថា ព្រះអាទិត្យអស្ចន្តតហើយ សេចក្តីថា
ព្រះអាទិត្យលិចចុះហើយ ។ ពួកស្រីដែលបានឧបសម្បទាក្នុងជំនុំសង្ឃ
ពីរចំណែក ហៅថា ភិក្ខុន៍ ។ ពាក្យថា ប្រដៅ សេចក្តីថា ភិក្ខុប្រ
ដៅភិក្ខុន៍ដោយគរុធម៌ ៨ ក្តី ដោយធម៌៨ទៀត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(៤៥) ព្រះអាទិត្យអស្ចន្តតហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា អស្ចន្តតមែន
ហើយទៅប្រដៅ(ភិក្ខុន៍)ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ព្រះអាទិត្យអស្ចន្តតហើយ
ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយទៅប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ព្រះ
អាទិត្យអស្ចន្តតហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនទាន់អស្ចន្តត ហើយទៅប្រដៅ
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុប្រដៅភិក្ខុន៍ដែលឧបសម្បទាហើយក្នុងជំនុំ
សង្ឃមួយចំណែក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ព្រះអាទិត្យមិនទាន់អស្ចន្តត ភិក្ខុ
សំគាល់ថាអស្ចន្តតហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ព្រះអាទិត្យមិនទាន់អស្ចន្តត
ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ព្រះអាទិត្យមិនទាន់អស្ចន្តត
ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនទាន់អស្ចន្តត មិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ ។

ពាចិត្តិយកណ្តោ ឧវាទវគ្គស្ស ទុតិយសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តិ

(៤៦) អនាបត្តិ ឧទ្ទេសំ ទេន្ទោ បរិបុច្ឆំ ទេន្ទោ
ឱសារេហំ អយ្យាតិ វុច្ឆមាទោ ឧសារេតិ បញ្ចំ បុច្ឆតិ
បញ្ចំ បុដ្ឋោ កថេតិ អញ្ញស្សត្ថាយ កណ្តំ ភិក្ខុនិយោ
សុណន្តំ សិក្ខាមាធិយ សាមណេរិយា ឧម្ពត្តកស្ស
អាទិកម្មកស្សាតិ ។

ទុតិយសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

បាចិត្តិយកណ្ត ឧវាទវគ្គ សិក្ខាបទទី ២ អនាបត្តិ

(៤៦) អាចត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលសំដែងនូវបាលីនៃគុរុធម៌ប្រាំបី
 ដល់ភិក្ខុដែលសំដែងនូវអដ្ឋកថានៃគុរុធម៌ប្រាំបី ដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនិពោល
 ថា លោកម្ចាស់ចូរសូត្រទៅភិក្ខុកំសូត្រ ដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនិស្សរេប្រសា
 ហើយឆ្លើយដោះ ដល់ភិក្ខុដែលសំដែងធម៌ឱ្យអ្នកដទៃស្តាប់ ហើយភិក្ខុនិ
 ចូលស្តាប់ផង ដល់ភិក្ខុប្រដៅធម៌ដល់សិក្ខុមានាឬដល់សាមណេរី ដល់ភិក្ខុ
 ឆត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ចត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ២ ចប់ ។

តតិយសិក្ខាបទំ

[២៧] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភគវា សុត្តេស្ថ
វិហារតិ កបិលវត្ថុស្មី និក្រោធារាមេ ។ តេន ចោ បន
សមយេន ធាតុកិយា ភិក្ខុ ភិក្ខុន្ទបស្សយំ ឧបសង្ក-
មិត្វា ធាតុកិយា ភិក្ខុនិយោ ឡីនន្តិ ។ ភិក្ខុនិយោ
ធាតុកិយា ភិក្ខុនិយោ ឯតទេវេចំ ឯថ អយ្យេ ឡីនន្តិ
កមិស្សាមាតិ ។ យម្ពី^(១) មយំ អយ្យេ កង្កេយ្យាម
ឡីននស្ស ការណា អយ្យេ ធាតុកិយា ឥដេវ អម្មេ
ឡីនន្តិ ។ ភិក្ខុនិយោ ឧដ្ឋាយន្តិ ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ
កបំ ហិ នាម ធាតុកិយា ភិក្ខុ ភិក្ខុន្ទបស្សយំ
ឧបសង្កមិត្វា ភិក្ខុនិយោ ឡីនន្តិ ។ រថចោ តា
ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខុនំ ឯតមត្តំ អាហារេសុំ ។ យេ តេ
ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧដ្ឋាយន្តិ ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ
កបំ ហិ នាម ធាតុកិយា ភិក្ខុ ភិក្ខុន្ទបស្សយំ
ឧបសង្កមិត្វា ភិក្ខុនិយោ ឡីនន្តិ ។ បេ ។ សច្ចំ តិវ

សិក្ខាបទ ទី ៣

(៤៧) សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅនិព្វាន-
ធារាម ជិតក្រុងកបិលពស្ថ ក្នុងដែនឈ្មោះសក្កៈ ។ ត្រាពោះឯង
ឆ្ងល់ក្នុងកិក្ខុទាំងឡាយ ចូលទៅកាន់លំនៅរបស់កិក្ខុនី ហើយប្រដៅឆ្ង-
ល់ក្នុងកិក្ខុទាំងឡាយ ។ កិក្ខុនីទាំងឡាយបាននិយាយបបួលឆ្ងល់ក្នុងកិក្ខុ-
នីយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់នាងទាំងឡាយ ពួកនាងចូរមក យើងនឹងទៅទទួល
ឧវាទ (ជាមួយគ្នា) ។ ឆ្ងល់ក្នុងកិក្ខុនីនិយាយថា ម្ចាស់នាងទាំងឡាយ
យើងទាំងឡាយ នាំគ្នាទៅព្រោះហេតុនៃឧវាទធ្វើអ្វី ដ្បិតឆ្ងល់ក្នុងកិក្ខុជា
ម្ចាស់ទាំងឡាយមកប្រដៅពួកយើងក្នុងលំនៅនេះហើយ ។ កិក្ខុនីទាំង
ឡាយនាំគ្នាពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាបថា ពួកឆ្ងល់ក្នុងកិក្ខុមិនគួរ
នឹងចូលដល់លំនៅកិក្ខុនីហើយប្រដៅកិក្ខុនីទាំងឡាយទេ ។ លំដាប់នោះ
កិក្ខុនីអម្បាលនោះប្រាប់ដំណើរនេះដល់កិក្ខុទាំងឡាយ ។ កិក្ខុទាំងឡាយ
ណា ជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ កិក្ខុទាំងឡាយនោះ
ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាបថា ពួកឆ្ងល់ក្នុងកិក្ខុ មិនគួរចូល
ដល់លំនៅរបស់កិក្ខុនី ហើយប្រដៅកិក្ខុនី ។ បេ ។ ព្រះដ៏
មានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ ពួកថា អ្នកទាំងឡាយ

ពាចិត្តិយកណ្តោ ឧវាវត្តស្ស គតិយសិក្ខាបទស្ស អនុប្បញ្ញត្តិ

តុម្ហេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុន្ធចបស្សយំ ឧបសង្កម្មិត្វា ភិក្ខុនិយោ
 ឡវេនជាតិ ។ សច្ចំ កកវាតិ ។ វិកាហិ តុន្តោ កកវា
 កងំ ហំ នាម តុម្ហេ ហោយបុរិសា ភិក្ខុន្ធចបស្សយំ
 ឧបសង្កម្មិត្វា ភិក្ខុនិយោ ឡវេនស្ស ធនំ ហោយបុរិ-
 សា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ មេ ។ ឯវញ្ច
 បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ
 បន ភិក្ខុ ភិក្ខុន្ធចបស្សយំ ឧបសង្កម្មិត្វា ភិក្ខុនិយោ
 ឡវេនេយ្យ ចាចិត្តិយន្តិ ។ ឯវញ្ចំ កកវតា ភិក្ខុនំ
 សិក្ខាបទំ បញ្ចតំ ហោតិ ។

(២៨) តេន ខោ បន សមយេន មហាបជាបតិ
 កោតមី គិលានា ហោតិ ។ ថេវា ភិក្ខុ យេន
 មហាបជាបតិ កោតមី តេនុបសង្កម្មីសុ ឧបសង្កម្មិត្វា
 មហាបជាបតី កោតមី ឯតទវេច្ចំ កក្ខំ តេ កោត-
 មី ឧមន្តិយំ កក្ខំ យាបន្តិយន្តិ ។ ន មេ អយ្យា

បាចិត្តយកណ្ត ឧវាទវគ្គ សិក្ខាបទទី ៣ អនុប្បញ្ញត្តិ

ប្រដៅភិក្ខុនីទាំងឡាយចូលដល់លំនៅភិក្ខុនី ពិតមែនឬ ។ ពួកឧត្តម
 ភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រាស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មាន
 ព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា នែមោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនគួរ
 នឹងទៅប្រដៅភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូលដល់លំនៅភិក្ខុនីទេ នែមោឃបុរស
 ទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់បុគ្គលដែល
 មិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បី
 សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ ចូលដល់លំនៅ
 របស់ភិក្ខុនី ហើយប្រដៅភិក្ខុនីទាំងឡាយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិសិក្ខាបទនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

(៤៨) សម័យនោះឯង ព្រះមហាបជាបតិគោតមភិក្ខុនីមានជម្ងឺ ។
 ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ចូលទៅកាន់លំនៅព្រះមហាបជាបតិគោតមភិក្ខុនី
 លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយសួរព្រះមហាបជាបតិគោតមភិក្ខុនី
 យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ព្រះនាងគោតម សរីរយន្តព្រះនាងល្មមអត់ទ្រាំបានដែរ
 ឬទេ ល្មមប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួលដែរឬទេ ។ ព្រះមហាបជាបតិគោតម
 ភិក្ខុនីតបថា លោកម្ចាស់ សរីរយន្តខ្ញុំមិនអាចអត់ទ្រាំបានទេ ខ្ញុំមិនអាច

វិទ្យាបិដកេ មហាវិកង្កោ

ឧមន័យំ ន យាបន័យំ ឥឡ្ហយ្យា ធម្មំ ទេសេថាតិ ។
 ន តាវ ភគិនំ កប្បតិ ភិក្ខុទ្ធចបស្សយំ ឧបសង្កម្ភត្វា
 ភិក្ខុនិយា ធម្មំ ទេសេត្ថន្តំ កុក្កុទ្ធាយន្តា ន ទេសេ-
 សំ ។ អថខោ ភកវា បុព្វល្លាសមយំ និវាសេត្វា
 បត្តចិវាមាទាយ យេន មហាបជាបតី តោតមី តេ-
 នុបសង្កម្ភ ឧបសង្កម្ភត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ ។ និ-
 សង្គ ខោ ភកវា មហាបជាបតី តោតមី ឯតទរោច
 កថ្វី តេ តោតមី ឧមន័យំ កថ្វី យាបន័យន្តំ ។ បុព្វេ
 មេ ភន្តេ ថេរា ភិក្ខុ អាគន្ធា ធម្មំ ទេសេន្តំ តេន
 មេ ជាសុ ហោតិ ឥនាទិ បន ភកវតា បដិក្ខិត្តន្តំ
 កុក្កុទ្ធាយន្តា ន ទេសេន្តំ តេន មេ ន ជាសុ
 ហោតីតិ ។ អថខោ ភកវា មហាបជាបតី តោតមី
 ធម្មិយា កថាយ សន្មស្សត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេ-
 ជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមី ។

វិទ្យាបិដក មហាវិភង្គ

ប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួលទេ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ឈ្លើយចុះ
 សូមពួកលោកម្ចាស់សំដែងធម៌ឲ្យទាន ។ ភិក្ខុទាំងនោះនិយាយថា
 ម្ចាស់នាង ភិរិយាដែលភិក្ខុចូលមកកាន់លំនៅរបស់ភិក្ខុនី ហើយសំដែង
 ធម៌ដល់ភិក្ខុនី មិនគួរឡើយ ហើយមានសេចក្តីសង្ស័យ (យ៉ាងនេះ)
 ក៏មិនហ៊ានសំដែងធម៌ឡើយ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 ស្ងៀកស្ងៀង ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រនឹងចម្រកក្នុងវេលាព្រឹក ហើយ
 ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់លំនៅរបស់ព្រះមហាបជាបតិគោតមី លុះដល់
 ហើយទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលតែងតាំងទុក ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់គង់ហើយ ទ្រង់ត្រាស់សួរព្រះមហាបជាបតិគោតមីយ៉ាងនេះថា
 ព្រះនាងគោតមី សរីរេយន្ត ព្រះនាងល្មមអគ្គព្រំបានដែរឬ ល្មមឲ្យ
 ប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួលដែរឬ ។ ព្រះនាងទូលតបថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 កាលមុនភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ មកសំដែងធម៌ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ ហេតុនោះ
 ខ្ញុំព្រះអង្គមានសេចក្តីសប្បាយ ក៏ឥឡូវនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 ហាមឃាត់ហើយ ព្រោះហេតុនោះ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ មានសេចក្តី
 ខ្លាចក្រែង ទើបមិនហ៊ានសំដែង សេចក្តីមិនសប្បាយមានដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ
 ព្រោះហេតុនោះឯង ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់
 ព្រះមហាបជាបតិគោតមីឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីក
 រាយដោយធម្មកថាហើយ ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ។

បាចិត្តិយកណ្តោ ឱវាទវគ្គស្ស តតិយសិក្ខាបទស្ស វិរដ្ឋោ

អថខោ ភកកា ឯតស្មី ជំនានេ ឯតស្មី បករណោ ធម្ម
 កងំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុន្ទបស្សយំ ឧបសង្កម្ភិត្វា កិលានំ ភិក្ខុនី ឱវទិតុ
 ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាប
 យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុន្ទបស្សយំ ឧបសង្កម្ភិត្វា
 ភិក្ខុនិយោ ឱវទេយ្យ អញ្ញាត្រ សមយា ចាចិត្តយំ
 តត្ថាយំ សមយោ កិលានា ហោតិ ភិក្ខុនី អយំ
 តត្ថ សមយោតិ ។

(៤៧) យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អធិប្បតោ
 ភិក្ខុតិ ។ ភិក្ខុន្ទបស្សយោ^(១) នាម យត្ថ ភិក្ខុនិយោ
 ឯករត្តម្យំ វសន្តិ ។ ឧបសង្កម្ភិត្វាតិ តត្ថ កន្លា ។
 ភិក្ខុនិយោ នាម ឧកតោសង្ឃេ ឧបសម្ពន្ធា ។ ឱវ-
 ទេយ្យាតិ អដ្ឋហំ ករុណម្មេហំ ឱវទតិ អាបត្តិ ចាចិត្ត-
 យស្ស ។ អញ្ញាត្រ សមយាតិ វបេត្វា សមយំ ។
 កិលានា នាម ភិក្ខុនី ន សក្កោតិ ឱវទាយ វា
 សំវាសាយ វា កន្តំ ។

១ ភិក្ខុន្ទបស្សយន្តិបំ បាលី ។

បាឋន្តយកណ្ណ ឧភិទ្ទេស្ត សិក្ខាបទទី ៣ វិភង្គ

ព្រះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងធម្មកថា
 ហើយទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
 អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចូលដល់លំនៅរបស់ភិក្ខុនី ហើយប្រដៅភិក្ខុនីដែលមានជម្ងឺ
 បាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទ
 នេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ ចូលដល់លំនៅរបស់ភិក្ខុនី ហើយប្រដៅ
 ពួកភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ឯសម័យក្នុង
 សិក្ខាបទនោះ គឺភិក្ខុនីមានជម្ងឺ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

(៤៩) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទ
 ទី ១ នៃបារាជិកកណ្ណ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនៅក្នុងទីណា សូម្បីអស់រាត្រី ១
 ទីនោះហៅថាទីនៅរបស់ភិក្ខុនី ។ ពាក្យថា ចូលដល់ គឺទៅក្នុងទីនោះ ។
 ពួកស្រីដែលបានឧបសម្បទា ក្នុងសង្ឃ័យចំណែក ហៅថា ភិក្ខុនី ។
 ពាក្យថា ប្រដៅ គឺភិក្ខុប្រដៅដោយគរុធម៌៨ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។
 ពាក្យថា វៀរលែងតែមានសម័យ គឺលើកលែងតែមានសម័យ ។
 ភិក្ខុនីមិនអាចទៅទទួលឧវាទឬទៅនៅរួមសង្ឃកម្មបាន ហៅថាមានជម្ងឺ ។

វិទ្យាបិដកេ មហាវិទ្យា

(៥០) ឧបសម្ពន្ធាយ ឧបសម្ពន្ធសញ្ញា ភិក្ខុន្ទប-
 ស្សយំ ឧបសម្ពន្ធមិត្តា អញ្ញាត្រ សមយា ឡាទតិ អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្ពន្ធាយ វេមតិកោ ភិក្ខុន្ទបស្ស-
 យំ ឧបសម្ពន្ធមិត្តា អញ្ញាត្រ សមយា ឡាទតិ អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្ពន្ធាយ អនុបសម្ពន្ធសញ្ញា
 ភិក្ខុន្ទបស្សយំ ឧបសម្ពន្ធមិត្តា អញ្ញាត្រ សមយា ឡាទតិ
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញាទ ជម្មេន ឡាទតិ អាបត្តិ
 ទុក្ខជស្ស ។ ឯកតោ ឧបសម្ពន្ធនំ ឡាទតិ អាបត្តិ
 ទុក្ខជស្ស ។ អនុបសម្ពន្ធាយ ឧបសម្ពន្ធសញ្ញា
 អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អនុបសម្ពន្ធាយ វេមតិកោ
 អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អនុបសម្ពន្ធាយ អនុបសម្ពន្ធន-
 សញ្ញា អនាបត្តិ ។

វិទ្យាបិដក មហាវិភង្គ

(៥០) ភិក្ខុសំគាល់ភិក្ខុនីដែលបានឧបសម្បទាហើយថាបានឧប-
 សម្បទាមែន ហើយចូលទៅដល់លំនៅរបស់ភិក្ខុនីហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិ
 បាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ភិក្ខុសង្ឃៗក្នុងភិក្ខុនីដែលបាន
 ឧបសម្បទាហើយ ចូលទៅដល់លំនៅរបស់ភិក្ខុនី ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិ
 បាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ភិក្ខុនីឧបសម្បទាហើយ ភិក្ខុសំគាល់
 ថាមិនទាន់បានឧបសម្បទាទេ ហើយចូលទៅដល់លំនៅរបស់ភិក្ខុនី ហើយ
 ប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ភិក្ខុប្រដៅភិក្ខុនី
 ដោយធម៌ដទៃ (ក្រៅពីគុណ្ឌ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខក្នុង ។ ភិក្ខុប្រដៅភិក្ខុនីដែលបាន
 ឧបសម្បទាក្នុងសង្ឃត្រៃមួយចំណែក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខក្នុង ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុង
 ស្រីមិនទាន់បានឧបសម្បទាថាបានឧបសម្បទាហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខក្នុង ។
 ភិក្ខុសង្ឃៗក្នុងស្រីដែលមិនទាន់បានឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខក្នុង ។
 ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងស្រីដែលមិនទាន់បានឧបសម្បទា ថាមិនទាន់ឧបសម្បទា
 មែន មិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ ។

បាចិត្តិយកណ្តោ ឧវាទវគ្គស្ស ភតិយសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តិវាហ

[៥០] អនាបត្តិ សមយេ ឧទ្ទេសំ ទេន្តោ បរិបុត្តំ
 ទេន្តោ ឧសារេហិ អយ្យាតិ វុច្ចមានោ ឧសារេតិ
 បញ្ចំ បុច្ឆតិ បញ្ចំ បុដ្ឋោ កថេតិ អញ្ញាស្សត្វាយ ភណ្ឌំ
 ភិក្ខុនិយោ សុណន្តិ សិក្ខុមាធាយ សាមណេវយា
 ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មត្តកស្សាតិ ។

ភតិយសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

បាចិត្តិយកណ្ណ ឧវាទវគ្គ សិក្ខាបទទី ៣ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

(៥១) អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលប្រដៅភិក្ខុនីក្នុងសម័យ ដល់ភិក្ខុ
ដែលសំដែងបាឡីនៃគុរុធម៌ប្រាំបី ដល់ភិក្ខុដែលសំដែងអង្គកថានៃគុរុធម៌
ប្រាំបី ដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនីពោលថា លោកម្ចាស់ចូរសូត្រទៅភិក្ខុក៏សូត្រ
ដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនីសួរប្រស្នាហើយឆ្លើយដោះ ដល់ភិក្ខុដែលសំដែងធម៌
ដើម្បីអ្នកដទៃហើយភិក្ខុនីចូលស្តាប់ផង ដល់ភិក្ខុដែលប្រដៅធម៌ដល់សិក្ខុ-
មានាច្ចដល់សាមណេរី ដល់ភិក្ខុឆត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៣ ចប់ ។

បុត្តសិក្ខាបទ្ធ

[៥២] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភគវា សាវត្ថយំ
វិហារតំ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន ថេរា ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយោ ឡីវទន្តា
លាភិដោ ហោន្តិ បិវបិណ្ឌាចាតសេនាសនតិលាន-
ប្បច្ចយកេសជ្ជបរិក្ការាវនំ ។ ឆព្វក្កិយា ភិក្ខុ ឃំ
វទេន្តិ^(១) ន ពហុកតា ថេរា ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយោ
ឡីវទិតុំ អាមិសហេតុ ថេរា ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយោ
ឡីវទន្តិតិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ
ឧជ្ឈយន្តិ ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ កតំ ហិ នាម
ឆព្វក្កិយា ភិក្ខុ ឃំ វត្ថុន្តិ ន ពហុកតា ថេរា
ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយោ ឡីវទិតុំ អាមិសហេតុ ថេរា ភិក្ខុ
ភិក្ខុនិយោ ឡីវទន្តិតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខុវេ
ឃំ វទេថ ន ពហុកតា ថេរា ភិក្ខុ ភិក្ខុនិ-
យោ ឡីវទិតុំ អាមិសហេតុ ថេរា ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយោ

សិក្ខាបទ ទី ៤

(៥២) សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅវត្តជេតវន្ត
របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋ ជិតគ្រងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុជាថេរៈទាំង
ឡាយប្រដៅពួកភិក្ខុន៍ តែងបាននូវចីវរ ចិណ្ឌបាត សេនាសនៈនឹងកេ-
សជ្ជបរិក្ការជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ និយាយគ្នាយ៉ាង
នេះថា ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ មិនសូវយកចិត្តទុកដាក់នឹងប្រៀនប្រដៅ
ពួកភិក្ខុន៍ឡើយ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយប្រដៅពួកភិក្ខុន៍ ព្រោះហេតុតែ
អាមិស ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។
ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តែងជឿល បន្ទះបង្ហាត់ថា ថ្វីឡើយ ពួក
ឆព្វគ្គិយភិក្ខុមកនិយាយយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយមិនសូវយកចិត្ត
ទុកដាក់នឹងប្រដៅពួកភិក្ខុន៍ឡើយ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយប្រដៅពួកភិក្ខុន៍
ព្រោះហេតុតែអាមិស ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយនិយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុជាថេរៈទាំង
ឡាយមិនសូវយកចិត្តទុកដាក់នឹងប្រៀនប្រដៅពួកភិក្ខុន៍ឬនាទេ ភិក្ខុជា
ថេរៈទាំងឡាយប្រដៅពួកភិក្ខុន៍ ព្រោះហេតុតែអាមិស ពិតមែនឬ ។

បាចិត្តិយកណ្តោ ឧវាវរុត្តស្ស បតុត្តសិក្ខាបទស្ស បញ្ចក្ខី

ឡីទន្ធិតិ ។ សច្ចំ ភក្ខវាតិ ។ វិករហិ ពុទ្ធា ភក្ខវា
កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោយបុរិសា ឯវំ វត្ថុជ
ន ពហុកតា ថេរា ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយោ ឡីទន្ធិតិ
អាមិសហេតុ ថេរា ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយោ ឡីទន្ធិតិ នេតំ
មោយបុរិសា អប្បសន្នាធំ វា បសាទាយ ។ បេ ។
ឯវត្ថុ បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាជ
យោ បន ភិក្ខុ ឯវំ វេទេយ្យ អាមិសហេតុ ភិក្ខុ
ភិក្ខុនិយោ ឡីទន្ធិតិ ចាចិត្តិយន្តិ ។

[៥៣] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អធិប្បតោ ភិក្ខុតិ ។
អាមិសហេតុតិ ជីវហេតុ បិណ្ឌាចាតហេតុ សេនាសន-
ហេតុ គីលានប្បក្ខយភេសជ្ជបរិក្ខារហេតុ សក្ការហេតុ
កុក្ការហេតុ មាណហេតុ វន្តនហេតុ បូជនហេតុ ។

[៥៤] ឯវំ វេទេយ្យតិ ឧបសម្ពន្ធិ សង្ខេប សម្មតំ
ភិក្ខុនោវាទកំ អវល្លំ កត្តកាមោ អយសំ កត្ត-
កាមោ មជ្ឈកត្តកាមោ ឯវំ វេទេតិ ជីវហេតុ

បាចិត្តិយកណ្ណ ឧបាសម្ព័ន្ធ សិក្ខាបទទី ៤ សេចក្តីបញ្ញត្តិ

ពួកឆត្វត្រឡប់មកវិញថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជា
 ម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា នែមោឃបុរសទាំងឡាយ ក៏ថ្វី
 ឡើយ ពួកអ្នកឯងមកពោលយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយមិនសូវ
 យកចិត្តទុកដាក់នឹងប្រៀនប្រដៅពួកភិក្ខុនីឡើយ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ
 ប្រដៅពួកភិក្ខុនី ព្រោះហេតុតែអាមិស នែមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើ
 ដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់បុគ្គលទាំងឡាយដែលមិន
 ទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំ-
 ដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយពោលយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយប្រដៅពួកភិក្ខុនី ព្រោះហេតុតែអាមិស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៥៣] គ្រងពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខា-
 បទទី១ នៃបារាជិកកណ្ណ ។ ពាក្យថា ព្រោះហេតុតែអាមិស សេចក្តីថា
 ព្រោះហេតុតែច្រើន ចំណូលបាន សេនាសនៈ ភេសជ្ជៈបរិក្ខារជាបច្ច័យដល់
 មនុស្សឈឺ គ្រឿងសក្ការៈ សេចក្តីគោរព សេចក្តីរាប់អាន កិរិយាថ្វាយបង្គំ
 នឹងកិរិយាបូជា ។

[៥៤] ពាក្យថា ពោលយ៉ាងនេះ សេចក្តីថា ភិក្ខុណាប្រាថ្នា
 ដើម្បីនឹងធ្វើនូវពាក្យដ៏ទៀល ប្រាថ្នាដើម្បីនឹងធ្វើបង្គាប់យស ប្រាថ្នា
 ដើម្បីនឹងធ្វើនូវសេចក្តីបង្គាប់បង្គោន ចំពោះរូបសម្បទ្ធដែលសង្ឃសន្មត

វិធីបិណ្ឌ មហាវិភង្គ

បិណ្ឌចាតហេតុ សេនាសនហេតុ តិលានប្បច្ចយកេ-
សជ្ជបរិក្ខារហេតុ សក្ការហេតុ កុក្ការហេតុ មាន-
នហេតុ វន្តនហេតុ បូជនហេតុ ឌីវនតីតិ កណ្តិតិ
អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៥៥] ធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញំ ឯវំ វេទតិ អាបត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។ ធម្មកម្មេ វេមតិកោ ឯវំ វេទតិ
អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញំ
ឯវំ វេទតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៥៦] ឧបសម្ព័ន្ធំ សង្ឃេន អសម្មតំ ភិក្ខុនោ-
វាទកំ អវល្លំ កត្តកាមោ អយសំ កត្តកាមោ
មជ្ឈកត្តកាមោ ឯវំ វេទតិ ចីវរហេតុ បិណ្ឌចាតហេតុ
សេនាសនហេតុ តិលានប្បច្ចយកេសជ្ជបរិក្ខារហេតុ
សក្ការហេតុ កុក្ការហេតុ មាននហេតុ វន្តនហេតុ បូជ-
នហេតុ ឌីវនតីតិ កណ្តិតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

[៥៧] អនុបសម្ព័ន្ធំ សង្ឃេន សម្មតំ វា អសម្ម-
តំ វា ភិក្ខុនោវាទកំ អវល្លំ កត្តកាមោ អយសំ
កត្តកាមោ មជ្ឈកត្តកាមោ ឯវំ វេទតិ ចីវរហេតុ

វិទយបិដក មហាវិភង្គ

ឲ្យជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនីហើយពោលយ៉ាងនេះ គឺនិយាយថា ភិក្ខុប្រដៅភិក្ខុនី
ព្រោះហេតុតែចំរើរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ ភេសជ្ជបរិក្ខារ ជាបច្ច័យ
ដល់មនុស្សឈឺ គ្រឿងសក្ការៈ សេចក្តីគោរព សេចក្តីរាប់អាន កិរិយា
ថ្វាយបង្គំ នឹងកិរិយាបូជា (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(៥៥) កម្មជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មជាធម៌មែន ហើយពោល
យ៉ាងនេះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មជាធម៌ ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយពោល
យ៉ាងនេះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនមែន
ជាធម៌វិញ ហើយពោលយ៉ាងនេះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(៥៦) ភិក្ខុណាប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើនូវពាក្យដំនៀល ប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើ
បង្គាប់យស ប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើនូវសេចក្តីបង្គាប់បង្គោនចំពោះឧបសម្បន្នដែល
សង្ឃមិនបានសន្មតឲ្យជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី ហើយពោលយ៉ាងនេះ គឺនិយាយ
ថា ភិក្ខុប្រដៅភិក្ខុនី ព្រោះហេតុតែចំរើរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ ភេសជ្ជ
បរិក្ខារជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺ គ្រឿងសក្ការៈ សេចក្តីគោរព សេចក្តី
រាប់អាន កិរិយាថ្វាយបង្គំ នឹងកិរិយាបូជា (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

(៥៧) ភិក្ខុណាប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើនូវពាក្យដំនៀល ប្រាថ្នាដើម្បី
ធ្វើបង្គាប់យស ប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើនូវសេចក្តីបង្គាប់បង្គោនចំពោះអនុបសម្បន្ន
បុគ្គលដែលសង្ឃសន្មតក្តី មិនបានសន្មតក្តី ឲ្យជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី

បាបិក្ខយកណ្តោ ឡាវវត្តស្ស ចតុត្ថសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តិវាហ

បិណ្ឌចាតហេតុ សេនាសនហេតុ តិលានប្បច្ចយកេ-
សជ្ជបរិក្ការហេតុ សក្ការហេតុ កុក្ការហេតុ មាណ-
ហេតុ វន្តនហេតុ បូជនហេតុ ឡិវនតីតិ កណាតិ
អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

(៥៨) អធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខ-
ជស្ស ។ អធម្មកម្មេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
អធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

(៥៩) អនាបត្តិ បកតិយា ចីវរហេតុ បិណ្ឌចាត-
ហេតុ សេនាសនហេតុ តិលានប្បច្ចយកេសជ្ជបរិក្កា-
រហេតុ សក្ការហេតុ កុក្ការហេតុ មាណហេតុ វន្តន-
ហេតុ បូជនហេតុ ឡិវនតី កណាតិ ឧម្មត្តកស្ស
អាទិកម្មកស្សាតិ ។

ចតុត្ថសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

បាចិត្តិយកណ្ត ឧបាសម្ពុទ្ធ សំព្វបទទី ៤ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

ហើយពោលយ៉ាងនេះ គឺពោលថា ភិក្ខុប្រដៅភិក្ខុនី ព្រោះហេតុតែច្រើន
បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ ភេសជ្ជៈបរិក្ខារ ជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺ គ្រឿង
សក្ការៈ សេចក្តីគោរព សេចក្តីរាប់អាន កិរិយាថ្វាយបង្គំ នឹងកិរិយាបូជា
(ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

(៥៨) កម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មជាធម៌ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខ ។ កម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ កម្ម
មិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិនមែនជាធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

(៥៩) អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលពោលចំពោះភិក្ខុផងគ្នាដែល
ជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី ព្រោះហេតុតែច្រើន បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ ភេសជ្ជៈ-
បរិក្ខារ ជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺ គ្រឿងសក្ការៈ សេចក្តីគោរព សេចក្តីរាប់
អាន កិរិយាថ្វាយបង្គំ នឹងកិរិយាបូជាដោយប្រក្រតី ដល់ភិក្ខុឆត
ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

បញ្ចមសិក្ខាបទ

[៦០] តេន សមយេន ពុទ្ធា កកវា សាវត្ថយំ
វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន អញ្ញាតរោ ភិក្ខុ សាវត្ថយំ អញ្ញា-
តវិស្សា វិសំខាយ បិណ្ឌាយ ចរតិ ។ អញ្ញាតរាបិ ភិក្ខុនី
តស្ស វិសំខាយ បិណ្ឌាយ ចរតិ ។ អថខោ សោ
ភិក្ខុ តំ ភិក្ខុនី ឯតទរោច កច្ច ភតិធំ អមុកស្មី
ឡិកាសេ ភិក្ខុា ធីយតីតិ ។ សាបិ ឯវមាហា កច្ច
អយ្យ អមុកស្មី ឡិកាសេ ភិក្ខុា ធីយតីតិ ។ តេ
អភិណ្ឌាទស្សនេន សន្និដ្ឋា អហេសុំ ។ តេន ខោ បន
សមយេន សង្ឃស្ស ចីវរំ ភាជីយតិ ។ អថខោ សា
ភិក្ខុនី ឡាវធំ កន្ធ្វា យេន សោ ភិក្ខុ តេនុបសង្កមិ
ឧបសង្កមិត្វា តំ ភិក្ខុំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសំ ។
ឯកមន្តំ បិតំ ខោ តំ ភិក្ខុនី សោ ភិក្ខុ ឯតទរោច អយំ
មេ ភតិធំ ចីវរប្បដិវសោ សាទិយំស្សសីតិ ។ អាម អយ្យ

សិក្ខាបទទី ៥

[៦០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្ត
ជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុមួយ
រូបត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត តាមផ្លូវប្រកមួយ ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ មានភិក្ខុនី
មួយរូបទៀតត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតតាមផ្លូវប្រកនោះដែរ ។ ទើបភិក្ខុនោះ
និយាយនឹងភិក្ខុនីនោះយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់នាង នាងចូរទៅក្នុងឧកាស
ឯណោះ គេប្រគេនភិក្ខុ ។ ឯភិក្ខុនីនោះក៏និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រ
លោកម្ចាស់ លោកម្ចាស់ចូរទៅក្នុងឧកាសឯណោះចុះ គេប្រគេនចង្កាន់ ។
ភិក្ខុនីនិងភិក្ខុនីនោះបានស្គាល់គ្នា ព្រោះបានឃើញគ្នាញឹកញយ ។ គ្រា
នោះឯង សង្ឃកំពុងចែកចីវរគ្នា ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនីនោះកាលទៅទទួល
ឧបាសិកាចូលទៅរកភិក្ខុនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំភិក្ខុនោះហើយ
បានបិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ភិក្ខុនោះបាននិយាយនឹងភិក្ខុនីដែលបិត
នៅក្នុងទីដ៏សមគួរនោះយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់នាង ចំណែកចីវរនេះរបស់យើង
នាងនឹងត្រូវការដែរឬទេ ។ ភិក្ខុនីនោះឆ្លើយថា ករុណាលោកម្ចាស់

ពាចិត្តិយកណ្តុ ឧភិវត្តស្ស បញ្ចមសំព្វាបរស្ស បរមប្បញ្ញត្តិ

ទុព្វលចីវរម្ពីតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ តស្សា ភិក្ខុនិយា
 ចីវរំ អនាសិ ។ សោបិ ខោ ភិក្ខុ ទុព្វលចីវរោ ហោតិ ។
 ភិក្ខុ តំ ភិក្ខុំ ឯតទរោច្ចំ ករោហិទានិ តេ អារុសោ
 ចីវរន្តិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុនំ ឯតមត្តំ អាហេ-
 ចេសិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បដ្ឋា ។ បេ ។ តេ
 ឧដ្ឋាយន្តិ ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខុ ភិក្ខុ-
 និយា ចីវរំ ទស្សតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិវ ភ្នំ ភិក្ខុ ភិក្ខុ-
 និយា ចីវរំ អនាសិ ។ សច្ចំ ភគវតី ។ ញាតិកា
 តេ ភិក្ខុ អញ្ញាតិកាតិ ។ អញ្ញាតិកា ភគវតី ។
 អញ្ញាតកោ មោយបុរិស អញ្ញាតិកាយ ន ជាជាតិ
 បដ្ឋបំ វា អប្បដ្ឋបំ វា សន្តំ វា អសន្តំ វា កថំ
 ហិ នាម ភ្នំ មោយបុរិស អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា
 ចីវរំ ទស្សសិ នេតំ មោយបុរិស អប្បសម្មាទំ វា
 បសាទាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខា-
 បទំ ឧទ្ទិសេយ្យថ យោ បន ភិក្ខុ អញ្ញាតិកាយ

បាច័ត្តិយកណ្ត ឧវាទវគ្គ សិក្ខាបទទី ៥ សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង

ខ្ញុំកុំណា មានចីវរចាស់ហើយ ។ ភិក្ខុនោះឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុនីនោះ ។ ចំណែក
 ភិក្ខុនោះជាអ្នកមានចីវរទុព្វលភាព ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយនឹងភិក្ខុ
 នោះយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកចូរធ្វើចីវរបស់អ្នកក្នុងកាលឥឡូវនេះ
 ចុះ ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏ពោល
 ទោស គំរេងៀល បន្ទះបង្គាប់ថា ភិក្ខុមិនសមគួរនឹងឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុនីទេ
 ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ឮថាអ្នកឯងបានឲ្យ
 ចីវរដល់ភិក្ខុនី ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលតបថា សូមទ្រង់
 មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ភិក្ខុនីនោះជាញាតិរបស់អ្នកឯងឬមិនមែនញាតិទេ ។ ភិក្ខុនោះទូលថា
 សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ភិក្ខុនីនោះមិនជាញាតិទេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ត្រាស់ថា នែមោឃបុរស ប្រសមិនមែនជាញាតិ រមែងមិនដឹងនូវ
 កម្មដ៏សមគួរប្តូរមិនសមគួរ ល្អិតល្អឬមិនល្អិតល្អរបស់ស្រីដែលមិនមែនជា
 ញាតិទេ នែមោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរនឹងឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុនីមិនមែនញាតិទេ
 នែមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកបុគ្គល
 ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំង
 ឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណា មួយឲ្យចីវរ

វិទ្យាបិដកេ មហាវិទ្យា

ភិក្ខុនិយា ចីវរំ ទទេយ្យ ចាចិត្តិយន្តំ ។ ឯវត្ថុនំ
កកវតា ភិក្ខុនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[៦០] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ កុក្ក-
ច្ចាយន្តា ភិក្ខុនំ ចារិដ្ឋកំ ចីវរំ ន ទេន្តំ ។ ភិក្ខុនិយា
ឧជ្ឈាយន្តំ ជ័យន្តំ វិចារេន្តំ កថំ ហិ នាម អយ្យា
អម្មាតំ ចារិដ្ឋកំ ចីវរំ ន ទស្សន្តិតំ ។ អស្សោសុំ
ខោ ភិក្ខុ តាសំ ភិក្ខុនំ ឧជ្ឈាយន្តំ ជ័យន្តំ
វិចារេន្តំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខុ កកវតា ឯតមន្តំ
អាហារេសុំ ។ អថខោ កកវ ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី
បករណេ ធម្មំ កថំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ អនុ-
ជាធម៌ ភិក្ខុវេ បញ្ចន្តំ ចារិដ្ឋកំ នាតុំ ភិក្ខុស្ស
ភិក្ខុនិយា សិក្ខាមាណយ សាមណោស្ស សាមណេ-
រិយា អនុជាធម៌ ភិក្ខុវេ ឥមេសំ បញ្ចន្តំ ចារិដ្ឋកំ
នាតុំ ឯវត្ថុ បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យថ
យោ បន ភិក្ខុ អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា ចីវរំ ទទេយ្យ
អញ្ញត្តំ ចារិដ្ឋកា ចាចិត្តិយន្តំ ។

វិធីបំណង មហាវិវត្ត

ដល់ភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សិក្ខាបទនេះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

(៦១) សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយសង្ស័យមិនហ៊ានផ្ទះផ្ទូរ
ចីវរនឹងភិក្ខុនីទាំងឡាយ ។ ពួកភិក្ខុនីនាំគ្នាពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះ
បង្កាប់ថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយមិនសមបីនឹងមិនហ៊ានផ្ទះផ្ទូរចីវរនឹងពួក
យើងសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពួកភិក្ខុនីនោះពោលទោស តិះដៀល
បន្ទុះបង្កាប់ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះនាំគ្នាប្រកាសសេចក្តីនេះចំពោះព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់ធ្វើនូវធម្មិកថាហើយទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុផ្ទះផ្ទូរចីវរនឹងសហធម្មិកទាំង៥ គឺ ភិក្ខុ
១ ភិក្ខុនី ១ សិក្ខុមាណា ១ សាមណេរ ១ សាមណេរី ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
ឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុផ្ទះផ្ទូរចីវរនឹងសហធម្មិកទាំង៥ នេះបាន
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាង
នេះថា ភិក្ខុណាមួយឱ្យចីវរដល់ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ
វៀរតែផ្ទះផ្ទូរគ្នា ។

បាចិត្តិយកណ្តោ ឧវាទវគ្គស្ស បញ្ចមសំក្កាបទស្ស សំក្កាបទវិរាដ្ឋោ

[៦២] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ មេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ មេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថោ អធិប្បតោ
 ភិក្ខុតិ ។ អញ្ញាតិកា នាម មាតិសោ វា បិទិសោ
 វា យាវ សត្តមា បិទាមហាយុតា អសម្ពុទ្ធា^(១) ។
 ភិក្ខុនី នាម ឧកតោសង្ឃេ ឧបសម្មន្ទា ។ ចីវរំ នាម
 ឆន្ទំ ចីវរាជំ អញ្ញាតរំ ចីវរំ វិកល្យនុបកំ បច្ឆិមំ^(២) ។
 អញ្ញាត្រ ចារិវដ្តកាតិ ឋបេត្វា ចារិវដ្តកំ ទេតិ អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។

[៦៣] អញ្ញាតិកាយ អញ្ញាតិកសញ្ញំ ចីវរំ ទេតិ
 អញ្ញាត្រ ចារិវដ្តកា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញាតិ-
 កាយ វេមតិកោ ចីវរំ ទេតិ អញ្ញាត្រ ចារិវដ្តកា អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញាតិកាយ ញាតិកសញ្ញំ ចីវរំ
 ទេតិ អញ្ញាត្រ ចារិវដ្តកា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
 ឯកតោ ឧបសម្មន្ទាយ ចីវរំ ទេតិ អញ្ញាត្រ ចារិវដ្តកា
 អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ ញាតិកាយ អញ្ញាតិកសញ្ញំ

១ អសម្ពុទ្ធាតិបំ បាវោ ទិស្សតិ ។ ២ ឧ. វិកល្យនុបកបច្ឆិមំ ។

បាចិត្តិយកណ្ណ ឧបាសម្មា សំព្វបទទី ៥ សំព្វបទវិវាទ

(៦២) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុង
 សំព្វបទទី ១ នៃបាពជីកកណ្ណ ។ ភិក្ខុនីដែលមិនបានសម្មន្តជាប់
 វង្សគ្នាមកអំពីចំណែកខាងមាតាក្តី អំពីចំណែកខាងបិតាក្តី ដរាបអំពី
 គូនៃជីដូនដ៏តាជាតំរប់ ៧ ហៅថាមិនមែនជាញាតិ ។ ស្រីដែលបាន
 ឧបសម្បទាហើយក្នុងសង្ឃ័យចំណែក ហៅថា ភិក្ខុនី ។ បណ្តា
 ចំរើរ ៦ យ៉ាងចំរើរណាមួយ យ៉ាងតូចបំផុតដ៏គួរដល់វិកប្បបាន ហៅថា
 ចំរើរ ។ ពាក្យថា វៀរលែងតែផ្ទះផ្សារគ្នា សេចក្តីថា ភិក្ខុឲ្យ (ចំរើរដល់
 ភិក្ខុនីមិនមែនញាតិ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ លើកលែងតែផ្ទះផ្សារគ្នា ។

(៦៣) ភិក្ខុនីមិនមែនញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនញាតិ ហើយ
 ឲ្យចំរើរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែផ្ទះផ្សារគ្នា ។ ភិក្ខុនីមិន
 មែនជាញាតិ ភិក្ខុសង្ឃ័យ ហើយឲ្យចំរើរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរ
 លែងតែផ្ទះផ្សារគ្នា ។ ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាញាតិ
 ហើយឲ្យចំរើរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែផ្ទះផ្សារគ្នា ។ ភិក្ខុឲ្យចំរើរ
 ដល់ភិក្ខុនីដែលបានឧបសម្បទាអំពីសង្ឃមួយចំណែក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ
 វៀរលែងតែផ្ទះផ្សារគ្នា ។ ភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនញាតិ

វិធីបិដកេ មហាវិរដ្ឋោ

អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ ញាតិកាយ វេមតិកោ អាបត្តិ
ទុក្ខជស្ស ។ ញាតិកាយ ញាតិកសញ្ញា អនាបត្តិ ។

[៦៤] អនាបត្តិ ញាតិកាយ ចារិដ្ឋកំ បរិត្តេន
វា វិបុលំ វិបុលេន វា បរិត្តំ ភិក្ខុជំ វិស្សាសំ គណ្ណាតិ
តាវកាលិកំ គណ្ណាតិ ចីវរំ បមេត្វា អញ្ចំ បរិត្តារំ
ទេតិ សិក្ខាមាណយ សាមណេរិយា ឧប្បត្តកស្ស
អាទិកម្មកស្សាតិ ។

បញ្ចមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុសង្ឃៗ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។
 ភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាញាតិ មិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ ។

(៦៤) អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុនីជាញាតិ ដល់
 ភិក្ខុដែលផ្ទះផ្ទេរចីវរគ្នា ដល់ភិក្ខុដែលផ្ទុយកចីវរមានដំឡូងច្រើនដោយចីវរ
 មានដំឡូងតិច ឬចីវរមានដំឡូងតិចដោយចីវរមានដំឡូងច្រើន ដល់ភិក្ខុ
 ដែលភិក្ខុនីកាន់យកចីវរបស់ខ្លួនដោយសេចក្តីសិទ្ធិស្គាល់ ដល់ភិក្ខុដែល
 ភិក្ខុនីកាន់យកចីវររបស់ខ្លួនគ្នា ដល់ភិក្ខុដែលឲ្យបរិក្ខារដទៃទៀតលែងតែ
 ចីវរ ដល់ភិក្ខុដែលឲ្យចីវរដល់សិក្ខុមានាឬដល់សាមណេរី ដល់ភិក្ខុឆត
 ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ចាតិ ។

សិក្ខាបទទី៥៥០ ។

ឆដ្ឋសិក្ខាបទី

[៦៥] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភក្កវា សាវត្ថិយំ
វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧទាយិ បដ្ឋោ ហោតិ
ចីវរកម្មំ កាតុំ ។ អញ្ញាតវា ភិក្ខុនី យេនាយស្មា
ឧទាយិ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ ឧទាយិ
ឯតទរោច សាធុ មេ កន្លេ អយ្យោ ចីវរំ សំព្វត្វតិ ។
អថខោ អាយស្មា ឧទាយិ តស្ស ភិក្ខុនិយា ចីវរំ សំព្វ-
ត្វា សុវត្ថំ សុបរិកម្មកតំ កត្វា មជ្ឈេ បដិកាណាចិត្តំ
វុដ្ឋាបេត្វា សំហរិត្វា និក្ខិបិ ។ អថខោ សា ភិក្ខុនី
យេនាយស្មា ឧទាយិ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា
អាយស្មន្តំ ឧទាយិ ឯតទរោច កាថំ^(១) តេ កន្លេ ចីវ-
រន្តំ ។ ហន្ត ភកិទិ ឥមំ ចីវរំ យថាសំហដំ ហរិត្វា
និក្ខិបិត្វា យនា ភិក្ខុនីសង្ឃោ ឱវាទំ អាកច្ឆតិ
តនា ឥមំ ចីវរំ ចារុបិត្វា ភិក្ខុនីសង្ឃស្ស បិដ្ឋតោ
បិដ្ឋតោ អាកច្ឆាតិ ។ អថខោ សា ភិក្ខុនី តំ ចីវរំ

១ កតំ តេតិបិ ពាហោ ។ ឧ.ម. កហន្តំ ។

សិក្ខាបទទី ៦

(៦៥) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្ត
ជេតវនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ដ៏តម្រកសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ឧទាយិ
ដ៏មានអាយុជាអ្នកប្រសប់ធ្វើចីវរកម្ម ។ មានភិក្ខុនី១រូបចូលទៅកាន់វិវិដេល
ឧទាយិដ៏មានអាយុនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយនឹងឧទាយិ
ដ៏មានអាយុយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ដើរ
ចីវរឲ្យខ្ញុំផង ។ គ្រានោះ ឧទាយិដ៏មានអាយុក៏ដើរចីវរ ហើយធ្វើកិច្ច
ជ្រលក់គក់បោកដ៏ល្អរួចធ្វើរូបគំនូរ^(១)ត្រង់កណ្តាលចីវរ ស្រេចហើយបរ
ទុកឲ្យភិក្ខុនីនោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុនីនោះទៅកាន់លំនៅឧទាយិដ៏មាន
អាយុ លុះទៅដល់ហើយបាននិយាយនឹងឧទាយិដ៏មានអាយុយ៉ាងនេះថា
បពិត្រលោកម្ចាស់ ចីវរបស់លោកម្ចាស់នោះដូចម្តេចទៅ ។ ឧទាយិឆ្លើយ
ថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី ហ៊ី នាងចូរនាំយកចីវរនេះទៅទាំងផ្គត់ហើយទុក កាល
ណា ភិក្ខុនីសង្ឃមកទទួលទុរាទ ចូរដណ្តប់ចីវរនេះដើរទៅតាមក្រោយ ។

១ អដ្ឋកថាថា តួរូបភាពបុរសស្រ្តី ធ្វើសណ្ឋារៈគ្នា មានឧបាយលាយដោយវត្ថុណាមួយ
តាមគំនិតរបស់ខ្លួន ត្រង់កណ្តាលចីវរ ។

វិទ្យាបិដកេ មហាវិក្កេ

យថាសំហដំ ហរិត្វា និក្ខិបិត្វា យនា ភិក្ខុនិសង្ឃោ
 ឧវាធំ អាគច្ឆតិ តនា តំ ចីវរំ ចារុបិត្វា ភិក្ខុនិសង្ឃស្ស
 បិដ្ឋតោ បិដ្ឋតោ អាគច្ឆតិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ
 ជ័យន្តិ វិហារេន្តិ យាវច្ឆន្តិកា ឥមា ភិក្ខុនិយោ ធុត្តិ-
 កា អហរិកាយោ យត្រ ហិ នាម ចីវរេ បដិកា-
 ណាចិត្តំ វុដ្ឋាបេស្សន្តិតិ ។ ភិក្ខុនិយោ ឯវាហំសុ
 កស្សីធំ កម្មន្តិ ។ អយ្យស្ស ឧទាយិស្សតិ ។ យេបិ
 តេ និន្ទកា ធុត្តកា អហរិកា តេសំបិ ឯវុបំ ន
 សោភេយ្យ កី បន អយ្យស្ស ឧទាយិស្សតិ ។ អថោ
 តា ភិក្ខុនិយោ ភិក្ខុនំ ឯតមត្តំ អាហារេសុំ ។ យេ
 តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ជ័យន្តិ
 វិហារេន្តិ កថំ ហិ នាម អាយស្មា ឧទាយិ ភិក្ខុនិយោ
 ចីវរំ សិញ្ញេស្សតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កីរ ត្វំ ឧទាយិ ភិក្ខុ-
 និយោ ចីវរំ សិញ្ញេស្តិតិ ។ សច្ចំ កកវាតិ ។ ញាតិកា

វិទ្យាបិណ្ឌ មហាវិគ្គ

ភិក្ខុនីសង្ឃ ក្នុងកាលណោះ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនីនោះនាំយកចីវរនោះ
 ទៅទាំងផ្ទះហើយទុក កាលណា ភិក្ខុនីសង្ឃមកទទួលទុក្ខវេទនាដ៏ធំ ល្អាប់
 ចីវរនោះដើរទៅតាមក្រោយ ។ ភិក្ខុនីសង្ឃ ក្នុងកាលណោះ ។
 មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស គំរងៀល បន្ទះបង្គាប់ថា ភិក្ខុនីអម្បាល
 នេះជាស្រីគ្មានកោតញញើត ជាស្រីអ្នកលេង គ្មានអៀនឱ្យស មិន
 សមបើនឹងគូរតំនូរក្នុងចីវរសោះ ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបាននិយាយសួរគ្នា
 យ៉ាងនេះថា នេះជាការងាររបស់អ្នកណា ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយឆ្លើយថា
 នេះជាការងាររបស់លោកម្ចាស់ទុទាយិ ។ ពួកភិក្ខុនីនិយាយគ្នាថា
 ដទៃទាំងឡាយណា ជាអ្នកគ្មានសេចក្តីកោតញញើត ជាអ្នកលេង ជាអ្នក
 គ្មានសេចក្តីអៀនឱ្យស ក៏មានសភាពយ៉ាងនេះក៏គង់មិនល្អដល់ដទៃទាំង
 ឡាយនោះ នឹងពោលទៅថ្វីដល់លោកម្ចាស់ទុទាយិ ។ ពួកភិក្ខុនីនោះ
 នាំគ្នាប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ជាអ្នក
 មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស គំរង-
 ៀល បន្ទះបង្គាប់ថា ទុទាយិដ៏មានអាយុមិនគួរនឹងដើរចីវរដល់ភិក្ខុនីសោះ
 ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ទុទាយិ ឮថាអ្នកឯងដើរ
 ចីវរឲ្យភិក្ខុនី ពិតមែនឬ ។ ទុទាយិភិក្ខុទូលថា សូមឡើងមេត្តាប្រាស
 ពិតមែន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា នៃទុទាយិ ភិក្ខុនីនោះជាញាតិ

បាចិត្តិយកណ្តោ ឧវាវត្តស្ស ធម្មសិក្ខាបទស្ស សិក្ខាបទវិវត្តោ

តេ ឧទាយំ អញ្ញាតិកាតិ ។ អញ្ញាតិកា ភគវាតិ ។
 អញ្ញាតកោ មោយបុរិស អញ្ញាតិកាយ ន ជាធាតុ
 បដិវ្យុបំ វា អប្បដិវ្យុបំ វា ចាសាទិកំ វា អប្បាសាទិកំ
 វា កតំ ហិ ធាម ត្វំ មោយបុរិស អញ្ញាតិកាយ
 ភិក្ខុនិយា ចីវរំ សិព្វេស្សសំ នេតំ មោយបុរិស អប្ប-
 សង្ខានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ
 ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ
 អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា ចីវរំ សិព្វេយ្យ វា សិព្វា-
 បេយ្យ វា ចាចិត្តិយន្តំ ។

[៦៦] យោ បធាតុ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អធិប្បតោ
 ភិក្ខុតិ ។ អញ្ញាតិកា ធាម មាតិកោ វា បំតិកោ វា
 យាវ សត្តមា បិតាមហាយុតា អសម្ពុទ្ធា^(១) ។ ភិក្ខុនី
 ធាម ឧភតោសង្ខេ ឧបសម្ពុទ្ធា ។ ចីវរំ ធាម
 ធន្នំ ចីវរានំ អញ្ញាតរំ ចីវរំ វិកប្បនុបកំ បច្ឆិមំ ។
 សិព្វេយ្យាតិ សយំ សិព្វេតិ អាវាបថេ អាវាបថេ អាវាបត្តិ

១ អសម្ពុទ្ធាតំបិ បាញោ វិស្សតំ ។

បាចិត្តិយកណ្ណ ឧបាសម្ពុទ្ធ សំព្វាបទទី ៦ សំព្វាបទវិវត្ត

របស់អ្នកឯង ឬមិនមែនជាញាតិទេ ។ ទាយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់
មេត្តាប្រោស មិនមែនជាញាតិទេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា
នៃមោឃបុរស ប្រសដែលមិនមែនជាញាតិ រមែងមិនស្គាល់កម្មវិធីសមគួរក្តី
មិនសមគួរក្តី កម្មជាទីជ្រះថ្លាក្តី មិនជាទីជ្រះថ្លាក្តី របស់ស្រ្តីដែលមិនមែន
ជាញាតិទេ នៃមោឃបុរស អ្នកឯងមិនសមគួរនឹងដេរចំរើនឲ្យភិក្ខុនីមិន
មែនញាតិទេ នៃមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លា
ដល់បុគ្គលដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ
ដេរឯងឬប្រើគេឲ្យដេរនូវចំរើនឲ្យភិក្ខុនីមិនមែនញាតិ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយ ។

(៦៦) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទ
ទី ១ នៃបារាជិកកណ្ណ ។ ភិក្ខុនីដែលមិនបានជាប់តវ័ន្យត្ថាមកអំពីចំណែក
ខាងមាតាក្តី អំពីចំណែកខាងបិតាក្តីដរាបអំពីគូដ៏ដូនដីតាជាតំបេ ៧ ហៅ
ថាមិនមែនញាតិ ។ ស្រីដែលបានទុបសម្បទាហើយក្នុងសង្ឃ័យចំណែក
ហៅថា ភិក្ខុនី ។ បណ្តាចំរើន ៦ យ៉ាងចំរើនណាមួយ យ៉ាងតូចបំផុតល្មម
រឹតប្បទាន ហៅថា ចំរើន ។ ពាក្យថា ដេរឯង គឺភិក្ខុដេរដោយខ្លួនឯង

ចាចិត្តិយស្ស ។ សិព្វាបេយ្យតិ អញ្ចំ អាណាបេតិ
អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ សកី អាណាត្ថោ ពហុកំបិ
សិព្វេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៦៧] អញ្ញាតិកាយ អញ្ញាតិកសញ្ញំ ចីវរំ សិព្វេតិ
វា សិព្វាបេតិ វា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញាតិកាយ
វេមតិកោ ចីវរំ សិព្វេតិ វា សិព្វាបេតិ វា អាបត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញាតិកាយ ញាតិកសញ្ញំ ចីវរំ
សិព្វេតិ វា សិព្វាបេតិ វា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
ឯកតោ ឧបសម្មន្ទាយ ចីវរំ សិព្វេតិ វា សិព្វាបេតិ
វា អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ ញាតិកាយ អញ្ញាតិកសញ្ញំ
អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ ញាតិកាយ វេមតិកោ អាបត្តិ
ទុក្កជស្ស ។ ញាតិកាយ ញាតិកសញ្ញំ អនាបត្តិ ។

[៦៨] អនាបត្តិ ញាតិកាយ ចីវរំ វេមត្វា អញ្ចំ
បរិក្ខារំ សិព្វេតិ វា សិព្វាបេតិ វា សិក្ខុមាណាយ
សាមណេរិយា ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មកស្សតិ ។

វិទយបិដក មហាវិទ្យា

ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយរាល់ៗផ្លូវមូល ។ ពាក្យថា ប្រើគេឲ្យដេរ គឺក៏បង្កប់
អ្នកដទៃឲ្យដេរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ក៏បង្កប់តែម្តង អ្នកទទួល
បង្កប់ដេរច្រើនដង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ(តែមួយ) ។

(៦៧) ក៏ក្នុងមិនមែនញាតិ ក៏ក្នុងសំគាល់ថា មិនមែនញាតិមែន
ហើយដេរឯងក្តី ប្រើគេឲ្យដេរក្តីនូវចីវរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ក៏ក្នុងមិន
មែនញាតិ ក៏មានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយដេរឯងក្តី ប្រើគេឲ្យដេរក្តីនូវចីវរ
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ក៏ក្នុងមិនមែនញាតិ ក៏ក្នុងសំគាល់ថាជាញាតិ
ហើយដេរឯងក្តី ប្រើគេឲ្យដេរក្តីនូវចីវរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ក៏ដេរឯង
ក្តី ប្រើគេឲ្យដេរក្តីនូវចីវរដើម្បីក៏ក្នុងដែលបានឧបសម្បទាអំពីសង្ស័យតែមួយ
ចំណែក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ក៏ក្នុងជាញាតិ ក៏ក្នុងសំគាល់ថាមិនមែនញាតិ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ក៏ក្នុងជាញាតិ ក៏មានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ ។ ក៏ក្នុងជាញាតិ ក៏ក្នុងសំគាល់ថាជាញាតិមែន មិនត្រូវអាបត្តិ
អ្វីឡើយ ។

(៦៨) អាបត្តិមិនមានដល់ក៏ក្នុងដែលដេរចីវរដល់ក៏ក្នុងជាញាតិ ដល់
ក៏ក្នុងដែលដេរឯង ឬប្រើគេឲ្យដេរនូវបរិក្ខារដទៃក្រៅពីចីវរ (ឲ្យក៏ក្នុង) ឲ្យ
សិទ្ធិមានឬ ឲ្យសាមណេរី ដល់ក៏ក្នុងត ដល់ក៏ក្នុងដើមបញ្ញត្តិ ។

សត្តមសិក្ខាបទ

[៦៩] តេន សមយេន ពុទ្ធា កកវា សាវត្ថយំ
វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ចោ បន សមយេន ធម្មតិយា ភិក្ខុ ភិក្ខុនីហំ
សទ្ធិ សំវិជាយ ឯកទ្វានមក្កំ បដិបដ្ឋន្តំ ។ មនុស្សា
ឧជ្ឈាយន្តំ ជីយន្តំ វិចារេន្តំ យថេវ មយំ សប្ប-
ជាបតិកា^(១) អាហំណ្ហាម ឯវេរិមេ សមណា សក្យ-
បុត្តិយា ភិក្ខុនីហំ សទ្ធិ អាហំណ្ហាន្តិតំ ។ អស្សេសុំ
ចោ ភិក្ខុ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ជីយន្តានំ
វិចារេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិទ្ធា ។ បេ ។
តេ ឧជ្ឈាយន្តំ ជីយន្តំ វិចារេន្តំ កតំ ហំ នាម
ធម្មតិយា ភិក្ខុ ភិក្ខុនីហំ សទ្ធិ សំវិជាយ ឯកទ្វានមក្កំ
បដិបដ្ឋិស្សន្តិតំ ។ បេ ។ សច្ចំ កំ តុម្ហេ ភិក្ខុវេ
ភិក្ខុនីហំ សទ្ធិ សំវិជាយ ឯកទ្វានមក្កំ បដិបដ្ឋជាតិ ។
សច្ចំ កកវាតិ ។ វិកហំ ពុទ្ធា កកវា កតំ ហំ នាម

១ ឧ. ម. សបដាបតិកា ។

សិក្ខាបទទី ៧

(៦៩) សម័យនោះឯង ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធដ៏មានជាតិ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ធូត្តិយភិក្ខុទាំងឡាយ បបួលភិក្ខុនីដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយគ្នា ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា យើងទាំងឡាយមានប្តីប្រពន្ធដើរទៅយ៉ាងណា សមណៈទាំងឡាយនេះ ជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យមុត្តិដើរទៅមួយអន្លើដោយភិក្ខុនីទាំងឡាយ យ៉ាងនោះឯង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពាក្យមនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា មិនសមបើធូត្តិយភិក្ខុទាំងឡាយ បបួលភិក្ខុនីដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយគ្នាទេ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយ បបួលភិក្ខុនីដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយគ្នា ពិតមែនឬ ។ ធូត្តិយភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជាតិទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹងបបួលភិក្ខុនី

វិស័យបិដកេ មហាវិក្កេ

តុម្រេ មោយបុរិសា ភិក្ខុនិហំ សន្និ សំវិជាយ ឯកទ្វា-
នមក្កំ បដិបដ្ឋិស្សនំ នេតំ មោយបុរិសា អប្បសន្នានំ
វា បសាទាយ ។ បេ ។ ឯវត្ថុ បន ភិក្ខុវេ ឥមំ
សំក្ខាបនំ ឧទ្ទិសេយ្យនំ យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយា
សន្និ សំវិជាយ ឯកទ្វានមក្កំ បដិបដ្ឋេយ្យ អន្តមសោ
តាមន្តរម្បំ ចាចិត្តយន្តំ ។ ឯវត្ថុនំ កកវតា ភិក្ខុនំ
សំក្ខាបនំ បញ្ចត្តំ ហោតិ ។

[៧០] តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខុ ច
ភិក្ខុនិយោ ច សាកេតា សាវត្ថំ អន្ធានមក្កប្បដិបដ្ឋា
ហោន្តំ ។ អថខោ តា ភិក្ខុនិយោ តេ ភិក្ខុ បស្សិតា
ឯតទវេច្ចំ មយំបិ អយ្យហំ សន្និ កមិស្សាមាតិ ។ ន
ភគិនិ កប្បតិ ភិក្ខុនិយោ សន្និ សំវិជាយ ឯកទ្វា-
នមក្កំ បដិបដ្ឋិតុំ តុម្រេ វា បឋមំ កច្ចនំ មយំ វា
កមិស្សាមាតិ ។ អយ្យ កន្តេ អក្កបុរិសា អយ្យ
វា បឋមំ កច្ចន្តតិ ។ អថខោ តាសំ ភិក្ខុនំ
បច្ឆា កច្ចន្តតិ អន្តរាមក្កេ ចោវា អច្ឆន្តិសុ ចេវ

វិទយបិដក មហាវិភង្គ

ដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយគ្នាទេ ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ ការ
 នេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិទ្ធិបទនេះយ៉ាងនេះថា
 ភិក្ខុណាមួយបបួលភិក្ខុនីដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយគ្នា ដោយហោច
 ទៅសូម្បីកាន់ទីជាលវ័ន្តកនៃ(ស្រុក១(ភិក្ខុនោះ)ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៗសិទ្ធិ-
 បទនេះព្រះដ៏មានព្រះភាគបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

(៧០) សម័យនោះឯង ភិក្ខុនឹងភិក្ខុនីទាំងឡាយច្រើនរូប ដើរទៅ
 កាន់ផ្លូវឆ្ងាយអំពីក្រុងសាគេតទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ។ កាលនោះ ភិក្ខុ-
 នីទាំងឡាយនោះ ឃើញពួកភិក្ខុនោះហើយ បានពោលពាក្យនេះថា
 យើងទាំងឡាយនឹងទៅជាមួយនឹងលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំង
 នោះឆ្លើយថា ម្នាលនាង ការដែលភិក្ខុបបួលភិក្ខុនីដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ
 មួយជាមួយគ្នាមិនគួរទេ នាងទាំងឡាយទៅមុនឬៗ យើងទាំងឡាយ
 នឹងទៅមុន ។ ភិក្ខុនីទាំងនោះឆ្លើយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោក
 ម្ចាស់ទាំងឡាយជាបុរសដ៏ប្រសើរ គួរតែលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តទៅ
 មុន ។ កាលភិក្ខុនីទាំងនោះដើរទៅជាខាងក្រោយនៃភិក្ខុទាំងឡាយដល់
 ពាក់កណ្តាលផ្លូវ ចោរទាំងឡាយក៏ដណ្តើមយក (បាត្រនិងចីវរ) ផង

ឱសេសុញ្ច^(១) ។ អថខោ តា ភិក្ខុនិយោ សាវត្ថី
 កត្វា ភិក្ខុនីនំ ឯតមត្តំ អាហារោចសុំ ។ ភិក្ខុនិយោ
 ភិក្ខុនំ ឯតមត្តំ អាហារោចសុំ ។ ភិក្ខុ កកវតោ ឯត-
 មត្តំ អាហារោចសុំ ។ អថខោ កកវា ឯតស្មី ជិដានេ
 ឯតស្មី បករណោ ធម្មី កេចំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ
 អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ សត្តកមនិយោ មក្កេ សាសង្កសម្មតោ
 សប្បជីកយោ ភិក្ខុនិយោ សទ្ធិំ សំវិជាយ ឯកទ្វាទមក្កំ
 បដិបទ្ធិតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ
 ឱឱសេយ្យថ យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយោ សទ្ធិំ
 សំវិជាយ ឯកទ្វាទមក្កំ បដិបទ្ធិយ្យ អន្តមសោ តា-
 មន្តរម្បំ អញ្ញត្តិ សមយា ទាចិត្តិយំ ។ តត្ថាយំ
 សមយោ សត្តកមនិយោ ហោតិ មក្កេ សាសង្កសម្មតោ
 សប្បជីកយោ អយំ តត្ថ សមយោតិ ។

[៧១] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អក្កេ អជិប្បតោ
 ភិក្ខុតិ ។ ភិក្ខុនី ធាម ឱកតោសង្ឃ ឱបសម្បជ្ជា ។

១ ឱ. ម. អប្បិសុ ច ឱសេសុំ ច ។

បាចិត្តយកណ្ត ឧបាស្សន្ត សិក្ខាបទទី ៧ សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់

ប្រទេស្តផង (កំហែងធ្វើសេវនកិច្ច) ក្នុងកាលនោះឯង ។ ទើបភិក្ខុន៍
 ទាំងនោះទៅដល់ក្រុងសាវត្ថី ក៏ប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ពួកភិក្ខុន៍ ។ ពួកភិក្ខុន៍
 ប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ពួកភិក្ខុ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ។ ព្រះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់
 ទ្រង់ធ្វើធម្មកថាហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកទាំងឡាយបបួលភិក្ខុន៍ដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយជា
 មួយគ្នា ក្នុងផ្លូវដែលគួរនឹងទៅដោយមានគឺគាជាពួកដែលគេសន្មតថា
 ប្រកបដោយសេចក្តីរឿងស ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុ
 ណាមួយបបួលភិក្ខុន៍ដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយគ្នា ដោយហេតុទៅ
 សូម្បីទៅកាន់ទីជាលង្វែកនៃស្រុក ១ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរ
 លែងតែមានសម័យ ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺផ្លូវដែលគួរនឹងទៅ
 ដោយមានគឺគាជាពួក ១ ដែលគេសន្មតថាប្រកបដោយសេចក្តីរឿងស ១
 ដែលប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ១ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

(៧១) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១
 នៃបារាជិកកណ្ត ។ ដែលហៅថា ភិក្ខុន៍ គឺស្រីដែលបានទុបសម្បទា

សង្ខត្តំ ឯកតោ ។ សំវិទយាតិ កច្ឆាម ភគិនំ កច្ឆាម
អយ្យ កច្ឆាម អយ្យ កច្ឆាម ភគិនំ អដ្ឋ វា ហិយ្យោ វា
បរេ វា កច្ឆាមាតិ សំវិទហាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។
អន្តមសោ តាមន្តរម្បតិ កុក្កដសម្យាតេ តាមេ តា-
មន្តរេ^(១) អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អតាមកេ អរញ្ញោ
អឡយោជនេ អឡយោជនេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
អញ្ញាត្រ សមយាតិ វេយ្យា សមយំ ។ សត្តភមនីយោ
នាម មត្តោ ន សត្តា ហោតិ វិទា សត្តេន កន្តំ ។
សាសន្តំ នាម តស្មី មត្តោ ចោរាជំ និវិដ្ឋោកាសោ
ទិស្សតិ កុត្តោកាសោ ទិស្សតិ បិតោកាសោ ទិស្សតិ
និសំប្លោកាសោ ទិស្សតិ និបប្លោកាសោ ទិស្សតិ ។
សប្បដិកយំ នាម តស្មី មត្តោ ចោរេហិ មនុស្សា ហតា

១ ឧ. ម. ពាមន្តរេ ពាមន្តរេ ។

វិធីបិណ្ឌ មហាវិក័ត្ត

ក្នុងទុក្ខតាសង្ឃ ។ ពាក្យថា ជាមួយគ្នា សេចក្តីថា ពួកជាមួយគ្នា ។
 ពាក្យថា បបួល គឺបបួលគ្នាថា ម្ចាស់នាង យើងទាំងឡាយនឹងទៅ បពិត្រ
 លោកម្ចាស់ យើងទាំងឡាយនឹងទៅ បពិត្រលោកម្ចាស់ យើងទាំង
 ឡាយនឹងទៅ ម្ចាស់នាង យើងទាំងឡាយនឹងទៅ យើងទាំងឡាយនឹងទៅ
 ក្នុងថ្ងៃនេះ ឬក្នុងថ្ងៃស្អែក ក្នុងថ្ងៃខានស្អែក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ពាក្យ
 ថា ដោយហេតុទៅសូម្បីទៅកាន់ទីជាលង្វែកនៃស្រុក ១ សេចក្តីថា (ភិក្ខុ
 បបួលភិក្ខុនិវេរីជាមួយគ្នាទៅ) ក្នុងទីជាចន្លោះនៃស្រុក ក្នុងស្រុកមាន
 ចម្ងាយល្មមមានហើរទៅដល់ (គឺ ១រយៈមានហើរ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។
 (ភិក្ខុបបួលភិក្ខុនិវេរីជាមួយគ្នាទៅ) ក្នុងព្រៃដែលមិនមែនស្រុក ត្រូវអាបត្តិ
 បាចិត្តិយគ្រប់ៗ កន្លះយោជន៍ ។ ពាក្យថា វៀរដែលតែមានសម័យ
 សេចក្តីថា លើកទុកតែមានសម័យ ។ ដែលហៅថា ផ្លូវដែលគួរនឹងទៅ
 ដោយមានគ្លីគ្លាជាពួក គឺផ្លូវដែលបុគ្គលឥតមានគ្លីគ្លាមិនអាចដើរទៅបាន ។
 ដែលហៅថា ផ្លូវប្រកបដោយសេចក្តីរន្សៀស គឺកន្លែងដែលចោរអាស្រ័យ
 នៅក៏ប្រាកដ កន្លែងដែលចោរបរិភោគអាហារក៏ប្រាកដ កន្លែងដែល
 ចោរឈរនៅក៏ប្រាកដ កន្លែងដែលចោរអង្គុយក៏ប្រាកដ កន្លែងដែល
 ចោរដេកក៏ប្រាកដ ក្នុងផ្លូវនោះ ។ ដែលហៅថា ផ្លូវប្រកបដោយ
 ភ័យចំពោះមុខ គឺផ្លូវនោះដែលចោរទាំងឡាយ សម្លាប់មនុស្សក៏ប្រាកដ

ទិស្សន្តិ វិលុត្តា ទិស្សន្តិ អាគោដិសា ទិស្សន្តិ ។ សប្ប-
ដិកយំ កត្តា អប្បដិកយំ បស្សិត្តា^(១) ឧយ្យោជេតត្វា
កច្ចដ កតិជិយោតិ ។

[៧២] សំវិទហិតេ សំវិទហិតសញ្ញី ឯកទ្វានមក្កំ
បដិបជ្ជតិ អន្តមសោ តាមន្តរម្បិ អញ្ញត្រ សមយា
អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ សំវិទហិតេ វេមតិកោ ឯ-
កទ្វានមក្កំ បដិបជ្ជតិ អន្តមសោ តាមន្តរម្បិ អញ្ញត្រ
សមយា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ សំវិទហិតេ អសំវិទ-
ហិតសញ្ញី ឯកទ្វានមក្កំ បដិបជ្ជតិ អន្តមសោ តាមន្ត-
រម្បិ អញ្ញត្រ សមយា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ភិក្ខុ
សំវិទហិតិ ភិក្ខុជី ន សំវិទហិតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
អសំវិទហិតេ សំវិទហិតសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
អសំវិទហិតេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អសំ-
វិទហិតេ អសំវិទហិតសញ្ញី អនាបត្តិ ។

១ ឧ. ទស្សិត្តា ។ ឃ. ទស្សិត្តា ។

៣ចិត្តិយកណ្ណ ឧវាទវគ្គ សិក្ខាបទទី ៧ វារៈដែលត្រូវអាបត្តិ

បួនមនុស្សក៏ប្រាកដ វាយដំមនុស្សក៏ប្រាកដ ។ ភិក្ខុដើរទៅកាន់ផ្លូវដែល
ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ហើយឃើញផ្លូវមិនប្រកបដោយភ័យចំពោះ
មុខវិញ ត្រូវបញ្ជូនភិក្ខុនីទៅ ដោយពាក្យថា ម្ចាស់នាងទាំងឡាយ
នាងទាំងឡាយចូរទៅចុះ ។

(៧២) ភិក្ខុបបួលគ្នាហើយសំគាល់ថា បបួលមែន ដើរទៅកាន់ផ្លូវ
ឆ្ងាយមួយ ដោយហោចទៅសូម្បីទៅកាន់ទីជាលង្វែកនៃស្រុក ១ ត្រូវអា-
បត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ភិក្ខុសង្ឃៗក្នុងការដែលបាន
បបួលគ្នា ហើយដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយ ដោយហោចទៅសូម្បីទៅ
កាន់ទីជាចន្លោះនៃស្រុក ១ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមាន
សម័យ ។ ភិក្ខុបបួលគ្នា ហើយសំគាល់ថាមិនបានបបួល ដើរទៅកាន់ផ្លូវ
ឆ្ងាយមួយ ដោយហោចទៅសូម្បីទៅកាន់ទីជាចន្លោះនៃស្រុក ១ ត្រូវអា-
បត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ភិក្ខុបបួល តែភិក្ខុនីមិន
បបួល (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុមិនបានបបួលគ្នា ហើយ
សំគាល់ថាបានបបួល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុសង្ឃៗក្នុងការដែល
មិនបានបបួល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនបានបបួល
ក្នុងការដែលមិនបានបបួល មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

វិទ្យាបិដកេ មហាវិភង្គោ

(៧៣) អនាបត្តិ សមយេ អសំវិទហិត្វា កច្ចន្តិ
ភិក្ខុនី សំវិទហិតិ ភិក្ខុ ន សំវិទហិតិ វិសង្កេតេន
កច្ចន្តិ អាបនាសុ ឧប្បត្តកស្ស អាទិកម្មកស្សាតិ ។

សត្តមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

វិន័យបិដក មហាវិក័ត្ត

(៧៣) អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលមានសម័យ ដល់ភិក្ខុដែល
 មិនបានបបួលភិក្ខុន៍ហើយដើរទៅ ដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុន៍បបួល តែភិក្ខុមិន
 បានបបួល ដល់ភិក្ខុន៍ភិក្ខុន៍ដែលទៅដោយខុសសង្កេត ដល់ភិក្ខុដែលទៅ
 (ជាមួយនឹងភិក្ខុន៍)ដោយមានសេចក្តីអនុរាយ ដល់ភិក្ខុឆ្ងល់ ដល់ភិក្ខុជាខាង
 ដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៧០០ ។

អដ្ឋមសិក្ខាបទំ

(៧៤) តេន សមយេន ពុទ្ធា កកវា សាវត្ថុ-
យំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។
តេន ខោ បន សមយេន ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុ ភិក្ខុ-
និហិ សុទ្ធិ សំវិធាយ ឯកធាវំ អភិវហន្តិ ។ មនុស្សា
ឧជ្ឈាយន្តិ ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ យថេវ មយំ សប្បជាប-
តិកា ឯកធាវាយ កីឡាម ឯវមេវមេ សមណា
សក្យបុត្តិយា ភិក្ខុនិហិ សុទ្ធិ សំវិធាយ ឯកធាវាយ
កីឡន្តិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខុ តេសំ មនុស្សានំ
ឧជ្ឈាយន្តានំ ជ័យន្តានំ វិចារេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខុ
អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ
កថំ ហិ នាម ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុ ភិក្ខុនិហិ សុទ្ធិ
សំវិធាយ ឯកធាវំ អភិវហស្សន្តិ ។ អថខោ
តេ ភិក្ខុ កកវតោ ឯតមត្តំ អារាមេសុំ ។ អថ-
ខោ កកវា ធម្មត្ថិយេ ភិក្ខុ បដិប្បច្ឆិ សច្ចំ តិរ-
តុម្រេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិហិ សុទ្ធិ សំវិធាយ ឯកធាវំ

សិក្ខាបទទី ៨

(៧៤) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេត-
វន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង
ធូត្តិយភិក្ខុទាំងឡាយបបួលពួកភិក្ខុនីឡើងជិះទូក១ ជាមួយគ្នា ។ មនុស្ស
ទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្អាប់ថា យើងទាំងឡាយមានប្តី
ប្រពន្ធដិះលេងលើទូក១ យ៉ាងណា សមណៈទាំងឡាយនេះជាកូនចៅព្រះ
ពុទ្ធជា សក្យបុត្របបួលពួកភិក្ខុនីជិះលេងលើទូក១ ជាមួយគ្នាយ៉ាងនោះ
ឯង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល
បន្តបង្អាប់ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។
ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្អាប់ថា ធូត្តិយភិក្ខុ
ទាំងឡាយមិនគួរបើន៍បបួលពួកភិក្ខុនីឡើងជិះទូក១ ជាមួយគ្នាទេ ។ ទើប
ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់សួរចំពោះធូត្តិយភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងពេល
នោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយបបួលពួកភិក្ខុនីឡើងជិះទូក

វិធីបដិភេ មហាវិកង្កោ

អភិរូបាថាតិ ។ សង្ខំ ភក្កវាតិ ។ វិករហំ តុម្ពោ ភក្កវា
 កងំ ហំ ឆាម តុម្ពោ មោយបុរិសា ភិក្ខុនិហំ
 សង្ខំ សំវិជាយ ឯកធារំ អភិរូហំស្សៈ ទេតំ
 មោយបុរិសា អប្បសន្នាធំ វា បសាទាយ ។ បេ ។
 ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យៈ
 យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយា សង្ខំ សំវិជាយ ឯកធារំ
 អភិរូហេយ្យ ឧទ្ទង្គាមិទី^(១) វា អនោតាមិទី វា
 ចាចិត្តិយន្តិ ។ ឯវញ្ចំ ភក្កវា ភិក្ខុនំ សិក្ខា-
 បទំ បញ្ចតំ ហោតិ ។

[៧៥] តេន ខោ បន សមយេន សម្មហុលា
 ភិក្ខុ ច ភិក្ខុនិយោ ច សាកេតា សាវត្ថី អន្ទា-
 នមក្កប្បដិបដ្ឋា ហោន្តិ ។ អន្តរាមក្កេ នទី ឧត្តរិត្យា^(២)
 ហោតិ ។ អថខោ តា ភិក្ខុនិយោ តេ ភិក្ខុ ឯតទេវេតុំ
 មយំបិ អយ្យេហំ សង្ខំ ឧត្តរិស្សាមាតិ ។ ន ភក្កិ
 កប្បតិ ភិក្ខុនិយា សង្ខំ សំវិជាយ ឯកធារំ អភិ-
 រូហំតុំ តុម្ពោ វា បឋមំ ឧត្តរេ មយំ វា ឧត្តរិស្សាមាតិ ។

១ ឧទ្ទង្គាមិទីបិ បាលី ។ ២ ឧ. ម. ភិក្ខុញ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

ជាមួយគ្នា ពិតមែនឬ ។ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹង
 បបួលពួកភិក្ខុនិឡើងជិះទូក ១ ជាមួយគ្នាទេ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ
 ការនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិទ្ធិក្រាបទូលនេះយ៉ាង
 នេះថា ភិក្ខុណាមួយបបួលភិក្ខុនិឡើងជិះទូក ១ ជាមួយគ្នា ទៅប្រាសទឹកក្ដី
 ទៅបណ្តោយទឹកក្ដី (ភិក្ខុនោះ)ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សិទ្ធិក្រាបទូលនេះព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

(៧៥) សម័យនោះឯង ភិក្ខុនឹងភិក្ខុនីទាំងឡាយច្រើនរូប ដើរទៅ
 កាន់ផ្លូវឆ្ងាយអំពីក្រុងសាគេតទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ។ ក្នុងទឹកណ្តាល
 ផ្លូវមានស្ទឹង ១ ដែលគេតែងតែឆ្លង ។ ទើបភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះបាន
 ពោលពាក្យនេះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះថា យើងទាំងឡាយនឹងឆ្លងមួយ
 អន្លើដោយលោកម្ចាស់ទាំងឡាយដែរ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះឆ្លើយថា ម្ចាស់
 នាង ការដែលភិក្ខុបបួលភិក្ខុនិឡើងជិះទូក ១ ជាមួយគ្នា មិនគួរទេ (បើ
 ដូច្នោះ) នាងទាំងឡាយឆ្លងទៅមុនឬ ។ យើងទាំងឡាយនឹងឆ្លងទៅមុន ។

បាចិត្តិយកណ្តោ ឯកវគ្គស្ស អដ្ឋមសំកាបវស្ស អនុប្បពាត្តិ

អយ្យា ភន្តេ អក្កបុរិសា អយ្យា វ បឋមំ ឧត្តរន្ទតិ ។
 អថោ តាសំ ភិក្ខុនីនំ បច្ឆា ឧត្តរន្ទតិ ចោរា
 អដ្ឋន្ទីសុ ចេវ ទ្ធិសេសុញ្ច ។ អថោ តា ភិក្ខុនីយោ
 សាវត្ថី កន្ធា ភិក្ខុនីនំ ឯតមន្តំ អាហោចេសុំ ។
 ភិក្ខុនីយោ ភិក្ខុនី ឯតមន្តំ អាហោចេសុំ ។ ភិក្ខុ
 កកវតោ ឯតមន្តំ អាហោចេសុំ ។ អថោ កកវា
 ឯតស្មី ឯនានេ ឯតស្មី បករណេ ធម្មី កងំ កត្វា
 ភិក្ខុ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខុវេ តិរិយន្តរណាយ
 ភិក្ខុនីយោ សន្និ សំវិជាយ ឯកោវំ អភិវហិតុំ ឯវត្ថុ
 បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យេ យោ បន
 ភិក្ខុ ភិក្ខុនីយោ សន្និ សំវិជាយ ឯកោវំ អភិវហិតុំ
 ឧទ្ទន្តាមិធិ វា អនោតាមិធិ វា អញ្ញាត តិរិយន្តរណាយ
 បាចិត្តិយន្តិ ។

[៧៦] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អធិប្បតោ
 ភិក្ខុតិ ។ ភិក្ខុនី ធាម ឧកតោសង្ឃេ ឧបសម្ពន្ធា ។
 សន្និធិ ឯកតោ ។ សំវិជាយតិ អភិវហិតុំ កតិធិ

បាចិត្តិយកណ្ណ ឧបាសម្ពុទ្ធ សិក្ខាបទទី ៨ សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់

ភិក្ខុនីទាំងឡាយឆ្លើយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ
 ជាបុរសដ៏ប្រសើរ លោកម្ចាស់ទាំងឡាយចូរឆ្លងទៅមុនចុះ ។ កាលភិក្ខុ-
 នីទាំងឡាយនោះឆ្លងទៅជាខាងក្រោយ ចោរទាំងឡាយក៏ដណ្តើមយក
 (បាត្រនិងចីវរ) ផង ប្រទុស្តផងក្នុងកាលណោះ ។ លុះភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះ
 ទៅដល់ក្រុងសាវត្ថីហើយ ក៏ប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ។ ពួក
 ភិក្ខុនីក៏ប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ពួកភិក្ខុក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនេះ
 ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ធ្វើដំណើរហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ហើយត្រាស់ថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុបបួលភិក្ខុនីឡើងជិះទូក ១ ជា-
 មួយគ្នាដើម្បីឆ្លងទទឹង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែង
 ឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយបបួលភិក្ខុនីឡើងជិះទូក ១
 ជាមួយគ្នា ទៅប្រាសទឹកក្តី ទៅបណ្តោយទឹកក្តី (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិ
 បាចិត្តិយ វៀរវែលនៃតែការឆ្លងទទឹង ។

(៧៦) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខា-
 បទទី១ នៃបារាជិកកណ្ណ ។ បេ ។ ដែលហៅថា ភិក្ខុនី
 ទុបសម្បទាក្នុងសំណាកនៃឧកតោសង្ឃ^(១) ។ ពាក្យថា ជាមួយគ្នា គឺពួក
 ជាមួយ ។ ពាក្យថា បបួល គឺបបួលគ្នាថា ម្ចាស់នាង យើងទាំងឡាយ

១ សង្ឃពីរពួក គឺភិក្ខុសង្ឃ ១ ភិក្ខុនីសង្ឃ ១ ។

វិទ្យាបិដកេ មហាវិក្កេ

អភិរូហាម អយ្យ អភិរូហាម អយ្យ អភិរូហាម ភគិន្ទ
 អដ្ឋ វា ហិយ្យោ វា បរេ វា អភិរូហាមាតិ សំវិទហាតិ
 អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ ភិក្ខុនិយា អភិរូហ្ម ភិក្ខុ
 អភិរូហាតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ភិក្ខុស្មី អភិរូហ្ម
 ភិក្ខុនិ អភិរូហាតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧកតោ^(១)
 វា អភិរូហន្តិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧទ្ធក្ខាមិន្ទិ
 ឧជ្ឈនិកាយ ។ អនោតាមិន្ទិ ឧជ្ឈនិកាយ ។
 អញ្ញត្រ តិរិយន្តរណាយាតិ វេមត្ថា តិរិយន្តរណំ^(២) ។
 កុក្កជសម្មាតេ តាមេ តាមន្តរេ តាមន្តរេ អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។ អតាមកេ អរញ្ញា អឡ្ហយោជនេ
 អឡ្ហយោជនេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៧៧] សំវិទហិតេ សំវិទហិតសញ្ញា ឯកធារំ
 អភិរូហាតិ ឧទ្ធក្ខាមិន្ទិ វា អនោតាមិន្ទិ វា អញ្ញត្រ
 តិរិយន្តរណាយ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ សំវិទហិ-
 តេ វេមត្ថកោ ឯកធារំ អភិរូហាតិ ឧទ្ធក្ខាមិន្ទិ វា

១ ឧ. ម. ឧកោ ។ ២ ឧ. តិរិយន្តរណាយ ។

វិទ្យាបិដក មហាវិក័ត

នឹងឡើងជិះទូក បពិត្រលោកម្ចាស់ យើងទាំងឡាយនឹងឡើងជិះទូក បពិត្រ
 លោកម្ចាស់ យើងទាំងឡាយនឹងឡើងជិះទូក ម្ចាស់នាង យើងទាំងឡាយ
 នឹងឡើងជិះទូក យើងទាំងឡាយនឹងឡើងជិះទូកក្នុងថ្ងៃនេះ ឬក្នុងថ្ងៃស្អែក
 ក្នុងថ្ងៃខានស្អែក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ កាលភក្តីនឹងឡើងជិះទូក ភក្តីក៏ឡើង
 ជិះដែរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កាលភក្តីឡើងជិះទូក ភក្តីក៏ឡើងជិះដែរ
 ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភក្តីនឹងភក្តីនឹងឡើងជិះទូកស្មើគ្នា ត្រូវអាបត្តិ
 បាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា ទៅប្រាសទឹក សេចក្តីថា នាវាទៅទីខាងលើទឹក ។
 ពាក្យថា ទៅបណ្តោយទឹក សេចក្តីថា នាវាទៅទីខាងក្រោមទឹក ។
 ពាក្យថា វៀរលែងតែការឆ្លងទទឹង សេចក្តីថា លើកទុកតែការឆ្លងទទឹង ។
 (ភក្តីបបួលភក្តីនឹងឡើងជិះទូក) ទៅក្នុងស្រុកចម្ងាយមានល្អមហើរទៅដល់
 ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ៗចន្លោះស្រុក ។ (ភក្តីបបួលភក្តីនឹងឡើងជិះទូក)
 ទៅក្នុងព្រៃមិនមែនជាស្រុក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ៗកន្លះយោជន៍ ។

(៧៧) ការដែលបានបបួលហើយ ភក្តីសំគាល់ថា បានបបួល
 គ្នាមែន ហើយឡើងជិះទូកជាមួយគ្នា ទៅប្រាសទឹកក្តី ទៅបណ្តោយទឹកក្តី
 ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែការឆ្លងទទឹង ។ ភក្តីមានសេចក្តីសង្ស័យ
 ក្នុងការដែលបានបបួលគ្នា ហើយឡើងជិះទូកជាមួយគ្នា ទៅប្រាសទឹកក្តី

បាចិត្តិយកណ្តុ ឱវាទវត្ថុស្ស អដ្ឋមសំក្កាប្ប អនាបត្តិ

អនោតាមីនី វា អញ្ញាត្រ តិរិយន្តរណាយ អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។ សំវិទហិតេ អសំវិទហិតសញ្ញា
 ឯកោនាវំ អភិរូហិតិ ឧទ្ធច្ចាមីនី វា អនោតាមីនី វា
 អញ្ញាត្រ តិរិយន្តរណាយ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ភិក្ខុ
 សំវិទហិតិ ភិក្ខុនី ន សំវិទហិតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 អសំវិទហិតេ សំវិទហិតសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 អសំវិទហិតេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អសំ-
 វិទហិតេ អសំវិទហិតសញ្ញា អនាបត្តិ ។

[៧៨] អនាបត្តិ តិរិយន្តរណាយ អសំវិទហិតា
 អភិរូហិតិ ភិក្ខុនី សំវិទហិតិ ភិក្ខុ ន សំវិទហិតិ
 វិសង្កេតេន អភិរូហិតិ អាបនាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិ-
 កម្មត្តកស្សតិ ។

អដ្ឋមសំក្កាប្បំ និដ្ឋិវំ ។

បាចិត្តិយកណ្ឌ ឧបាសម្ពុទ្ធ សិក្ខាបទទី ៨ អត្ថបទ

ទៅបណ្តោយទឹកក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែឆ្ងល់ទើង ។

ការដែលបានបបួលគ្នា ក៏កុំសំគាល់ថាមិនបានបបួលគ្នា ហើយឡើងជិះ
 ទូកជាមួយគ្នា ទៅប្រាសទឹកក្តី ទៅបណ្តោយទឹកក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ
 វៀរលែងតែឆ្ងល់ទើង ។ ក៏កុំបបួល ក៏កុំនឹមិនបានបបួល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។
 មិនបានបបួលគ្នាទេ តែក៏កុំសំគាល់ថា បានបបួលគ្នាហើយ ត្រូវអាបត្តិ
 ទុក្ខ ។ មិនបានបបួលគ្នាទេ តែក៏មានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិ
 ទុក្ខ ។ មិនបានបបួលគ្នាទេ ក៏កុំសំគាល់ថា មិនបានបបួលគ្នាមែន
 មិនត្រូវអាបត្តិ ។

(៧៨) អាបត្តិមិនមាន ដល់ក៏កុំដែលឆ្ងល់ទើង ដល់ក៏កុំដែល
 មិនបានបបួល ក៏កុំនឹមហើយឡើងជិះទូក ដល់ក៏កុំដែលមិនបានបបួល ក៏កុំនឹម
 តែក៏កុំនឹមបបួល ដល់ក៏កុំដែលឡើងជិះទូកជាមួយនឹងក៏កុំនឹមដោយខុស
 សង្ខេបគ្នា ដល់ក៏កុំដែលមានសេចក្តីអន្តរាយ ដល់ក៏កុំឆ្ងល់ ដល់ក៏កុំជា
 ខាងដើមបញ្ចត្តិ ។

សិរីមង្គលបទ

[៧៩] តេជ សមយេន តុន្ទា កកវា រាជគហ
វិហាតិ វេន្ទ្រនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ តេជ ខោ
បន សមយេន វេន្ទ្រនេ កកវា រាជគហ
លស្ស កុលុបិកា^(១) ហោតិ និច្ចកត្តិកា ។ តេជ ច
កហបតិ វេន កកវា និមន្តិតា ហោន្តិ ។ អថខោ
វេន្ទ្រនេ កកវា បុព្វលាសមយេន និវាសេត្វា បត្តិវិ-
មាទាយ យេន តំ កុលំ តេជបស្កមិ ឧបស្កមិត្វា
តំ កហបតិ ឯតនេវេច កកវា កហបតិ បហុតំ
ខាជនីយំ គោជនីយំ បដិយត្តន្តិ ។ វេន មយា
អយ្យេ និមន្តិតាតិ ។ កេ បន- តេ កហបតិ
វេនតិ ។ អយ្យេ សាវិប្បត្តោ អយ្យេ មហាមោគ្គល្លានោ
អយ្យេ មហាកថានោ អយ្យេ មហាកោដ្ឋិតោ អយ្យេ
មហាកម្មិនោ អយ្យេ មហាបុន្នោ អយ្យេ អនុវន្តោ
អយ្យេ វេនតោ អយ្យេ ឧបាលំ អយ្យេ អាជន្តោ
អយ្យេ រាហុលោតិ ។ កី បន តំ កហបតិ

សិក្ខាបទទី ៩

(៧៩) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅ
វត្តវេល្លវន ជាគលន្ទកន្លែងបស្ចាន ទៀបក្រុងរាជគ្រិះ ។ សម័យនោះ
ឯង ភិក្ខុនិយ្មោះថ្មលួននា ជាដីតុនរបស់ត្រកូល ១ ជាភិក្ខុនិប្រកប
ដោយនិច្ចកត្ត ។ ចំណែកគហបតីនោះក៏បាននិមន្តពួកភិក្ខុជាថេរៈទៅ
ផង ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុនិយ្មោះថ្មលួននា ស្ងៀកស្ងៀងប្រដាប់ដោយ
បាត្រនិងចីវរ ក្នុងវេលាព្រឹក ហើយចូលទៅកាន់ត្រកូលនោះ លុះចូល
ទៅដល់ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងគហបតីនោះថា ម្ចាស់គហបតី
ខាងនិយកោដនិយាហារមានប្រមាណច្រើននេះ គេចាត់ចែងដើម្បីអ្វី ។
គហបតីឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំបាននិមន្តព្រះថេរៈទាំងឡាយ
មកឆាន់ ។ ភិក្ខុនិយ្មោះថ្មលួននាសួរថា ម្ចាស់គហបតី ព្រះថេរៈ
ទាំងនោះ គឺព្រះថេរៈណាខ្លះ ។ គហបតីឆ្លើយថា ព្រះសាវ័បុត្ត ជា
ម្ចាស់ ព្រះមោគ្គល្លាន ជាម្ចាស់ ព្រះមហាក្ខត្តានៈ ជាម្ចាស់ ព្រះមហា-
កោដ្ឋិតៈ ជាម្ចាស់ ព្រះមហាកប្បិន ជាម្ចាស់ ព្រះមហាចុន្ទ ជាម្ចាស់ ព្រះ
អនុរុទ្ធ ជាម្ចាស់ ព្រះវេរុត្ត ជាម្ចាស់ ព្រះឧបាលិ ជាម្ចាស់ ព្រះ
កានន្ទ ជាម្ចាស់ ព្រះរាហុល ជាម្ចាស់ ។ ភិក្ខុនិយ្មោះថ្មលួននាឆ្លើយ
ថា ម្ចាស់គហបតី កាលព្រះថេរៈមហាទាគដ៏ប្រសើរមាននៅទេតើ

មហាធាតេ តិដ្ឋមាទេ ចេតកេ និមន្តេសីតិ ។ កេ បទ
 តេ អយ្យេ មហាធាតាតិ ។ អយ្យេ នេវទត្តោ អយ្យេ
 កោកាលីកោ អយ្យេ កតមោរកតិស្សកោ អយ្យេ
 ខណ្ឌនេវិយា បុត្តោ អយ្យេ សមុទ្ធនត្តោតិ ។ អយេត្ត-
 រហិ^(១) ឥន្ទ្រនិយាយ ភិក្ខុនិយាយ អន្តរា កថា វិប្បកតា ។
 អថ ថេរា^(២) ភិក្ខុ បរិសីសុ ។ សច្ចំ មហាធាតា ចោ
 តយា កហបតិ និមន្តិតាតិ ។ ឥនាទេវ ចោ ភំ អយ្យេ
 ចេតកេ អកាសិ ឥនាទំ មហាធាតេតិ កេហតោ^(៣) ច
 និក្ខិដ្ឋំ និព្វកត្តញ្ច ឧបច្ឆិដ្ឋិ^(៤) ។ យេ តេ ភិក្ខុ
 អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈយន្តិ ឱយន្តិ វិចារេន្តិ កមំ
 ហិ នាម នេវទត្តោ ជាទំ ភិក្ខុនិបរិចារិចតំ បិណ្ឌា-
 ចាតំ កុញ្ញស្សីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ភំ នេវទត្ត
 ជាទំ ភិក្ខុនិបរិចារិចតំ បិណ្ឌាចាតំ កុញ្ញសីតិ ។

១ ឧ. ម. អយ្យេ ចរហិ ។ ២ ឧ. ម. អថ តៃ ថេរា ។ ៣ ឧ. ម. យរកោ ។ ៤ បច្ឆិដ្ឋិ ។

បាចិត្តិយកណ្តា ឧវាទវគ្គ សិក្ខាបទទី ៩ និទាន

ហេតុដូចម្តេចក៏អ្នកទៅនិមន្តពួកកូនក្មេងមកវិញ ។ គហបតីសួរថា បពិត្រ
 លោកម្ចាស់ ព្រះថេរៈមហានាគដ៏ប្រសើរទាំងនោះ មានព្រះនាមដូច
 ម្តេចខ្លះ ។ ភិក្ខុនិឈ្មោះថុល្លនន្ទាឆ្លើយថា លោកម្ចាស់ទេវទត្ត លោកម្ចាស់
 កោកាលិក លោកម្ចាស់កតមោរកតិស្សកៈ លោកម្ចាស់ខណ្ឌទេវីបុត្រ
 លោកម្ចាស់សមុទ្ធត្ថ ។ កាលភិក្ខុនិឈ្មោះថុល្លនន្ទាកំពុងតែនិយាយពាក្យ
 នេះមិនទាន់អស់នៅឡើយ ។ ស្រាប់តែភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយចូលមកក្នុង
 ពេលនោះ ។ ភិក្ខុនិឈ្មោះថុល្លនន្ទាសួរថា ម្ចាស់គហបតី ព្រះថេរៈមហា-
 នាគដ៏ប្រសើរទាំងឡាយអ្នកបាននិមន្តហើយ ពិតមែនឬ ។ គហបតីឆ្លើយ
 ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ឥឡូវនេះ លោកម្ចាស់បានធ្វើនូវព្រះថេរៈមហា-
 នាគដ៏ប្រសើរទាំងឡាយថាជាកូនក្មេង លោកម្ចាស់ត្រឡប់ធ្វើពួកភិក្ខុជា
 កូនក្មេងថាជាមហានាគដ៏ប្រសើរទៅវិញ (ថាដូច្នោះហើយ) ក៏ចាប់ទាញ
 ភិក្ខុនិឈ្មោះថុល្លនន្ទាចេញពីផ្ទះផង និច្ចក្ខត្ត (គឺចង្ហាន់ដែលផ្គត់ផ្គង់ជានិច្ច)
 ក៏ផ្តាច់បង់ចេញ គឺឈប់ឲ្យតទៅទៀតផង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមាន
 សេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស គិះដៀល
 បន្តិចបង្គាប់ថា ទេវទត្តបានដឹងហើយ មិនគួរនឹងឆាន់បិណ្ឌបាតដែល
 ភិក្ខុនិចាត់ចែងទេ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ទេវទត្ត
 ឮថាអ្នកដឹងហើយឆាន់បិណ្ឌបាតដែលភិក្ខុនិចាត់ចែង ពិតមែនឬ ។

វិធីបដិពេ មហាវិកង្កោ

សង្ខំ កកវាតំ ។ វិកវហំ ពុទ្ធា កកវា កងំ ហំ នាម
 តំ មោយបុរិស ជានំ ភិក្ខុនីបរិចាចិតំ បិណ្ឌាចាតំ
 កុញ្ញីស្សសំ នេតំ មោយបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសា-
 នាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ
 ឧទ្ទិសេយ្យេ យោ បន ភិក្ខុ ជានំ ភិក្ខុនីបរិចាចិតំ
 បិណ្ឌាចាតំ កុញ្ញេយ្យ ចាចិត្តិយន្តំ ។ ឯវញ្ចំ កកវតា
 ភិក្ខុនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញតំ ហោតិ ។

[៨០] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ
 រាជកហា បព្វជិតោ ញាតិកុលំ អគមាសិ ។ មនុស្ស
 ចិរស្សបិ កន្តន្តោ អាគតោតិ សក្កច្ចំ កតំ អកំសុ ។
 តស្ស កុលស្ស កុលុបិកា ភិក្ខុនី តេ មនុស្ស
 ឯតនរោច ទេថ អាវុសោ អយ្យស្ស កត្តន្តំ ។ អថខោ
 សោ ភិក្ខុ កកវតា បដិក្ខតំ ជានំ ភិក្ខុនីបរិចាចិតំ
 បិណ្ឌាចាតំ កុញ្ញត្ថន្តំ កុក្កោយន្តោ នប្បដិក្កហេសិ
 នាសក្ខិ បិណ្ឌាយ ចរិតំ ធិន្តកតោ អហោសិ ។

វិទ្យាបិដក មហាវិភង្គ

ទៅទុកក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជា
 ម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា នែមោឃបុរស អ្នកឯងដឹងហើយ
 មិនគួរនឹងឆាន់បិណ្ឌបាតដែលភិក្ខុនិពាត់ចែងទេ ម្ចាស់មោឃបុរស ការនេះ
 មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា
 ភិក្ខុណាមួយ កាលដឹងហើយឆាន់បិណ្ឌបាតដែលភិក្ខុនិពាត់ចែង ត្រូវ
 អាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សិក្ខាបទនេះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយដល់
 ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

(៨០) សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទូរចេញពីក្រុងរាជគ្រឹះទៅបួស
 ហើយទៅកាន់ត្រកូលញាតិ។ មនុស្សទាំងឡាយនិយាយគ្នាថាលោកម្ចាស់
 ដ៏ចម្រើនខាននិមន្តមកយូរហើយ (ថាដូច្នោះហើយ) ក៏នាំគ្នាធ្វើបង្គំប្រ-
 គេនដោយគោរព ។ មានភិក្ខុនីម្នាក់ជាជិតុនរបស់ត្រកូលនោះបាននិយាយ
 ពាក្យនេះនឹងមនុស្សទាំងឡាយនោះថា ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកទាំងឡាយចូរ
 ឲ្យបង្គំន័យដល់លោកម្ចាស់ចុះ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យថា ការដឹង
 ហើយបរិភោគបិណ្ឌបាតដែលភិក្ខុនិពាត់ចែង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាម
 ហើយ (សង្ស័យដូច្នោះហើយ) ក៏មិនទទួល (បិណ្ឌបាតនោះ) ហើយមិន
 អាចនឹងត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាតទៀតផង ក៏អត់បង្គំនក្នុងពេលនោះឯង ។

អថខោ សោ ភិក្ខុ អារាមំ កុន្ធា ភិក្ខុនំ ឯតមត្ថំ
 អាហារេចសំ ។ ភិក្ខុ ភក្កតោ ឯតមត្ថំ អាហារេចសុំ ។
 អថខោ ភក្កវា ឯតស្មី ឯនាទេ ឯតស្មី បក្ករណោ
 ធម្មំ កតំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ
 បុព្វេ តិហិសមារម្មោ ជានំ ភិក្ខុនិបរិចារិចំ បិណ្ឌាចារិ
 កុញ្ញតំ វេព្វា បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិ-
 សេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ជានំ ភិក្ខុនិបរិចារិចំ
 បិណ្ឌាចារិ កុញ្ញេយ្យ អញ្ញត្រ បុព្វេ តិហិសមារម្មា
 ចារិក្ខយន្តិ ។

[៨០] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថោ អធិប្បតោ
 ភិក្ខុតិ ។ ជាធាតិ ធាម សាមំ វា ជាធាតិ
 អញ្ញោ វា តស្ស អាហារេចន្តិ សា វា អាហារេចតិ ។
 ភិក្ខុនិ ធាម ឧកតោសង្ឃោ ឧបសម្មន្ទា ។ បរិចារិចតិ
 ធាម បុព្វេ អនាតុកាមាទំ អកតុកាមាទំ អយ្យោ
 កាលាកោ អយ្យោ ពហុស្សតោ អយ្យោ សុត្តន្តិ-
 កោ អយ្យោ វិជយជរោ អយ្យោ ធម្មកថិកោ ទេថ

បាចិត្តិយកណ្ណ ឧបាសម្មា សិក្ខាបទទី ៩ សិក្ខាបទវិវត្ត

ទើបភិក្ខុនោះទៅអារាម ហើយប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ពួក
 ភិក្ខុក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ
 ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ធ្វើធម្មកថា ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ
 មក ហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលចង្អាន់មានគ្រហស្ថ
 ប្រារព្ធជាមុនហើយ គេជាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលដឹងឆាន់បិណ្ឌបាតដែល
 ភិក្ខុនីចាត់ចែងបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែង
 ឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយកាលដឹងហើយឆាន់បិណ្ឌ-
 បាតដែលភិក្ខុនីចាត់ចែង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែចង្អាន់ដែល
 គ្រហស្ថបានប្រារព្ធជាមុន ។

(៨១) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទ
 ទី១ នៃបារាជិកកណ្ណ ។ ដែលហៅថា ដឹង គឺភិក្ខុដឹងឯងក្តី ជនទាំងឡាយ
 ដទៃដឹងហើយប្រាប់ដល់ភិក្ខុនោះក្តី ភិក្ខុនីនោះប្រាប់ក្តី ។ ដែលហៅថា
 ភិក្ខុនី គឺស្ត្រីដែលបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ឧកតោសង្ឃ ។ ដែល
 ហៅថា ចាត់ចែង (គឺភិក្ខុនីនិយាយប្រាប់ដល់ជន) ដែលមិនចង់ឲ្យ មិន
 ចង់ធ្វើទានក្នុងកាលមុនថា លោកម្ចាស់នេះជាអ្នកពោល លោកម្ចាស់នេះ
 ជាពហុស្សត លោកម្ចាស់នេះ ជាអ្នកចេះព្រះសូត្រ លោកម្ចាស់នេះ
 ទ្រទ្រង់វិន័យ លោកម្ចាស់នេះជាធម្មកថិក អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យ (ចង្អាន់)

វិទ្យាបិដកេ មហាវិក្កេ

អយ្យស្ស ករោថ អយ្យស្សតិ ឯសា បរិចាចេតិ
 នាម ។ បិណ្ឌាទាតោ នាម បញ្ចន្តំ កោជនាមំ អញ្ញាតំ
 កោជនំ ។ អញ្ញាត្រ បុព្វេ តិហិសមារម្មាតិ វេយ្យា
 តិហិសមារម្មំ ។ តិហិសមារម្មោ នាម ញាតកា វា
 ហោន្តំ បរិវតា វា មកតិប្បជ័យត្ថា វា ។ អញ្ញាត្រ
 បុព្វេ តិហិសមារម្មា ភុញ្ញស្សមីតិ បដិគ្គណាតិ អាបត្តិ
 ទុក្កជស្ស ។ អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។

[៨២] បរិចាចិតេ បរិចាចិតសញ្ញា ភុញ្ញតិ អញ្ញាត្រ
 បុព្វេ តិហិសមារម្មា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ បរិចាចិ-
 តេ វេមតិកោ ភុញ្ញតិ អញ្ញាត្រ បុព្វេ តិហិសមារម្មា
 អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ បរិចាចិតេ អបរិចាចិតសញ្ញា
 ភុញ្ញតិ អញ្ញាត្រ បុព្វេ តិហិសមារម្មា អនាបត្តិ ។
 ឯកតោ ឧបសម្ពន្ធាយ បរិចាចិតំ ភុញ្ញតិ អញ្ញា-
 ត្រ បុព្វេ តិហិសមារម្មា អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។

វិទ្យាបិដក មហាវិញ្ញាណ

ដល់លោកម្ចាស់អង្គនេះ ចូរធ្វើ(ចង្កាន់) ដល់លោកម្ចាស់នេះ ភិក្ខុនីនេះ
 ហៅថា ចាត់ចែង ។ ដែលហៅថា បិណ្ឌបាត បានដល់គោដន់ទាំង៤
 គោដន់ណាមួយ ។ ពាក្យថា វៀរលែងតែចង្កាន់ដែលគ្រហស្ថតេជារាជ
 ជាមុន សេចក្តីថា លើកទុកតែចង្កាន់ដែលគ្រហស្ថតេជម្តងជាមុន ។ ដែល
 ហៅថាគ្រហស្ថតេជារាជ គឺជនទាំងឡាយជាញាតិក្តី បិណ្ឌបាតដែលគេបរា-
 ណាក្តី ចង្កាន់ដែលគេតាក់តែងជាប្រក្រតីក្តី ។ ភិក្ខុទទួលបិណ្ឌបាតដោយ
 គិតថា អញនឹងឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ វៀរលែងតែបិណ្ឌបាត ដែល
 គ្រហស្ថតេជារាជជាមុន ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ៗ ព្រះដែល
 លេបចូល ។

(៨២) ចង្កាន់ដែលភិក្ខុនីចាត់ចែង ភិក្ខុសំគាល់ថា ភិក្ខុនីចាត់ចែង
 ហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែចង្កាន់ដែលគ្រហស្ថតេ-
 ជារាជជាមុន ។ ចង្កាន់ដែលភិក្ខុនីចាត់ចែង ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយ
 ឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ វៀរលែងតែចង្កាន់ដែលគ្រហស្ថតេជារាជជាមុន ។
 ចង្កាន់ដែលភិក្ខុនីចាត់ចែង ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនបានចាត់ចែងទេ នឹងចង្កាន់
 ដែលគ្រហស្ថបានត្រូវអាបត្តិជាមុន ហើយឆាន់ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។
 ភិក្ខុឆាន់គោដន់ ដែលភិក្ខុនីបានឧបសម្បទាក្នុងកេសាសង្ឃបានចាត់ចែង
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ វៀរលែងតែគោដន់ដែលគ្រហស្ថតេជារាជឡើងជាមុន ។

បាចិត្តិយកណ្តោ វេទវេទស្ស វេទសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តិ

អបរិចាចិតេ បរិចាចិតសញ្ញា អាបត្តិ ធុត្តជស្ស ។
 អបរិចាចិតេ វេទវេទស្ស អាបត្តិ ធុត្តជស្ស ។ អបរិ-
 ចាចិតេ អបរិចាចិតសញ្ញា អនាបត្តិ ។

[៨៣] អនាបត្តិ^(១) គឺហិសមារម្មេ សិក្ខាមាណា
 បរិចាចិតេ សាមណេរី បរិចាចិតេ បញ្ច កោដនាជិ
 វេទវេទស្ស អនាបត្តិ ធុត្តជស្ស អាទិកម្ម-
 កស្សាតិ ។

វេទសិក្ខាបទ និដ្ឋិត ។

១ ឧ. ម. អនាបត្តិ បុព្វេ ។

បាចិន្តិយកណ្តា ឧបាសម្ពុទ្ធ សិក្ខាបទទី ៩ អត្ថបទ

ភិក្ខុសំគាល់ភោជនដែលភិក្ខុនីមិនបានចាត់ចែងថា បានចាត់ចែងទៅវិញ
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុសង្ឃ្យាយភិក្ខុនីមិនបានចាត់ចែង
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុសំគាល់ភោជន ដែលភិក្ខុនីមិនបានចាត់ចែងថា
 មិនបានចាត់ចែង មិនត្រូវអាបត្តិ ។

[៨៣] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់ភោជន ដែលគ្រហស្ថ
 ប្រាជ្ញឡើងជាមុន ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់ភោជន ដែលសិក្ខុមានចាត់ចែង
 ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់ភោជន ដែលសាមណេរចាត់ចែង អាបត្តិមិនមាន
 ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់ភោជនទាំងពួងក្រៅពីភោជន ៥ យ៉ាង ដល់ភិក្ខុធុត
 ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ចាតិ ។

សិក្ខាបទទី ៩ ចប់ ។

ទស្សនវិស័យ

(៨៤) តេជ សមយេន ពុទ្ធា កកវា សាវត្ថយំ
វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេជ
ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ ឧទាយិស្ស បុរាណា-
នុតិយិកា ភិក្ខុនីសុ បព្វជិតា ហោតិ ។ សា
ភិក្ខុនី^(១) អាយស្មតោ ឧទាយិស្ស សន្និកេ អភិក្ខុណំ
អាគច្ឆតិ ។ អាយស្មាបិ ឧទាយិ តស្សា ភិក្ខុនិយា
សន្និកេ អភិក្ខុណំ គច្ឆតិ ។ តេជ ខោ បន សម-
យេន អាយស្មា ឧទាយិ តស្សា ភិក្ខុនិយា សន្និ-
ឯកោ ឯកាយ រហោ និសង្កំ កប្បេសិ ។ យេ តេ
ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧដ្ឋាយន្តិ ឌីយន្តិ វិចារេន្តិ
កេនំ ហិ នាម អាយស្មា ឧទាយិ ភិក្ខុនិយា សន្និ-
ឯកោ ឯកាយ រហោ និសង្កំ កប្បេស្សតិ ។ យេ ។
សច្ចំ កិរ ត្វំ ឧទាយិ ភិក្ខុនិយា សន្និ-
ឯកោ ឯកាយ រហោ និសង្កំ កប្បេស្សតិ ។ សច្ចំ

១ ឧ. ឆ. ពោត្តរកស្ម ៨ ទិស្សតិ ។

សិក្ខាបទទី ១០

(៨៤) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលឆ័ត្ននៅវត្ត
ជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង
ស្តីជាគូត៍ដើមរបស់ទុទាយិដ៏មានអាយុ បួសក្នុងសំណា ក៏ក៏ក្នុងទាំង
ឡាយ ។ ក៏ក្នុងនោះតែងមកក្នុងសំណា ក៏ទុទាយិដ៏មានអាយុរឿយៗ ។
ចំណែកខាងទុទាយិដ៏មានអាយុ តែងទៅក្នុងសំណា ក៏ក៏ក្នុងនោះរឿយៗ ។
គ្រានោះ ទុទាយិដ៏មានអាយុម្នាក់ឯង អង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹង
ក៏ក្នុងនោះតែម្នាក់ឯង ។ ក៏ក្នុងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច
ៗ បេ។ ក៏ក្នុងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា ចុះហេតុ-
អ្វី បានជាទុទាយិដ៏មានអាយុម្នាក់ឯងសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជា-
មួយនឹងក៏ក្នុងតែម្នាក់ឯង ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ទុទាយិក៏ក្នុង
ព្រះថា អ្នកឯងតែម្នាក់ឯងសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងក៏ក្នុងតែ
ម្នាក់ឯង ពិតមែនឬ ។ ទុទាយិក៏ក្នុងក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ

កកវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធា កកវា កតំ ហិ នាម តំ
 មោយបុរិស ភិក្ខុនិយា សទ្ធិំ ឯកោ ឯកាយ រហោ
 និសទ្ធិំ កប្បេស្សសិ នេតំ មោយបុរិស អប្បសន្នានំ
 វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោកាវយ ។ បេ ។
 ឯវេញ បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ
 យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយា សទ្ធិំ ឯកោ ឯកាយ
 រហោ និសទ្ធិំ កប្បេយ្យ ចាចិត្តយន្តិ ។

[៨៥] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថោ អធិប្បតោ
 ភិក្ខុតិ ។ ភិក្ខុនិ នាម ឧកតោសង្ឃេ ឧបសម្បន្នា ។
 សទ្ធិនិ ឯកតោ ។ ឯកោ ឯកាយាតិ ភិក្ខុ ចេវ
 ហោតិ ភិក្ខុនិ ច ។ រហោ នាម ចក្កស្ស រហោ
 សោតស្ស រហោ ។ ចក្កស្ស រហោ នាម ន សក្កា
 ហោតិ អត្ថិនំ វា និខនិយមានេ កម្មកំ វា ឧត្តិបិយ-
 មានេ សីសំ វា ឧត្តិបិយមានេ បស្សិតុំ ។ សោតស្ស
 រហោ នាម ន សក្កា ហោតិ បកតិកថា សោតុំ ។
 និសទ្ធិំ កប្បេយ្យាតិ ភិក្ខុនិយា និសន្នាយ ភិក្ខុ

បាចិត្តិយកណ្ណ ឧវាទវគ្គ សំបូរ១៩១ វិវាទ

ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តែងជៀសថា ម្ចាស់មោឃ-
 បុរស អ្នកឯងតែម្នាក់ឯង មិនគួរនឹងសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹង
 ភិក្ខុនីតែម្នាក់ឯងទេ នៃមោឃបុរស ការនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន
 ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំជនទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរើងរិតតែជ្រះ
 ថ្លាត្រៃលែងទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែង
 ឡើងនូវសិទ្ធិបាទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយសម្រេចការអង្គុយក្នុងទី
 ស្ងាត់ ជាមួយនឹងភិក្ខុនីតែម្នាក់នឹងម្នាក់ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(៨៥) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិទ្ធិបាទ
 ទី ១ នៃបាវដិកកណ្ណ ។ ដែលហៅថា ភិក្ខុនី គឺស្រីដែលបានឧបសម្បទា
 ក្នុងសំណាក់ឧកតោសង្ឃ ។ ពាក្យថា ជាមួយ គឺក្នុងទីជាមួយ ។ ពាក្យថា
 តែម្នាក់នឹងម្នាក់ គឺភិក្ខុនីភិក្ខុនី ។ ដែលហៅថា ទីស្ងាត់ គឺទីកំបាំងភ្នែក ១
 ទីកំបាំងត្រចៀក ១ ។ ដែលហៅថា ទីកំបាំងភ្នែក គឺទីដែលគេ
 មិនភ្នែកភ្នំ ញាក់ចិញ្ចឹមភ្នំ ឯកក្បាលភ្នំ ក៏មិនអាចនឹងមើលឃើញបាន ។
 ដែលហៅថា ទីកំបាំងត្រចៀក គឺទីដែលគេមិនអាចដើម្បីស្តាប់ពាក្យពោល
 ជាប្រក្រតីបាន ។ ពាក្យថា សម្រេចការអង្គុយ សេចក្តីថាកាលភិក្ខុនីអង្គុយ

វិស័យបិដកេ មហាវិក្កេ

ឧបនិស្សន្ទោ វា ហោតិ ឧបនិស្សន្ទោ វា អាបត្តិ ចាចិត្តិ-
យស្ស ។ ភិក្ខុ និស្សន្ទោ ភិក្ខុនី ឧបនិស្សន្ទោ វា ហោតិ
ឧបនិស្សន្ទោ វា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧកោ វា
និស្សន្ទោ ហោន្តិ ឧកោ វា និស្សន្ទោ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៨៦] រហោ រហោសញ្ញី ឯកោ ឯកាយ
និសង្កំ កប្បតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ រហោ
វេមតិកោ ឯកោ ឯកាយ និសង្កំ កប្បតិ អាបត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។ រហោ អរហោសញ្ញី ឯកោ ឯកាយ
និសង្កំ កប្បតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អរហោ
រហោសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អរហោ វេមតិកោ
អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អរហោ អរហោសញ្ញី អនាបត្តិ ។

[៨៧] អនាមត្តិ យោ កោចិ វិញ្ញ បុរិសោ^(១)
ទុតិយោ ហោតិ តិដ្ឋតិ ន និសីទតិ អរហោបេក្ខោ
អញ្ញាវិហិតោ និសីទតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មត្តកស្សតិ ។

ទសមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

ឧវាទវគ្គោ ភគិយោ ។

វិសយបិដក មហាវិវត្ត

ភិក្ខុអង្គុយជិតភិក្ខុ ដេកជិតភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កាលភិក្ខុអង្គុយ
 ភិក្ខុន៍អង្គុយជិតភិក្ខុ ដេកជិតភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ជនទាំងពីររូប
 (គឺភិក្ខុនិងភិក្ខុន៍) អង្គុយភិក្ខុ ជនទាំងពីររូប (គឺភិក្ខុនិងភិក្ខុន៍) ដេកភិក្ខុ
 ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(៨៦) ទីស្ងាត់ ភិក្ខុក៏សំគាល់ថាទីស្ងាត់ ហើយអង្គុយជាមួយនឹង
 ភិក្ខុន៍តែមួយនឹងមួយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ទីស្ងាត់ តែភិក្ខុសង្ស័យ
 ហើយអង្គុយជាមួយនឹងភិក្ខុន៍តែម្នាក់នឹងម្នាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។
 ទីស្ងាត់ ភិក្ខុក៏សំគាល់ថាមិនស្ងាត់ ហើយអង្គុយជាមួយនឹងភិក្ខុន៍តែម្នាក់
 នឹងម្នាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ទីមិនស្ងាត់ ភិក្ខុក៏សំគាល់ថាទីស្ងាត់
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងទីមិនស្ងាត់ ត្រូវអាបត្តិ
 ទុក្ខដ ។ ទីមិនស្ងាត់ ភិក្ខុក៏សំគាល់ថាមិនស្ងាត់ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

(៨៧) អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលមានបុរសណានីមួយដែលដឹង
 សេចក្តីនៅជាពរនាក់នឹងខ្លួន ដល់ភិក្ខុដែលឈរមិនអង្គុយ ដល់ភិក្ខុដែល
 មានបំណងនូវទីមិនស្ងាត់ហើយ (អង្គុយ) ដល់ភិក្ខុដែលមានចិត្តបញ្ជូនទៅ
 កាន់អារម្មណ៍ដទៃអង្គុយនៅ ដល់ភិក្ខុឆ្ងល់ ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ១០ ចប់ ។

វេទកថា ជាតំរប់ ៣ ចប់ ។

បាបិក្ខិយកណ្តោ ឱវាវក្ខស្ស ឧទ្ទាសំ

តស្សនាទំ

អស្មត្ថត្ថត្ថតា ឧបស្សយ-

អាមិសនាទេន សិទ្ធិតិ

អទ្ធានំ បាវំ គុញ្ញេយ្យ

ឯកោ ឯកាយ តេ ទសាតិ ។

បាចិត្តយកណ្ត វេទវិញ្ញ ឧបាស

ចំនួនសិក្ខាបទនៃឧបាសនាមាន ១០ គឺ

អសម្មតសិក្ខាបទ (កិក្ខុនោវេសិក្ខាបទ) ១ អដ្ឋង្គសិក្ខាបទ ១
 ឧបស្ស័យសិក្ខាបទ (កិក្ខុនុបស្ស័យ) ១ អាមិសសិក្ខាបទ ១
 ទានសិក្ខាបទ (ចីវរទានសិក្ខាបទ) ១ សិព្វនសិក្ខាបទ (ចីវរ-
 សិព្វនសិក្ខាបទ) ១ អទានសិក្ខាបទ (សំវិទានសិក្ខាបទ) ១
 នាវកិក្ខុហនសិក្ខាបទ ១ កុញ្ញនសិក្ខាបទ (បរិប្បាចនសិក្ខាបទ) ១
 ឯកោឯកាយសិក្ខាបទ (វេហានិសដ្ឋសិក្ខាបទ) ១ ។

កោដិវិគ្គយ បរិមសិក្ខាបទំ

[៨៨] តេន សមយេន តុន្តោ ភកវា សាវត្ថយំ
វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន សាវត្ថយា អវិទូរេ អញ្ញាតស្ស
បូកស្ស អាវសថបិណ្ឌោ បញ្ញត្តោ ហោតិ ។ ធាតុក្កិ-
យា ភិក្ខុ បុព្វល្លាសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាណយ
សាវត្ថី^(១) បិណ្ឌាយ បរិសិក្ខា បិណ្ឌំ អលកមាណា អាវ-
សថំ អគម៌សុ ។ មនុស្សា ចិវស្សបិ កន្តន្តា អា-
កតាតិ សក្កច្ចំ បរិសីសុ ។ អថខោ ធាតុក្កិយា
ភិក្ខុ ធុតិយំបិ ធុវសំ តតិយំបិ ធុវសំ បុព្វល្លា-
សមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាណយ សាវត្ថី^(២) បិណ្ឌា-
យ បរិសិក្ខា បិណ្ឌំ អលកមាណា អាវសថំ កន្តា
កុញ្ជីសុ ។ អថខោ ធាតុក្កិយានំ ភិក្ខុនំ ឯតទហោ-
សិ កី មយំ ករិស្សម អារាមំ កតា^(៣) កិយ្យ-
បិ ឥនេវ អាគន្តតំ ករិស្សតីតិ ។ តត្ថោ អនុវសិត្វា

១-២ សាវត្ថិយន្តិបំ វិស្សតិ ។ ៣ ឧ. ម. គត្វា ។

កោដិផ្កា បរិមលក្ខណៈ

(៨៨) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅ
រក្ខត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិតសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យ
នោះឯង មានពួកជន ១ ពួក នៅជិតក្រុងសាវត្ថី បាននាំគ្នាតាក់តែង
បិណ្ឌបាតក្នុងផ្ទះសំណាក់ប្តូររោងទាន ។ ឆ្ងល់គ្នាទាំងឡាយនាំគ្នាស្ងៀក
ស្បង់ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចីវរអំពីព្រឹក ចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុង
ក្រុងសាវត្ថី ដល់មិនបានបិណ្ឌបាតក៏នាំគ្នាទៅកាន់ផ្ទះសំណាក់ប្តូររោងទាន
(នោះ) ។ មនុស្សទាំងឡាយនិយាយគ្នាថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ
ទាននិមន្តមកយូរណាស់ហើយ (ថាដូច្នេះហើយ) ក៏នាំគ្នាអង្គុសដោយ
គោរព ។ កាលនោះឯង ឆ្ងល់គ្នាទាំងឡាយ នាំគ្នាស្ងៀកស្បង់
ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចីវរអំពីព្រឹក ចូលទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថីដើម្បី
បិណ្ឌបាត ដល់មិនបានក៏នាំគ្នាទៅកាន់ផ្ទះសំណាក់ប្តូររោងទាន(នោះ)
ហើយឆាន់ ក្នុងថ្ងៃជាតំបន់ផង ក្នុងថ្ងៃជាតំបន់ផង ។ ទើបឆ្ង-
ល់គ្នាទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា យើងទាំងឡាយទៅអារាម
ធ្វើអ្វី យើងគួរតែមកក្នុងផ្ទះសំណាក់ប្តូររោងទាននេះប៉ុណ្ណោះបានហើយ ។
ឆ្ងល់គ្នាទាំងឡាយនៅហើយនៅទៀត ក្នុងផ្ទះសំណាក់នោះឯង

ពាច្ចឹក្កយកណ្តោ កោដិវត្តស្ស បឋមសិក្ខាបទស្ស ឆ័តានំ

អនុវសិត្វា អារសថបិណ្ឌំ កុញ្ញន្តិ ។ តិច្ឆិយោ អប-
សក្កន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ កថំ
ហំ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា អនុវសិត្វា អនុវសិត្វា
អារសថបិណ្ឌំ កុញ្ញស្សន្តិ នយមេសញ្ញោ អារសថបិណ្ឌោ
បញ្ចត្តោ សញ្ញេសញ្ញោ អារសថបិណ្ឌោ បញ្ចត្តោតិ ។
អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខុ តេសំ បនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ
ជ័យន្តានំ វិចារេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា
។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ កថំ
ហំ នាម ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុ អនុវសិត្វា អនុវសិត្វា
អារសថបិណ្ឌំ កុញ្ញស្សន្តិ ។ បេ ។ សច្ចំ តិរ-
តុម្ភេ ភិក្ខុវេ អនុវសិត្វា អនុវសិត្វា អារសថបិណ្ឌំ
កុញ្ញថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហំ តុន្តោ
ភគវា កថំ ហំ នាម តុម្ភេ ហោយបុរិសា អនុវសិត្វា
អនុវសិត្វា អារសថបិណ្ឌំ កុញ្ញស្សន្តិ នេតំ មោ-
យបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ
វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវេញ បន ភិក្ខុវេ

ធម្មត្ថិយកណ្ត កោដិនវត្ត សំក្របទទី ១ និទាន

នាំគ្នាឆាន់ឡូអាវសថបិណ្ឌបាត (គឺបិណ្ឌបាតក្នុងផ្ទះសំណាក់ប្តូរពេលទាន
នោះ) ។ ភ័យទាំងឡាយក៏ចៀសចេញទៅ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោល
ទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ថា សមណៈទាំងឡាយជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជា
សក្យបុត្រមិនគួរនឹងនៅត្រាំត្រងឆាន់អាវសថបិណ្ឌបាត អាវសថបិណ្ឌ-
បាតមិនមែនជនភក់តែងដើម្បីតែពួកសមណៈនេះទេ អាវសថបិណ្ឌបាត
ជនភក់តែងដើម្បីជនទាំងឡាយទាំងពួងរាល់គ្នា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮ
មនុស្សទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់(ដូច្នោះ)ហើយ ។
ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ
ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ថា ឆត្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ មិនគួរនឹង
នៅត្រាំត្រងឆាន់អាវសថបិណ្ឌបាតសោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយនៅត្រាំត្រង ឆាន់អាវសថ-
បិណ្ឌបាត ពិតមែនឬ ។ ឆត្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹងនៅ
ត្រាំត្រងឆាន់អាវសថបិណ្ឌបាតទេ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ការនេះ
មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា នឹងមិននាំដល់
ជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរំងើរតែជ្រះថ្លាតទៅទៀតទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ

វិទ្យាបដិកោ មហាវិក្កោ

ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យេ ឯកោ អាវសថបិណ្ណា
កុញ្ញតត្ថោ តតោ ចេ ឧត្តរ^(១) កុញ្ញេយ្យ ចាចិត្តិយន្តំ ។
ឯវត្ថុនំ កកវតា ភិក្ខុនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[៨៩] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា សាវ័-
បុត្តោ កោសលេសុ ជនបទេសុ សាវត្ថី កច្ឆន្តោ យេន
អញ្ញតកោ អាវសថោ តេនុបសង្កមិ ។ មនុស្សា ចិវស្សា-
បិ ថេរោ អាគតោតិ សក្កច្ចំ បរិសីសុ ។ អថខោ
អាយស្មតោ សាវបុត្តស្ស កុត្តាវិស្ស ខរោ អាពាដោ
ឧប្បជ្ឈិ ។ ឆាសត្ថិ តម្លា អាវសថោ បក្កមិត្តំ ។ អថ-
ខោ តេ មនុស្សា ធុតិយំបិ ទិវសំ អាយស្មន្តំ សាវបុត្តំ
ឯតទរោច្ចំ កុញ្ញេ កន្លេតំ ។ អថខោ អាយស្មា
សាវបុត្តោ កកវតា បដិក្ខិតំ អនុវសិត្វា អនុវសិត្វា
អាវសថបិណ្ណំ កុញ្ញតត្ថំ កុក្កច្ឆាយន្តោ ន បដិក្កហេសិ
និទ្ទកតោ អហោសិ ។ អថខោ អាយស្មា សាវបុត្តោ
សាវត្ថី កច្ឆា ភិក្ខុនំ ឯតមត្តំ អាហេចេសិ ។ ភិក្ខុ

១ ឧ. ម. ឡើ ។

វិទ្យាបិដក មហាវិគ្គ

អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិទ្ធិបទនេះយ៉ាងនេះថា អាហារក្នុងផ្ទះ
សំណាកប្តូរពេលទាន ក៏ត្រូវបានប្តូរតែម្តង បើបានឲ្យលើសពីកំណត់
នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សិទ្ធិបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបាន
បញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

(៨៩) សម័យនោះឯង ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុនិមន្តទៅក្រុងសា-
វត្ថីក្នុងកោសលជនបទ បានចូលទៅកាន់ផ្ទះសំណាកប្តូរពេលទាន ១ ។
មនុស្សទាំងឡាយនិយាយគ្នាថា ព្រះថេរៈខាននិមន្តមកយូរណាស់
ហើយ (ថាដូច្នោះហើយ) ក៏នាំគ្នាអង្គុយដោយគោរព ។ លំដាប់-
នោះ ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុឆាន់រួចហើយ ក៏មានអាពាធជាទម្ងន់ ។
លោកមិនអាចនឹងចៀសចេញពីផ្ទះសំណាកប្តូរពេលទាននោះទៅបាន ។
ទើបមនុស្សទាំងឡាយនោះ បានពោលពាក្យនេះនឹងព្រះសាវ័បុត្តដ៏មាន
អាយុក្នុងថ្ងៃជាគំរប់ពីរថ្ងៃ បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន សូមលោកនិមន្ត
ឆាន់ចុះ ។ ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុមានសេចក្តីសង្ស័យថា ការដែល
នៅត្រាំត្រង់ឆាន់បិណ្ឌបាតក្នុងផ្ទះសំណាកប្តូរពេលទាន ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគបានហាមហើយ ហើយមិនទទួលបិណ្ឌបាត ក៏អត់បង្គាន់ក្នុង
ពេលនោះ ។ គ្រានោះ ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុនិមន្តទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី
ហើយដំណាលសេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះ

ភក្កវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេសុំ ។ អថខោ ភក្កវា ឯតស្មី
 និទានេ ឯតស្មី បក្ករណោ ធម្មំ កថំ កត្វា ភិក្ខុ
 អាមន្តេសិ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនេន ភិក្ខុនា
 អនុវសិត្វា អនុវសិត្វា អាវសថបិណ្ឌំ ភុញ្ញតំ វេរា
 បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ទុទ្ទិសេយ្យថ អភិក្ខុនេន
 ភិក្ខុនា ឯកោ អាវសថបិណ្ឌោ ភុញ្ញតញ្ចោ តតោ
 ចេ ទុត្តរំ ភុញ្ញេយ្យ ចាចិត្តិយន្តំ ។

[៩០] អភិក្ខុនេន ធាម សក្កោតិ តតោ អាវសថា
 បក្កមិតំ ។ ភិក្ខុនេន ធាម ន សក្កោតិ តតោ
 អាវសថា បក្កមិតំ ។ អាវសថបិណ្ឌោ ធាម បញ្ចន្តំ
 កោជនំ អញ្ញតំ កោជនំ សាលាយ^(១) វា មណ្ឌបេ
 វា ភុត្តម្បលេ វា អដ្ឋោកាសេ វា អនោទិស្ស យាវនត្តោ
 បញ្ញត្តោ ហោតិ ។ អភិក្ខុនេន ភិក្ខុនា សក្ក
 ភុញ្ញតញ្ចោ តតោ ចេ ទុត្តរំ ភុញ្ញស្សមិតិ បដិគ្គណ្ឌាតិ
 អាបត្តិ ទុត្តជស្ស ។ អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។

១ ឧ. សាលាយំ ។

បាចិត្តយកណ្ត ភោជនវត្ថុ សំព្វបទទី ១ សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់

ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះ ហើយត្រាស់
 ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុមានជម្ងឺអាស្រ័យនៅ
 រឿយៗ ឆាន់ភោជនក្នុងរោងទានបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំង-
 ឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិទ្ធិបទនេះយ៉ាងនេះថា បិណ្ឌបាតក្នុងរោងទាន
 ភិក្ខុមិនមានជម្ងឺត្រូវឆាន់បានតែម្តង បើឆាន់ឲ្យលើសពីកំណត់នោះទៅ
 ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(៩០) ភិក្ខុដែលអាចដើម្បីចៀសចេញពីរោងទាននោះទៅបាន
 ហៅថា មិនមានជម្ងឺ ។ ភិក្ខុដែលមិនអាចដើម្បីចៀសចេញពីរោងទាន
 នោះទៅបាន ហៅថា មានជម្ងឺ ។ ដែលហៅថា បិណ្ឌបាតក្នុងរោងទាន
 បានដល់ភោជនទាំង៥យ៉ាង ភោជនណាមួយ ដែលគេតាក់តែងក្នុងសា-
 លាក្តី ក្នុងមណ្ឌបក្តី ទៀបគល់ឈើក្តី ក្នុងទីវាលក្តី មិនចំពោះបុគ្គលណា
 គេតាក់តែងកំណត់ល្អមួយផ្នែក (គ្រប់ៗគ្នា) ។ ភិក្ខុមិនមានជម្ងឺត្រូវ
 ឆាន់បានតែម្តង បើទទួលឲ្យហួសពីកំណត់នោះទៅ ដោយគិតថាអញ
 នឹងឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ៗវារៈដែល
 លេបចូលទៅ ។

វិសយបំជិពេ មហាវិកង្កោ

[៧០] អតិលានេ^(១) អតិលានសញ្ញា តទុត្តរ^(២) អាវ-
សថបិណ្ឌំ ភុញ្ញតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អតិលានេ
វេមតិកោ តទុត្តរំ អាវសថបិណ្ឌំ ភុញ្ញតិ អាបត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។ អតិលានេ តិលានសញ្ញា តទុត្តរំ
អាវសថបិណ្ឌំ ភុញ្ញតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ តិលានេ
អតិលានសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ តិលានេ វេម-
តិកោ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ តិលានេ តិលាន-
សញ្ញា អនាបត្តិ ។

[៧២] អនាបត្តិ តិលានស្ស អតិលានោ សក្កី
ភុញ្ញតិ កច្ចន្តោ វា អាគច្ចន្តោ វា ភុញ្ញតិ សាមិ-
កា និមន្តេត្វា កោដេន្តិ ឌីទិស្ស បញ្ញត្តោ ហោតិ
ន យាវនត្តោ បញ្ញត្តោ ហោតិ បញ្ច កោដនានិ វេមត្វា
សព្វត្ថ អនាបត្តិ ទុម្ពត្ថកស្ស អាទិកម្ព្មត្ថកស្សតិ ។

បរិមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

វិសេសបិដក មហាវិក័ត

[៩១] ខ្លួនមិនមានជម្ងឺ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមានជម្ងឺ ហើយ
 បរិភោគអាវសថបិណ្ឌបាត ឲ្យលើសពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិ
 បាចិត្តិយ ។ ខ្លួនមិនមានជម្ងឺ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយបរិភោគ
 អាវសថបិណ្ឌបាត ឲ្យលើសពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។
 ខ្លួនមិនមានជម្ងឺ ភិក្ខុសំគាល់ថាមានជម្ងឺ ហើយឆាន់អាវសថបិណ្ឌបាត ឲ្យ
 លើសពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ខ្លួនមានជម្ងឺ ភិក្ខុសំគាល់
 ថាមិនមានជម្ងឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ខ្លួនមានជម្ងឺ ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិ
 ទុក្ខដ ។ ខ្លួនមានជម្ងឺ ភិក្ខុសំគាល់ថាមានជម្ងឺ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[៩២] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុមានជម្ងឺ ដល់ភិក្ខុមិនមានជម្ងឺឆាន់
 តែម្តង ដល់ភិក្ខុដែលដើរទៅក្តី ដើរមកក្តី ហើយឆាន់^(១) ដល់ភិក្ខុដែល
 ជនជាម្ចាស់ទានគេនិមន្តឲ្យឆាន់ ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់បិណ្ឌបាតដែលគេ
 តាក់តែងចំពោះ ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់បិណ្ឌបាតដែលគេតាក់តែងមិនដល់
 មួយចំអែត អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុព្រោះឆាន់ភោជនទាំងពួង ក្រៅពី
 ភោជន៥យ៉ាង ដល់ភិក្ខុឆត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ១ ចប់ ។

១ បានដល់ភិក្ខុមានដំណើរចេញពីស្រុក ១ ទៅស្រុក ១ ចម្ងាយផ្លូវទៅមួយថ្ងៃមកមួយថ្ងៃ ថ្ងៃ
 ទីមួយទៅឆាន់ម្តង ថ្ងៃទីពីរត្រឡប់មកវិញឆាន់ម្តងទៀត ។

ទុតិយសិក្ខាបទ

[៧៣] តេន សមយេន តុន្នោ ភគវា រាជគហោ
វិហរតិ វេទ្យវេន កលន្ទកន្ទិវេ ។ តេន ខោ
បន សមយេន ទេវទត្តោ បរិហីនលាភសក្ការោ^(១)
សបរិសោ កុលេសុ វិញ្ញាបេត្វា វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញតិ ។
មនុស្សា ទុដ្ឋាយន្តិ ជីយន្តិ វិចារេន្តិ កមំ ហិ
នាម សមណា សក្យបុត្តិយា កុលេសុ វិញ្ញាបេត្វា
វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញស្សន្តិ កស្ស សម្មន្តំ ន មនាបំ
កស្ស សាទ្នំ^(២) ន រុច្ឆតីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខុ
តេសំ មនុស្សានំ ទុដ្ឋាយន្តានំ ជីយន្តានំ វិចា-
រេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ
ទុដ្ឋាយន្តិ ជីយន្តិ វិចារេន្តិ កមំ ហិ នាម ទេវ-
ទត្តោ សបរិសោ កុលេសុ វិញ្ញាបេត្វា វិញ្ញាបេត្វា
កុញ្ញស្សតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិវ ត្វំ ទេវទត្ត ស-
បរិសោ កុលេសុ វិញ្ញាបេត្វា វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញសីតិ ។

១ ទ. ម. បរិវេណសក្ការោ ។ ២ កុញ្ញំ បោត្តោ សាធុតិមំ ទិស្សតិ ។

សិក្ខាបទទី ២

(៩៣) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅ
វត្តវេល្លវន ជាកលទ្ធកនិកបស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគិរី ។ សម័យនោះឯង
ទេវទត្ត មានលាភសក្ការៈសាបសូន្យហើយ ព្រមទាំងបរិសទ្យក៏នាំគ្នាដើរ
សូមរឿយៗ ក្នុងភ្នំត្រកូលហើយឆាន់ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោល
ទោស គិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា សមណៈទាំងឡាយដាក់កូនចៅព្រះពុទ្ធ
បុត្រសក្យរាជ មិនគួរនឹងនាំគ្នាដើរសូមរឿយៗ ក្នុងភ្នំត្រកូលហើយឆាន់
សោះ (ធម្មតាមនុស្ស) អ្នកណាមួយដែលមិនគាប់ចិត្តនឹងភោជនល្អ
អ្នកណាមួយដែលមិនពេញចិត្តនឹងភោជនដ៏ឆ្ងាញ់ពីសារ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
បានឮមនុស្សទាំងនោះពោលទោស គិះដៀល បន្តិះបង្គាប់(ដូច្នោះ)
ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយនោះពោលទោស គិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា ទេវទត្តព្រមទាំង
បរិសទ្យ មិនគួរនឹងនាំគ្នាដើរសូមរឿយៗ ក្នុងភ្នំត្រកូលទាំងឡាយហើយឆាន់
សោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ទេវទត្តឮថាអ្នកឯងព្រមទាំងបរិ-
សទ្យនាំគ្នាដើរសូមរឿយៗ ក្នុងភ្នំត្រកូលទាំងឡាយហើយឆាន់ ពិតមែនឬ ។

វិទយបំណិពេ មហាវិក្កោ

សង្ខំ កកវតី ។ វិកវហិ ពុទ្ធា កកវតី កង់ ហិ
 ធាម ត្វំ មោយបុរិស សបរិសោ កុលេសុ វិញ្ញា-
 បេត្វា វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញិស្សសំ នេតំ មោយបុរិស
 អប្បសន្នាធំ វា បសាទាយ បសន្នាធំ វា ភិយ្យោ-
 ភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ
 ឧទ្ទិសេយ្យថ កណ្តោគោជនេ ចាចិត្តិយន្តិ ។ ឯវញ្ចធំ
 កកវតា ភិក្ខុធំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[៧៤] តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា កិ-
 លានេ ភិក្ខុ កត្តេន ធិមន្តេន្តិ ។ ភិក្ខុ កុក្កច្ចាយន្តា
 ធាធិវសេន្តិ បដិក្ខិត្តំ កកវតា កណ្តោគោជន្តិ ។
 កកវតោ ឯវតមន្តំ អាហេវេសុំ ។ អថខោ កកវា
 ឯវតស្មី ធិនានេ ឯវតស្មី បករណោ ធម្មំ កង់
 កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខុវេ កិលា-
 នេន ភិក្ខុនា កណ្តោគោជនំ កុញ្ញតុំ ឯវញ្ច បន
 ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យថ កណ្តោគោជនេ

វិទ្យាបិដក មហាវិក្ក

ទៅទុកក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជា
 ម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯងព្រមទាំង
 បរិស័ទ មិនគួរនឹងដើរសូមរឿយ ។ ក្នុងគ្រិក្ខុទាំងឡាយហើយឆាន់ទេ
 ម្ចាស់មោឃបុរស ការនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់
 ជ្រះថ្លានឹងមិននាំជនទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរំលឹកតែជ្រះថ្លាក្រៃ
 លែងទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើង
 នូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុឆាន់គណកោជន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។
 សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 យ៉ាងនេះ ។

(៧៤) សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយនិមន្តពួកភិក្ខុដែលមាន
 ជម្ងឺ ដោយភក្ត ។ ពួកភិក្ខុសង្ស័យមិនទទួលដោយគិតថា គណកោជន
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ។ ទើបពួកភិក្ខុក្រាបទូលសេចក្តីនុះ
 ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ធ្វើដូច្នេះថា ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះហើយ
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុមានជម្ងឺឆាន់គណ
 កោជនបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវ
 សិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះឆាន់គណកោជន

អញ្ញាត្រី សមយោ ចាចិត្តិយំ ។ តត្ថាយំ សមយោ
 កិលានសមយោ អយំ តត្ថ សមយោតិ ។ ឯវត្ថុនំ
 ភគវតោ ភិក្ខុនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[៧៥] តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា
 ចីវរនានសមយេ សចីវរកត្តំ បដិយានេត្វា ភិក្ខុ និ-
 មន្តេន្តិ គោដេត្វា ចីវរេន អន្តរានេស្សាមាតិ ។ ភិក្ខុ
 កុក្កុទ្ធាយន្តា នាងិវសេន្តិ បដិក្ខត្តំ ភគវតោ ក-
 លាគោជន្តិ ។ ចីវំ បរិត្តំ ទុប្បជ្ជតិ ។ ភគវតោ
 ឯតមត្តំ អាហោចេសំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខុវេ ចីវរ-
 នានសមយេ កលាគោជនំ កុញ្ញត្តំ ឯវត្ថុ បន
 ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ទុទ្ធិសេយ្យេន កលាគោជនេ
 អញ្ញាត្រី សមយោ ចាចិត្តិយំ ។ តត្ថាយំ សមយោ កិលា-
 នសមយោ ចីវរនានសមយោ អយំ តត្ថ សមយោតិ ។
 ឯវត្ថុនំ ភគវតោ ភិក្ខុនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

ព្រះបណ្ឌិត ហេង ហ៊ុន ភិក្ខុ សិក្ខាបទទី ២ សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់

វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ សម័យដែល
មានជម្ងឺ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

(៧៥) សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយ តាកែតែចង្អៀន
ព្រមទាំងចីវរ ក្នុងសម័យចីវរទាន ហើយនិមន្តភិក្ខុទាំងឡាយថា យើង
ទាំងឡាយនឹងនិមន្តលោកម្ចាស់ទាំងឡាយឲ្យឆាន់ រួចហើយនឹងប្រគេន
ចីវរឲ្យស្ងៀកដណ្តប់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ស័យមិនទទួលដោយគិតថា
គណៈកោដន៍ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ។ ចីវរក៏កើតឡើង
ដល់ភិក្ខុដោយស្តួចស្តើង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
គិតថាគតអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកទាំងឡាយឆាន់គណៈកោដន៍បានក្នុងសម័យនៃចីវរ-
ទាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទ
នេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះឆាន់គណៈកោដន៍ វៀរ
លែងតែមានសម័យ ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ សម័យដែល
មានជម្ងឺ១ សម័យដែលគេឲ្យចីវរ១ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។
សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ
យ៉ាងនេះ ។

(៧៦) តេន ខោ បន សមយេន មនុស្ស ចីវកា-
 រកេ ភិក្ខុ កត្តន ធិមន្តន្តិ ។ ភិក្ខុ កុក្កុយន្តា
 ធានីវសេន្តិ បដិក្ខត្តំ កកវតា កណាកោជន្តិ ។
 កកវតា ឯតមត្តំ អាហេចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ
 ចីវកាសមយេ កណាកោជន្តំ កុញ្ញតុំ ឯវញ្ច បន
 ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ កណាកោជនេ
 អញ្ញត្រ សមយា ចាចិត្តិយំ ។ តត្ថាយំ សមយោ
 គិលានសមយោ ចីវនានសមយោ ចីវកាសមយោ
 អយំ តត្ថ សមយោតិ ។ ឯវញ្ញនំ កកវតា ភិក្ខុនំ
 សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោរិ ។

(៧៧) តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ ម-
 នុស្សេហិ សទ្ធិ អន្ធានំ កច្ឆន្តិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខុ
 តេ មនុស្ស ឯតទេវេច្ឆំ មហត្តំ អាវុសោ អាគមេ-
 ថ បិណ្ឌាយ ចវិស្សាមាតិ ។ តេ ឯវមាហំសុ ឥនេវ
 កន្តេ កុញ្ញថាតិ ។ ភិក្ខុ កុក្កុយន្តា ន បដិក្ខណ្ឌន្តិ

វិទ្យាបិដក មហាវិភង្គ

(៩៦) សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយ និមន្តពួកភិក្ខុដែល
 ជាអ្នកធ្វើចីវរ ដោយចង្អុល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ស័យមិនទទួល
 ដោយគិតថា គណកោដន ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ។
 ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់គណកោ-
 ដនបាន ក្នុងសម័យដែលធ្វើចីវរ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
 គប្បីសំដែងឡើងនូវសិទ្ធិស្ថាបនានេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ
 ព្រោះឆាន់គណកោដន វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ឯសម័យក្នុង
 សិទ្ធិស្ថាបនានោះ គឺសម័យដែលមានដម្ងី១ សម័យដែលគេប្រគេនចីវរ១
 សម័យដែលធ្វើចីវរ១ នេះជាសម័យក្នុងសិទ្ធិស្ថាបនានោះ ។ សិទ្ធិស្ថាបនា
 នេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

(៩៧) សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយអន្លើ
 ដោយមនុស្សទាំងឡាយ ។ ឯភិក្ខុទាំងនោះនិយាយពាក្យនេះនឹងមនុស្ស
 ទាំងនោះថា ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកទាំងឡាយចូរបង្អង់ចាំ១ រំពេច យើង
 ទាំងឡាយនឹងត្រឡប់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត ។ មនុស្សទាំងឡាយនោះ
 និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ
 និមន្តឆាន់ក្នុងទីនេះចុះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសង្ស័យមិនទទួលដោយគិតថា

បដិក្ខតំ ភកវតា កណាកោជន្តំ ។ ភកវតោ ឯត-
មត្ថំ អាហេថេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ អន្ធាន-
កមនសមយេ កណាកោជនំ កុញ្ញតុំ ឯវញ្ច បន
ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ កណាកោជនេ
អញ្ច[ត សមយា ចាចិត្តយំ ។ តត្ថាយំ សមយោ
កិលានសមយោ ជីវនានសមយោ ជីវការសមយោ
អន្ធានកមនសមយោ អយំ តត្ថ សមយោតិ ។ ឯវញ្ចនំ
ភកវតា ភិក្ខុនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[៩៨] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ មនុស្ស-
ហិ សន្និ ធាវាយ កច្ចន្តំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខុ
តេ មនុស្ស ឯតទវេច្ចំ មុហុត្ថំ អាវុសោ តិវំ
ធាវំ^(១) ឧបនេថ បិណ្ឌាយ ចរិស្សាមាតិ ។ តេ
ឯវមាហំសុ ឥនេវ កន្លេ កុញ្ញថាតិ ។ ភិក្ខុ
កុក្កុទ្ធាយត្តា ន បដិក្ខត្តាតិ បដិក្ខត្ថំ ភកវតា

១ ឧ. ម. បោត្តកេសុ អយំ បាវោ ន ហោតិ ។

បាចិត្តិយកណ្ណ ភោជនវគ្គ សិក្ខាបទទី ២ សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់

គណៈភោជនព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាប
 ទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ គឺជាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុឆាន់គណៈភោជន ក្នុងសម័យដែល
 ដើរផ្លូវឆ្ងាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវ
 សិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះឆាន់គណ-
 ភោជន រៀបលែងតែមានសម័យ ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ គឺ
 សម័យដែលមានជម្ងឺ ១ សម័យដែលគេប្រគេនចីវរ ១ សម័យដែល
 ធ្វើនូវចីវរ ១ សម័យដែលទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ ១ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខា-
 បទនោះ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយដល់
 ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

(៩៨) សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទៅដោយទូកមួយអន្លើ
 ដោយមនុស្សទាំងឡាយ ។ ឯភិក្ខុទាំងនោះនិយាយពាក្យនេះនឹងមនុស្ស
 ទាំងនោះថា ម្ចាស់អារុសោ អ្នកទាំងឡាយ ចូរអែបទូកទៀបឆ្នេរមួយរំពេច
 សិន យើងទាំងឡាយនឹងត្រឡប់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត ។ មនុស្សទាំង-
 ឡាយនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់
 ទាំងឡាយឆាន់ចង្កាន់ក្នុងទីនេះចុះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសង្ស័យមិនហ៊ាន
 ទទួលដោយគិតថា គណៈភោជនព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ។

វិសេសបិដកេ មហាវិភង្គោ

កណ្តាលោកជនន្តិ ។ កកវតោ ឯតមន្តំ អាហោចេស្មំ ។
 អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ធាវាភិក្ខុហនសមយេ កណ្តាលោ-
 ជនំ កុញ្ញត្ថំ ឯវញ្ញ បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ
 ឧទ្ទិសេយ្យេ កណ្តាលោកជនេ អញ្ញាត្រ សមយា ចាចិត្ត-
 យំ ។ តត្ថាយំ សមយោ កិណ្ឌនសមយោ ចីវរាននស-
 មយោ ចីវរោសមយោ អន្ធានកមនសមយោ ធាវា-
 ភិក្ខុហនសមយោ អយំ តត្ថ សមយោតិ ។ ឯវញ្ញំ
 កកវតោ ភិក្ខុនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

(៧៧) តេន ខោ បន សមយេន ទិសាស្ម វស្សំ
 វត្ថោ ភិក្ខុ រាជគហំ អាគច្ឆន្តិ កកវតំ ទស្សនាយ ។
 មនុស្សា នាធាវេជ្ជកេ ភិក្ខុ បស្សិត្វា កត្តេន ជិ-
 បន្តេន្តិ ។ ភិក្ខុ កុក្កុទ្ធាយន្តា នាធិវាសេន្តិ បដិក្ខិត្តំ
 កកវតោ កណ្តាលោកជនន្តិ ។ កកវតោ ឯតមន្តំ អាហោចេ-
 ស្មំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ មហាសមយេ កណ្តាលោកជនំ

វិទយបិដក មហាវិកង្គ

ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះ
អង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុឆាន់គណ-
កោជនក្នុងសម័យឡើងជិះទូកបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
គប្បីស្វែងរកឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ
ព្រះឆាន់គណកោជន រៀបរៀងតែមានសម័យ ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខា-
បទនោះគឺ សម័យដែលមានជម្ងឺ ១ សម័យដែលគេប្រគេនបីវរ ១
សម័យដែលធ្វើបីវរ ១ សម័យដែលទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ ១ សម័យដែល
ឡើងជិះទូក ១ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

(៩៩) សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ នៅចាំវស្សាក្នុងទិស
ទាំងឡាយ លុះចេញវស្សារួចហើយ ក៏នាំគ្នាមកឯក្រុងរាជគ្រិះដើម្បីគាល់
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ពួកមនុស្សឃើញភិក្ខុទាំងឡាយមកពីរដ្ឋសីមា^(១)
ផ្សេងៗគ្នា ហើយក៏និមន្តឆាន់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសន្សំយមិនទទួល
ដោយគិតថា គណកោជនព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ
ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកទាំងឡាយឆាន់

១ រាជអាណាចក្រជិវៃ ប្រទេសជិវៃ ជិវៃជិវៃ ។

បាចិត្តិយកណ្តោ ហោជនវត្តស្ស ទុតិយសិក្ខាបទស្ស អនុប្បញ្ញត្តិ

កុញ្ញតំ ឯវត្ថុ បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិ-
 សេយ្យាថ កណ្តោជនេ អញ្ញត្រ សមយោ ចាចិត្តិយំ ។
 តត្ថាយំ សមយោ ភិណ្ឌនសមយោ ចីវរនានសមយោ
 ចីវរការសមយោ អន្ធានកមនសមយោ វាណកិរហន-
 សមយោ មហាសមយោ អយំ តត្ថ សមយោតិ ។
 ឯវត្ថុទំ កកវតា ភិក្ខុទំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តិ ហោតិ ។

[១០០] តេន ខោ បន សមយេន វញ្ញោ មាគ-
 ធស្ស សេនិយស្ស តិម្ពិសារស្ស ញាតិសាលាហិតោ
 អាជីវកេសុ បព្វជិតោ ហោតិ ។ អថខោ សោ
 អាជីវកោ យេន រាជា មាគនោ សេនិយោ តិម្ពិសារោ
 តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា រាជានំ មាគនំ សេនិយំ
 តិម្ពិសារំ ឯតទរោច ឥន្ទ្រាមហំ មហារាជ សព្វចា-
 សណ្ឌិតំ កត្តិ^(១) កាតុន្តិ ។ សចេ តំ កន្លេ ពុទ្ធប្បមុខំ
 ភិក្ខុសង្ឃំ បឋមំ កោដេយ្យាសិ ឯវំ ករេយ្យាមីតិ ។

១ ឧ. ម. សព្វពសណ្ឌិកកត្តំ ។

ពាចិត្តិយកណ្ឌ ភោជនវគ្គ សិក្ខាបទទី ២ សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់

គណៈភោជនក្នុងមហាសម័យបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
 គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ
 ព្រោះឆាន់គណៈភោជន រៀរលែងតែមានសម័យ ។ ឯសម័យក្នុង
 សិក្ខាបទនោះ គឺ សម័យដែលមានដម្ងី ១ សម័យដែលគេប្រគេនបីវេ ១
 សម័យដែលធ្វើនូវបីវេ ១ សម័យដែលទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ ១ សម័យ
 ដែលឡើងជិះទូក ១ សម័យដែលមានភិក្ខុច្រើន ១ នេះជាសម័យក្នុង
 សិក្ខាបទនោះ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយ
 ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

(១០០) សម័យនោះឯង (មានបុរសម្នាក់) ត្រូវជាញាតិសាលោ-
 ហិតរបស់ព្រះបាទមាគធសេនិយតិម្ពិសាររាជ បានបួសក្នុងសំណាក់អាជី-
 វកទាំងឡាយ ។ លំដាប់នោះ អាជីវកនោះចូលទៅគាល់ព្រះបាទ
 មាគធសេនិយតិម្ពិសាររាជ ហើយបានទូលពាក្យនេះចំពោះព្រះបាទ
 មាគធសេនិយតិម្ពិសាររាជថា បពិត្រមហារាជ អាត្មាប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើ
 នូវកត្តាជារបៀបបាសន្តសុទ្ធ^(១) ។ ព្រះបាទមាគធសេនិយតិម្ពិសា-
 រាជត្រាស់ថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន បើលោកនិមន្តភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធ
 ជាប្រធានឆាន់មុនសិន (ទើប) យើងត្រូវធ្វើយ៉ាងនេះ(បាន) ។

១ គឺរបៀបធ្វើរត្តរបស់មិច្ឆាទិដ្ឋិ ក្រៅពីព្រះពុទ្ធសាសនា ។

វិស័យបំណង មហាវិវត្ត

អថខោ សោ អាជីវកោ ភិក្ខុនំ សន្តិកេ ទ្ធិតំ
 ចាហេសិ អធិវាសេនុ មេ ភិក្ខុ ស្វាគនាយ ភត្តនិ ។
 ភិក្ខុ កុក្កុច្ចាយន្តា នាធិវាសេនិ បនិក្ខតំ ភកវតា
 កណាកោជនន្តិ ។ អថខោ សោ អាជីវកោ យេន
 ភកវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភកវតា សន្តិ
 សម្មោទិ សម្មោទនីយំ កថំ សាវណីយំ វិត្តសាវត្វា
 ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ បិតោ ខោ សោ អាជី-
 វកោ ភកវន្តំ ឯតទរោច កវំបិ តោតមោ បព្វជិតោ
 អហំបិ បព្វជិតោ អរហតិ បព្វជិតោ បព្វជិតស្ស បិណ្ឌំ
 បនិក្កហេតុំ អធិវាសេតុ មេ កវំ តោតមោ ស្វាគនាយ
 ភត្តំ សន្តិ ភិក្ខុសង្ឃនាតិ ។ អធិវាសេសិ ភកវា
 តុណ្ហិកាវេន ។ អថខោ សោ អាជីវកោ ភកវតោ
 អធិវាសនំ វិទិត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ ភកវា ឯតស្មី
 និទានេ ឯតស្មី បក្ករណោ ធម្មំ កថំ កត្វា ភិក្ខុ
 អាមន្តេសិ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ សមណភត្តសមយេ ក-
 ណាកោជនំ កុញ្ញតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ

វិទ្យាបិដក មហាវិភង្គ

អាជីវកនោះក៏ប្រើប្រាស់ទៅក្នុងសំណាកភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងពេលនោះថា ភិក្ខុទាំងឡាយសូមទទួលចង្កាន់របស់ខ្ញុំដើម្បីកត់កិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសង្ស័យមិនទទួលដោយគិតថា គណៈភោជនព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ។ គ្រានោះ អាជីវកនោះ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដល់ហើយក៏ពោលពាក្យជាទីរក់ទាក់ជាមួយនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគលុះបញ្ចប់ពាក្យដែលបុគ្គលគប្បីរករាយ ដែលបុគ្គលគប្បីរកស្រេចហើយ ក៏ស្ថិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ អាជីវកនោះលុះស្ថិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏បានក្រាបទូលពាក្យនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះគោតមដ៏ចម្រើនជាអ្នកបួស ខ្ញុំព្រះអង្គក៏ជាអ្នកបួសដែរ អ្នកបួសគួរទទួលដុំបាយរបស់អ្នកបួសផងគ្នា ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន សូមទទួលចង្កាន់របស់ខ្ញុំព្រះអង្គដើម្បីកត់កិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែក មួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលដោយតុណ្ហភាព ។ អាជីវកនោះដឹងច្បាស់ជាព្រះដ៏មានព្រះភាគទទួលនិមន្តហើយក៏ចៀសចេញទៅក្នុងពេលនោះ ។ ព្រោះនិមន្តនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មកថាហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកជួបជុំក្នុងពេលនោះហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុឆាន់គណៈភោជនក្នុងសម័យនៃសមណកត្តបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិទ្ធិបទនេះយ៉ាងនេះថា

ពាចិត្តិយកល្ខោ ភោជនវត្ថុស្ស ទុតិយសិក្ខាបទស្ស អនុប្បញ្ញត្តិ

ឧទ្ទិសេយ្យេ កលាកោជនេ អញ្ញត្រ សមយោ
 ចាចិត្តិយំ ។ តត្ថាយំ សមយោ គិលានសមយោ
 ចីវរទានសមយោ ចីវរការសមយោ អន្ធានកមនសម-
 យោ ឆាវកិរ្យបានសមយោ មហាសមយោ សមណ-
 កត្តសមយោ អយំ តត្ថ សមយោតិ ។

[១០១] កលាកោជនំ ឆាម យត្ថ ចត្តារោ ភិក្ខុ
 បញ្ចន្តំ ភោជនានំ អញ្ញត្រេន ភោជនេន និមន្តិតា
 កុញ្ញន្តិ ឯតំ កលាកោជនំ ឆាម ។ អញ្ញត្រ សមយោតិ
 វេចេត្វា សមយំ ។ គិលានសមយោ ឆាម អន្តមសោ
 ចាទាបិ ដាលិតា ហេន្តិ ។ គិលានសមយោតិ កុញ្ញ-
 តតំ ។ ចីវរទានសមយោ ឆាម អនត្ថតេ កបិនេ វស្សា-
 នស្ស បច្ឆិមោ មាសោ អត្ថតេ កបិនេ បញ្ច មាសា ។
 ចីវរទានសមយោតិ កុញ្ញតតំ ។ ចីវរការសមយោ ឆាម

បាចិត្តិយកណ្ណ ភោជនវត្ថុ សិក្ខាបទទី ២ សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់

ភិក្ខុត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះឆាន់គណភោជន រៀរលែងតែមានសម័យ ។
ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ សម័យដែលមានជម្ងឺ សម័យដែលគេប្រ-
គេនចីវរ សម័យដែលធ្វើនូវចីវរ សម័យដែលដើរផ្លូវឆ្ងាយ សម័យ
ដែលឡើងជិះទូក សម័យដែលមានភិក្ខុច្រើនអង្គ សម័យនៃសមណ-
កត្ត ។ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

(១០១) ដែលហៅថា គណភោជន គឺភិក្ខុ៤រូបដែលគេនិមន្តចេញ
ឈ្មោះភោជនទាំង៥ ដោយភោជនណាមួយ ហើយឆាន់ភោជនណា
ភោជននេះ ហៅថា គណភោជន ។ ពាក្យថា រៀរលែងតែមានសម័យ
គឺលើកទុកតែមានសម័យ (គឺហេតុដែលគួរនឹងឆាន់បាន) ។ ដែលហៅថា
សម័យមានជម្ងឺ ដោយហេតុទៅសូម្បីតែជើងទាំងឡាយដែលបែក
(បាក់ផ្តាត់ហៅថាមានជម្ងឺ) ។ ភិក្ខុជ័ងថាខ្លួនមានសម័យឈឺថ្កាត់
ហើយគប្បីឆាន់គណភោជនបាន ។ ដែលហៅថា សម័យដែលគេប្រគេន
ចីវរ គឺថាកាលបើភិក្ខុមិនបានក្រាលកបិនទេ (សម័យនៃចីវរទាន) បាន
ត្រឹមតែ១ខែ គឺខែជាខាងចុងនៃវស្សានវដ្ត^(១) បើភិក្ខុបានក្រាលកបិន
(សម័យនៃចីវរទាន) បាន៥ខែ^(២) ។ ភិក្ខុជ័ងថាមានសម័យនៃចីវរទាន
ហើយគប្បីឆាន់គណភោជនបាន ។ ដែលហៅថា សម័យដែលធ្វើនូវចីវរ

១ គិតតពី ១ រោចខែអស្សុជ ទៅដល់ថ្ងៃពេញបូណ៌មីខែកត្តិក ។ ២ គិតតពី ១ រោចខែ
អស្សុជ ទៅដល់ថ្ងៃពេញបូណ៌មីខែផល្គុណ ។

វិទ្យាបិដកេ មហាវិកត្តោ

ចីវរេ កាយំរមាណេ ។ ចីវរការសមយោតិ កុញ្ញិតតំ ។
 អន្ធានកមនសមយោ ឆាម អឡ្យយោជនំ កមិស្សមីតិ
 កុញ្ញិតតំ ។ កច្ឆន្តេន កុញ្ញិតតំ ។ អាគតេន កុញ្ញិ-
 តតំ ។ ឆាវកិរូបាណសមយោ ឆាម ឆាវំ អកិរូបិស្សមីតិ
 កុញ្ញិតតំ ។ អារុទ្ធគេន កុញ្ញិតតំ ។ ឡិរុទ្ធគេន កុញ្ញិ-
 តតំ ។ មហាសមយោ ឆាម យត្ថ ទ្វេ តយោ កំក្ខ
 បិណ្ឌាយ ចរិត្វា យាបេន្តិ ចតុត្ថេ អាគតេ ន យាបេន្តិ ។
 មហាសមយោតិ កុញ្ញិតតំ ។ សមណកត្តសមយោ
 ឆាម យោ កោចិ បរិព្វាជកសមាបន្នោ កត្តំ ករោ-
 តិ ។ សមណកត្តសមយោតិ កុញ្ញិតតំ ។ អញ្ញត្រ ស-
 មយោ កុញ្ញិស្សមីតិ បដិក្កណាតិ អាបត្តិ ធិក្កជស្ស ។
 អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

វិសេសបិដក មហាវិក័ត

គឺកាលដែលភិក្ខុកំពុងធ្វើចិវរ ។ ភិក្ខុដឹងថាមានសម័យជាទីធ្វើចិវរហើយ
 គប្បីឆាន់គណៈកោដនបាន ។ ដែលហៅថា សម័យដែលដើរផ្លូវឆ្ងាយ
 គឺភិក្ខុដឹងថាអញនឹងដើរផ្លូវឆ្ងាយប្រមាណកន្លះយោជន៍ ហើយគប្បីឆាន់
 គណៈកោដនបាន ។ កាលភិក្ខុកំពុងដើរទៅ ក៏គប្បីឆាន់គណៈកោដន
 បាន ។ កាលភិក្ខុមកវិញ ក៏គប្បីឆាន់គណៈកោដនបាន ។ ដែលហៅថា
 សម័យឡើងជិះទូក គឺភិក្ខុដឹងថាអញនឹងឡើងជិះទូក ហើយគប្បីឆាន់
 គណៈកោដនបាន ។ ភិក្ខុឡើងជិះទូកហើយគប្បីឆាន់គណៈកោដនបាន ។
 កាលភិក្ខុចុះអំពីទូកហើយគប្បីឆាន់គណៈកោដនបាន ។ ដែលហៅថា
 សម័យមានភិក្ខុច្រើនអង្គ គឺសម័យដែលភិក្ខុទាំងឡាយពីរបួសអង្គ ត្រឡប់ទៅ
 ដើម្បីបិណ្ឌបាតហើយបានឆាន់ឆ្អែតកងទីណា ដល់ភិក្ខុមួយអង្គមកទៀត
 ត្រូវជាបួនអង្គ ឆាន់មិនឆ្អែត ។ ភិក្ខុដឹងថា សម័យមានភិក្ខុច្រើនអង្គដូច្នេះ
 ហើយគប្បីឆាន់គណៈកោដនបាន ។ ដែលហៅថា សម័យនៃសមណភក្ត្ត
 គឺអ្នកណាមួយដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងពួកអ្នកបួស (ក្រៅព្រះពុទ្ធសាសនា)
 ធ្វើភក្ត្ត ។ ភិក្ខុដឹងថា សម័យនៃសមណភក្ត្តហើយគប្បីឆាន់គណៈកោដន
 បាន ។ ភិក្ខុទទួលគណៈកោដនដោយគិតថា អញនឹងបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិ
 ទុក្ខដ វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ៗវារៈ
 ដែលលេបចូលក្នុងក ។

បាចិត្តិយកណ្ណោ ភោជនវត្ថុស្ស ទុតិយសំព្វបទស្ស អនាបត្តិវារោ

[១០២] កណ្ណោភោជនេ កណ្ណោភោជនសញ្ញា អញ្ញា-
 ត្រ សមយា ភុញ្ញតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ កណ្ណ-
 ោភោជនេ វេមតិកោ អញ្ញាត្រ សមយា ភុញ្ញតិ អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។ កណ្ណោភោជនេ នកណ្ណោភោជនសញ្ញា
 អញ្ញាត្រ សមយា ភុញ្ញតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
 នកណ្ណោភោជនេ កណ្ណោភោជនសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។
 នកណ្ណោភោជនេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។
 នកណ្ណោភោជនេ នកណ្ណោភោជនសញ្ញា អនាបត្តិ ។

[១០៣] អនាបត្តិ សមយេ ទ្វេ តយោ ឯកតោ
 ភុញ្ញន្តិ បិណ្ណាយ ចរិត្វា ឯកតោ សង្ខបតិត្វា
 ភុញ្ញន្តិ និច្ចកត្តេ សលាកកត្តេ បត្តិកេ ឧបោស-
 ថិកេ ចាដិបទិកេ បញ្ច ភោជនានិ បេរេត្វា សព្វត្ថ
 អនាបត្តិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មកស្សតិ ។

ទុតិយសំព្វបទំ និដ្ឋិតំ ។

ចម្លើយពណ៌ រោជនវត្ថុ សិក្ខាបទទី ២ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

[១០២] គណកោជន ភិក្ខុសំគាល់ថាគណកោជនមែន ហើយ
បរិភោគ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ភិក្ខុសង្ឃៗ
ក្នុងគណកោជនហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមាន
សម័យ ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងគណកោជនថា មិនមែនគណកោជនហើយ
ឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ។ មិនមែនគណកោជន
ភិក្ខុសំគាល់ថាគណកោជន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ មិនមែនគណកោជន
ភិក្ខុសង្ឃៗ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ មិនមែនគណកោជន ភិក្ខុសំគាល់ថា
មិនមែនគណកោជន មិនត្រូវអាបត្តិ ។

[១០៣] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុមានសម័យ ដល់ភិក្ខុទាំង
ឡាយពីរបួសអង្គដែលឆាន់ជាមួយគ្នា ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលត្រាច់ទៅ
ដើម្បីបិណ្ឌបាតហើយប្រជុំគ្នាឆាន់ទីជាមួយគ្នា ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់
និច្ចកត្ត សលាកកត្ត បទ្ទិកកត្ត ឧបោសថិកកត្ត បាដិបទិកកត្ត អាបត្តិ
មិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់កោជនទាំងពួងក្រៅពីកោជន ៥ យ៉ាង ដល់
ភិក្ខុឆត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

តតិយសិក្ខាបទំ

[១០៤] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភគវា វេសាលីយំ
វិហារតិ មហារាជេ ក្សត្រាភារសាលាយំ ។ តេន ខោ
បន សមយេន វេសាលីយំ បណ្ឌិតានំ ភត្តានំ ភត្ត-
បដិបាដិ អធិដ្ឋិតា ហោតិ ។ អថខោ អញ្ញាតស្ស
នលំទ្គស្ស កម្មការស្ស ឯតទហោសិ ន ខោ ឥទំ
ឡុរកំ ភវិស្សតិ យថាយិមេ^(១) មនុស្ស សក្កច្ចំ ភត្តំ
ករោន្តិ យទ្ធ^(២)ជាហំបិ ភត្តំ ករយ្យន្តិ ។ អថខោ សោ
នលំទ្ធា កម្មការោ យេន កិរបតិកោ តេនុបសង្កម្មិ
ឧបសង្កម្មិត្វា តំ កិរបតិកំ ឯតទរោច ឥច្ឆាមហំ
អយ្យបុត្ត ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស ភត្តំ កាតុំ
នេហិ មេ វេតនន្តិ ។ សោបិ ខោ កិរបតិកោ សន្នោ
ហោតិ បសន្នោ ។ អថខោ សោ កិរបតិកោ តស្ស
នលំទ្គស្ស កម្មការស្ស អតិរេកំ^(៣) វេតនំ^(៤) អនាសិ ។
អថខោ សោ នលំទ្ធា កម្មការោ យេន ភគវា
តេនុបសង្កម្មិ ឧបសង្កម្មិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា

១ ឧ.ម. យថាយិមេ ។ ២ ឧ.ម. យំ នូតាហំ ។ ៣ ឧ.ម. អត្ថតិរេកំ ។ ៤ វេតនន្តិបិ បាហោ។

សិក្ខាបទទី ៣

[១០៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុង-
តារសាលា ក្នុងមហាវន ក្បែរក្រុងវេសាលី ។ សម័យនោះឯង ក្រុង
វេសាលីគេបានចាត់ចែងកត្តដ៏ឧត្តមទាំងឡាយតាំងនៅជានិច្ច ។ គ្រានោះ
អ្នកធ្វើការម្នាក់ជាមនុស្សទាល់ក្រមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា មនុស្សទាំង-
ឡាយនេះធ្វើកត្តដោយគោរព តាមទំនងយ៉ាងណា (ទំនង) នេះមិនមែន
ជាថោកទាបឡើយ បើដូច្នោះមានតែអញត្រូវធ្វើកត្តនឹងគេដែរ ។ ឯអ្នក
ធ្វើការងារដែលជាមនុស្សទាល់ក្រនោះ ចូលទៅកបុរសឈ្មោះកិរិបតិក
លុះចូលទៅហើយក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងបុរសឈ្មោះកិរិបតិកនោះថា
បពិត្រអយ្យបុត្រ ខ្ញុំប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើកត្តដល់ភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន
សូមអ្នកឲ្យថ្ងៃឈ្នួលមកខ្ញុំចុះ ។ បុរសឈ្មោះកិរិបតិកនោះឯង ក៏ជាមនុស្ស
មានសទ្ធាជ្រះថ្លាដែរ ។ ឯបុរសឈ្មោះកិរិបតិកនោះ បានឲ្យថ្ងៃឈ្នួល
ច្រើនគ្រាន់បើដល់អ្នកធ្វើការងារដែលជាមនុស្សទាល់ក្រនោះ ។ គ្រានោះ
អ្នកធ្វើការងារដែលជាមនុស្សទាល់ក្រនោះចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយនៅ

ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្គោ ខោ សោ
 ទលំទ្គោ កម្មកាវេ កកវន្តំ ឯតទវេច អធិវសេតុ
 មេ កន្តេ កកវា ស្វាតនាយ កត្តំ សន្និ ភិក្ខុសង្ឃ-
 នាតិ ។ មហា ខោ អាវុសោ ភិក្ខុសង្ឃោ ជានាហ៍តិ ។
 ហោតុ កន្តេ មហាភិក្ខុសង្ឃោ ពហូ មេ ពនរ
 បដិយត្តា ពនរមិស្សកេន^(១) បេយ្យា បរិច្ចរេស្សន្តិ-
 តិ ។ អធិវសេសំ កកវា តុល្លាភាវេន ។ អថខោ
 សោ ទលំទ្គោ កម្មកាវេ កកវតោ អធិវសនំ
 វិទិត្យា ឧដ្ឋាយាសនា កកវន្តំ អភិវទេត្យា បទក្ខិណំ
 កត្យា បក្កាមិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខុ ទលំទ្គេន
 កិវ កម្មកាវេន ស្វាតនាយ ពុទ្ធប្បមុខោ ភិក្ខុសង្ឃោ
 និមន្តិតោ ពនរមិស្សកេន បេយ្យា បរិច្ចរេស្សន្តិ-
 តិ ។ តេ កាលស្សេវ បិណ្ឌាយ បរិត្វា ភុញ្ជីសុ ។ អស្សោសុំ
 ខោ មនុស្សា ទលំទ្គេន កិវ កម្មកាវេន ពុទ្ធប្បមុខោ
 ភិក្ខុសង្ឃោ និមន្តិតោតិ ។ តេ ទលំទ្គស្ស កម្ម-
 ការស្ស បហូតំ ខាទដិយំ កោដដិយំ អភិហរីសុ ។

១ ឧ. ម. ពរមិស្សន ។

៣០ ត្ថិយកណ្ត ភោជនវគ្គ សិក្ខាបទទី ៣ និកាម

ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ បុរសអ្នកធ្វើការងារដែលជាមនុស្សទ័លក្រនោះ លុះ
អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបទូលពាក្យនេះចំពោះព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគសូមទទួលកត្តរបស់
ខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីកត់កិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែកមួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃ ។ ព្រះអង្គ
ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់អាវុសោ ភិក្ខុសង្ឃច្រើនណាស់ អ្នកចូរដឹងចុះ ។
បុរសកំសត់ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុសង្ឃច្រើនក៏ច្រើនចុះ
(ព្រោះ) ផ្ទៃព្រៃមានប្រមាណច្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានចាត់ចែងហើយ
គ្រឿងផឹកទាំងឡាយនឹងបរិបូណ៌ដោយបបរលាយដោយផ្ទៃព្រៃ ។ ព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយតុណ្ហភាព ។ គ្រានោះ បុរស
អ្នកធ្វើការងារដ៏កំសត់នោះដឹងច្បាស់ថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទទួលនិមន្ត
ហើយ ក៏ក្រាបចាកអាសនៈថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគធ្វើប្រទក្សិណ
ហើយចៀសចេញទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានដំណឹងថា ឮថា ភិក្ខុសង្ឃ
មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន អ្នកធ្វើការងារដ៏កំសត់បាននិមន្តហើយដើម្បីកត់-
កិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែក គ្រឿងផឹកទាំងឡាយនឹងបរិបូណ៌ដោយបបរលាយដោយ
ផ្ទៃព្រៃ ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រាច់ទៅ ដើម្បីចំណូលបានហើយឆាន់តាំងអំពី
ព្រឹក ។ មនុស្សទាំងឡាយបានដំណឹងថា ឮថា ភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធ
ជាប្រធាន អ្នកធ្វើការងារដ៏កំសត់បាននិមន្តហើយ ។ មនុស្សទាំងនោះ

វិទ្យាបិដកេ មហាវិក្កោ

អថខោ សោ ទលិទ្ធោ កម្មកាវេ តស្ស វត្ថុយា
អច្ចយេន បណ្ឌិតំ ខាទនិយំ ភោជនិយំ បដិយាទាបេត្វា
កកវតោ កាលំ អាវេចាបេសិ^(១)កាលោ កន្លេ ឯដ្ឋតំ
កត្តន្តំ ។ អថខោ កកវា បុព្វល្អាសមយំ និវាសេត្វា បត្ត-
ចិវមាទាយ យេន តស្ស ទលិទ្ធស្ស កម្មការស្ស និវេ-
សនំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និ-
សីទិ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេន ។ អថខោ សោ ទលិទ្ធោ កម្ម-
កាវេ កត្តក្កេ ភិក្ខុ បរិសតិ ។ ភិក្ខុ វាវមាហំសុ ថោកំ
អាវុសោ ទេហិ ថោកំ អាវុសោ ទេហិតំ ។ មា ខោ
តុម្ហេ កន្លេ អយំ ទលិទ្ធោ កម្មកាវេតិ ថោកំ ថោកំ
បដិក្កល្ហាត្ថ បហូតំ មេ ខាទនិយំ ភោជនិយំ បដិយត្ថំ
បដិក្កល្ហាថ កន្លេ យាវទត្តន្តំ ។ ន ខោ មយំ អាវុសោ
ឯតំការណា ថោកំ ថោកំ បដិក្កល្ហាម អបិច មយំ
កាលស្មេវ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា ភុញ្ញា តេន មយំ

១ អាវេចសិបិ បាលី ។

វិទ្យាបិណ្ឌ មហាវិទ្យា

នាំយកខាងនិយកោដនីយ មានប្រមាណច្រើនទៅ ដើម្បីអ្នកធ្វើការងារដ៏
 កំសត់ (នោះ) ។ លុះព្រឹកឡើង ទើបអ្នកធ្វើការងារដ៏កំសត់នោះ
 ឲ្យមនុស្សតាក់តែងខាងនិយកោដនីយដ៏ទុក្ខម ហើយឲ្យគេក្រាបទូលនូវ
 ភក្ត្រកាលចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលគួរ
 ហើយ ភក្ត្រសម្រេចហើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 ស្ងៀកស្ងៀង ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចីវរអំពីព្រឹក រួចហើយយាងចូល
 ទៅកាន់លំនៅអ្នកធ្វើការងារដ៏កំសត់នោះ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏គង់
 លើអាសនៈដែលគេតាក់តែងថ្វាយ មួយអង្វើដោយភិក្ខុសង្ឃ ។ ទើប
 អ្នកធ្វើការងារដ៏កំសត់នោះក៏អង្គុយភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងរោងភក្ត្រ ។ ពួក
 ភិក្ខុពោលយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកចូរឲ្យតែបន្តិចហើយ ម្ចាស់
 អាវុសោ អ្នកចូរឲ្យតែបន្តិចហើយ ។ អ្នកធ្វើការងារដ៏កំសត់នោះឆ្លើយថា
 បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន លោកទាំងឡាយសូមកុំទទួលនូវវត្ថុបន្តិចៗ
 ដោយគិតថា អ្នកធ្វើការងារនេះជាមនុស្សកំសត់ឡើយ (ព្រោះ) ខាងនិយ
 កោដនីយមានប្រមាណច្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាឲ្យគេតាក់តែងហើយ បពិត្រ
 លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមលោកទាំងឡាយទទួល(ធានា)ត្រាតែឆ្អែត ។
 ពួកភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ យើងទាំងឡាយទទួលវត្ថុបន្តិចៗ ព្រោះតែ
 ហេតុនេះ ក៏មិនមែនទេ មកពីយើងទាំងឡាយត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត

បាចិត្តិយកល្យោ ភោជនវត្ថុស្ស តតិយសុព្វបទស្ស បញ្ញត្តិ

ថោកំ ថោកំ បដិគ្គណ្ណាមាតិ ។ អថោ សោ ទលិទ្កោ
 កម្មកោហេ ឧជ្ឈាយនិ ជ័យនិ វិទាចេនិ កមំ ហិ នាម
 កន្ទន្តា មយា និមន្តិតា អញ្ញត្រ កុញ្ញិស្សន្តិ ន ចាហំ
 បនិពលោ យាវនត្ថំ នាតុន្តិ ។ អស្សោសុំ ចោ ភិក្ខុ
 តស្ស ទលិទ្កស្ស កម្មកោស្ស ឧជ្ឈាយន្តស្ស ជ័យន្តស្ស
 វិទាចេន្តស្ស ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ
 ឧជ្ឈាយន្តិ ជ័យន្តិ វិទាចេន្តិ កមំ ហិ នាម ភិក្ខុ
 អញ្ញត្រ និមន្តិតា អញ្ញត្រ កុញ្ញិស្សន្តិតំ ។ បេ ។
 សច្ចំ កាវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អញ្ញត្រ និមន្តិតា អញ្ញត្រ
 កុញ្ញិស្សន្តិតំ^(១) ។ សច្ចំ ភក្កវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធា
 ភក្កវា កមំ ហិ នាម តេ ភិក្ខុវេ មោយបុរិសា
 អញ្ញត្រ និមន្តិតា អញ្ញត្រ កុញ្ញិស្សន្តិ នេតំ ភិក្ខុវេ
 អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា គិយ្យោភាវាយ
 ។ បេ ។ ឯវា បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យថ

១ ឧ. ម. កុញ្ញន្តិ ។

បាចិត្តិយកណ្ណ ភោជនវគ្គ សិក្ខាបទទី ៣ សេចក្តីបញ្ញត្តិ

ឆាន់តាំងអំពីព្រឹកហើយ ហេតុនោះ បានជាយើងទាំងឡាយទទួលតែ
 បន្តិចៗ ម្នាក់ ។ លំដាប់នោះ អ្នកធ្វើការងារដឹកសត្វនោះពោលទោស
 តិះដៀល បន្តិចបង្គាប់ថា មិនសមបើលោកទាំងឡាយដំបើងខ្ញុំបាននិមន្ត
 ហើយមិនគួរនឹងឆាន់ក្នុងទីដទៃសោះ ឬខ្ញុំមិនអាចដើម្បីប្រគេនឲ្យឆាន់
 ឆែតឆើង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឮអ្នកធ្វើការងារដឹកសត្វនោះពោលទោស
 តិះដៀល បន្តិចបង្គាប់ (ដូច្នោះ) ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមាន
 សេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល
 បន្តិចបង្គាប់ថា ពួកភិក្ខុដែលគេបាននិមន្តក្នុងទីដទៃហើយ មិនគួរនឹងឆាន់
 ក្នុងទីដទៃសោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ឮថាពួកភិក្ខុជនគេបាននិមន្តក្នុងទីដទៃហើយ ត្រឡប់ឆាន់ក្នុងទីដទៃវិញ
 ពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិត
 មែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 មោឃបុរសទាំងនោះគេបាននិមន្តក្នុងទីដទៃហើយ មិនគួរនឹងឆាន់ ក្នុង
 ទីដទៃ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការនេះនឹងនាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំង
 ឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំជនទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរំលឹក
 តែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
 គប្បីសំដែងឡើងទូរសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវតែបាចិត្តិយ

វាយបំផុត មហាវិភង្គ

បរម្បរកោដនេ ចាចិត្តិយន្តំ ។ ឯវញ្ជំ ភក្កតា ភិក្ខុនំ
សិក្ខាបទំ បញ្ចតំ ហោតិ ។

[១០៥] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតោ ភិក្ខុ
តិលានោ ហោតិ ។ អញ្ញតោ ភិក្ខុ បិណ្ឌចាតំ អាទាយ
យេន សោ ភិក្ខុ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្តា តំ ភិក្ខុ
ឯតនេវេច កុញ្ញាហិ អារុសោតិ ។ អលំ អារុសោ អត្ថ
មេ ភត្តប្បបាសាតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ បិណ្ឌចាតោ
ឧស្សរេ អាហរិយិត្ត ។ សោ ភិក្ខុ ន ចិត្តរូបំ
កុញ្ញំ ។ ភក្កតោ ឯតមត្តំ អាហេចេសុំ ។ អថខោ
ភក្កា ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី បក្ករណោ ធម្ម
កងំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ
តិលានេន ភិក្ខុនា បរម្បរកោដនំ កុញ្ញតុំ ឯវញ្ជ បន
ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យថ បរម្បរកោដនេ
អញ្ញត្រ សមយា ចាចិត្តិយំ ។ តត្ថាយំ សមយោ

វិសយចំណិត មហាវិវត្ត

ព្រោះឆាន់បរម្បរកោដន៍^(១) (គឺកោដន៍ដែលគេនិមន្តទាំងក្រោយ) សិក្ខាបទ
នេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

(១០៥) សម័យនោះឯង មានភិក្ខុឡូបមានដម្ហី ។ ភិក្ខុឡូប
ទៀតកាន់យកចង្កាន់បិណ្ឌបាតចូលទៅរកភិក្ខុនោះ លុះចូលទៅហើយបាន
និយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់អាវុសោ លោកចូរឆាន់ ។ ភិក្ខុ
មានដម្ហីឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ កុំឡើយ ចង្កាន់ដែលគេបម្រុងឲ្យខ្ញុំមាន
ហើយ ។ បិណ្ឌបាតដែលគេនាំយកមកប្រគេនភិក្ខុនោះក្នុងពេលថ្ងៃពេក ។
ភិក្ខុមានដម្ហីនោះឆាន់មិនបានដោយស្រួលសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាប
ទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មកថាហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ក្នុងពេល
នោះហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុមាន
ដម្ហីឆាន់បរម្បរកោដន៍បាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំ-
ដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះឆាន់
បរម្បរកោដន៍ រៀបរយនៃវិសយសម័យ ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ

១ ព្រោះភិក្ខុនោះទទួលនិមន្តឆាន់កោដន៍ ៥ យ៉ាង កោដន៍ណាមួយក្នុងទីឯណោះ ហើយ
ព្រឺឡប់ទៅឆាន់ក្នុងទីឯណោះវិញ ឬទទួលនិមន្តឆាន់ក្នុងទីឯណោះ ហើយព្រឺឡប់មកឆាន់ក្នុងទី
ឯណោះវិញ ។

បាចិត្តិយកល្យោ កោដិវត្តស្ស ភតិយសិក្ខាបទស្ស អនុប្បញ្ញត្តិ

តិលានសមយោ អយំ តត្ថ សមយោតិ ។ ឯវត្ថុនំ
កកវតា ភិក្ខុនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[១០៦] តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា
ចីវរនានសមយេ សចីវរកត្តំ បដិយានេត្វា ភិក្ខុ
និមន្តេន្តិ កោដេត្វា ចីវរេន អប្បានេស្សមាតិ ។ ភិក្ខុ
កុក្កុច្ឆាយន្តា នាដិវសេន្តិ បដិក្ខត្តំ កកវតា បរម្មរ-
កោជន្តិ ។ ចីវំ បរិត្តំ ឧប្បជ្ឈតិ ។ កកវតា ឯតមត្តំ
អាហេចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខុវេ ចីវរនានសមយេ
បរម្មរកោជនំ កុញ្ញតុំ ឯវត្ថុ បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខា-
បទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ បរម្មរកោជនេ អញ្ញត្តិ សមយោ
ចាចិត្តិយំ ។ តត្ថាយំ សមយោ តិលានសមយោ ចីវរ-
នានសមយោ អយំ តត្ថ សមយោតិ ។ ឯវត្ថុនំ កក-
វតា ភិក្ខុនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[១០៧] តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ចីវរ-
ការកេ ភិក្ខុ កត្តេន និមន្តេន្តិ ។ ភិក្ខុ កុក្កុច្ឆាយន្តា

បាចិត្តយកណ្ត កោដនវត្ត សិក្ខាបទទី ៣ សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់

សម័យដែលភិក្ខុមានជម្ងឺ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ សិក្ខាបទនេះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

[១០៦] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយ តាក់តែងកត្តព្រម
ទាំងចីវរក្នុងសម័យនៃចីវរទាន ហើយនិមន្តភិក្ខុទាំងឡាយថា ពួកយើងនឹង
និមន្តលោកម្ចាស់ទាំងឡាយឆាន់ រួច(នឹងប្រគេន)ចីវរឲ្យស្រៀកដណ្តប់ ។
ភិក្ខុទាំងឡាយសង្ស័យមិនទទួលដោយគិតថា បរម្បរកោដនព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ។ ចីវរក៏កើតឡើងដល់ភិក្ខុដោយស្មោះស្ម័គ្រ ។
ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ
ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់បរម្បរកោដន
ក្នុងសម័យនៃចីវរទានបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំ-
ដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះឆាន់
បរម្បរកោដន វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ
គឺ សម័យដែលភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ សម័យនៃចីវរទាន ១ នេះជាសម័យក្នុង
សិក្ខាបទនោះ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយដល់
ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

[១០៧] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយ និមន្តពួកភិក្ខុជាអ្នក
ធ្វើចីវរឲ្យឆាន់ចង្ហាន់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសង្ស័យមិនទទួលដោយគិតថា

វិទ្យាបិដកេ មហាវិក្កេ

នាធិវាសេន្តិ បដិក្ខត្តិ កកវតា បរម្បរោជន្តិ ។
 កកវតោ ឯតមត្តិ អាហេចេស្សំ ។ អនុជាធាមិ កិក្ខវេ
 ចីវការសមយោ បរម្បរោជនំ កុញ្ញត្តិ ឯវញ្ញ បន
 កិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ បរម្បរោជនេ
 អញ្ញត្រ សមយោ នាចិត្តិយំ ។ តត្ថាយំ សមយោ គិលា-
 នសមយោ ចីវនានសមយោ ចីវការសមយោ អយំ
 តត្ថ សមយោតិ ។ ឯវញ្ញំ កកវតា កិក្ខវេ
 សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តិ ហោតិ ។

[១០៨] អថោ កកវា បុព្វល្លាសមយំ និវា-
 សេត្ថា បត្តចីវមាទាយ អាយស្មតា អានន្ទន
 បញ្ញាសមយោន យេន អញ្ញត្រ កុលំ តេនុបស្ម័យិ
 ឧបស្ម័យិត្ថា បញ្ញត្រ អាសនេ និសីទិ ។ អថោ
 តេ មនុស្សា កកវតោ ថ អាយស្មតោ ថ អានន្ទស្ស
 រោជនំ អនិស្ស ។ អាយស្មា អានន្ទោ កុក្ខត្ថាយន្តោ
 ន បដិក្ខត្ថាតិ ។ កុក្ខាហិ អានន្ទាតិ ។ អលំ

វិទ្យាបិដក មហាវិក័ត

បរម្យុវកោដនព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុឆាន់បរម្យុវកោដន ក្នុងសម័យជាទី
 ធ្វើនូវចីវរបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវ
 សិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះឆាន់បរម្យុវកោដន
 វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ សម័យ
 ដែលភិក្ខុមានជម្ងឺ១ សម័យនៃចីវរទាន១ សម័យជាទីធ្វើនូវចីវរ១ នេះជា
 សម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបាន
 បញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

(១០៨) គ្រានោះ ពេលបុព្វណ្ឌសម័យ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 ស្ងៀកស្បង់ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រនឹងចីវរ មានព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ
 ជាបច្ឆាសមណៈ ព្រះអង្គទ្រង់យាងចូលទៅកាន់ត្រកូល ១ លុះចូលទៅ
 ហើយក៏ទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលគេតាក់តែងថ្វាយ ។ ទើបមនុស្សទាំង
 ឡាយនោះបានថ្វាយកោដនដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ដល់ព្រះអានន្ទ
 ដ៏មានអាយុផង ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុសន្ស័យ មិនហ៊ានទទួល ។
 ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់អានន្ទ អ្នកទទួលចុះ ។ ព្រះអានន្ទក្រាបទូលថា

បាចិត្តិយកណ្តោ ហោជនវគ្គស្ស ចក្កត្ថសិក្ខាបទស្ស សិក្ខាបទវិវត្តោ

កកវា អត្ថិ មេ ភត្តប្បទ្វាសាតិ ។ តេនហានន្ត
 វិកហ្មេត្តា កណ្ណាហិតិ ។ អដថោ កកវា ឯតស្មី
 និទានេ ឯតស្មី បករណោ ធម្មី កកវំ កត្វា ភិក្ខុ
 អាមន្តេសិ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ភត្តប្បទ្វាសំ^(១) វិកហ្មេត្តា
 បរម្បរោជនំ កុញ្ញតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ វិកហ្មេ-
 តត្ថំ មយ្ហំ ភត្តប្បទ្វាសំ ឥត្តន្ទាមស្ស ធម្មតិ ។

(១០៧) បរម្បរោជនំ ធាម បញ្ចន្ធិ គោជនានំ
 អញ្ញាតវេន គោជនេន ឯមន្តតោ តំ វេបេត្វា អញ្ញ
 បញ្ចន្ធិ គោជនានំ អញ្ញាតវំ គោជនំ កុញ្ញតិ ឯតំ
 បរម្បរោជនំ ធាម ។ អញ្ញត្រិ សមយាតិ វេបេត្វា
 សមយំ ។ តិលានសមយោ ធាម ន សក្កោតិ
 ឯកាសនេ និសំន្នោ យាវនត្ថំ កុញ្ញតុំ ។ តិលាន-
 សមយោតិ កុញ្ញតត្ថំ ។ ចីវរនានសមយោ ធាម អនត្តតេ

១ ឱ. ម. បោត្តកេសុ អយំ បាវោ ន ហោតិ ។

បាចិត្តយកណ្ណ ភោជនវត្ថុ សិក្ខាបទទី ៣ សិក្ខាបទវិវត្ត

សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ក្រែងមិនគួរ ព្រោះខ្ញុំព្រះអង្គមានចង្អាន់គេបម្រុង
 នឹងប្រគេនហើយ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់អានន្ទ បើដូច្នោះ
 អ្នកចូរកំណត់ (ចង្អាន់នោះដល់ភិក្ខុឯទៀត) ហើយទទួលយក
 (ចង្អាន់នេះ) ចុះ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ក្នុងពេលនោះ ហើយត្រាស់ថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុកំណត់នូវចង្អាន់ដែលគេ
 បម្រុងដើម្បីខ្លួនដល់ភិក្ខុឯទៀត ហើយធាន់បរម្បរភោជនបាន ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីកំណត់ដោយពាក្យយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឲ្យនូវកត្តដែល
 គេបម្រុងទុកដើម្បីខ្ញុំដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។

(១០៧) ដែលហៅថា បរម្បរភោជន គឺ(ភិក្ខុ)ដែលគេនិមន្ត
 ដោយភោជន ៥ យ៉ាង ភោជនណាមួយ ហើយវៀរភោជននោះបែរទៅ
 ធាន់ភោជន ៥ យ៉ាង ភោជនណាមួយ នៅទីដទៃ ភោជននេះហៅថា
 បរម្បរភោជន ។ ពាក្យថា វៀរតែមានសម័យ គឺលើកទុកតែមាន
 សម័យ (គឺហេតុដែលគួរនឹងធាន់បាន) ។ ដែលហៅថា សម័យ
 ដែលភិក្ខុមានជម្ងឺ គឺភិក្ខុមិនអាចនឹងអង្គុយធាន់ដកបទាល់ផ្អែតលើអាសនៈ
 មួយ ។ ភិក្ខុដឹងថាខ្លួនមានសម័យឈឺថ្កាត់ហើយគប្បីធាន់(បរម្បរភោជន
 បាន) ។ ដែលហៅថា សម័យនៃចីវរទាន គឺបើភិក្ខុមិនបានក្រាល

វិទ្យាបិដកេ មហាវិរាដ្ឋោ

កបិដេ វស្សនស្ស បច្ឆិមោ មាសោ អត្ថតេ កបិដេ
 បញ្ច មាសា ។ ចីវរទានសមយោតិ កុញ្ញិតតំ ។
 ចីវរការសមយោ ឆាម ចីវរេ ករិយមាដេ ។ ចីវរកា-
 រសមយោតិ កុញ្ញិតតំ ។ អញ្ញត្រិ សមយា កុញ្ញិស្ស-
 មិត្តំ បដិគ្គណ្ហាតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អដ្ឋោហារេ
 អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(១១០) បរម្មរកោដដេ បរម្មរកោដនសញ្ញំ អញ្ញត្រិ
 សមយា កុញ្ញិតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ បរម្មរ-
 កោដដេ វេមតិកោ អញ្ញត្រិ សមយា កុញ្ញិតិ អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។ បរម្មរកោដដេ នបរម្មរកោដនសញ្ញំ
 អញ្ញត្រិ សមយា កុញ្ញិតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
 នបរម្មរកោដដេ បរម្មរកោដនសញ្ញំ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 នបរម្មរកោដដេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 នបរម្មរកោដដេ នបរម្មរកោដនសញ្ញំ អនាបត្តិ ។

វិធីបដិសេធ មហាវិវាទ

កបិនទេ សម័យចីវរទានមានតែ ១ ខែ គឺខែជាទីបំផុតនៃវស្សានរដូវ
 បើកិក្ខុបានក្រាលកបិន សម័យនៃចីវរទានមាន ៥ ខែ ។ កិក្ខុដឹង
 ថាសម័យនៃចីវរទានគប្បីឆាន់(បរម្យរកោជនបាន) ។ ដែលហៅថា
 សម័យជាទីធ្វើនូវចីវរ គឺកាលដែលកិក្ខុកំពុងធ្វើចីវរ ។ កិក្ខុដឹងថាសម័យ
 ជាទីធ្វើនូវចីវរគប្បីឆាន់(បរម្យរកោជនបាន) ។ កិក្ខុទទួល(បរម្យរកោជន)
 ដោយគិតថា អញ្ជើញឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ វៀរលែងតែមានសម័យ ។
 កិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ៗ វារៈដែលលេប ។

(១១០) កិក្ខុសំគាល់ ក្នុងបរម្យរកោជនថា បរម្យរកោជនមែន
 ហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ។ កិក្ខុ
 មានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងបរម្យរកោជន ហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ
 វៀរលែងតែមានសម័យ ។ កិក្ខុសំគាល់ ក្នុងបរម្យរកោជនថា មិនមែន
 បរម្យរកោជន ហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ។
 មិនមែនបរម្យរកោជន កិក្ខុសំគាល់ថាបរម្យរកោជន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។
 មិនមែនបរម្យរកោជន កិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។
 មិនមែនបរម្យរកោជន កិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាបរម្យរកោជន មិនត្រូវ
 អាបត្តិឡើយ ។

បាចិត្តិយកណ្តោ ហោជនវគ្គស្ស តតិយសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តិវារោ

(១១១) អនាបត្តិ សមយេ វិកេប្បត្វា កុញ្ញតិ
 ទ្វេ តយោ និមន្តនេ ឯកតោ កុញ្ញន្តិ និមន្តនបដិ-
 ចាដិយា កុញ្ញតិ សកលេន កាមេន និមន្តិតោ
 តស្មី កាមេ យត្ថ កត្ថចិ កុញ្ញតិ សកលេន
 បូកេន និមន្តិតោ តស្មី បូកេ យត្ថ កត្ថចិ កុញ្ញតិ
 និមន្តិយមាណោ ភិក្ខុំ កហោស្សមីតិ កណាតិ និច្ច-
 កត្តេ សលាកកត្តេ បត្តិកេ ឧបោសថិកេ ចាដិ-
 បទិកេ បញ្ច ភោជនានិ វេបេត្វា សព្វត្ថ អនាបត្តិ
 ឧត្តត្ថកស្ស អាទិកម្មកស្សតិ ។

តតិយសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

ពាច្ច័យកណ្ត ភោជនវត្ថុ សិក្ខាបទទី ៣ វិវះដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

(១១១) អាបត្តិមិនមាន ដល់(ភិក្ខុដែលធាន'បរម្យវភោជន) ក្នុង
សមយ័ ដល់ភិក្ខុដែលបានកំណត់ (បរម្យវភោជនដល់ភិក្ខុឯទៀត) ហើយ
ធាន' ដល់ភិក្ខុពីរបីអង្គធាន'ជាមួយគ្នាក្នុងទីដែលគេនិមន្ត ដល់ភិក្ខុធាន'
តាមលំដាប់លំដោយដែលគេនិមន្ត ដល់ភិក្ខុដែលអ្នកស្រុកទាំងអស់និមន្ត
ហើយធាន'ក្នុងទីណាមួយក្នុងស្រុកនោះ ដល់ភិក្ខុដែលប្រជុំជនទាំងអស់
និមន្តហើយធាន'ក្នុងទីណាមួយក្នុងប្រជុំជននោះ ដល់ភិក្ខុដែលគេនិមន្ត
ហើយពោលថា អាត្មានឹងទទួលតែចង្ហាន់ (ដែលបានមកដោយត្រាច់
បិណ្ឌបាត) ដល់ភិក្ខុដែលធាន'និច្ចកត្ត សលាកកត្ត បក្ខិកកត្ត ឧបា-
សថិកកត្ត បាដិបទិកកត្ត អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលធាន'ភោជន
ទាំងពួងក្រៅពីភោជន ៥ យ៉ាង ដល់ភិក្ខុឆត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៣ ចប់ ។

បុត្តសិក្ខាបទំ

[១១២] តេន សមយេន ពុទ្ធា កកវា សាវត្ថយំ
វិហាតិ ជេតវេន អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន កាណាមាតា ឧបាសិកា សង្កា
ហោតិ បសដ្ឋា ។ កាណា តាមកេ អញ្ញាតស្ស
បុរិសស្ស ទិដ្ឋា ហោតិ ។ អថខោ កាណា មាតុយរំ
អកមាសិ កេនចិទេវ ករណីយេន ។ អថខោ
កាណាយ សាមិកោ កាណាយ សន្តិកេ ទ្វតំ
ចាហេសិ អាគច្ឆតុ កាណា ឥច្ឆាមិ កាណាយ
អាគតន្តិ ។ អថខោ កាណាមាតា ឧបាសិកា កិស្មី
វិយ វត្តហត្ថំ កន្ទន្តិ ប្បំ បចិ ។ បក្កេ ប្បវ អញ្ញាតរោ
បិណ្ឌាចារិកោ ភិក្ខុ កាណាមាតាយ ឧបាសិកាយ ទិវេ-
សនំ ចារិសិ ។ អថខោ កាណាមាតា ឧបាសិកា តស្ស
ភិក្ខុនោ ប្បំ ទាហេសិ ។ សោ ទិក្ខមិត្វា អញ្ញាស្ស
អាចិក្ខិ ។ តស្សបិ ប្បំ ទាហេសិ ។ សោ ទិក្ខមិត្វា
អញ្ញាស្ស អាចិក្ខិ ។ តស្សបិ ប្បំ ទាហេសិ ។

សិក្ខាបទទី ៤

(១១២) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅ វត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ឧបាសិកាជាមាតារបស់នាងកាណា ជាស្រីមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។ (ឧបាសិកា នោះ) បានឲ្យនាងកាណា ជាកូន ទៅបុរស១នាក់ នៅក្នុងស្រុកតូចៗ ។ គ្រានោះ នាងកាណា បានទៅផ្ទះមាតា ដោយកិច្ចអ៊ុនមួយដែលខ្លួន ត្រូវធ្វើ ។ ទើបប្តីនាងកាណា ប្រើបម្រើទៅក្នុងសំណាក់នាងកាណា ថា នាងកាណា ចូរមក អញចង់ឲ្យនាងកាណា ត្រឡប់មកវិញ ។ កាលនោះ ឧបាសិកាជាមាតារបស់នាងកាណា គិតថា ការទៅដោយដៃទេ ដូចម្តេច នឹងកើត (គិតដូច្នោះហើយ) នាងក៏ចំអិននំ ។ ដល់នំឆ្អិនមានភក្ត្រអ្នក ត្រាច់បិណ្ឌបាត ១ អង្គចូលទៅកាន់លំនៅរបស់ឧបាសិកាជាមាតានាង កាណា ។ ទើបឧបាសិកា ជាមាតារបស់នាងកាណា ឲ្យគេប្រគេននំ ដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុនោះចេញទៅប្រាប់ដល់ភិក្ខុដទៃៗ (មាតារបស់នាង កាណា) ឲ្យគេប្រគេននំដល់ភិក្ខុនោះទៀត ។ ភិក្ខុនោះចេញទៅប្រាប់ដល់ ភិក្ខុដទៃ ។ (មាតារបស់នាងកាណា) ឲ្យគេប្រគេននំដល់ភិក្ខុនោះទៀត ។

យថាបដិយេត្តំ ប្បវំ បរិក្ខាយំ អគមាសិ ។ ធុតិយម្បំ
 ខោ កាណាយ សាមិកោ កាណាយ សន្តិកេ ធូតំ
 ចាហេសិ អាគច្ឆតុ កាណា ឥច្ឆាមិ កាណាយ
 អាគតន្តិ ។ ធុតិយម្បំ ខោ កាណាមាតា ឧបាសិកា
 កិស្មី វិយ វិត្តហត្ថំ កន្តន្តិ ប្បវំ បចិ ។ បក្កេ
 ប្បវំ អញ្ញតរោ បិណ្ឌចារិកោ ភិក្ខុ កាណាមា-
 តាយ ឧបាសិកាយ និវេសនំ ចាវសិ ។ អថខោ
 កាណាមាតា ឧបាសិកា តស្ស ភិក្ខុខោ ប្បវំ
 ធាបេសិ ។ សោ និក្ខមិត្វា អញ្ញស្ស អាចិក្ខិ ។
 តស្សចិ ប្បវំ ធាបេសិ ។ សោ និក្ខមិត្វា អញ្ញស្ស
 អាចិក្ខិ ។ តស្សចិ ប្បវំ ធាបេសិ ។ យថាបដិ-
 យេត្តំ ប្បវំ បរិក្ខាយំ អគមាសិ ។ ធុតិយម្បំ ខោ
 កាណាយ សាមិកោ កាណាយ សន្តិកេ ធូតំ
 ចាហេសិ អាគច្ឆតុ កាណា ឥច្ឆាមិ កាណាយ
 អាគតំ សចេ កាណា ឆាគមិស្សតិ^(១) អហំ
 អញ្ញំ បជាបតី អាធនេស្សមិតិ ។ ធុតិយម្បំ ខោ
 កាណាមាតា ឧបាសិកា កិស្មី វិយ វិត្តហត្ថំ

១ ឱ. ម. ឆាគមិស្សតិ ។

បាបិញ្ញយកណ្ត ភោជនវិគ្គ សិក្ខាបទទី ៤ និទាន

នៃដែលមាតារបស់នាង កាណា បានចាត់ចែងហើយយ៉ាងណាក៏អស់គ្នា
សល់ ។ ស្វាមីរបស់នាងកាណាប្រើប្រាស់ទៅ ក្នុងសំណាក់នាងកាណា
ជាគំរប់ពីរដងថា នាងកាណាចូរមកវិញ អញចង់ឲ្យនាងកាណាត្រឡប់
មកវិញ ។ ឧបាសិកា ជាមាតារបស់នាងកាណាគិតថា ការទៅដោយ
ដៃទទេដូចម្តេចនឹងកើត (គិតដូច្នោះហើយ) ក៏បិទនំអស់វារៈជាគំរប់ពីរ
ដង ។ កាលនំឆ្អិន មានកិត្តិ ១ អង្គអ្នកត្រាច់ទៅ ដើម្បីបិណ្ឌបាតចូល
ទៅកាន់លំនៅរបស់ឧបាសិកា ជាមាតានាងកាណា ។ ទើបឧបាសិកា
ជាមាតារបស់នាងកាណា ឲ្យគេប្រគេននំដល់កិត្តិនោះ ។ កិត្តិនោះ
ចេញទៅប្រាប់ដល់កិត្តិដទៃត ។ (ឧបាសិកា) ឲ្យគេប្រគេននំដល់កិត្តិនោះ
ទៀត ។ កិត្តិនោះចេញទៅប្រាប់ដល់កិត្តិដទៃត ។ (ឧបាសិកា) ឲ្យគេ
ប្រគេននំដល់កិត្តិនោះទៀត ។ នៃដែលឧបាសិកាបានចាត់ចែងហើយ
ទាំងប៉ុន្មានក៏អស់គ្នាសល់ ។ ស្វាមីរបស់នាងកាណាក៏ប្រើប្រាស់ទៅ
ក្នុងសំណាក់នាងកាណា ជាគំរប់បីដងថា នាងកាណាចូរមកវិញ អញ
ចង់ឲ្យនាងកាណាត្រឡប់មកវិញ ថាបើនាងកាណាមិនត្រឡប់មកវិញទេ
អញនឹងយកប្រពន្ធដទៃតហើយ ។ ឧបាសិកា ជាមាតារបស់នាង
កាណាគិតថា ការទៅដោយដៃទទេដូចម្តេចនឹងកើត (គិតដូច្នោះហើយ)

វិទ្យាបិដកេ មហាវិកង្កោ

កន្លង់ ប្លំ បចិ ។ បក្កេ ប្លំ អញ្ញាតរោ បិណ្ឌាចារិ-
 កោ កិក្កុ កាណាមាតាយ ឧបាសិកាយ និវេសនំ
 ចារិសិ ។ អថខោ កាណាមាតា ឧបាសិកា
 តស្ស កិក្កុនោ ប្លំ ធាបេសិ ។ សោ និក្ខមិត្តា
 អញ្ញាស្ស អាចិត្តិ ។ តស្សបិ ប្លំ ធាបេសិ ។
 សោ និក្ខមិត្តា អញ្ញាស្ស អាចិត្តិ ។ តស្សបិ ប្លំ
 ធាបេសិ ។ យថាបដិយត្ថំ ប្លំ បរិក្ខយំ អគមា-
 សិ ។ អថខោ កាណាយ សាមិកោ អញ្ញំ បជា-
 បតិ អាធនេសិ ។ អស្សេសិ ខោ កាណា តេន
 កិរ ប្រិសេន អញ្ញា បជាបតិ អាធិតាតិ ។ សា
 រោធន្តំ អដ្ឋាសិ ។ អថខោ ភកវា បុព្វល្លាសមយំ
 និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន កាណាមាតាយ ឧបា-
 សិកាយ និវេសនំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញាត
 អាសនេ និសីទិ ។ អថខោ កាណាមាតា ឧបាសិកា
 យេន ភកវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភកវន្តំ
 អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទិ
 ខោ កាណាមាតា ឧបាសិកា ភកវា ឯតទរោច

វិធីបិណ្ឌ មហាវិវត្ត

ក៏ចម្អិនអស់ដែរ ជាគំរប់បីដង ។ កាលនឹងឆ្នាំ មានភិក្ខុអ្នកត្រាច់ទៅ
 ដើម្បីបិណ្ឌបាត ១ អង្គចូលទៅកាន់លំនៅរបស់ឧបាសិកា ជាមាតារបស់
 នាងកាណា ។ ទើបឧបាសិកា ជាមាតារបស់នាងកាណាឲ្យគេប្រគេនខំ
 ដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុនោះចេញទៅប្រាប់ដល់ភិក្ខុដទៃទៀត ។ (មាតារបស់
 នាងកាណា) ឲ្យគេប្រគេនខំដល់ភិក្ខុនោះទៀត ។ ភិក្ខុនោះចេញ
 ទៅប្រាប់ដល់ភិក្ខុដទៃទៀត ។ (មាតារបស់នាងកាណា) ឲ្យគេប្រគេនខំ
 ដល់ភិក្ខុនោះទៀត ។ នឹងដែលមាតារបស់នាងកាណាបានចាត់ចែងហើយ
 ទាំងប៉ុន្មាន ក៏អស់គ្មានសល់ ។ កាលនោះ ស្វាមីរបស់នាងកាណាក៏
 យកប្រពន្ធទៀត ។ នាងកាណាបានដឹងច្បាស់ថា ពួកបុរសនោះ
 យកប្រពន្ធទៀតហើយ ។ នាងកាណានោះក៏ឈរយំ ។ គ្រានោះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ស្ងៀកស្បង់ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រនឹង
 បីវែកព្រឹក យាងទៅកាន់លំនៅរបស់ឧបាសិកា ជាមាតានាងកាណា
 លុះយាងទៅដល់ហើយក៏គង់លើអាសនៈដែលគេបានចាត់ចែងថ្វាយ ។
 ទើបឧបាសិកា ជាមាតារបស់នាងកាណា ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគ លុះចូលទៅដល់ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយ អង្គុយនៅ
 ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដ៏កាន់នឹងឧបា-
 សិកា ជាមាតារបស់នាងកាណា ដែលបានអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរថា

បាចិត្តិយកណ្តោ រោជនវគ្គស្ស ចតុត្ថសិក្ខាបទស្ស នំទានំ

តិស្សាយំ កាលាណ រោទតីតិ ។ អថខោ កាលាមាតា
 ឧបាសិកា កកវតោ ឯតមន្តំ អាហេចេសិ ។ អថខោ
 កកវា កាលាមាតវំ ឧបាសិកំ ធម្មិយា កថាយ
 សន្តស្សេត្វា សមាទេហេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្មហំសេត្វា
 ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។

(១១៣) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញាតរោ
 សត្តោ រាជកហា បដិយាលោកំ កន្តកាមោ ហោតិ ។
 អញ្ញាតរោ បិណ្ឌចារិកោ ភិក្ខុំ តំ សត្តំ បិណ្ឌាយ
 ចារិសិ ។ អញ្ញាតរោ ឧបាសកោ តស្ស ភិក្ខុនា
 សត្តំ ទាហេសិ ។ សោ ជិត្តមិត្តា អញ្ញាស្ស អាចិត្តិ ។
 តស្សបិ សត្តំ ទាហេសិ ។ សោ ជិត្តមិត្តា អញ្ញាស្ស
 អាចិត្តិ ។ តស្សបិ សត្តំ ទាហេសិ ។ យថាបដិយត្តំ
 ចាថយ្យំ បរិក្ខយំ អកមាសិ ។ អថខោ សោ ឧបា-
 សកោ តេ មនុស្សេ ឯតទរោច អន្តរោ អយ្យ

បាចិត្តិយកណ្ត កោដិនវត្ត សិក្ខាបទទី ៤ និទាន

នាងកាណានេះ ហេតុអ្វីបានជាយំ ។ ឧបាសិកាជាមាតារបស់នាង
កាណា ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងពេលនោះ ។
លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឧបាសិកាជាមាតារបស់នាង
កាណាឲ្យឃើញព្រម ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យទស្សាហ៍ ឲ្យរីករាយ ដោយ
ពុទ្ធដ៏កាដ៏ប្រកបដោយធម៌ ហើយក្រោកចាកភាសនៈយាងទៅវិញ ។

(១១៣) សម័យនោះឯង មានពួកវេទនៈ ១ ពួកមានសេចក្តីប្រាថ្នា
ដើម្បីចេញអំពីក្រុងរាជគ្រឹះទៅកាន់ប្រទេសឈ្មោះបដិយាលោក(១) ។
មានភិក្ខុអ្នកត្រាច់ទៅ ដើម្បីបិណ្ឌបាតមួយអង្គ ចូលទៅរកពួកវេទនៈនោះ
ដើម្បីបិណ្ឌបាត ។ មានឧបាសកម្នាក់បានឲ្យគេប្រគេនសដូរដល់ភិក្ខុ
នោះ ។ ភិក្ខុនោះចេញទៅប្រាប់ដល់ភិក្ខុឯទៀត ។ ឧបាសកនោះឲ្យគេ
ប្រគេនសដូរដល់ភិក្ខុនោះទៀត ។ ភិក្ខុនោះចេញទៅប្រាប់ដល់ភិក្ខុ
ឯទៀត ។ ឧបាសកនោះឲ្យគេប្រគេនសដូរដល់ភិក្ខុនោះទៀត ។
ស្បៀងដែលឧបាសកនោះបានចាត់ចែងហើយទាំងប៉ុន្មានក៏អស់គ្មាន
សល់ ។ ទើបឧបាសកនោះបាននិយាយពាក្យនេះនឹងមនុស្សទាំងនោះថា
បពិត្រអ្នកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមអ្នកម្ចាស់រង់ចាំក្នុងថ្ងៃនេះ ១ ថ្ងៃសិន (ព្រោះ)

១ គឺប្រទេសនៅទិសខាងលិចចំពោះអាទិត្យអស្តង្គត ។

អាគមេថ យថាបដិយត្ថំ ចាថេយ្យំ អយ្យានំ ទំនំ
 ចាថេយ្យំ បដិយានេស្សមីតិ ។ ឆាយ្យ^(១) សក្កា
 អាគមេត្ថំ បយានោ សត្តោតិ អគម៌សុ ។ អថខោ
 តស្ស ឧចាសកស្ស ចាថេយ្យំ បដិយានេត្វា បច្ឆា
 កច្ចន្តស្ស ចោវា អច្ចន្តីសុ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ
 ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ កបំ ហិ នាម សមណា សក្យ-
 បុត្តិយា ន មន្តំ ជានិត្វា បដិក្កហេស្សន្តិ អយំ ឥមេសំ
 ទត្វា បច្ឆា កច្ចន្តោ ចោវហិ អច្ចន្តោតិ ។ អស្សោសុ
 ខោ ភិក្ខុ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ជ័យន្តានំ
 វិចារេន្តានំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខុ កកវតោ ឯតមត្ថំ
 អាវេចេសុំ ។ អថខោ កកវា ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី
 បកវណោ ធម្មំ កបំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ តេនហិ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញាបេស្សមិ ទស អត្ត-
 វសេ បដិច្ច សង្ឃសុដ្ឋតាយ សង្ឃដាសុតាយ ។ បេ ។

១ ឧ. ម. ឆាយ្យ ។

វិធីបិដក មហាវិវត្ត

ស្បៀងដែលខ្ញុំបានចាត់ចែងហើយទាំងប៉ុន្មាន ខ្ញុំប្រគេនដល់លោកម្ចាស់
 ទាំងឡាយអស់ទៅហើយ ខ្ញុំនឹងចាត់ចែងស្បៀង(ថ្មីទៀត) ។ មនុស្ស
 ទាំងនោះឆ្លើយថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ យើងមិនអាចនឹងរង់ចាំបានទេ
 (ព្រោះ) ពួកវាទេចេញទៅហើយ (ថាដូច្នោះហើយ) ក៏នាំគ្នាទៅ ។ កាល
 ឧបាសកនោះចាត់ចែងស្បៀងហើយក៏ទៅក្រោយគេ ចោរទាំងឡាយ
 ក៏ដណ្តើមយក (របស់ទ្រព្យ) ក្នុងពេលនោះ ។ មនុស្សទាំងឡាយ
 ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា សមណៈទាំងឡាយជាសក្យ-
 ពុត្រ មិនសមបើនឹងមិនដឹងនូវប្រមាណហើយទទួលសោះ ឧបាសក
 នេះប្រគេនសង្ឃដល់សមណៈទាំងនេះ ហើយទៅកាលជាខាងក្រោយ
 ចោរទាំងឡាយ ក៏ដណ្តើមយក (របស់ទ្រព្យ) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 បានឮមនុស្សទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់
 (ដូច្នោះ) ហើយ ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់
 ទ្រង់ធ្វើធម្ម៌កថា ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ក្នុងពេលនោះហើយត្រាស់ថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តិសិទ្ធិក្នុងភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ១០ យ៉ាង គឺដើម្បីការប្រពៃ
 ដល់សង្ឃ ដើម្បីនៅសប្បាយដល់សង្ឃ ។ បេ ។ ដើម្បីសេចក្តីអនុគ្រោះ

បាចិគ្គិយកណ្តោ ពោជនវគ្គស្ស ចតុត្ថសិក្ខាបទស្ស សិក្ខាបទវិវាដោ

វិនយានុក្កហាយ ។ ឯវត្ថុ បន ភិក្ខុវេ សមំ សិក្ខាបទំ
 ឧទ្ទិសេយ្យាប ភិក្ខុំ បនេវ កុលំ ឧបគតំ ប្បវេហិ វា
 មន្តេហិ វា អភិហដ្ឋំ បវរេយ្យ ។ អាកដ្ឋមាទេន
 ភិក្ខុនា ទ្ធិត្ថិបត្តប្បវា បដិក្កហោតញ្ច ។ តតោ ច
 ឧត្តរ^(១) បដិក្កណ្ឌេយ្យ ចាចិត្តិយំ ។ ទ្ធិត្ថិបត្តប្បវេ បដិក្ក-
 ហោត្វា តតោ ធិហរិត្វា ភិក្ខុហិ សង្ខិ សំវភជិតតំ
 អយំ តត្ថ សាមីចិត្តិ ។

[១១៤] ភិក្ខុំ បនេវ កុលំ ឧបគតន្តិ កុលំ ឆាម
 ចត្តារិ កុលានិ ខត្តិយកុលំ ព្រាហ្មណកុលំ វេស្ស-
 កុលំ សុទ្ធកុលំ ។ ឧបគតន្តិ តត្ថ ឧបគតំ^(២) ។
 ប្បំ ឆាម យដ្ឋិត្វំ បហិណកត្តាយ បដិយត្តំ ។ មន្តំ
 ឆាម យដ្ឋិត្វំ ចាវេយ្យត្តាយ បដិយត្តំ ។ អភិហដ្ឋំ
 បវរេយ្យតិ យាវតកំ ឥច្ឆសិ តាវតកំ កណ្ណាហិ-
 តិ ។ អាកដ្ឋមាទេនាតិ ឥច្ឆមាទេន ។ ទ្ធិត្ថិបត្តប្បវា

បាចិត្តយកណ្ត កោដិនវត្ត សិក្ខាបទទី៤ សិក្ខាបទវិវដ្ត

ដល់ព្រះវិន័យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសម្រែងឡើង
 នូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ជនបរវារណានូវភិក្ខុដែលចូលទៅកាន់ត្រកូល
 ដោយនំទាំងឡាយក្តី ដោយសង្ឃទាំងឡាយក្តី ដើម្បីនាំទៅបានតាម
 ប្រាថ្នា ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នា ត្រូវទទួលបានត្រឹមពេញពីរបីបាត ។
 បើទទួលឲ្យលើសពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុដែល
 បានទទួលនំឬសត្វកំណត់ពេញត្រឹមពីរបីបាតហើយ ត្រូវនាំចេញអំពី
 ទីនោះមកចែកម្ហូបអន្លើ ដោយភិក្ខុទាំងឡាយ ការចែកនំឬសដូច្នេះនេះជា
 សាមីចិកមក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

(១១៤) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុដែលចូលទៅកាន់ត្រកូល សេចក្តីថា
 ដែលហៅថា ត្រកូល បានដល់ត្រកូលមាន៤យ៉ាង គឺត្រកូលក្សត្រ១ ត្រ-
 កូលព្រាហ្មណ៍១ ត្រកូលអ្នកជំនួញ១ ត្រកូលអ្នកគ្រួ ។ ពាក្យថា ចូល
 ទៅគឺចូលទៅក្នុងត្រកូលទាំងនោះ ។ ដែលហៅថា នំ បានដល់វត្ថុអ្វីនីមួយ
 ដែលគេចាត់ចែងដើម្បីបញ្ចូនទៅ ។ ដែលហៅថា សង្ឃ បានដល់វត្ថុអ្វី
 នីមួយដែលគេចាត់ចែងដើម្បីជាស្បៀង ។ ពាក្យថា បរវារណាដើម្បីនាំ
 ទៅតាមប្រាថ្នា សេចក្តីថា (ទាយកនាំមកបរវារណាដោយពាក្យថា) លោក
 ប្រាថ្នានូវវត្ថុប៉ុន្មាន លោកយកវត្ថុប៉ុណ្ណោះចុះ ។ ពាក្យថា មានសេចក្តី
 ប្រាថ្នា គឺមានបំណង ។ ពាក្យថា ត្រូវទទួលបានត្រឹមពេញពីរបីបាត

វិធីបដិសេធ មហាវិទ្យា

បដិក្កហេតុញ្ចាតិ ទ្វេតយោបត្តបូរា បដិក្កហេតុញ្ចា ។
 តតោ ច ឧត្តរំ បដិក្កល្លាប្បាតិ តទុត្តរំ^(១) បដិក្កល្លាតិ
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ទ្វិត្តិបត្តបូរេ បដិក្កហេតុ តតោ
 ធិក្ខមន្តេន ភិក្ខុំ បស្សិត្វា អាចិត្តិតព្វំ អមុត្រិ មយា
 ទ្វិត្តិបត្តបូរា បដិក្កហិតា មា ខោ តត្ថ បដិក្កល្លាតិ ។
 សចេ បស្សិត្វា ធាចិត្តិតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។
 សចេ អាចិត្តិតេ បដិក្កល្លាតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។

(១១៥) តតោ នីហរិត្វា ភិក្ខុហិ សន្និ សំរិក-
 ជិតព្វន្តំ បដិក្កមនំ នីហរិត្វា សំរិកជិតព្វំ ។ អយំ
 តត្ថ សាមីចិតិ អយំ តត្ថ អនុជម្ពតា ។ អតិវេ-
 កទ្វិត្តិបត្តបូរេ អតិវេកសញ្ញា បដិក្កល្លាតិ អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។ អតិវេកទ្វិត្តិបត្តបូរេ វេមតិកោ ប-
 ដិក្កល្លាតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អតិវេកទ្វិត្តិបត្តបូរេ
 ឡានកសញ្ញា បដិក្កល្លាតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

វិធីបិណ្ឌ មហាវិញ្ញាណ

សេចក្តីថា ឥឡូវទទួលយកបានត្រឹមពេញពីរបីបាត្រ ។ ពាក្យថា បើទទួល
ឲ្យហួសពីកំណត់នោះទៅ សេចក្តីថា ភិក្ខុទទួលឲ្យលើសលុបពីកំណត់
នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ (បើ) ភិក្ខុទទួល (នំឬសដូរ) កំណត់
ពេញពីរបីបាត្រហើយចេញពីទីនោះមកឃើញភិក្ខុ (ឯទៀត) ត្រូវប្រាប់ថា
ក្នុងទីឯណោះខ្ញុំទទួល (នំឬសដូរ) ពេញពីរបីបាត្រមកហើយ លោកកុំទៅ
ទទួលក្នុងទីនោះឡើយ ។ បើភិក្ខុឃើញហើយមិនប្រាប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។
បើប្រាប់ហើយ ភិក្ខុនៅតែទៅទទួល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

(១១៥) ត្រង់ពាក្យថា ត្រូវនាំចេញអំពីទីនោះហើយចែកមួយអង្កេត
ដោយភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីថា ក្នុងពេលដែលត្រឡប់មកត្រូវនាំយក
(នំឬសដូរ) នោះមកចែកគ្នា ។ ពាក្យថា ការចែកនំឬសដូរនេះជាសាមី-
ចិកម្មក្នុងសិក្ខាបទនោះ សេចក្តីថា ការចែកនំឬសដូរនេះជាទំនៀមដ៏
សមគួរក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងនំឬសដូរដ៏ច្រើនជាងកំណត់
ពេញពីរបីបាត្រ ថាច្រើនជាងមែន ហើយទទួល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។
ភិក្ខុសង្ស័យក្នុងនំឬសដូរដ៏ច្រើនជាងកំណត់ពេញពីរបីបាត្រ ហើយទទួល
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងនំឬសដូរដ៏ច្រើនជាងកំណត់
ពេញពីរបីបាត្រ ថាខ្លះទៅវិញហើយទទួល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

ជាបិដ្ឋិយកល្លោ កោដិវត្តស្ស ចក្កសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តិវាហ

ឱនកក្ខិត្តិបត្តប្បវេ អតិវេកសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

ឱនកក្ខិត្តិបត្តប្បវេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

ឱនកក្ខិត្តិបត្តប្បវេ ឱនកសញ្ញា អនាបត្តិ ។

[១១៦] អនាបត្តិ ទុក្ខិបត្តប្បវេ បដិក្កណាតិ
 ឱនកក្ខិត្តិបត្តប្បវេ បដិក្កណាតិ ន បហំណាកត្តាយ
 ន ចាថេយ្យត្តាយ បដិយត្តំ ទេន្តិ បហំណាកត្តាយ
 វា ចាថេយ្យត្តាយ វា បដិយត្តសេសកំ ទេន្តិ កមនេ
 បដិប្បស្សន្តេ ទេន្តិ ញាតកានំ បវាវតានំ អញ្ញាស្សត្ថា-
 យ អត្ថនោ ធនេន ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ចក្កសិក្ខាបទ៖ និដ្ឋិតំ ។

បាបិក្ខិយកណ្តា ភោជនវត្ថុ សិក្ខាបទទី ៤ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងនំប្បសដូវដែលមិនពេញកំណត់ពីរបីបាត្រ ថាលើសទៅ
វិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុសង្ឃៗក្នុងនំប្បសដូវដែលមិនពេញពីរ
បីបាត្រ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងនំប្បសដូវដែលមិនពេញ
ពីរបីបាត្រ ថាមិនពេញមែន មិនត្រូវអាបត្តិ ។

(១១៦) អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលទទួលនំប្បសដូវកំណត់ពេញ
ត្រឹមតែពីរបីបាត្រ ដល់ភិក្ខុដែលទទួលនំប្បសដូវមិនពេញពីរបីបាត្រ ដល់
ភិក្ខុដែលទទួលវត្ថុ (ឯណានីមួយ) ដែលជនមិនគាត់តែង ដើម្បីបញ្ជូន
ទៅ (ញាតិ) មិនគាត់តែង ដើម្បីជាស្បៀង ដល់ភិក្ខុដែលទទួល
វត្ថុដ៏សេសសល់អំពីនំប្បសដូវដែលគេចាត់ចែងដើម្បីបញ្ជូនទៅ (ញាតិ) ក្តី
ដើម្បីជាស្បៀងក្តី ដល់ភិក្ខុដែលទទួលនំប្បសដូវអំពីជនដែលគេមានដំណើរ
ប្រជុំនឹងទៅហើយខានវិញ ដល់ភិក្ខុដែលទទួលនំប្បសដូវរបស់ញាតិ ដល់
ភិក្ខុដែលទទួលនំប្បសដូវរបស់ជនដែលបរវារណា ដល់ភិក្ខុដែលទទួលនំប្ប
សដូវដើម្បីអ្នកដទៃ ដល់ភិក្ខុដែលទទួលនំប្បសដូវដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន
ដល់ភិក្ខុធុត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

បញ្ចមសិក្ខាបទ្ធ

[១១៧] តេន សមយេន ពុទ្ធា កគវា សាវត្ថិយំ
វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន អញ្ញាតវេ ព្រាហ្មណោ ភិក្ខុ
និមន្តេត្វា គោជេសំ ។ ភិក្ខុ កុត្តារី បវាវិតា ញាតិកុ-
លានិ កុត្តា ឯកក្ខេ កុញ្ញីសុ ឯកក្ខេ បិណ្ឌាចាតំ
អាទាយ អគម៌សុ ។ អថខោ សោ ព្រាហ្មណោ បដិ-
វិស្សកេ ឯតទវោច ភិក្ខុ មយា អយ្យា សន្តប្បតា
ឯថ តុម្រេបិ សន្តប្បេស្សមីតិ ។ តេ ឯវមាហំសុ កី
តំ អយ្យ អម្ពេ សន្តប្បេស្សសិ យេបិ តយា និមន្តិតា
តេបិ អម្ពាគំ យវានិ អាគន្ធា ឯកក្ខេ កុញ្ញីសុ ឯ-
កក្ខេ បិណ្ឌាចាតំ អាទាយ អគម៌សូតិ ។ អថខោ
សោ ព្រាហ្មណោ ឧជ្ឈាយតិ ជីយតិ វិចាចេតិ កថំ
ហំ នាម កុត្តា អម្ពាគំ យវេ កុញ្ញត្វា អញ្ញាត
កុញ្ញីស្សន្តិ ន ចាហំ បដិពលោ យាវទតំ នាតុន្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៥

(១១៧) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជំមានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្ត
ជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង មាន
ព្រាហ្មណ៍ម្នាក់និមន្តភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឆាន់ ។ ពួកភិក្ខុឆាន់ហើយបាន
ហាមកត្តហើយ ក៏ទៅកាន់ត្រកូលញាតិទាំងឡាយ ភិក្ខុពួកខ្លះក៏ឆាន់
ភិក្ខុពួកខ្លះកាន់យកបិណ្ឌបាតទៅ ។ គ្រានោះ ព្រាហ្មណ៍នោះបាន
ពោលពាក្យនេះនឹងពួកជនជាអ្នកសុទ្ធស្មាលថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ទាំងឡាយ
ភិក្ខុទាំងឡាយខ្ញុំបានប្រគេនចង្ហាន់ឆាន់បរិបូណ៌ហើយ សូមអ្នកទាំងឡាយ
អញ្ជើញមក ខ្ញុំនឹងអង្គុសអ្នករាល់គ្នាទៀត ។ អ្នកសុទ្ធស្មាលទាំងនោះ
ពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ អ្នកនឹងអង្គុសយើងទាំងឡាយឲ្យឆ្អែត
ដូចម្តេចបាន អម្បាលភិក្ខុទាំងឡាយណាដែលអ្នកនិមន្តមកហើយ ភិក្ខុ
ទាំងនោះមកកាន់ផ្ទះពួកយើង ខ្លះឆាន់ ខ្លះកាន់យកបិណ្ឌបាតហើយទៅ ។
ទើបព្រាហ្មណ៍នោះពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា លោកដ៏ចម្រើន
ទាំងឡាយមិនសមនឹងឆាន់ក្នុងផ្ទះយើងទាំងឡាយហើយទៅឆាន់ក្នុងទីដទៃ
ទៀតសោះ ហាក់ដូចជាខ្ញុំមិនអាចដើម្បីប្រគេនលោកឆាន់ឲ្យឆ្អែតបាន ។

បាចិត្តយកណ្តោ ភោជនវគ្គស្ស បញ្ចមសិក្ខាបទស្ស បឋមប្បញ្ញត្តិ

អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខុ តស្ស ព្រាហ្មណស្ស ឧជ្ឈា-
 យន្តស្ស ជីយន្តស្ស វិហារេន្តស្ស ។ យេ តេ ភិក្ខុ
 អប្បិដ្ឋា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ជីយន្តិ វិហារេន្តិ កក់
 ហិ នាម ភិក្ខុ កុត្តារី បវរិតា អញ្ញត្រ កុញ្ញស្សន្តិតិ
 ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កុត្តារី បវរិតា អញ្ញ-
 ត្រ កុញ្ញន្តិតិ ។ សច្ចំ កករាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធា កករា
 កក់ ហិ នាម តេ ភិក្ខុវេ ហោយបុរិសា កុត្តារី បវរ-
 រិតា អញ្ញត្រ កុញ្ញស្សន្តិ នេតំ ភិក្ខុវេ អប្បសន្នាធំ វា
 បសាទាយ បសន្នាធំ វា ភិយ្យោកាវាយ ។ បេ ។
 ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ
 យោ បន ភិក្ខុ កុត្តារី បវរិតោ ខាជនីយំ វា
 ភោជនីយំ វា ខាទេយ្យ វា កុញ្ញេយ្យ វា ចាចិត្តិ-
 យន្តិ ។ ឯវញ្ចំ កករតា ភិក្ខុនំ សិក្ខាបទំ
 បញ្ញត្តិ ហោតិ ។

បាចិត្តិយកណ្ណោ ភោជនវត្ថុ សិក្ខាបទទី៥ សេចក្តីបញ្ញត្តិផាសិម្បូរ

ពួកភិក្ខុព្រាហ្មណ៍នោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្កាប់(ដូច្នោះ)
ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្កាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយ
ឆាន់ហើយហាមកត្តរួចហើយ មិនគួរនឹងទៅឆាន់ក្នុងទីដទៃទៀតសោះ
។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុទាំងឡាយ
ឆាន់ហើយហាមកត្តហើយ រួចទៅឆាន់ក្នុងទីដទៃទៀត ពិតមែនឬ ។
ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជា
ម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរស
ទាំងនោះ ឆាន់ហើយហាមកត្តរួចហើយ ហេតុអ្វីក៏ទៅឆាន់ក្នុងទីដទៃ
ទៀត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែល
មិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរំលឹកតែជ្រះថ្លាតទៅ
ទៀតទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែង
ឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយឆាន់ហើយហាមកត្តហើយ
ទំពាស្ម័គ្គី បរិភោគក្តី នូវខាទន័យ ឬភោជនីយាហារ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយ ដល់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

[១០៨] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ តិលា-
 ណំ ភិក្ខុនំ បណ្ឌិតេ បិណ្ឌាចារេន ជីហរន្តំ ។ តិលាណា
 ន ចិត្តវបំ កុញ្ញន្តំ ។ តានំ ភិក្ខុ ធម្មន្តំ ។ អស្សេសិ
 ខោ ភគវា ឧច្ចាសន្តំ មហាសន្តំ កាគោវសន្តំ សុ-
 ត្វាន អាយស្មន្តំ អានន្តំ អាមន្តេសិ តិណ្ឌ ខោ សោ
 អានន្ត ឧច្ចាសន្តោ មហាសន្តោ កាគោវសន្តោតិ ។
 អថខោ អាយស្មា អានន្តោ ភគវតោ ឯតមត្តំ អាហេ-
 ចេសិ ។ កុញ្ញេយ្យំ បនានន្ត ភិក្ខុ តិលាណតិវត្តន្តំ ។
 ន កុញ្ញេយ្យំ ភគវតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មី ជំនានេ
 ឯតស្មី បករណេ ធម្មំ កបំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ
 អន្តជានាមិ ភិក្ខុវេ តិលានស្ស ច អតិលានស្ស ច
 អតិវត្តំ កុញ្ញិត្តំ ឯវញ្ញ បន ភិក្ខុវេ អតិវត្តំ កាតព្វំ
 អលមេតំ សព្វន្តំ ។ ឯវញ្ញ បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ

វិធីបដិសេធ មហាវិវាទ

(១១៨) សមយនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ នាំយកនូវបិណ្ឌបាតដ៏
 ឧត្តមទៅឲ្យពួកភិក្ខុឈរ ។ ពួកភិក្ខុឈរឆាន់មិនបានដោយស្រួល ។ ពួក
 ភិក្ខុនាំគ្នាចោលបិណ្ឌបាតដ៏ឧត្តមទាំងនោះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានឮ
 សំឡេងខ្លាំង សំឡេងធំ សំឡេងកញ្ជ្រៀវនៃភ្នែក លុះឮហើយទ្រង់
 ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុហើយត្រាស់សួរថា ម្ចាស់អានន្ទ សំឡេងខ្លាំង
 សំឡេងធំ សំឡេងកញ្ជ្រៀវនៃភ្នែក សំឡេងនោះ ជាសំឡេងអ្វីហ្ន៎ ។
 ត្រាស់នោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់អានន្ទ ពួកភិក្ខុឆាន់កោដន៍ដ៏សល់
 អំពីភិក្ខុឈរ ពិតមែនឬ ។ ព្រះអានន្ទក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏
 មានព្រះភាគ ពួកភិក្ខុមិនឆាន់ទេ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មកថា ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ក្នុង
 ពេលនោះហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ
 ភិក្ខុឆាន់កោដន៍ដ៏សល់អំពីភិក្ខុឈរ ភិក្ខុមិនឈរ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុត្រូវធ្វើកោដន៍ដ៏សល់ (អំពីភិក្ខុឈរ) ដោយពាក្យយ៉ាងនេះថា កោដន៍
 ទាំងអស់នេះសមគួរហើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
 គប្បីសម្តែងឡើងនូវសិទ្ធិបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណា ឬយូរឆាន់ហើយ

បាចិត្តិយកណ្តោ ហោជនវិគ្គស្ស បញ្ចមសិក្ខាបទស្ស អនុប្បញ្ញត្តិ

ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ កុត្តារី បវរិតោ អនតិវត្ថំ

ខាធនីយំ វា កោជនីយំ វា ខាធស្ស វា កុញ្ញេយ្យ វា

ចាចិត្តិយន្តិ ។

[១១៩] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។

ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អធិប្បតោ ភិក្ខុ-

តិ ។ កុត្តារី នាម បញ្ចន្ធំ កោជនានំ អញ្ញាតំ កោជនំ

អន្តមសោ កុសក្កេនបិ កុត្តំ ហោតិ ។ បវរិតោ នាម

អសនំ បញ្ញាយតិ កោជនំ បញ្ញាយតិ ហត្ថចាសេ

វិតោ អភិហរតិ បដិក្ខេចោ បញ្ញាយតិ ។ អនតិវត្ថំ

បាចិត្តិយកណ្ណ ភោជនវត្ថុ សិក្ខាបទទី ៥ សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់

បានហាមកោដនហើយ ទំពារស្ម័គ្រ ឆាន់ក្តី នូវខាទន័យាហារ ឬកោដន័យាហារដែលជាអនតិវត្ថុ គឺជាវត្ថុដែលមិនបានធ្វើវិនយកម្ម នឹងមិនមែនសល់អំពីភិក្ខុឈឺ (ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(១១៩) (ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃបាវជ្ជកកណ្ណ ។ បេ។ ដែលហៅថា ឆាន់ហើយ គឺឆាន់កោដន៥យ៉ាង កោដនណាមួយ ដោយហោចទៅសម្បូរតែកោដនប្រមាណប៉ុនចុងស្បូវ ។ ដែលហៅថា ហាមកោដន (គឺហាមប្រកបដោយអង្គ៥យ៉ាង) គឺភិក្ខុកំពុងឆាន់១ គេយកកោដនមក(ប្រគេនទេ)ត១ គេនៅក្នុងហត្ថបាស១ គេបង្ហោនកោដនមកចំពោះ ១ ភិក្ខុហាមកោដន ១ ។ ដែលហៅថា អនតិវត្ថុ^(១)

១ អង្គិកថា ដែលហៅថា អនតិវត្ថុភោជន បានដល់ភោជនដែលមិនគួរដល់អាការវិនយកម្ម ៧ យ៉ាង នឹងភោជនដែលមិនមែនសល់អំពីភិក្ខុឈឺ ។

ឯអាការដែលមិនគួរដល់វិនយកម្ម ៧ យ៉ាងនោះ អធិប្បាយថា

១ វត្ថុទាំងឡាយមានផ្លែនឹងមើមជាដើម ដែលគេមិនបានធ្វើឲ្យជាវត្ថុគួរដល់សមណាប្បត្តិ នឹងសាច់ដែលមិនគួរក្តី ភោជនដែលមិនគួរក្តី ហៅថាអកប្បិយទាំងអស់ ភិក្ខុអ្នកធ្វើវិនយកម្មយកអកប្បិយវត្ថុទាំងនេះមកធ្វើជាវិនយកម្មថា វត្ថុទាំងអស់នេះជាបស់គួរហើយ ។

២ វត្ថុដែលភិក្ខុអ្នកធ្វើវិនយកម្មមិនទាន់បានទទួលមកទេ ហើយធ្វើវិនយកម្មថា វត្ថុទាំងអស់នេះគួរហើយ ។

៣ វត្ថុដែលភិក្ខុកាន់មកដើម្បីឲ្យភិក្ខុអ្នកធ្វើវិនយកម្ម ធ្វើឲ្យជាបស់គួរតែមិនបានលើកឡើង ឬមិនបានបង្ហោនទៅ ហើយធ្វើវិនយកម្មថា របស់ទាំងអស់នេះគួរហើយ ។

វិធីបិណ្ឌ មហាវិក្កេត

នាម អកប្បយកតំ ហោតិ អប្បដិក្ខហ៍តកតំ ហោតិ

អនុច្ឆារិតកតំ ហោតិ អហត្ថចាសេ កតំ ហោតិ អ-

កុត្តារីនា កតំ ហោតិ កុត្តារីនា បរិវេនន អាសនា

វដ្តតេន កតំ ហោតិ អលមេតំ សព្វន្តំ អវតំ ហោតិ

ន តិលានាតិវត្ថុ ហោតិ វតំ អនតិវត្ថុ នាម ។ អតិវត្ថុ

នាម កប្បយកតំ ហោតិ បដិក្ខហ៍តកតំ ហោតិ

វិទ្យាបិដក មហាវិវត្ត

បានដល់វត្ថុដែលមិនបានធ្វើវិនយកម្ម(ដោយអាការៈ ៧ យ៉ាង) គឺ របស់ដែល
 គេមិនបានធ្វើឲ្យជាវត្ថុគួរ ១ របស់ដែលភិក្ខុមិនបានទទួលហើយធ្វើឲ្យជា
 របស់គួរ ១ របស់ដែលភិក្ខុមិនបានលើកឡើង (ឬ) មិនបានបង្ហាត់ចូលទៅ
 ជិតដើម្បីឲ្យភិក្ខុធ្វើឲ្យជា របស់គួរ ១ ភិក្ខុមិនបិតនៅខាងក្នុងហត្ថបាស
 ហើយធ្វើ ១ ភិក្ខុមិនទាន់បានឆាន់ហើយធ្វើ ១ ភិក្ខុឆាន់ហើយបានហាម
 ភោជនហើយ ក្រោកចាកអាសនៈហើយធ្វើ ១ របស់ដែលភិក្ខុមិន
 ពោលថា របស់ទាំងអស់នេះគួរហើយ ១ នឹងវត្ថុដែលមិនមែនជា របស់
 សល់អំពីភិក្ខុឈឺ វត្ថុទាំងពីរយ៉ាងនេះហៅថា អនតិវត្ថុ ។ ដែលហៅថា
 អតិវត្ថុនោះ បានដល់វត្ថុដែលបានធ្វើវិនយកម្ម (ដោយអាការៈ ៧ យ៉ាង)

- ៤ ភិក្ខុកាន់យកវត្ថុមកដើម្បីឲ្យភិក្ខុផង្សាធ្វើវិនយកម្មឲ្យ តែភិក្ខុអ្នកធ្វើវិនយកម្មនោះបិតនៅ
 ខាងក្រៅហត្ថបាស ហើយធ្វើវិនយកម្មថា របស់ទាំងអស់នេះគួរហើយ ។
- ៥ ភិក្ខុណាមួយធ្វើវិនយកម្មថា របស់ទាំងអស់នេះគួរហើយ តែភិក្ខុអ្នកធ្វើវិនយកម្មនោះឯង
 មិនទាន់ឆាន់ភោជននៅឡើយ ហើយធ្វើវិនយកម្មថា របស់ទាំងអស់នេះគួរហើយ ។
- ៦ ភិក្ខុអ្នកធ្វើវិនយកម្មបានឆាន់ហើយ ហាមភោជនហើយ ប្រាកដចាកអាសនៈហើយ ទៅ
 ធ្វើវិនយកម្មឲ្យគេថា របស់ទាំងអស់នេះគួរហើយ ។
- ៧ ភិក្ខុអ្នកធ្វើវិនយកម្ម មិនបានបញ្ចេញវិចីពេទថា របស់ទាំងអស់នេះគួរហើយ ។
- នឹងភោជន ៥ យ៉ាង ភោជនណាមួយដែលមិនមែនសល់អំពីភិក្ខុឈឺ ។ វត្ថុដែលមិនគួរផល
 អាការៈនៃវិនយកម្មទាំង ៧ យ៉ាងនេះក្តី ភោជនដែលមិនមែនសល់អំពីភិក្ខុឈឺក្តី ទាំងពីរចំណែក
 នេះ ហៅថា អនតិវត្ថុភោជន ។

បាចិត្តិយកណ្តោ ភោជនវត្ថុស្ស បញ្ចមសិក្ខបទស្ស បទភោជនីយំ

ឡាវតកតំ ហោតិ ហត្ថចាសេ កតំ ហោតិ កុត្តាវិនា
 កតំ ហោតិ កុត្តាវិនា បវរិតេន អាសនា អវុដ្ឋិតេន
 កតំ ហោតិ អលមេតំ សព្វន្តំ វត្ថំ ហោតិ តិលានា-
 តិវត្ថំ ហោតិ ឯតំ អតិវត្ថំ នាម ។ ខាទនីយំ នាម
 បញ្ច ភោជនានិ យាមកាលំកំ សត្តាហកាលំកំ
 យាវជីវិតំ វេចេត្វា អវសេសំ ខាទនីយំ នាម ។
 ភោជនីយំ នាម បញ្ច ភោជនានិ ឌីននោ កុម្មាសោ
 សត្តំ មច្ឆោ មំសំ ។ ខាទិស្សមិ កុញ្ញស្សមិតិ
 បដិក្កណ្ឌាតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោ-
 ហារេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[១២០] អនតិវត្ថេ អនតិវត្ថសញ្ញា ខាទនីយំ
 វា ភោជនីយំ វា ខាទតិ វា កុញ្ញតិ វា អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។ អនតិវត្ថេ វេមតិកោ ខាទនីយំ វា
 ភោជនីយំ វា ខាទតិ វា កុញ្ញតិ វា អាបត្តិ ចា-
 ចិត្តិយស្ស ។ អនតិវត្ថេ អតិវត្ថសញ្ញា ខាទនីយំ វា

បាចិត្តិយកណ្ត ភោជនវត្ថុ សំព្វបទទី៥ បទភោជនីយ

គឺ របស់ដែលគេធ្វើឲ្យជាវត្ថុគួរ ១ របស់ដែលភិក្ខុបានទទួលហើយធ្វើ
 ឲ្យជារបស់គួរ ១ របស់ដែលភិក្ខុលើកឡើង ឬបានបង្ហាត់ទៅជិត ដើម្បី
 ធ្វើឲ្យជារបស់គួរ ១ ភិក្ខុនៅក្នុងហត្ថបាសហើយធ្វើ ១ ភិក្ខុឆាន់រួចហើយ
 ទើបធ្វើ ១ របស់ដែលភិក្ខុឆាន់ហើយហាមភោជនហើយ មិនទាន់ក្រោក
 ចាកអាសនៈហើយធ្វើ ១ របស់ដែលភិក្ខុកោលថា របស់អស់ទាំងនេះគួរ
 ហើយ ១ នឹងរបស់ដែលសល់អំពីភិក្ខុយី វត្ថុទាំងពីរយ៉ាងនេះ ហៅថា
 អតិវត្ថុ ។ ដែលហៅថា ខាទនីយាហារនោះ បានដល់របស់ទាំងអស់
 រៀបរយនៃភោជន៥យ៉ាង នឹងរបស់ជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក
 យាវជីវិកចេញ ហៅថា ខាទនីយាហារ ។ ដែលហៅថា ភោជនីយាហារ
 នោះបានដល់ភោជន ៥យ៉ាង គឺបាយ នំស្រស់ នំក្រៀម ត្រី សាច់ ។
 ភិក្ខុទទួលដោយគិតថា អញនឹងទំពារស្លឹក អញនឹងបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិ
 ទុក្ខដ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ៗ វារៈដែលលេបចូល ។

(១២០) ខាទនីយភោជនីយាហារ ជាអនតិវត្ថុ ភិក្ខុសំគាល់ថាជា
 អនតិវត្ថុពិតមែន ហើយទំពារស្លឹក បរិភោគក្តី ឬខាទនីយាហារ ឬភោជនី-
 យាហារ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុសង្ស័យក្នុងខាទនីយភោជនីយាហារ
 ជាអនតិវត្ថុ ហើយទំពារស្លឹក បរិភោគក្តី ឬខាទនីយាហារឬភោជនីយាហារ
 ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងខាទនីយភោជនីយាហារ ជាអនតិវត្ថុ

វិទ្យាបិដកេ មហាវិក្កេ

កោដជ័យំ វា ខាទតិ វា កុញ្ញតិ វា អាបត្តិ ចាចិត្តិ-
 យស្ស ។ យាមកាលំកំ សត្តាហកាលំកំ យាវ-
 ជីវិកំ អាហារត្ថាយ បដិគ្គណាតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អតិវត្ថុ
 អនតិវត្ថុសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អតិវត្ថុ វេមតិកោ
 អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អតិវត្ថុ អតិវត្ថុសញ្ញា អនាបត្តិ ។

(១២១) អនាបត្តិ អតិវត្ថុ កាវាបេត្វា កុញ្ញតិ អតិវត្ថុ
 កាវាបេត្វា កុញ្ញស្សមីតិ បដិគ្គណាតិ អញ្ញស្សត្ថាយ
 ហរន្តោ កច្ឆតិ តិលានស្ស សេសកំ កុញ្ញតិ យាម-
 កាលំកំ សត្តាហកាលំកំ យាវជីវិកំ សតិ បច្ចយេ
 បរិកុញ្ញតិ ឧប្បត្តកស្ស អាទិកម្មកស្សតិ ។

បញ្ចមសំពាបទំ និដ្ឋិតំ ។

វិទ្យាបិដក មហាវិញ្ញា

ថាជាអតីតទៅវិញ ហើយទំពារស្លឹក បរិភោគក្តី នូវខាងន័យហារប្តូរ
 ភោជន៍យាហារ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុទទួលរបស់ជាយាមកាលិក
 សត្តាហកាលិក យាវជីវិក ដើម្បីប្រយោជន៍ជាអាហារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ
 ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ គ្រប់ៗ ព័រៈដែលលេបចូល ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុង
 ខាងន័យភោជន៍យាហារដែលជាអតីត ថាជាអតីតទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិ
 ទុក្ខដៗ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងខាងន័យភោជន៍យាហារដែលជា
 អតីត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងខាងន័យភោជន៍យាហារ
 ដែលជាអតីត ថាជាអតីតពិតមែន មិនត្រូវអាបត្តិ ។

(១២១) អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលឱ្យគេធ្វើនិយកម្មហើយឆាន់
 ដល់ភិក្ខុដែលទទួលរបស់ដោយគិតថា អញនឹងឱ្យគេធ្វើនិយកម្មហើយ
 ឆាន់ ដល់ភិក្ខុដែលនាំយករបស់ទៅដើម្បីភិក្ខុដទៃ ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់
 របស់ដ៏ស ស សល់អំពីភិក្ខុយី ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់របស់ជាយាមកាលិក
 សត្តាហកាលិក យាវជីវិកដោយមានហេតុ ដល់ភិក្ខុឆត ដល់ភិក្ខុជា
 ខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

ឆដ្ឋសិក្ខាបទី

(១២២) តេន សមយេន ពុទ្ធា ភកវា សា-
វត្ថុយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារា-
មេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ទ្វេ ភិក្ខុ
កោសលេសុ ជនបទេសុ សាវត្ថី អន្ធានមគ្គប្បដិបន្នា
ហោន្តិ ។ ឯកោ ភិក្ខុ អនាថាវំ អាចរតិ ។ ទុតិយោ
ភិក្ខុ តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោច មា អារុសោ ឯវ្រប់
អកាសំ នេតំ កប្បតីតិ ។ សោ តស្មី ឧប-
នន្ទិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខុ សាវត្ថី អកមសុ ។ តេន
ខោ បន សមយេន សាវត្ថុយំ អញ្ញាតស្ស ប្បុតស្ស
សង្ឃកតំ ហោតិ ។ ទុតិយោ ភិក្ខុ កុត្តារី បវារិ-
តោ ហោតិ ។ ឧបនន្នោ ភិក្ខុ ញាតិកុលំ កុត្តា
បិណ្ឌាចាតំ អាទាយ យេន សោ ភិក្ខុ តេនុបសង្កមិ
ឧបសង្កមិត្វា តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោច កុញ្ញាហិ អា-
រុសោតិ ។ អលំ អារុសោ បរិបុណ្ណាម្ចីតិ ។ សុន្ទរោ
អារុសោ បិណ្ឌាចាតោ កុញ្ញាហិតិ ។ អថខោ សោ

សិក្ខាបទទី ៦

(១២២) កាលណោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្ត-
ជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង
មានភិក្ខុពីររូបដើរផ្លូវឆ្ងាយទៅក្រុងសាវត្ថីក្នុងកោសលជនបទ ។ ភិក្ខុ ១ រូប
ប្រព្រឹត្តអនាថារ ។ ភិក្ខុជាគំរប់ពីរបាននិយាយពាក្យនេះ (ឃាត់) ភិក្ខុនោះ
ថា ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ លោកកុំធ្វើអំពើយ៉ាងនេះ អំពើដែលលោក
ធ្វើនេះមិនគួរទេ ។ ភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តអនាថារនោះក៏ចង់ពៀរនឹងភិក្ខុអ្នក
ឃាត់នោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះបានទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យ
នោះឯង ក្នុងក្រុងសាវត្ថីមានប្រជុំជនមួយពួក (ធ្វើ) សង្ឃកត្ត ។ ភិក្ខុ
ជាគំរប់ពីរបានឆាន់សង្ឃកត្តរួចហើយហាមកត្តហើយ ។ ភិក្ខុដែលចង់ពៀរ
ទៅកាន់ត្រកូលជាញាតិហើយទទួលចំណូលបាត រួចហើយក៏ចូលទៅរកភិក្ខុ
ដែលហាមកត្តនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុ
អ្នកហាមកត្តនោះថា ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ លោកចូរឆាន់ (ចង្ហាន់
នេះ) ចុះ ។ ភិក្ខុអ្នកហាមកត្តក៏ប្រកែកថា កុំអារុសោ ខ្ញុំឆាន់បរិបូណ៌
ហើយ ។ ភិក្ខុដែលចង់ពៀរក៏អង្វរថា ម្ចាស់អារុសោ បិណ្ឌបាត(នេះ)ល្អ
លោកចូរឆាន់ទៅ ។ កាលបើភិក្ខុអ្នកចង់ពៀរនោះដម្រល់ខ្លាំងពេក

វិទយបិដកេ មហាវិកងោ

ភិក្ខុ តេន ភិក្ខុនា និប្បជ្ឈិយមាធា តំ បិណ្ឌបា-
 តំ កុញ្ញំ^(១) ។ ឧបនន្ទោ^(២) ភិក្ខុ តំ ភិក្ខុំ ឯតទរោច
 ត្វំ ហិ នាម អាវុសោ មំ វត្ថុតំ មញ្ញសិ យំ ត្វំ
 កុត្តារី បវរិតោ អនតិវត្ថំ កោជនំ កុញ្ញសីតិ ។ ន-
 នុ អាវុសោ អាចិត្តិតព្វន្តំ ។ ននុ អាវុសោ បុច្ឆិតព្វន្តំ ។
 អថខោ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុនំ ឯតមត្ថំ អាហោចសិ ។
 យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ
 ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ កេនំ ហិ នាម ភិក្ខុ ភិក្ខុំ
 កុត្តារី បវរិតំ អនតិវត្ថេន កោជនេន អភិហដ្ឋំ
 បវរេស្សីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កេរ ត្វំ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ
 កុត្តារី បវរិតំ អនតិវត្ថេន កោជនេន អភិហដ្ឋំ
 បវរេសីតិ ។ សច្ចំ ភកវតិ ។ វិគរហិ ពុន្ទោ
 ភកវា កេនំ ហិ នាម ត្វំ មោយបុរិស ភិក្ខុំ កុត្តារី
 បវរិតំ អនតិវត្ថេន កោជនេន អភិហដ្ឋំ បវរេស្សីសិ
 នេតំ មោយបុរិស អប្បសង្កានំ វា បសាទាយ

 ១ ឧ. ម. កុញ្ញតិ ។ ២ ឧ. ម. ឧបនន្ទោ ។

វិធីបំផុស មហាវិវត្ត

ភិក្ខុអ្នកហាមកត្តានោះ(ព្រមទាំងនោះ)ក៏បានបំណុលនោះទៅ ។ ភិក្ខុដែល
 ចង់ព្រៀនក៏ពោលពាក្យនេះនឹងភិក្ខុអ្នកហាមកត្តានោះថា ម្ចាស់អាវុស
 លោកសំគាល់មកខ្ញុំថាជាបុគ្គលដែលគេត្រូវតែស្នើថាប្អូន ក៏រូបលោកបានរួច
 ហើយហាមកត្តហើយ ម្តេចឡើយក៏នៅតែបានអនតិវត្តកោដន ។ ភិក្ខុអ្នក
 ហាមកត្តនោះតបថា ម្ចាស់អាវុស ហេតុម្តេច លោកមិនប្រាប់(ខ្ញុំ)ផង ។
 ភិក្ខុអ្នកចង់ព្រៀនក៏ឆ្លើយថា ហេតុម្តេច លោកមិនសួរ(ខ្ញុំជាមុន) ។ ភិក្ខុអ្នក
 ហាមកត្តនោះក៏ដំណាលឡើងនូវប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងខណៈនោះ ។
 ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោល
 ទោស តិចដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា ភិក្ខុមិនគួរនឹងនាំកត្តទៅហើយបរា-
 រណាបង្ខំភិក្ខុដែលបានហើយហាមកត្តហើយ ឲ្យបាននូវអនតិវត្តកោដន
 (ដូច្នេះ) សោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ឮថា អ្នកឯង
 បាននាំកត្តទៅបរាណាបង្ខំភិក្ខុដែលបានហើយ ហាមកោដនហើយ ឲ្យ
 បានអនតិវត្តកោដន ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា សូមឆ្លើយមេត្តា
 ប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ឆ្លើយតិចដៀលថា
 ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរនឹងនាំកត្តទៅបរាណាបង្ខំភិក្ខុដែលបាន
 ហើយហាមកត្តហើយ ឲ្យបានអនតិវត្តកោដនទេ នៃមោឃបុរស អំពើ
 ដែលអ្នកឯងធ្វើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកដទៃដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា

បសន្នាដំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន
 ភិក្ខុវេ សមំ សិក្ខាបដំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ
 ភិក្ខុំ កុត្តារី បវរិតំ អនតិវត្ថន ខាទដិយេន វា ភោជន៍-
 យេន វា អភិហដ្ឋំ បវរេយ្យ ហន្ត ភិក្ខុ ខាទ វា កុញ្ញ
 វតិ ជាដំ អាសាទនាបេត្តោ កុត្តស្មី ចាចិត្តយន្តំ ។

(១២៣) យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ សមស្មី អត្ថេ អធិប្បតោ
 ភិក្ខុតិ ។ ភិក្ខុន្តំ អញ្ញំ ភិក្ខុំ ។ កុត្តារី ឆាម
 បញ្ចន្តំ ភោជនាដំ អញ្ញតំ ភោជនំ អន្តមសោ កុ-
 សន្តេនបិ កុត្តំ ហោតិ ។ បវរិតោ ឆាម អសនំ
 បញ្ញាយតិ ភោជនំ បញ្ញាយតិ ហត្ថចាសេ បិតោ
 អភិហរតិ បដិក្ខេចោ បញ្ញាយតិ ។ អនតិវត្ថំ ឆាម
 អកប្បិយកតំ ហោតិ អប្បដិក្ខហិតកតំ ហោតិ
 អនុប្បាវិតកតំ ហោតិ អហត្ថចាសេ កតំ ហោតិ

បាចិត្តិយកណ្ណ ភោជនវគ្គ សិក្ខាបទទី ៦ សេចក្តីបញ្ញត្តិ

ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាស្រាប់ហើយ ឲ្យរំលឹកតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាង
 នេះថា ភិក្ខុណាមួយ កាលដឹងហើយរំលឹកទោសនាំគត់ទៅបរាណា
 បង្ខំភិក្ខុដែលឆាន់ហើយហាមកត្តហើយ ឲ្យទំពារស្ម័គ្រ បរិភោគក្តី នូវ
 អនតិវត្តភោជន ដោយពាក្យថា នៃភិក្ខុ អ្នកចូរទំពារស្ម័គ្រ បរិភោគក្តី
 ដូច្នេះ និមិត្តតែភិក្ខុនោះឆាន់ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(១២៣) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខា-
 បទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ណ ។ ពាក្យថា ភិក្ខុ គឺភិក្ខុដទៃ ។ ដែលហៅថា
 ឆាន់ហើយ គឺភិក្ខុបានឆាន់នូវភោជនទាំង ៥ យ៉ាង ភោជនណាមួយ
 ដោយហោចទៅសូម្បីតែប៉ុនចុងស្បូវភ្នំ ។ ដែលហៅថា ហាមកត្ត
 (គឺហាមប្រកបដោយអង្គ ៥ យ៉ាង) គឺភិក្ខុកំពុងឆាន់ ១ គេយកភោជន
 មកប្រគេនទៀត ១ គេបិតនៅក្នុងហត្ថបាស ១ គេបង្ហោនកៅជនមក
 ចំពោះ ១ ភិក្ខុហាមភោជន ១ ។ ដែលហៅថា អនតិវត្ត បានដល់វត្ថុ
 ដែលមិនបានធ្វើនិយមដោយ (អាការ៧ យ៉ាង) គឺរបស់ដែលគេមិន
 បានធ្វើឲ្យជាវត្ថុ ១ របស់ដែលភិក្ខុមិនបានទទួលហើយធ្វើឲ្យជារបស់
 គួរ ១ របស់ដែលភិក្ខុមិនបានលើកឡើង (ឬមិនបានបង្ហោនចូលទៅជិត
 ដើម្បីធ្វើឲ្យជារបស់គួរ) ១ ភិក្ខុមិនស្ថិតនៅខាងក្នុងហត្ថបាសហើយធ្វើ ១

វិសយបិណ្ឌេ មហាវិកង្កោ

អកុត្តារីនា កតំ ហោតិ កុត្តារីនា បវរិតេន អាសនា
 វុដ្ឋិតេន កតំ ហោតិ អលមេតំ សព្វន្តំ អវុត្តំ ហោតិ
 ន គីលានាតិវុត្តំ ហោតិ ឯតំ អនតិវុត្តំ នាម ។
 ខាទន្ទីយំ នាម បញ្ច កោជនាទិ យាមកាលិកំ
 សត្តាហកាលិកំ យាវជីវិកំ ឋបេត្វា អវសេសំ ខាទ-
 ន្ទីយំ នាម ។ កោជន្ទីយំ នាម បញ្ច កោជនាទិ
 ឌីននោ កុម្មាសោ សត្តុ មច្ឆោ មំសំ ។ អភិហដ្ឋុ
 បវរេយ្យតិ យាវតកំ ឥច្ឆសិ តាវតកំ កល្យាណីតិ ។
 ជានាតិ នាម សាមំ វា ជានាតិ អញ្ញោ វា តស្ស
 អាហេចេន្តិ សោ វា អាហេចេតិ ។ អាសាទនាបេត្តោតិ
 ឥមីនា ឥមំ ចោទេស្សមិ សារេស្សមិ បដិចោទេស្សមិ
 បដិសារេស្សមិ មន្តុំ កវិស្សមីតិ អភិហរតិ អាចត្តិ
 ទុក្ខិយស្ស ។ តស្ស វេចនេន ខាទិស្សមិ កុញ្ញស្សមីតិ

វិទ្យាបិដក មហាវិក្ក

ភិក្ខុមិនបានឆាន់ហើយធ្វើ១ ភិក្ខុឆាន់ហើយ ហាមកោជនហើយ ក្រោក
ចាកអាសនហើយធ្វើ១ របស់ដែលភិក្ខុមិនពោលថា របស់ទាំងអស់នេះ
គួរហើយ១ នឹងវត្ថុដែលមិនមែនជារបស់សល់អំពីភិក្ខុឈឺ វត្ថុទាំងពីរយ៉ាង
នេះហៅថា អនតិវត្ថុ ។ ដែលហៅថា ខាទនីយ(នោះ) បានដល់វត្ថុទាំង
អស់ លើកលែងកោជនទាំង៥យ៉ាង នឹងវត្ថុជាយាមកាលិក សត្តាហកា-
លិកនឹងយាវជីវិកចេញ ហៅថាខាទនីយ ។ ដែលហៅថា កោជនីយ បាន
ដល់កោជន៥យ៉ាងគឺបាយ១ នំស្រស់១ នំក្រៀម១ ត្រី១ សាច់១ ។
ពាក្យថា នាំភក្ត្រទៅបរវណា (នោះ) គឺភិក្ខុនិយាយថា លោកចង់បាន
ប៉ុន្មាន និមន្តយកប៉ុណ្ណោះចុះ ។ ដែលហៅថា ដឹង (នោះ) គឺភិក្ខុដឹង
ខ្លួនឯង ឬពួកជនដទៃប្រាប់ដល់ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ ឬភិក្ខុអ្នកហាមកោជន
នោះប្រាប់ ។ ពាក្យថា រំពៃរកទោស (នោះ) គឺ ភិក្ខុនាំយក
(ខាទនីយឬកោជនីយ) ទៅដោយគិតថា អញនឹងចោទនឹងរំលឹកភិក្ខុនេះ
ដោយវត្ថុនេះ អញនឹងចោទចំពោះនឹងរំលឹកចំពោះភិក្ខុនេះ ដោយវត្ថុ
នេះ អញនឹងធ្វើភិក្ខុនេះឱ្យអាបមុខ ដោយវត្ថុនេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។
ភិក្ខុអ្នកហាមកោជនទទួលដោយគិតថា អញនឹងទំពារស៊ី នឹងឆាន់

បាចិត្តិយកណ្តោ ហោជនវត្តស្ស ធម្មសិក្ខាបទស្ស អាបត្តិវាហេ

បដិគ្គណ្ហាតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោ-
ហារេ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ គោជនបរិយោសានេ
អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[១២២] បវរិតេ បវរិតសញ្ញា អនតិវត្តន ខាទន្ទិ-
យេន វា គោជន្ទិយេន វា អភិហដ្ឋំ បវរិតិ អាបត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។ បវរិតេ វេមតិកោ អនតិវត្តន
ខាទន្ទិយេន វា គោជន្ទិយេន វា អភិហដ្ឋំ បវរិតិ
អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ បវរិតេ អប្បវរិតសញ្ញា^(១) អនតិ-
វត្តន ខាទន្ទិយេន វា គោជន្ទិយេន វា អភិហដ្ឋំ បវរិតិ
អនាបត្តិ ។ យាមកាលីកំ សត្តាហកាលីកំ យាវដីវិកំ
អាហារត្ថាយ អភិហរិតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ តស្ស
វចនេន ខាទិស្សមិ កុញ្ញស្សម័តិ បដិគ្គណ្ហាតិ អាបត្តិ
ទុក្ខជស្ស ។ អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ទុក្ខ-
ជស្ស ។ អប្បវរិតេ^(២) បវរិតសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
អប្បវរិតេ^(៣) វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អប្ប-
វរិតេ^(៤) អប្បវរិតសញ្ញា^(៥) អនាបត្តិ ។

បាចិត្តិយកណ្ណ ភោជនវត្ថុ សិក្ខាបទទី ៦ វារៈដែលត្រូវអាបត្តិ

តាមពាក្យរបស់លោកអ្នកចោទ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខ គ្រប់ៗណាដែលលេប ។ លុះភិក្ខុនោះឆាន់រួចស្រេច ភិក្ខុអ្នកបង្ខំ
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(១២៤) ភិក្ខុហាមកោជនហើយ ភិក្ខុអ្នកចោទសំគាល់ថាហាម
ហើយ ក៏នាំខាទន័យឬកោជន័យដែលជាអនតិវត្តទៅបង្ខំ (ភិក្ខុនោះ) ឲ្យឆាន់
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុហាមកោជនហើយ ភិក្ខុអ្នកចោទមានសេចក្តី
សង្ស័យ ក៏នាំខាទន័យឬកោជន័យដែលជាអនតិវត្តទៅបង្ខំឲ្យឆាន់ ត្រូវអា-
បត្តិទុក្ខ ។ ភិក្ខុហាមកោជនហើយ ភិក្ខុអ្នកចោទសំគាល់ថាមិនទាន់ហាម
ក៏នាំខាទន័យឬកោជន័យដែលជាអនតិវត្តទៅបង្ខំឲ្យឆាន់ មិនត្រូវអាបត្តិ ។
ភិក្ខុអ្នកចោទបង្កោរបស់ដែលជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក យាវជីវិក
ដើម្បីជាអាហារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ភិក្ខុអ្នកហាមកោជនទទួលវត្ថុទាំងនោះ
ដោយគិតថា អញនឹងទំពារស៊ី នឹងឆាន់ តាមពាក្យរបស់លោកអ្នក
ចោទនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខ រាល់ៗ ណា
ដែលលេប ។ ភិក្ខុមិនហាមកោជនទេ តែភិក្ខុអ្នកចោទសំគាល់ថាហាម
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ភិក្ខុមិនហាមកោជនទេ ភិក្ខុអ្នកចោទសង្ស័យ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខ ។ ភិក្ខុមិនទាន់ហាមកោជន ភិក្ខុអ្នកចោទក៏សំគាល់ថា
មិនទាន់ហាមមែន មិនត្រូវអាបត្តិ ។

វិធីបដិភេ មហាវិភង្គោ

(១២៥) អនាបត្តិ អតិវត្ថុ ការេត្វា ទេតិ អតិវត្ថុ
ការាបេត្វា ភុញ្ញាប័តិ ទេតិ អញ្ញស្សត្វាយ ហារន្តោ
ឥន្ទ្រាប័តិ ទេតិ គីលានស្ស សេសកំ ទេតិ យាមកា
លិកំ សត្តាហកាលិកំ យាវដីវិកំ សតិ បច្ចយេ
បរិភុញ្ញាតិ ទេតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មត្តកស្សតិ ។

ធម្មសិក្ខាបទំ ខំជ្ជិតំ ។

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

(១២៥) គាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលឲ្យភិក្ខុផង គ្នាធ្វើវិនយកម្ម ហើយឲ្យ ដល់ភិក្ខុដែលឲ្យដោយពាក្យថា លោកចូរឲ្យគេធ្វើឲ្យជាវិនយកម្ម ហើយនិមន្តឆាន់ចុះ ដល់ភិក្ខុដែលឲ្យដោយពាក្យថា លោកចូរនាំ (ខាងន័យកោដន៍យាហារនេះ) ទៅដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អ្នកដទៃចុះ ដល់ភិក្ខុដែលឲ្យរបស់ដ៏សល់អំពីភិក្ខុឈឺ ដល់ភិក្ខុដែលឲ្យរបស់ជាយាមកាលិក សត្តហកាលិក យាវជីវិក ដោយពាក្យថា កាលបើមានហេតុចូរលោកឆាន់ចុះ ដល់ភិក្ខុឆត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៦ ចប់ ។

សត្តមសិក្ខាបទំ

[១២២] តេន សមយេន ពុទ្ធា កកវា រាជគហេ
វិហាតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ តេន ខោ
បន សមយេន រាជគហេ កិក្ខុសមដ្ឋោ ហោតិ ។ សត្ត-
រសវត្តិយា កិក្ខុ កិក្ខុសមដ្ឋំ ទស្សនាយ អគម៌សុ ។
មនុស្សា សត្តរសវត្តិយេ កិក្ខុ បស្សិត្វា នហាបេត្វា
វិលំម្បេត្វា ភោជេត្វា ខាទនីយំ អនំសុ ។ សត្តរសវត្តិ-
យា កិក្ខុ ខាទនីយំ អាទាយ អារម៌ កត្វា ធម្មត្តិ-
យេ កិក្ខុ ឯតទរោចំ កត្វាហាសោ ខាទនីយំ ខាទ-
ថាតិ ។ កុតោ តុម្រេហំ អារុសោ ខាទនីយំ លទ្ធនំ ។
សត្តរសវត្តិយា កិក្ខុ ធម្មត្តិយានំ កិក្ខុនំ ឯតមត្តំ
អារោចេសំ ។ កី បន តុម្រេ អារុសោ វិកាលេ
ភោជនំ កុញ្ញថាតិ ។ ឯវាហុសោតិ ។ ធម្មត្តិយា កិក្ខុ
ឧជ្ឈាយន្តិ ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ កមំ ហិ នាម សត្ត-
រសវត្តិយា កិក្ខុ វិកាលេ ភោជនំ កុញ្ញស្សន្តិតិ ។

សិក្ខាបទទី ៧

(១២៦) កាលនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅ
វត្តវេជ្ជវន ជាកលទ្ធកនិកបស្ថាន ក្បែរក្រុងរាជគ្រឹះ ។ សម័យនោះឯង
ក្រុងរាជគ្រឹះលេងមហោស្រពលើកពូលក្នុង ។ ពួកសត្វសវគ្គិយភិក្ខុ
ក៏បានទៅដើម្បីមើលមហោស្រពដែលគេលេងលើកពូលក្នុង (នោះ) ។
មនុស្សទាំងឡាយ បានឃើញពួកសត្វសវគ្គិយភិក្ខុហើយ និមន្តឲ្យស្រង់
ទឹក ឲ្យលាប ឲ្យឆាន់ ស្រែចហើយក៏ប្រគេននូវខាទន័យៈ ។ ពួកសត្វស-
វគ្គិយភិក្ខុ កាន់យកខាទន័យៈទៅអាពាម ហើយនិយាយពាក្យនេះប្រាប់ពួក
ឆព្វគ្គិយភិក្ខុថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយចូរទទួល
យកខាទន័យៈទៅឆាន់ចុះ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងនោះសួរថា ម្ចាស់អាវុ-
សោទាំងឡាយ ពួកលោកបានខាទន័យៈមកព័ណ៌ ។ ពួកសត្វស-
វគ្គិយភិក្ខុបានប្រាប់រឿងនេះដល់ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ
សួរថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយបានឆាន់កោជនក្នុង
ពេលដែលមិនគួរមែនឬ ។ ពួកសត្វសវគ្គិយភិក្ខុឆ្លើយថា មែនអាវុសោ
ទាំងឡាយ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ថា ពួក
សត្វសវគ្គិយភិក្ខុ មិនគួរនឹងឆាន់កោជនក្នុងពេលវិកាល (ដូច្នេះ) សោះ ។

វេទោ ធាតុក្តិយា ភិក្ខុ ភិក្ខុនំ ឯតមត្ថំ អាហារេចសុំ ។
 យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិដ្ឋា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តំ ជ័យន្តំ
 វិចារេន្តំ កថំ ហិ នាម សត្តរសវក្តិយា ភិក្ខុ វិកាលេ
 ភោជនំ កុញ្ញស្សន្តិតំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្កេ ភិក្ខុវេ
 វិកាលេ ភោជនំ កុញ្ញថាតិ ។ សច្ចំ ភគវតិ ។ វិភរ-
 ហិ តុន្នោ ភគវ កថំ ហិ នាម តុម្កេ មោយបុរិសា
 វិកាលេ ភោជនំ កុញ្ញស្សន្តំ នេតំ មោយបុរិសា អប្ប-
 សន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ
 ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សំគ្គាបនំ ឧទ្ទិ-
 សេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ វិកាលេ ខាទនីយំ វា
 ភោជនីយំ វា ខាទេយ្យ វា កុញ្ញេយ្យ វា ចាចិត្តិយន្តំ ។

[១២៧] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អនិច្ចតោ
 ភិក្ខុតិ ។ វិកាលោ នាម មជ្ឈន្តិកេ វីតិវត្ថេ យាវ អរុ-
 ណុក្កមនា ។ ខាទនីយំ នាម បញ្ច ភោជនានិ

វិទ្យាបិដក មហាវិគ្គ

១៣៖ នោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានប្រាប់រឿងនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។
 ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោល
 ទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា ពួកសក្ករសវគ្គិយភិក្ខុ មិនគួរឆាន់ភោជន
 ក្នុងពេលវិកាល (ដូច្នេះ) ទេ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា អ្នកទាំងឡាយឆាន់ភោជនក្នុងពេលវិកាល ពិត
 មែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។
 ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរស
 ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹងឆាន់ភោជនក្នុងពេលវិកាលទេ នៃ
 មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលពួកអ្នកឯងធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យ
 ជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា នឹងមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួក
 ជនដែលជ្រះថ្លាស្រាប់ហើយឲ្យវិនិរតតែជ្រះថ្លាតទៅទៀតទេ ។ បេ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ
 ដូច្នេះថា ភិក្ខុណាមួយទំពាស្មីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទន័យៈ ឬភោជន័យៈ
 ក្នុងពេលវិកាល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(១២៧) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុង
 បឋមបារាជិកសិក្ខាបទ ។ វេលាដែលព្រះអាទិត្យជ្រៅត្រង់ទៅទល់នឹង
 អរុណរះឡើង ហៅថា ពេលវិកាល ។ ដែលហៅថា ខាទន័យៈ (នោះ)

បាចិត្តិយកណ្តោ ភោជនវត្ថុស្ស សត្តមសិក្ខាបទស្ស អាបត្តិវារោ

យាមកាលំកំ សត្តាហកាលំកំ យាវជីវិតំ វេបេត្វា
 អវសេសំ ខាទនីយំ នាម ។ ភោជនីយំ នាម
 បញ្ច ភោជនានី ខំទនោ កុម្មាសោ សត្ត មច្ឆោ
 មំសំ ។ ខាទិស្សមិ កុញ្ញិស្សមិទិ បដិគ្គណ្ឌាទិ
 អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ
 ទាចិត្តិយស្ស ។

(១២៨) វិគាលេ វិគាលសញ្ញំ ខាទនីយំ វា
 ភោជនីយំ វា ខាទតិ វា កុញ្ញតិ វា អាបត្តិ
 ទាចិត្តិយស្ស ។ វិគាលេ វេមតិកោ ខាទនីយំ
 វា ភោជនីយំ វា ខាទតិ វា កុញ្ញតិ វា អាបត្តិ ទាចិត្តិ-
 យស្ស ។ វិគាលេ តាលសញ្ញំ ខាទនីយំ វា ភោជ-
 នីយំ វា ខាទតិ វា កុញ្ញតិ វា អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។
 យាមកាលំកំ សត្តាហកាលំកំ យាវជីវិតំ អា-
 ហារត្ថាយ បដិគ្គណ្ឌាទិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អដ្ឋោ-
 ហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ តាលេ

ពាចិត្តិយកេណ្ឌ កោដនវត្ត សិក្ខាបទទី ៧ វារៈដែលត្រូវអាបត្តិ

បានដល់របស់ទាំងអស់ រៀនលេងកោដនទាំង ៥ យ៉ាង នឹងវត្ថុជា
 យាមកាលិក សត្តាហកាលិក យាវជីវិកចេញ ហៅថា ខាទនីយៈ ។
 ដែលហៅថា កោដនីយៈ បានដល់កោដន ៥ យ៉ាងគឺបាយ ១ នំស្រស់១
 នំក្រៀម១ ត្រី១ សាច់១ ។ ភិក្ខុទទួលវត្ថុទាំងនោះដោយគិតថា អញនឹង
 ទំពាស្តី នឹងបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិ
 បាចិត្តិយ គ្រប់ៗវារៈដែលលេចចូលទៅ ។

(១២៨) ពេលវិកាល ភិក្ខុក៏សំគាល់ថា ពេលវិកាល ហើយ
 ទំពាស្តីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយៈ ឬកោដនីយៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។
 ពេលវិកាល ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយទំពាស្តីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទ-
 នីយៈ ឬកោដនីយៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពេលវិកាល ភិក្ខុសំគាល់ថា
 កាលគួរ ហើយទំពាស្តីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយៈ ឬកោដនីយៈ ត្រូវអាបត្តិ
 បាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុទទួលវត្ថុជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក នឹងយាវជីវិក
 ទុកសម្រាប់ជាប្រយោជន៍ដល់អាហារ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ ភិក្ខុនោះត្រូវ
 អាបត្តិទុកដ គ្រប់ៗ ខណៈដែលលេចចូលទៅ ។ ពេលជាកាលគួរ

វិធីបំបិទ មហាវិក្កេត

វិកាលសញ្ញា អាបត្តិ ឧត្តរាស្ស ។ កាល មេត៌-
 កោ អាបត្តិ ឧត្តរាស្ស ។ កាល កាលសញ្ញា
 អនាបត្តិ ។

(១២៩) អនាបត្តិ យាមកាលំកំ សត្តាហកា-
 លំកំ យាជីវិកំ សតិ បច្ចយេ បរិកុញ្ញាតិ ឧប្បត្ត-
 កស្ស អាទិកក្ខ័កស្សាតិ ។

សត្តមសំក្ខបទំ និដ្ឋិតំ

វិទ្យាបិដក មហាវិវត្ត

ភិក្ខុសំគាល់ថា ពេលវិកាល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ពេលជាគាលគួរ
ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ពេលជាគាលគួរ ភិក្ខុសំគាល់ថា
គាលគួរមែន មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

(១២៩) អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់តែវត្ថុជា យាមកាលិក
សត្តាហកាលិក នឹងយាវជីវិតដោយមានហេតុដែលគួរឆាន់បាន ដល់ភិក្ខុ
ឆត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ចត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៧ ចប់ ។

អដ្ឋមសិក្ខាបទី

[១៣០] តេន សមយេន តុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថយំ
វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិតស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ អានន្ទស្ស ឧបជ្ឈាយោ
អាយស្មា វេទ្យដ្ឋសីសោ^(១) អារញ្ញេ វិហរតិ ។ សោ
បិណ្ឌាយ បរិត្វា ពហុំ បិណ្ឌានតំ លភិត្វា^(២) សុត្តំ^(៣)
ក្ករំ អារាមំ បរិត្វា សុត្តាបេត្វា និក្ខិបតិ យនា
អាហារេន អត្ថោ ហោតិ តនា ឧទកេន តេមេត្វា
កុញ្ញតិ ចិវេន តាមំ បិណ្ឌាយ បរិសសីតិ ។ ភិក្ខុ
អាយស្មន្តំ វេទ្យដ្ឋសីសំ ឯតទវេច្ឆំ តិស្ស តំ
អារុសោ ចិវេន តាមំ បិណ្ឌាយ បរិសសីតិ ។ អថខោ
អាយស្មា វេទ្យដ្ឋសីសោ ភិក្ខុនំ ឯតមត្តំ អារាមេសិ ។

១ ឧ. ម. ពេលដ្ឋីសីសោ ។ ២ ពហុំ បិណ្ឌុបាតំ លភិត្វាតិបិ មរម្មវេរបិយបោគ្គកេ
នត្ថិ ។ ៣ ឧ. ម. សុត្តក្កំ ។

សិក្ខាបទទី ៨

[១៣០] កាលនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្ត
ជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង
ព្រះវេទ្យដ្ឋស័សៈដ៏មានអាយុ ជាឧបជ្ឈាយ៍របស់ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ
គង់នៅក្នុងព្រៃ ព្រះបរមនោះត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត លុះបានអាហារបិណ្ឌ-
បាតជាច្រើនហើយក៏នាំយកបាយសុទ្ធ^(១)មកកាន់អាម រួចហាលបាយ
នោះឲ្យស្ងួតក្រៀមហើយទុកដាក់ កាលណា មានសេចក្តីត្រូវការដោយ
អាហារទើបយកបាយក្រៀមនោះមកត្រាំទឹក ហើយក៏ឆាន់ក្នុងកាលនោះ
យូរៗ បានលោកចូលទៅកាន់ស្រែកដើម្បីបិណ្ឌបាតម្តង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
បាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះវេទ្យដ្ឋស័សៈដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់អាវុសោ
ចុះហេតុអ្វីបានជាយូរៗ ទើបលោកចូលទៅកាន់ស្រែកដើម្បីបិណ្ឌបាតម្តង ។
ទើបព្រះវេទ្យដ្ឋស័សៈដ៏មានអាយុក៏ដំណាលរឿងនុ៎ះប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។

១ អដ្ឋកថា គឺបាយតែម្យ៉ាង មិនមានសម្លនឹងឬប្រៀមណាមួយផង ។

វិសយបិដកេ មហាវិកង្កោ

កី បន ភ្នំ អាវុសោ សន្និធិការកំ គោជនំ កុញ្ញស័-
 តិ ។ ឯវាវុសោតិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បជ្ជា ។ បេ ។
 តេ ឱជ្ឈាយន្តំ ជ័យន្តំ វិចារេន្តំ កេនំ ហិ នាម អា-
 យស្មា វេន្យជ្ឈសីសោ សន្និធិការកំ គោជនំ កុញ្ញស្ស-
 តិ ។ បេ ។ សច្ចំ ភិក្ខុ ភ្នំ វេន្យជ្ឈសីស សន្និធិការកំ
 គោជនំ កុញ្ញស័តិ ។ សច្ចំ ភិក្ខុភតិ ។ វិគហំ ពុទ្ធា
 ភិក្ខុ កេនំ ហិ នាម ភ្នំ វេន្យជ្ឈសីស សន្និធិការកំ
 គោជនំ កុញ្ញស្សសិ នេតំ វេន្យជ្ឈសីស អប្បសន្នានំ
 វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវយ ។ បេ ។
 ឯវា បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឱទ្ធិសេយ្យេថ យោ
 បន ភិក្ខុ សន្និធិការកំ ទានជ័យំ វា គោជជ័យំ វា
 ទានេយ្យ វា កុញ្ញេយ្យ វា ចាចិត្តយន្តំ ។

វិទ្យាបិដក មហាវិក័ត

ពួកភិក្ខុទាំងនោះក៏សួរថា ម្ចាស់អាវុសោ បើដូច្នោះមានតែលោកឆាន
 កោជនដែលខ្លួនទុកដាក់ឲ្យកន្លងរាត្រីឬអ្វី ។ ព្រះវេទ្យដ្ឋស្ថីសៈឆ្លើយថា
 យ៉ាងហ្នឹងហើយ អាវុសោ ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នា
 តិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តិចបន្តួចថា
 ព្រះវេទ្យដ្ឋស្ថីសៈដ៏មានអាយុ មិនសមបើនឹងឆាន់កោជនដែលខ្លួនទុកដាក់
 ឲ្យកន្លងរាត្រី (ដូច្នេះ) ទេ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា
 ម្ចាស់វេទ្យដ្ឋស្ថីសៈ ឮថាអ្នកឯងបានឆាន់កោជនដែលខ្លួនទុកដាក់ឲ្យកន្លង
 រាត្រី ពិតមែនឬ ។ ព្រះវេទ្យដ្ឋស្ថីសៈក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស
 ពិតមែន ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់
 វេទ្យដ្ឋស្ថីសៈ អ្នកឯងមិនសមបើនឹងឆាន់កោជនដែលខ្លួនទុកដាក់ឲ្យកន្លង
 រាត្រី (ដូច្នេះ) ទេ ម្ចាស់វេទ្យដ្ឋស្ថីសៈ អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះមិនមែន
 នាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា នឹងមិនមែននាំពួកជនដែល
 ជ្រះថ្លាស្រាប់ហើយឲ្យរើងរឹតតែជ្រះថ្លាតទៅទៀតទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុ
 ណាមួយទំពាស្ម័គ្រ បរិភោគក្តី នូវខាទន័យៈ ឬកោជន័យៈជាសន្មតិការកៈ
 គឺវត្ថុដែលខ្លួនទុកដាក់ឲ្យកន្លងរាត្រី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[១៣១] យោ បទាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថោ អធិប្បតោ
 ភិក្ខុតិ ។ សន្និធិការកំ នាម អន្ធម្ហ បដិគ្គហិតំ
 អបរដ្ឋំ ទាទិតំ ហោតិ ។ ទាទនីយំ នាម បញ្ច
 កោដនានិ យាមកាលំកំ សត្តាហកាលំកំ យាវដី-
 វិកំ វេបេត្ថា អវសេសំ ទាទនីយំ នាម ។ កោដនីយំ
 នាម បញ្ច កោដនានិ ធុទេវោ កុម្មុសោ សត្ត មន្ទោ
 មសំ ។ ទាទិស្សាមិ កុញ្ញស្សាមិទិ បដិគ្គណាតិ អាបត្តិ
 ទុក្ខជស្ស ។ អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ
 ទាទិតិយស្ស ។

[១៣២] សន្និធិការកេ សន្និធិការកសញ្ញា ទា-
 ទនីយំ វា កោដនីយំ វា ទាទតិ វា កុញ្ញតិ វា អាបត្តិ
 ទាទិតិយស្ស ។ សន្និធិការកេ វេមតិកោ ទាទនីយំ
 វា កោដនីយំ វា ទាទតិ វា កុញ្ញតិ វា អាបត្តិ
 ទាទិតិយស្ស ។ សន្និធិការកេ អសន្និធិការកសញ្ញា
 ទាទនីយំ វា កោដនីយំ វា ទាទតិ វា កុញ្ញតិ វា អាបត្តិ
 ទាទិតិយស្ស ។ យាមកាលំកំ សត្តាហកាលំកំ

បាចិត្តិយកណ្ណ កោដនីវត្ត សិក្ខាបទទី ៨ សិក្ខាបទវិរាដ្ឋ

[១៣១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹង
 សិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ណ ។ ដែលហៅថា ខ្លួនទុកដាក់ឲ្យ
 កន្លងរត្រី (បានដល់ខាទន័យ:ឬកោដន័យ:) ដែលខ្លួនទទួលទុកក្នុងថ្ងៃនេះ
 ហើយធានក្នុងថ្ងៃខាងក្រោយ ។ ដែលហៅថា ខាទន័យ: (នោះ) បាន
 ដល់វត្ថុទាំងអស់សម្រាប់ទំពាស្តី រៀបលែងតែកោដនទាំង ៥ យ៉ាង នឹង
 វត្ថុជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក យាវជីវិកចេញ ហៅថា ខាទន័យ: ។
 ដែលហៅថា កោដន័យ: បានដល់កោដនទាំង ៥ យ៉ាង គឺបាយ ១
 ទំស្រស់ ១ ទំក្រៀម ១ ត្រី ១ សាច់ ១ ។ ភិក្ខុទទួលដោយគិតថា
 អញនឹងទំពាស្តី អញនឹងបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុនោះ
 ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ ៗ ព្រោះដែលលេបចូលទៅ ។

[១៣២] របស់ដែលជាសន្និធិការក: ភិក្ខុក៏សំគាល់ថាជាសន្និ-
 ធិការក:មែន ហើយទំពាស្តីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទន័យ: ឬកោដន័យ:
 ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ របស់ដែលជាសន្និធិការក: ភិក្ខុមានសេចក្តី
 សង្ស័យ ហើយទំពាស្តីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទន័យ: ឬកោដន័យ: ត្រូវ
 អាបត្តិបាចិត្តិយ ។ របស់ដែលជាសន្និធិការក: ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែន
 ជាសន្និធិការក: ហើយទំពាស្តីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទន័យ: ឬកោដន័យ:
 ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុទទួលវត្ថុជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក

វិទ្យាបិដកេ មហាវិភង្គោ

យាវជីវិតំ អាហារត្ថាយ បដិគ្គណ្ឌាតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 អន្លោហារេ អន្លោហារេ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អសន្និ-
 ជិតារកេ សន្និជិតារកសញ្ញំ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 អសន្និជិតារកេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 អសន្និជិតារកេ អសន្និជិតារកសញ្ញំ អនាបត្តិ ។

(១៣៣) អនាបត្តិ យាវកាលិតំ យាវកាលេ
 និទហិត្វា កុញ្ញតិ យាមកាលិតំ យាមេ និទហិត្វា
 កុញ្ញតិ សត្តាហកាលិតំ សត្តាហំ និទហិត្វា កុញ្ញតិ
 យាវជីវិតំ សតិ បច្ចយេ បរិកុញ្ញតិ ឧប្បត្តកស្ស
 អាទិកម្ម្ហកស្សតិ ។

អដ្ឋមសំក្កាបទំ ចំដ្ឋិតំ ។

និយមន័យ មហាវិវត្ត

យាវដីវិក ដើម្បីប្រយោជន៍ជាអាហារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុត្រូវ
 អាបត្តិទុក្ខដ គ្រប់ៗឈ្មោះដែលលេបចូលទៅ ។ របស់ដែលមិនមែនជា
 សន្និធិការកៈ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាសន្និធិការកៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ របស់មិន
 មែនជាសន្និធិការកៈ ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ របស់មិនមែនជាសន្និ
 ធិការកៈ ភិក្ខុក៏សំគាល់ថាមិនមែនជាសន្និធិការកៈ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

(១៣៣) អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលទុកដាក់វត្ថុជាយាវកាលិក^(១)
 ហើយធានាត្រូវតាមកំណត់កាល ដល់ភិក្ខុដែលទុកដាក់វត្ថុជាយាម-
 កាលិក^(២) ហើយធានាត្រូវតាមកំណត់យាម (គឺថ្ងៃ១ យប់១) ដល់ភិក្ខុ
 ដែលទុកដាក់វត្ថុជាសត្តាហកាលិក^(៣) ហើយធានាអស់ត្រឹម៧ថ្ងៃ ដល់ភិក្ខុ
 ដែលធានាវត្ថុជាយាវដីវិក^(៤) ព្រោះមានហេតុដែលគួរធានាបាន ដល់ភិក្ខុឆត
 ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ចត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៨ ២៦ ។

១ អង្គិកថា អាហារមានបាយជាដើម ដែលអ្នកបួសតប្បីឆាន់បានតាំងពីព្រឹកទៅដល់ថ្ងៃត្រង់
 ហៅថាយាវកាលិក ។ ២ ទឹក ៨ យ៉ាងមានទឹកស្វាយជាដើម ដែលអ្នកបួសតប្បីឆាន់បានត្រឹម
 ថ្ងៃ១ យប់១ ហៅថាយាមកាលិក ។ ៣ រោសដូរៈ ៥ យ៉ាង មានទឹកដោះថ្លាជាដើម ដែល
 អ្នកបួសតប្បីទុកឆាន់បានក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃ ហៅថា សត្តាហកាលិក ។ ៤ វត្ថុឯទៀតក្រៅពី
 កាលិកទាំង ៣ ខាងដើម ដែលអ្នកបួសតប្បីរក្សាទុកឆាន់បានដរាបទាល់អស់មួយជីវិត ហៅថា
 យាវដីវិក ។

នវិមសិក្ខាបទំ

[១៣៤] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភក្កវា សាវត្ថយំ
វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ
បន សមយេន ធម្មតិយា ភិក្ខុ បណីតភោជនានិ
អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈា-
យន្តិ ជីយន្តិ វិចារេន្តិ កេមំ ហំ នាម សមណា សក្យ-
បុត្តិយា បណីតភោជនានិ អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា
កុញ្ញិស្សន្តិ កស្ស សម្បន្តំ ន មនាបំ កស្ស សាទុំ
ន រុច្ឆតីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខុ តេសំ មនុស្សានំ
ឧជ្ឈាយន្តានំ ជីយន្តានំ វិចារេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខុ
អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ជីយន្តិ វិចារេន្តិ
កេមំ ហំ នាម ធម្មតិយា ភិក្ខុ បណីតភោជនានិ
អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញិស្សន្តិតិ ។ បេ ។
សច្ចំ កីរ តុម្កេ ភិក្ខុវេ បណីតភោជនានិ អត្តនោ
អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញថាតិ ។ សច្ចំ ភក្កវាតិ ។

សំណួរទី ៩

[១៣៤] កាលនោះ ព្រះសព្វញ្ញាពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅ
វត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង
ពួកឆត្វគ្រិយភិក្ខុសូមកោដនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយមកដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន
ហើយឆាន់ ។ ពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា ពួកសម-
ណៈជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្រ មិនសមនឹងសូមកោដនដ៏ឧត្តមទាំង
ឡាយដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនហើយឆាន់សោះ អ្នកណាមួយមិនគាប់ចិត្ត
នឹងកោដនដែលសម្បូរ អ្នកណាមួយមិនចូលចិត្តនឹងកោដនដែលមានរស
ឆ្ងាញ់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពួកមនុស្សទាំងនោះកំពុងពោលទោស
តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ហើយ ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិប
។ បេ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា ពួក
ឆត្វគ្រិយភិក្ខុមិនសមនឹងសូមកោដនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយមកដើម្បីប្រយោជន៍
ដល់ខ្លួន ហើយឆាន់ដូច្នោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកថា អ្នកទាំងឡាយសូមកោដនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយ
មកដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ហើយក៏នាំគ្នាឆាន់ ពិតមែនឬ ។
ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។

វិសេសបិដកេ មហាវិកង្គោ

វិកាហិ ពុទ្ធា ភក្កវា កងំ ហិ នាម តុម្រេ
 មោយបុរិសា បណ្ឌិតកោដនានិ អត្ថនោ អត្ថាយ
 វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញិស្សប នេតំ មោយបុរិសា អប្បសន្នានំ
 វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។
 ឯវេត្ថ បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាប
 យានិ ខោ បន តានិ បណ្ឌិតកោដនានិ សេយ្យដ៏ទំ
 សប្បំ នវីនតំ តេលំ មជ្ជ ដាណីតំ មន្ទោ មំសំ
 ឡិវំ ធនិ ។ យោ បន ភិក្ខុ ឯវេត្ថានិ បណ្ឌិត-
 កោដនានិ អត្ថនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញេយ្យ
 ចាចិត្តយន្តិ ។ ឯវេត្ថានំ ភក្កវា ភិក្ខុនំ សិក្ខាបទំ
 បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[១៣៥] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ
 តិលានា ហោន្តិ ។ តិលានបុច្ឆកា ភិក្ខុ តិលាន
 ភិក្ខុ ឯវេត្ថានំ កុញ្ញេយ្យ ខមនីយំ កង្កិ យាបនី-
 យន្តិ ។ បុព្វេ មយំ អាវុសោ បណ្ឌិតកោដនានិ
 អត្ថនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញាម តេន នោ ជាសុ

វិទ្យាបិដក មហាវិក័ត

ព្រះសព្វញ្ញាត្ថម្ភដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ពួកបុរសសោះសូន្យ
អ្នកទាំងឡាយ មិនសមនឹងសូមកោដនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយមក ដើម្បីប្រ-
យោជន៍ដល់ខ្លួន ហើយឆាន់ដូច្នេះទេ នៃពួកបុរសសោះសូន្យ អំពើនេះ
មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬនាំពួកជនដែល
ជ្រះថ្លាហើយឲ្យរំលឹកតែជ្រះថ្លាតទៅទៀតទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា
កោដនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយណាមួយ កោដនដ៏ឧត្តមទាំងនោះ ដូចម្តេច
កោដនដ៏ឧត្តមទាំងនោះគឺទឹកដោះថ្នាំ ទឹកដោះខាប ប្រេង ទឹកឃ្មុំ
ស្ករអំពៅ ត្រី សាច់ ទឹកដោះស្រស់ ទឹកដោះជូរ ។ ភិក្ខុណាមួយ
សូមកោដនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់
ខ្លួន ហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគទ្រង់បានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

(១៣៥) សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានដម្បី ។ ពួកភិក្ខុ
អ្នកស្អប់ដម្បីបាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុឈឺទាំងឡាយថា ម្ចាស់អាវុសា
លោកអាចអត់ត្រាបានឬទេ អាចប្រព្រឹត្តទៅបានឬទេ ។ ពួកភិក្ខុឈឺ
ឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសា ក្នុងកាលមុនយើងទាំងឡាយបានសូមកោដនដ៏
ឧត្តមទាំងឡាយមកដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនហើយឆាន់ ព្រោះហេតុនោះ

បាឋិត្តិយកណ្តោ ភោជនវត្ថុស្ស វេទនាសមុបស្ស អនុប្បញ្ញត្តិ

ហោតិ ឥនាទិ បន ភកវតា បដិក្ខត្តនំ កុក្កុទ្ធាយន្តា
 ន វិញ្ញាបេម តេន នោ ន ដាសុ ហោតីតិ ។ ភកវតោ
 ឯតមន្តំ អាហោចេសុំ ។ អថោ ភកវា ឯតស្មី និទានេ
 ឯតស្មី បករណោ ធម្មំ កងំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ
 អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ កិលានេន ភិក្ខុនា បណ្ឌិតភោជ-
 នាទិ អត្ថនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញតុំ ឯវត្ថុ បន
 ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យថ យានិ ខោ បន
 តានិ បណ្ឌិតភោជនាទិ សេយ្យថីទំ សប្បំ នវនីតំ
 តេលំ មធុ ដាណីតំ មន្ទោ មំសំ ជីវំ ទទិ ។ យោ
 បន ភិក្ខុ ឯវត្ថុនាទិ បណ្ឌិតភោជនាទិ អកិលានោ
 អត្ថនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញេយ្យ ចាចិត្តិយន្តិ ។

[១៣៦] យានិ ខោ បន តានិ បណ្ឌិតភោជ-
 នាទិ តិ សប្បំ ធាម តោសប្បំ វា អជីកាសប្បំ វា

បាចិត្តិយកណ្ណ កោដនវគ្គ សិក្ខាបទទី៩ សេចក្តីបញ្ញត្តិវាចនាប្រាប់

ទើបយើងទាំងឡាយមានសេចក្តីសប្បាយ តែឥឡូវនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់ហាមហើយ យើងទាំងឡាយខ្លាចក្រែង មិនហ៊ានសូមទៀត ទើប
 សេចក្តីមិនសប្បាយមានដល់យើងទាំងឡាយដោយហេតុនោះ ។ ភិក្ខុទាំង
 ឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះរឿងនេះ
 ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មកថា ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុង
 ពេលនោះហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឈរ
 សូមកោដនដ៏ទុត្តមទាំងឡាយ មកដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនហើយឆាន់បាន
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិទ្ធិរូបនេះយ៉ាង
 នេះថា កោដនដ៏ទុត្តមទាំងឡាយណាមួយ កោដនដ៏ទុត្តមទាំងនោះដូច
 ម្តេច កោដនដ៏ទុត្តមទាំងនោះគឺ ទឹកដោះថ្នាំ ទឹកដោះខាប់ ប្រេង ទឹកយ៉ូ
 ស្ករអំពៅ ត្រី សាច់ ទឹកដោះស្រស់ ទឹកដោះជូរ ។ ភិក្ខុណាមួយគ្មាន
 ដើម្បីសូមកោដនដ៏ទុត្តមទាំងឡាយមានសភាពយាងនេះ ដើម្បីប្រយោជន៍
 ដល់ខ្លួនហើយឆាន់ ត្រូវតាមត្តិបាចិត្តិយ ។

(១៣៦) ត្រង់ពាក្យថា កោដនដ៏ទុត្តមទាំងឡាយណាមួយ
 កោដនដ៏ទុត្តមទាំងនោះ គឺទឹកដោះថ្នាំរបស់គាត់ ទឹកដោះថ្នាំរបស់ព្រះភិក្ខុ

វិធីបិដកេ មហាវិក្កោ

មហិសសប្បិ វា^(១) យេសំ មំសំ កកប្បតិ តេសំ
 សប្បិ ។ ឈីតំ ឆាម តេសំយេវ ឈីតំ ។ តេលំ ឆាម
 តិលតេលំ សាសបតេលំ មធុកតេលំ ឃរណ្ណតេលំ
 សោតេលំ ។ មធុ ឆាម មក្ខិកាមធុ ។ ជាណីតំ ឆាម
 ឧច្ចមា ធិត្ថតំ ។ មច្ឆោ ឆាម ឧទកចរេ^(២) វុច្ចតិ ។
 មំសំ ឆាម យេសំ មំសំ កកប្បតិ តេសំ មំសំ ។ ឌីរំ
 ឆាម តោឌីរំ វា អជីកាឌីរំ វា មហិសឌីរំ វា យេសំ
 មំសំ កកប្បតិ តេសំ ឌីរំ ។ ធជិ ឆាម តេសំ-
 យេវ ធជិ ។

[១៣៧] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អជិប្ប-
 តោ ភិក្ខុតិ ។ ឃរ្យចានិ បណ្ឌិតកោជនាធិតិ
 តថាវ្យចានិ បណ្ឌិតកោជនាធិ ។ អភិលាបោ ឆាម
 យស្ស វិបា បណ្ឌិតកោជនាធិ ជាសុ ហោតិ ។

១ មហិសំ វា សប្បិ ។ ម. មហិសា សប្បិ វា ។ ២ សព្វត្ថ ឆ្លៀសយេវ
 បាវោ ទិស្សតិ ភិក្ខុនិវាសិក្ខុស្ស បាជិទេសនីយកល្ខោ បស សព្វត្ថាបិ ឧទកោតិ ទិស្សតិ ។
 វិបាវោ គហេតព្វំ ។

វិនយបិដក មហាវិក័ត្ត

ទឹកដោះថ្ងារបស់ក្របីក្តី ហៅថាទឹកដោះថ្ងា ឬសប្បនឹងសាច់របស់ពួកសត្វ
 ណាដ៏គួរ (ដល់វិនយបញ្ញត្តិ) ទឹកដោះថ្ងារបស់ពួកសត្វនោះ ហៅថា ទឹក
 ដោះថ្ងាឬសប្ប ។ ទឹកដោះខាបរបស់សត្វអម្បាលនោះឯង ហៅថា ទឹក
 ដោះខាបឬនវនីត ។ ប្រេងល្ង ប្រេងស្ពៃ ប្រេងស្រក់ ប្រេងល្អងខ្លៃ នឹង
 ប្រេងគឺខ្វាញ់រាវ ហៅថា ប្រេង ។ ទឹកផ្អែមរបស់មេឃុំ ហៅថា ទឹកឃុំ ។
 ទឹកផ្អែមដែលកើតអំពីអំពៅ ហៅថា ទឹកអំពៅឬស្ករអំពៅ ។ សត្វដែល
 ត្រាច់ទៅក្នុងទឹក ហៅថា ត្រីឬមច្ឆជាតិ ។ សាច់នៃពួកសត្វណាក៏គួរ
 (ដល់វិនយបញ្ញត្តិ) សាច់នៃពួកសត្វទាំងនោះ ហៅថា សាច់ឬម៉សៈ ។ ទឹក
 ដោះស្រស់របស់គោក្តី ទឹកដោះស្រស់របស់ពពែក្តី ទឹកដោះស្រស់របស់
 ក្របីក្តី ហៅថា ទឹកដោះស្រស់ឬទ័រៈ សាច់របស់ពួកសត្វណាដ៏គួរ (ដល់វិ-
 នយបញ្ញត្តិ) ទឹកដោះស្រស់របស់ពួកសត្វទាំងនោះ ហៅថា ទឹកដោះស្រស់
 ឬទ័រៈ ។ ទឹកដោះជ្រូករបស់ពួកសត្វទាំងនោះ ហៅថា ទឹកដោះជ្រូកឬទ័រ ។

(១៣៧) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងបឋមបា-
 រាជិកសិក្ខាបទ ។ ពាក្យថា កោជនដ៏ទុក្ខមទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះ
 គឺកោជនដ៏ថ្លៃថ្លាទាំងឡាយមានសភាពដូច្នោះ ។ ភិក្ខុណារៀនកោជន
 ដ៏ទុក្ខមទាំងឡាយហើយនៅជាសប្បាយបាន ភិក្ខុនោះហៅថាគ្មានជម្ងឺ ។

បាចិត្តិយកណ្តោ កោដិសវគ្គស្ស វេមសិក្ខាបទស្ស អាបត្តិវាចា

តិលានោ ឆាម យស្ស វិនា បណ្ឌិតកោដនានិ ន
 ដាសុ ហោតិ ។ អតិលានោ អត្ថនោ អត្ថាយ វិញ្ញា-
 បេតិ បយោគេ ទុក្ខដំ ។ បដិលាភេន កុញ្ញស្ស-
 មិតិ បដិកុញ្ញាតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អដ្ឋោហារេ
 អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[១៣៨] អតិលានោ អតិលានសញ្ញា បណ្ឌិត-
 កោដនានិ អត្ថនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញតិ
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អតិលានោ វេមតិកោ បណ្ឌិត-
 កោដនានិ អត្ថនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញតិ
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អតិលានោ តិលានសញ្ញា
 បណ្ឌិតកោដនានិ អត្ថនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញតិ
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ តិលានោ អតិលានសញ្ញា
 អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ តិលានោ វេមតិកោ អាបត្តិ
 ទុក្ខជស្ស ។ តិលានោ តិលានសញ្ញា អនាបត្តិ ។

បាចិត្តិយកណ្ណ ភោជនវត្ថុ សិក្ខាបទទី៩ វារៈដែលត្រូវអាបត្តិ

ភិក្ខុណារៀបចំកោដនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយហើយនៅសប្បាយមិនបាន ភិក្ខុ
នោះហៅថាមានជម្ងឺ ។ ភិក្ខុគ្មានជម្ងឺ សូមកោដនទាំងនោះ ដើម្បីប្រយោជន៍
ដល់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិទុកដរាបប្រយោគ ។ ភិក្ខុទទួលដោយតាំង
ចិត្តថា អញនឹងធានា ត្រូវអាបត្តិទុកដក្នុងខណៈដែលបានមក ។ ភិក្ខុនោះ
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

(១៣៨) ខ្លួនមិនឈឺ ភិក្ខុសំគាល់ថាខ្លួនមិនឈឺ ហើយ
សូមកោដនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយមក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ហើយធានា
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ខ្លួនមិនឈឺ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយសូម
កោដនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយមក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ហើយធានា
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ខ្លួនមិនឈឺ ភិក្ខុសំគាល់ថាខ្លួនឈឺ ហើយ
សូមកោដនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយមក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ហើយធានា
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ខ្លួនឈឺ ភិក្ខុសំគាល់ថាខ្លួនមិនឈឺ ត្រូវអាបត្តិ
ទុកដរាប ។ ខ្លួនឈឺ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុកដរាប ។
ខ្លួនឈឺ ភិក្ខុសំគាល់ថាខ្លួនឈឺ មិនត្រូវអាបត្តិ ។

វិន័យបិដកេ មហាវិភង្គោ

(១៣៩) អនាបត្តិ តិលានស្ស តិលានោ ហុត្វា
 វិញ្ញាបេត្វា អតិលានោ ភុញ្ញតិ តិលានស្ស សេសកំ
 ភុញ្ញតិ ញាតកានំ បវរិតានំ អញ្ញស្សត្ថាយ អត្ថ-
 នោ ធនេន ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្ម្ហកស្សតិ ។

ឧបសម្ព័ន្ធបទំ និដ្ឋិតំ ។

វិធីបំផុត មហាវិវត្ត

[១៣៩] អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុឈ្នី ដល់ភិក្ខុដែលមានជម្ងឺហើយ
 សូម លុះសូមបានមកក៏បាត់ជម្ងឺនោះហើយឆាន់ ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់ភោជន
 ដ៏សល់អំពីភិក្ខុឈ្នី ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់ភោជនរបស់ពួកញាតិ ដល់ភិក្ខុ
 ដែលឆាន់ភោជនរបស់ពួកជនដែលបានបរវារណា ដល់ភិក្ខុដែលសូម
 ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អ្នកដទៃត ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់ភោជនដែលកើតដោយ
 ទ្រព្យរបស់ខ្លួន ដល់ភិក្ខុឆត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៩ ចប់ ។

ទស្សនៈក្បាច់

[១៤០] តេជ សមយេន តុន្ត្រា កតវា វេសាលៈ-
យំ វិហរតិ មហាវនេ ក្រដាតាសាលាយំ ។ តេជ ខេ-
បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ សព្វបំសុត្តលំកោ
សុសានេ វិហរតិ ។ សោ មនុស្សេហិ ជ័យមាធំ ន
ឥន្ទ្រតិ បដិគ្គហេតុំ ។ សុសានេបិ រុក្ខមូលេបិ ឧម្មារេបិ
អយ្យវេសាដិតកាធំ សាមំ កហេត្វា កុញ្ញតិ ។ មនុស្សា
ឧជ្ឈាយន្តំ ជ័យន្តំ វិចារេន្តំ កេបំ ហិ នាម អយំ ភិក្ខុ
អម្ពាតំ អយ្យវេសាដិតកាធំ សាមំ កហេត្វា កុញ្ញស្ស-
តិ ខេរោយំ ភិក្ខុ វជរោ មនុស្សបំសំ មញ្ញោ ខាទ-
តីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខុ តេសំ មនុស្សាធំ ឧជ្ឈា-
យន្តាធំ ជ័យន្តាធំ វិចារេន្តាធំ ។ យេ តេ ភិក្ខុ
អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តំ ជ័យន្តំ វិចារេន្តំ
កេបំ ហិ នាម ភិក្ខុ អនិច្ចំ មុខទ្វារំ អាហារំ
អាហារិស្សតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ ភិក្ខុ ភិក្ខុ អនិច្ចំ

សិក្ខាបទទី ១០

(១៤០) កាលនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធមានព្រះភាគ កាលគង់នៅ
ក្នុងភិក្ខុសាសនា ក្នុងមហាវន ក្បែរក្រុងវេសាលី ។ សម័យនោះឯង
មានកិក្ខុ ១ រូបជាអ្នកប្រព្រឹត្តបំបាត់សុក្ខនូវរបស់គ្រប់យ៉ាង^(១) នៅក្នុងព្រៃ
សួសាន ។ កិក្ខុនោះមិនប្រាថ្នានឹងទទួលយកវត្ថុដែលមនុស្សទាំងឡាយ
ឲ្យឡើយ ។ កិក្ខុនោះកាន់យកនូវសំណែន ក្នុងព្រៃសួសានខ្លះ ទៀប
គល់ឈើខ្លះ ទៀបធរណីទ្វារខ្លះ ដោយខ្លួនឯង ហើយធាន់ ។ មនុស្ស
ទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា កិក្ខុនេះមិនគួរបើនឹង
កាន់យកសំណែនរបស់យើងទាំងឡាយដោយខ្លួនឯង ហើយធាន់ទេ
កិក្ខុជាថេរនេះមានកាយធាតុ ទំនងជាស៊ីសាច់មនុស្សទេដឹង ។ កិក្ខុទាំង-
ឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ហើយ ។
ពួកកិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ពួកកិក្ខុនោះពោល
ទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា កិក្ខុមិនគួរនឹងស៊ីលេបនូវអាហារតាមទ្វារ
មាត់ ជាអាហារដែលគេមិនបានប្រគេនសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់កិក្ខុ ឮថាអ្នកឯងស៊ីលេបនូវអាហារ

១ អដ្ឋកថា កិក្ខុនោះប្រព្រឹត្តបំបាត់សុក្ខនូវគ្រប់ដងពួក ដោយហោចទៅសូម្បីឈើស្លក់កប់សុក្ខល
យកទៅ ។

វិសេសបិដកេ មហាវិកង្កោ

មុខទ្វារំ អាហារំ អាហារសីតិ ។ សង្ខំ កកវាតិ ។
 វិករហិ ពុទ្ធនោ កកវា កកមំ ហិ នាម វុំ មោយបុរិស
 អទិន្នំ មុខទ្វារំ អាហារំ អាហារស្សសំ នេតំ មោយបុរិស
 អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោកា-
 វាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ
 ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ អទិន្នំ មុខទ្វារំ
 អាហារំ អាហារេយ្យ ចាចិត្តិយន្តិ ។ ឯវញ្ចំ កកវតា
 ភិក្ខុនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញតំ ហោតិ ។

[១៤១] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ
 ឧទកទន្តចោណោ កុក្កុទ្ធាយន្តិ ។ កកវតោ ឯតមត្តំ
 អាហារេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ឧទកទន្តចោណំ
 សាមំ គហេត្វា កុញ្ញតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ ឥមំ
 សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ អទិន្នំ
 មុខទ្វារំ អាហារំ អាហារេយ្យ អញ្ញត្រិ ឧទកទន្ត-
 ចោណា ចាចិត្តិយន្តិ ។

វិទ្យាបិដក មហាវិក័ត

តាមទ្វារមាត់ ជាអាហារដែលគេមិនបានប្រគេន ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុនោះ
 ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏
 មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរនឹងស៊ីលេប
 នូវអាហារតាមទ្វារមាត់ ជាអាហារដែលគេមិនបានប្រគេន (ដូច្នេះ) ទេ
 នៃមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះ
 ថ្លាទេ ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងតទៅទៀត
 ទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើង
 នូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយលេបនូវអាហារតាមទ្វារមាត់
 ជាអាហារដែលគេមិនបានប្រគេន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សិក្ខាបទ
 នេះព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

(១៤១) សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុង
 ទឹកនឹងឈើស្គន់ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអ-
 នុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកាន់យកទឹកនឹងឈើស្គន់ឆាន់ដោយខ្លួនឯងបាន ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា
 ភិក្ខុណាមួយលេបនូវអាហារតាមទ្វារមាត់ ជាអាហារដែលគេមិនបានប្រ-
 គេន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែទឹកនឹងឈើស្គន់ ។

[១៤២] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។

ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អជិប្បតោ

ភិក្ខុតិ ។ អទិន្នំ នាម អប្បដិក្ខហិតកំ វុច្ចតិ ។

ទិន្នំ នាម កាយេន វា កាយប្បដិពទ្ធន វា

ទិស្សក្តិយេន វា នេន្តេ ហត្ថចាសេ បីតោ កាយេន

វា កាយប្បដិពទ្ធន វា បដិក្កណ្ឌតិ ឯតំ ទិន្នំ

នាម ។ អាហារោ នាម ឧទកទន្ធចោណំ វេបេត្វា

យង្គិញ្ចំ អដ្ឋោហារណីយំ ឯសោ អាហារោ នាម ។

អញ្ញត្រ ឧទកទន្ធចោណាតិ វេបេត្វា ឧទកទន្ធម្ម

ចោណំ ។ ខាទិស្សមិ ភុញ្ញិស្សមីតិ កណ្ឌតិ

អាបត្តិ ឧក្កដស្ស ។ អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ

ចាចិត្តិយស្ស ។

បាបិយ្យកណ្ណ ពោជនវគ្គ សំក្កាបទទី ១០ វិភង្គ

(១៤៤) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹង
សំក្កាបទទី ១ នៃបាពជកកណ្ណ ។ ដែលហៅថា គេមិនបានប្រគេន
គឺសំដៅយកវត្ថុដែលភិក្ខុមិនបានទទួលប្រគេន ។ ដែលហៅថា របស់
ដែលគេប្រគេន គឺកាលបើទាយកឲ្យរបស់ណាដោយកាយក្តី ដោយ
របស់ដែលជាប់នឹងកាយក្តី ដោយបោះឲ្យក្តី ភិក្ខុក៏ស្ថិតនៅក្នុងហត្ថបាស
បានទទួល^(១)ដោយកាយ ឬ ដោយរបស់ដែលជាប់នឹងកាយ របស់នេះ
ហៅថា គេប្រគេន ។ ដែលហៅថា អាហារ គឺរបស់ណាមួយដែល
គួរលេបចូលទៅបាន វៀរលែងតែទឹកនឹងឈើស្មួន^(២) របស់នេះហៅថា
អាហារ ។ ពាក្យថា វៀរលែងតែទឹកនឹងឈើស្មួន គឺលើកលែងតែទឹក
នឹងឈើស្មួន^(៣) ។ ភិក្ខុទទួលយកដោយគិតថា អញនឹងទំពាស្តី អញនឹង
បរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាបិយ្យ គ្រប់ៗ
វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

១ អង្គថា កិរិយាទទួលប្រគេនប្រកបដោយអង្គ ៥ គឺ ១ វត្ថុដែលបុរសមានកំលាំងយ៉ាង
ពណ្តាល ឈមលើកឡើងបាន ។ ២ អ្នកប្រគេនបិតនៅក្នុងហត្ថបាស ។ ៣ អ្នកប្រគេន
បានបង្ហោនខ្លួនចូលមក ។ ៤ ទេវតា មនុស្ស ឬ សត្វតិរច្ឆានក្តីប្រគេន ។ ៥ ភិក្ខុទទួលវត្ថុ
នោះដោយកាយក្តី ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយក្តី ។

វិសយបំណិពេ មហាវិកង្កោ

[១៤៣] អប្បដិក្ខហិតកេ អប្បដិក្ខហិតកសញ្ញា
អធិន្នំ មុខទ្វារំ អាហារំ អាហារតិ អញ្ញាត្រ ឧទក-
នន្តោណា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អប្បដិក្ខហិតកេ
វេមតិកោ អធិន្នំ មុខទ្វារំ អាហារំ អាហារតិ អញ្ញាត្រ ឧទ-
កនន្តោណា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អប្បដិក្ខហិតកេ
បដិក្ខហិតកសញ្ញា អធិន្នំ មុខទ្វារំ អាហារំ អាហារតិ
អញ្ញាត្រ ឧទកនន្តោណា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
បដិក្ខហិតកេ អប្បដិក្ខហិតកសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។
បដិក្ខហិតកេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ បដិក្ខ-
ហិតកេ បដិក្ខហិតកសញ្ញា អនាបត្តិ ។

[១៤៤] អនាបត្តិ ឧទកនន្តោណា ចត្តារិ មហា-
វិកតានំ សតិ បច្ចយេ អសតិ កប្បិយការកេ សាមំ
កហោត្វា បរិកុញ្ញតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មត្តកស្សាតិ ។

ទសមស្សបទំ និដ្ឋិតំ ។

ហោជិនវត្តោ បពុត្តោ ។

វិទ្យាបទ មហាវិភង្គ

[១៤៣] វត្ថុដែលភិក្ខុមិនបានទទួលប្រគេន ភិក្ខុក៏សំគាល់ថាមិន
បានទទួលប្រគេន ហើយលេបនូវអាហារតាមទ្វារមាត់ ជាអាហារ
ដែលគេមិនប្រគេន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែទឹកនឹងឈើស្គន់ ។
វត្ថុដែលភិក្ខុមិនបានទទួលប្រគេន ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយលេបនូវអាហារ
តាមទ្វារមាត់ ជាអាហារដែលគេមិនបានប្រគេន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ
វៀរលែងតែទឹកនឹងឈើស្គន់ ។ វត្ថុដែលភិក្ខុមិនបានទទួលប្រគេន ភិក្ខុ
សំគាល់ថាបានទទួលប្រគេន ហើយលេបនូវអាហារតាមទ្វារមាត់ ជា
អាហារដែលគេមិនបានប្រគេន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែទឹកនឹង
ឈើស្គន់ ។ វត្ថុដែលភិក្ខុបានទទួលប្រគេន ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនទាន់បាន
ទទួលប្រគេន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ វត្ថុដែលភិក្ខុទទួលប្រគេន ភិក្ខុសង្ស័យ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ វត្ថុដែលភិក្ខុទទួលប្រគេនហើយ ភិក្ខុក៏សំគាល់ថាបាន
ទទួលប្រគេនហើយ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[១៤៤] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលឆាន់ទឹកនឹងឈើស្គន់ ដល់ភិក្ខុ
ដែលកាន់យកថ្នាំមហាវិភត ៤ យ៉ាង^(១)ដោយខ្លួនឯងហើយឆាន់ ព្រោះមាន
ហេតុហើយគ្មានកប្បិយការក ដល់ភិក្ខុឆត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ១០ ចប់ ។
រោជនវគ្គទី ៤ ចប់ ។

១ មហាវិភត ៤ គឺ ម្អូត ១ គូថ ១ ដេះ ១ ដី ១ ។

បាចិត្តិយកណ្តោ កោដិវត្តស្ស ទ្វាដំ

តស្សុទ្ធានំ

បិណ្ឌោ គណំ បរំ បូរី

ទ្វេ ច វុត្តា បរាណា(១)

វិកាលោ(២) សន្និធិការំ(៣)

បណ្ឌិតំ ទ្វារកំ ទសាតិ(៤)

១ ទ វុត្តា បរាណា ។ ២ ឧ. ម. វិកាលោ ។ ៣ ឧ. ម. សន្និធិ វិរំ ។ ៤ ទ ម ទន្តបោណោ គេ ទសាតិ ។

បាច័ត្តិយកណ្ណ កោដិវគ្គ ទទួល

ចំនួនសិទ្ធិបទក្នុងកោដិវគ្គនោះមាន ១០ យ៉ាង គឺ

បិណ្ឌ(សិទ្ធិបទ)១ គណៈ(សិទ្ធិបទ)១

បរ(សិទ្ធិបទ)១ បូរ(សិទ្ធិបទ)១

បរវណ្ណា (សិទ្ធិបទ)ពីរ ព្រះដ៏មានព្រះភាគពាលហើយ

វិកាល(សិទ្ធិបទ)១ សន្និធិការ(សិទ្ធិបទ)១

បណីត(សិទ្ធិបទ)១ ទ្វារក(សិទ្ធិបទ)១ ។

អបេលកវគ្គស្ស បឋមសិក្ខាបទំ

[១៤៥] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភកវា វេសាលីយំ
វិហរតិ មហារាជេ ត្វជាតារសាលាយំ ។ តេន ខោ បន
សមយេន សង្ឃស្ស ខាទនីយំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ អថខោ
អាយស្មា អានន្តោ ភកវតោ ឯតមន្តំ អាហេចេសិ ។
តេនហានន្ន វិហរសាទានំ ប្បំ ទេហីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ
ខោ អាយស្មា អានន្តោ ភកវតោ បដិស្សន្ទិវា វិហរសាទេ
មដិទានីយា និសីទាបេត្វា ឯកេតំ ប្បំ ទេន្តោ អញ្ញាតិ-
ស្ស បរិព្វាជិកាយ ឯកំ មញ្ញមាណោ ទ្វេ បូវេ អនាសិ ។
សាមន្តា បរិព្វាជិកាយោ តំ បរិព្វាជិកំ ឯតទរោច្ចំ
ជាហេ តេ ឯសោ សមណោតិ ។ ន មេសោ សមណោ
ជាហេ ឯកំ មញ្ញមាណោ ទ្វេ បូវេ អនាសីតិ ។ ទុតិយម្បិ
ខោ អាយស្មា អានន្តោ ឯកេតំ ប្បំ ទេន្តោ តស្ស-
យេវ បរិព្វាជិកាយ ឯកំ មញ្ញមាណោ ទ្វេ បូវេ អនាសិ ។

អបេលកវិគ្គ លិក្ខាបទទី ១

(១៤៥) កាលនោះ ព្រះសព្វញ្ញា^២ដ៏មានជោគ គង់នៅ
ក្នុងគារសាលាក្នុងព្រៃមហាវន ទៀបក្រុងវេសាលី ។ សម័យនោះឯង
របស់ដែលបុគ្គលគប្បីទំពារស៊ីកើតឡើងដល់សង្ឃ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មាន
អាយុក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់អានន្ទ បើដូច្នោះអ្នកចូរឲ្យនឹងដល់ពួកមនុស្សអ្នកស៊ី
ដែលចុះ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុទទួលព្រះពុទ្ធដ៏កាថា បពិត្រព្រះអង្គ
ដ៏ចម្រើន យ៉ាងហ្នឹងហើយ។ ក៏ឲ្យពួកមនុស្សដែលជាអ្នកស៊ីដែលអង្គុយជាជួរ
ហើយក៏ឲ្យនិមួយៗ (ដែលមនុស្សដែលជាអ្នកស៊ីដែល) រួចឲ្យនិព័រទៅនាង
បរិព្វាជីកាម្នាក់ដោយសំគាល់ថាឲ្យនិមួយដូចគេទាំងពួងដែរ ។ ពួកនាង
បរិព្វាជីកា (ដែលនៅ) ជុំវិញ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងនាងបរិព្វាជីកានោះ
ថា សមណនោះជាសហាយរបស់នាងឬ ។ នាងបរិព្វាជីកានោះឆ្លើយថា
សមណ⁺នុះមិនមែនជាសហាយរបស់ខ្ញុំទេ គឺលោកសំគាល់ថាឲ្យនិមួយដល់
ខ្ញុំតែឲ្យបំបៅជាឲ្យនិព័រមកវិញ ។ វាជាគំរប់ពីរដង ព្រះអានន្ទដ៏មាន
អាយុ ឲ្យនិមួយៗ (ដែលមនុស្សដែលជាអ្នកស៊ីដែល) រួចឲ្យនិព័រទៅនាង
បរិព្វាជីកាដែលនោះ ដោយសំគាល់ថាឲ្យនិមួយដូចគេទាំងពួងដែរ ។

បាចិត្តិយកណ្តោ អបេសកវត្តស្ស បឋមសំក្កាបទស្ស និកាមំ

សាមន្តា បរិព្វាជិកាយោ នំ បរិព្វាជិកំ ឯតទភេត្តំ
 ជាហេ តេ ឯសោ សមណោតិ ។ ន មេសោ សម-
 ណោ ជាហេ ឯកំ មញ្ញមាណោ ទ្វេ បូវេ អនាសីតិ ។
 តតិយម្បិ ចោ អាយស្មា អាណន្តោ ឯកេកំ បូវំ ទេន្តោ
 តស្សយេវ បរិព្វាជិកាយ ឯកំ មញ្ញមាណោ ទ្វេ បូវេ
 អនាសិ ។ សាមន្តា បរិព្វាជិកាយោ នំ បរិព្វាជិកំ
 ឯតទភេត្តំ ជាហេ តេ ឯសោ សមណោតិ ។ ន
 មេសោ សមណោ ជាហេ ឯកំ មញ្ញមាណោ ទ្វេ បូវេ
 អនាសីតិ ។ ជាហេ ន ជាហេតិ ឧប្បល្លាសុ ។ អញ្ញាត-
 ហេបិ អាជីវកោ បរិវេសនំ អគមាសិ ។ អញ្ញាតហេ
 ភិក្ខុ បហូតេន សប្បិទា ឱទនំ មទ្គិត្វា តស្ស
 អាជីវកស្ស មហន្តំ បិណ្ឌំ អនាសិ ។ អថេចា សោ
 អាជីវកោ នំ បិណ្ឌំ អាទាយ អគមាសិ ។ អញ្ញា-
 តហេ អាជីវកោ នំ អាជីវកំ ឯតទភេត កុតោ

បាចិត្តយកណ្តា អបេលកវិញ្ញា សិក្ខាបទទី ១ និកាម

ពួកនាងបរិព្វាជីកា(ដែលនៅ)ជុំវិញ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងនាងបរិព្វាជីកា
 នោះថា សមណៈ⁺នុ៎ះជាសហាយរបស់នាងឬ? នាងបរិព្វាជីកានោះឆ្លើយថា
 សមណៈ⁺នុ៎ះមិនមែនជាសហាយរបស់ខ្ញុំទេ គឺលោកសំគាល់ថាឲ្យនិមួយ
 ដល់ខ្ញុំ តែត្រឡប់ទៅជាឲ្យនិព័រមកវិញ ។ វាៈជាគំរប់បីដងទៀត ព្រះ
 កន្ទុដ៏មានអាយុ ឲ្យនិមួយៗ(ដល់មនុស្សដែលជាអ្នកស៊ីដែល) រួចឲ្យ
 និព័រទៅនាងបរិព្វាជីកាដែលនៅនោះ ដោយសំគាល់ថាឲ្យនិមួយដូចគេ
 ទាំងពួងដែរ ។ ពួកនាងបរិព្វាជីកា(ដែលនៅ)ជុំវិញ ក៏និយាយពាក្យនេះ
 នឹងនាងបរិព្វាជីកានោះថា សមណៈ⁺នុ៎ះជាសហាយរបស់នាងឬ? នាងបរិ-
 ព្វាជីកានោះឆ្លើយថា សមណៈ⁺នុ៎ះមិនមែនជាសហាយរបស់ខ្ញុំទេ គឺលោក
 សំគាល់ថាឲ្យនិមួយដល់ខ្ញុំ តែត្រឡប់ទៅជាឲ្យនិព័រមកវិញ ។ ពួកនាង
 បរិព្វាជីកាទាំងនោះ ក៏នាំគ្នានិយាយចម្លងថា (សមណៈ⁺នុ៎ះ) សហាយឬ
 មិនមែនសហាយ ។ (វេលានោះ) មានអាជីវកម្មកំដៅទៅកាន់ទីដែល
 គេអង្គុស ឬចែក(ទំ) ។ (ពេលនោះ) មានភិក្ខុមួយរូបកំពុងច្របាច់
 បាយលាយដោយទឹកដោះថ្នាំដ៏ច្រើន ហើយក៏ឲ្យដុំបាយ១ដុំដល់អាជីវក
 នោះ ។ លំដាប់នោះ អាជីវកនោះក៏កាន់យកដុំបាយនោះហើយដើរទៅ ។
 (ពេលនោះ) មានអាជីវកម្មកំដៅទៅកាន់ពោលពាក្យនេះនឹងអាជីវកនោះថា

វិទ្យាបិដកេ មហាវិក្កោ

តយា អាវុសោ បិណ្ឌោ លទ្ធាតិ ។ តស្សុវុសោ
 សបណាស្ស តោតមស្ស មុណ្ឌាកកហបតិកស្ស បរិវេ
 សនាយ លទ្ធាតិ ។ អស្សេស្សំ ខោ ឧចាសកា
 តេសំ អាជីវកាធំ ឥមំ កថាសល្លាបំ ។ អថខោ
 តេ ឧចាសកា យេន កកវា តេនុបសន្តមីសុ
 ឧបសន្តមីត្វា កកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ-
 សុ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្ធ ខោ តេ ឧចាសកា
 កកវន្តំ ឯកមន្តំ ឥមំ កកវន្តំ តិវិយា អវណ្ណាកា-
 មា ពុទ្ធស្ស អវណ្ណាកាមា ធម្មស្ស អវណ្ណាកាមា
 សន្ស័ស្ស សាធុ កន្តេ អយ្យា តិវិយាធំ
 សហត្ថា ន ធម្មេយ្យន្តិ ។ អថខោ កកវា តេ
 ឧចាសកេ ធម្មិយា កថាយ សន្តស្សសិ សមា-
 ធមេសិ សមុត្តេជេសិ សម្មហំសេសិ ។ អថខោ
 តេ ឧចាសកា កកវតា ធម្មិយា កថាយ សន្តស្សតា
 សមាធមិតា សមុត្តេជិតា សម្មហំសិតា ឧដ្ឋា-
 យាសនា កកវន្តំ អភិវាទេត្វា បទត្ថុណំ កត្វា

វិទ្យាបិដក មហាវិទ្យា

ម្ចាស់អាវុស អ្នកឯងបានដុំបាយមកពីទីណា ។ អាជីវករដែលបាន
ដុំបាយនោះឆ្លើយតបថា ម្ចាស់អាវុស ដុំបាយខ្ញុំបានមកពីទីដែលគេ
អង្គុសនៃមុណ្យកកហប់ត៍(គហប់ត៍ត្រីសាល) របស់ព្រះសមណគោតម
នោះ ។ ពួកឧបាសកបានឮពាក្យចរចានេះនៃពួកអាជីវករនោះច្បាស់
លាស់ហើយ ។ ទើបពួកឧបាសកទាំងនោះចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានបុណ្យហើយក៏អង្គុយ
ក្នុងទី ១ ដ៏សមគួរ ។ ឧបាសកទាំងនោះ លុះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ
ក៏ក្រាបទូលពាក្យនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
ពួកតិរិយអម្បាលនេះ ប្រាថ្នានឹងពោលទោសដល់ព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌
ព្រះសង្ឃ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមកុំឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ
ឲ្យ (វត្ថុអ្វីៗ) ដល់ពួកតិរិយដោយដៃរបស់ខ្លួនឡើយ ។ លំដាប់នោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឧបាសកទាំងនោះ ឲ្យឃើញច្បាស់លាស់
ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម៌ក៏ថាហើយ ។
ឯពួកឧបាសកទាំងនោះ កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញ
ច្បាស់លាស់ ទ្រង់ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយ
ធម៌ក៏ថា ហើយក៏ក្រាបចាកអាសនៈ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ

បាបិគ្គិយកណ្តោ អចេលកវគ្គស្ស បឋមសិក្ខាបទស្ស សិក្ខាបទវិរាដ្ឋោ

បក្កមីសុ ។ អថខោ ភក្កវា ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី^(១)
 បក្ករណោ ភិក្ខុសង្ឃ្គំ សង្ឃិចាតាបេត្វា ភិក្ខុនំ តទ-
 ទុច្ឆរិកំ តទទុលោមិកំ ជម្ពី កាចំ កត្វា ភិក្ខុ
 អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនំ សិក្ខាបទំ
 បញ្ញាបេស្សមិ ទស អត្តវសេ បដិច្ច សង្ឃសុដ្ឋតាយ
 សង្ឃដាសុតាយ ។ បេ ។ សទ្ធិម្មដ្ឋតិយា វិនយា-
 ទុក្ខហាយ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ
 ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ អចេលកស្ស វា
 បរិញ្ញាជកស្ស វា បរិញ្ញាជីកាយ វា សហត្ថា ខាទនីយំ
 វា កោជនីយំ វា ទទេយ្យ ចាចិត្តិយន្តិ ។

[១៤២] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្តេ អធិប្បតោ
 ភិក្ខុតិ ។ អចេលកោ នាម យោ កោចិ បរិញ្ញាជ-
 កសមាបន្នោ នត្តោ ។ បរិញ្ញាជកោ នាម ភិក្ខុញ្ច

១ ភិក្ខុសង្ឃ ។ បេ ។ តទទុលោមិកន្តំបំ មរមទពេបិយបោត្តកេ នត្តិ ។

បាបិភ័យកណ្តុ អចេលកវគ្គ សិក្ខាបទទី ១ សិក្ខាបទរោង

ធ្វើប្រទក្សិណ ហើយចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ
 ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ទ្រង់ធ្វើធម្មកថាដ៏ល្អមសម-
 គួរតាមហេតុនោះ ដល់ពួកភិក្ខុ ហើយទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកស្រាវជ្រាវ
 នៃភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ចត្តសិក្ខាបទដល់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ១០ យ៉ាង គឺ ដើម្បីសេចក្តីល្អ
 ដល់សង្ឃ ១ ដើម្បីសេចក្តីសប្បាយដល់សង្ឃ ១ ។ បេ ។ ដើម្បី
 ពាំនាំព្រះសទ្ធម្មឲ្យស្ថិតស្ថេរ ១ ដើម្បីអនុគ្រោះដល់វិន័យ ១ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសម្រែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា
 ភិក្ខុណាមួយ ឲ្យវត្ថុដែលបុគ្គលគួរទំពាស្តី ឬវត្ថុដែលបុគ្គលគួរបរិភោគ
 ដល់អចេលកក្តី បរិព្វាជកក្តី បរិព្វាជិកាភិក្ខុ ដោយដែរបស់ខ្លួន
 ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(១៤៦) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខា-
 បទទី ១ នៃបារាជិកកណ្តុ ។ ដែលហៅថា អចេលក គឺបុគ្គលដែល
 បួសជាបរិព្វាជកមានកាយអាគ្រាតទាំងអស់ ។ ដែលហៅថា បរិព្វាជក
 គឺបុរសដែលបួសជាបរិព្វាជកទាំងអស់ វៀរលែងតែភិក្ខុនឹងសាមណេរ
 ឯង ។ ដែលហៅថា បរិព្វាជិកា គឺស្រីដែលបួសជាបរិព្វាជិកាទាំងអស់

វិទ្យេបិដកេ មហាវិកង្គោ

សាមណេវត្ថុ វេមត្ថា យោ កោចិ បរិព្វាជិតសមា-
 បន្នោ ។ បរិព្វាជិតា នាម ភិក្ខុនិព្វា សិក្ខុមានព្វ
 សាមណេវត្ថុ វេមត្ថា យោ កោចិ បរិព្វាជិតសមា-
 បន្នោ ។ ខាទដីយំ នាម បញ្ច ភោជនាជិ ឧទកទន្ត-
 ចោលំ វេមត្ថា អវសេសំ ខាទដីយំ នាម ។ ភោជនីយំ
 នាម បញ្ច ភោជនាជិ ឧទនោ កុម្មាសោ សត្ត មន្រ្តា
 មំសំ ។ ទទេយ្យតិ កាយេន វា កាយប្បជីតទ្វេន
 វា និស្សត្តិយេន វា ទេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[១២៧] តិត្តិយេ តិត្តិយសញ្ញី សហត្ថា ខាទ-
 នីយំ វា ភោជនីយំ វា ទេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
 តិត្តិយេ វេមតិកោ សហត្ថា ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ
 វា ទេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ តិត្តិយេ អតិត្តិ-
 យសញ្ញី សហត្ថា ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា
 ទេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧទកទន្តចោលំ
 ទេតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អតិត្តិយេ តិត្តិយសញ្ញី

វិទ្យាបដិសេធ មហាវិភង្គ

រឿងដែលតែភិក្ខុនិ សិក្ខាមានន័យសាមណេរចេញ ។ ដែលហៅថា
 វត្ថុដែលបុគ្គលគួរទំពាស្មី គឺលើកទុកតែកោដន៍ ៥ យ៉ាង ព្រមទាំងទឹកនឹង
 ឈើស្អន់ចេញ ក្រៅពីនោះហៅថា វត្ថុដែលបុគ្គលគួរទំពាស្មីទាំងអស់ ។
 ដែលហៅថា វត្ថុដែលបុគ្គលគួរបរិភោគ បានដល់កោដន៍ ៥ យ៉ាង
 គឺបាយ ១ នំស្រស់ ១ នំក្រៀម ១ ត្រី ១ សាច់ ១ ។ ពាក្យថា ឲ្យ
 ភិក្ខុឲ្យដោយកាយភ្លឺ ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយភ្លឺ ដោយបោះឲ្យភ្លឺ ត្រូវ
 អាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(១៤៧) ជនជាតិវិយ ភិក្ខុក៏សំគាល់ថាជាតិវិយ ហើយឲ្យវត្ថុ
 ដែលគួរទំពាស្មី ឬវត្ថុដែលគួរបរិភោគ ដោយដែរបស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិ
 បាចិត្តិយ ។ ជនជាតិវិយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយឲ្យវត្ថុដែលគួរ
 ទំពាស្មី ឬវត្ថុដែលគួរបរិភោគ ដោយដែរបស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។
 ជនជាតិវិយ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាតិវិយ ហើយឲ្យវត្ថុដែលគួរ
 ទំពាស្មី ឬវត្ថុដែលគួរបរិភោគ ដោយដែរបស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។
 ភិក្ខុឲ្យទឹកនឹងឈើស្អន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ បុគ្គលមិនមែនជាតិវិយ

ជាចិត្តិយកណ្តោ អបេលកវុជ្ជស្ស បរមសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តិវាចា

អាបត្តិ ធុត្តជស្ស ។ អតត្ថិយេ វេមតិកោ អាបត្តិ

ធុត្តជស្ស ។ អតត្ថិយេ អតត្ថិយសញ្ញា អនាបត្តិ ។

[១៤៨] អនាបត្តិ ធាបេតិ ន ទេតិ ឧបនិក្ខិបិត្តា
 ទេតិ ពាហិរលេបំ^(១) ទេតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្ម-
 កស្សានិ ។

បរមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

១ ទ. ម. ពាហិរលេបំ ។

បាចិត្តិយកណ្ណា អបេលកវគ្គ សំព្វបទទី ១ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

ភិក្ខុសំគាល់ថាជាតិវិយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ជនមិនមែនជាតិវិយ
ភិក្ខុសង្ឃវិយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ជនមិនមែនជាតិវិយ ភិក្ខុសំគាល់ថា
មិនមែនជាតិវិយ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

(១៤៨) អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលប្រើគេឲ្យឲ្យ មិនឲ្យដោយ
ខ្លួនឯង ដល់ភិក្ខុដែលដាក់^(១)វត្ថុទុកឲ្យ ដល់ភិក្ខុដែលឲ្យរបស់ជាគ្រឿង
លាបខាងក្រៅ^(២) ដល់ភិក្ខុឆត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សំព្វបទទី ១ ចប់ ។

១ ភិក្ខុដាក់របស់ក្នុងភាជន៍ ហើយលើកយកភាជន៍នោះទៅផ្គុំលក់ទុកលើដី ដិតត្រិះយកវា
នោះ ហើយឲ្យដោយវាថា ។ ២ បានដល់គ្រឿងលាបកាយគ្រប់យ៉ាងមានម្សៅជាដើម ។

ទុតិយសិក្ខាបទំ

[១៤៩] តេន សមយេន ពុទ្ធា កកវា សាវត្ថយំ
វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ
កាតុនោ សន្និវិហារិកំ ភិក្ខុំ ឯនតវោច ឯហារុសោ
តាមំ បិណ្ឌាយ បវិសិស្សាមាតិ តស្ស អនាបេត្វា
ឧយ្យោជេសិ កន្ទារុសោ ន មេ តយា សន្និ កថា វា
និសង្គា វា ដាសុ ហោតិ ឯកកស្ស មេ កថា វា
និសង្គា វា ដាសុ ហោតីតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ
ឧបក្កដ្ឋេ កាលេ នាសក្ខិ បិណ្ឌាយ ចរិតំ បដិក្កម-
នេបិ កត្តវិស្សនំ ន សម្មារេសិ ជំនួគត្ថោ អហោសិ ។
អថខោ សោ ភិក្ខុ អារាមំ កន្ទា ភិក្ខុនំ ឯតមត្តំ
អារោចេសិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បវិច្ឆា ។ បេ ។
តេ ឧជ្ឈាយន្តំ ជីយន្តំ វិចារេន្តំ កថំ ហិ នាម
អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ ភិក្ខុំ ឯហារុសោ
តាមំ បិណ្ឌាយ បវិសិស្សាមាតិ តស្ស អនាបេត្វា

សិក្ខាបទទី ២

(១៤៩) កាលនោះ ព្រះសព្វញ្ញត្ថម្ភដ៏មានជោគ កាលគង់នៅក្នុង
វត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង
ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុជាសទ្ធិ-
វិហារិករបស់ព្រះថេរៈជាបងប្អូនថា ម្ចាស់អាវុសោ លោកចូរមក យើង
ទាំងឡាយនឹងចូលទៅកាន់ស្រុក ដើម្បីបិណ្ឌបាត ថាដូច្នេះហើយ ក៏មិន
ឲ្យគេប្រគេន(អ្វីៗ) ដល់ភិក្ខុនោះឡើយ (បែរជា) ប្រើឲ្យត្រឡប់ទៅវិញថា
ម្ចាស់អាវុសោ លោកចូរទៅចុះ ខ្ញុំនឹងនិយាយប្តូរនឹងអង្គុយជាមួយនឹងលោក
មិនសប្បាយទេ ខ្ញុំនឹងនិយាយប្តូរនឹងអង្គុយតែម្នាក់ឯងស្រួលជាង ។ ត្រា
នោះ កាលបើពេលដែលត្រូវឆាន់កាន់តែចូលមកជិតហើយ ភិក្ខុនោះមិន
អាចនឹងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតបាន សូម្បីត្រាន់តែត្រឡប់មកធ្វើភត្តកិច្ចវិញក៏
មិនទាន់ ជាអ្នកអត់ចង្កាន់ (មួយពេលនោះឯង) ។ ទើបភិក្ខុនោះទៅកាន់អា-
រាមហើយដំណាលរឿងនេះប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុណា ដែលមាន
សេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះ
បង្គាប់ថា ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ មិនសមបើមកបបួលភិក្ខុថា
ម្ចាស់អាវុសោ លោកចូរមក យើងទាំងឡាយនឹងចូលទៅកាន់ស្រុក

ពាចិត្តិយកណ្តោ អចេលកវគ្គស្ស ទុតិយសិក្ខាបទស្ស បញ្ញត្តិ

ឧយ្យោជេស្សតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កំរ ត្វំ ឧបនទ្ធ
 កិត្តុំ ឯហារុសោ តាមំ បិណ្ណាយ បរិសិស្សាមាតិ តស្ស
 អនាបេត្វា ឧយ្យោជេសីតិ ។ សច្ចំ ភគវតី ។ វិគាហិ
 ពុទ្ធា ភគវ កថំ ហិ ឆាម ត្វំ មោយបុរិស កិត្តុំ
 ឯហារុសោ តាមំ បិណ្ណាយ បរិសិស្សាមាតិ តស្ស អនា-
 បេត្វា ឧយ្យោជេស្សសិ នេតំ មោយបុរិស អប្បសន្នានំ
 វា បសាទាយ បសន្នានំ វា កិយ្យោភាវយ ។ បេ ។
 ឯវត្ថុ បន កិត្តុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យថ
 យោ បន កិត្តុ កិត្តុំ ឯវំ វេទេយ្យ^(១) ឯហារុសោ
 តាមំ វា ជិតមំ វា បិណ្ណាយ បរិសិស្សាមាតិ តស្ស
 នាបេត្វា វា អនាបេត្វា វា ឧយ្យោជេយ្យ គប្បារុសោ
 ន មេ តយា សទ្ធិំ កថា វា ជិសង្គា វា ជាស្ស

១ តំ បាវេយ្យំ ឧ. ម. ពោត្តរកេសុ ន ទិស្សតិ ។

បាចិត្តិយកណ្ណ អបេលករត្ថ សិក្ខាបទទី ២ សេចក្តីបញ្ញត្តិ

ដើម្បីបិណ្ឌបាត ហើយមិនឲ្យគេប្រគេនអ្វីៗ ដល់ភិក្ខុនោះ ស្រាប់តែ
 បញ្ជូនឲ្យត្រឡប់ទៅវិញ (ដូច្នេះ) សោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា
 នៃឧបនន្ទ បានឮថាអ្នកឯងបបួលភិក្ខុថា ម្នាលអារុសោ លោកចូរមក
 យើងទាំងឡាយនឹងចូលទៅកាន់ស្រុក ដើម្បីបិណ្ឌបាត ហើយមិនឲ្យគេ
 (ឲ្យអ្វីៗ) ដល់ភិក្ខុនោះ (បែរជា) បញ្ជូនឲ្យត្រឡប់ទៅវិញ មែនពិតឬ ។
 ព្រះឧបនន្ទក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ សេចក្តីនេះ ពិតមែន ។
 ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នៃមោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរនឹង
 បបួលភិក្ខុផងគាថា ម្នាលអារុសោ លោកចូរមក យើងទាំងឡាយនឹងទៅកាន់
 ស្រុកដើម្បីបិណ្ឌបាត ហើយមិនឲ្យគេឲ្យ(អ្វីៗ) ដល់ភិក្ខុនោះ(បែរជា)បញ្ជូន
 ឲ្យត្រឡប់ទៅវិញ ដូច្នេះឡើយ នៃមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យ
 ជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ
 ឲ្យវិនិរតតែជ្រះថ្លាឡើងទៀតទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក
 ទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយនិ-
 យាយនឹងភិក្ខុយ៉ាងនេះថា ម្នាលអារុសោ លោកចូរមក យើងទាំងឡាយនឹង
 ទៅកាន់ស្រុកឬនិគមដើម្បីបិណ្ឌបាត ហើយឲ្យគេឲ្យ ឬមិនឲ្យគេឲ្យ(អ្វីៗ)
 ដល់ភិក្ខុនោះ ហើយបញ្ជូនឲ្យត្រឡប់ទៅវិញដោយពាក្យថា នៃអារុសោ
 លោកចូរទៅវិញចុះ ខ្ញុំនិយាយឬអង្គុយជាមួយនឹងលោកមិនសប្បាយទេ

វិទ្យាបិដកេ មហាវិភង្គោ

ហោតំ ឯកកស្ស មេ កថា វា និសង្ខា វា ជាសុ
ហោតីតិ ឯតនេវ បច្ចយំ កវិត្វា អនញ្ញំ ចាចិត្តយន្តំ ។

[១៥០] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។

កិត្តតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អធិប្បតោ កិត្តតិ ។

កិត្តន្តំ អញ្ញំ កិត្តំ ។ ឯហារុសោ តាមំ វា និគមំ វាតិ

តាមោបិ និគមោបិ នកវំបិ តាមោ ចេវ និគមោ ច ។

តស្ស ទាបេត្វាតិ យាកុំ វា ភត្តំ វា ខាទដ្ឋយំ វា

កោដដ្ឋយំ វា ទាបេត្វា ។ អទាបេត្វាតិ ន កិត្តំ ទា-

បេត្វា ។ ឧយ្យោជេយ្យាតិ មាតុត្តាមេន សន្និ ហសិតុ-

កាមោ កីឡិតុកាមោ រហោនិសីទិតុកាមោ អនាចារំ

អាចរិតុកាមោ ឯវំ វេនេតិ កច្ឆារុសោ ន មេ តយា សន្និ

កថា វា និសង្ខា វា ជាសុ ហោតំ ឯកកស្ស មេ

កថា វា និសង្ខា វា ជាសុ ហោតីតិ ឧយ្យោជេតិ

អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ ទស្សនុបចារំ វា សវនុបចារំ វា

វិទ្យាបិដក មហាវិភង្គ

ខ្ញុំនិយាយប្តូរអង្គុយតែម្នាក់ឯងស្រួលជាង ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះ
ធ្វើប្តូរហេតុនេះឯងឲ្យជាបច្ច័យ មិនមែនជាហេតុដទៃឡើយ ។

(១៥០) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទ
ទី១ នៃបារាជិកកណ្តា ។ ពាក្យថា នឹងភិក្ខុ គឺនឹងភិក្ខុដទៃ ។ ពាក្យ
ថា ម្នាលអារុសោ លោកចូរមក (យើងនឹងទៅ) កាន់ស្រកប្បនិគម
(ដើម្បីបិណ្ឌបាត) គឺស្រកក្តី និគមក្តី នគរក្តី ក៏ហៅថាស្រកនឹងនិគម
(ក្នុងសិក្ខាបទនេះ) ។ ពាក្យថា ឲ្យគេឲ្យ(អ្វីៗ) ដល់ភិក្ខុនោះ
គឺប្រើគេឲ្យឲ្យយាគក្តី ភគក្តី ខាទន័យក្តី ភោជន័យក្តី (ដល់ភិក្ខុនោះ) ។
ពាក្យថា មិនឲ្យគេឲ្យ គឺមិនឲ្យនរណាឲ្យ(អ្វីៗ)សោះ ។ ពាក្យថា
បញ្ជូនឲ្យត្រឡប់ទៅវិញ សេចក្តីថា ភិក្ខុប្រាថ្នាដើម្បីសេច ប្រាថ្នាដើម្បី
លេង ប្រាថ្នាដើម្បីអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ប្រាថ្នាដើម្បីប្រព្រឹត្តអនាចារជា
មួយនឹងមាតុត្រាម ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអារុសោ លោកចូរទៅ
វិញចុះ ខ្ញុំនិយាយប្តូរអង្គុយជាមួយនឹងលោកមិនស្រួលទេ ខ្ញុំនិយាយប្តូរអង្គុយ
តែម្នាក់ឯងស្រួលជាង ថាហើយក៏បញ្ជូនឲ្យត្រឡប់ទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ ។ កាលភិក្ខុនោះកំពុងលះបង់ទីលំនៅមើលគ្នាឃើញប្តូរទីលំនៅស្តាប់ឮ

បាចិត្តិយកណ្តោ អចេលកវត្តស្ស ទុតិយសិក្ខាបទស្ស អាបត្តិវាហ

វិជហន្តស្ស អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ វិជហិតេ អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។ ឯតទេវ បច្ចយំ កកិទ្ធា អនញ្ញន្តិ ន
 អញ្ញោ កោចិ បច្ចយោ ហោតិ ឧយ្យោជេតំ ។

[១៥១] ឧបសម្បន្នេ ឧបសម្បន្នសញ្ញី ឧយ្យោ-
 ជេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បន្នេ វេមតិកោ
 ឧយ្យោជេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បន្នេ អនុ-
 បសម្បន្នសញ្ញី ឧយ្យោជេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
 កលំសាសនំ អាហេបេតិ^(១) អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ អនុប-
 សម្បន្នំ ឧយ្យោជេតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ កលំសាសនំ
 អាហេបេតិ^(២) អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ
 ឧបសម្បន្នសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ
 វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ អនុប-
 សម្បន្នសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។

១-២ កត្តចំ ពេត្តពេ អាហេបេតិ ទិស្សតិ ។

៣ចិត្តិយកណ្ណ អបេលកវគ្គ សិក្ខាបទទី ២ វារៈដែលត្រូវអាបត្តិ

ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ កាលភិក្ខុនោះលះបង់ផុត (នូវទីល្មមមើលឃើញប្អូន
ល្មមស្តាប់ឮ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា ព្រោះធ្វើនូវហេតុនេះឯង
ឲ្យជាបច្ច័យ មិនមែនជាហេតុដទៃឡើយ សេចក្តីថា មិនមានហេតុនី-
មួយដទៃជាបច្ច័យ ក្រៅអំពីហេតុដែលបញ្ជូនទៅនោះឡើយ ។

(១៥១) ឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្ព័ន្ធ ហើយបញ្ជូនទៅ
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្ព័ន្ធ តែភិក្ខុសង្ស័យ ហើយបញ្ជូនទៅ ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាឧបសម្ព័ន្ធ
ហើយបញ្ជូនទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុលើកឡើងនូវពាក្យបញ្ជីចិត្ត
(ចំពោះឧបសម្ព័ន្ធ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ភិក្ខុបញ្ជូនអនុបសម្ព័ន្ធទៅ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ភិក្ខុលើកនូវពាក្យបញ្ជីចិត្ត (ចំពោះអនុបសម្ព័ន្ធ)
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ មិនមែនជាឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាឧបសម្ព័ន្ធ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ មិនមែនជាឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខ ។ មិនមែនជាឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាឧបសម្ព័ន្ធ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

(១៥២) អនាបត្តិ ឧកោ ឯកតោ ន យាបេស្សា-
 មាតិ ឧយ្យោជេតិ មហាគ្យំ កណ្ណំ បស្សិត្វា លោកធម្មំ
 ឧប្បាទេស្សតីតិ ឧយ្យោជេតិ មាតុក្កាមំ បស្សិត្វា អន-
 ភិរតី ឧប្បាទេស្សតីតិ ឧយ្យោជេតិ កីលានស្ស វា ឧបា-
 យកស្ស វា វិហារចាលស្ស វា យាគុំ វា កត្តំ វា^(១)
 ខាទជ័យំ វា ភោជជ័យំ វា ជីហារតិ ឧយ្យោជេតិ ន
 អនាចារំ អាចរិតុកាមោ សតិ ករណីយេ ឧយ្យោ-
 ជេតិ ឧប្បត្តកស្ស អាទិកម្មកស្សតិ ។

ទុតិយសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

១ អយំ បាលី ឧ. បោត្តកេ ន ទិស្សតិ ។

វិសេសបំណិក មហាវិវត្ត

(១៥២) អាបត្តិមិនបាន ដល់ភិក្ខុដែលបញ្ជូនភិក្ខុផងគ្នាឲ្យត្រឡប់
 ទៅដោយគិតថា យើងទាំងពីររូបនឹងព្យាបាលដ៏រិតឲ្យប្រព្រឹត្តទៅក្នុងទីជាមួយ
 គ្នាមិនបាន ដល់ភិក្ខុដែលបញ្ជូនភិក្ខុផងគ្នាឲ្យទៅដោយគិតថា ក្រែងភិក្ខុ
 នោះបានឃើញរបស់មានដ៏ឡើងច្រើនហើយ នឹងព្យាបាលលោកធម៌ឲ្យកើត
 ឡើង ដល់ភិក្ខុបញ្ជូនភិក្ខុផងគ្នាឲ្យទៅដោយគិតថា ក្រែងភិក្ខុនោះ
 បានឃើញមាតុត្រាមហើយនឹងព្យាបាលសេចក្តីអផ្សុកឲ្យកើតឡើង ដល់ភិក្ខុ
 បញ្ជូនភិក្ខុផងគ្នាឲ្យទៅដោយពាក្យថា លោកចូរនាំយាគ្គី ភត្តក្តី ខាទនីយក្តី
 ភោជនីយក្តីទៅឲ្យដល់ភិក្ខុមានជម្ងឺ ឬភិក្ខុដែលនៅក្នុងវត្តឬអ្នកដែលរក្សាវត្ត
 ដល់ភិក្ខុមិនប្រាថ្នានឹងប្រព្រឹត្តអនាចារទេ (តែ) កាលបើមានភិក្ខុហើយ
 ក៏បញ្ជូនភិក្ខុផងគ្នាទៅ ដល់ភិក្ខុឆត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ២ ចប់ ។

តតិយសិក្ខាទីបី

[១៥៣] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភក្កវា សា-
វត្ថុយំ វិហារតិ ជេតវេន អនាថបិណ្ឌិកស្ស អាហមេ ។
តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧបនន្តោ
សក្យបុត្តោ សហាយកស្ស យំ កន្ធា តស្ស
បជាបតិយា សទ្ធិ សយជីយេវ និសង្កំ កប្បេសិ ។
អថខោ សោ បុរិសោ យេនាយស្មា ឧបនន្តោ សក្យ-
បុត្តោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ ឧប-
នន្តំ សក្យបុត្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។
ឯកមន្តំ និសីទ្ធោ ខោ សោ បុរិសោ បជាបតិ
ឯតទរោច ទេហយ្យស្ស ភិក្ខុន្តំ ។ អថខោ សា ឥត្ថិ
អាយស្មតោ ឧបនន្តស្ស សក្យបុត្តស្ស ភិក្ខុំ អនា-
សិ ។ អថខោ សោ បុរិសោ អាយស្មន្តំ ឧបនន្តំ
សក្យបុត្តំ ឯតទរោច កច្ចថ កន្តេ យតោ អយ្យស្ស
ភិក្ខុា ទិដ្ឋាតិ ។ អថខោ សា ឥត្ថិ សល្លត្តេត្វា
បរិយុដ្ឋិតោ អយំ បុរិសោតិ អាយស្មន្តំ ឧបនន្តំ

សិក្ខាបទទី ៣

[១៥៣] កាលនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលទ្រង់សម្រេច
ឥរិយាបថក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី ។
សម័យនោះឯង ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុបានដើរទៅផ្ទះរបស់
សំឡាញ់ ហើយក៏អង្គុយនៅក្នុងផ្ទះសម្រាប់ដេកជាមួយនឹងប្រពន្ធរបស់
សំឡាញ់នោះ ។ ឯបុរសនោះក៏ចូលសំដៅទៅត្រង់ទីដែលព្រះឧបនន្ទជា
សក្យបុត្រដ៏មានអាយុអង្គុយនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបថ្វាយ
បង្គំព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ ហើយក៏អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។
លុះបុរសនោះ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ និយាយពាក្យនេះនឹងប្រពន្ធថា
នាងចូរប្រគេនចង្ហាន់ដល់លោកម្ចាស់ចុះ ។ ស្ត្រីនោះក៏ប្រគេនចង្ហាន់ដល់
ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុក្នុងគ្រានោះ ។ លំដាប់នោះ បុរស
នោះក៏និយាយពាក្យនេះនឹងព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុថា បពិត្រ
លោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់និមន្តទៅចុះ ព្រោះយើងខ្ញុំបាន
ប្រគេនចង្ហាន់ដល់លោកម្ចាស់ហើយ ។ ឯស្ត្រីនោះកំណត់ដឹងថា
បុរសនេះមានព្រះគ្រូបស្សីតែហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងព្រះឧបនន្ទ

វិទ្យាបិដកេ មហាវិកង្គោ

សក្យបុត្តំ ឯតទកោច ជិស័នេជ កន្លែ មា អគ-
 មិត្តាតិ ។ ធុតិយម្បិ ខោ សោ បុរិសោ ។ បេ ។
 តតិយម្បិ ខោ សោ បុរិសោ អាយស្មន្តំ ឧបនន្តំ
 សក្យបុត្តំ ឯតទកោច កច្ចថ កន្លែ យតោ អយ្យ-
 ស្ស ភិក្ខុា ទិដ្ឋាតិ ។ តតិយម្បិ ខោ សា ឥត្ថិ
 អាយស្មន្តំ ឧបនន្តំ សក្យបុត្តំ ឯតទកោច ជិស័នេជ
 កន្លែ មា អគមិត្តាតិ ។ អថខោ សោ បុរិសោ ជិត្ត
 មិត្តា ភិក្ខុ ឧដ្ឋាបេសិ អយំ កន្លែ អយ្យេ ឧបនន្តោ
 មយ្ហំ បដាបតិយា សន្និ សយនីយេរ ជិសំនោ សោ
 មយា ឧយ្យេជិយមាណោ ន ឥច្ចតិ កន្តំ ពហុកិច្ចា
 មយំ ពហុករណីយាតិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្ប័ប្បា ។ បេ ។
 តេ ឧដ្ឋាយន្តិ ជីយន្តិ វិចារេន្តិ កេចំ ហិ នាម អាយ-
 ស្មា ឧបនន្តោ សក្យបុត្តោ សកោជនេ កុលេ អនុប្ប-
 ខន្ធនិសង្កំ កប្បេស្សតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ត្ថំ ឧប-
 នន្ត សកោជនេ កុលេ អនុប្បខន្ធនិសង្កំ កប្បេស្សតីតិ។

វិធីបដិសេធ មហាវិវាទ

ជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់គង់
សិន កុំកាលនិមន្តទៅ ។ បុរសនោះ(បាននិយាយ)ជាគំរប់ពីរដង ។ បេ ។
បុរសនោះ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ
ជាគំរប់ពីរដងថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់និមន្តទៅវិញ
ចុះ ព្រោះយើងខ្ញុំបានប្រគេនចង្ហាន់ដល់លោកម្ចាស់ហើយ ។ ឯស្រី
នោះសាតក៏និយាយពាក្យនេះនឹងព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ ជា
គំរប់ពីរដងថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់គង់សិន កុំកាល
និមន្តទៅឡើយ ។ ឯបុរសនោះក៏ដើរចេញអំពីផ្ទះទៅ ហើយពោលទោស
នឹងភិក្ខុទាំងឡាយថា បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ឧបនន្ទ
នេះទៅអង្គុយក្នុងផ្ទះសម្រាប់ដេកជាមួយនឹងប្រពន្ធរបស់ខ្ញុំ ព្រះឧបនន្ទនោះ
កាលខ្ញុំបញ្ជូនទៅវិញក៏មិនចង់ទៅ យើងខ្ញុំទាំងឡាយជាអ្នកមានភិក្ខុ
ច្រើន មានរាល់ច្រើន ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាត់ ៥
។ បេ ។ ភិក្ខុអម្បាលនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា ព្រះ
ឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ មិនសមបើនឹងហ៊ានចូលទៅអង្គុយនៅក្នុង
ត្រកូលដែលមានជនតែពីរនាក់ (គឺតែប្រសនឹងស្រី) (ដូច្នោះ) សោះ
។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ឧបនន្ទ ឮថា អ្នកឯងបាន
ចូលទៅអង្គុយនៅក្នុងត្រកូលដែលមានជនតែពីរនាក់ ពិតមែនឬ ។

សច្ចំ ភគវតី ។ វិកាហិ តុន្នោ ភគវ កតំ ហិ នាម
 ត្វំ មោឃបុរិស សកោជនេ កុលេ អនុប្បឧដ្ឋ និសង្កំ
 កប្បេស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសា-
 នាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវត្ថុ បន
 ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ
 សកោជនេ កុលេ អនុប្បឧដ្ឋ និសង្កំ កប្បេយ្យ
 ចាចិត្តិយន្តិ ។

[១៥២] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អនិប្បតោ
 ភិក្ខុតិ ។ សកោជនំ នាម កុលំ ឥត្ថិ ចេវ ហោតិ
 បុរិសោ ច ។ ឧកោ^(១) អនិក្ខន្ធា ហោន្តិ ឧកោ
 អវីតរាតា ។ អនុបឧដ្ឋាតិ អនុប្បវិសិត្វា ។ និសង្កំ
 កប្បេយ្យតិ មហាល្មកេ យវេ បិដ្ឋិសង្ឃាតស្ស ហត្ថ-
 ចាសំ វិជហិត្វា និសីទតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
 ឧទ្ធកេ យវេ បិដ្ឋិវិសំ អតិក្កមិត្វា និសីទតិ អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។

១ ឥកោ បុព្វេ ឧ. ម. ពោត្តកេសុ ឥត្ថិ ច បុរិសោ ពាតិ ពាទ្ធយំ ទិស្សតិ ។

៣០ ក្លឹមកណ្តា អចេលកវគ្គ សិក្ខាបទទី ៣ សិក្ខាបទវិវត្ត

ព្រះបុគ្គលក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ដំណើរនោះពិត
 មែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរស
 អ្នកឯងមិនសមបើនឹងហ៊ានចូលទៅអង្គុយនៅក្នុងត្រកូលដែលមានជនតែ
 ពីរនាក់(ដូច្នោះ)ទេ នៃមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះមិនមែននាំឲ្យ
 ជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ
 ឲ្យវិនិច្ឆ័យតែជ្រះថ្លាទៀតទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នេះ
 អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ
 ចូលទៅសម្រេចការអង្គុយនៅ ក្នុងត្រកូលដែលមានជនតែពីរនាក់ (ត្រូវ
 អាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(១៥៤) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹង
 សិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តា ។ ដែលហៅថា ត្រកូលដែលមានជន
 តែពីរនាក់ គឺមានតែស្រីនឹងប្រុសប៉ុណ្ណោះ ។ ជនទាំងពីរនាក់មិនទាន់
 ចេញទៅ ហើយជនទាំងពីរនាក់នោះ ជាមនុស្សមានរាគៈនៅឡើយ ។
 ពាក្យថា ចូលទៅ គឺដើរចូលទៅ ។ ពាក្យថា សម្រេចការអង្គុយ
 សេចក្តីថា ភិក្ខុលះហត្ថបាសនៃមេធាវប្បធរណីក្នុងផ្ទះធំ ហើយអង្គុយ
 នៅ (ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ (បើ) ក្នុងផ្ទះតូច ភិក្ខុចូលហួសមេ
 ដំបូល^(១)ទៅហើយអង្គុយ (ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

១ អង្គថា អធិប្បាយថា ភិក្ខុចូលទៅហួសពាក់កណ្តាលផ្ទះ គឺហួសមេដំបូលផ្ទះ ។

វិសយបិដកេ មហាវិកង្គោ

[១៥៥] សយនីយេ សយនីយរសញ្ញី សភោជនេ
 កុលេ អនុប្បឧជ្ឈំ និសង្ខំ កប្បេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិ-
 យស្ស ។ សយនីយេ វេមតិកោ សភោជនេ កុលេ
 អនុប្បឧជ្ឈំ និសង្ខំ កប្បេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
 សយនីយេ នសយនីយរសញ្ញី សភោជនេ កុលេ
 អនុប្បឧជ្ឈំ និសង្ខំ កប្បេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
 នសយនីយេ សយនីយរសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។
 នសយនីយេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ នស-
 យនីយេ នសយនីយរសញ្ញី អនាបត្តិ ។

[១៥៦] អនាបត្តិ មហាលូកេ យេ បិដ្ឋិសង្ឃតស្ស
 ហត្ថចាសំ អវិជហិត្វា និសីទតិ ខុទ្ទកេ យេ បិដ្ឋិវិសំ
 អនតិក្កមិត្វា និសីទតិ ភិក្ខុ ទុតិយោ ហោតិ ឧកោ-
 ជិត្វា ហោន្តិ ឧកោ វីតរាតា នសយនីយេ ឧម្មត្ត-
 កស្ស អាទិកម្មកស្សតិ ។

ភគិយសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

វិស័យបិដក មហាវិក័ត្ត

(១៥៥) ផ្ទះសម្រាប់ដេក ភិក្ខុក៏សំគាល់ថាផ្ទះសម្រាប់ដេក ហើយ
 ចូលទៅសម្រេចការអង្គុយក្នុងត្រកូលដែលមានជនតែពីរនាក់ ត្រូវអាបត្តិ
 បាចិត្តិយ ។ ផ្ទះសម្រាប់ដេក ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយចូលទៅសម្រេចការអង្គុយ
 ក្នុងត្រកូលដែលមានជនតែពីរនាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ផ្ទះសម្រាប់ដេក
 ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនផ្ទះសម្រាប់ដេក ហើយចូលទៅសម្រេចការអង្គុយ
 ក្នុងត្រកូលដែលមានជនតែពីរនាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ មិនមែនផ្ទះ
 សម្រាប់ដេក ភិក្ខុសំគាល់ថាផ្ទះសម្រាប់ដេក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ មិនមែនផ្ទះ
 សម្រាប់ដេក ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ មិនមែនផ្ទះសម្រាប់
 ដេក ភិក្ខុក៏សំគាល់ថាមិនមែនផ្ទះសម្រាប់ដេក មិនត្រូវអាបត្តិ ។

(១៥៦) អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលអង្គុយក្នុងផ្ទះធំ មិនលះហត្ថ-
 បាសនៃមេទ្វារបួធរណី ដល់ភិក្ខុអង្គុយក្នុងផ្ទះតូច មិនហួសមេដំបូល
 ដល់ភិក្ខុដែលមានភិក្ខុជាគំរប់ពីរអង្គុយនៅផង ដល់ភិក្ខុដែលអង្គុយនៅ
 តែជនទាំងពីរនាក់គេចេញទៅហើយ ដល់ភិក្ខុដែលអង្គុយនៅជាមួយនឹង
 ជនទាំងពីរនាក់ជាបុគ្គលមិនមានរាគ ដល់ភិក្ខុអង្គុយនៅក្នុងផ្ទះ ដែលមិន
 មែនជាផ្ទះសម្រាប់ដេក ដល់ភិក្ខុឆត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញាតិ ។

បុត្តសំណាបទី

[១៥៧] តេន សមយេន ពុទ្ធា កកវា សា-
រត្ថយំ វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។
តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យ-
បុត្តោ សហាយកស្ស យំ កុត្វា តស្ស បជាប-
តិយា សទ្ធិំ រហោ បដិច្ចន្ទោ អាសនេ និសង្កំ កក្កេ-
សំ ។ អថខោ សោ បុរិសោ ឧជ្ឈាយតិ ជ័យតិ
វិចារេតិ កកំ ហិ នាម អយ្យោ ឧបនន្ទោ មយំ
បជាបតិយា សទ្ធិំ រហោ បដិច្ចន្ទោ អាសនេ និសង្កំ
កក្កេស្សតីតិ ។ អស្សេសុំ ខោ កិក្ខុ តស្ស
បុរិសស្ស ឧជ្ឈាយន្តស្ស ជ័យន្តស្ស វិចារេន្តស្ស ។
យេ តេ កិក្ខុ អប្បច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្ត
ជ័យន្ត វិចារេន្ត កកំ ហិ នាម អាយស្មា ឧបនន្ទោ
សក្យបុត្តោ មាតុត្តាមេន សទ្ធិំ រហោ បដិច្ចន្ទោ
អាសនេ និសង្កំ កក្កេស្សតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ
តំ ឧបនន្ត មាតុត្តាមេន សទ្ធិំ រហោ បដិច្ចន្ទោ

សិក្ខាបទទី ៤

(១៥៧) កាលនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលទ្រង់សម្រេច
និយាបថនៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី ។
សម័យនោះឯង ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ បានទៅកាន់ផ្ទះ
របស់បុរសជាសំឡាញ់ ហើយក៏សម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈជាទីស្ងាត់
កំបាំង ជាមួយនឹងប្រពន្ធរបស់សំឡាញ់នោះ ។ គ្រានោះ បុរសនោះក៏
ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ថា ព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់ មិនគួរបី
នឹងហ៊ានមកសម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈជាទីស្ងាត់កំបាំង ជាមួយនឹង
ប្រពន្ធរបស់ខ្ញុំ(ដូច្នេះ)សោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮសំដីនៃបុរសនោះ
និយាយពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ហើយ ។ ពួកភិក្ខុណាដែល
មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល
បន្ទះបង្ហាប់ថា ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ មិនសមបើនឹងហ៊ាន
ទៅសម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈជាទីស្ងាត់កំបាំង ជាមួយនឹងមាតុត្រាម
(ដូច្នេះ)ទេ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់
ឧបនន្ទ ឮថា អ្នកឯងទៅសម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈជាទីស្ងាត់កំបាំង

អាសនេ និសង្ខំ កប្បេស្ថិតិ ។ សង្ខំ ភក
 វតិ ។ វិគរហំ ពុទ្ធា ភកវា កងំ ហិ នាម តុ
 មោយបុរិស មាតុត្តាមេន សង្ខំ រហោ បដិច្ចន្នេ
 អាសនេ និសង្ខំ កប្បេស្ថិតិ នេតំ មោយបុរិស
 អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោ.
 ភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ សមំ សិក្ខា.
 បទំ ឧទ្ទិសេយ្យេន យោ បន ភិក្ខុ មាតុត្តាមេន
 សង្ខំ រហោ បដិច្ចន្នេ អាសនេ និសង្ខំ កប្បេយ្យ
 ចាចិត្តិយន្តំ ។

(១៥៨) យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ សមស្មី អត្ថេ អដិប្បតោ
 ភិក្ខុតិ ។ មាតុត្តាមោ នាម មនុស្សីត្ថំ ន យក្ខិ
 ន បេតិ ន តិរច្ឆានកតា អន្តមសោ តទហុជាតាចិ
 ជារិកា បកេ មហាន្តវេ^(១) ។ សង្ខំនំ ឯកតោ ។
 រហោ នាម ចក្ខុស្ស រហោ សោតស្ស រហោ ។
 ចក្ខុស្ស រហោ នាម ន សក្កា ហោតិ អក្ខិដិ

វិទ្យាបិដក មហាវិភង្គ

ជាមួយនឹងមាតុត្រាម ពិតមែនឬ ។ ព្រះបន្ទូលក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ សេចក្តីនោះពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់បន្ទូលថា ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯងមិនសមបើនឹងហ៊ានទៅសម្រេច
 ការអង្គុយលើអាសនៈជាទីស្ងាត់កំបាំង ជាមួយនឹងមាតុត្រាម (ដូច្នោះ)
 ទេ នៃមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែល
 មិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរើងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើង
 ទៀតទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែង
 ឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយសម្រេចការអង្គុយលើ
 អាសនៈជាទីស្ងាត់កំបាំង មួយអន្លើដោយមាតុត្រាម ត្រូវរកាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(១៥៨) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទ
 ទី១នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ដែលហៅថាមាតុត្រាម គឺស្រីមនុស្ស មិនមែនជា
 យក្សស្រី មិនមែនជាប្រេតស្រី មិនមែនត្រូវបានញ៉ាំងដោយហោចទៅសូម្បី
 តែក្មេងស្រីដែលទើបនឹងកើតបាន១ថ្ងៃ មិនបាច់និយាយទៅថ្វីដល់ស្រីធំ
 ទេ ពាក្យថាមួយអន្លើ គឺជាមួយគ្នា ។ ដែលហៅថា ទីស្ងាត់ គឺទីដែល ស្ងាត់
 ភ្នែក ស្ងាត់ត្រចៀក ។ ដែលហៅថា ទីស្ងាត់ភ្នែក គឺកាលបើភិក្ខុមិចភ្នែកភ្នំ

ធម្មត្ថិយកណ្តោ អថេលកវត្ថុស្ស ចតុត្ថសិក្ខាបទស្ស អាបត្តិវារោ

វា និទទិយមានេ ភម្មកំ វា ឧត្តិបិយមានេ សីសំ វា
 ឧត្តិបិយមានេ បស្សិតំ ។ សោតស្ស រហោ នាម
 ន សក្កា ហោតិ បកតិកថា សោតំ ។ បដិច្ចន្ន
 នាម អាសនំ កុឡេន វា កកវាដេន វា កំលញ្ជេន
 វា សាលាប្បាការេន វា រុក្ខេន វា ជម្រេន វា
 កោដ្ឋឡិយា វា យេន កេនចិ បដិច្ចន្ន ហោតិ ។
 និសង្កំ កប្បេយ្យតិ មាតុត្តាមេ និសិទ្ធេ ភិក្ខុ ឧបនិ-
 សំន្នា វា ហោតិ ឧបនិបន្នា វា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
 ភិក្ខុ និសិទ្ធេ មាតុត្តាមោ ឧបនិសំន្នា វា ហោតិ
 ឧបនិបន្នា វា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧកោ វា និ-
 សំន្នា ហោតិ ឧកោ វា និបន្នា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(១៥៩) មាតុត្តាមេ មាតុត្តាមសញ្ញ រហោ បដិច្ចន្ន
 អាសនេ និសង្កំ កប្បេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
 មាតុត្តាមេ វេមតិកោ រហោ បដិច្ចន្ន អាសនេ
 និសង្កំ កប្បេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ មាតុត្តា-
 មេ អមាតុត្តាមសញ្ញ រហោ បដិច្ចន្ន អាសនេ
 និសង្កំ កប្បេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ យក្ខិយា វា

ធាតុត្រីយណូ អចេលកវត្ត សំព្វបទទី ៤ វារៈដែលត្រូវអាបត្តិ

ញាក់ចិញ្ចឹមក្តី ឯកក្បាលក្តី បុគ្គលដទៃមិនអាចឃើញបាន ។ ដែល
ហៅថាទីស្ងាត់ត្រចៀក គឺទីដែលបុគ្គលដទៃមិនអាចស្តាប់ពាក្យជាប្រក្រតី
បាន ។ ដែលហៅថា អាសនៈជាទីកំបាំង គឺអាសនៈដែលគេបំបាំង
ដោយដង្ហែងក្តី ដោយសន្ទុះទ្វារក្តី ដោយកន្ទេលផែងក្តី ដោយរនាំងឬរាំង-
ននក្តី ដោយឈើក្តី ដោយស សរក្តី ដោយស្មុក្តី ឬដោយវត្ថុណាមួយ ។
ពាក្យថា សម្រេចការអង្គុយ គឺកាលបើមាតុត្រាមអង្គុយ ក៏កុអង្គុយជិត
ឬដេកជិត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កាលបើក៏កុអង្គុយ មាតុត្រាម
អង្គុយជិត ឬដេកជិត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ជនទាំងពីរអង្គុយក្តី
ជនទាំងពីរដេកក្តី (ឯកក្តី) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(១៥៩) មាតុត្រាម ក៏ក្នុងសំគាល់ថាមាតុត្រាម ហើយសម្រេច
ការអង្គុយលើអាសនៈជាទីស្ងាត់កំបាំង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ មាតុត្រាម
ក៏កុសង្ស័យ ហើយសម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈជាទីស្ងាត់កំបាំង ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយ ។ មាតុត្រាម ក៏ក្នុងសំគាល់ថា មិនមែនមាតុត្រាម
ហើយសម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈជាទីស្ងាត់កំបាំង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។
ក៏កុសម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈជាទីស្ងាត់កំបាំង ជាមួយនឹងយក្សស្រីក្តី

វិធីបិណ្ឌ មហាវិក្កេត

បេតិយា វា បណ្ឌិតេន វា តិរច្ឆានកតមនុស្សវិក្ក-
 ហិតិយា វា សុទ្ធិ រហោ បដិច្ចន្នេ អាសនេ និសង្ក-
 កប្បេតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អមាតុត្តាមេ មាតុត្តាម-
 សញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អមាតុត្តាមេ វេមតិកោ
 អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អមាតុត្តាមេ អមាតុត្តាមសញ្ញា
 អនាបត្តិ ។

[១៦០] អនាបត្តិ យោ កោចិ វិញ្ញា បុរិសោ
 ទុតិយោ ហោតិ តិដ្ឋតិ ន និសីទតិ អរហោបេត្វោ
 អញ្ញាវិហិតោ និសីទតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្ម-
 កស្សតិ ។

បុគ្គលសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

វិទ្យាបិដក មហាវិវត្ត

ប្រតិស្ឋិតិ ឡើយក្តី តិរច្ឆានញីដែលមានរាងកាយដូចមនុស្សក្តី ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ ។ មិនមែនមាតុត្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថាមាតុត្រាម ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ ។ មិនមែនមាតុត្រាម ភិក្ខុសង្ឃ័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ មិនមែន
មាតុត្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនមាតុត្រាម មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

(១៦០) អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលអង្គុយនៅ មានបុរសណា-
មួយដែលជាមនុស្សដ៏ឆ្លើយតប(នៅ)ជាគំរប់ពីរ ដល់ភិក្ខុឈរមិនបានអង្គុយ ដល់
ភិក្ខុបានក្រឡេកគយគន់រកទីមិនស្ងាត់ហើយអង្គុយ ដល់ភិក្ខុមានចិត្តបញ្ជូន
ទៅកាន់ការមេណ៍ដទៃហើយអង្គុយ ដល់ភិក្ខុឆត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ចត្តិ ។

សំណួរទី ៤ ចប់ ។

បញ្ចមសិក្ខាបទី

[១៦០] តេជ សមយេន ពុទ្ធា ភក្ខវា សាវត្ថយំ
វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេជ
ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ
សហាយកស្ស យវំ កុត្តា តស្ស បជាបតិយា សន្និ
ឯកោ ឯកាយ រហោ និសន្នំ កល្យេសំ ។ អថខោ
សោ បុរិសោ ឧជ្ឈាយតិ ខ័យតិ វិចារេតិ កងំ ហិ
នាម អយ្យេ ឧបនន្ទោ មយ្ហំ បជាបតិយា សន្និ ឯកោ
ឯកាយ រហោ និសន្នំ កល្យេស្សតីតិ ។ អស្សោសុំ
ខោ ភិក្ខុ តស្ស បុរិសស្ស ឧជ្ឈាយន្តស្ស ខ័យន្តស្ស
វិចារេន្តស្ស ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ
ឧជ្ឈាយន្តំ ខ័យន្តំ វិចារេន្តំ កងំ ហិ នាម អាយស្មា
ឧបនន្ទោ សយ្យបុត្តោ មាតុត្តាមេន សន្និ ឯកោ
ឯកាយ រហោ និសន្នំ កល្យេស្សតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ
កំវ ត្ថំ ឧបនន្ទ មាតុត្តាមេន សន្និ ឯកោ ឯកាយ
រហោ និសន្នំ កល្យេសីតិ ។ សច្ចំ ភក្ខវាតិ ។ វិកហិ
ពុទ្ធា ភក្ខវា កងំ ហិ នាម ត្ថំ មោយបុរិស

សិក្ខាបទទី ៥

(១៦១) កាលនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលទ្រង់សម្រេច
តវិយាបថក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី ។
សម័យនោះឯង ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុដើរទៅកាន់ផ្ទះរបស់
សំឡាញ់ ហើយក៏សម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងប្រពន្ធរបស់
សំឡាញ់នោះតែម្នាក់នឹងម្នាក់ ។ គ្រានោះ បុរសនោះក៏ពោលទោស គិះ-
ជឿល បន្ទះបង្គាប់ថា ព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់មិនសមបើនឹងហ៊ានមកសម្រេច
ការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងប្រពន្ធរបស់ខ្ញុំតែម្នាក់នឹងម្នាក់ (ដូច្នេះ)
សោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពាក្យសំដីនៃបុរសនោះកំពុងពោលទោស
គិះជឿល បន្ទះបង្គាប់ (ដូច្នេះ) ហើយ ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តី
ប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស គិះជឿល បន្ទះបង្គាប់ថា
ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ មិនសមបើនឹងហ៊ានទៅសម្រេច
ការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងមាតុត្រាមតែម្នាក់នឹងម្នាក់ទេ ។ បេ ។
ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ឧបនន្ទ ឮថាអ្នកឯងទៅសម្រេច
ការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងមាតុត្រាមតែម្នាក់នឹងម្នាក់ ពិតមែនឬ ។
ព្រះឧបនន្ទក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ សេចក្តីនោះពិត
មែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរស

វិទយចំណីពេ មហាវិភង្គោ

មាតុត្តាមេន សន្ធិ ឯកោ ឯកាយ រហោ និសង្ខ
 កប្បេស្សសិ នេតំ មោយបុរិស អប្បសន្នានំ វា
 បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច
 បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យេថ យោ បន
 ភិក្ខុ មាតុត្តាមេន សន្ធិ ឯកោ ឯកាយ រហោ និសង្ខ
 កប្បេយ្យ ចាចិត្តយន្តំ ។

[១៦២] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អនិប្បតោ
 ភិក្ខុតិ ។ មាតុត្តាមោ នាម មនុស្សន្តិ ន យត្ថិ ន
 បេតិ ន តិរច្ឆានគតា វិញ្ញូ បដិពលា សុភាសិតទុក្ខា-
 សំតំ ទុដ្ឋល្លាទុដ្ឋលំ អាជាជិតុំ ។ សន្និទ្ធិ ឯកតោ ។
 ឯកោ ឯកាយាតិ ភិក្ខុ ចេវ ហោតិ មាតុត្តាមោ ច ។
 រហោ នាម ចក្ខុស្ស រហោ សោតស្ស រហោ ។
 ចក្ខុស្ស រហោ នាម ន សក្កា ហោតិ អត្ថិនំ វា
 និទិដិយមានេ ភមុកំ វា ឧត្តិបិយមានេ សីសំ វា
 ឧត្តិបិយមានេ បស្សន្តំ ។ សោតស្ស រហោ នាម

វិទ្យាបិដក មហាវិក័ត្ត

អ្នកឯងមិនសមបើនឹងហ៊ានទៅសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹង
 មាតុត្រាមតែម្នាក់នឹងម្នាក់ (ដូច្នេះ) ទេ នៃមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯង
 ធ្វើនេះមិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាទេ ឬនាំពួកជន
 ដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យងឺរតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិទ្ធិបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ
 សម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ មួយអង្វើដោយមាតុត្រាមតែម្នាក់នឹងម្នាក់
 ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(១៦២) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិទ្ធិ-
 បទទី១ នៃបារាជិកកណ្ត ។ ដែលហៅថា មាតុត្រាម គឺចំពោះតែស្រី
 មនុស្ស មិនមែនជាយក្សស្រី មិនមែនជាប្រេតស្រី មិនមែនជាតិរច្ឆានញី
 ជាអ្នកដឹងក្តី ជាអ្នកអាចដើម្បីស្គាល់ពាក្យសំដី ដែលបុគ្គលនិយាយល្អឬ
 អាក្រក់ ពាក្យអាសត្រាមឬមិនមែនអាសត្រាម ។ ពាក្យថា មួយអង្វើ
 គឺជាមួយគ្នា ។ ពាក្យថា តែម្នាក់នឹងម្នាក់ គឺមានតែភិក្ខុនឹងមាតុត្រាម
 ប៉ុណ្ណោះ ។ ដែលហៅថា ទីស្ងាត់ គឺទីស្ងាត់ភ្នែក ស្ងាត់ត្រចៀក ។
 ដែលហៅថា ទីស្ងាត់ភ្នែក គឺកាលបើភិក្ខុមិនភ្នែកភ្ន័ ញាក់ចិញ្ចឹមភ្ន័
 ផ្សក់ក្បាលភ្ន័ ជនដទៃមិនអាចឃើញបាន ។ ដែលហៅថា ទីស្ងាត់ត្រចៀក

ចាចិត្តិយកណ្តោ អបេសកវិជ្ជស្ស បញ្ចមសិក្ខាបទស្ស អាបត្តិវិហ

ន សក្កា ហោតិ បកតិកថា សោតុំ ។ និសង្ខំ កប្បេ-
យ្យតិ មាតុត្តាមេ និសង្ខំ ភិក្ខុ ឧបនិសង្ខោ វា
ហោតិ ឧបនិបន្នោ វា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
ភិក្ខុ និសង្ខំ មាតុត្តាមេ ឧបនិសង្ខោ វា ហោតិ
ឧបនិបន្នោ វា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧកោ វា
និសង្ខោ ហោន្តិ ឧកោ វា និបន្នោ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(១៦៣) មាតុត្តាមេ មាតុត្តាមសញ្ញា ឯកោ
ឯកាយ រហោ និសង្ខំ កប្បេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
មាតុត្តាមេ វេមតិកោ ឯកោ ឯកាយ រហោ និសង្ខំ
កប្បេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ មាតុត្តាមេ អមាតុ-
ត្តាមសញ្ញា ឯកោ ឯកាយ រហោ និសង្ខំ កប្បេតិ
អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ យត្ថិយា វា បេតិយា វា
បណ្ឌាកេន វា តិរច្ឆានគតមនុស្សវិក្កហិតិយា វា សទ្ធិ
ឯកោ ឯកាយ រហោ និសង្ខំ កប្បេតិ អាបត្តិ
ទុក្កជស្ស ។ អមាតុត្តាមេ មាតុត្តាមសញ្ញា អាបត្តិ
ទុក្កជស្ស ។ អមាតុត្តាមេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។
អមាតុត្តាមេ អមាតុត្តាមសញ្ញា អនាបត្តិ ។

ពាចិត្តិយកណ្ត អបេលកវគ្គ សិក្ខាបទទី ៥ វារៈដែលត្រូវអាបត្តិ

គឺទីដែលបុគ្គលមិនអាចស្តាប់ពាក្យជាប្រក្រតីបាន ។ ពាក្យថា សម្រេច
 ការអង្គុយគឺកាលដែលមាតុត្រាម អង្គុយហើយ ភិក្ខុអង្គុយជិតឬដេកជិត
 ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុអង្គុយ មាតុត្រាមអង្គុយជិតឬដេកជិត
 (ភិក្ខុ)ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុនឹងស្រីទាំងពីរនាក់ អង្គុយក្តី ដេកក្តី
 (ភិក្ខុ)ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(១៦៣) មាតុត្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថា មាតុត្រាម ហើយសម្រេច
 ការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់តែម្នាក់នឹងម្នាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ មាតុត្រាម
 ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយសម្រេចការអង្គុយ ក្នុងទីស្ងាត់តែម្នាក់នឹងម្នាក់ ត្រូវ
 អាបត្តិបាចិត្តិយ ។ មាតុត្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនមាតុត្រាម
 ហើយសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់តែម្នាក់នឹងម្នាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។
 ភិក្ខុសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ជាមួយនឹងយក្សស្រីក្តី ប្រេតស្រីក្តី ខ្មើយ
 ក្តី ត្រូវបានញ៉ាំងដែលមានរាងកាយដូចមនុស្សក្តី តែម្នាក់នឹងម្នាក់ ត្រូវ
 អាបត្តិទុក្ខដ ។ មិនមែនមាតុត្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថាមាតុត្រាម ត្រូវ
 អាបត្តិទុក្ខដ ។ មិនមែនមាតុត្រាម ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។
 មិនមែនមាតុត្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនមាតុត្រាម មិនមានអាបត្តិ ។

វិធីបំប៉ន មហាវិវត្ត

[១៦៤] អនាមតិ យោ កោចិ វិញ បុរិសោ
 ទុតិយោ ហោតិ តិដ្ឋតិ ន និសីទតិ អរហោបេត្តោ
 អញ្ញាវិហិតោ និសីទតិ ឧម្ពត្តកស្ស អាទិកម្ម-
 កស្សតិ ។

បញ្ចមសំព្វបទំ និដ្ឋិតំ ។

ន័យបិដក មហាវិគ្គ

(១៦៤) អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលអង្គុយនៅ មានបុរសណា
 ម្នាក់ជាអ្នកដឹងសេចក្តីនៅជាគំរប់ពីរ ដល់ភិក្ខុឈរមិនបានអង្គុយ ដល់ភិក្ខុ
 បានក្រឡេកគយគន់រកទីមិនស្ងាត់ហើយអង្គុយនៅ ដល់ភិក្ខុមានចិត្តបញ្ជូន
 ទៅកាន់ការម្ស្នាក់ដទៃអង្គុយនៅ ដល់ភិក្ខុឆត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ចត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៥ ចប់ ។

ធម្មសិក្ខាបទ

[១៦៥] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភកកា រាជគហោ
វិហារតិ វេទ្យុវេន កលន្ទកណីវាបេ ។ តេន ខោ បន
សមយេន អាយស្មតោ ឧបនន្ទស្ស សក្យបុត្តស្ស
ឧបដ្ឋាកកុលំ អាយស្មន្តំ ឧបនន្តំ សក្យបុត្តំ ភត្តេន
និមន្តេសិ អញ្ញាបំ ភិក្ខុ ភត្តេន និមន្តេសិ ។ តេន
ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ
បុរេភត្តំ កុលានិ បយ័រុចាសតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខុ
តេ មនុស្សេ ឯតទរោច្ចំ ទេវាវុសោ ភត្តន្តំ ។ អាក-
មេថ ភន្តេ យាវ អយ្យោ ឧបនន្ទោ អាកច្ឆតីតិ ។
ទុតិយម្បិ ខោ តេ ភិក្ខុ តេ មនុស្សេ ឯតទរោច្ចំ ទេ-
វាវុសោ ភត្តន្តំ ។ អាកមេថ ភន្តេ យាវ អយ្យោ ឧប-
នន្ទោ អាកច្ឆតីតិ ។ តតិយម្បិ ខោ តេ ភិក្ខុ តេ

សិក្ខាបទទី ៦

[១៦៥] កាលនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលទ្រង់សម្រេច ឥរិយាបថនៅក្នុងវត្តវេទ្យាន ជាកលទ្ធកនិកាបស្ថាន ក្បែរក្រុងរាជគ្រឹះ ។ សម័យនោះឯង ត្រកូលជាឧបដ្ឋាករបស់ព្រះឧបនន្ទ ជាសក្យបុត្រដ៏មាន អាយុ និងមន្តព្រះឧបនន្ទ ជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុដោយកត្ត ហើយក៏និមន្ត ពួកក៏ក្នុងទៀតដោយកត្តដែរ ។ សម័យនោះឯង ព្រះឧបនន្ទជាសក្យ- បុត្រដ៏មានអាយុ អាល័យតែចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយ ក្នុងពេលមុន នោះ ។ ឯក៏ទាំងឡាយនោះ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងមនុស្សអម្បាល នោះថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រគេនចង្ក្រាន់(មក) ។ ពួកមនុស្សអម្បាលនោះ ក៏និយាយឃាត់ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ រង់ចាំសិន ទ្រមាំព្រះឧបនន្ទជា ម្ចាស់លោកនិមន្តមក ។ ក៏ទាំងឡាយនោះបាននិយាយពាក្យនេះនឹងពួក មនុស្សអម្បាលនោះជាគំរប់ពីរដងថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ អ្នកទាំង ឡាយចូរប្រគេនចង្ក្រាន់មក ។ ពួកមនុស្សអម្បាលនោះក៏និយាយឃាត់ថា បពិត្រព្រះករុណា ទាំងឡាយដ៏ចម្រើន សូមព្រះករុណា ទាំងឡាយ រង់ចាំសិនចុះ ទ្រមាំតែព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់និមន្តមក ។ ពួកក៏ក្នុងអម្បាល នោះ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងមនុស្សទាំងឡាយនោះជាគំរប់បីដងថា

វិទ្យាបិដកេ មហាវិក្កោ

មនុស្ស ឯតទ្ធកេតុំ ទេពាវុសោ ភត្តំ បុរេ កាលោ
 អតិក្កមតីតិ ។ យម្បិ មយំ ភន្តេ ភត្តំ កវិម្ហា អយ្យស្ស
 ឧបនន្ទស្ស ការណា អាគមេស ភន្តេ យាវ អយ្យោ
 ឧបនន្ទោ អាគច្ឆតីតិ ។ អថទោ អាយស្មា ឧបនន្ទោ
 សក្យបុត្តោ បុរេភត្តំ កុលាជិ បយិរុទាសិត្វា ទិវា
 អាគច្ឆតិ ។ ភិក្ខុ ន ចិត្តរូបំ កុញ្ញីសុ ។ យេ តេ
 ភិក្ខុ អប្បិទា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ជ័យន្តិ វិទា-
 ចេន្តិ កថំ ហិ នាម អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ
 និមន្តិតោ សភត្តោ សមាណោ បុរេភត្តំ កុលេសុ ចារិត្តំ
 អាបជ្ជិស្សតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិវ ភ្នំ ឧបនន្ទ និមន្តិ-
 តោ សភត្តោ សមាណោ បុរេភត្តំ កុលេសុ ចារិត្តំ
 អាបជ្ជិសីតិ ។ សច្ចំ ភគវតី ។ វិគរហិ ពុទ្ធា ភគវា
 កថំ ហិ នាម ភ្នំ មោយបុរិស និមន្តិតោ សភត្តោ

វិធីបដិសេធ មហាវិវាទ

ម្ចាស់អាវុស្តាទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រគេនចង្ហាន់មក (នឹងបង្គំ
នៅ) ក្រែងហួសពេលឆាន់ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏និយាយថា បពិត្រ
ព្រះករុណា ទាំងឡាយដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយបានធ្វើកត្តាទាំងប៉ុន្មាន
ព្រោះតែព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់ (ទេតី) បពិត្រព្រះករុណា ទាំងឡាយដ៏
ចម្រើន សូមព្រះករុណា ទាំងឡាយរង់ចាំទម្រាំតែព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់និមន្ត
មកសិន ។ លំដាប់នោះ ព្រះឧបនន្ទ ជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុកាលយ
តែចូលទៅគួរសមនឹងត្រកូលទាំងឡាយ ក្នុងពេលមុនឆាន់ ហើយក៏មក
ក្នុងវេលាថ្ងៃពេក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ឆាន់ចង្ហាន់មិនល្មមដល់ចិត្ត ។ ពួក
ភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស
គ្នាដៀល បន្តបង្ហាត់ថា ព្រះឧបនន្ទ ជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ បានទទួល
និមន្តគេជាអ្នកមានកត្តហើយ មិនគួរនឹងត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ
(ដទៃ) ក្នុងពេលមុនឆាន់ (ដូច្នេះ) សោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា
ម្ចាស់ឧបនន្ទ ឮថាអ្នកឯងបានទទួលនិមន្តគេជាអ្នកមានកត្តហើយ។ ត្រាច់
ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ (ដទៃ) ក្នុងពេលមុនឆាន់ ពិតមែនឬ ។
ព្រះឧបនន្ទក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សេចក្តីនោះពិត
មែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោយ-
បុរស អ្នកឯងបានទទួលនិមន្តគេជាអ្នកមានកត្តហើយ មិនគួរនឹងត្រាច់ទៅ

ពាចិត្តិយកណ្តោ អបេលករុត្តស្ស ធម្មសិក្ខាបទស្ស បរមប្បញ្ញត្តិ

សមាធា បុរេភត្តំ កុលេសុ ចារិត្តំ អាបដ្ឋិស្សសិ
នេតំ មោយបុរិស អប្បសន្នាធំ វា បសាទាយ
បសន្នាធំ វា ភិយ្យោកាវាយ ។ បេ ។ ឯវត្ថុ បន
ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន
ភិក្ខុ ធិមន្តិតោ សកត្តោ សមាធា បុរេភត្តំ កុលេសុ
ចារិត្តំ អាបដ្ឋេយ្យ ចាចិត្តិយន្តិ ។ ឯវត្ថុធំ ភក្កតា
ភិក្ខុធំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[១៦៦] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ
ឧបនន្ទស្ស សក្យបុត្តស្ស ឧបជ្ឈាកកុលំ សង្ឃស្សត្ថាយ
ខាទនីយំ ចាហេសិ អយ្យស្ស ឧបនន្ទស្ស ទស្សេត្វា
សង្ឃស្ស ទាតព្វន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ តាមំ បិណ្ឌាយ បរិដ្ឋោ
ហោតិ ។ អថខោ តេ មនុស្សា អារាមំ កន្លា
ភិក្ខុ បុត្តីសុ កហំ កន្លេ អយ្យោ ឧបនន្ទាតិ ។
ឯសារុសោ អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ តាមំ
បិណ្ឌាយ បរិដ្ឋាតិ ។ ឥទំ កន្លេ ខាទនីយំ អយ្យស្ស

ធម៌ត្ថយកល្យា អបេលកវត្ថុ សិក្ខាបទទី ៦ សេចក្តីបញ្ញត្តិជាធម្មតា

ក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ (៨១) ក្នុងពេលមុនឆាន់ (ដូច្នេះ) ទេ ទៃ
 មោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន
 ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរំងឹតតែជ្រះថ្លា
 ឡើងទៀតទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បី
 សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយបានទទួលនិមន្តគេ
 ជាអ្នកមានកត្តាហើយ ដល់នូវភិរិយាត្រាច់ទៅ ក្នុងត្រកូលទាំងឡាយក្នុង
 ពេលមុនឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សិក្ខាបទនេះព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់បញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

(១៦៦) កាលនោះ ត្រកូលឧបង្កាករបស់ព្រះឧបទន្ធទ្វ ជាសក្យបុត្រ
 ដ៏មានអាយុ បានបញ្ជូនខាទនីយាហារទៅដើម្បីប្រគេនដល់សង្ឃដោយ
 ពាក្យថា ខាទនីយនេះអ្នកឯងត្រូវបង្ហាញដល់ព្រះឧបទន្ធទ្វជាម្ចាស់ហើយ
 សម្របគេនដល់សង្ឃចុះ ។ សម័យនោះឯង ព្រះឧបទន្ធទ្វជាសក្យបុត្រដ៏
 មានអាយុចូលទៅកាន់ស្រុកដើម្បីបិណ្ឌបាត ។ ឯពួកមនុស្សអម្បាលនោះ
 ទៅកាន់អារាមហើយសួរភិក្ខុទាំងឡាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ
 ដ៏ចម្រើន ព្រះឧបទន្ធទ្វជាម្ចាស់និមន្តទៅឯណា ។ ពួកភិក្ខុអម្បាលនោះប្រាប់
 ថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ព្រះឧបទន្ធទ្វ ជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ
 + នុះនិមន្តទៅកាន់ស្រុក ដើម្បីបិណ្ឌបាតហើយ ។ មនុស្សទាំងឡាយ

ឧបនន្ទស្ស ទស្សត្វា សង្ឃស្ស នាតព្វន្តំ ។ ភកវតោ
 ឯតមន្តំ អាហោចេស្មំ^(១) ។ តេនហិ ភិក្ខុវេ បដិគ្គហេត្វា
 ឯត្ថិបថ យាវ ឧបនន្ទោ អាតច្ចតីតិ ។ អថខោ
 អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ ភកវតោ បដិគ្គតំ
 បុរេកតំ កុលេសុ ចារិតំ អាបជ្ជិតុន្តំ បច្ឆាកតំ កុហោនិ
 បយ្យុចាសិត្វា ទិវា បដិក្កមិ ។ មាទនីយំ ឧស្សាវិ-
 យិត្តំ^(២) ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ
 ទីយន្តិ វិចារេន្តិ កងំ ហិ នាម អាយស្មា ឧបនន្ទោ
 សក្យបុត្តោ បច្ឆាកតំ កុលេសុ ចារិតំ អាបជ្ជិស្សតីតិ
 ។ បេ ។ សច្ចំ កីរ ត្វំ ឧបនន្ទ បច្ឆាកតំ កុលេសុ
 ចារិតំ អាបជ្ជសីតិ ។ សច្ចំ ភកវតិ ។ វិកវហិ
 ពុទ្ធា ភកវា កងំ ហិ នាម ត្វំ មោយបុរិស
 បច្ឆាកតំ កុលេសុ ចារិតំ អាបជ្ជិស្សសិ នេតំ

១ និកោ បរំ អថខោ ភកវា ឯតស្មំ និទានេ ធម្មំ កបំ កក្កា ភិក្ខុ អាមន្តេសីតិ បាលី
 សព្វបោត្តកេសុ ទិស្សតិ ។ សា វិចារេត្វា ។ ២ ឧ. ឧស្សាវិយិត្ត ។

វិទ្យាបិដក មហាវិក័ត

ក៏និយាយថា បត់ត្រីលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ខាងនិយាហារនេះ សូមលោក
 ម្ចាស់ទាំងឡាយបង្ហាញដល់ព្រះឧបនន្ទដ៏មានអាយុ ហើយសម្របគេន
 ដល់សង្ឃចុះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ
 អ្នកទាំងឡាយត្រូវទទួលហើយដកដល់ទុកទម្រង់ឧបនន្ទត្រឡប់មកវិញ ។
 ត្រាខោះ ព្រះឧបនន្ទ ជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុគិតថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់ហាមឃាត់មិនឲ្យត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយក្នុងវេលាមុនភក្ត
 (គិតដូច្នោះហើយ) ក៏ចូលទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយក្នុងវេលាក្រោយភក្ត
 ហើយត្រឡប់មកក្នុងវេលាហួសពេល ។ ខាងនិយាហារគេក៏ដើរត្រឡប់ទៅ
 វិញ ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏
 ពោលទោស គំរងៀល បន្តបង្ហាត់ថា ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ
 មិនគួរបើនឹងត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយក្នុងវេលាក្រោយភក្ត (ដូច្នោះ)
 សោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ឧបនន្ទ ឮថា អ្នកឯងត្រាច់
 ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយក្នុងវេលាក្រោយភក្ត ពិតមែនឬ ។ ព្រះឧបនន្ទ
 ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សេចក្តីនោះពិតមែន ។
 ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯង
 មិនគួរនឹងត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយក្នុងពេលក្រោយភក្ត (ដូច្នោះ)

ពាចិត្តិយកណ្តោ អបេលកវគ្គស្ស ធម្មិសិក្ខាបទស្ស អនុប្បញ្ញត្តិ

មោឃបុរិស អប្បសន្នាធំ វា បសាទាយ បសន្នាធំ វា
 កិលេកកាយ ។ បេ ។ ឯវត្ថុ បន កិក្ខុវេ ឥមំ
 សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យថ យោ បន កិក្ខុ ធម្មន្តតោ
 សកត្តោ សមាធា បុរេកត្តំ វា បច្ឆាកត្តំ វា កុលេសុ
 ចារិត្តំ អាបដ្ឋេយ្យ ចាចិត្តិយន្តិ ។ ឯវត្ថុធំ កតវតោ
 កិក្ខុធំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[១៦៧] តេន ទោ បន សមយេន កិក្ខុ បីវទា-
 នសមយេ កុក្កុទ្ធាយន្តា កុលាធិ ន បយ្យទា-
 សន្តិ ។ បីវំ បរិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ ។ កតវតោ ឯតមត្តំ
 អាហេចេសុំ ។ អនុជាធាមិ កិក្ខុវេ បីវទានសមយេ
 កុលាធិ បយ្យទាសិតុំ ឯវត្ថុ បន កិក្ខុវេ ឥមំ
 សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យថ យោ បន កិក្ខុ ធម្មន្តតោ
 សកត្តោ សមាធា បុរេកត្តំ វា បច្ឆាកត្តំ វា កុលេសុ
 ចារិត្តំ អាបដ្ឋេយ្យ អញ្ញត្តិ សមយោ ចាចិត្តិយំ ។

បាចិណ្ឌិយកណ្ត អចេលកវត្ត សិក្ខាបទទី ៦ សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់

ទេ នៃមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួក
 ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរំលឹកតែជ្រះ
 ថ្លាឡើងទៀតទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំ
 ដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយបានទទួលនិមន្តគេជា
 អ្នកមានភត្តហើយដល់នូវកិរិយាត្រាច់ ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយក្នុងពេល
 មុនកត្តក្តី ក្រោយកត្តក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សិក្ខាបទនេះព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

(១៦៧) សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុង
 សម័យនៃចីវរទាន ហើយមិនបានចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយ ។ ចីវរ
 ក៏កើតឡើងតិចស្តួចស្តើង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 គប្បីគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយ ក្នុងសម័យនៃចីវរ-
 ទាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទ
 នេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ បានទទួលនិមន្តគេ ជាអ្នកមានភត្ត
 ហើយដល់នូវកិរិយាត្រាច់ទៅ ក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ ក្នុងពេលមុនកត្តក្តី
 ក្រោយកត្តក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរវែលងតែមានសម័យ ។

វិទ្យាបិដកេ មហាវិកង្គោ

តត្ថាយំ សមយោ ចីវរទានសមយោ អយំ តត្ថ
សមយោតិ ។ ឯវត្ថុនំ កកវតា កិត្តនំ សិក្ខាបទំ
បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

(១៦៨) តេន ទោ បទ សមយេន កិត្ត
ចីវរកម្មំ ករោន្តិ អត្ថោ ច ហោតិ សុចិយាបិ
សុត្តនបិ សត្តកេនបិ ។ កិត្ត កុក្កុទ្ធាយន្តា
កុលានិ ន បយ័រុទាសន្តិ ។ កកវតោ ឯតមត្ត
អាហេចេសុំ ។ អនុជាធាមិ កិត្តវេ ចីវរការសមយោ
កុលានិ បយ័រុទាសិតុំ ឯវត្ថុ បទ កិត្តវេ ឥមំ
សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បទ កិត្តុ និមន្តិតោ
សកត្តោ សមាធា បុរេកត្តំ វា បញ្ញកត្តំ វា កុ-
លេសុ ចារិត្តំ អាចន្តេយ្យ អញ្ញត្រិ សមយោ ចាចិត្ត-
យំ ។ តត្ថាយ សមយោ ចីវរទានសមយោ ចីវ-
រការសមយោ អយំ តត្ថ សមយោតិ ។ ឯវត្ថុនំ
កកវតា កិត្តនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

វិស័យបិដក មហាវិក័ត្ត

ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ កាលដែលទាយកប្រគេនចីវរ នេះជាសម័យ
ក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្ត
ហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

(១៦៨) សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយធ្វើចីវរកម្ម គឺការដេរចីវរ
ក៏មានសេចក្តីត្រូវការដោយមូលខ្លះ ដោយចេសខ្លះ ដោយកំបិតខ្លះ ។
ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីសង្ស័យ មិនបានចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយ
ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។
ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុចូលទៅ
រកត្រកូលទាំងឡាយ ក្នុងសម័យធ្វើចីវរបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក
ទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ
បានទទួលនិមន្តគេជាអ្នកមានកត្ត ហើយដល់នូវកិរិយាត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូល
ទាំងឡាយក្នុងពេលមុនកត្តក្តី ក្រោយកត្តក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរ
លែងតែមានសម័យ ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ កាលដែលទាយក
ប្រគេនចីវរ ១ កាលដែលភិក្ខុធ្វើចីវរ ១ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។
សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ
យ៉ាងនេះ ។

បាចិត្តិយកណ្តោ អបេសកវគ្គស្ស ធម្មសិក្ខាបទស្ស សិក្ខាបទវិភង្គោ

[១៦៩] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ
 ភិណ្ឌាណ ហោន្តិ អត្តោ ច ហោតិ កេសដ្ឋេហិ ។ ភិក្ខុ
 កុក្កុច្ឆាយន្តា កុលាធិ ន បយិក្កទាសន្តិ ។ កក្កតោ
 ឯតមន្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ សន្តំ ភិក្ខុ
 អាបុច្ឆា កុលាធិ បយិក្កទាសិតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ
 ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យេថ យោ បន ភិក្ខុ ធិ-
 មន្តិតោ សកត្តោ សមាធនោ សន្តំ ភិក្ខុំ អនាបុច្ឆា
 បុរេកតំ វា បច្ឆាកតំ វា កុលេសុ ចារិតំ អាបដ្ឋេយ្យ
 អញ្ញាត សមយា ចាចិត្តិយំ ។ តត្ថាយំ សម-
 យោ ចីវរានសមយោ ចីវរការសមយោ អយំ តត្ថ
 សមយោតិ ។

[១៧០] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្តោ អធិប្បតោ
 ភិក្ខុតិ ។ ធិមន្តិតោ នាម បញ្ចន្តំ កោដណនំ អញ្ញាតវេន
 កោដនេន ធិមន្តិតោ ។ សកត្តោ នាម យេន ធិ-
 មន្តិតោ តេន សកត្តោ ។ សន្តំ នាម ភិក្ខុំ សក្កា

បច្ច័យកណ្ត អបេលកវគ្គ សំក្តាបទទី ៦ សំក្តាបទវិវត្ត

[១៦៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានជម្ងឺ ក៏មានសេចក្តី
ត្រូវការដោយកេសជ្ជៈទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏សង្ស័យមិនបានចូល
ទៅរកត្រកូលទាំងឡាយឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនេះ
ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុលាបប្រាប់ភិក្ខុដែលមាននៅ ហើយសឹមចូលទៅ
រកត្រកូលទាំងឡាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែង
ឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ បានទទួលនិមន្តគេជាអ្នក
មានកត្ត ហើយមិនបានលាបប្រាប់ភិក្ខុដែលមាននៅ ហើយដល់នូវកិរិយា
ត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ ក្នុងពេលមុនកត្តក្តី ក្រោយកត្តក្តី ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ
គឺ កាលដែលទាយកប្រគេនបីវ ១ កាលដែលភិក្ខុធ្វើបីវ ១ នេះជា
សម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

[១៧០] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខា-
បទទី ១ នៃប្បារាជិកកណ្ត ។ ដែលហៅថា គេនិមន្ត គឺ ជននិមន្ត
ដោយគោជនទាំង ៥ យ៉ាង គោជនណាមួយ ។ ដែលហៅថា ជាអ្នក
មានកត្ត គឺភិក្ខុដែលគេនិមន្តដោយកត្តណា ឈ្មោះថាជាអ្នកមានកត្ត
ព្រោះកត្តនោះឯង ។ ដែលហៅថា ភិក្ខុមាននៅនោះ គឺភិក្ខុអាចនឹងលា

វិទ្យាបិដកេ មហាវិកង្គោ

ហោតិ អាបុច្ឆា បរិសិទ្ធំ ។ អសន្តំ នាម ភិក្ខុ
 ន សក្កា ហោតិ អាបុច្ឆា បរិសិទ្ធំ ។ បុរេភត្តំ
 នាម យេន និមន្តិតោ តំ អកុត្តារី ។ បច្ឆាភត្តំ
 នាម យេន និមន្តិតោ អន្តមសោ កុសក្កេនបិ
 ភត្តំ ហោតិ ។ កុលំ នាម ចត្តារិ កុលានិ
 ខត្តិយកុលំ ព្រាហ្មណកុលំ វេស្សកុលំ សុទ្ធកុលំ ។
 កុលេសុ ចារិត្តំ អាបដ្ឋេយ្យាតិ អញ្ញាស្ស យរុបចារិ
 ឌីក្កមន្តស្ស អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ បឋមំ ចានំ
 ទុម្បារំ អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ ទុតិយំ
 ចានំ អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញាត្រ
 សមយាតិ វេបេត្វា សមយំ ។ ចីវរានសមយោ
 នាម អនត្តតេ កកិដេ វស្សានស្ស បច្ឆិមោ មាសោ
 អត្តតេ កកិដេ បញ្ច មាសា ។ ចីវរការសមយោ
 នាម ចីវរ កយិរមាដេ ។

វិធីបិណ្ឌ មហាវិភង្គ

ភិក្ខុផងគ្នាហើយចូលទៅកាន់ (ត្រកូល) បាន ។ ភិក្ខុដែលមិនមាននៅ
 នោះ គឺភិក្ខុមិនអាចលាភិក្ខុផងគ្នាហើយចូលទៅកាន់ (ត្រកូល) ឡើយ ។
 ដែលហៅថា ក្នុងពេលមុនកត្ត គឺជននិមន្តដោយកត្តណា ហើយភិក្ខុមិន
 ទាន់បានឆាន់កត្តនោះ ។ ដែលហៅថា ក្នុងពេលក្រោយកត្ត គឺជននិមន្ត
 ដោយកត្តណា ភិក្ខុបានឆាន់កត្តនោះហើយ ដោយហោចទៅសូម្បីប៉ុនចុង
 នៃស្បូវ ។ ដែលហៅថា ត្រកូល គឺត្រកូលទាំងឡាយ ៤ គឺត្រកូលក្សត្រិ
 ត្រកូលព្រាហ្មណ៍ ១ ត្រកូលវេស្សៈ (អ្នករកស៊ីជួញប្រែធ្វើស្រែចំការ) ១
 ត្រកូលសុទ្ធៈ (អ្នកធ្វើការស៊ីឈ្នួល) ១ ។ ពាក្យថា ដល់នូវកិរិយាត្រចៅ
 ក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ គឺកាលដែលភិក្ខុឈានចូលទៅដល់ឧបចារផ្ទះរបស់
 បុគ្គលដទៃទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ឈានជើងជាដម្បងឲ្យកន្លងហួស
 ធរណីទ្វារទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ឈានជើងជាគំរប់ពីរឲ្យកន្លងហួសទៅ
 ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា រៀរលែងតែមានសម័យ គឺលើកទុកតែ
 មានសម័យ ។ ដែលហៅថា កាលដែលទាយកប្រគេនចីវរនោះ គឺថា
 បើភិក្ខុមិនបានក្រាលកបិន កំណត់កាល ត្រឹម១ខែជាទីបំផុតនៃវស្សានរដូវ
 (គឺតាំងពី១រោចខែអស្សុជទៅដល់១៥កើតខែកត្តិក) បើភិក្ខុបានក្រាលកបិន
 កំណត់កាលត្រឹម៥ខែ (តាំងតែពី១រោចខែអស្សុជទៅដល់១៥កើតខែ
 ផល្គុន) ។ ដែលហៅថា កាលដែលភិក្ខុធ្វើចីវរនោះ គឺភិក្ខុកំពុងធ្វើចីវរ ។

បាចិត្តិយកណ្តោ អបេសវក្កស្ស ធម្មិសិក្ខាបទស្ស អាបត្តិវារោ

[១៧១] ធិមន្តិតេ ធិមន្តិតសញ្ញា សន្តំ ភិក្ខុំ

អនាបុច្ឆា បុរេកតំ វា បច្ឆាកតំ វា កុលេសុ ចារិតំ

អាបជ្ជតិ អញ្ញត្រិ សមយា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

ធិមន្តិតេ វេមតិកោ សន្តំ ភិក្ខុំ អនាបុច្ឆា បុរេកតំ

វា បច្ឆាកតំ វា កុលេសុ ចារិតំ អាបជ្ជតិ អញ្ញត្រិ

សមយា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ធិមន្តិតេ អធិមន្តិត-

សញ្ញា សន្តំ ភិក្ខុំ អនាបុច្ឆា បុរេកតំ វា បច្ឆាកតំ

វា កុលេសុ ចារិតំ អាបជ្ជតិ អញ្ញត្រិ សមយា

អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អធិមន្តិតេ ធិមន្តិតសញ្ញា

អាបត្តិ ទុក្ខេស្ស ។ អធិមន្តិតេ វេមតិកោ អាបត្តិ

ទុក្ខេស្ស ។ អធិមន្តិតេ អធិមន្តិតសញ្ញា អនាបត្តិ ។

បាចិត្តិយកណ្ត អបេលកវគ្គ សិក្ខាបទទី ៦ វិវះដែលត្រូវអាបត្តិ

[១៧១] មានគេនិមន្តហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាគេនិមន្តហើយ មិន
 បានលាភិក្ខុផងគ្នាដែលមាននៅ ហើយត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ
 ក្នុងពេលមុនកត្តក្តី ក្រោយកត្តក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរវែលងតែមាន
 សម័យ ។ មានគេនិមន្តហើយ ភិក្ខុសង្ស័យ មិនបានលាភិក្ខុផងគ្នាដែល
 មាននៅ ហើយត្រាច់ទៅ ក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ ក្នុងពេលមុន
 កត្តក្តី ក្រោយកត្តក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរវែលងតែមានសម័យ ។ មាន
 គេនិមន្តហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនទាន់និមន្ត ហើយមិនបានលាភិក្ខុផងគ្នា
 ដែលមាននៅ ហើយត្រាច់ទៅ ក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ ក្នុងពេលមុន
 កត្តក្តី ក្រោយកត្តក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរវែលងតែមានសម័យ ។ គេ
 មិនបាននិមន្ត ភិក្ខុសំគាល់ថានិមន្តហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ គេមិន
 បាននិមន្ត ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ គេមិនបាននិមន្ត ភិក្ខុ
 សំគាល់ថាមិនបាននិមន្ត មិនមានអាបត្តិ ។

វិន័យបិដកេ មហាវិភង្គោ

(១៧២) អនាបត្តិ សមយេ សន្នំ ភិក្ខុំ អាប្បច្ឆា
 បរិសតិ អសន្នំ ភិក្ខុំ អនាប្បច្ឆា បរិសតិ អញ្ញាស្ស
 យវេន មក្កោ ហោតិ យុបចាវេន មក្កោ ហោតិ
 អន្តរាវាសំ^(១) កច្ចតិ ភិក្ខុន្ធបស្សយំ កច្ចតិ តត្ថិយសេយ្យំ
 កច្ចតិ បដិក្កមនំ កច្ចតិ ភត្ថិយយរំ កច្ចតិ អាបនាសុ
 ឧប្បត្តកស្ស អាទិកម្មកស្សតិ ។

ធម្មសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

• ៥ អន្តរាវាសំ ។

វិធីបំបាត់ មហាវិវត្ត

(១៧២) អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលមានសម័យ ដល់ភិក្ខុដែល
បានលាភិក្ខុផងគ្នាដែលមាននៅហើយចូលទៅ ដល់ភិក្ខុដែលមិនបានលា
ភិក្ខុផងគ្នា ព្រោះមិនមានភិក្ខុផងគ្នាហើយចូលទៅ ដល់ភិក្ខុដែលដើរទៅ
តាមផ្លូវក្បែរផ្ទះនៃបុគ្គលដទៃ ដល់ភិក្ខុដែលដើរទៅដោយផ្លូវតាមទ្រព្យនៃ
ផ្ទះ ដល់ភិក្ខុដែលទៅកាន់អារាមដែលមានក្នុងចន្លោះស្រុក ដល់ភិក្ខុដែល
ទៅកាន់លំនៅនៃនាងភិក្ខុនី ដល់ភិក្ខុដែលទៅកាន់លំនៅនៃភិក្ខុយី ដល់
ភិក្ខុដែលដើរត្រឡប់មកវិញ ដល់ភិក្ខុទៅកាន់ផ្ទះនៃទាយក ជាម្ចាស់ភត្ត
ដល់ភិក្ខុដែលមានសេចក្តីអនុរាយ ដល់ភិក្ខុឆត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិល្បបទទី ៦ ចប់ ។

សត្វមសិក្ខាបទី

[១៧៣] តេជ សមយេន ពុទ្ធា ភក្កវា

សក្កេស្ស វិហារតិ កបិលវត្ថុស្មី និគ្រាជារាមេ ។ តេជ

ខោ បន សមយេន មហាធាមស្ស សក្កេស្ស ភេសជ្ជៈ

ឧស្សង្គំ ហោតិ ។ អថខោ មហាធាមោ សក្កោ

យេន ភក្កវា តេជបស្កម័ ឧបស្កម័ត្វា ភក្កវន្តំ

អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្នោ

ខោ មហាធាមោ សក្កោ ភក្កវន្តំ ឯតទរោច ឥន្ទាមហំ

ភន្តេ សង្ឃំ ចាតុម្ពាសំ ភេសជ្ជេន បវារេតុន្តំ ។ សាធុ

សាធុ មហាធាម តេជហិ ត្វំ មហាធាម សង្ឃំ

ចាតុម្ពាសំ ភេសជ្ជេន បវារេហិតិ ។ ភិក្ខុ កុក្កុច្ឆា-

យន្តា ធាជិវសេន្តិ ។ ភក្កវតោ ឯតមត្តំ អាហេ-

ចេស្មំ ។ អនុជានាមំ ភិក្ខុវេ ចាតុម្ពាសប្បជ្ជយប្បវារណំ

សិក្ខាបទទី ៧

[១៧៣] កាលនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅ ក្នុងនិគ្រោធារាម ក្បែរក្រុងកបិលពស្ថ ក្នុងដែនសក្កៈ ។ សម័យនោះឯង មហានាមសក្យៈ^(១) មានថ្នាំសម្រាប់កែរោគដ៏បរិបូណ៌ ។ លំដាប់នោះ មហានាមសក្យៈក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះមហានាមសក្យៈអង្គុយនៅ ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបទូលពាក្យនេះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គចង់ បរវរណាព្រះសង្ឃដោយថ្នាំសម្រាប់កែរោគកំណត់ ៤ ខែ ។ ព្រះអង្គ ត្រាស់ថា មហានាម ការនេះប្រពៃពេកហើយ មហានាម បើដូច្នោះ ចូរព្រះអង្គបរវរណាសង្ឃ ដោយថ្នាំសម្រាប់កែរោគកំណត់ ៤ ខែចុះ ។ ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏មិនហ៊ានទទួល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុត្រឹមត្រូវចំពោះការបរវរណា

១ អង្គកថាថា មហានាមសក្យៈនេះ ជាបុត្រនៃចូឡបិការបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគចាស់ជាងព្រះ ដ៏មានព្រះភាគប្រមាណ ១ ខែ ជាអរិយសាវ័កបានដង្កល់នៅក្នុងផលទាំងពីរ គឺសោភាបត្តិផល និងសកាតាមិផល ។

វិធីបំប៉ន មហាវិក្កោ

សាទិតុន្ត ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ មហាធាម៍
 សក្កំ បរិត្តយេវ^(១) ភេសន្តំ វិញ្ញាបេន្តំ ។ តថេវ
 មហាធាមស្ស សក្កស្ស ភេសន្តំ ឧស្សន្តំ ហោតិ ។
 ទុតិយម្បី ខោ មហាធាមោ សក្កោ យេន កកវា
 តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា កកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯ-
 កមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្នោ ខោ មហាធាមោ
 សក្កោ កកវន្តំ ឯតទលោច ឥច្ឆាមហំ កន្តេ សង្ឃំ
 អបរិបិ ចាតុម្ហាសំ ភេសន្តេន បវាវេតុន្តំ ។ សាធុ
 សាធុ មហាធាម តេនហិ ត្វំ មហាធាម សង្ឃំ
 អបរិបិ ចាតុម្ហាសំ ភេសន្តេន បវាវេហិតំ ។ ភិក្ខុ
 កុក្កុទ្ធាយន្តា ធានិវាសេន្តំ ។ កកវតោ ឯតមន្តំ
 អាហេចេស្សំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ បុន បវាវណំបិ សាទិ-
 តុន្តំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ មហាធាម៍ សក្កំ
 បរិត្តយេវ ភេសន្តំ វិញ្ញាបេន្តំ ។ តថេវ មហាធាមស្ស
 សក្កស្ស ភេសន្តំ ឧស្សន្តំ ហោតិ ។ តតិយម្បី
 ខោ មហាធាមោ សក្កោ យេន កកវា តេនុបសង្កមិ

វិសយបិដក មហាវិវត្ត

ដោយបច្ច័យកំណត់ត្រីម ៤ ខែ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទៅ
 សូមភេសជ្ជៈនឹងមហានាមសក្យៈតែបន្តិចៗ ។ ភេសជ្ជៈរបស់មហានាម
 សក្យៈក៏ជារបស់នៅតែបរិបូណ៌ដដែល ។ ឯមហានាមសក្យៈក៏ចូល
 ទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាគំរប់បីដងទៀត លុះចូលទៅដល់ហើយ
 ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយ អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះ
 មហានាមសក្យៈ អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ពោលពាក្យនេះ
 ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគដ៏ចម្រើន ខ្ញុំ
 ព្រះអង្គចង់បរាណាព្រះសង្ឃដោយភេសជ្ជៈកំណត់ ៤ ខែតទៅទៀត ។
 ព្រះអង្គត្រាស់ថា មហានាម ការនេះប្រពៃហើយ ។ មហានាម
 បើដូច្នោះ ចូរព្រះអង្គបរាណាសង្ឃ ដោយភេសជ្ជៈកំណត់ ៤ ខែតទៅ
 ទៀតចុះ ។ ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏មិនហ៊ានទទួល ។
 ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះ
 អង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឱ្យភិក្ខុ
 ត្រេកអរនឹងការបរាណាថែមម្តងទៀត ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយទៅសូមភេសជ្ជៈនឹងមហានាមសក្យៈតែបន្តិចៗ ។ ដោយ
 ហេតុនោះឯង ភេសជ្ជៈរបស់មហានាមសក្យៈក៏នៅតែបរិបូណ៌ដដែល ។
 មហានាមសក្យៈក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាគំរប់បីដងទៀត

ឧបសង្កម្ពិត្តា ភក្កវន្តំ អភិវាទេត្តា ឯកមន្តំ និសីទិ ។
 ឯកមន្តំ និសីទោ ខោ មហាធាមោ សក្កោ ភក្កវន្តំ
 ឯតទកោច ឥច្ឆាមហំ កន្តេ សង្ឃំ យាវជីវំ ភេសជ្ជេន
 បរាវេត្តន្តំ ។ សាធុ សាធុ មហាធាម តេនហិ ត្វំ
 មហាធាម សង្ឃំ យាវជីវំ ភេសជ្ជេន បរាវេហិតំ ។
 ភិក្ខុ កុក្កុច្ឆាយន្តា នាធិវសេន្តំ ។ ភក្កវតោ ឯតមត្តំ
 អាហេចេសុំ ។ អនុធានាមិ ភិក្ខុវេ និច្ចប្បវាណំបិ
 សាទិតុន្តំ ។

[១៧៤] តេន ខោ បន សមយេន ធម្មត្ថិយា
 ភិក្ខុ ឧទ្ទិវត្តា ហោន្តំ ឧប្បារុតា អនាគប្បសម្មន្នា
 មហាធាមេន សក្កេន វុត្តា ហោន្តំ^(១) កំស្ស តុម្រេ
 កន្តេ ឧទ្ទិវត្តា ឧប្បារុតា អនាគប្បសម្មន្នា ននុ នាម
 បព្វជិតេន សុនិវត្តេន ភវិតត្វំ សុចារុតេន អាគប្ប-
 សម្មន្នេនាតិ ។ ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុ មហាធាមេ សក្កេ
 ឧបនដ្ឋិសុ ។ អថខោ ធម្មត្ថិយានំ ភិក្ខុនំ ឯតទហោសិ

១ ន. ម. មហាធាមេ សក្កោ វត្តា ហោតិ ។

បាចិត្តិយកណ្តា អចេលកវិគ្គ សិក្ខាបទទី ៧ និទាន

លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយ អង្គុយនៅ
 ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះមហានាមសក្យៈអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ
 បានពោលពាក្យនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 ខ្ញុំព្រះអង្គចង់បរាណាព្រះសង្ឃ ដោយភេសជ្ជៈដរាបដល់អស់ជីវិត ។ ព្រះ
 អង្គត្រាស់តបថា មហានាម ការនោះប្រពៃហើយ ។ មហានាម បើដូច្នោះ
 ចូរមហាពដបរាណាសង្ឃ ដោយភេសជ្ជៈដរាបដល់អស់ជីវិតចុះ ។ ពួក
 ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏មិនហ៊ានទទួល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ក្រាបទូល
 សេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុត្រកអនឹងការបរាណាអស់
 កាលជានិច្ចក៏បាន ។

(១៧៤) សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ស្ងៀកដណ្តប់មិន
 ត្រឹមត្រូវ មានអាកប្បកិរិយាមិនសមគួរ មហានាមសក្យៈក៏និយាយថា
 បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ហេតុដូចម្តេច បានជាលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ
 ស្ងៀកដណ្តប់សំពត់មិនត្រឹមត្រូវ មានអាកប្បកិរិយាមិនសមគួរ (ដូច្នេះ)
 ធម្មតាអ្នកបួសគេត្រូវស្ងៀកដណ្តប់សំពត់ឱ្យត្រឹមត្រូវល្អ ហើយមាន
 អាកប្បកិរិយាដ៏សមគួរទេតើ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក៏ចង់ទោសនឹងមហានាម
 សក្យៈ ។ សេចក្តីត្រិះរិះនេះកើតមានដល់ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្នុងវេលានោះថា

កេន នុ ខោ មយំ ឧទាយេន មហានាមំ សក្កំ មង្គ្គំ
 កេយ្យមាតិ ។ អថខោ ធាតុយាមំ ភិក្ខុនំ ឯតន-
 ហោសិ មហានាមេន^(១) អាវុសោ សក្កេន សង្ឃោ
 ភេសន្តេន បរិវត្តោ ហន្ត មយំ អាវុសោ មហានាមំ
 សក្កំ សប្បំ វិញ្ញាបេមាតិ ។ អថខោ ធាតុយា ភិក្ខុ
 យេន មហានាមោ សក្កោ តេនុបសង្កមីសុ ឧប-
 សង្កមីត្វា មហានាមំ សក្កំ ឯតនរោច្ចំ នោណេន
 អាវុសោ សប្បំនា អត្ថោតិ ។ អដ្ឋល្ហោ ភន្តេ អាគមេថ
 មនុស្សា វជំ គតា សប្បំ អាហារិភំ កាលេ ហរិស្ស-
 ថាតិ ។ ធុតិយម្បិ ខោ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ខោ
 ធាតុយា ភិក្ខុ មហានាមំ សក្កំ ឯតនរោច្ចំ នោណេន
 អាវុសោ សប្បំនា អត្ថោតិ ។ អដ្ឋល្ហោ ភន្តេ អាគមេថ
 មនុស្សា វជំ គតា សប្បំ អាហារិភំ កាលេ ហរិស្ស-
 ថាតិ ។ កី បន តយា អាវុសោ អនាតុកាមេន

១ ពិភោ បរិ ឧ. ម. បោតុកេសុ ខោសត្ថោ ទិស្សតិ ។

វេយបិណ្ឌ មហាវិភង្គ

យើងទាំងឡាយ គួរធ្វើមហានាមសក្យៈឲ្យអាចរំលោភដោយឧបាយដូចម្តេច
 អេះ ។ ត្រាថ្នោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក៏បានប្រឹក្សាគ្នាដូច្នេះថា ម្ចាស់លោក
 ដ៏មានអាយុទាំងឡាយ មហានាមសក្យៈបានបរវារណាសង្ឃដោយកេសដ្ឋៈ
 ហើយ ឈ្មើយចុះ ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ យើងទាំងឡាយ
 ទៅសូមសប្បុរសភាពមហានាមសក្យៈចុះ ។ ទើបពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុចូលទៅរក
 មហានាមសក្យៈ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងមហានាម
 សក្យៈថា ម្ចាស់អាវុសោ ពួកអាត្មាត្រូវការដោយសប្បុរសធម៌ទោណៈ ។
 ឯមហានាមសក្យៈឆ្លើយតបថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់
 បង្គំនាំក្នុងថ្ងៃនេះ ១ ថ្ងៃសិន មនុស្សទាំងឡាយគេទៅឯក្រាលគោដើម្បី
 នាំសប្បុរសភាព លោកម្ចាស់ទាំងឡាយនឹងយកសប្បុរសភាពទៅក្នុងកាលដ៏គួរ ។
 ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនិយាយសូមជាគំរប់បីដង ។ បេ ។ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុនិយាយ
 ពាក្យនេះនឹងមហានាមសក្យៈជាគំរប់បីដងថា ម្ចាស់អាវុសោ ពួកអាត្មាត្រូវ
 ការដោយសប្បុរសធម៌ទោណៈ ។ មហានាមសក្យៈឆ្លើយតបថា បពិត្រលោក
 ម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់បង្គំនាំក្នុងថ្ងៃនេះ ១ ថ្ងៃសិន មនុស្សទាំង
 ឡាយគេទៅឯក្រាលគោដើម្បីនាំសប្បុរសភាព លោកម្ចាស់នឹងយកសប្បុរសភាព
 ទៅក្នុងកាលដ៏គួរ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសួរថា ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកបរវារណា

បាចិត្តិយកណ្តោ អបេលកវគ្គស្ស សត្តមសិក្ខាបទស្ស និទានំ

បរាវតេន យំ តំ បរាវត្ថា ន នេសីតិ ។ អថខោ
 មហាធាមោ សក្កោ ឧដ្ឋាយតិ ជ័យតិ វិចាចេតិ កងំ
 ហិ នាម ភទ្ទត្ថា អដ្ឋល្ហោ ភន្តេ អាគមេថាតិ វុច្ចមាណា
 នាគមេស្សន្តីតិ ។ អស្សោសំ ខោ ភិក្ខុ មហាធាមស្ស
 សក្កស្ស ឧដ្ឋាយន្តស្ស ជ័យន្តស្ស វិចាចេន្តស្ស ។
 យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧដ្ឋាយន្ត
 ជ័យន្ត វិចាចេន្ត កងំ ហិ នាម ធាតុតិយា ភិក្ខុ
 មហាធាមេន សក្កេន អដ្ឋល្ហោ ភន្តេ អាគមេថាតិ
 វុច្ចមាណា នាគមេស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កើ តុម្ហេ
 ភិក្ខុវេ មហាធាមេន សក្កេន អដ្ឋល្ហោ ភន្តេ អាគមេ-
 ថាតិ វុច្ចមាណា នាគមេថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។
 វិគរហិ តុន្នោ ភគវា កងំ ហិ នាម តុម្ហេ មោយប្បសា
 មហាធាមេន សក្កេន អដ្ឋល្ហោ ភន្តេ អាគមេថាតិ
 វុច្ចមាណា នាគមេស្សេន នេតំ មោយប្បសា អប្បសន្នាជំ

បាចិត្តិយកណ្ត អរិយករិត្ត សិក្ខាបទទី ៧ និកាម

ដោយភេសជ្ជៈណាហើយមិនឲ្យវិញ ប្រយោជន៍អ្វីដោយភេសជ្ជៈដែលអ្នក
 បរវរណាតែមិនចង់ឲ្យនោះ ។ គ្រានោះ មហានាមសក្យៈកំពោល
 ទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ថា លោកដ៏ចំរើនទាំងឡាយ ខ្ញុំបានអង្វរថា
 លោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន សូមពួកលោកម្ចាស់បង្អង់ចាំក្នុងថ្ងៃនេះ ១ ថ្ងៃសិន
 ចុះហេតុដូចម្តេចបានជាមិនរង់ចាំ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមហានាមសក្យៈ
 ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ហើយ ។ ពួកភិក្ខុណា មានសេចក្តី
 ប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះកំពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់
 ថា ពួកឆត្វត្ថិយភិក្ខុកាលដែលមហានាមសក្យៈបានអង្វរថា លោកម្ចាស់ដ៏
 ចំរើន សូមពួកលោកម្ចាស់បង្អង់ចាំក្នុងថ្ងៃនេះ ១ ថ្ងៃសិន មិនគួរនឹងមិនរង់ចាំ
 សោះ ។ បេ ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា
 អ្នកទាំងឡាយ កាលដែលមហានាមសក្យៈបានអង្វរថា លោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន
 សូមពួកលោកម្ចាស់បង្អង់ចាំក្នុងថ្ងៃនេះ ១ ថ្ងៃសិនដូច្នេះ ហើយមិនរង់ចាំ ពិត
 មែនឬ ។ ពួកឆត្វត្ថិយភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។
 ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ពួកមោឃបុរស អ្នក
 ទាំងឡាយ កាលដែលមហានាមសក្យៈបានអង្វរថា លោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន
 សូមពួកលោកម្ចាស់បង្អង់ចាំក្នុងថ្ងៃនេះ ១ ថ្ងៃសិន ហើយមិនសមនឹងមិនរង់
 ចាំ (ដូច្នេះ) សោះ នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលពួកអ្នកឯងធ្វើនេះ

វិធីបដិពេ មហាវិភង្គោ

វា បសាទាយ បសន្នាធំ វា គិរយ្យភាវាយ ។ បេ ។
 ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ វេមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យថ
 អតិណនេន ភិក្ខុនា ចាតុម្ពាសប្បច្ចយប្បវារណា សាទិ-
 តញ្ច អញ្ញត្រិ បុនប្បវារណាយ អញ្ញត្រិ ជិច្ចប្បវារណាយ
 តតោ បេ ឧត្តរី^(១) សាទិយេយ្យ ចាចិត្តយន្តំ ។

[១៧៥] អតិណនេន ភិក្ខុនា ចាតុម្ពាសប្បច្ច-
 យប្បវារណា សាទិត្យាតិ តិណនប្បច្ចយប្បវារណា
 សាទិតញ្ច បុនប្បវារណាបិ សាទិតញ្ច យនា
 តិណនោ កវិស្សមិ តនា វិញ្ញាបេស្សមីតិ ជិច្ចប្ប-
 វារណាបិ សាទិតញ្ច យនា តិណនោ កវិស្សមិ
 តនា វិញ្ញាបេស្សមីតិ ។

[១៧៦] តតោ បេ ឧត្តរី សាទិយេយ្យតិ អត្ថិ
 បវារណា ភេសជ្ជបរិយន្តា ន វត្ថិបរិយន្តា អត្ថិ បវារណា
 វត្ថិបរិយន្តា ន ភេសជ្ជបរិយន្តា អត្ថិ បវារណា ភេសជ្ជ-
 បរិយន្តា ច វត្ថិបរិយន្តា ច អត្ថិ បវារណា នេវ
 ភេសជ្ជបរិយន្តា ន វត្ថិបរិយន្តា ។ ភេសជ្ជបរិយន្តា

វិទយបិដក មហាវិក័ត្ត

មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា នឹងមិនមែននាំឲ្យរឹង
រិតតែជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលជ្រះថ្លាស្រាប់ហើយនោះទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះ
ថា ភិក្ខុដែលគ្មានដម្បិត្រូវត្រេកអរនឹងការបរាជ័យដោយបច្ច័យកំណត់ត្រឹម
៤ ខែ បើភិក្ខុត្រេកអរក្រៃលែងជាងនោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែង
តែគេបានបរាជ័យថែមទៀត វៀរលែងតែគេបានបរាជ័យជាទីបួន ។

(១៧៥) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុដែលគ្មានដម្បិត្រូវត្រេកអរនឹងការបរា-
ជ័យដោយបច្ច័យកំណត់ត្រឹម ៤ ខែ សេចក្តីថា ភិក្ខុគួរត្រេកអរនឹងការ
បរាជ័យដោយគិលានបច្ច័យ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុគួរត្រេកអរនឹងការបរាជ័យ
ថែមទៀតដោយគិតថា អញជាអ្នកមានដម្បិតកាលណា អញនឹងសូម
ក្នុងកាលណោះ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុគួរត្រេកអរនឹងការបរាជ័យ ជាប់ជាទីបួន
ដោយគិតថា អញជាអ្នកមានដម្បិតកាលណា អញនឹងសូមក្នុង
កាលណោះ ។

(១៧៦) ត្រង់ពាក្យថា បើភិក្ខុត្រេកអរក្រៃលែងជាងនោះ សេចក្តី
ថា បរាជ័យកំណត់កេសដ្ឋៈ មិនកំណត់ពត្រិ បរាជ័យកំណត់ពត្រិ មិន
កំណត់កេសដ្ឋៈ បរាជ័យកំណត់ទាំងកេសដ្ឋៈ កំណត់ទាំងពត្រិ បរាជ័យ
មិនកំណត់ទាំងកេសដ្ឋៈ មិនកំណត់ទាំងពត្រិ ។ ដែលហៅថា បរាជ័យ

បាបិក្ខិយកណ្តោ អបេលកវិគ្គស្ស សត្តមសិក្ខាបទស្ស អាបត្តិវារោ

ឆាម ភេសជ្ជានិ បរិក្កហិតានិ ហោន្តិ ឯត្ថកេហិ
 ភេសជ្ជេហិ បរាវេមីតិ ។ រត្តិបរិយន្តា ឆាម រត្តិយោ
 បរិក្កហិតាយោ ហោន្តិ ឯត្ថកាសុ រត្តិសុ បរាវេ-
 មីតិ ។ ភេសជ្ជបរិយន្តា ច រត្តិបរិយន្តា ច ឆាម
 ភេសជ្ជានិ ច បរិក្កហិតានិ ហោន្តិ រត្តិយោ ច
 បរិក្កហិតាយោ ហោន្តិ ឯត្ថកេហិ ភេសជ្ជេហិ ឯត្ថ-
 កាសុ រត្តិសុ បរាវេមីតិ ។ នេវ ភេសជ្ជបរិយន្តា
 ន រត្តិបរិយន្តា ឆាម ភេសជ្ជានិ ច អបរិក្កហិតានិ
 ហោន្តិ រត្តិយោ ច អបរិក្កហិតាយោ ហោន្តិ ឯត្ថ-
 កេហិ ភេសជ្ជេហិ ឯត្ថកាសុ រត្តិសុ បរាវេមីតិ ។

[១៧៧] ភេសជ្ជបរិយន្តេ យេហិ ភេសជ្ជេហិ
 បរាវិតោ ហោតិ តានិ ភេសជ្ជានិ បេបេត្វា
 អញ្ញានិ ភេសជ្ជានិ វិញ្ញាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិ-
 យស្ស ។ រត្តិបរិយន្តេ យាសុ រត្តិសុ បរាវិតោ ហោតិ
 តា រត្តិយោ បេបេត្វា អញ្ញាសុ រត្តិសុ វិញ្ញាបេតិ

ធម្មិក្ខយកណ្ណ អបេសកវគ្គ សិក្ខាបទទី ៧ អាបត្តិវារៈ

កំណត់ភេសជ្ជៈ (នោះ) គឺភេសជ្ជៈដែលគេកំណត់ដោយពាក្យថា ខ្ញុំព្រះ
 កុរុណាសូមបរវរណា ដោយភេសជ្ជៈទាំងឡាយ មានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ ។
 ដែលហៅថា បរវរណាកំណត់រាត្រី គឺរាត្រីដែលគេកំណត់
 ដោយពាក្យថា ខ្ញុំព្រះកុរុណាបរវរណាអស់រាត្រីទាំងឡាយមានប្រមាណ
 ប៉ុណ្ណោះ ។ ដែលហៅថា បរវរណាកំណត់ទាំងភេសជ្ជៈកំណត់ទាំង
 រាត្រីនោះ គឺគេកំណត់ភេសជ្ជៈទាំងឡាយផង កំណត់រាត្រីទាំងឡាយផង
 ដោយពាក្យថា ខ្ញុំព្រះកុរុណាសូមបរវរណា ដោយភេសជ្ជៈទាំងឡាយ
 មានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ អស់រាត្រីទាំងឡាយមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ ។
 ដែលហៅថា បរវរណាមិនកំណត់ភេសជ្ជៈ មិនកំណត់រាត្រី (នោះ) គឺ
 គេមិនកំណត់ភេសជ្ជៈទាំងឡាយ នឹងមិនកំណត់រាត្រីទាំងឡាយ ដោយ
 ពាក្យថា ខ្ញុំព្រះកុរុណាសូមបរវរណា ដោយភេសជ្ជៈទាំងឡាយមាន
 ប្រមាណប៉ុណ្ណោះ នឹងអស់រាត្រីទាំងឡាយមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ ។

(១៧៧) ឯពាក្យដែលថា កំណត់ភេសជ្ជៈនោះ អធិប្បាយថា គេ
 បរវរណាភិក្ខុដោយភេសជ្ជៈណា ភិក្ខុត្រឡប់ទៅសូមភេសជ្ជៈទាំងឡាយ
 ដទៃវិញ ក្រៅពីភេសជ្ជៈដែលគេបរវរណានោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។
 ឯកំណត់រាត្រីនោះ គឺគេបរវរណាភិក្ខុក្នុងរាត្រីទាំងឡាយណា ភិក្ខុត្រឡប់
 សូមក្នុងរាត្រីទាំងឡាយដទៃវិញ ក្រៅពីរាត្រីដែលគេបរវរណានោះ

វិទ្យាបិដកេ មហាវិទ្យា

អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ភេសជ្ជៈបរិយន្តេ ច រត្តិ-
 បរិយន្តេ ច យេហំ ភេសជ្ជៈហំ បរិវត្តោ ហោតិ
 តានំ ភេសជ្ជានំ វេយ្យា យាស្ស រត្តិស្ស បរិវត្តោ
 ហោតិ តា រត្តិយោ វេយ្យា អញ្ញានំ ភេសជ្ជានំ
 អញ្ញាស្ស រត្តិស្ស វិញ្ញាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
 នេវ ភេសជ្ជៈបរិយន្តេ ន រត្តិបរិយន្តេ អនាបត្តិ ។

[១៧៨] នភេសជ្ជេន ករណីយេ^(១) ភេសជ្ជំ វិញ្ញា-
 បេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញាន ភេសជ្ជេន
 ករណីយេ^(២) អញ្ញំ ភេសជ្ជំ វិញ្ញាបេតិ អាបត្តិ ចា-
 ចិត្តិយស្ស ។ ឥន្ទុត្តិ^(៣) ឥន្ទុត្តិសញ្ញំ ភេសជ្ជំ វិញ្ញាបេតិ
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឥន្ទុត្តិ វេមតិកោ ភេសជ្ជំ
 វិញ្ញាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឥន្ទុត្តិ នឥន្ទុត្តិ-
 សញ្ញំ ភេសជ្ជំ វិញ្ញាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

១ ឧ. ប. នភេសជ្ជករណីយេន ។ ២ ឧ. ប. ករណីយេន ។ ៣ ឥន្ទុត្តិ ។

វិធីបដិសេធ មហាវិវាទ

ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឯកំណត់ទាំងភេសជ្ជៈ កំណត់ទាំងពត្តិទោះ គឺ
 គេបរាណាភិក្កុដោយភេសជ្ជៈទាំងឡាយណា ភិក្កុវៀរលែងភេសជ្ជៈទាំង
 ទោះ គេបរាណាភិក្កុក្នុងពត្តិណា ភិក្កុវៀរលែងពត្តិទាំងទោះ ហើយ
 ត្រឡប់ទៅសូមភេសជ្ជៈទាំងឡាយដទៃ នឹងក្នុងពត្តិទាំងឡាយឯទៀតវិញ
 ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឯមិនកំណត់ភេសជ្ជៈ នឹងមិនកំណត់ពត្តិ
 មិនមានអាបត្តិឡើយ ។

[១៧៨] កាលបើមិនមានកិច្ចដោយភេសជ្ជៈ ហើយភិក្កុទៅសូម
 ភេសជ្ជៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កាលបើមានកិច្ចដោយភេសជ្ជៈឯទៀត
 ហើយភិក្កុទៅសូមភេសជ្ជៈឯទៀតវិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ហួសកំណត់
 ដែលគេបរាណាហើយ ភិក្កុសំគាល់ថា ហួសកំណត់ដែលគេបរាណា
 មែន ហើយទៅសូមភេសជ្ជៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ហួសកំណត់ដែល
 គេបរាណាហើយ ភិក្កុសង្ស័យ ហើយទៅសូមភេសជ្ជៈ ត្រូវអាបត្តិ
 បាចិត្តិយ ។ ហួសកំណត់ដែលគេបរាណាហើយ ភិក្កុសំគាល់ថាមិនហួស
 កំណត់បរាណាទេ ហើយទៅសូមភេសជ្ជៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

បាចិត្តិយកណ្តោ អបេសកវគ្គស្ស សក្កមសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តិវាហ

នតទុត្តរំ តទុត្តរិសញ្ញំ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ នត-
ទុត្តរំ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ នតទុត្តរំ នត-
ទុត្តរិសញ្ញំ អនាបត្តិ ។

(១៧៧) អនាបត្តិ យេហំ ភេសជ្ជេហំ បវរិតោ
ហោតិ តានំ ភេសជ្ជានំ វិញ្ញាបេតិ យាសុ វត្ថីសុ
បវរិតោ ហោតិ តាសុ វត្ថីសុ វិញ្ញាបេតិ ឥមេហំ
តយា ភេសជ្ជេហំ បវរិតម្យា អម្បាកញ្ច ឥមិនា ច
ឥមិនា ច ភេសជ្ជេន អត្ថោតិ អាចិត្តិត្វា វិញ្ញាបេតិ
យាសុ តយា វត្ថីសុ បវរិតម្យា តាយោ ច វត្ថីយោ
វិត្តិត្វា អម្បាកញ្ច ភេសជ្ជេន អត្ថោតិ អាចិត្តិត្វា
វិញ្ញាបេតិ ញាតកានំ បវរិតានំ អញ្ញាស្សតាយ អត្ត-
នោ ធនេន ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

សក្កមសិក្ខាបទំ ខំជ្ជិតំ ។

ពាចិត្តិយកណ្ណ អធិបករណ៍ សិក្ខាបទទី ៧ វិវរៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

មិនទាន់ហួសកំណត់ដែលគេបករណាទេ ភិក្ខុសំគាល់ថាហួសកំណត់ដែល
គេបករណាហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ មិនទាន់ហួសកំណត់ដែលគេបករ-
ណាទេ ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ មិនទាន់ហួសកំណត់ដែលគេ
បករណាទេ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនទាន់ហួសកំណត់បករណា មិនមានអាបត្តិ ។

(១៧៧) អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលគេបករណាដោយកេសជ្ជៈ
ទាំងឡាយណា ភិក្ខុសូមកេសជ្ជៈទាំងឡាយនោះ ដល់ភិក្ខុដែលគេ
បករណាក្នុងក្រិត្តិទាំងឡាយណា ភិក្ខុសូមក្នុងក្រិត្តិទាំងឡាយនោះ ដល់
ភិក្ខុដែលនិយាយប្រាប់គេថា យើងទាំងឡាយគឺអ្នកបានបករណាហើយ
ដោយកេសជ្ជៈទាំងឡាយនេះ (ឥឡូវនេះ) យើងទាំងឡាយត្រូវការ
ដោយកេសជ្ជៈនេះផងនេះផងហើយសូម ដល់ភិក្ខុដែលនិយាយប្រាប់គេថា
យើងទាំងឡាយគឺអ្នកបានបករណាហើយក្នុងក្រិត្តិទាំងឡាយណា ឯក្រិត្តិ
ទាំងឡាយនោះកន្លងហួសទៅហើយ (ឥឡូវនេះ) យើងទាំងឡាយ
ត្រូវការដោយកេសជ្ជៈហើយសូម ដល់ភិក្ខុដែលសូមអំពីពួកញាតិ ដល់
ភិក្ខុដែលសូមអំពីពួកទាយកដែលគេបានបករណា ដល់ភិក្ខុដែលសូមដើម្បី
ជាប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុដទៃទៀត ដល់ភិក្ខុដែលបានមកដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន
ដល់ភិក្ខុឆ្មត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៧ ចប់ ។

អង្គបណ្ឌិតបទី

(១៨០) តេជ សមយេន ពុទ្ធា កកវា សាវត្ថយំ
វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេជ
ខោ បន សមយេន រាជា បសេនទិ កោសលោ សេនា-
យ អត្ថយ្យតោ ហោតិ ។ ធាតុយា ភិក្ខុ ឧយ្យតំ សេនំ
នស្សនាយ អនម៌សុ ។ អនុសា ខោ រាជា បសេន-
ទិ កោសលោ ធាតុយេ ភិក្ខុ ទ្វារតោ ។ អាគច្ឆន្ត
ទិស្វាន បក្កោសាបេត្វា ឯតទេវេច កិស្ស តុម្រេ កន្ត
អាគតត្ថាតិ ។ មហារាជានំ មយំ ទដ្ឋកាមាតិ ។ កី
កន្ត មំ ទិដ្ឋេន យុទ្ធាភិនន្នំនំ ននុ កកវា បស្សិ-
តញ្ជាតិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈយន្តិ ទ័យន្តិ វិចារេន្តិ
កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ឧយ្យតំ
សេនំ នស្សនាយ អាគច្ឆិស្សន្តិ អម្ពាភម្មំ អលាភា
អម្ពាភម្មំ ទុល្លទ្ធិ យេ មយំ អាជីវស្ស ហេតុ
បុត្តនាស្ស ការណា សេនាយ អាគច្ឆាមាតិ ។
អស្សោសំ ខោ ភិក្ខុ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈយន្តានំ
ទ័យន្តានំ វិចារេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា

សិក្ខាបទទី ៨

(១៨០) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន
របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ព្រះបាទ
បសេនទិកាសលរាជ ទ្រង់លើកកងទ័ពចេញទៅ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក៏បាន
ទៅមើលកងទ័ពដែលស្ដេចលើកចេញទៅហើយ ។ ព្រះបាទបសេន-
ទិកាសលរាជ បានទតឃើញពួកឆព្វគ្គិយដើរមកពីចម្ងាយ លុះទ្រង់
ឃើញហើយក៏មានបន្ទូលឲ្យនិមន្តមកហើយទ្រង់ត្រាស់សួរដូច្នេះថា បពិត្រ
លោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ពួកលោកនាំគ្នាមកធ្វើអ្វី ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆ្លើយថា
ពួកអាត្មាមានប្រាថ្នាដើម្បីនឹងមើលមហាបពិត្រ ។ ស្ដេចក៏ទ្រង់ត្រាស់ថា
បពិត្រលោកម្ចាស់ ការមើលខ្ញុំព្រះករុណាជាអ្នកត្រេកអរក្នុងការច្បាំងនឹង
មានប្រយោជន៍អ្វី ពួកលោកត្រូវតែរមើលមើលព្រះដ៏មានព្រះភាគទេតើ ។
មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈ
ជាសក្យបុត្រ មិនគួរនឹងមកមើលកងទ័ព ដែលស្ដេចលើកចេញ
ទៅសោះ ពួកយើងឯណាមកក្នុងកងទ័ព ព្រោះហេតុតែការចិត្តម
ជីវិតនឹងបុត្រភរិយា យើងនោះឈ្មោះថាគ្មានលាភផង ឈ្មោះថាបានរបស់
អាភ័ក្ត្រផង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពួកមនុស្សនោះពោលទោស តិះដៀល
បន្ទុះបង្គាប់ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជាអ្នកមានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច

ពាចិត្តិយកណ្តោ អបេលកវត្តស្ស អដ្ឋមសិក្ខបទស្ស បឋមប្បញ្ញត្តិ

។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ កេជំ
 ហំ នាម ធាតុក្តិយា ភិក្ខុ ឧយ្យុត្តំ សេនំ ទស្ស-
 នាយ កច្ចិស្សន្តិតំ ។ បេ ។ សច្ចំ កីរ តុម្រេ
 ភិក្ខុវេ ឧយ្យុត្តំ សេនំ ទស្សនាយ កច្ចថាតំ ។
 សច្ចំ កកវាតិ ។ វិកហំ តុម្រេ កកវា កេជំ ហំ នាម
 តុម្រេ មោយបុរិសា ឧយ្យុត្តំ សេនំ ទស្សនាយ កច្ចិស្សថ
 នេតំ មោយបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសានាយ បសន្នានំ
 វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ ឥមំ
 សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យថ យោ បន ភិក្ខុ ឧយ្យុត្តំ សេនំ
 ទស្សនាយ កច្ចេយ្យ ចាចិត្តិយន្តិ ។ ឯវញ្ចំ កកវតា
 ភិក្ខុនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

(១៨០) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញាតស្ស
 ភិក្ខុនោ មាតុលោ សេនាយ គិលានោ ហោតិ ។ សោ
 តស្ស ភិក្ខុនោ សន្តិកេ ទ្ធពំ ចាហោសិ អហំ ហិ
 សេនាយ គិលានោ អាគច្ចតុ កទ្ធខន្តោ ឥច្ឆាមិ កទ្ធខន្តស្ស
 អាគតន្តិ ។ អថខោ តស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ

បាចិត្តិយកណ្ណ អបេលកវគ្គ សិក្ខាបទទី៨ សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង

។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិរច្ឆេត បន្តិចបន្តួច
 ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនគួរនឹងនាំគ្នាទៅមើលកងទ័ពដែលស្តេចលើកចេញ
 ទៅសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង-
 ឡាយ ឮថា អ្នកទាំងឡាយនាំគ្នាទៅមើលកងទ័ពដែលស្តេចលើកទៅ
 ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។
 ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់តិរច្ឆេតថា នែមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នក
 ទាំងឡាយមិនគួរនឹងទៅមើលកងទ័ពដែលស្តេចលើកចេញទៅទេ នែ
 មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែល
 មិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរំងឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ
 ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទ
 នេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយទៅ ដើម្បីមើលកងទ័ពដែលគេលើកចេញ
 ទៅត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិ
 ហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

[១៨១] សម័យនោះឯង ឥតក្នុងរូបសភាពភិក្ខុមួយរូប មានជម្ងឺកង
 កងទ័ព ។ អ្នកនោះក៏បញ្ជូនទូតទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុនោះថា ខ្ញុំព្រះ
 ករុណាមានជម្ងឺកងកងទ័ព សូមលោកម្ចាស់និមន្តមក ខ្ញុំព្រះករុណាចង់ឲ្យ
 លោកម្ចាស់និមន្តមកណាស់ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះ

វិសយបិដកេ មហាវិកង្កោ

កកវតា ភិក្ខុនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ន ឧយ្យុត្តំ សេនំ
 ធិស្សនាយ កន្តព្វន្តិ អយព្វា មេ មាតុលោ សេនាយ
 តិលានោ កេនំ នុ ខោ មយា បដិបដ្ឋិតព្វន្តិ ។ កកវតោ
 ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អថខោ កកវា ឯតស្មី និទានេ
 ឯតស្មី បករណោ ធម្មំ កេនំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ
 អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ តថារូបប្បច្ចយា សេនំ^(១) កន្តំ ឯវត្ថុ
 បន ភិក្ខុវេ សមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន
 ភិក្ខុ ឧយ្យុត្តំ សេនំ ធិស្សនាយ កច្ឆេយ្យ អញ្ញត្រ
 តថារូបប្បច្ចយា ចាចិត្តិយន្តិ ។

[១៨២] យោ បនាតិ យោ យាធិសោ ។ មេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ មេ ។ អយំ សមស្មី អត្ថេ អធិប្បតោ
 ភិក្ខុតិ ។ ឧយ្យុត្តា នាម សេនា តាមតោ និក្ខុ-
 មិត្វា និវិដ្ឋា វា ហោតិ បយាតា វា ។ សេនា
 នាម ហត្ថិ អស្សា រថា បត្តិ ។ ឆ្មាធិសបុរិសោ
 ហត្ថិ ។ តិបុរិសោ អស្សា ។ ចតុប្បុរិសោ រថា ។

១ ឧយ្យុត្តំ សេនន្តិបិ កត្តបិ ពោត្តកេ ទិស្សតិ ។

និយមន័យ មហាវិភង្គ

ដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិសិទ្ធិស្ថាបនាដល់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ភិក្ខុមិនត្រូវទៅមើលកងទ័ពដែលគេលើកចេញទៅទេ តែឥឡូវឥឡូវកង អញនេះមានដំបូងនៅក្នុងកងទ័ព អញត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ទើបភិក្ខុ ទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់ ។ ព្រោះ និនាមនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ធ្វើធម្មកថាត្រាស់ ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគត អនុញ្ញាតដើម្បីឲ្យទៅកាន់កងទ័ពបាន ព្រោះហេតុមានសភាពយ៉ាងនោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងឲ្យសិទ្ធិស្ថាបនានេះយ៉ាង នេះថា ភិក្ខុណាមួយទៅ ដើម្បីមើលកងទ័ពដែលគេលើកចេញទៅ ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានហេតុមានសភាពយ៉ាងនោះ ។

[១៨២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុង សិទ្ធិស្ថាបនាទី១នៃបាវដិកកណ្ឌរួចហើយ ។ ដែលហៅថា កងទ័ពដែលគេ លើកចេញទៅ គឺកងទ័ពលើកចេញពីស្រុកទៅតាំងសំចតនៅក្តី ចេញ ទៅហើយចេះតែដើរទៅទៀតក្តី ។ ដែលហៅថា កងទ័ព គឺពលដំរី ពលសេះ ពលរថ ពលថ្មើរជើង ។ ពលដំរី(មួយៗ)មានបុរស១២នាក់ ។ ពលសេះ(មួយៗ)មានបុរសបីនាក់ ។ ពលរថ(មួយៗ)មានបុរសបួននាក់ ។

បាចិត្តិយកណ្ណោ អបេលកវុត្តស្ស អន្តិមសិក្ខាបទស្ស អាបត្តិវិហ

ចត្តារោ បុរិសា សរហត្ថា បត្តិ ។ ទស្សនាយ កច្ចតិ
អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ យត្ថ បីតោ បស្សតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិ-
យស្ស ។ ទស្សនុបចារំ វិជហិត្វា បុនប្បដំ បស្សតិ
អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញត្រ តថារូបប្បច្ចយាតិ
វេបេត្វា តថារូបប្បច្ចយំ ។

(១៨៣) ឧយ្យតេ ឧយ្យតសញ្ញា ទស្សនាយ កច្ចតិ
អញ្ញត្រ តថារូបប្បច្ចយា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
ឧយ្យតេ វេមតិកោ ទស្សនាយ កច្ចតិ អញ្ញត្រ តថា-
រូបប្បច្ចយា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧយ្យតេ ឧយ្យតសញ្ញា
ទស្សនាយ កច្ចតិ អញ្ញត្រ តថារូបប្បច្ចយា អាបត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។ ឯកមេកំ ទស្សនាយ កច្ចតិ
អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ យត្ថ បីតោ បស្សតិ អាបត្តិ
ទុក្កជស្ស ។ ទស្សនុបចារំ វិជហិត្វា បុនប្បដំ បស្សតិ

បាចិត្តិយកណ្តា អបេលកវត្ថុ សិក្ខាបទទី៨ វារៈដែលត្រូវអាបត្តិ

ពលថ្មើរជើង (មួយៗ) មានបុរសបួននាក់កាន់ឆ្នួសរ ។ ភិក្ខុដើរទៅដើម្បី
មើល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុឈរមើល (កងទ័ពនោះ) នៅទីណា
ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ (កងទ័ពនោះ) ។ ភិក្ខុលះបង់រូបបារសម្រាប់
មើលឃើញ ហើយមើលរឿយៗ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា
រៀវលែងតែមានហេតុមានសភាពយ៉ាងនោះ គឺលើកលែងនូវហេតុមាន
សភាពយ៉ាងហ្នឹង ។

(១៨៣) កងទ័ពលើកចេញទៅហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាកងទ័ពលើក
ចេញទៅមែន ហើយដើរទៅដើម្បីមើល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀវលែង
តែមានហេតុមានសភាពយ៉ាងនោះ ។ កងទ័ពលើកចេញទៅហើយ ភិក្ខុ
មានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយនៅតែដើរទៅដើម្បីមើល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ
រៀវលែងតែមានហេតុមានសភាពយ៉ាងនោះ ។ កងទ័ពលើកចេញទៅ
ហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា លើកចេញទៅមែន ហើយដើរទៅដើម្បីមើល
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀវលែងតែមានហេតុមានសភាពយ៉ាងនោះ ។
ភិក្ខុដើរទៅដើម្បីមើលកងទ័ពមួយៗ (ក្នុងកងទ័ពទាំង៤) ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ ។ ភិក្ខុឈរមើលកងទ័ពនៅទីណា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដនៅ(ទី
នោះ) ។ ភិក្ខុលះបង់នូវរូបបារសម្រាប់មើលឃើញ ហើយមើលរឿយៗ

វិធីបដិសេធ មហាវិភង្គោ

អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ អនុយ្យតេ ឧយ្យតសញ្ញា អាបត្តិ
 ទុក្ខដស្ស ។ អនុយ្យតេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។
 អនុយ្យតេ អនុយ្យតសញ្ញា អនាបត្តិ ។

[១៨៤] អនាបត្តិ អារាមេ បីតោ បស្សតិ កិត្តុស្ស
 ជិតោកាសំ វា និសិដ្ឋោកាសំ វា និបដ្ឋោកាសំ
 វា អាគច្ឆតិ បដិបទំ កច្ឆន្តោ បស្សតិ តថាបប្បច្ចយា
 អារាមាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្ម្ហកស្សាតិ ។

អធិមសំព្វាបទំ និដ្ឋិតំ ។

វិធីបដិសេធ មហាវិវាទ

ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ កងទ័ពមិនទាន់លើកចេញទៅទេ ភិក្ខុសំគាល់ថាលើក
 ចេញទៅហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ កងទ័ពមិនទាន់លើកចេញទៅទេ
 ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ កងទ័ពមិនទាន់លើកចេញ
 ទៅទេ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនទាន់លើកចេញទៅមែន មិនត្រូវអាបត្តិ ។

(១៨៤) អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលឈរនៅក្នុងអាកាមហើយមើល
 ឃើញ ដល់ភិក្ខុដែលកងទ័ពនោះលើកមកកាន់ទីដែលភិក្ខុឈរនៅ (ក្តី)
 អង្គុយនៅ (ក្តី) ដេកនៅ (ក្តី) ដល់ភិក្ខុដែលដើរទៅជួបផ្លូវគាត់បានឃើញ
 កងទ័ព ដល់ភិក្ខុដែលមានហេតុមានសភាពយ៉ាងនោះ ដល់ភិក្ខុដែលមាន
 សេចក្តីអន្តរាយកើតឡើង^(១) ដល់ភិក្ខុឆត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៨ ចប់ ។

១ បើមានសេចក្តីអន្តរាយដល់ដីរឹត ដល់ព្រិហ្មចរិយធម៌ ភិក្ខុគិតថា អញទៅក្នុងកងទ័ពនឹង
 បានរួចសេចក្តីអន្តរាយ ហើយដើរចូលទៅក្នុងកងទ័ព មិនត្រូវអាបត្តិ ។

នវិមសិក្ខាបទ្ធ

[១៨៥] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភគវា សាវ-
ត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អាហមេ ។
តេន ខោ បន សមយេន ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុ សតិ
ការណីយេ សេនំ កុត្តា អតិរេកតិវត្ថំ សេនាយ
វសន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ កថំ
ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា សេនាយ វសិស្សន្តិ
អម្បាកម្មិ អលាភា អម្បាកម្មិ ឧល្លទ្ធំ យេ មយំ
អាជីវស្ស ហេតុ បុត្តនាស្ស ការណា សេនាយ
បដិវសាមាតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខុ តេសំ មនុស្សានំ
ឧជ្ឈាយន្តានំ ជ័យន្តានំ វិចារេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខុ
អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ កថំ
ហិ នាម ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុ អតិរេកតិវត្ថំ សេនាយ
វសិស្សន្តិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខុវេ អតិរេក-
តិវត្ថំ សេនាយ វសថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិកាហិ
ពុទ្ធា ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ ហោយបុរិសា

សិក្ខាបទទី ៩

(១៨៥) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្ត
ជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះ
ឯង ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុមានកិច្ចធុរៈ ក៏នាំគ្នាទៅកាន់កងទ័ព ហើយឈប់
នៅក្នុងកងទ័ពច្រើនជាងបីរាត្រីឡើងទៅ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោល
ទោស គំរងៀល បន្តបង្ហាត់ថា ពួកសមណៈសក្យបុត្រ
មិនគួរនឹងនៅក្នុងកងទ័ពទេ ពួកយើងឯណាមកអាស្រ័យនៅក្នុងកង
ទ័ពក៏ព្រោះតែការចិញ្ចឹមជីវិតខ្លួននឹងបុត្រភរិយា យើងទាំងនោះឈ្មោះថា
គ្មានលាភផង ឈ្មោះថា បានរបស់អាក្រក់ផង ។ ពួកភិក្ខុ
បានឮពួកមនុស្សនោះពោលទោស គំរងៀល បន្តបង្ហាត់ដូច្នោះ
ហើយ ។ ពួកភិក្ខុណាជាអ្នកម៉ានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុ
នោះក៏ពោលទោស គំរងៀល បន្តបង្ហាត់ថា ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុមិនគួរ
នឹងនៅក្នុងកងទ័ពឲ្យច្រើនជាងបីរាត្រីទៅសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកអ្នកឯងទៅនៅ
ក្នុងកងទ័ពឲ្យច្រើនជាងបីរាត្រីទៅ ពិតមែនឬ ។ ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុ
ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មាន
ជោគទ្រង់ត្រង់ថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនគួរ

វិធម្មបិដកេ មហាវិកង្កោ

អតិរកតិវត្ថុ សេនាយ វសិស្សជ នេតំ មោយបុរិសា
 អប្បសន្នាធំ វា បសាទាយ បសន្នាធំ វា កិយ្យោកា-
 វាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន កិត្តវេ ឥមំ សិក្ខាបធំ
 ឧទ្ទិសេយ្យាជ សិយា ច តស្ស កិត្តនោ កោចិនេវ
 បច្ចយោ សេនំ កមនាយ ជ្ជិវត្ថុតិវត្ថុ តេន កិត្តនា សេនា-
 យ វសិតព្វំ ។ តតោ ច ឧត្តរំ វសេយ្យ ចាចិត្តិយន្តិ ។

[១៨៦] សិយា ច តស្ស កិត្តនោ កោចិនេវ
 បច្ចយោ សេនំ កមនាយាតិ សិយា បច្ចយោ
 សិយា ករណីយំ ។ ជ្ជិវត្ថុតិវត្ថុ តេន កិត្តនា
 សេនាយ វសិតព្វន្តិ ទ្វេ តិស្សោ វត្តិយោ វសិតព្វំ ។
 តតោ ច ឧត្តរំ វសេយ្យាតិ ចតុត្ថេ ជិវសេ អត្ថន្តតេ
 សុរិយេ សេនាយ វសតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[១៨៧] អតិរកតិវត្ថុ អតិរកសញ្ញា សេនាយ
 វសតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អតិរកតិវត្ថុ វេមតិ-
 កោ សេនាយ វសតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អតិ-

វិទ្យាបិដក មហាវិក័ត

នឹងនៅក្នុងកងទ័ពឲ្យច្រើនជាងបីរាត្រីទៅទេ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ
 អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែល
 ជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរំលឹកតែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា(បើ)
 ភិក្ខុនោះមានហេតុអ្វីៗ គួរនឹងទៅកាន់កងទ័ពនោះ ភិក្ខុនោះត្រូវនៅក្នុងកង
 ទ័ពបានត្រឹមពីរបីរាត្រី ។ បើនៅឲ្យហួសពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិ
 បាចិត្តិយ ។

(១៨៦) ត្រង់ពាក្យថា (បើ) ភិក្ខុនោះមានហេតុអ្វីៗគួរនឹងទៅកាន់
 កងទ័ពគឺថាភិក្ខុមានហេតុ មានកិច្ចធុរៈ (ដែលគួរខានមិនបាន) ។ ពាក្យថា
 ភិក្ខុនោះគប្បីនៅក្នុងកងទ័ពបានត្រឹមពីរបីរាត្រី គឺភិក្ខុត្រូវនៅបានត្រឹម
 ពីរបីយប់ ។ ពាក្យថា បើនៅឲ្យហួសពីកំណត់នោះទៅ សេចក្តីថា
 កាលព្រះអាទិត្យ អស្ចន្តត្រង់ថ្ងៃជាគំរប់ ៤ ភិក្ខុចេះតែនៅក្នុងកងទ័ពនោះ
 ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(១៨៧) កាលហួសកំណត់បីរាត្រីហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាហួស
 មែន ហើយចេះតែនៅក្នុងកងទ័ព ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កាលហួស
 កំណត់បីរាត្រីហើយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយចេះតែនៅក្នុងកង
 ទ័ព ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កាលហួសកំណត់បីរាត្រីហើយ

បាចិត្តិយកណ្តោ អបេសកវគ្គស្ស នវមសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តិវារោ

វេកតិវត្ថុ ឧនកកសញ្ញា សេនាយ វសតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិ-
យស្ស ។ ឧនកតិវត្ថុ អតិវេកសញ្ញា អាបត្តិ
ទុក្ខជស្ស ។ ឧនកតិវត្ថុ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
ឧនកតិវត្ថុ ឧនកសញ្ញា អនាបត្តិ ។

(១៨៨) អនាបត្តិ ទ្វេ តិស្សោ វត្ថិយោ វសតិ
ឧនកទ្វេតិស្សោ វត្ថិយោ វសតិ ទ្វេ វត្ថិយោ វសិត្វា
តតិយាយ វត្ថិយា បុរាណា និក្ខមិត្វា បុន វសតិ
តិលានោ វសតិ តិលានស្ស ករណីយេន វសតិ
សេនា បដិសេនាយ រុដ្ឋា ហោតិ កេនចិ បលិតុទ្វោ
ហោតិ អាបនាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សតិ ។

នវមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

បាចិត្តិយកណ្ឌ អបេលកវគ្គ សិក្ខាបទទី ៩ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

ភិក្ខុសំគាល់ថានៅខ្លះ ហើយប្រឹងតែនៅក្នុងកងទ័ព ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយ ។ កាលមិនទាន់ដល់ប័កត្រី ភិក្ខុសំគាល់ថាហួសហើយ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខ ។ កាលមិនទាន់ដល់ប័កត្រីទេ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខ ។ កាលមិនទាន់ដល់ប័កត្រីទេ ភិក្ខុក៏សំគាល់ថាមិនទាន់ដល់
មិនត្រូវអាបត្តិ ។

(១៨៨) អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលនៅត្រឹមពីរប័កត្រី ដល់ភិក្ខុ
ដែលនៅមិនទាន់ដល់ពីរប័កត្រី ដល់ភិក្ខុដែលនៅត្រឹមពីរប័កត្រីហើយ ក្នុង
ពត្រីជាគំរប់បី បានចេញទៅមុនអរុណរះ ហើយត្រឡប់ទៅនៅវិញទៀត
ដល់ភិក្ខុដែលមានជម្ងឺនៅ (ក្នុងកងទ័ព) ដល់ភិក្ខុដែលនៅដោយកិច្ចរបស់
ភិក្ខុមានជម្ងឺ ដល់ភិក្ខុដែលនៅក្នុងកងទ័ពហើយមានកងទ័ពជាសត្រូវមក
ចោមព័ទ្ធកងទ័ព (នោះឯង) ដល់ភិក្ខុដែលជាប់ចំពាក់ (ដោយបុគ្គលមាន
ពៀរឬឥស្សរជន) ណាមួយ ដល់ភិក្ខុដែលមានសេចក្តីអន្តរាយ ដល់ភិក្ខុ
ឆ្គួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៩ ចប់ ។

ទសមសិក្ខាបទំ

[១៨៧] តេន សមយេន ពុទ្ធា កកវា សាវត្ថយំ
វិហាតិ ជេតវេន អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខុ ធ្វ័រត្ថតិរត្ថំ
សេនាយ វសមាណ ឧយ្យោជិកំបិ តលក្កំបិ សេនា-
ព្យហំបិ អនីកេនស្សនំបិ កច្ចន្តំ ។ អញ្ញាតរោបិ
ឆព្វគ្គិយោ ភិក្ខុ ឧយ្យោជិកំ កុដ្ឋា កណ្ណោន បដិ-
វិទ្ធោ ហោតិ ។ មនុស្សា តំ ភិក្ខុ^(១) ឧប្បណ្ឌាសុំ
កច្ចំ កន្តេ សុយុទ្ធី អហោសិ កតិ តេ លក្ខានិ
លទ្ធានីតិ ។ សោ ភិក្ខុ តេហិ មនុស្សេហិ ឧប្បណ្ឌាយ-
មាណោ មជ្ឈំ អហោសិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ
ទ័យន្តិ វិចារេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា
ឧយ្យោជិកំ ទស្សនាយ អាគច្ឆិស្សន្តិ អម្ហាភម្មំ
អលាភា អម្ហាភម្មំ ទុល្លន្តំ យេ មយំ អាដីវស្ស
ហេតុ បុត្តនាវស្ស ការណា ឧយ្យោជិកំ អាគច្ឆាមាតិ ។
អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខុ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ

សិក្ខាបទទី ១០

(១៨៩) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន
របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ពួកធួ-
គ្គិយភិក្ខុ កាលនៅក្នុងកងទ័ពអស់ពីរបីរាត្រី បាននាំគ្នាទៅកាន់ទីដែលគេ
ច្បាំងគ្នាខ្លះ ទីគេត្រឡប់លះខ្លះ ទីតាំងនៅនៃកងទ័ពខ្លះ ទីសម្រាប់មើល
គេចាត់ក្បួនទ័ពខ្លះ ។ មានធួគ្គិយភិក្ខុមួយរូប ទៅកាន់ទីដែលគេច្បាំង
ហើយភិក្ខុនោះត្រូវសរ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ឡើយឲ្យភិក្ខុនោះថា
លោកម្ចាស់ លោកច្បាំងស្រួលឬទេ លោកបានខ្ចាចឬន្ទានហើយ ។
កាលមនុស្សទាំងឡាយនោះចំអកចំអន់ឲ្យ ភិក្ខុនោះក៏អៀនអន់ ។ មនុស្ស
ទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យ-
បុត្រមិនគួរនឹងនាំគ្នាមកមើលចម្បាំងសោះ ឯពួកយើងមកកាន់ចម្បាំងក៏
ព្រោះតែការចិញ្ចឹមជីវិតនឹងបុត្រភរិយា អំពើនេះមិនមែនជាលាភរបស់
យើងទេ គឺទ្រព្យដែលពួកយើងបានមក ឈ្មោះថាបានហើយដោយ
អាត្រក់ទេតី ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពួកមនុស្សទាំងនោះពោលទោស

បាចិត្តិយកណ្តោ អបេលកវគ្គស្ស វេសមសិក្ខាបទស្ស បញ្ញត្តិ

ជ័យន្តានំ វិចារេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បន្នា
 ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ កង្កំ
 ហិ នាម នព្វគ្គិយា ភិក្ខុ ឧយ្យេធិកំ ទស្សនាយ
 កង្កិស្សន្តិតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខុវេ
 ឧយ្យេធិកំ ទស្សនាយ កង្កថាតិ ។ សច្ចំ កកវាតិ ។
 វិករហិ ពុទ្ធា កកវា កង្កំ ហិ នាម តុម្ហេ មោយបុរិសា
 ឧយ្យេធិកំ ទស្សនាយ កង្កិស្សន្តិ នេតំ មោយបុរិសា
 អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យេ-
 ភាវាយ ។ បេ ។ ឯវព្វា បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ
 ឧទ្ទិសេយ្យាថ ទ្វិវត្តតិវត្តញ្ច ភិក្ខុ សេនាយ វសមាណោ
 ឧយ្យេធិកំ វា ពលក្កំ វា សេនាព្យហំ វា អនីកទស្សនំ
 វា កច្ឆេយ្យ ចាចិត្តិយន្តិ ។

(១៧០) ទ្វិវត្តតិវត្តញ្ច ភិក្ខុ សេនាយ វសមាណោតិ
 ទ្វេ តិស្សោ វត្តិយោ វសមាណោ ។ ឧយ្យេធិកំ
 នាម យត្ត សម្បហារោ ទិស្សតិ ។ ពលក្កំ នាម

បាចិត្តិយកណ្ណ អបេសកវគ្គ សិក្ខាបទទី១០ សេចក្តីបញ្ញត្តិ

តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ហើយ ។ ពួកភិក្ខុណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នា
 តិច ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ថា
 ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុ មិនគួរនឹងទៅមើលចម្បាំងសោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
 ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយទៅមើលចម្បាំង
 ពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិត
 មែន ។ ព្រះពុទ្ធជ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំង
 ឡាយ អ្នករាល់គ្នាមិនគួរនឹងទៅមើលចម្បាំងទេ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំង
 ឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា
 ឬនាំជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរំលឹកតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា
 កាលបើភិក្ខុនៅក្នុងកងទ័ព កំណត់ពីរបីរាត្រីហើយ ទៅកាន់ទីដែលគេ
 ច្បាំងគ្នា ទីដែលគេត្រួតពាលក្តី ទីតាំងនៅនៃកងទ័ពក្តី ទីសម្រាប់
 គេចាត់ក្បួនទ័ពក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(១៩០) ត្រង់ពាក្យថា បើភិក្ខុនៅក្នុងកងទ័ព កំណត់ពីរបីរាត្រី
 ហើយ សេចក្តីថា ភិក្ខុនៅក្នុងកងទ័ពបានត្រឹមពីរបីយប់ ។ ដែល
 ហៅថា ទីដែលគេច្បាំងគ្នានោះ គឺទីដែលគេប្រហារគ្នា ។ ដែលហៅថា

វិធីបដិភេ មហាវិភង្គោ

ឯត្ថកា ហត្ថិ ឯត្ថកា អស្ស ឯត្ថកា រថា ឯត្ថកា
 បត្ថិ ។ សេនាព្យហំ នាម ឥតោ ហត្ថិ ហោន្ត
 ឥតោ អស្ស ហោន្ត ឥតោ រថា ហោន្ត ឥតោ
 បត្ថិកា ហោន្ត ។ អនីកំ នាម ហត្ថានីកំ អស្ស-
 នីកំ រថានីកំ បត្ថានីកំ ។ តយោ ហត្ថិ បច្ឆិមំ
 ហត្ថានីកំ ។ តយោ អស្ស បច្ឆិមំ អស្សនីកំ ។
 តយោ រថា បច្ឆិមំ រថានីកំ ។ ចត្តារោ បុរិសា
 សរហត្ថា បច្ឆិមំ បត្ថានីកំ ។

[១៧១] ទស្សនាយ កច្ឆតិ អាបត្ថិ ទុក្ខជស្ស ។
 យត្ថ បិតោ បស្សតិ អាបត្ថិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ទស្ស-
 នុបចារំ វិជហិត្វា បុនប្បុនំ បស្សតិ អាបត្ថិ ចាចិត្តិ-
 យស្ស ។ ឯកមេកំ ទស្សនាយ កច្ឆតិ អាបត្ថិ
 ទុក្ខជស្ស ។ យត្ថ បិតោ បស្សតិ អាបត្ថិ ទុក្ខជស្ស ។
 ទស្សនុបចារំ វិជហិត្វា បុនប្បុនំ បស្សតិ អាបត្ថិ
 ទុក្ខជស្ស ។

វិទ្យាបិដក មហាវិក័ត

ទីដែលគេត្រួតពិនិត្យនោះ គឺទីដែលគេរាប់ពលថា ពលដំរីមានប៉ុណ្ណោះ
 ពលសេះមានប៉ុណ្ណោះ ពលរថមានប៉ុណ្ណោះ ពលថ្មើរជើងមានប៉ុណ្ណោះ ។
 ដែលហៅថា ទីតាំងនៅនៃកងទ័ពនោះ គឺពលដំរីនៅត្រង់កន្លែងនេះ
 ពលសេះនៅត្រង់កន្លែងនេះ ពលរថនៅត្រង់កន្លែងនេះ ពលថ្មើរជើង
 នៅត្រង់កន្លែងនេះ ។ ដែលហៅថា ក្បួនទ័ពនោះ គឺពួកសេនា
 ដំរី ១ ពួកសេនាសេះ ១ ពួកសេនារថ ១ ពួកសេនាថ្មើរជើង ១ ។
 ដំរីបី ហៅថា សេនាដំរីយ៉ាងតិចបំផុត ។ សេះបី ហៅថា ពួកសេនា
 សេះយ៉ាងតិចបំផុត ។ រថបី ហៅថា ពួកសេនារថយ៉ាងតិចបំផុត ។
 បុរសបួននាក់កាន់សរគ្រប់ដៃ ហៅថា ពួកសេនាថ្មើរជើងយ៉ាងតិចបំផុត ។

(១៩១) ភិក្ខុទៅដើម្បីមើល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ភិក្ខុឈរមើល
 ឃើញក្នុងទីណា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុលះបង់ឧបចារនៃទីមើល
 ហើយក៏នៅមើលឃើញរឿយៗ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុទៅដើម្បី
 មើលកងទ័ពមួយៗ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ភិក្ខុឈរមើលឃើញក្នុងទីណា
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ភិក្ខុលះបង់ឧបចារនៃទីមើលហើយក៏នៅមើលឃើញ
 រឿយៗ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

បាចិត្តិយកណ្តោ អបេលកវគ្គស្ស ទសមសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តិវិហ

(១៩២) អនាបត្តិ អារាមេ បិតោ បស្សតិ ភិក្ខុស្ស
បិតោកាសំ វា និសំន្នោកាសំ វា និបន្នោកាសំ វា
អាគន្ធា សម្បហារោ និស្សតិ បដិបនំ កច្ចន្តោ បស្សតិ
សតិ ករណីយេ កន្ធា បស្សតិ អាបនាសុ ឧម្មត្តកស្ស
អាទិកម្មកស្សតិ ។

ទសមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

អបេលកវគ្គោ បញ្ចមោ ។

តស្សនានំ

ប្ញវំ កថាបន្ទស្ស

តយំបដ្ឋាកមេវ ច

មហាជាមោ បសេនទិ

សេនាវិន្ទោ វេមេ ទសាតិ ។

បាចិត្តិយកណ្តា អចេលកវគ្គ សិក្ខាបទទី ១០ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

(១៩២) អាបត្តិមិនមាន ដល់ភិក្ខុដែលឈរមើលនៅក្នុងភារាម ដល់
 ភិក្ខុដែលឃើញចម្បងជាដើមដែលគេមកកាន់ទីដែលខ្លួនឈរក្តី អង្គុយក្តី
 ដេកក្តី ដល់ភិក្ខុដែលដើរទៅប្រទះឃើញតាមផ្លូវ ដល់ភិក្ខុដែលមានកិច្ច
 (ត្រូវទៅ) ហើយប្រទះឃើញ ដល់ភិក្ខុដែលមានសេចក្តីអន្តរាយ ដល់
 ភិក្ខុឆ្កិ ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ១០ ចប់ ។

អចេលកវគ្គ ផាត់រប់ ៥ ចប់ ។

ឧទាននៃអបេលកវគ្គនោះមាន ១០ សិក្ខាបទ គឺ

- បូរស័ក្ខាបទ ១ កថាសិក្ខាបទ ១
- ឧបនន្ទ ៣ សិក្ខាបទ ឧបដ្ឋាកសិក្ខាបទ ១
- មហានាមសិក្ខាបទ ១ បសេនទិសិក្ខាបទ ១
- សេនាសិក្ខាបទ ១ វិទូសិក្ខាបទ ១ ។

សុរាបាណិក្ខស្ស បរិមសិក្ខាបទំ

[១៩៣] តេន សមយេន ពុទ្ធា កកវា ចេតិយេស្ម^(១)

ចារិកំ បរមាធា យេន កក្កវតិកា តេន ចាយាសិ ។

អន្តសំសុ ខោ តោចាលកា បសុចាលកា កសកា

បថាវិធា កកវន្តំ ទ្វតោ វ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន កកវន្តំ

ឯតទរោច្ចំ មា ខោ កន្តេ កកវា អម្ពតិភ្នំ អកមាសិ

អម្ពតិភ្នំ កន្តេ ជដិលស្ស អស្សមេ នាតោ បដិវសតិ

ឥទ្ធិមា អាសិវិសោ យោវិសោ សោ កកវន្តំ មា

វិហោថេសតិ ។ ឯវំ វត្ថុ កកវា តុណ្ហំ អហោសិ ។

ទុតិយម្បំ ខោ ។ បេ ។ តតិយម្បំ ខោ តោចាលកា

បសុចាលកា កសកា បថាវិធា កកវន្តំ ឯតទរោច្ចំ

មា ខោ កន្តេ កកវា អម្ពតិភ្នំ អកមាសិ អម្ពតិភ្នំ កន្តេ

ជដិលស្ស អស្សមេ នាតោ បដិវសតិ ឥទ្ធិមា អាសិវិសោ

១ អញ្ញាលវេ ចេតិយេ ចារិកនិបំ កត្តចំ ចោត្តពេ ទិស្សតំ ។

សុរាបាសវិត្ត សិក្ខាបទទី ១

[១៩៣] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលទ្រង់ពុទ្ធ
ដំណើរទៅកាន់ចារិក ក្នុងចេតិយជនបទ ហើយយាងទៅកាន់ស្រុកកុ-
រុតិកា ។ ពួកអ្នកឃ្លាលគោ ពួកអ្នកឃ្លាលបសុសត្វ (សត្វសម្រាប់ចិញ្ចឹម
ជាអាហារ) ពួកអ្នករំសៃ ពួកអ្នកដើរផ្លូវ បានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ
យាងមកដល់ចម្ងាយ លុះឃើញហើយក៏នាំគ្នាប្រកបទូលព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគកុំយាងទៅ
កាន់កំពង់ឈ្មោះអម្ពៈឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន នាគមានវិទ្ធិជាសត្វ
អាស្រ័យ មានពិសដ៏ក្លៀវក្លា អាស្រ័យនៅក្នុងអាស្រម របស់ដង្គិល
ទៀបកំពង់ឈ្មោះអម្ពៈ កុំឱ្យនាគនោះបៀតបៀនព្រះដ៏មានព្រះភាគបាន
ឡើយ ។ កាលពួកជនទាំងនោះប្រកបទូលយាងនេះហើយ ព្រះទ្រង់
ជោគជាម្ចាស់ក៏ស្ងៀម ។ ពួកអ្នកឃ្លាលគោ អ្នកឃ្លាលបសុសត្វ អ្នក
រំសៃ អ្នកដើរផ្លូវ បានប្រកបទូលសេចក្តីខ្ពង់ខ្ពស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគជា
គំរប់ព័រជនផង ។ បេ ។ បីជនផងថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះអង្គ
កុំយាងទៅកាន់កំពង់អម្ពៈឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន (ព្រះមាន)
នាគមានវិទ្ធិជាសត្វអាស្រ័យ មានពិសដ៏ក្លៀវក្លា អាស្រ័យនៅ

យោវិសោ សោ កកវន្តំ មា វិហោថេសីតិ ។ តតិយម្ប
 ខោ កកវា តុល្លា អហោសិ ។ អថខោ កកវា អនុ-
 ប្បត្វេន ចារិកំ បរមាធា យេន កន្ធុតិកា តទវសិ ។
 តត្រ សុទំ កកវា កន្ធុតិកាយំ វិហាតិ ។ អថខោ
 អាយស្មា សាកតោ យេន អម្ពតិក្ខំ^(១) ជដិលស្ស អស-
 មោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អក្យតាវំ បរិសិត្វា
 តិណសន្តារកំ បញ្ញាបេត្វា ជិសីទិ បល្លង្គំ អាកុជិត្វា
 ឧដ្ឋំ កាយំ បណិធាយ បរិមុខំ សតី ឧបជ្ឈបេត្វា ។
 អទ្ធិសា ខោ សោ ឆាតោ អាយស្មន្តំ សាកតំ ប-
 រិដ្ឋំ ទិស្វាន ធុត្ថិ ធុម្ពធា បច្ចចាសិ ។ អាយស្មាបិ
 សាកតោ បច្ចចាសិ ។ អថខោ សោ ឆាតោ មត្តំ
 អសហមាធា បជ្ឈលិ ។ អាយស្មាបិ សាកតោ តេ-
 ដោធាតុំ សមាបដ្ឋិត្វា បជ្ឈលិ ។ អថខោ អាយស្មា
 សាកតោ តស្ស ឆាកស្ស តេជសា តេជំ បរិយាទយិត្វា
 យេន កន្ធុតិកា តេនុបសង្កមិ ។ អថខោ កកវា
 កន្ធុតិកាយំ យថាកិវន្តំ វិហាត្វា យេន កោសម្ពី

១ ឧ. អម្ពតិក្ខស្ស ។ ម. អម្ពតិក្ខស្ស ។

បាចិត្តិយកណ្តា សុរាបានវង្ស សំព្វបទទី១ និពាន

ក្នុងអាស្រមរបស់ជនល្បិចបំពង់អម្ពៈ កុំឲ្យនាគនោះបៀតបៀនព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគបានឡើយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏ទ្រង់ស្ងៀម ជាតំរប់បីដង ។
លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ចារិកដោយ
លំដាប់ ក៏បានយាងទៅដល់ស្រុកកទ្ធុរតិកា ។ មានដំណឹងល្បីទៅថា
ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្នុងស្រុកកទ្ធុរតិកានោះ ។ គ្រានោះឯង ព្រះ
សាគតៈដ៏មានអាយុបានចូលទៅកាន់អាស្រមរបស់ជនល្បិចបំពង់អម្ពៈ
លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ដើរចូលទៅក្នុងរោងភ្លើង ក្រាលកម្រាលស្មៅ
ហើយក៏អង្គុយពែនភ្លើង តាំងកាយដ៏ត្រង់ដម្កល់សតិផ្ចិតផ្ចង់ ។ ឯនាគនោះ
បានឃើញព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុចូលមកហើយ លុះឃើញហើយក៏កើត
ទុក្ខទោមនស្សបង្កុយផ្សែង (ពិសចំពោះសាគតត្ថេរ) ។ ចំណែកខាង
ព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុ ក៏បង្កុយផ្សែងតបទៅវិញ ។ លំដាប់នោះ នាគ
នោះខំអត់ទ្រាំទូរសេចក្តីរលុបលើ (នោះ) មិនបាន ក៏បណ្តាលឲ្យ
កើតភ្លើងឡើង ។ ឯព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុក៏បានចូលតេជោធាតុ
ហើយបណ្តាលភ្លើងតបទៅវិញ ។ គ្រានោះឯង ព្រះសាគតៈដ៏មាន
អាយុ ក៏បានគ្របសង្កត់តេជះរបស់នាគនោះ ដោយតេជះ (របស់
លោក) ហើយក៏ចូលទៅកាន់ស្រុកកទ្ធុរតិកា ។ កាលដែលព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ គង់នៅក្នុងស្រុកកទ្ធុរតិកាតាមសមគួរដល់ពុទ្ធអធិការស្រ័យហើយ

វិទ្យាបិដកេ មហាវិកង្គោ

តេន ចារឹកំ បក្កាមិ ។ អស្សោសុំ ខោ កោសម្ពីកា
 ឧបាសកា អយ្យោ កិរ សាគតោ អម្ពតិក្ខតេន
 នាគេន សន្និ សន្និមេសីតិ ។ អថខោ ភកវា អនុ-
 បុត្រេន ចារឹកំ ចរមាណោ យេន កោសម្ពី តនរសរិ ។
 អថខោ កោសម្ពីកា ឧបាសកា ភកវតោ បច្ចុត្ត-
 មនំ កិរិក្ខា យេនាយស្មា សាគតោ តេនុបសង្កមីសុ
 ឧបសង្កមីតា អាយស្មន្តំ សាគតំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ
 អដ្ឋសុ ។ ឯកមន្តំ បីតា ខោ កោសម្ពីកា ឧបាស-
 កា អាយស្មន្តំ សាគតំ ឯតនរេវេច្ចំ កី ភន្តេ អយ្យានំ
 ទុល្លភក្ខា មនាបក្ខា កី បដិយាទេមាតិ ។ ឯវំ វុត្តេ
 ធាតុតិយា ភិក្ខុ កោសម្ពីកេ ឧបាសកេ ឯតនរេវេច្ចំ
 អត្តាវុសោ កាចោតិកា នាម បសន្នា ភិក្ខុនំ ទុល្លកា
 ច មនាថា ច តំ បដិយាទេមាតិ ។ អថខោ កោសម្ពីកា
 ឧបាសកា យវេ យវេ កាចោតិកំ បសន្នំ បដិយា-
 ទេត្វា អាយស្មន្តំ សាគតំ បិណ្ឌាយ ចរន្តំ^(១) ទិស្វាន

វិទ្យាបិដក មហាវិញ្ញាណ

ក៏ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ចារិកឯក្រុងកោសម្ព័រ ។ ពួកឧបាសកនៅក្នុងក្រុង
 កោសម្ព័របានឮគេនិយាយថា លោកម្ចាស់សាគតៈបានច្បាំងគ្នានឹងនាគ
 ឈ្មោះអម្ពត្ថត្ថកៈ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធដំណើរ
 ទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ហើយទ្រង់សំដៅទៅឯក្រុងកោសម្ព័រនោះ ។
 គ្រានោះឯង ពួកឧបាសកនៅក្នុងក្រុងកោសម្ព័រនាំគ្នាទៅទទួលព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ហើយក៏ចូលទៅរកព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅហើយ
 ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុ ហើយក៏បិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ពួក
 ឧបាសកនៅក្នុងក្រុងកោសម្ព័រ លុះបិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើប
 និយាយពាក្យនេះ នឹងព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏
 ចម្រើន វត្ថុអ្វីដែលលោកម្ចាស់បានដោយកម្រផង ជាទីគាប់ចិត្តផង ពួក
 យើងខ្ញុំនឹងតាក់តែងវត្ថុអ្វីប្រគេន ។ លុះឧបាសកទាំងនោះបានពោល
 ពាក្យយ៉ាងនេះហើយ ពួកឧត្តមភិក្ខុ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងពួក
 ឧបាសកដែលនៅក្រុងកោសម្ព័រថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយ សុរាថ្វាយឈ្មោះ
 ការបោតិកា (មានពណ៌ក្រហមដូចជើងព្រាប) ដែលភិក្ខុទាំងឡាយរកបាន
 ដោយកម្រផង ជាទីគាប់ចិត្តរបស់ពួកភិក្ខុផង ពួកអ្នកឯងចូរតាក់តែងវត្ថុ
 នោះប្រគេនលោកចុះ ។ លំដាប់នោះឯង ពួកឧបាសកនៅក្រុងកោសម្ព័រ
 នាំគ្នាតាក់តែងសុរាថ្វាយឈ្មោះការបោតិកាគ្រប់ៗ ផ្ទះ បានឃើញព្រះសាគតៈ

ពាចរិត្តិយកណ្តោ សុរាជានុវត្តស្ស បរមសិក្ខាបទស្ស និទានំ

អាយស្មន្តំ សាកតំ ឯតទេវេច្ចំ បិវតុ កន្តេ អយ្យោ
 សាកតោ កាចោតិកំ បសន្នំ បិវតុ កន្តេ អយ្យោ
 សាកតោ កាចោតិកំ បសន្នន្តំ ។ អថោ អាយស្មា
 សាកតោ យេ យេ កាចោតិកំ បសន្នំ បិវត្តា នក-
 រម្ហា និក្ខមន្តោ នករម្ហា បរិបតិ ។ អថោ កកវា
 សម្ពហុលេហំ ភិក្ខុហំ សន្និ នករម្ហា និក្ខមន្តោ អន្តស
 អាយស្មន្តំ សាកតំ នករម្ហា បរិបតិ ទិស្វាន ភិក្ខុ
 អាមន្តេសិ កណ្ណាថ ភិក្ខុវេ សាកតន្តំ ។ ឯវំ កន្តេតិ
 ខោ តេ ភិក្ខុ កកវតោ បដិស្សុណ្ឌិត្វា អាយស្មន្តំ សា-
 កតំ អារាមំ នេត្វា យេន កកវា តេន សីសំ កត្វា
 និចាតេសុំ ។ អថោ អាយស្មា សាកតោ បរិវត្តិត្វា
 យេន កកវា តេន ចាទេ កត្វា សេយ្យំ កប្បេសិ ។
 អថោ កកវា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ននុ ភិក្ខុវេ សាកតោ
 តថាគតេ សតារវេ អហោសិ សប្បតិស្សាតិ ។ ឯវំ

បាបិយកណ្ណ សុរាបានវិគ្គ សិក្ខាបទទី ១ និទាន

ដ៏មានអាយុកំពុងដើរទៅបិណ្ឌបុត ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹង
 ព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់
 សាគតៈនិមន្តធាន់សុរាថ្វាយឈ្មោះការបោតិកាចុះ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន
 សូមលោកម្ចាស់សាគតៈនិមន្តធាន់សុរាថ្វាយឈ្មោះការបោតិកាចុះ ។ លំដាប់
 នោះ ព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុ លុះបានធាន់សុរាថ្វាយឈ្មោះការបោតិកា
 គ្រប់ៗ ផ្ទះហើយចេញចាកនគរទៅ ក៏ដួលដេកទៀបទ្វារនគរ ។
 គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគកាលចេញចាកនគរជាមួយនឹងពួកភិក្ខុ
 ជាច្រើនអង្គ បានទតឃើញព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុដួលដេកនៅទៀប
 ទ្វារនគរ លុះទ្រង់ឃើញហើយក៏ត្រាស់បង្គាប់ពួកភិក្ខុថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងចូរគ្រាហ៍សាគតភិក្ខុឡើង ។ ភិក្ខុទាំងនោះ
 ក៏ទទួលព្រះពុទ្ធដ៏ការបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យថា បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យ៉ាងហ្នឹងហើយ ។ ក៏គ្រាហ៍ព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុ
 ទៅកាន់អាវាម ហើយផ្អែកបែរក្បាលទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។
 លំដាប់នោះ ព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុប្រែត្រឡប់ដេកដាក់ជើងទៅរក
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគវិញ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់
 ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពីដើមមកសាគតភិក្ខុ
 មានសេចក្តីគោរពភោគត្រីក្រងដល់តថាគតមែនឬទេ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា

វិទ្យាបិដកេ មហាវិកង្គោ

កន្លែង ។ អប្បិ ធុ ខោ ភិក្ខុវេ សាកតោ ឯតវហំ តថា-
 កតេ សការវោ សប្បតិស្សាតិ ។ នោ ហេតំ កន្លែង ។
 ធុ ភិក្ខុវេ សាកតោ អម្ពតត្ថកេន ជាកេន សង្កាមេ-
 ស័តិ ។ ឯវំ កន្លែង ។ អប្បិ ធុ ខោ ភិក្ខុវេ សាកតោ
 ឯតវហំ បហោតិ ទេឌ្ឍកេនបិ^(១)សង្កឹ សង្កាមេតុន្តិ ។
 នោ ហេតំ កន្លែង ។ អប្បិ ធុ ខោ ភិក្ខុវេ តំ ចា-
 តត្ថំ យំ បិវិត្តា វិសញ្ញា អស្សាតិ ។ នោ ហេតំ
 កន្លែង ។ អនុច្ឆរិកំ ភិក្ខុវេ សាកតស្ស អនុលោ-
 មិកំ អប្បជ្ឈបំ អស្សាមណាតំ អកប្បិយំ អករ-
 ណីយំ កបំ ហំ ឆាម ភិក្ខុវេ សាកតោ មជ្ឈំ បិវិស្សាតិ
 នេតំ ភិក្ខុវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា

១ ពាក្យសព្ទ កត្តបិ ពេត្តពេ ទិស្សតិ ។

វិទ្យាបិដក មហាវិទ្យា

សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតយ៉ាងហ្នឹងហើយ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះឥឡូវនេះ សាគតភិក្ខុមានសេចក្តីគោរពកោតក្រែង ដល់តថាគតឬទេ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស មិនគោរពទេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សាគតភិក្ខុបាន ច្បាំងនឹងអម្ពត្តភក្ខនាគ ពិតមែនឬទេ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តា ប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះ ឥឡូវនេះ សាគតភិក្ខុ (ដែលដួលដេកមិនដឹងខ្លួនយ៉ាងនេះ) អាចច្បាំងនឹង ពស់ទឹក^(១)បានឬទេ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស មិន បានទេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រោសចាក សញ្ញាព្រះធីកទឹកណា ទឹកនោះកំភ្លឺរង្វង់កឬទេ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស មិនគួរធីកទេ ។ ព្រះង៉មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មរបស់សាគតភិក្ខុមិនសមគួរ មិនទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែនជារបស់សមណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សាគត- ភិក្ខុមិនគួរនឹងផឹកទឹកស្រវឹងសោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំ ឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ

១ ពស់ពិតពិស បានដល់ពស់ចន្ទមម នឹងពស់ព្រិលកដាដើម ។

បាបិត្តិយកណ្តោ សុរាបាសវត្តស្ស បឋមសិក្ខាបទស្ស អាបត្តិវិវា

ភិយ្យោកាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខា-
បទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ សុរាមេរយទានេ ចាចិត្តិយន្តិ ។

[១៧៤] សុរា ឆាម បិដ្ឋសុរា ប្លវសុរា ឌីទនសុរា
កិណ្ឌាប្បក្ខត្តា សម្ភារសំយុត្តា ។ មេរយោ ឆាម បុត្តា-
សវេ ជលាសវេ មជ្ជាសវេ កុឡាសវេ សម្ភារសំ-
យុត្តោ ។ បិវេយ្យតិ^(១) អន្តមសោ កុសក្កេនបិ បិវតិ
អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[១៧៥] មជ្ជេ មជ្ជសញ្ញា បិវតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
មជ្ជេ វេមតិកោ បិវតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ មជ្ជេ
អមជ្ជសញ្ញា បិវតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អមជ្ជេ

១ អយំ បាលី វិចារេត្តោ មាតិកាយំ អនាគតត្ថា ។

បាចិត្តិយកណ្ណ សុរាធនវគ្គ សិក្ខាបទទី ១ វារៈដែលត្រូវអាបត្តិ

ឲ្យរំលឹកតែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទៅដែរ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុផឹកស្ករនឹងមេរ័យត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[១៧២] ដែលហៅថា សុរា គឺសុរាធ្វើដោយម្សៅ ១ សុរាធ្វើដោយនំ ១ សុរាធ្វើដោយបាយ ១ សុរាដែលគេដាក់ពូជសុរា ១ សុរាដែលគេប្រកបព្រមដោយគ្រឿងផ្សំផ្សេងៗ ១ ។ ដែលហៅថា មេរ័យនោះគឺទឹកត្រាដែលគេធ្វើដោយផ្កាឈើ ១ ទឹកត្រាដែលគេធ្វើដោយផ្លែឈើ ១ ទឹកត្រាដែលគេធ្វើដោយផ្លែចន្ទី ឬគេធ្វើដោយទឹកឃ្មុំ ១ ទឹកត្រាដែលគេធ្វើដោយទឹកអំពៅ ១ ទឹកត្រាដែលគេប្រកបព្រម ដោយគ្រឿងផ្សំផ្សេងៗ ១ ។ ត្រង់ពាក្យថា ផឹក សេចក្តីថា ដោយហោចទៅសូម្បីតែភិក្ខុផឹកប្រមាណប៉ុនចុងស្បូវ ក៏ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[១៧៣] ទឹកស្រវឹង ភិក្ខុសំគាល់ថា ទឹកស្រវឹង ហើយផឹកត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ទឹកស្រវឹង ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយផឹកត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ទឹកស្រវឹង ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនទឹកស្រវឹង ហើយផឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ មិនមែនទឹកស្រវឹង ភិក្ខុសំគាល់

វិធីបិដកេ មហាវិក្កេ

មជ្ឈសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អមជ្ឈេ វេមតិកោ អាបត្តិ
ទុក្ខជស្ស ។ អមជ្ឈេ អមជ្ឈសញ្ញា អនាបត្តិ ។

(១៧៦) អនាបត្តិ អមជ្ឈញ្ញា ហោតិ មជ្ឈវណ្ណំ មជ្ឈគង្គំ
មជ្ឈរសំ តំ បិវតិ សូបសំចាកេ មំសសំចាកេ តេល-
សំចាកេ អាមលកដាណ្ឌតេ អមជ្ឈំ អវិជ្ជំ បិវតិ
ឧប្បត្តកស្ស អាទិកម្មតកស្សតិ ។

បឋមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

វិន័យបំណិក មហាវិក័ត

ថា ទឹកស្រវឹង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ មិនមែនទឹកស្រវឹង ក៏ក្មមានសេចក្តី
សង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ មិនមែនទឹកស្រវឹង ក៏ក្មសំគាល់ថា មិនមែន
ទឹកស្រវឹង មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

(១៩៦) វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង)
គឺក៏ក្មផឹកទឹកមិនស្រវឹង តែទឹកនោះមានពណ៌ដូចជាទឹកស្រវឹង មានភ្លិនដូច
ជាទឹកស្រវឹង មានរសដូចជាទឹកស្រវឹង ១ ទឹកស្រវឹងដែលគេចំអិនលាយ
នឹងសម្ម ១ ទឹកស្រវឹងដែលគេចំអិនលាយនឹងសាច់ ១ ទឹកស្រវឹងដែលគេ
ចំអិនលាយនឹងប្រេង ១ ទឹកអំពៅដែលគេត្រានឹងផ្នែកនក្ខត្រៃ ១ ក៏ក្ម
ផឹកប៉ាអវិដ្ឋ^(១)មិនស្រវឹង ១ ក៏ក្មឆត ១ ក៏ក្មដើមបញ្ញាតិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ១ ចប់ ។

១ ប៉ាអវិដ្ឋធ្វើដោយរសនៃផ្លែឈើ មានផ្នែកនក្ខត្រៃជាដើម ។

ទុតិយសិក្ខាបទំ

[១៩៧] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភគវា សាវត្ថយំ
វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អាហមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន ធម្មតិយា ភិក្ខុ សត្តាសវត្ថយំ
ភិក្ខុំ អង្គលីប្បតោទិកេន ហាសេសុំ ។ សោ ភិក្ខុ
ឧត្តសន្តោ អនស្សាសកោ កាលមកាសិ ។ យេ តេ
ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ជីយន្តិ វិចារេន្តិ
កេមំ ហិ នាម ធម្មតិយា ភិក្ខុ ភិក្ខុំ អង្គលីប្បតោទិ-
កេន ហាសេស្សន្តិ ។ បេ ។ សច្ចំ កេវ តុម្ហេ ភិក្ខុវេ
ភិក្ខុំ អង្គលីប្បតោទិកេន ហាសេថាតិ ។ សច្ចំ ភគ-
វាតិ ។ វិគហំ ពុទ្ធា ភគវា កេមំ ហិ នាម តុម្ហេ
មោយបុរិសា ភិក្ខុំ អង្គលីប្បតោទិកេន ហាសេស្សថេ
នេតំ មោយបុរិសា អប្បសន្នាធំ វា បសាទាយ ប-
សន្នាធំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ
តមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យថ អង្គលីប្បតោទិកេ
ចាចិត្តយន្តិ ។

សិក្ខាបទទី ២

(១៩៧) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្ត
ជេតពនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង
ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើសត្វសាវត្ថិយភិក្ខុមួយរូប ឲ្យសើចដោយជន្មញ្ញត្តិម្រាម
ដៃ(១) ។ ភិក្ខុនោះសើចតាំងដកដង្ហើមមិនរួចក៏ធ្វើកាលកិរិយាទៅ ។
ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ
ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា ឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនគួរនឹងធ្វើភិក្ខុ
ផងគ្នាឲ្យសើចដោយជន្មញ្ញត្តិម្រាមដៃសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងធ្វើភិក្ខុផងគ្នាឲ្យ
សើចដោយជន្មញ្ញត្តិម្រាមដៃ ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា
សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់តិះដៀលថា
ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនគួរនឹងធ្វើភិក្ខុផងគ្នាឲ្យសើច
ដោយជន្មញ្ញត្តិម្រាមដៃទេ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យ
ជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យ
រឹងរត់វិវាទជ្រះថ្លាឡើងក៏ទៅដែរ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុចាក់ក្រលេកប្រលែង
គ្នាដោយជន្មញ្ញត្តិម្រាមដៃ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

វិទ្យាបិដកេ មហាវិទ្យា

[១៩៨] អង្គលីប្បតោទកោ ឆាម អង្គលីយាបិ
តុទន្តិ ។ ឧបសម្បន្នោ ឧបសម្បន្នំ ហស្សាធិប្បាយោ^(១)
កាយេន កាយំ អាមសតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[១៩៩] ឧបសម្បន្នោ ឧបសម្បន្នសញ្ញំ អង្គលីប្ប-
តោទកេន ហាសេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧប-
សម្បន្នោ វេមតិកោ អង្គលីប្បតោទកេន ហាសេតិ
អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បន្នោ អធិបសម្បន្នសញ្ញំ
អង្គលីប្បតោទកេន ហាសេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[២០០] កាយេន កាយ ប្បដិពទ្ធំ អាមសតិ អាបត្តិ
ទុក្កជស្ស ។ កាយប្បដិពទ្ធន កាយំ អាមសតិ អាបត្តិ
ទុក្កជស្ស ។ កាយប្បដិពទ្ធន កាយ ប្បដិពទ្ធំ អាមសតិ
អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ ជិស្សត្តិយេន កាយំ អាមសតិ
អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ ជិស្សត្តិយេន កាយ ប្បដិពទ្ធំ
អាមសតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ ជិស្សត្តិយេន ជិស្សត្តិយំ
អាមសតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។

១ ឧ. ហស្សាធិប្បាយោ ម. ហស្សាធិប្បាយោ ។

វិសេសបិដក មហាវិក័ត្ត

(១៩៨) ដែលហៅថា ជន្មញ្ញត្តិម្រាមដែនោះ គឺភិក្ខុចាក់ដោយ
ម្រាមដែន ។ ឧបសម្ព័ន្ធ បីដងដើម្បីសើចលេង ហើយប៉ះត្រូវកាយរបស់
ឧបសម្ព័ន្ធផង្គត្តា ដោយកាយរបស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(១៩៩) ឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្ព័ន្ធ ហើយធ្វើឲ្យសើច
ដោយជន្មញ្ញត្តិម្រាមដែន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុមាន
សេចក្តីសង្ស័យ ហើយធ្វើឲ្យសើចដោយជន្មញ្ញត្តិម្រាមដែន ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយ ។ ឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាអនុបសម្ព័ន្ធទៅវិញ ហើយ
ធ្វើឲ្យសើចដោយជន្មញ្ញត្តិម្រាមដែន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(២០០) ភិក្ខុពាល់ត្រូវវត្ថុដែលជាប់ដោយកាយ (របស់ភិក្ខុផង្គត្តា)
ដោយកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវកាយ (របស់ភិក្ខុ
ផង្គត្តា) ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុ
ពាល់ត្រូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ភិក្ខុផង្គត្តា) ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹង
កាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវកាយ (របស់ភិក្ខុផង្គត្តា)
ដោយវត្ថុសម្រាប់បោះចោល (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវ
វត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ភិក្ខុផង្គត្តា) ដោយវត្ថុសម្រាប់បោះចោល
(របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវវត្ថុសម្រាប់បោះចោល (របស់
ភិក្ខុផង្គត្តា) ដោយវត្ថុសម្រាប់បោះចោល (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

បាបិក្ខិយកណ្តោ សុរាបាសវគ្គស្ស ទុតិយសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តិវារោ

[២០០] អនុបសម្បជ្ជំ កាយេន កាយំ អាមសតិ
អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ កាយេន កាយប្បជិតទ្ធិ
អាមសតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ កាយប្បជិតទ្ធិន កាយំ
អាមសតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ កាយប្បជិតទ្ធិន កា-
យប្បជិតទ្ធិ អាមសតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ និស្សក្កិយេន
កាយំ អាមសតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ និស្សក្កិយេន
កាយប្បជិតទ្ធិ អាមសតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ និស្សក្កិ-
យេន និស្សក្កិយំ អាមសតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

[២០២] អនុបសម្បន្នេ ឧបសម្បន្ធសញ្ញា អាបត្តិ
ទុក្ខជស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ វេមតិកោ អាបត្តិ
ទុក្ខជស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ អនុបសម្បន្ធសញ្ញា
អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

[២០៣] អនាបត្តិ ន ហស្សាដិប្បាយោ សតិ
ករណីយេ អាមសតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មត្តកស្សតិ ។

ទុតិយសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

ធម្មត្ថិយកណ្ត កុស្តបទី ២ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

(២០១) ភិក្ខុពាល់ត្រូវកាយរបស់អនុបសម្បទ្ធ ដោយកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់អនុបសម្បទ្ធ) ដោយកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវកាយ (របស់អនុបសម្បទ្ធ) ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវវត្ថុដែលជាប់ដោយកាយរបស់អនុបសម្បទ្ធ ដោយវត្ថុដែលជាប់ដោយកាយរបស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវកាយ (របស់អនុបសម្បទ្ធ) ដោយវត្ថុសម្រាប់បោះចោល (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់អនុបសម្បទ្ធ) ដោយវត្ថុសម្រាប់បោះចោល (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវវត្ថុសម្រាប់បោះចោល (របស់អនុបសម្បទ្ធ) ដោយវត្ថុសម្រាប់បោះចោល (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

(២០២) អនុបសម្បទ្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថាអនុបសម្បទ្ធ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ អនុបសម្បទ្ធ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ អនុបសម្បទ្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថាអនុបសម្បទ្ធ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

(២០៣) វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិទ្ធិបទនេះមាន ៤ យ៉ាង) គឺភិក្ខុគ្មានបំណងនឹងស៊ីចំណី ១ ភិក្ខុមានកិច្ចហើយពាល់ត្រូវ ១ ភិក្ខុឆ្ងល់ ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចក្ខ ១ ។

តតិយសិក្ខាបទ្ធ

[២០៤] តេន សមយេន ឡោ ភកវា សាវត្ថយំ
វិហាវតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន សត្តសវក្កិយា ភិក្ខុ អចិវតិយា
នទិយា ឧទកេ កីឡន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
រាជា បសេនទិ កោសលោ មល្លិកាយ ទេវិយា សន្និ
ឧបវិប្បាសាធរាតោ ហោតិ ។ អន្តសា ខោ រាជា
បសេនទិ កោសលោ សត្តសវក្កិយេ ភិក្ខុ អចិ-
វតិយា នទិយា ឧទកេ កីឡន្តេ ទិស្វាន មល្លិកំ
ទេវី ឯតទវោច ឯតេ ហោ មល្លិកេ អរហន្តោ ឧទកេ
កីឡន្តិតិ ។ ទិស្សសយំ ខោ មហារាជ ភកវតា
សិក្ខាបទំ អប្បញ្ញត្តំ តេ វា ភិក្ខុ អប្បកតញ្ញោតិ ។
អថខោ រញ្ជោ បសេនទិស្ស កោសលស្ស ឯតទ-
ហោសិ កេន នុ ខោ អហំ ឧបាយេន ភកវតោ
ច ន អារាមេយ្យំ ភកវា ច ជាធម្មេយ្យ ឥមេ ភិក្ខុ
ឧទកេ កីឡន្តិតិ ។ អថខោ រាជា បសេនទិ
កោសលោ សត្តសវក្កិយេ ភិក្ខុ បក្កោសាបេត្វា

សិក្ខាបទទី ៣

(២០៤) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជាតិ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់
អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ពួកសត្រូវសវគ្គិយ-
ភិក្ខុលេងទឹកក្នុងស្ទឹងឈ្មោះអចារី ។ គ្រានោះ ព្រះបាទបសេនទិកា-
សល ទ្រង់គង់នៅលើប្រាសាទដ៏ប្រសើរ ជាមួយនឹងព្រះទេពព្រះនាម
មល្លិកា ។ ព្រះបាទបសេនទិកាសល ទ្រង់ទតឃើញពួកសត្រូវសវគ្គិយភិក្ខុ
កំពុងលេងទឹក ក្នុងស្ទឹងអចារី លុះទ្រង់ឃើញហើយក៏មានព្រះបន្ទូលនឹង
នាងមល្លិកាទេវីយ៉ាងនេះថា នែនាងមល្លិកា ព្រះអរហន្តទាំងនេះលេងទឹកទេ
តើ ។ នាងមល្លិកាទេវីក្រាបទូលថា បពិត្រមហាពរដ សូមព្រះអង្គកុំសង្ស័យ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនទាន់បញ្ញត្តិសិក្ខាបទទេ ពុំនោះសោត ភិក្ខុទាំងនោះ
ជាអ្នកមិនដឹងនូវសិក្ខាបទ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិរួចហើយ ។
លំដាប់នោះ ព្រះបាទបសេនទិកាសល ទ្រង់ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ដោយ
ទុបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ដែលអញមិនបាច់ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគផង
ទាំងព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏ទ្រង់ជ្រាបថា ភិក្ខុទាំងនេះលេងទឹកផង ។ កាល
នោះ ព្រះបាទបសេនទិកាសល ទ្រង់ឱ្យនិមន្តពួកសត្រូវសវគ្គិយភិក្ខុមក

តេសំ មហន្តំ កុឡិបិណ្ឌំ អនាសិ ឥមំ កន្លេ
 កុឡិបិណ្ឌំ កកវតោ ទេវាតិ ។ សត្តរសវត្តិយា ភិក្ខុ
 តំ កុឡិបិណ្ឌំ អាទាយ យេន កកវា តេនុប-
 សង្កមីសុ ឧបសង្កមីត្វា កកវន្តំ ឯតទរោច្ចំ ឥមំ
 កន្លេ កុឡិបិណ្ឌំ រាជា កកវតោ ទេវាតិ ។ កហំ
 បន តុម្រេ ភិក្ខុវេ រាជា អន្តសាតិ ។ អចិវតិយា
 នទិយា កកវា ឧទកេ កីឡិណ្ឌេតិ ។ វិកហិ
 ពុទ្ធា កកវា កងំ ហិ ឆាម តុម្រេ មោយបុរិសា
 ឧទកេ កីឡិស្សប នេតំ មោយបុរិសា អប្បសន្នាធំ
 វា បសាទាយ បសន្នាធំ វា ភិយ្យោកាវាយ ។ បេ ។
 ឯវត្ថុ បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ
 ឧទកេ ហស្សធម្មេ^(១) ចាចិត្តិយន្តិ ។

[២០៥] ឧទកេ ហស្សធម្មោ ឆាម ឧបរិកោប្បកេ
 ឧទកេ ហស្សធម្មោយោ និម្មជ្ជតិ វា ឧម្មជ្ជតិ វា
 បលវតិ វា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

១ ហាសធម្មេតិបិ បាលី ។

ពាចិត្តយកណ្ណ សុរាបាសវត្ត សិក្ខាបទទី ៣ សេចក្តីបញ្ញត្តិ

ហើយប្រគេនដុំស្ករអំពៅមួយដុំធំដល់ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ដោយព្រះតម្រាស់
 ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយថ្វាយដុំស្ករអំពៅ
 នេះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ។ ពួកសត្វរសវគ្គិយភិក្ខុយកដុំស្ករអំពៅ
 នោះ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ
 ក៏ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ស្តេច
 ថ្វាយដុំស្ករអំពៅនេះចំពោះព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ស្តេចឃើញពួកអ្នកឯងនៅទីណា ។ ពួកភិក្ខុក្រាប
 ទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ស្តេចទតឃើញពួកខ្ញុំព្រះអង្គកំពុងលេង
 ទឹកក្នុងស្ទឹងអចិន្តរតី ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់
 មោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនគួរនឹងនាំគ្នាលេងទឹកទេ ម្ចាស់
 មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់
 ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរំងឹតតែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេ
 ដែរ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវ
 សិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុលេងទឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(២០៥) ដែលហៅថា លេងទឹកនោះ គឺភិក្ខុមានបំណងនឹងលេងទឹក
 ដែលជ្រៅជាងក្អែកគោឡើងទៅ ទោះមុជចុះក្តី ងើបឡើងក្តី ហែលក្តី
 ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

វិធីបំបែក ហោរិកដោ

(២០៦) ឧទេកេ ហស្សធម្មេ ហស្សធម្មសញ្ញា អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧទេកេ ហស្សធម្មេ វេមតិកោ អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧទេកេ ហស្សធម្មេ អហស្សធម្មសញ្ញា
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(២០៧) ហេដ្ឋាតោប្បកេ ឧទេកេ កីឡតិ អាបត្តិ
 ទុក្កជស្ស ។ នាវាយ កីឡតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។
 ហត្ថេន វា ចានេន វា កង្កេន វា កថលាយ
 វា ឧទេកេ ហនតិ(២) អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ កាជនកតំ
 ឧទកំ វា កញ្ចកំ វា ទិរំ វា តក្កំ វា រជនំ
 វា បស្សរំ វា ចិត្តល្អំ វា កីឡតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។

(២០៨) ឧទេកេ អហស្សធម្មេ ហស្សធម្មសញ្ញា
 អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ ឧទេកេ អហស្សធម្មេ វេមតិកោ
 អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ ឧទេកេ អហស្សធម្មេ អហស្ស-
 ធម្មសញ្ញា អនាបត្តិ ។

វិសយចិន្តក មហាវិក័ត្ត

(២០៦) លេងទឹក ភិក្ខុសំគាល់ថាលេងទឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

លេងទឹក ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ លេងទឹក

ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនបានលេងវិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(២០៧) ភិក្ខុលេងទឹករក់ជាងកែកគោ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុ

លេងទឹកដោយទូក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុប្រហារទឹកដោយដៃក្តី ជើង

ក្តី កំណាត់ឈើក្តី អម្បែងក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុលេងទឹកដែលមាន

កងកាជនក្តី លេងទឹកបាយក្តី ទឹកដោះស្រស់ក្តី ទឹកដោះជូរក្តី ទឹក

ជ្រលក់ក្តី ទឹកនោមក្តី កក់ក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

(២០៨) មិនបានលេងទឹកទេ ភិក្ខុសំគាល់ថាលេង ត្រូវអាបត្តិ

ទុក្ខដ ។ មិនបានលេងទឹក ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

មិនបានលេងទឹក ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនបានលេង មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

បាចិត្តិយកណ្តោ សុរាជាសវគ្គស្ស តតិយសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តិវារោ

(២០៩) អនាបត្តិ ន ហស្សដិប្បាយោ សតិ
 ករណីយេ ឧទកំ ឌីតវត្ថា និមុដ្ឋតិ វា ឧម្ពុដ្ឋតិ
 វា បលវតិ វា ចារំ កច្ឆន្តោ និមុដ្ឋតិ វា ឧម្ពុដ្ឋតិ
 វា បលវតិ វា អាបទាសុ ឧម្ពុត្តកស្ស អាទិកម្ម-
 កស្សតិ ។

តតិយសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

បាចិត្តិយកណ្ណ សុរាបាសវត្ត សិក្ខាបទទី ៣ វារៈដែលមិនត្រូវអាចត្ថិ

(២០៩) វារៈដែលមិនត្រូវអាចត្ថិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៦ យ៉ាង)

គឺភិក្ខុគ្មានបំណងនឹងលេង ១ ភិក្ខុមានកិច្ចហើយចុះទឹកមុជចុះក្តី ងើបក្តី

ហែលក្តី ១ ភិក្ខុឆ្លងទៅគ្រើយនាយ មុជចុះក្តី ងើបក្តី ហែលក្តី ១

ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញាតិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៣ ចប់ ។

បុត្តសិក្ខាបទំ

[២០០] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភគវា កោ-
សម្ព័យំ វិហរតិ យោសិតារាមេ ។ តេន ខោ បន
សមយេន អាយស្មា ធម្មោ អនាចារំ អាចរតិ ។ ភិក្ខុ
ឯវមាហំសុ មា អាវុសោ ធន្ធ ឯវុចំ អកាសំ នេតំ
កប្បត្តតិ ។ សោ អនាទិយំ បដិច្ច ករោតិយេវ ។
យេ តេ ភិក្ខុ អប្បដ្ឋា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈយន្តិ ជ័យន្តិ
វិទ្យាចេន្តិ កេមំ ហិ ធាម អាយស្មា ធម្មោ អនាទិយំ
ករិស្សត្តតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កំរ ភំ ធន្ធ អនាទិយំ
ករោសីតិ ។ សច្ចំ ភគវតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធា ភគវា
កេមំ ហិ ធាម ភំ មោយបុរិស អនាទិយំ
ករិស្សសំ នេតំ មោយបុរិស អប្បសន្នាធំ វា បសាធាយ
បសន្នាធំ វា ភិយ្យោកាវាយ ។ បេ ។ ឯវត្ថុ បន
ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យេន អនាទិយេ
នាចិត្តយន្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៤

(២១០) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅឃោសិតាម
ជិតក្រុងកោសត្តិ ។ សម័យនោះឯង ឆ្នង់មានអាយុតែងតែប្រព្រឹត្ត
អនាថាវ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏និយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ឆ្នង់មាន
អាយុ លោកកុំធ្វើអំពើមានសភាពដូច្នេះឡើយ អំពើនេះមិនសម
គួរទេ ។ ឆ្នង់ក៏កុំនោះអាស្រ័យនូវសេចក្តីមិនអើពើ ហើយចេះតែធ្វើ
(កម្មនោះ) ដដែល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច
។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា
ឆ្នង់មានអាយុ មិនគួរនឹងធ្វើនូវសេចក្តីមិនអើពើសោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គ
ទ្រង់ត្រាស់សួរថា នៃឆ្នង់ ឮថាអ្នកឯងធ្វើនូវសេចក្តីមិនអើពើ ពិតមែនឬ ។
ឆ្នង់ក៏ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធ
ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរនឹងធ្វើ
នូវសេចក្តីមិនអើពើទេ ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួក
ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យវិនិរតតែជ្រះថ្លា
ឡើងក៏ទៅដែរ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែង
ឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុមិនអើពើ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

ចាចិត្តិយកណ្តោ សុរាបាធិត្តស្ស ចតុត្ថសិក្ខាបទស្ស អាបត្តិវារោ

[២០០] អនាធិរិយំ នាម ទ្វេ អនាធិរិយានិ បុគ្គ
លានាធិរិយញ្ច ធម្មានាធិរិយញ្ច ។ បុគ្គលានាធិរិយំ នាម
ឧបសម្បន្នេន បញ្ញត្តេន វុច្ចមានោ អយំ ឧត្តិតោ វា
វម្ពិតោ វា ករហិតោ វា ឥមស្ស វចនំ អកតំ ភវិស្ស-
តីតំ អនាធិរិយំ ករោតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ធម្មា-
នាធិរិយំ នាម ឧបសម្បន្នេន បញ្ញត្តេន វុច្ចមានោ
កថាយំ នស្សេយ្យ វា វិនស្សេយ្យ វា អន្តរាយេយ្យ
វាតិ តំ វា ន សិក្ខិតុកាមោ អនាធិរិយំ ករោតិ
អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[២០១] ឧបសម្បន្នេ ឧបសម្បន្នសញ្ញំ អនា-
ធិរិយំ ករោតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បន្នេ
វេមតិកោ អនាធិរិយំ ករោតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
ឧបសម្បន្នេ អនុបសម្បន្នសញ្ញំ អនាធិរិយំ ករោតិ
អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[២០២] ឧបសម្បន្នេន អប្បញ្ញត្តេន វុច្ចមានោ
ឥទំ ន សល្លោកាយ ន ធូតត្តាយ ន ចាសាទិកតាយ

បាចិត្តយកណ្ត សុក្កានវគ្គ សំក្កាបទី ៤ វារៈដែលត្រូវអាបត្តិ

(២១១) ដែលហៅថា មិនអើពើ បានដល់សេចក្តីមិនអើពើពីរយ៉ាង គឺមិនអើពើនឹងបុគ្គល១ មិនអើពើនឹងធម៌១ ។ ដែលហៅថា មិនអើពើនឹង បុគ្គលនោះ គឺឧបសម្បន្ន កាលបើមានឧបសម្បន្នផងគ្នាពោលជាសំភ័ន្តន៍ តាមសំក្កាបទដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយ។ គិតថា ភិក្ខុនេះ សង្ឃបានលើកវត្ថុហើយក្តី សង្ឃផ្កាសាហើយក្តី សង្ឃតិះវៀល ហើយក្តី ពាក្យរបស់ភិក្ខុនេះ អញ្ជើញនឹងមិនធ្វើតាមទេ ហើយក៏ធ្វើ សេចក្តីមិនអើពើ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ដែលហៅថា មិនអើពើនឹងធម៌នោះ គឺឧបសម្បន្ន កាលបើមានឧបសម្បន្នផងគ្នា ពោលជាសំភ័ន្តន៍តាម សំក្កាបទដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិទុកហើយ។ គិតថា ធ្វើដូច ម្តេចហ្ន៎ ធម៌នេះបាត់ទៅក្តី សាបសូន្យទៅក្តី អន្តរធានទៅក្តី ឬមិនចង់ សិក្សាធម៌នោះ ហើយក៏ធ្វើសេចក្តីមិនអើពើ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(២១២) ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្ន ហើយធ្វើសេចក្តី មិនអើពើ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយធ្វើសេចក្តីមិនអើពើ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ ថា អនុបសម្បន្នទៅវិញ ហើយធ្វើសេចក្តីមិនអើពើ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(២១៣) ឧបសម្បន្ន កាលបើមានឧបសម្បន្នផងគ្នា ពោល ជាសំភ័ន្តន៍ដោយពាក្យឯទៀត ដែលមិនមែនជារឺនយប្បញ្ញត្តិ ហើយគិតថា

វិទ្យាបិដកេ មហាវិកង្កោ

ន អបចយាយ ន វិរិយារម្មាយ សំវត្ថុតីតិ អនាទិរិយំ
 ករោតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អនុបសម្បន្នេន បញ្ញត្តេន
 វា អប្បញ្ញត្តេន វា វុច្ចមានោ ឥទំ ន សល្លោខាយ ន
 ធូតត្ថាយ ន មាសាទិកតាយ ន អបចយាយ ន វិរិយា-
 រម្មាយ សំវត្ថុតីតិ អនាទិរិយំ ករោតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

(២០២) អនុបសម្បន្នេ ឧបសម្បន្នសញ្ញា អាបត្តិ
 ទុក្ខជស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ វេមតិកោ អាបត្តិ
 ទុក្ខជស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ អនុបសម្បន្នសញ្ញា អាបត្តិ
 ទុក្ខជស្ស ។

(២០៥) អនាបត្តិ ឯវំ អម្បាកំ អាចរិយានំ ឧត្តហោ
 បរិបុច្ឆាតិ ភណាតិ ឧម្ពត្តកស្ស អាទិកម្ព័ត្តកស្សាតិ ។

ចតុត្ថសំក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

វិធីបំណិក មហាវិភង្គ

ពាក្យនេះមិននាំឲ្យចិត្តផ្លូវផង មិននាំឲ្យកំចាត់បង់កិលេសវដ្ត មិននាំឲ្យកើត
 សេចក្តីជ្រះថ្លា មិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីមិនសន្សំរូកិលេសវដ្ត មិននាំ
 ឲ្យប្រាជ្ញសេចក្តីព្យាយាម ហើយធ្វើនូវសេចក្តីមិនអើពើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។
 ឧបសម្ព័ន្ធ កាលបើមានអនុបសម្ព័ន្ធពោលជា សំត្រឿនតាមសិក្ខាបទដែល
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយក្តី មិនបញ្ញត្តហើយ^(១)ក្តី ហើយគិត
 ថា ពាក្យនេះមិននាំឲ្យចិត្តផ្លូវផង មិននាំឲ្យកំចាត់បង់កិលេសវដ្ត មិន
 នាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីមិនសន្សំរូកិលេសវដ្ត
 មិននាំឲ្យប្រាជ្ញសេចក្តីព្យាយាម ហើយធ្វើសេចក្តីមិនអើពើ ត្រូវអាបត្តិ
 ទុក្ខ ។

(២១៤) អនុបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្ព័ន្ធត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។
 អនុបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ អនុបសម្ព័ន្ធ
 ភិក្ខុសំគាល់ថា អនុបសម្ព័ន្ធត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

(២១៥) វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង)
 គឺភិក្ខុពោលថា បាឡីអដ្ឋកថានិកាយាទ្បទាំងឡាយ របស់យេនីយ៉ាង
 នេះ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៤ ចប់ ។

១ គឺពាក្យដែលមានមកក្នុងព្រះសូត្រនិងព្រះអភិធម្ម ។

បញ្ចមសិក្ខាបទំ

(២១៦) តេន សមយេន តុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថយំ
វិហារតិ នេតវនេ អនាថប័ណ្ណកស្ស អាវាមេ ។
តេន ខោ បន សមយេន ធាតុក្កិយា ភិក្ខុ សត្ត-
រសវត្ថិយេ ភិក្ខុ ភីសាបេន្តិ ។ តេ ភីសាបិយមាណ
រោទន្តិ ។ ភិក្ខុ វេរមាហំសុ កិស្ស តុម្ហេ អាវុសោ
រោទថាតិ ។ ឥមេ អាវុសោ ធាតុក្កិយា ភិក្ខុ អម្ហេ
ភីសាបេន្តិតិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បជ្ជា ។ បេ ។ តេ
ឧជ្ឈាយន្តិ ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ កកំ ហិ ឆាម ធាតុក្កិយា
ភិក្ខុ ភិក្ខុ ភីសាបេស្សន្តិតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ
តុម្ហេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ភីសាបេថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។
វិគរហំ តុទ្ធោ ភគវា កកំ ហិ ឆាម តុម្ហេ មោយ-
បុរិសា ភិក្ខុ ភីសាបេស្សថ នេតំ មោយបុរិសា
អប្បសង្ខាន វា បសាទាយ បសង្ខានំ វា ភិយ្យោ-
ភារាយ ។ បេ ។ វេរេត្ថ បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ
ឧទ្ទិសេយ្យថ យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុ ភីសាបេយ្យ
ថាចិត្តិយន្តិ ។

សិក្ខាបទទី ៥

(២១៦) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន
របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ដ៏តម្រកសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុ
ធ្វើសត្វសវគ្គិយភិក្ខុឱ្យខ្វះ ។ ពួកសត្វសវគ្គិយភិក្ខុទាំងនោះ កាលបើគេ
ធ្វើឱ្យខ្វះក៏ស្រែកយំ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានស្តាប់យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ
ហេតុអ្វីបានជាអ្នកទាំងឡាយស្រែកយំ ។ ពួកសត្វសវគ្គិយភិក្ខុប្រាប់ថា
ម្ចាស់អាវុសោ ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុទាំងនេះធ្វើយើងរាល់គ្នាឱ្យខ្វះ ។ ពួកភិក្ខុ
ណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាប់តិច ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោល
ទោស គំរង្សៀល បន្ទះបង្គាប់ថា ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុមិនគួរនឹងធ្វើភិក្ខុផងគ្នាឱ្យ
ខ្វះសោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួក
អ្នករាល់គ្នាធ្វើភិក្ខុផងគ្នាឱ្យខ្វះ ពិតមែនឬ ។ ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា
សូមទ្រង់មេត្តាប្រាស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា
ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នករាល់គ្នាមិនគួរនឹងបន្ទាចភិក្ខុផងគ្នាទេ នៃ
មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឱ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិន
ទានជ្រះថ្លា ពួកនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លា ហើយឱ្យរំលឹកតែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទៅដែរ
។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទ
នេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយធ្វើភិក្ខុផងគ្នាឱ្យខ្វះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

វិធម្មបិដកេ មហាវិកង្កោ

(២១៧) យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អធិប្បតោ ភិក្ខុតិ ។
 ភិក្ខុន្តិ អញ្ញំ ភិក្ខុំ ។ ភីសាបេយ្យាតិ ឧបសម្មន្នោ
 ឧបសម្មន្នំ ភីសាបេតុកាមោ រូបំ វា សង្ខំ វា កន្ធ�ំ
 វា រសំ វា ដោដ្ឋតំ វា ឧបសំហាតិ កាយេយ្យ វា
 សោ ន វា កាយេយ្យ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
 ចោរកត្តារំ វា វាឡកត្តារំ វា បិសាចកត្តារំ វា
 អាចិត្តតិ កាយេយ្យ វា សោ ន វា កាយេយ្យ អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។

(២១៨) ឧបសម្មន្នោ ឧបសម្មន្នសញ្ញំ ភីសាបេតិ
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្មន្នោ វេមតិកោ
 ភីសាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្មន្នោ អនុប-
 សម្មន្នសញ្ញំ ភីសាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(២១៩) ឧបសម្មន្នោ អនុបសម្មន្នំ ភីសាបេតុ-
 កាមោ រូបំ វា សង្ខំ វា កន្ធ�ំ វា រសំ វា ដោដ្ឋតំ វា
 ឧបសំហាតិ កាយេយ្យ វា សោ ន វា កាយេយ្យ

វិធីបំណង មហាវិវត្ត

(២១៧) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹង
 បឋមបារាជិក ។ ពាក្យថា ភិក្ខុផងនា គឺភិក្ខុដទៃ (ក្រៅពីខ្លួន) ។
 ពាក្យថា ឲ្យខ្លាច គឺឧបសម្ព័ន្ធ មានបំណងនឹងធ្វើឧបសម្ព័ន្ធឲ្យខ្លាច ហើយ
 សំដែងរូបក្តី សំឡេងក្តី ក្លិនក្តី រសក្តី ផ្សព្វក្តី ទោះបីឧបសម្ព័ន្ធនោះ
 ខ្លាចក្តី មិនខ្លាចក្តី ក៏ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ (ឧបសម្ព័ន្ធមានសេចក្តីប្រាថ្នា
 ដើម្បីបន្ទាចឧបសម្ព័ន្ធផងនា) ហើយប្រាប់ផ្លូវលំបាកដោយចោរក្តី ផ្លូវ
 លំបាកដោយម្ចាស់ហាវក្តី ផ្លូវលំបាកដោយខ្មោចក្តី ទោះបីឧបសម្ព័ន្ធ
 នោះខ្លាចក្តី មិនខ្លាចក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(២១៨) ឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថា ឧបសម្ព័ន្ធ ហើយបន្ទាច ត្រូវ
 អាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយបន្ទាច ត្រូវអាបត្តិ
 បាចិត្តិយ ។ ឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថា អនុបសម្ព័ន្ធទៅវិញ ហើយ
 បន្ទាច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(២១៩) ឧបសម្ព័ន្ធ មានបំណងនឹងបន្ទាចអនុបសម្ព័ន្ធ ហើយសំដែង
 រូបក្តី សំឡេងក្តី ក្លិនក្តី ផ្សព្វក្តី រសក្តី ទោះបីអនុបសម្ព័ន្ធនោះខ្លាចក្តី

បាចិត្តិយកណ្តោ សុរាបានវត្តស្ស បញ្ចមសិក្ខបទស្ស អនាបត្តវារោ

អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ ចោរកណ្តារំ វា វាឡកណ្តារំ វា
បិសាចកណ្តារំ វា អាចិត្តតិ កាយេយ្យ វា សោ ន វា
កាយេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

(២២០) អនុបសម្បន្នេ ឧបសម្បន្នសញ្ញា អាបត្តិ
ទុក្ខជស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្ខ-
ជស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ អនុបសម្បន្នសញ្ញា អាបត្តិ
ទុក្ខជស្ស ។

(២២១) អនាបត្តិ ន ភីសាបេតុកាមោ រូបំ វា
សទ្ធិំ វា ភទ្ធិំ វា រសំ វា ដោដ្ឋព្វំ វា ឧបសំហានិ
ចោរកណ្តារំ វា វាឡកណ្តារំ វា បិសាចកណ្តារំ វា
អាចិត្តតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មត្តកស្សតិ ។

បញ្ចមសិក្ខបទំ និដ្ឋិតំ ។

បាចិត្តិយកណ្ត សុរាជានុវត្ត សិក្ខាបទទី៥ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

មិនខ្លាចក្តី ក៏ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ (ឧបសម្ព័ន្ធមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីបន្ទាច
អនុបសម្ព័ន្ធ) ហើយប្រាប់ផ្លូវលំបាកដោយចោរក្តី ផ្លូវលំបាកដោយម្រឹគ
សាហាវក្តី ផ្លូវលំបាកដោយខ្មោចក្តី ទោះបីអនុបសម្ព័ន្ធនោះខ្លាចក្តី
មិនខ្លាចក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

[២២០] អនុបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្ព័ន្ធទៅវិញ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខ ។ អនុបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។
អនុបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថាអនុបសម្ព័ន្ធ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

[២២១] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៤ យ៉ាង)
គឺភិក្ខុគ្មានបំណងនឹងបន្ទាច ហើយសំដែងរូបក្តី សំឡេងក្តី ក្លិនក្តី រសក្តី
ផ្សព្វក្តី ១ ភិក្ខុ (គ្មានបំណងនឹងបន្ទាចហើយ) ប្រាប់ផ្លូវលំបាកដោយចោរ
ក្តី ផ្លូវលំបាកដោយម្រឹគសាហាវក្តី ផ្លូវលំបាកដោយខ្មោចក្តី ១ ភិក្ខុឆត ១
ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

ធម្មសិក្ខាបទំ

[២២២] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភគវា ភក្កេស្ម
វិហារតិ សុំសុមារតិវេ ភេសកកលាវនេ មិគនាយេ ។
តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ ហេមន្តិកេ មាសេ
អញ្ញាតវំ មហន្តំ សុសំរកដ្ឋំ ដោតី សមាទហិត្វា
វិសិព្វេសុំ ។ តស្មី ច សុសំរេ កណ្ណាសប្បោ អត្តនា
សន្តត្តោ និក្ខមិត្វា ភិក្ខុ បរិចារេសំ ។ ភិក្ខុ តហី
តហី បធាវីសុ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បជ្ជា ។ បេ ។
តេ ឧជ្ឈ្យាយន្តំ វិយន្តំ វិចារេន្តំ កងំ ហិ នាម
ភិក្ខុ ដោតី សមាទហិត្វា វិសិព្វេស្សន្តិតំ ។ បេ ។ សច្ចំ
កេវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ដោតី សមាទហិត្វា វិសិព្វេន្តិតំ ។
សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធា ភគវា កងំ ហិ នាម
តេ ភិក្ខុវេ មោយបុរិសា ដោតី សមាទហិត្វា
វិសិព្វេស្សន្តិ នេតំ ភិក្ខុវេ អប្បសន្នាធំ វា ចសាទាយ
បសន្នាធំ វា កិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវេញ បន
ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ

សិក្ខាបទទី ៦

(២២២) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅកេសកលាវន
ជាទីឲ្យអភ័យដល់សត្វម្រឹគ ជិតក្រុងសុសុមារតិរៈ ក្នុងកត្តជនបទ ។ សម័យ
នោះឯង កិក្ខុទាំងឡាយនាំគ្នាបង្ហាត់ភ្លើងនឹងឈើដែលមានប្រហោង ១ ដុំធំ
ហើយនាំគ្នាអាំងក្នុងខែរេង ។ មានពស់ខ្លៅ ១ នៅក្នុងប្រហោងឈើនោះ
លុះត្រូវកំដៅភ្លើងក៏លូនចេញមក ហើយធ្វើកិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យដួលដាស
ពាស ។ កិក្ខុទាំងឡាយក៏ស្ទុះរត់ទៅក្នុងទីនោះ ។ កិក្ខុទាំងឡាយណា
ជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ កិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិរៀល
បន្តបង្ហាត់ថា កិក្ខុទាំងឡាយមិនគួរនឹងបង្ហាត់ភ្លើងអាំងសោះ ។ បេ ។ ព្រះ
អង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាកិក្ខុទាំងឡាយបង្ហាត់ភ្លើង
អាំងពិតមែនឬ ។ ពួកកិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។
ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា នៃកិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំង
នោះ មិនគួរនឹងបង្ហាត់ភ្លើងអាំងទេ ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិន
មែននាំឲ្យជ័យដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ័យ ឬនាំពួកជនដែលជ័យថា
ហើយឲ្យរំលឹកតែជ័យថ្លាឡើងក៏ទេដែរ ។ បេ ។ ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ
អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា កិក្ខុណាមួយ

វិស័វនាមេត្រា^(១) ដោតី សមាទហេយ្យ វា សមាទហា-
មេយ្យ វា ចាចិត្តិយន្តំ ។ ឯវញ្ចំ ភកវតា ភិក្ខុនំ
សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

(២២៣) តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ តិលានា
ហេន្តំ ។ តិលានបុច្ឆកា ភិក្ខុ តិលានេ ភិក្ខុ ឯតទវេច្ចំ
កុច្ចាវុសោ ខមន័យំ កច្ចំ យាបន័យន្តំ ។ បុព្វេ មយំ
អាវុសោ ដោតី សមាទហិត្វា វិសិព្វេម តេន នោ ជាសុ
ហោតិ ឥនានំ បន ភកវតា បដិក្ខត្តន្តំ កុក្កច្ចាយន្តា
ន វិសិព្វេម តេន នោ ន ជាសុ ហោតីតិ ។ ភកវតោ
ឯតមន្តំ អាហេចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ តិលានេន
ភិក្ខុនា ដោតី សមាទហិត្វា វា សមាទហាមេត្វា វា
វិសិព្វេតុំ ឯវញ្ចំ បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិ-
សេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ អតិលានោ វិស័វនាមេត្រា
ដោតី សមាទហេយ្យ វា សមាទហាមេយ្យ វា ចាចិត្តិ-
យន្តំ ។ ឯវញ្ចំ ភកវតា ភិក្ខុនំ សិក្ខាបទំ
បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

១ ឱ, ម, វិសិព្វនាមេត្រា ។

៣០ ធម៌យកណ្ត សុរាជនវគ្គ សិក្ខាបទទី ៦ សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់

មានបំណងនឹងអាំងភ្លើង បង្កាត់ខ្លួនឯងក្តី ប្រើគេឲ្យបង្កាត់ក្តី នូវភ្លើង
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានទ្រង់បញ្ញត្តិសិក្ខាបទនេះ
ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះហើយ ។

(២២៣) សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានជម្ងឺ ។ ឯពួកភិក្ខុអ្នក
សួរជម្ងឺក៏និយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុដែលមានជម្ងឺថា ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកទាំង
ឡាយល្មមអត់ធន់បានឬទេ ល្មមញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានឬទេ ។
ពួកភិក្ខុមានជម្ងឺប្រាប់ថា ម្ចាស់អាវុសោ ពីដើមយើងរាល់គ្នាបង្កាត់ភ្លើងអាំង
បានជាយើងបានសេចក្តីសុខសប្បាយរាល់គ្នា ដោយហេតុបានអាំងភ្លើង
នោះ តែឥឡូវនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ហេតុនោះទើបយើង
មានសេចក្តីខ្លាចក្រែង មិនហ៊ានអាំងភ្លើង បានជាយើងមិនមានសេចក្តីសុខ
សប្បាយដោយហេតុនោះឯង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលមានជម្ងឺបង្កាត់ភ្លើងខ្លួនឯងក្តី ប្រើគេឲ្យបង្កាត់ក្តី ហើយ
អាំងបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខា
បទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយមិនមានជម្ងឺ ប្រាថ្នានឹងអាំងភ្លើងហើយ
បង្កាត់ខ្លួនឯងក្តី ប្រើគេឲ្យបង្កាត់ក្តី នូវភ្លើង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សិក្ខាបទ
នេះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

វិទយបិដកេ មហាវិកង្កោ

(២២៤) តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ បទីបេបិ
 ជាតិកេបិ ជន្តាយេបិ កុក្កុញ្ចាយន្តិ^(១) ។ កក្កុតោ
 ឯតមន្តំ អាហេចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ តថាវុប-
 ប្បច្ចយា ជោតី សមាទហិតុំ សមាទហាបេតុំ ឯវញ្ច បន
 ភិក្ខុវេ ឥមំ សំគ្គាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ
 អភិលានោ វិសីវនាបេក្ខោ ជោតី សមាទហេយ្យ វា ស-
 មាទហាបេយ្យ វា អញ្ញត្រ តថាវុបប្បច្ចយា ទាចិត្តិយន្តិ ។

(២២៥) យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អធិប្បតោ ភិក្ខុតិ ។
 អភិលានោ ធាម យស្ស វិធា អត្ថិនា ជាសុ ហោតិ ។
 ភិលានោ ធាម យស្ស វិធា អត្ថិនា ន ជាសុ ហោតិ ។
 វិសីវនាបេក្ខោតិ តប្បិតុកាមោ ។ ជោតិ ធាម អត្ថិ-
 វុច្ចតិ ។ សមាទហេយ្យាតិ សយំ សមាទហាតិ អាបត្តិ
 ទាចិត្តិយស្ស ។ សមាទហាបេយ្យាតិ អញ្ញំ អាណាបេតិ
 អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។ សកី អាណាត្ថោ តហុ-
 កំបិ សមាទហាតិ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញត្រ
 តថាវុបប្បច្ចយាតិ វេបេត្វា តថាវុបប្បច្ចយំ ។

១ ឧ. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ ន បទីបេសុំ ជោតិកេបិ ជន្តាយេបិ កុក្កុញ្ចាយន្តា ។

វិស័យបំណង មហាវិវត្ត

(២២៤) សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុង ការអុជប្រថីបខ្លះ បង្កាត់ភ្លើងដុតបាត្រជាដើមខ្លះ រោងភ្លើងខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានហេតុយ៉ាងនោះ គឺថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបង្កាត់ភ្លើងខ្លួនឯង ឬប្រើគេឲ្យបង្កាត់បាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយមិនមានជម្ងឺ មានបំណងនឹងអាំងភ្លើង ហើយបង្កាត់ខ្លួនឯងក្តី ប្រើគេឲ្យបង្កាត់ក្តី នូវភ្លើង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានហេតុ មានសភាពយ៉ាងនោះ ។

(២២៥) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងបឋមបុរាណិក ។ ភិក្ខុណាវៀរចាកភ្លើងហើយសប្បាយ ភិក្ខុនោះហៅថា ជាអ្នកមិនមានជម្ងឺ ។ ភិក្ខុណាវៀរចាកភ្លើង ហើយមិនសប្បាយ ភិក្ខុនោះហៅថា អ្នកមានជម្ងឺ ។ ពាក្យថា មានបំណងនឹងអាំងភ្លើង គឺចង់កំដៅកាយ ។ ដែលហៅថា ភ្លើង គឺភ្លើងធម្មតានោះឯង ។ ពាក្យថា បង្កាត់ខ្លួនឯង គឺភិក្ខុបង្កាត់ខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា ប្រើឲ្យគេបង្កាត់ គឺភិក្ខុបង្គាប់អ្នកដទៃ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុបង្គាប់តែម្តង អ្នកទទួលបង្គាប់ទៅបង្កាត់ភ្លើងច្រើនដង (ភិក្ខុអ្នកបង្គាប់) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា វៀរលែងតែមានហេតុ មានសភាពយ៉ាងនោះ គឺលើកទុកចំពោះហេតុមានសភាពយ៉ាងនោះ ។

បាចិត្តិយកណ្តោ សុភពានវគ្គស្ស ធម្មសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តិវារោ

(២២៦) អតីលានោ អតីលានសញ្ញា វិសីវនាបេក្ខោ
 ដោតី សមាទហតិ វា សមាទហាបេតិ វា អញ្ញត្រ
 តថារូបប្បក្ខយា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អតីលានោ
 វេមតិកោ វិសីវនាបេក្ខោ ដោតី សមាទហតិ វា សមា-
 ទហាបេតិ វា អញ្ញត្រ តថារូបប្បក្ខយា អាបត្តិ ចាចិត្តិ-
 យស្ស ។ អតីលានោ តីលានសញ្ញា វិសីវនាបេក្ខោ
 ដោតី សមាទហតិ វា សមាទហាបេតិ វា អញ្ញត្រ
 តថារូបប្បក្ខយា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ បដិលាតំ
 ឧក្ខិបតិ អាបត្តិ ឧក្កដស្ស ។ តីលានោ អតីលាន-
 សញ្ញា អាបត្តិ ឧក្កដស្ស ។ តីលានោ វេមតិកោ
 អាបត្តិ ឧក្កដស្ស ។ តីលានោ តីលានសញ្ញា អនាបត្តិ ។

(២២៧) អនាបត្តិ តីលានស្ស អញ្ញោ កតំ
 វិសិទ្ធភិ វិតច្ឆិតផ្ការំ វិសិទ្ធភិ បដិបេបិ ដោតិកេបិ
 ជន្លាយវេបិ តថារូបប្បក្ខយា អាបនាសុ ឧម្មត្តកស្ស
 អាទិកម្មិតកស្សតិ ។

ធម្មសិក្ខាបទ៖ និដ្ឋិតំ ។

បាបិក្ខិយកណ្តា សុកបាធនវគ្គ សិក្ខាបទ ៦ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

(២២៦) ខ្លួនមិនមានជម្ងឺ ក៏កុំសំគាល់ថាមិនមានជម្ងឺ មានបំណង
 នឹងកាំងភ្លើង ហើយបង្កាត់ភ្លើងឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឲ្យបង្កាត់ក្តី ត្រូវអាបត្តិ
 បាបិក្ខិយ វៀរលែងតែមានហេតុមានសភាពយ៉ាងនោះ ។ ខ្លួនមិនមានជម្ងឺ
 ក៏មានសេចក្តីសង្ស័យ មានបំណងនឹងកាំងភ្លើង ហើយបង្កាត់ភ្លើងខ្លួនឯង
 ក្តី ប្រើឲ្យអ្នកដទៃបង្កាត់ក្តី ត្រូវអាបត្តិបាបិក្ខិយ វៀរលែងតែមានហេតុមាន
 សភាពយ៉ាងនោះ ។ ខ្លួនមិនមានជម្ងឺ ក៏កុំសំគាល់ថាមានជម្ងឺ មានបំណង
 នឹងកាំងភ្លើង ហើយបង្កាត់ភ្លើងខ្លួនឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឲ្យបង្កាត់ក្តី ត្រូវអាបត្តិ
 បាបិក្ខិយ វៀរលែងតែមានហេតុមានសភាពយ៉ាងនោះ ។ ក៏កុំចាប់អង្គត់
 ភ្លើងលើកឡើង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ខ្លួនមានជម្ងឺ ក៏កុំសំគាល់ថាមិនមានជម្ងឺ
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ខ្លួនមានជម្ងឺ ក៏មានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។
 ខ្លួនមានជម្ងឺ ក៏កុំសំគាល់ថាមានជម្ងឺ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

(២២៧) វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង)
 គឺក៏មានជម្ងឺ ១ ក៏កុំកាំងភ្លើងដែលអ្នកដទៃបង្កាត់ ១ ក៏កុំកាំងភ្លើង
 ដែលគ្មានអណ្តាត ១ ក៏មានហេតុមានសភាពយ៉ាងនោះគឺអុជប្រទីបត្តិ
 បង្កាត់ភ្លើង (ដើម្បីដុតបាតដាវដើម) ក្តី បង្កាត់ភ្លើងក្នុងពោងភ្លើងក្តី ១
 ក៏មានសេចក្តីអន្តរាយ^(១) ១ ក៏កុំឆ្កត ១ ក៏កុំដើមបញ្ចាតិ ១ ។
 សិក្ខាបទ ៦ ប៉េ ។

១ ភិក្ខុពស់ចឹក ចោរ ឬម្រិតសាហាវបៀតបៀនជាដើម ហៅថា មានសេចក្តីអន្តរាយ ។

សត្វមសិក្ខាបទ្ធ

[២២៨] តេន សមយេន តុទ្ធោ ភគវា រាជគហោ
វិហារតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ តេន ខោ
បន សមយេន ភិក្ខុ តថោទេ ញាយន្តិ ។ អថខោ
រាជា មាគណោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ សីសំ ញា-
យិស្សមីតិ តថោទំ កត្វា យាវ អយ្យា ញាយន្តិតិ
ឯកមន្តំ បដិមារេសិ ។ ភិក្ខុ យាវ សមន្នការា
ញាយិស្ស ។ អថខោ រាជា មាគណោ សេនិយោ
ពិម្ពិសារោ វិកាលេ សីសំ ញាយិត្វា នករទ្វារេ
ជក្កិតេ ពហំនករេ វសិត្វា កាលស្សេវ អសម្ព័ន្ធន
វិលេបនេន យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្ក-
មិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។
ឯកមន្តំ និសីទ្តំ ខោ រាជានំ មាគនំ សេនិយំ ពិម្ពិ-
សារំ ភគវា ឯតទរោច កិស្សត្ថំ មហារាជ កាលស្សេវ
អាគតោ អសម្ព័ន្ធន វិលេបនេនាតិ ។ អថខោ រាជា

សិក្ខាបទទី ៧

[២២៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅវត្តវេល្លវន ជាភូមិក្នុងនគរវស្សាន ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនាំគ្នាទៅស្រង់ទឹកឯកំពង់ទឹកឈ្មោះតបោទ ។ គ្រានោះ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជ ជាឥស្សរៈក្នុងដែនមគធៈ ទ្រង់យាងទៅកាន់កំពង់ទឹកឈ្មោះតបោទ ដោយតាំងព្រះហ្វូងយថា នឹងស្រង់ជម្រះព្រះសិវ្យ ហើយក៏ទ្រង់ប្រថាប់ចាំ ក្នុងទីដ៏សមគួរ ដោយតាំងព្រះហ្វូងយថា ចាំលោកម្ចាស់ទាំងឡាយស្រង់ទឹករួចសិន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ស្រង់ទឹកទាល់តែយប់ឆន្ទីត ។ គ្រានោះ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជ ជាឥស្សរៈក្នុងដែនមគធៈ ស្រង់ជម្រះព្រះសិវ្យក្នុងវេលាវិកាល ពួកជនបិទទ្វារនគរ(ហ្វូស) ទៅស្តេចក៏បិទនៅខាងក្រៅនគរ លុះដល់ពេលព្រឹកឡើង ស្តេចមានគ្រឿងលាបព្រះអង្គមិនទាន់បានសំអាត ហើយទ្រង់ព្រះដំណើរទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយគង់នៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជ ជាឥស្សរៈក្នុងដែនមគធៈ គង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ, ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ចតិត្រមហារាជ ហេតុអ្វីបានជាព្រះអង្គមានគ្រឿងលាបមិនទាន់បានសំអាត ហើយស្តេចមកក្នុងវេលាព្រឹក (យ៉ាងនេះ) ។ គ្រានោះ ព្រះបាទ

ធម៌ត្រ័យកល្យាណ សុភពរាជវង្ស សុត្តន្តបិដក បឋមប្បញ្ញត្តិ

មាននោះ សេនិយោ តិម្ពិសារោ កកវតោ ឯតមត្ថំ
 អាហារេចសិ ។ អថខោ កកវា រាជានំ មាននំ សេនិយំ
 តិម្ពិសារំ ធម្មិយា កកាយ សន្នស្សីសិ សមាទ-
 មេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ រាជា
 មាននោ សេនិយោ តិម្ពិសារោ កកវតោ ធម្មិយា
 កកាយ សន្នស្សីតោ សមាទមិតោ សមុត្តេជិតោ
 សម្បហំសិតោ ឧដ្ឋាយាសនា កកវន្តំ អភិវទេត្វា
 បទក្ខណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ កកវា
 ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី បករណោ ភិក្ខុសង្ឃំ
 សន្និមាតាបេត្វា ភិក្ខុ បដិប្បច្ឆិ សច្ចំ កិរ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ រាជានំបិ បស្សីត្វា ន មត្តំ ជានិត្វា ញាយន្តិតំ ។
 សច្ចំ កកវតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធា កកវា កមំ ហិ ជាម
 តេ ភិក្ខុវេ មោយបុរិសា រាជានំបិ បស្សីត្វា ន មត្តំ
 ជានិត្វា ញាបិស្សន្តិ នេតំ ភិក្ខុវេ អប្បសន្នានំ វា
 បសាទាយ បសន្នានំ វា កិយ្យោភារាយ ។ បេ ។ ឯវត្ថុ
 បទ ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បទ

បាចិត្តិយកណ្ត សុរាបានវគ្គ សិក្ខាបទទី ៧ សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង

តិម្កិសារសេនិយរាជ ជាឥស្សរៈក្នុងដែនមគធៈក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ព្រះបាទ-
 តិម្កិសារសេនិយរាជ ជាឥស្សរៈក្នុងដែនមគធៈឲ្យយល់ច្បាស់ ឲ្យកាន់យក
 ព្រម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយក្នុងពេលនោះ ដោយធម្មិកថា ។ លំដាប់នោះ
 ព្រះបាទតិម្កិសារសេនិយរាជ ជាឥស្សរៈក្នុងដែនមគធៈ លុះព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យយល់ច្បាស់ ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីក
 រាយ ដោយធម្មិកថាហើយ ទ្រង់ក្រែកព័ត៌សនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ធ្វើបទក្សិណចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះរឿងនេះ ដំណើរនេះ
 ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃហើយទ្រង់ត្រាស់សួរបញ្ជាក់
 ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុបានឃើញស្តេចហើយ
 ឆ្លើយតបមិនដឹងប្រមាណកាល ពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់
 មេត្តាប្រាស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមោឃបុរសទាំងនោះ បានឃើញស្តេចហើយ
 មិនគួរនឹងឆ្លើយតបមិនដឹងប្រមាណកាលសោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើ
 នេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជន
 ដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរើងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 អ្នកទាំងឡាយគប្បីសម្តែងឡើងវិញសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ

ភិក្ខុ ឱវេនឱមាសំ^(១) ញាយេយ្យ ចាចិត្តយន្តិ ។ ឯវត្ថុនំ
កកវតា ភិក្ខុនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

(២២៩) តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ ឱណ្ហា-
សមយេ បរិទ្យាហសមយេ កុក្កុទ្ធាយន្តា ន ញាយន្តិ
សេនកតេន កតេន សយន្តិ ។ ចីវរំបិ សេនាសនំបិ
នុស្សតិ ។ កកវតោ ឯតមត្តំ អាហេចេសំ ។ អនុជាតាមិ
ភិក្ខុវេ ឱណ្ហាសមយេ បរិទ្យាហសមយេ ឱវេនឱមាសំ
ញាយន្តំ ឯវត្ថុ បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេ-
យ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ឱវេនឱមាសំ ញាយេយ្យ អញ្ញត្រ
សមយោ ចាចិត្តយំ ។ តត្ថាយំ សមយោ ទិយន្តោ
មាសោ សេសោ កិម្មានន្តិ វស្សានស្ស បឋមោ
មាសោ ឥន្ទេតេ អន្តរេយ្យមាសា ឱណ្ហាសមយោ
បរិទ្យាហសមយោ អយំ តត្ថ សមយោតិ ។ ឯវត្ថុនំ
កកវតា ភិក្ខុនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

១ ឱវេនឱមាសន្តិបិ ពាលោ ។

វិធីបដិសេធ មហាវិវាទ

មិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែហើយឆ្លុះទឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សិក្ខាបទ
នេះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះរួចហើយ ។

(២២៩) សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយសង្ស័យក្នុងសម័យក្តៅ
ក្នុងសម័យស្ងួតស្ងួត ក៏មិនហ៊ានឆ្លុះទឹកឡើយ មានខ្លួនប្រឡាក់ដោយ
ញើសក្តៅហើយក៏ចេះតែស្ងួតទៅ ។ ចំរើក្តី សេនាសនៈក្តី ក៏ប្រឡាក់
ប្រឡូស (ដោយហេតុនោះ) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនេះ
ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ក្នុងសម័យក្តៅ សម័យស្ងួតស្ងួត ទុកជាមិនទាន់ដល់កន្លះខែ តថាគតអនុ-
ញ្ញាតឱ្យភិក្ខុឆ្លុះទឹកបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែង
ឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយមិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ
ហើយឆ្លុះទឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ឯសម័យក្នុង
សិក្ខាបទនោះ គឺមួយខែកន្លះដ៏សេស (ខាងចុង) នៃគិម្ពរដូវ មួយខែខាង
ដើមនៃវស្សានរដូវ រួមខែទាំងនេះ ត្រូវជា ២ ខែកន្លះ ហៅថាសម័យក្តៅ^(១)
សម័យស្ងួត^(២) នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ សិក្ខាបទនេះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះរួចហើយ ។

១-២ មួយខែកន្លះខាងចុងគិម្ពរដូវ គឺតាំងពី ១ កើតខែជេស្ឋទៅដល់ ១៥ កើតខែអាសាឍ្ន
នេះជាខេត្តរបស់សម័យក្តៅ ។ ឯមួយខែខាងដើមនៃវស្សានរដូវ គឺតាំងពី ១ កើតខែអាសាឍ្ន
ដល់ ១៥ កើតខែប្រាសាទ នេះជាខេត្តរបស់សម័យស្ងួតស្ងួត ។

បាចិត្តិយកណ្តោ សុភបាវិត្តស្ស សត្តមសិក្ខាបទស្ស

(២៣១) តេន ទោ បន សមយេន ភិក្ខុ តិលាធា
 ហោន្តិ ។ តិលានបុច្ឆកា ភិក្ខុ តិលានេ ភិក្ខុ
 ឯតនវេច្ឆំ កក្កាវសោ ខមនីយំ កក្កិ យាបនីយន្តិ ។
 បុព្វេ មយំ អាវុសោ ឱវេនឡមាសំ ញាយាម តេន
 នោ ដាសុ ហោតិ ឥនាជំ បន ភកវតា បដិក្ខិត្តន្តិ
 កុក្កាធាយន្តា ន ញាយាម តេន នោ ន ដាសុ
 ហោតិភិ ។ ភកវតោ ឯតមន្តំ អាវេចសុំ ។ អនុ-
 ជានាមិ ភិក្ខុវេ តិលានេន ភិក្ខុនា ឱវេនឡមាសំ
 ញាយំនុំ ឯវត្ថុ បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ទុទ្ទិ-
 សេយ្យេថ យោ បន ភិក្ខុ ឱវេនឡមាសំ ញាយេយ្យ
 អត្ថាត្រ សមយា ចាចិត្តិយំ ។ តត្ថាយំ សមយោ
 ទិយឡោ មាសោ សេសោ តិម្ភានន្តិ វស្សានស្ស
 បឋមោ មាសោ ឥច្ចេតេ អឡតេយ្យមាសា ទុណ្ណសមយោ

បាចិត្តិយកណ្ត កុរុបាទវត្ត សំព្វបទទី ៧ សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់

(២៣០) សម័យនោះឯង ភិក្ខុមានជម្ងឺជាច្រើនអង្គ ។ ឯពួកភិក្ខុ
 ជាអ្នកស្ម័គ្រចិត្តបាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុដែលមានជម្ងឺថា ម្ចាស់អាវុសោ
 អ្នកទាំងឡាយល្មមអត់ធន់បានឬទេ ល្មមញ្ជាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបាន
 ឬទេ ។ ពួកភិក្ខុមានជម្ងឺប្រាប់ថា ម្ចាស់អាវុសោ តើដើមយើងទាំងឡាយ
 មិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ ក៏តែងតែឆ្លងក្រពះហេតុនោះទើបពួកយើង
 មានសេចក្តីសប្បាយ តែឥឡូវនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ
 ហេតុនេះយើងទាំងឡាយមានសេចក្តីសង្ស័យមិនហ៊ានឆ្លងក្រពះឡើយ បាន
 ជាយើងមិនបានសេចក្តីសប្បាយដោយហេតុនោះឯង ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយ
 នាំសេចក្តីនេះក្រាបទូលចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ទុកជាមិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ គឺថាគត
 អនុញ្ញាតឲ្យឆ្លងក្រពះបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសម្រេច
 ឡើងនូវសិទ្ធិបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយមិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ
 ហើយឆ្លងក្រពះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ឯសម័យ
 ក្នុងសិទ្ធិបទនោះ គឺមួយខែកន្លះដ៏សេស (ខាងចុង) នៃគិម្ភរដូវ មួយខែខាង
 ដើមនៃវស្សានរដូវ រួមខែទាំងនេះ ត្រូវជា ២ ខែកន្លះ ហៅថា សម័យក្តៅ

បរិឡាហសមយោ កំលានសមយោ អយំ តត្ថ
សមយោតិ ។ ឯវត្ថុនំ ភក្កតា ភិក្ខុនំ សិក្ខាបទំ
បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[២៣១] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ នវកម្មំ
កត្វា កុក្កុទ្ធាយន្តា ន ម្នាយន្តិ សេនកតេន កត្តេន
សយន្តិ ។ ចីវរំបិ សេនាសនំបិ ទុស្សតិ ។ ភក្កតោ
ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ កម្មសមយេ
ឡិវេនឱ្យមាសំ ម្នាយិតុំ ឯវត្ថុ បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខា-
បទំ ឧទ្ទិសេយ្យថ យោ បន ភិក្ខុ ឡិវេនឱ្យមាសំ
ម្នាយេយ្យ អញ្ញត្រ សមយា ពាចិត្តិយំ ។ តត្ថាយំ
សមយោ ទិយឡោ មាសោ សេសោ កំម្មានន្តិ វស្សា-
នស្ស បឋមោ មាសោ ឥច្ចោតេ អឱ្យតេយ្យមាសា
ឧល្លាសមយោ បរិឡាហសមយោ កំលានសមយោ
កម្មសមយោ អយំ តត្ថ សមយោតិ ។ ឯវត្ថុនំ
ភក្កតា ភិក្ខុនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

វិធីបិណ្ឌ មហាវគ្គ

សម័យស្កុស្កុប្ប សម័យកិក្ខុមានជម្ងឺ នេះហៅថា សម័យក្នុងសិក្ខាបទ
នោះ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិដល់កិក្ខុទាំងឡាយ
យ៉ាងនេះរួចហើយ ។

(២៣១) សម័យនោះឯង កិក្ខុទាំងឡាយ ធ្វើនូវកម្មហើយមាន
សេចក្តីរង្ស៊ីស (ខ្លាចក្រែងត្រូវទោស) មិនហ៊ានឆ្លើយតបឡើយ ហើយ
ក៏សិនទាំងខ្លួនប្រឡាក់ ដោយញើសក្អែល ។ ច័វវក្ខី សេនាសនៈក្តី
ក៏សៅហ្មងទៅ ។ កិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យធ្វើការ
ងារ ទោះមិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យកិក្ខុឆ្លើយតបបាន
ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ
យ៉ាងនេះថា កិក្ខុណាមួយ មិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ ហើយឆ្លើយតប
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខា-
បទនោះ គឺមួយខែកន្លះដ៏សេស (ខាងចុង) នៃគិម្រដូវ មួយខែខាង
ដើមនៃវស្សានរដូវ រួមខែទាំងនេះត្រូវជាពីរខែកន្លះ ហៅថា សម័យរក្សា
សម័យស្កុស្កុប្ប សម័យកិក្ខុមានជម្ងឺ សម័យធ្វើការងារ នេះជាសម័យក្នុង
សិក្ខាបទនោះ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិដល់ពួក
កិក្ខុយ៉ាងនេះហើយ ។

បាចិត្តិយកណ្តោ សុរាបានវត្តស្ស សត្តមសិក្ខាបទស្ស អនុប្បញ្ញត្តិ

(២៣២) តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ អន្ធាន-
 មក្ខំ កន្ធា កុក្កុយាយន្តា ន ញាយន្តិ សេនកតេន
 កត្តេន សយន្តិ ។ បីវំបិ សេនាសនំបិ ទុស្សតិ ។
 ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហេចេសុំ ។ អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ
 អន្ធានកមនសមយេ ឱវេនឱមាសំ ញាយតុំ ឯវញ្ច
 បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ទុទ្ធិសេយ្យាថ យោ បន
 ភិក្ខុ ឱវេនឱមាសំ ញាយេយ្យ អញ្ញាត្រ សមយា
 ចាចិត្តិយំ ។ តត្ថាយំ សមយោ ទិយឱ្យ មាសោ
 សេសោ កិម្ពានន្តិ វស្សានស្ស បឋមោ មាសោ ឥន្ទ្រតេ
 អឱ្យតេយ្យមាសា ឧល្លាសមយោ បរិឱ្យាហសមយោ
 កិលានសមយោ កម្មសមយោ អន្ធានកមនសមយោ
 អយំ តត្ថ សមយោតិ ។ ឯវញ្ចំ ភកវតោ ភិក្ខុនំ
 សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

(២៣៣) តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា
 ភិក្ខុ អន្លោកាសេ បីវកម្មំ ករោន្តា សរដេន វតេន
 ឧកិណ្ណា ហោន្តិ ទេវេ ច ថោតំ ថោកំ ទុស្សិ ។

បាចិត្តិយកណ្ណ សុរាបានវត្ថុ សិក្ខាបទទី ៧ សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់

[២៣២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ដើរផ្លូវឆ្ងាយ មាន
 សេចក្តីរង្ស៊ីស (ខ្លាចក្រែងត្រូវទោស) ក៏មិនហ៊ានឱ្យឆ្លើយ ហើយសិន
 ទាំងខ្លួនដែលសៅហ្មងដោយញើសក្អែល ។ ចំរើក្តី : សនាសនៈក្តី ក៏
 សៅហ្មងទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យដើរផ្លូវឆ្ងាយ
 ពោះមិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុឱ្យឆ្លើយ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាង
 នេះថា ភិក្ខុណាមួយមិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ ហើយឱ្យឆ្លើយ ត្រូវ
 អាបត្តិបាចិត្តិយ រៀបរៀងរឹតមានសម័យ ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ
 គឺមួយខែកន្លះដ៏សេស (ខាងចុង) នៃគិម្ហរដូវ នឹងមួយខែខាងដើមនៃវស្សាន
 រដូវ រួមខែទាំងនេះត្រូវជាពីរខែកន្លះ ហៅថា សម័យក្តៅ សម័យស្ងួត
 សម័យមានជម្ងឺ សម័យធ្វើការងារ សម័យដើរផ្លូវឆ្ងាយ នេះជាសម័យក្នុង
 សិក្ខាបទនោះ ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិដល់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយយ៉ាងនេះរួចហើយ ។

[២៣៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុជាច្រើនរូប ធ្វើចម្រើនកម្មក្នុងវិវាទ
 ត្រូវខ្វល់ខ្វាក់ដោយទាំងធូលីមក ទាំងភ្លើងភ្លាក់ចុះមកត្រូវបន្តិច ។ ផង ។

វិធម្មបិដកេ មហាវិកង្កោ

ភិក្ខុ កុក្កុញ្ញាយន្តា ន ញ្ញាយន្តិ កំលំន្នេន កត្តេន
 សយន្តិ ។ ចីវរំបិ សេនាសនំបិ ទុស្សតិ ។ កកវតោ
 ឯតមន្តំ អាហារេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខុវេ វាតុវុដ្ឋិ-
 សមយេ ឱវេនឱមាសំ ញ្ញាយន្តុំ ឯវត្ថុ បន ភិក្ខុវេ ឥមំ
 សិក្ខាបទំ ឱទ្ធិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ឱវេនឱមាសំ
 ញ្ញាយេយ្យ អញ្ញាត្រ សមយា ចាចិត្តយំ ។ តត្ថាយំ
 សមយោ ទិយឱមាសោ សេសោ កិម្មានន្តំ វស្សា-
 នស្ស បឋមោ មាសោ ឥច្ឆេតេ អឱត្រយ្យមាសា
 ឱណ្ណាសមយោ បរិជ្ជាមាសមយោ កំលានសមយោ
 កម្មសមយោ អន្ធានកមនសមយោ វាតុវុដ្ឋិសមយោ
 អយំ តត្ថ សមយោតិ ។

(២៣២) យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អជិច្ឆេតោ
 ភិក្ខុតិ ។ ឱវេនឱមាសន្តិ ឱនកឱមាសំ ។

វិសេសបិដក មហាវិកត្ត

ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីរង្ស៊ីស (ខ្លាចក្រែងត្រូវទោស) ក៏មិនហ៊ាន
 ឆ្លុះទឹក សឹងទាំងខ្លួនប្រឡាក់ប្រឡូស (នោះឯង) ។ ច្រើនក្តី សេនាសនៈក្តី
 ក៏សៅហ្មងទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គឆ្លងត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យ
 ខ្យល់នឹងក្លៀង ទុកជាមិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យ
 ភិក្ខុឆ្លុះទឹកបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវ
 សិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយមិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ ហើយ
 ឆ្លុះទឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀបរៀងតែមានសម័យ ។ ឯសម័យ
 ក្នុងសិក្ខាបទនោះ គឺមួយខែកន្លះដ៏សេស (ខាងចុង) នៃតិម្រដូវ នឹង
 មួយខែខាងដើមនៃវស្សានរដូវ រួមខែទាំងនេះត្រូវជាពីរខែកន្លះ ហៅថា
 សម័យក្តៅ សម័យស្ងួតស្ងាប សម័យមានជម្ងឺ^(១) សម័យធ្វើការងារ^(២)
 សម័យដើរផ្លូវឆ្ងាយ^(៣) សម័យខ្យល់នឹងក្លៀង^(៤) នេះជាសម័យក្នុង
 សិក្ខាបទនោះ ។

(២៣៤) គ្រងពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹង
 បឋមបារាជិក ។ ពាក្យថា មិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ គឺខ្វះកន្លះខែ ។

១-២-៣-៤ សម័យទាំង៤ យ៉ាងនេះមិនចំពោះខែណា ថ្ងៃណាទេ ដែលមានកំណត់ពីរខែ
 កន្លះនោះតែសម័យពីរយ៉ាងខាងដើម ។

ពាច្ច័យកល្យាណ សុភវាចវគ្គសូត្រ សត្តមសិក្ខាបទសូត្រ សិក្ខាបទវិវាដ្ឋាន

ញាយយ្យាតិ ចុណ្ណេន វា មត្តិកាយ វា ញាយតិ
 បយោគេ ទុក្ខំ ។ ញាណបរិយោសានេ អាបត្តិ ចាចិត្តិ-
 យស្ស ។ អញ្ញាត្រិ សមយាតិ វេចន្តា សមយំ ។
 ទុណ្ណាសមយោ នាម ទិយេន្យោ មាសោ សេសោ កិញ្ញា-
 ណំ ។ បរិទ្យាហសមយោ នាម វស្សានស្ស បវេមា
 មាសោ ។ ឥច្ឆេតេ អន្យតេយ្យមាសា ទុណ្ណាសមយោ
 បរិទ្យាហសមយោតិ ញាយិតតំ ។ កិណានសមយោ
 នាម យស្ស វិចា ញាណេន ន ជាសុ ហោតិ ។ កិណា-
 នសមយោតិ ញាយិតតំ ។ កម្មសមយោ នាម អន្ត-
 មសោ បរិវេណំចិ សម្មជ្ឈំ ហោតិ ។ កម្មសមយោតិ
 ញាយិតតំ ។ អន្ធានកមនសមយោ នាម អន្យយោជណំ
 កម៌ស្សាមីតិ ញាយិតតំ កច្ចន្តេន ញាយិតតំ កតេន
 ញាយិតតំ ។ វាតុវុដ្ឋិសមយោ នាម កិក្ខុ សរវេន
 វាតេន ឱក៌ក្លាហ ហោន្តិ ទ្វេ វា ភីណំ វា ឧទកេដ្ឋសិ-
 តានិ កាយេ បតិតានិ ហោន្តិ ។ វាតុវុដ្ឋិសមយោតិ
 ញាយិតតំ ។

បាចិត្តិយកណ្តា សុរាបានវត្ថុ សិរាបទី ៧ សិរាបទី៧

ពាក្យថា ធូតទឹក គឺកំភ័ក្ត្រកំពុងធូតទឹកដុះដោយផលអំពីក្តី ដោយដ៏
ស្អិតក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏គ្រប់ប្រយោគ ។ លុះធូតរួចស្រេច ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា វៀរលែងតែមានសម័យ គឺលើកលែងចំពោះ
សម័យដែលគួរ ។ មួយខែកន្លះដ៏សេស (ខាងចុង) នៃតិរ្យកដ្ឋវ ហៅថា
សម័យក្តៅ ។ មួយខែខាងដើមនៃវស្សានដ្ឋវ ហៅថា សម័យស្អុះ-
ស្អាប់ ។ រួមខែទាំងនេះ ត្រូវជាពីរខែកន្លះ ហៅថា សម័យក្តៅ សម័យ
ស្អុះស្អាប់ ក៏ក្នុងដ៏ដូច្នេះហើយ គប្បីធូតទឹកចុះ ។ ក៏ក្នុងនាមវៀរចាក
ការធូតទឹកមានសេចក្តីមិនសប្បាយ ក៏ក្នុងនោះហៅថា មានសម័យមានជម្ងឺ
ឬថា មានសម័យឈឺថ្កាត់ ។ ក៏ក្នុងដ៏ខ្លួនថា មានសម័យឈឺថ្កាត់ហើយ
គប្បីធូតទឹកចុះ ។ ការងារដោយហោចដៅ សូម្បីតែបោសប្រាសសំអាត
បរិវេណ ក៏ហៅថា សម័យធ្វើការងារ ។ ក៏ក្នុងដ៏ខ្លួនថា សម័យធ្វើការ
ងារហើយ គប្បីធូតទឹកចុះ ។ ដែលហៅថា សម័យដើរផ្លូវឆ្ងាយ
គឺក៏ក្នុងដ៏ថា អញ្ជើញដើរផ្លូវប្រមាណកន្លះយោជន៍ ហើយគប្បីធូតទឹក
បាន ក៏ក្នុងដ៏ណើរគប្បីធូតទឹកបាន ក៏ក្នុងដ៏ទៅហើយគប្បីធូតទឹក
បាន ។ ដែលហៅថា សម័យខ្យល់នឹងភ្លៀង គឺពួកក៏ត្រូវខ្យល់ប្រកប
ដោយធូលីហើយ មានដំណក់ទឹកពីរដំណក់ក្តី បីដំណក់ក្តី ធ្លាក់ត្រូវ
កាយ ។ ក៏ក្នុងដ៏ថា មានសម័យខ្យល់នឹងភ្លៀង គប្បីធូតទឹកបាន ។

[២៣៥] ឧបាសិកាមាស ឧបាសិកាសញ្ញា អញ្ញាត
 សមយា ញាយតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧបាសិកា-
 មាស វេមតិកោ អញ្ញាត សមយា ញាយតិ អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧបាសិកាមាស អតិវេកសញ្ញា
 អញ្ញាត សមយា ញាយតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
 អតិវេកឧបាសិកា ឧបាសិកាសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 អតិវេកឧបាសិកា វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 អតិវេកឧបាសិកា អតិវេកសញ្ញា អនាបត្តិ ។

[២៣៦] អនាបត្តិ សមយេ អឧបាសិកា ញាយតិ
 អតិវេកឧបាសិកា ញាយតិ^(១) ចារំ កច្ចន្តោ ញាយតិ
 សព្វប្បច្ចន្តិមេសុ ជនបទេសុ អាបទាសុ ឧប្បត្តកស្ស
 អាទិកម្មកស្សាតិ ។

សត្តមសំព្វបទំ និដ្ឋិតំ ។

១ ឥតោ បរំ កត្តបំ ហេតុកេ សតិ កាលោយេ ឧទកំ ឧត្តរិកា ញាយតិ បារំ កច្ចន្តោ វា អាត្មន្តោ
 វា តាយតិ ឯវំ បាលោ អត្ថំ ។

វិទ្យាបិណ្ឌ មហាវិក្ក

[២៣៥] មិនទាន់ដល់កន្លះខែ ភិក្ខុក៏សំគាល់ថា មិនទាន់ដល់កន្លះ
 ខែ ហើយឆ្លុតទឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ។
 មិនទាន់ដល់កន្លះខែ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរ
 លែងតែមានសម័យ ។ មិនទាន់ដល់កន្លះខែ ភិក្ខុសំគាល់ថា លើស
 ហើយឆ្លុតទឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានសម័យ ។ កាល
 លើសជាងកន្លះខែ ភិក្ខុសំគាល់ថាខ្វះវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ កាលលើស
 ជាងកន្លះខែ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ កាលលើស
 ជាងកន្លះខែ ភិក្ខុសំគាល់ថា លើសមែន មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[២៣៦] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង)
 គឺភិក្ខុមានសម័យ១ កន្លះខែភិក្ខុឆ្លុតទឹកម្តង១ លើសជាងកន្លះខែភិក្ខុឆ្លុតទឹក១
 ភិក្ខុឆ្លងទៅត្រើយម្ខាងហើយឆ្លុត ១ ភិក្ខុនៅក្នុងជនបទចុងដែនបង្គុល១
 ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ^(១) ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៧ ចប់ ។

១ គឺភិក្ខុមានសត្វឃ្មុំជាដើមដេញទិច ហើយមុតទៅក្នុងទឹក ដើម្បីឲ្យផុតពីសេចក្តីអន្តរាយ
 តោះ ហៅថា មានសេចក្តីអន្តរាយ ក្នុងសិក្ខាបទនេះ ។

អដ្ឋមសិក្ខាបទំ

[២៣៧] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភក្កវា សាវត្ថិយំ
វិហាវតំ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ចោ បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខុ ច បរិច្ចាជកា
ច សាគេតា សាវត្ថី អន្ទានមក្កប្បដិបដ្ឋា ហោន្តិ ។
អន្តរាមត្តេ ចោរា និក្ខមិត្វា តេ អច្ឆិដ្ឋីសុ ។ សាវត្ថិយា
រាជកជា និក្ខមិត្វា តេ ចោរេ សកលោ កហេត្វា
ភិក្ខុនំ សន្តិកេ ទ្វតំ ចាហេសុំ អាគច្ឆន្ត កទ្គន្តា
សកំ សកំ ចីវរំ សញ្ញានិក្ខា កល្យានតិ ។ ភិក្ខុ
ចីវរំ ន សញ្ញានន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈយន្តិ ជ័យន្តិ
វិចារេន្តិ កថំ ហិ នាម កទ្គន្តា អត្ថនោ អត្ថនោ
ចីវរំ ន សញ្ញានិស្សន្តិតិ ។ អស្សោសុំ ចោ ភិក្ខុ តេសំ
មនុស្សានំ ឧជ្ឈយន្តានំ ជ័យន្តានំ វិចារេន្តានំ ។
អថចោ តេ ភិក្ខុ ភក្កវតោ ឯតមត្ថំ អារាមេសុំ ។
អថចោ ភក្កវា ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី បក្ករណោ

សិក្ខាបទទី ៨

(២៣៧) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន
របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ កាលនោះឯង ពួកភិក្ខុខ្លះ
ពួកបរិព្វាជកខ្លះ ជាច្រើនរូបនាំគ្នាដើរផ្លូវឆ្ងាយ ពីក្រុងសាកេតទៅក្រុង
សាវត្ថី ។ លុះដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ មានពួកចោរចេញមកប្លន់ពួកភិក្ខុនឹង
ពួកបរិព្វាជកទាំងនោះ ។ រាជអាមាត្យទាំងឡាយនាំគ្នាចេញពីក្រុងសាវត្ថី
មកចាប់ចោរទាំងនោះបានព្រមទាំងទ្រព្យរបស់ ហើយប្រើប្រម្រើទៅក្នុង
សំណាក់ពួកភិក្ខុថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយចូរនិមន្តមកយកចីវររបស់ខ្លួន ។
តាមស្គាល់ចុះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏មិនស្គាល់ចីវរ ។ មនុស្សទាំងឡាយ
ក៏ពោលទោស គិតវៀល បន្តិះបង្គាប់ថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយមិនគួរនឹង
មិនស្គាល់ចីវររបស់ខ្លួន ។ សោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះ
ពោលទោស គិតវៀល បន្តិះបង្គាប់ហើយ ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូល
សេចក្តី⁺ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះរឿងនេះ ដំណើរនេះ

ភិក្ខុសង្ឃ សង្ឃទាតាបេត្វា ភិក្ខុនំ វិនិច្ឆ័យំ វិនិច្ឆ័យំ
 លោមិកំ ធម្មំ កថំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ តេនហិ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញាបេស្សមិ ទស អត្តវសេ
 បដិច្ច សង្ឃសុដ្ឋតាយ សង្ឃជាសុតាយ ។ បេ ។
 សទ្ធម្មដ្ឋិតិយា វិនយានុក្កហាយ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ
 ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ នវំ បន ភិក្ខុនា ចីវរ-
 លាភេន តិណ្ឌំ ទុព្វណ្ឌករណានំ អញ្ញាតំ ទុព្វណ្ឌ-
 ករណំ អាទាតត្វំ ដីលំ វា កន្ទមំ វា កាឡសាមំ វា ។
 អនាទា ចេ ភិក្ខុ តិណ្ឌំ ទុព្វណ្ឌករណានំ អញ្ញាតំ
 ទុព្វណ្ឌករណំ នវំ ចីវរំ បរិកុញ្ញេយ្យ ទាចិត្តិយន្តិ ។

[២៣៨] នវំ នាម អកតកប្បំ វុច្ចតិ ។ ចីវរំ
 នាម ធម្មំ ចីវរានំ អញ្ញាតំ ចីវរំ ។ តិណ្ឌំ ទុព្វណ្ឌករ-
 ណានំ អញ្ញាតំ ទុព្វណ្ឌករណំ អាទាតត្វន្តិ អន្តមសោ
 ក្យសក្កេនបិ អាទាតត្វំ ។ ដីលំ នាម ទ្វេ ដីលានិ

វិទ្យាបិដក មហាវិក្ក

ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃហើយធ្វើធម្មកថាដ៏ល្អម
 សមគួរដល់រឿងនោះ។ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុ
 ដោយព្រះពុទ្ធដ៏កាថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ គឺថាគតនឹងបញ្ញត្ត
 សិក្ខាបទដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍១០ យ៉ាង
 គឺដើម្បីម្រពៃដល់សង្ឃ ១ ដើម្បីសប្បាយដល់សង្ឃ ១ ។ បេ ។ ដើម្បីបំភ
 នៅនៃព្រះសង្ឃ ១ ដើម្បីអនុគ្រោះព្រះវិន័យ ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក
 ទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុបាទចីវរថ្មីមក
 ហើយ គប្បីកាន់យកនូវវត្ថុសម្រាប់ធ្វើឲ្យខូចពណ៌ព្យ យ៉ាង គឺពណ៌ខៀវក្តី
 ពណ៌កក់ក្តី ពណ៌ខ្មៅជាំក្តី វត្ថុសម្រាប់ធ្វើឲ្យខូចពណ៌ណាមួយ បើភិក្ខុមិន
 កាន់យកនូវវត្ថុសម្រាប់ធ្វើឲ្យខូចពណ៌ព្យ យ៉ាង វត្ថុសម្រាប់ធ្វើឲ្យខូចពណ៌
 ណាមួយ ហើយប្រើប្រាស់ចីវរថ្មី ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយ ។

(២៣៨) ដែលហៅថា ថ្មី គឺចីវរដែលមិនទាន់បានធ្វើកប្ប ។ ដែល
 ហៅថា ចីវរ គឺបណ្តាចីវរទាំង ៦ ចីវរណាមួយ ។ ត្រង់ពាក្យថា គប្បី
 កាន់យកនូវវត្ថុសម្រាប់ធ្វើឲ្យខូចពណ៌ព្យ យ៉ាង វត្ថុសម្រាប់ធ្វើឲ្យខូចពណ៌
 ណាមួយ សេចក្តីថា ភិក្ខុត្រូវធ្វើកប្បពិន្ទុដោយកំណត់យ៉ាងតូចបំផុតគឺម
 ប៉ុនប៉ងស្បូវ ។ ដែលហៅថា ពណ៌ខៀវ គឺវត្ថុមានពណ៌ខៀវពីរយ៉ាង

បាចិត្តិយកណ្តោ សុភវាសវត្ថុស្ស អដ្ឋមសិក្ខាបទស្ស អាបត្តិវារោ

កំសង្ខលំ បលាសង្ខលំ ។ កាឡមោ ឆាម ខុទ្ទ-
 កោ វុច្ចតិ ។ កាឡសាមំ ឆាម យដ្ឋីញ្ចំ កាឡ-
 កំ^(១) ។ អនាទា បេ ភិក្ខុ តិណ្ណំ ទុព្វណ្ណាករណាជំ
 អញ្ញាតំ ទុព្វណ្ណាករណាជំ អន្តមសោ កុសក្កេនបិ
 អនាទិយិត្តា តិណ្ណំ ទុព្វណ្ណាករណាជំ អញ្ញាតំ ទុព្វណ្ណ-
 ករណំ នវំ ចីវំ បរិកុញ្ញតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(២៣៧) អនាទិន្នេ អនាទិន្នសញ្ញំ បរិកុញ្ញតិ
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អនាទិន្នេ វេមតិកោ បរិកុញ្ញតិ
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អនាទិន្នេ អាទិន្នសញ្ញំ បរិ-
 កុញ្ញតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អាទិន្នេ អនាទិន្ន-
 សញ្ញំ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ អាទិន្នេ វេមតិកោ អាបត្តិ
 ទុក្កជស្ស ។ អាទិន្នេ អាទិន្នសញ្ញំ អនាបត្តិ ។

១ ឧ. ម. កាឡសាមកំ ។

បាចិត្តិយកណ្ណ សុរាបានវគ្គ សិក្ខាបទទី ៨ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

បានដល់ពណ៌ខៀវដូចសម្រិត១ ពណ៌ខៀវដូចស្លឹកឈើ១ ។ ដែល
ហៅថា ពណ៌ភក់ គឺសំដៅយកភក់ដែលនៅក្នុងទឹក ។ ដែលហៅថា
ពណ៌ខ្មៅជាំ គឺវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅណាមួយ ។ ពាក្យថា បើភិក្ខុមិនកាន់
យកនូវវត្ថុសម្រាប់ធ្វើឲ្យខូចពណ៌ ៣ យ៉ាង វត្ថុសម្រាប់ធ្វើឲ្យខូចពណ៌ណា
មួយ សេចក្តីថា ភិក្ខុមិនធ្វើកប្បពិន្ទុ បណ្តាវត្ថុសម្រាប់ធ្វើឲ្យខូច
ពណ៌ ៣ យ៉ាង ដោយវត្ថុសម្រាប់ធ្វើឲ្យខូចពណ៌ណាមួយ ដោយកំណត់
ប្រមាណយ៉ាងតូចបំផុតត្រឹមប៉ុនប៉ងស្បូវ ហើយប្រើប្រាស់ចីវរថ្មី ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(២៣៩) ចីវរដែលភិក្ខុមិនធ្វើកប្បពិន្ទុ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនទាន់ធ្វើ
កប្បពិន្ទុ ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ចីវរមិនទាន់ធ្វើកប្ប
ពិន្ទុ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។
ចីវរមិនទាន់ធ្វើកប្បពិន្ទុ ភិក្ខុសំគាល់ថាធ្វើកប្បពិន្ទុហើយ ។ ប្រើប្រាស់
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ចីវរបានធ្វើកប្បពិន្ទុហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិន
ទាន់បានធ្វើកប្បពិន្ទុ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ចីវរបានធ្វើកប្បពិន្ទុហើយ ភិក្ខុ
មានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ចីវរបានធ្វើកប្បពិន្ទុហើយ
ភិក្ខុសំគាល់ថាបានធ្វើកប្បពិន្ទុហើយ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

វិទ្យាបិដកេ មហាវិវត្តោ

(២២០) អនាបត្តិ អាទិយិត្វា បរិកុញ្ញតិ កប្បា
 នដ្ឋោ ហោតិ កប្បកតោកាសោ ជីវ្ហោ ហោតិ
 កប្បកតេន អកប្បកតំ សំសិទ្ធិតំ ហោតិ អកុដ្ឋេ
 អនុវតេ បរិកល្លោ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មកស្សតិ ។

អធិបស្សបទំ ឥដ្ឋិតំ ។

វិធីបិណ្ឌ មហាវិភង្គ

(២៥០) វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង)
 គឺកិច្ចបានធ្វើកប្បព័ន្ធ ហើយប្រើប្រាស់ ១ កប្បព័ន្ធខួចខាតទៅ ១
 កន្លែងដែលធ្វើកប្បព័ន្ធគ្រាំគ្រាទៅ ១ កិច្ចដេរចីវរដែលមិនបានធ្វើកប្ប
 ព័ន្ធតាបជាមួយនឹងចីវរដែលបានធ្វើកប្បព័ន្ធហើយ ១ ចីវរដែលប៉ះដោយ
 បំណះថ្មី ១ ចីវរដែលដាក់អនុវត្តថ្មី ១ ចីវរចាស់ប្រក់ថែមថ្មី ១
 ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចតិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៨ ចប់ ។

សិវលីកាបទំ

[២២០] តេន សមយេន តុន្ទោ កគវា សាវត្ថយំ
វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។
តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧបនន្ទោ
សក្យបុត្តោ កាតុនោ សទ្ធិវិហារិកស្ស ភិក្ខុនោ សាមំ
ចីវរំ វិកល្យេត្វា អប្បច្ចន្ទារកំ បរិកុញ្ញតិ ។ អថខោ
សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ អយំ អារុសោ
អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ មយ្ហំ សាមំ ចីវរំ
វិកល្យេត្វា អប្បច្ចន្ទារកំ បរិកុញ្ញតីតិ ។ យេ តេ
ភិក្ខុ អប្បិទ្ធា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ទីយន្តិ វិចា-
ចេន្តិ កថំ ហិ នាម អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ
ភិក្ខុស្ស សាមំ ចីវរំ វិកល្យេត្វា អប្បច្ចន្ទារកំ បរិកុញ្ញ-
ស្សតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ភ្នំ ឧបនន្ទ ភិក្ខុស្ស
សាមំ ចីវរំ វិកល្យេត្វា អប្បច្ចន្ទារកំ បរិកុញ្ញសីតិ ។
សច្ចំ កគវាតិ ។ វិកហិ តុន្ទោ កគវា កថំ ហិ

សិក្ខាបទទី ៩

(២២១) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន
របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ឧបនន្ទ
សក្យបុត្រដ៏មានអាយុបានវិក័ប្បចីវររបស់ខ្លួនដោយខ្លួនឯង រួចផ្ទេរនឹងភិក្ខុជា
សន្និវិហារិករបស់ព្រះថេរៈជាបងប្អូន ហើយមិនបានឲ្យដកវិក័ប្បចេញ ក៏
ចេះតែប្រើប្រាស់ទៅ ។ ទើបភិក្ខុនោះប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ថា ម្ចាស់អាវុសោ ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុនេះ បានវិក័ប្បចីវរ
របស់ខ្លួនដោយខ្លួនឯងផ្ទេរនឹងខ្ញុំ ហើយមិនឲ្យដកវិក័ប្ប (ជាមុន) ហើយ
ចេះតែប្រើប្រាស់ទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នា
តិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា
ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុមិនគួរនឹងវិក័ប្បចីវររបស់ខ្លួនដោយខ្លួនឯង នឹង
ភិក្ខុផងគ្នា ហើយមិនបានឲ្យដកវិក័ប្បចេញសិន ចេះតែប្រើប្រាស់ទៅសោះ
។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា នៃឧបនន្ទ ឮថា អ្នកឯងបានវិក័ប្ប
ចីវររបស់ខ្លួនដោយខ្លួនឯងនឹងភិក្ខុផងគ្នា ហើយមិនឲ្យដកវិក័ប្បចេញសិន
ចេះតែប្រើប្រាស់ទៅ ពិតមែនឬ ។ ឧបនន្ទដ៏មានអាយុក្រាបទូលថា សូម
ទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា

វិធីបដិពេ មហាវិវត្តោ

នាម ត្បូ មោយបុរិស ភិក្ខុស្ស សាមំ ចីវរំ វិកល្យេត្វា
 អប្បច្ចន្ទារកំ បរិភុញ្ញេស្សសិ នេតំ មោយបុរិស
 អប្បសន្នាធំ វា បសាទាយ បសន្នាធំ វា ភិយ្យោ-
 ភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ
 ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស វា ភិក្ខុនិយា
 វា សិក្ខាមាណាយ វា សាមណោស្ស វា សាមណោរិយា
 វា សាមំ ចីវរំ វិកល្យេត្វា អប្បច្ចន្ទារកំ បរិភុញ្ញេយ្យ
 ចាចិត្តិយន្តិ ។

(២២២) យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អធិប្បតោ
 ភិក្ខុតិ ។ ភិក្ខុស្សតិ អញ្ញស្ស ភិក្ខុស្ស ។ ភិក្ខុនិ
 នាម ឧកតោសង្ឃេ ឧបសម្បន្នា ។ សិក្ខាមាណា
 នាម ទ្វេ វស្សានិ ធសុ ធម្មេសុ សិក្ខិតសិក្ខា ។
 សាមណោរោ នាម ទសសិក្ខាបទិកោ ។ សាមណោរិ
 នាម ទសសិក្ខាបទិកោ ។ សាមន្តិ សយំ វិកល្យេត្វា ។
 ចីវរំ នាម ធន្នំ ចីវរាធំ អញ្ញាតំ ចីវរំ វិកល្យេត្វាបកំ

វិទ្យាបិដក មហាវិភង្គ

នៃមោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរនឹងរីកប្បច័ររបស់ខ្លួនដោយខ្លួនឯងនឹងភិក្ខុ
 ផងគ្នា ហើយប្រើប្រាស់ច័រ ដែលមិនបានឲ្យគេដករីកប្បចេញសិនទេ
 ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់
 ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរំភ័យតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាង
 នេះថា ភិក្ខុណាមួយបានរីកប្បច័រដោយខ្លួនឯងចំពោះភិក្ខុផងគ្នាភិក្ខុនីភិក្ខុ
 សិក្ខុមានាភិក្ខុ សាមណេរភិក្ខុ សាមណេរីភិក្ខុ ហើយប្រើប្រាស់ច័រដែលមិន
 ទាន់ឲ្យគេដករីកប្បចេញសិន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(២២២) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹង
 បឋមបាវជ័កសិក្ខាបទ ។ ពាក្យថា ភិក្ខុផងគ្នា គឺភិក្ខុឯទៀត ។ ដែល
 ហៅថា ភិក្ខុនី គឺភិក្ខុនីដែលបានឧបសម្បទាក្នុងសង្ឃទាំងពីរពួក ។ ដែល
 ហៅថា សិក្ខុមានា គឺស្រីដែលបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ទាំង ៦ គ្រប់ពីរ
 ឆ្នាំហើយ ។ ដែលហៅថា សាមណេរ គឺកុលបុត្រ (ដែលបានសម្រេច
 បព្វជ្ជាកម្មហើយ) (ទ្រង់នូវសិក្ខាបទទាំង ១០ ។ ដែលហៅថា សាម-
 ណេរី គឺស្រី (ដែលបានសម្រេចបព្វជ្ជាកម្មហើយ) (ទ្រង់នូវសិក្ខាបទ
 ទាំង ១០ ។ ពាក្យថា ដោយខ្លួនឯង គឺរីកប្បដោយខ្លួនឯង ។ ដែល
 ហៅថា ច័រ គឺបណ្តាច័រទាំង ៦ ច័រណាមួយ យ៉ាងតូចបំផុតល្មមសម្រេច

បដិមំ ។ វិកប្បនំ នាម ទ្វេ វិកប្បនា សម្មាវិកប្បនា
 ច បរម្មាវិកប្បនា ច ។ សម្មាវិកប្បនា នាម ឥមំ
 ចីវរំ តុយ្ហំ វិកប្បេមិ ឥត្តន្ទាមស្ស វាតិ ។ បរម្មាវិ-
 កប្បនា នាម ឥមំ ចីវរំ វិកប្បនត្ថាយ តុយ្ហំ ទម្មតិ ។
 តេន វត្ថុញ្ចោ កោ តេ មិត្តោ វា សន្និដ្ឋោ វាតិ ។
 ឥត្តន្ទាមោ ច ឥត្តន្ទាមោ ចាតិ ។ តេន វត្ថុញ្ចោ អហំ
 តេសំ ទម្មំ តេសំ សន្តិកំ បរិកុញ្ញ វា វិស្សជ្ជេហិ វា
 យថាបច្ចយំ វា កកេហិតិ ។ អប្បច្ចន្ទារកំ នាម តស្ស
 វា អទិន្នំ តស្ស វា អវិស្សាសេន្ទោ បរិកុញ្ញតិ អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។

(២២៣) អប្បច្ចន្ទារកេ អប្បច្ចន្ទារកសញ្ញំ បរិកុញ្ញតិ
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អប្បច្ចន្ទារកេ វេមតិកោ
 បរិកុញ្ញតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អប្បច្ចន្ទារកេ

ពាចក្កិយកណ្តា សុរាបានវត្ត សិក្ខាបទទី ៩ វារៈដែលត្រូវអាបត្តិ

កិច្ចវិកប្បបាន ។ ដែលហៅថា វិកប្ប គឺវិកប្បមានពីរយ៉ាង បាន
 ដល់វិកប្បចំពោះមុខ ១ វិកប្បកំបាំងមុខ ១ ។ ដែលហៅថា វិកប្ប
 ចំពោះមុខ គឺភិក្ខុកំណត់ដោយពាក្យថា ខ្ញុំវិកប្បចំពោះចំពោះលោក
 ឬចំពោះភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ ដែលហៅថា វិកប្បកំបាំងមុខ គឺភិក្ខុកំណត់
 ដោយពាក្យថា ខ្ញុំឲ្យចំពោះដល់លោក ដើម្បីវិកប្បទុក ។ ភិក្ខុនោះ
 ត្រូវសួរភិក្ខុជាម្ចាស់ចំពោះថា លោកណាជាមិត្តរបស់លោក ឬលោក
 ស្គាល់លោកណា ។ ភិក្ខុម្ចាស់ចំពោះត្រូវប្រាប់ថា ភិក្ខុឈ្មោះនេះផង ភិក្ខុ
 ឈ្មោះនេះផង ។ ភិក្ខុអ្នកទទួលវិកប្បនោះត្រូវនិយាយនឹងភិក្ខុម្ចាស់ចំពោះថា
 ខ្ញុំឲ្យចំពោះដល់ភិក្ខុទាំងនោះ លោកចូរប្រើប្រាស់ក្តី ឬលោកចូរលះបង់ក្តី
 លោកចូរធ្វើតាមសមគួរដល់បច្ច័យក្តី នូវចំពោះរបស់ភិក្ខុទាំងនោះចុះ ។
 ដែលហៅថា មិនបានឲ្យគេដកវិកប្ប គឺភិក្ខុជាម្ចាស់ចំពោះប្រើប្រាស់ចំពោះដែល
 ភិក្ខុអ្នកទទួលវិកប្បនោះមិនបានប្រគល់ឲ្យក្តី មិនស្និទ្ធស្នាលនឹងភិក្ខុជាអ្នក
 ទទួលវិកប្បនោះ ហើយប្រើប្រាស់ក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(២២៣) ចំពោះដែលមិនបានឲ្យគេដកវិកប្ប ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនបាន
 ឲ្យគេដកវិកប្ប ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ចំពោះដែលមិន
 បានឲ្យគេដកវិកប្ប ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអា-
 បត្តិបាចិត្តិយ ។ ចំពោះដែលមិនបានឲ្យគេដកវិកប្ប ភិក្ខុសំគាល់ថា

វិធីបដិភេទ មហាវិភង្គោ

បច្ចុទ្ទារកសញ្ញា បរិកុញ្ញតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
 អធិដ្ឋេតិ វា វិស្សដ្ឋេតិ វា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ បច្ចុទ្ទា-
 រកេ អប្បច្ចុទ្ទារកសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ បច្ចុទ្ទា-
 រកេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ បច្ចុទ្ទារកេ
 បច្ចុទ្ទារកសញ្ញា អនាបត្តិ ។

(២២២) អនាបត្តិ សោ វា ទេតិ តស្ស វា វិស្សា-
 សេន្តោ បរិកុញ្ញតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មត្តកស្សតិ ។

នវមស្សបទំ និដ្ឋិតំ ។

វិធីបំណក មហាវិក័ត្ត

បានឲ្យគេដកវិកប្ប ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុអធិដ្ឋានក្តី
 លះបង់ចោលក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ចីវរដែលបានឲ្យគេដកវិកប្ប ភិក្ខុ
 សំគាល់ថាមិនបានឲ្យគេដកវិកប្បវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ចីវរដែលបាន
 ឲ្យគេដកវិកប្បហើយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ចីវរ
 ដែលបានឲ្យគេដកវិកប្បហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាបានឲ្យគេដកវិកប្បហើយ
 មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

(២២២) ព្រះដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង)
 គឺភិក្ខុប្រើប្រាស់ចីវរដែលភិក្ខុអ្នកទទួលវិកប្បនោះឲ្យក្តី ភិក្ខុម្ចាស់របស់សិទ្ធិ
 ស្គាល់នឹងភិក្ខុជាអ្នកទទួលវិកប្បនោះក្តី ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៩ ចប់ ។

ទស្សនៈសិក្ខាបទ

[២២៥] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភគវា សាវត្ថយំ
វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អាវាមេ ។ តេន ខោ
បន សមយេន សត្តរសាវត្ថយា ភិក្ខុ អសន្និហិតបរិក្កា-
រា ហោន្តិ ។ ធាតុក្កិយា ភិក្ខុ សត្តរសាវត្ថយានំ ភិក្ខុនំ
បត្តបិ ចីវរំបិ អបនិធន្តិ ។ សត្តរសាវត្ថយា ភិក្ខុ
ធាតុក្កិយេ ភិក្ខុ ឯតទរោច្ចំ ទេហាវុសោ អម្បាកំ បត្តបិ
ចីវរំបិតិ ។ ធាតុក្កិយា ភិក្ខុ ហសន្តិ ។ តេ រោទន្តិ ។
ភិក្ខុ ឯវាមាហំសុ ក៏ស្ស តុម្កេ អាវុសោ រោទថាតិ ។
ឥមេ អាវុសោ ធាតុក្កិយា ភិក្ខុ អម្បាកំ បត្តបិ ចីវរំបិ
អបនិធន្តិតិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ
ឧជ្ឈាយន្តិ ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ កកំ ហិ ឆាម ធាតុក្កិយា
ភិក្ខុ ភិក្ខុនំ បត្តបិ ចីវរំបិ អបនិធន្តិតិ ។ បេ ។
សច្ចំ កិរ តុម្កេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនំ បត្តបិ ចីវរំបិ អបនិធន្តិ-
ថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធា ភគវា កកំ
ហិ ឆាម តុម្កេ មោយបុរិសា ភិក្ខុនំ បត្តបិ ចីវរំបិ

សិក្ខាបទទី ១០

(២៤៥) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុង
អារាមជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះ
ឯង ពួកសត្រូវស្រីគ្រិយភិក្ខុមិនបានទុកគ្រឿងបរិក្ខារដោយស្រួល ។ ពួក
ឆព្វគ្រិយភិក្ខុលាក់ទុកបាត្រខ្លះ ចីវរខ្លះ របស់ពួកសត្រូវស្រីគ្រិយភិក្ខុ ។ ពួក
សត្រូវស្រីគ្រិយភិក្ខុក៏និយាយពាក្យនេះនឹងពួកឆព្វគ្រិយភិក្ខុថា ម្ចាស់អារាមសោ
អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យបាត្រខ្លះ ចីវរខ្លះដល់យើង ។ ពួកឆព្វគ្រិយភិក្ខុក៏នាំគ្នា
សើច ។ ពួកសត្រូវស្រីគ្រិយភិក្ខុទាំងនោះក៏យំ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរ
យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារាមសោ ហេតុអ្វីបានជាអ្នកទាំងឡាយយំ ។
ពួកសត្រូវស្រីគ្រិយភិក្ខុប្រាប់ថា ម្ចាស់អារាមសោ ពួកឆព្វគ្រិយភិក្ខុទាំងនេះ
លាក់ទុកនូវបាត្រខ្លះ ចីវរខ្លះ របស់យើង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជាអ្នក
មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល
បន្ទះបង្គាប់ថា មិនសម្បីបើពួកឆព្វគ្រិយភិក្ខុលាក់ទុកនូវបាត្រខ្លះ ចីវរខ្លះ
របស់ភិក្ខុផងគ្នាសោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
ឡាយ ឮថា អ្នកទាំងឡាយលាក់ទុកនូវបាត្រខ្លះ ចីវរខ្លះ របស់ភិក្ខុផងគ្នា
ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្រិយភិក្ខុក៏បន្ទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិត
មែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរសទាំងឡាយ

វិទ្យាបិដកេ មហាវិក្កោ

អបនិធនស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នាធំ វា
 បសាធាយ បសន្នាធំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវត្ថុ
 បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យថ យោ បន
 ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស បត្តំ វា ជីវំ វា និសីទធំ វា សូចិយរំ
 វា កាយពន្ធនំ វា អបនិធនេយ្យ វា អបនិធាបេយ្យ
 វា អន្តមសោ ហស្សបេក្ខោបិ^(១) ចាចិត្តិយន្តិ ។

[២២៦] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អធិប្បតោ
 ភិក្ខុតិ ។ ភិក្ខុស្សតិ អញ្ញស្ស ភិក្ខុស្ស ។ បត្តោ
 ធាម ទ្វេ បត្តា អយោបត្តោ មត្តិកាបត្តោ ។ ជីវំ ធាម
 ឆន្ទំ ជីវាធំ អញ្ញាតរំ ជីវំ វិកប្បនុបតំ បច្ឆិមំ ។
 និសីទធំ ធាម សទសំ វុច្ចតិ ។ សូចិយរំ ធាម
 សសូចិកំ វា អសូចិកំ វា ។ កាយពន្ធនំ ធាម ទ្វេ
 កាយពន្ធនាធំ បដ្ឋិកំ សូករន្តកំ ។ អបនិធនេយ្យតិ

១-១. ហាសាបេក្ខោបិ ។ ម. ហាសាបេក្ខោបិ ។

វិទ្យាបិណ្ឌ មហាវិភង្គ

មិនសម្បីបើអ្នកឯងរាល់គ្នាមកលាក់ទុកនូវបាត្រខ្លះ ចីវរខ្លះ របស់ភិក្ខុផងគ្នា
 សោះ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលពួកអ្នកឯងរាល់គ្នាធ្វើនេះ
 មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែល
 ជ្រះថ្លាហើយឲ្យរើងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិទ្ធិតាមទំនើបនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ
 លាក់ទុកឯង ឬប្រើគេឲ្យលាក់ទុក នូវបាត្រក្តី ចីវរក្តី និស័ន្ទនៈក្តី
 បំពង់មូលក្តី វត្ថុពន្លឺចង្កេះក្តី របស់ភិក្ខុផងគ្នា ដោយហេតុទៅសូម្បីគ្រាន់
 តែមានបំណងនឹងសើចលេង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(២២៦) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងបឋម-
 បាតដឹកសិទ្ធិបទ ។ ពាក្យថា ភិក្ខុផងគ្នា គឺភិក្ខុឯទៀត ។ ដែលហៅថា
 បាត្រ គឺបាតមានពីរយ៉ាង បានដល់បាត្រដែក១ បាត្រដី១ ។ ដែល
 ហៅថា ចីវរ គឺបណ្តាចីវរទាំង៦ ចីវរណាមួយយ៉ាងតូចបំផុតល្មម
 រឹកប្បូបាន ។ ដែលហៅថា និស័ន្ទនៈ សំដៅយកនិស័ន្ទនៈដែលមានជាយ។
 ដែលហៅថា បំពង់មូល គឺបំពង់មូលដែលមានមូលក្តី ឥតមូលក្តី ។ ដែល
 ហៅថា វត្ថុពន្លឺចង្កេះ គឺវត្ថុពន្លឺចង្កេះមានពីរយ៉ាង បានដល់វត្ថុពន្លឺឈ្មោះ
 បណ្តុកៈ (ចំរៀកសម្ពត់) ១ វត្ថុពន្លឺឈ្មោះសូករន្តកៈ (គឺវត្ថុពន្លឺមានសណ្ឋាន
 ដូចពោះរៀនជ្រូក) ១ ។ ពាក្យថា លាក់ទុកឯង គឺភិក្ខុលាក់ទុក

សយំ អបនិធនតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អបនិធា-
 បេយ្យាតិ អញ្ញំ អាណាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
 សកី អាណាត្តោ ពហុកំបិ អបនិធនតិ អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។ អន្តមសោ ហស្សបេក្ខោប័តិ កីឡា-
 ជិប្បាយោ ។

(២២៧) ឧបសម្ពន្ធ ឧបសម្ពន្ធសញ្ញា បត្តំ វា
 ចីវរំ វា និសីទនំ វា សូចិយរំ វា កាយពន្ធនំ វា អបនិ-
 ធនតិ វា អបនិធាបេតិ វា អន្តមសោ ហស្សបេក្ខោប័
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្ពន្ធ វេមតិកោ បត្តំ
 វា ចីវរំ វា និសីទនំ វា សូចិយរំ វា កាយពន្ធនំ វា អប-
 និធនតិ វា អបនិធាបេតិ វា អន្តមសោ ហស្សបេក្ខោប័
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្ពន្ធ អនុបសម្ពន្ធសញ្ញា
 បត្តំ វា ចីវរំ វា និសីទនំ វា សូចិយរំ វា កាយពន្ធនំ
 វា អបនិធនតិ វា អបនិធាបេតិ វា អន្តមសោ ហស្ស-
 បេក្ខោប័ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញំ បរិក្ខារំ
 អបនិធនតិ វា អបនិធាបេតិ វា អន្តមសោ ហស្ស-
 បេក្ខោប័ អាបត្តិ ឱក្កជស្ស ។ អនុបសម្ពន្ធស្ស បត្តំ វា

ធម៌ត្ថយកណ្តា សុរាបានវត្ត សំព្វបទទី ១០ វារៈដែលត្រូវអាបត្តិ

ដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា ប្រើគេឲ្យលាក់ គឺភិក្ខុបង្គាប់
អ្នកដទៃ (ឲ្យលាក់ទុក) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុបង្គាប់គេតែម្តង អ្នកទទួល
បង្គាប់លាក់ទុកច្រើនដង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ១ ។ ពាក្យថា ដោយហោច
ទៅ សូម្បីគ្រាន់តែមានបំណង នឹងសើចលេង គឺភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នា
នឹងលេង ។

(២៤៧) ឧបសម្ពន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្ពន្ធ ហើយលាក់ទុក
ឯង ឬប្រើគេឲ្យលាក់ទុក នូវបាត្រក្តី ចីវរក្តី និងទន្ទឹមក្តី បំពង់មូលក្តី
វត្ថុពន្លឺចង្កេះក្តី ដោយហោចទៅ សូម្បីគ្រាន់តែមានបំណងនឹងសើចលេង
ក៏ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្ពន្ធ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយលាក់
ទុកឯង ឬប្រើគេឲ្យលាក់ទុក នូវបាត្រក្តី ចីវរក្តី និងទន្ទឹមក្តី បំពង់មូលក្តី
វត្ថុពន្លឺចង្កេះក្តី ដោយហោចទៅ សូម្បីគ្រាន់តែមានបំណងនឹងសើចលេង
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្ពន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថាអនុបសម្ពន្ធទៅវិញ
ហើយលាក់ទុកឯង ឬប្រើគេឲ្យលាក់ទុក នូវបាត្រក្តី ចីវរក្តី និងទន្ទឹមក្តី
បំពង់មូលក្តី វត្ថុពន្លឺចង្កេះក្តី ដោយហោចទៅ សូម្បីគ្រាន់តែមានបំណង
នឹងសើចលេង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុលាក់ទុកឯង ឬប្រើគេឲ្យលាក់
ទុក នូវបរិក្ខារដទៃ ដោយហោចទៅ សូម្បីគ្រាន់តែមានបំណងនឹងសើច
លេង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុលាក់ទុកឯង ឬប្រើគេឲ្យលាក់ទុក

វិសេសបំណិក មហាវិក្កោ

ចំរុំ វា អញ្ចំ វា បរិក្ខារំ អបនិធនំ វា អបនិធាបេតិ
 វា អន្តមសោ ហស្សាបេក្ខាបិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 អនុបសម្បន្នេ ឧបសម្បន្នសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 អនុបសម្បន្នេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អនុប-
 សម្បន្នេ អនុបសម្បន្នសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

(២៤៨) អនាបត្តិ ន ហស្សាធិប្បាយោ ទុដ្ឋិក្ខិតំ
 បដិសារមេតិ ធម្មំ កថំ កត្វា ទស្សមីតិ បដិសារមេតិ
 ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មត្តកស្សាតិ ។

ទសមសំក្កាបទំ និដ្ឋិតំ ។

សុរាធនវត្តោ ធម្មោ ។

តស្សន្ទានំ

សុរា អន្តរំ ហាសោ ច^(១)

អនាធិយញ្ច ភីសនា

ជោតិ ញាន ទុក្ខណំ

សាមំ អបនិធនំ ចាតិ ។

វិធីបិណ្ឌ មហាវិភង្គ

នូវបាត្រក្តី ចីវរក្តី បរិក្ខារដទៃក្តី របស់អនុបសម្បទ ដោយហោចទៅសូម្បី
 ត្រាន់តែមានបំណងនឹងសើចលេង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ អនុបសម្បទ
 ក៏កសំគាល់ថា ឧបសម្បទទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ អនុបសម្បទ
 ក៏ក្មានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ អនុបសម្បទ ក៏កសំគាល់
 ថា អនុបសម្បទ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

(២២៨) ព្រះដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៤ យ៉ាង)
 គឺក៏មិនប្រាថ្នានឹងសើចលេង ហើយទុកដាក់នូវបាត្រជាដើមដែលគេទុក
 ដាក់មិនល្អ ១ ក៏ទុកដាក់ដោយគិតថា អញនឹងធ្វើធម៌ក៏ហើយសម្បទ
 វិញ ១ ក៏ក្អក ១ ក៏ក្អែមបញ្ចាតិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ១០ ចប់ ។

សុរាពនវត្ថុ ទី ៦ ចប់ ។

ឧទ្ទាននៃសុរាប្បាសវិគ្គនោះ (មាន ១០ សិក្ខាបទ) គឺ

- សុរាសិក្ខាបទ ១ អគ្គិលសិក្ខាបទ ១
- ហាសសិក្ខាបទ ១ អនាទិវិយសិក្ខាបទ ១
- ភីសនសិក្ខាបទ ១ ដោតិសិក្ខាបទ ១
- នាសសិក្ខាបទ ១ ទព្វណ្ឌសិក្ខាបទ ១
- សាមសិក្ខាបទ ១ អបនិធនសិក្ខាបទ ១ ។

សប្បុរសភាពវិជ្ជាស្ស បរិមេសិក្ខាបទំ

[២៤៧] តេន សមយេន ពុទ្ធា កកវា សាវត្ថិយំ
វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិតស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧទាយិ ឥស្សាសោ
ហោតិ ។ កាកា ចស្ស អមនាថា ហោន្តិ ។ សោ កា-
កេ វិជ្ជិត្វា សីសំ ធិន្តិត្វា សូលេ បដិថាដិយា បរេសិ ។
ភិក្ខុ ឯវមាហំសុ កេនិមេ អារុសោ កាកា ជីវិតា
វេរោបិតាតិ ។ មយា អារុសោ អមនាថា មេ
កាកាតិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ
ឧជ្ឈាយន្តិ ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ កេចំ ហិ នាម អាយស្មា
ឧទាយិ សត្វាច្ឆ ចាលំ ជីវិតា វេរោមេស្សតីតិ ។ បេ ។
សច្ចំ កិរ ភំ ឧទាយិ សត្វាច្ឆ ចាលំ ជីវិតា
វេរោមេសីតិ ។ សច្ចំ កកវាតិ ។ វិកហិ ពុទ្ធា
កកវា កេចំ ហិ នាម ភំ មោយបុរិស សត្វាច្ឆ
ចាលំ ជីវិតា វេរោមេស្សសិ នេតំ មោយបុរិស

សប្បុរសភាពវិគ្គ វិញ្ញាបនបត្រ ១

(២៤៩) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន
របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ទាយិ
ដ៏មានអាយុ (ធ្លាប់) ជានាយខ្លាច់ធ្នូ ។ លោកនោះមិនពេញចិត្ត
នឹងសត្វក្អែកទាំងឡាយ ។ ទាយិនោះក៏បាញ់សត្វក្អែកទាំងឡាយ
កាត់ក្បាលហើយដោតលើឈើអណ្តាត ដោយលំដាប់គ្នា ។ ភិក្ខុទាំង
ឡាយ សួរយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ លោកណាសម្លាប់សត្វក្អែក
ទាំងនេះ ។ ទាយិឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ ខ្ញុំសម្លាប់(ព្រោះ) សត្វក្អែកខ្ញុំ
មិនចូលចិត្តសោះ ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។
ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិចជឿល បន្តបង្ហាត់ថា ទាយិដ៏មានអាយុ
មិនគួរនឹងក្លែងផ្តាច់បង់សត្វចាកជីវិតសោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់
សួរថា ម្ចាស់ទាយិ ឮថា អ្នកឯងក្លែងផ្តាច់បង់សត្វចាកជីវិត ពិតមែនឬ ។
ទាយិក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មាន
ព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរនឹងក្លែងផ្តាច់បង់
សត្វចាកជីវិតទេ ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា

អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យភា-
 វាយ ។ បេ ។ ឯវត្ថុ បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ
 ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ សព្វុច្ច ចាលាំ
 ជីវិតា វេរោមេយ្យ ចាចិត្តិយន្តំ ។

[២៥០] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អធិប្បតោ
 ភិក្ខុតិ ។ សព្វុច្ចាតិ ជានន្តោ សញ្ញានន្តោ ចេច្ច
 អភិវត្ថវត្ថា វិតិក្កមោ ។ ចាលោ ឆាម តិវច្ឆាន-
 កតប្បាលោ វុច្ចតិ ។ ជីវិតា វេរោមេយ្យាតិ ជីវិតិទ្ធិយំ
 ឧបច្ឆិន្ទតិ ឧបរោធនតិ សន្តតិ វិកោមេតិ អាមត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។

[២៥១] ចាលោ ចាលាសញ្ញា ជីវិតា វេរោមេតិ
 អាមត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ចាលោ វេមតិកោ ជីវិតា
 វេរោមេតិ អាមត្តិ ឧក្កដស្ស ។ ចាលោ អប្ប-
 លាសញ្ញា ជីវិតា វេរោមេតិ អនាមត្តិ ។ អប្បាលោ

វិទ្យាបិដក មហាវិគ្គ

ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរើសរឹត
តែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែង
ឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយក្លែងផ្តាច់បង់សត្វចាកជីវិត
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(២៥០) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងបឋម-
បារាជិកសិក្ខាបទ ។ ពាក្យថា ក្លែង គឺដឹងស្គាល់ជាក់ ហើយក្លែងប្រព្រឹត្ត
ល្មើស ប្រព្រឹត្តកន្លង ។ ដែលហៅថា សត្វ គឺសំដៅយកសត្វតិរច្ឆាន ។
ពាក្យថា ផ្តាច់បង់នូវសត្វចាកជីវិត គឺផ្តាច់បង់ បំបាត់បង់នូវជីវិតន្ទ្រិយ
គឺធ្វើតំណាងរឹតរបស់សត្វឲ្យកកើត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(២៥១) សត្វ (តិរច្ឆាន) ភិក្ខុសំគាល់ថាសត្វ (តិរច្ឆាន) ហើយ
ដាក់ចុះចាកជីវិត (សម្លាប់) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សត្វ (តិរច្ឆាន)
ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយដាក់ចុះចាកជីវិត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។
សត្វ (តិរច្ឆាន) ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនសត្វ (តិរច្ឆាន) ហើយដាក់ចុះចាក
ជីវិត មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ មិនមែនសត្វ (តិរច្ឆាន) ភិក្ខុសំគាល់ថា

២៥១

បាចិត្តិយកណ្តោ សប្បណាកវគ្គស្ស បឋមសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តិវារោ

ចាណាសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អប្បាលោ វេមតិកោ
អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អប្បាលោ អប្បាលាសញ្ញា
អនាបត្តិ ។

(២៥២) អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អជាទន្តស្ស
នមរណាធិប្បាយស្ស ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិតកស្សាតិ ។

បឋមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

បាចិត្តិយកណ្តា សប្បណាកវគ្គ សិក្ខាបទទី១ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សត្វ (តិរច្ឆាន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ មិនមែនសត្វ (តិរច្ឆាន) ក៏មាន
សេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ មិនមែនសត្វ (តិរច្ឆាន) ក៏
សំគាល់ថាមិនមែនសត្វ (តិរច្ឆាន) មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[២៥២] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៦ យ៉ាង)
គឺក៏មិនក្លែង ១ មិនមានស្មារតី ១ មិនដឹង ១ មិនបំផ្លាញសម្លាប់ ១
ក៏ក្នុងគឺ ១ ក៏ក្នុងមេបញ្ចត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ១ ០០ ។

ទុតិយសិក្ខាបទំ

[២៥៣] តេន សមយេន ពុទ្ធា កកវា សា-
វត្ថុយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។
តេន ខោ បន សមយេន ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុ ជានំ
សប្បណាកំ ឧទកំ បរិកុញ្ញន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ
អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ជីយន្តិ វិចារេន្តិ
កថំ ហំ នាម ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុ ជានំ សប្បណា-
កំ ឧទកំ បរិកុញ្ញស្សន្តិតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិវ តុម្ហេ
ភិក្ខុវេ ជានំ សប្បណាកំ ឧទកំ បរិកុញ្ញថាតិ ។
សច្ចំ កកវាតិ ។ វិគវហិ ពុទ្ធា កកវា កថំ ហំ នាម
តុម្ហេ មោយបុរិសា ជានំ សប្បណាកំ ឧទកំ បរិ-
កុញ្ញស្សន្តិ ទេតំ មោយបុរិសា អប្បសន្នានំ វា
បសានាយ បសន្នានំ វា កំប្បោកាវាយ ។ បេ ។
ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ
បន ភិក្ខុ ជានំ សប្បណាកំ ឧទកំ បរិកុញ្ញយ្យ
ចាចិត្តិយន្តិ ។

សិក្ខាបទទី ២

(២៥៣) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្ត
ជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង
ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដ៏ដឹងថាទឹកមានសត្វហើយយកទៅប្រើប្រាស់ ។ ភិក្ខុទាំង
ឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាគិត ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស
ក៏រៀល បន្តិះបង្កាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដ៏ដឹងថាទឹកមានសត្វហើយមិនគួរ
នឹងយកទៅប្រើប្រាស់សោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា អ្នកទាំងឡាយដឹងថាទឹកមានសត្វហើយយក
ទៅប្រើប្រាស់ ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានដោតទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់
មោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកដឹងថាទឹកមានសត្វហើយមិនគួរនឹងយកទៅ
ប្រើប្រាស់ទេ នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់
ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យវង្វេងវិវាតជ្រះ-
ថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែង
ឡើងឲ្យសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយដឹងហើយបរិភោគទឹកដែល
មានសត្វមានជីវិត (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

បាចិត្តិយកណ្តោ សប្បណាកវុត្តស្ស ទុតិយសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តិវារោ

[២៥៤] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថោ អនិប្បតោ ភិក្ខុតិ ។
 ជានាតិ នាម សាមំ វា ជានាតិ អញ្ញោ វា តស្ស អា-
 រោចេន្តិ ។ សប្បណាកន្តិ ជាជន្លោ បរិភោគេន
 មរិស្សន្តិ ជាជន្លោ បរិភូញ្ចតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[២៥៥] សប្បណាកេ សប្បណាកសញ្ញំ បរិភូញ្ច-
 តិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ សប្បណាកេ វេមតិកោ
 បរិភូញ្ចតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ សប្បណាកេ អប្ប-
 ណាកសញ្ញំ បរិភូញ្ចតិ អនាបត្តិ ។ អប្បណាកេ សប្ប-
 ណាកសញ្ញំ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ អប្បណាកេ វេមតិ-
 កោ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ អប្បណាកេ អប្បណាក-
 សញ្ញំ អនាបត្តិ ។

[២៥៦] អនាបត្តិ សប្បណាកន្តិ អជាជន្លោ
 អប្បណាកន្តិ ជាជន្លោ បរិភោគេន ន មរិស្សន្តិ
 ជាជន្លោ បរិភូញ្ចតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មត្តកស្សតិ ។

ទុតិយសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

បាចិត្តិយកណ្តុ សប្បណាកវគ្គ សិក្ខាបទទី២ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

(២៥៤) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយ ក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តុរួចហើយ ។ ដែលហៅថា ដឹង គឺភិក្ខុ ដឹងខ្លួនឯង ឬពួកអ្នកដទៃប្រាប់ដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុដឹងថាទឹកមានសត្វ មានជីវិត (ឬ) ដឹងថាពួកសត្វនឹងស្លាប់ដោយការប្រើប្រាស់ ហើយប្រើ ប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(២៥៥) ទឹកមានសត្វមានជីវិត ភិក្ខុសំគាល់ថាទឹកមានសត្វមាន ជីវិត ហើយប្រើប្រាស់ទឹកនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុសង្ស័យ ក្នុងទឹកដែលមានសត្វមានជីវិត ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ទឹកមានសត្វមានជីវិត ភិក្ខុសំគាល់ថាទឹកគ្មានសត្វ ហើយប្រើប្រាស់ មិន ត្រូវអាបត្តិ ។ ទឹកគ្មានសត្វ ភិក្ខុសំគាល់ថាមានសត្វ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ទឹកគ្មានសត្វ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ទឹកគ្មានសត្វ ភិក្ខុសំគាល់ថាគ្មានសត្វ មិនត្រូវអាបត្តិ ។

(២៥៦) វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៣ យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុមិនដឹងថាទឹកមានសត្វ (ក្តី) ដឹងថាទឹកគ្មានសត្វរស់ (ក្តី) ដឹងថាពួក សត្វនឹងមិនស្លាប់ដោយការប្រើប្រាស់ (ក្តី) ហើយប្រើប្រាស់១ ភិក្ខុឆ្លើយ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

តតិយសិក្ខាបទ

[២៥៧] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភកវា សាវត្ថយំ
វិហាវតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខុ ជានំ យថាធម្មំ
នីហតាធិការណំ បុនកម្មាយ ឧក្កោដេន្តិ អកតំ កម្មំ
ទុក្ខដំ កម្មំ បុន កាតព្វំ កម្មំ អនីហតំ ទុន្ទិហតំ បុន
នីហន្តតព្វន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិទា ។ បេ ។ តេ ឧដ្ឋា-
យន្តិ វិយន្តិ វិហាចេន្តិ កដំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខុ
ជានំ យថាធម្មំ នីហតាធិការណំ បុនកម្មាយ ឧក្កោ-
ដេស្សន្តិតំ ។ បេ ។ សច្ចំ កេ តុម្ហេ ភិក្ខុវេ ជានំ យថា-
ធម្មំ នីហតាធិការណំ បុនកម្មាយ ឧក្កោដេថាតំ ។
សច្ចំ ភកវាតំ ។ វិគរហំ ពុទ្ធា ភកវា កដំ ហិ នាម
តុម្ហេ មោយបុរិសា ជានំ យថាធម្មំ នីហតាធិការណំ
បុនកម្មាយ ឧក្កោដេស្សថ នេតំ មោយបុរិសា

សិក្ខាបទទី ៣

(២៥៧) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅ
វត្តជេតពាន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះ
ឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដឹងថាអធិករណៈ^(១) ដែលសង្ឃរម្ងាប់សមគួរតាមធម៌
ហើយសើរើ ដើម្បីធ្វើជាថ្មីទៀតថា កម្ម(នោះ) គឺសង្ឃមិនបានធ្វើ
កម្ម(នោះ) គឺសង្ឃធ្វើមិនត្រឹមត្រូវ ពួកយើងត្រូវធ្វើជាថ្មីទៀត កម្មឈ្មោះ
ថា សង្ឃរម្ងាប់ហើយមិនស្រេច រម្ងាប់ហើយមិនល្អ ពួកយើងត្រូវ
រម្ងាប់ជាថ្មីទៀត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។
ភិក្ខុទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយ
ភិក្ខុដឹងថាអធិករណៈ ដែលសង្ឃរម្ងាប់សមគួរតាមធម៌ហើយ មិនគួរ
នឹងសើរើ ដើម្បីធ្វើជាថ្មីទៀតសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ពួកអ្នកឯងដឹងថា
អធិករណៈ ដែលសង្ឃរម្ងាប់សមគួរតាមធម៌ហើយ សើរើដើម្បីធ្វើជាថ្មី
ទៀត ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោស
ថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកដឹងថាអធិករណៈ ដែលសង្ឃ
រម្ងាប់សមគួរតាមធម៌ហើយ មិនគួរនឹងសើរើ ដើម្បីធ្វើជាថ្មីទៀតទេ

១ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី ៨ តេរសកណ្ឌសៀវភៅទី ២ រួចហើយ ។

ពាចិត្តិយករណ្ណ សប្បណាកវគ្គស្ស គតិយសិក្ខាបទស្ស បញ្ចត្តិ

អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោកា-
វាយ ។ បេ ។ ឯវេត្ថ បន ភិក្ខុវេ សមំ សិក្ខាបទំ
ឧទ្ទិសេយ្យថ យោ បន ភិក្ខុ ជាតំ យថាជម្ពំ ជីហ-
តាជីករណំ បុនកម្មាយ ឧក្កោដេយ្យ ចាចិត្តិយន្តំ ។

[២៥៨] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ សមស្មី អត្ថោ អនិប្បតោ
ភិក្ខុតិ ។ ជានាតិ នាម សាមំ វា ជានាតិ អញ្ញោ
វា តស្ស អាហេចេន្តិ សោ វា អាហេចេតិ ។ យ-
ថាជម្ពំ នាម ធម្មេន វិនយេន សត្តុ សាសនេន
កតំ ឯតំ យថាជម្ពំ នាម ។

[២៥៩] អជីករណំ នាម ចត្តារិ អជីករណានិ
វិវាទាជីករណំ អនុវាទាជីករណំ អាបត្តាជីករណំ
តិប្បាជីករណំ ។ បុនកម្មាយ ឧក្កោដេយ្យាតិ
អកតំ កម្ពំ ឧក្កដំ កម្ពំ បុន កាតព្វំ កម្ពំ អនិ-
ហតំ ឧទ្ទិហតំ បុន ជីហនិតព្វន្តិ ឧក្កោដេតិ អាបតិ
ចាចិត្តិយស្ស ។

បាចិត្តិយកណ្ណ សម្មាសម្ពុទ្ធិ សំគ្រប់ទី ៣ សេចក្តីបញ្ញត្តិ

នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែល
មិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរំលឹកតែជ្រះថ្លាឡើងទេ
។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទ
នេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយកាលដឹងថាអធិករណៈដែលសង្ឃរម្ងាប់សម
គួរតាមធម៌ហើយ សើរើដើម្បីធ្វើជាថ្មីទៀត ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(២៥៨) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទ
ទី ១ នៃបាវដិកកណ្ណ ។ ដែលហៅថា ដឹង គឺភិក្ខុដឹងដោយខ្លួនឯងក្តី
ពួកអ្នកដទៃប្រាប់ដល់ភិក្ខុនោះក្តី ភិក្ខុដែលមានរឿងនោះប្រាប់ក្តី ។
ដែលហៅថា សមគួរតាមធម៌ គឺអធិករណៈដែលសង្ឃធ្វើ (គឺរម្ងាប់)
ហើយតាមធម៌តាមរំលឹកតាមពាក្យប្រៀនប្រដៅព្រះសាស្តា នេះហៅថា
សមគួរតាមធម៌ ។

(២៥៩) ដែលហៅថា អធិករណៈ គឺ អធិករណៈមាន ៤ យ៉ាង
គឺវាវាធិករណៈ ១ អនុវាវាធិករណៈ ១ អាបត្តាធិករណៈ ១ កិច្ចា-
ធិករណៈ ១ ។ ពាក្យថា សើរើដើម្បីធ្វើជាថ្មីទៀត គឺភិក្ខុសើរើថា
សង្ឃធ្វើកម្មមិនស្រួច សង្ឃធ្វើកម្មមិនល្អ យើងត្រូវធ្វើជាថ្មីទៀត សង្ឃ
រម្ងាប់កម្មមិនស្រួច សង្ឃរម្ងាប់កម្មមិនល្អ យើងត្រូវរម្ងាប់ជាថ្មីទៀត
ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

វិធីបំផុស មហាវិក្កោ

[២៦០] ធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញា ឧក្កោដេតិ
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ធម្មកម្មេ វេមតិកោ ឧក្កោដេតិ
 អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ ធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញា ឧក្កោ-
 ដេតិ អនាបត្តិ ។ អធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញា អាបត្តិ
 ទុក្ខជស្ស ។ អធម្មកម្មេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 អធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញា អនាបត្តិ ។

[២៦១] អនាបត្តិ អធម្មេន វា វត្ថុន វា នកម្មា-
 រហស្ស វា កម្មំ កតន្តិ ជានន្តោ ឧក្កោដេតិ ឧម្ពត្តកស្ស
 អាទិកម្មកស្សាតិ ។

ធម៌យសំក្កាបវំ ធិដ្ឋិតំ ។

វិសេសបំណិក មហាវិភង្គ

(២៦០) កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយធម៌
 ហើយសេរីឡើង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុ
 មានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយសេរី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ កម្មប្រកប
 ដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ហើយសេរី មិន
 ត្រូវអាបត្តិ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយធម៌
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិន
 ប្រកបដោយធម៌ មិនត្រូវអាបត្តិ ។

(២៦១) វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិទ្ធិបទនេះមាន ៣ យ៉ាង)
 គឺភិក្ខុដឹងថា កម្មដែលសង្ស័យធ្វើហើយដោយកិច្ចដែលមិនមែនជាធម៌ក្តី^(១)
 ដោយពួកក្តី^(២) សង្ស័យធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុដែលមិនគួរដល់កម្មក្តី ហើយសេរី ១
 ភិក្ខុធម៌ ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចាតិ ១ ។

សិទ្ធិបទទី ៣ ចប់ ។

១ បានដល់កម្មដែលធ្វើមិនត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ។ ២ បានដល់កម្មដែលធ្វើបែកខ្វែកផាពួក
 មិនព្រមព្រៀងគ្នា ។

បុត្តសក្កាបទ

[២៦២] តេន សមយេន តុន្នោ កកវា សាវត្ថយំ
វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អាវាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧបនន្នោ សក្យបុត្តោ
សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិសដ្ឋី អាបត្ថំ អាបដ្ឋិត្វា កាតុនោ
សង្ឃិហរិកស្ស ភិក្ខុនោ អាវោចេសិ អហំ អាវុសោ
សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិសដ្ឋី អាបត្ថំ អាបន្នោ មា កស្ស-
ចិ អាវោចេសីតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញាត-
វោ ភិក្ខុ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិសដ្ឋី អាបត្ថំ អាបដ្ឋិត្វា
សង្ឃំ តស្ស អាបត្ថយា បរិវាសំ យាចិ ។ តស្ស
សង្ឃោ តស្ស អាបត្ថយា បរិវាសំ អនាសិ ។ សោ
បរិសន្នោ តំ ភិក្ខុំ បស្សិត្វា ឯតទរោច អហំ អាវុសោ
សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិសដ្ឋី អាបត្ថំ អាបដ្ឋិត្វា សង្ឃំ
តស្ស អាបត្ថយា បរិវាសំ យាចិ តស្ស មេ សង្ឃោ
តស្ស អាបត្ថយា បរិវាសំ អនាសិ សោហំ បរិសាមិ
វេទយាមហំ អាវុសោ វេទយតីតិ មំ អាយស្មា ធាវត្ថ-
តិ ។ កី នុ ខោ អាវុសោ យោ អញ្ញាបិ ឥមំ អាបត្ថំ

សិក្ខាបទទី ៤

(២៦២) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្ត
ជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង
ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ ត្រូវអាបត្តិឈ្មោះសព្វោតនិកសុក្កវិ-
សដ្ឋី^(១) ហើយប្រាប់ដល់ភិក្ខុជាសទ្ធិវិហារិក របស់ព្រះថេរៈជាបងប្អូនថា
នៃអារុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិសព្វោតនិកសុក្កវិសដ្ឋីហើយ លោកកុំប្រាប់
ដល់អ្នកណាឡើយ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបត្រូវអាបត្តិសព្វោត-
និកសុក្កវិសដ្ឋី ហើយសូមនៅបរិវាស ដើម្បីអាបត្តិនោះនឹងសង្ឃ ។
សង្ឃបានឲ្យបរិវាស ដើម្បីអាបត្តិនោះដល់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុនោះ
កំពុងនៅបរិវាស ក៏បានឃើញភិក្ខុដែលព្រះឧបនន្ទ ប្រាប់អាបត្តិនោះ
ហើយបានពោលពាក្យនេះថា នៃអារុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិសព្វោតនិក-
សុក្កវិសដ្ឋី ហើយសុំបរិវាស ដើម្បីអាបត្តិនោះនឹងសង្ឃ សង្ឃ
បានឲ្យបរិវាស ដើម្បីអាបត្តិនោះដល់ខ្ញុំនោះឯង ខ្ញុំនោះកំពុងនៅ
បរិវាស នៃអារុសោ ខ្ញុំសូមប្រាប់ឲ្យដឹង លោកដ៏មានអាយុច្រើន
ទុកទូរ្យខ្ញុំថា ភិក្ខុនេះបានប្រាប់ឲ្យដឹង ។ ភិក្ខុនោះសួរវិញថា
នៃអារុសោ ទុកជាភិក្ខុដទៃណាតែត្រូវអាបត្តិនេះ ភិក្ខុនោះតែង

១ បានប្រែក្នុងសិក្ខាបទទី ១ នៃសង្ឃទិសេសរូបហើយ ។

អាបជ្ជតិ សោចំ ឯវំ ករោត្តតិ ។ ឯវមាវុសោតិ ។
 អយំ អាវុសោ អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ
 សញ្ជេតនិកំ សុត្តរិសដ្ឋី អាបត្ថី អាបជ្ជិតា^(១) សោ មេ
 អាហោចេសិ អហំ អាវុសោ សញ្ជេតនិកំ សុត្តរិសដ្ឋី
 អាបត្ថី អាបន្នោ មា កស្សបិ អាហោចេសិតិ ។ កី បន
 ត្វំ អាវុសោ តំ អាបត្ថី បដិច្ចាទេសិតិ ។ ឯវមាវុសោតិ ។
 អថទោ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុនំ ឯតមត្ថំ អាហោចេសិ ។
 យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧដ្ឋាយន្តិ ជ័យន្តិ
 វិចារេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ជានំ ឧដ្ឋល្ចំ
 អាបត្ថី បដិច្ចាទេស្សតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កីរ ត្វំ ភិក្ខុ
 ភិក្ខុស្ស ជានំ ឧដ្ឋល្ចំ អាបត្ថី បដិច្ចាទេសិតិ ។ សច្ចំ
 ភគវាតិ ។ វិគហិ ពុទ្ធា ភគវា កថំ ហិ នាម ត្វំ
 មោយបុរិស ភិក្ខុស្ស ជានំ ឧដ្ឋល្ចំ អាបត្ថី បដិច្ចាទេ-
 ស្សសិ នេតំ មោយបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ
 បសន្នានំ វា ភិយ្យោកាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ

១ អាបជ្ជិតិបិ ៣៣ ។

វិទ្យាបិដក មហាវិក័ត្ត

ធ្វើយ៉ាងហ្នឹងឬ ។ ភិក្ខុដែលនៅបរិវាសតបថា យ៉ាងហ្នឹងហើយ អារុសោ ។

ភិក្ខុនោះនិយាយថា នៃអារុសោ លោកឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុនេះ
 ត្រូវអាបត្តិសញ្ញាតិកស្យកុវិសដ្ឋីហើយ លោកឧបនន្ទនោះបានប្រាប់ខ្ញុំថា
 នៃអារុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិសញ្ញាតិកស្យកុវិសដ្ឋីហើយ លោកកុំប្រាប់ដល់
 អ្នកណាឡើយ ។ ភិក្ខុដែលនៅបរិវាសនោះនិយាយថា នៃអារុសោ អ្នកបិទ
 បាំងអាបត្តិនោះឬអ្វី ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថាយ៉ាងហ្នឹងហើយ អារុសោ ។ លំ-
 ដាប់នោះឯង ភិក្ខុនោះប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះពោលទោស គឺដៀល
 បន្ទះបង្គាប់ថា ភិក្ខុកាលដឹងហើយមិនគួរនឹងបិទបាំងអាបត្តិអាក្រក់របស់ភិក្ខុ
 ផងគ្នាសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ឮថា
 អ្នកឯងកាលដឹងហើយបិទបាំងអាបត្តិអាក្រក់របស់ភិក្ខុផងគ្នា ពិតមែនឬ ។
 ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះ
 ពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា នៃមោឃបុរស អ្នកឯងកាលបើដឹង
 ហើយមិនគួរនឹងបិទបាំងអាបត្តិអាក្រក់របស់ភិក្ខុផងគ្នាទេ នៃមោឃបុរស
 អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជន
 ដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរំងត់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ

បាចិត្តិយកណ្តោ សប្បណាកវិគ្គស្ស ចក្កត្ថសិក្ខាបទស្ស សិក្ខាបទវិរដ្ឋោ

ឥមំ សិក្ខាបទំ ទុដ្ឋិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស
ជាធំ ទុដ្ឋល្ងំ អាបត្តិ បដិច្ចាទេយ្យ ចាចិត្តិយន្តិ ។

(២៦៣) យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។

ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អធិប្បតោ ភិក្ខុតិ ។
ភិក្ខុស្សាតិ អញ្ញស្ស ភិក្ខុស្ស ។ ជានាតិ នាម សាម
វា ជានាតិ អញ្ញេ វា តស្ស អាហោចន្តិ សោ វា
អាហោចតិ ។ ទុដ្ឋល្ងា នាម អាបត្តិ ចត្តារិ ច ចារាជិ-
កានិ តេស ច សង្ឃាទិសេសា ។ បដិច្ចាទេយ្យតិ
ឥមំ ជាធំត្វា ចោទេស្សន្តិ សារេស្សន្តិ ខុសេស្សន្តិ
វេមេស្សន្តិ មង្គំ កេស្សន្តិ^(១) នាហោចស្សមីតិ ធុរំ និក្ខិត-
មត្ថេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(២៦៤) ទុដ្ឋល្ងាយ អាបត្តិយា ទុដ្ឋល្ងាបត្តិសញ្ញា
បដិច្ចាទេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ទុដ្ឋល្ងាយ អាបត្តិ-
យា វេមតិកោ បដិច្ចាទេតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។
ទុដ្ឋល្ងាយ អាបត្តិយា អទុដ្ឋល្ងាបត្តិសញ្ញា បដិច្ចាទេតិ
អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ អទុដ្ឋល្ងំ អាបត្តិ បដិច្ចាទេតិ

១ ធម្មត្ថេ អវណ្ណំ កវិស្សត្តិបំ កត្តចំ ចោត្តកេ អត្ថំ ។

បាចិត្តយកណ្តា សប្បណាវត្ថុ សិក្ខាបទទី ៤ សិក្ខាបទវិភង្គ

អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ
កាលដឹងហើយបិទបាំងទុកនូវអាបត្តិអាក្រក់ របស់ភិក្ខុផងគ្នា (ភិក្ខុនោះ)
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(២៦៣) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹង
សិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តា ។ ពាក្យថា ភិក្ខុផងគ្នា បានដល់ភិក្ខុដទៃ ។
ដែលហៅថា ដឹងនោះ គឺភិក្ខុដឹងដោយខ្លួនឯងក្តី ពួកអ្នកដទៃប្រាប់ភិក្ខុ
នោះក្តី ភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិនោះប្រាប់ក្តី ។ ដែលហៅថា អាបត្តិអាក្រក់
បានដល់អាបត្តិបារាជិកទាំង៤៨ដង អាបត្តិសង្ឃទិសេសទាំង១៣ដង ។
ពាក្យថា បិទបាំងទុក សេចក្តីថា (ភិក្ខុណា) ត្រាន់តែដាក់ធុរៈថា ភិក្ខុទាំង
ឡាយដឹងនូវភិក្ខុនេះហើយ នឹងចោទ នឹងរំលឹក នឹងដេរ នឹងប្រទេច
នឹងបង្កាប់បង្កាន (ហេតុនោះ) អញមិនបាច់ប្រាប់ឡើយ (ភិក្ខុនោះ)
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(២៦៤) អាបត្តិអាក្រក់ (ធ្ងន់) ភិក្ខុសំគាល់ថាអាបត្តិអាក្រក់ ហើយ
បិទបាំងទុក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ អាបត្តិអាក្រក់ ភិក្ខុសង្ស័យ
ហើយបិទបាំងទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ អាបត្តិអាក្រក់ ភិក្ខុសំគាល់
ថាមិនមែនអាបត្តិអាក្រក់ (ស្រាល) ហើយបិទបាំងទុក ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុបិទបាំងអាបត្តិមិនអាក្រក់ទុក ត្រូវអាបត្តិ

វិទយចំជំពេ មហាវិរាដ្ឋោ

អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អនុបសម្បទ្ធស្ស ទុដ្ឋលំ វា
 អនុដ្ឋលំ វា អដ្ឋាចារំ បដិច្ឆាទេតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 អនុដ្ឋលាយ អាបត្តិយា ទុដ្ឋលាបត្តិសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខ-
 ជស្ស ។ អនុដ្ឋលាយ អាបត្តិយា វេមតិកោ អាបត្តិ
 ទុក្ខជស្ស ។ អនុដ្ឋលាយ អាបត្តិយា អនុដ្ឋលាបត្តិសញ្ញា
 អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

(២៦៥) អនាបត្តិ សង្ឃស្ស កណ្ណានំ វា កលហោ
 វា វិត្តហោ វា វិវាទោ វា កវិស្សត្តិ ឆារោចេតិ សង្ឃ-
 ភេទោ វា សង្ឃរាជំ វា កវិស្សត្តិ ឆារោចេតិ អយំ
 កក្កុទ្យោ ដុសោ ជីវិតន្តរាយំ វា ព្រហ្មចរិយន្ត-
 រាយំ វា កវិស្សត្តិ ឆារោចេតិ អញ្ញោ បដិវ្រេ កិក្ខុ
 អបស្សន្តោ ឆារោចេតិ នច្ឆាទេតុកាមោ ឆារោចេតិ
 បញ្ញាយិស្សតិ សកេន កម្មេនាតិ ឆារោចេតិ ឧម្មត្ត-
 កស្ស អាទិកម្មកស្សតិ ។

ធម្មសិក្ខបទំ និដ្ឋិតំ ។

វិធីបិណ្ឌ មហាវិក្ក

ទុក្ខ ។ ភិក្ខុបិទបាំងសេចក្តីប្រព្រឹត្តិលើសអាត្រា (ជូន) ភិក្ខុមិនអាត្រា
(សាល) ភិក្ខុ របស់អនុបសម្ពន្ធ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ អាបត្តិមិនអាត្រា
ភិក្ខុសំគាល់ថាអាបត្តិអាត្រា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ អាបត្តិមិនអាត្រា ភិក្ខុ
មានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ អាបត្តិមិនអាត្រា ភិក្ខុសំគាល់
ថាអាបត្តិមិនអាត្រា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

(២៦៥) វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៨យ៉ាង)
គឺភិក្ខុមិនប្រាប់ដោយគិតថាសេចក្តីបង្កហេតុភិក្ខុ ដំណោះភិក្ខុ ប្រកួតប្រកាន់ភិក្ខុ
វិវាទនឹងមានដល់សង្ឃ ១ ភិក្ខុមិនប្រាប់ដោយគិតថា សង្ឃនឹងបែក
បាក់ឬសង្ឃនឹងប្រែប្រួល ១ ភិក្ខុមិនប្រាប់ដោយគិតថា ភិក្ខុនេះ កាចអាត្រា
នឹងធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ជីវិត ឬនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យ ១
ភិក្ខុមិនឃើញភិក្ខុទាំងឡាយដទៃដ៏សមគួរ (នឹងប្រាប់) ហើយទានប្រាប់ ១
ភិក្ខុមិនប្រាប់នឹងបិទបាំង ហើយមិនទាន់បានប្រាប់ ១ ភិក្ខុមិនប្រាប់ដោយ
សង្ឃឹមថា ភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិនោះ នឹងប្រាកដដោយកម្មជារបស់ខ្លួន ១
ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៥ ចប់ ។

បញ្ចមសិក្ខាបទី

[២៦៦] តេជ សមយេន ពុទ្ធា ភក្ខវា រាជគហេ
វិហាតិ វេទ្យវេន កលន្តកងិវាបេ ។ តេជ ខោ បន
សមយេន រាជគហេ សត្តរសវត្តិយា ទារកា សហា-
យកា ហោន្តិ ។ ឧចាលិ ទារកា តេសំ បមុខា^(១)
ហោតិ ។ អថខោ ឧចាលិស្ស មាតាបិត្វនំ ឯតទ-
ហោសំ កេជ នុ ខោ ឧចាយេន ឧចាលិ អម្ពាតំ
អច្ចយេន សុខញ្ច ជីវេយ្យ ន ច កំលមេយ្យាតិ ។
អថខោ ឧចាលិស្ស មាតាបិត្វនំ ឯតទហោសំ សច
ខោ ឧចាលិ លេខំ សិក្ខេយ្យ ឯវំ ខោ ឧចាលិ អម្ពាតំ
អច្ចយេន សុខញ្ច ជីវេយ្យ ន ច កំលមេយ្យាតិ ។
អថខោ ឧចាលិស្ស មាតាបិត្វនំ ឯតទហោសំ សច
ខោ ឧចាលិ លេខំ សិក្ខិស្សតិ អន្តលីយោ^(២) ធុត្តា
កវិស្សន្តិ សច ខោ ឧចាលិ កណានំ សិក្ខេយ្យ
ឯវំ ខោ ឧចាលិ អម្ពាតំ អច្ចយេន សុខញ្ច ជីវេយ្យ
ន ច កំលមេយ្យាតិ ។ អថខោ ឧចាលិស្ស មាតាបិត្វនំ

១ ឧ. ម. បាមោក្ខោ ។ ២ អន្តលីយស្សាតិបិ បាមោ ។

សិក្ខាបទទី ៥

(២៦៦) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅ
វត្តវេជ្ជវន ជាកលទ្ធកនិកបស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ សម័យ
នោះឯង ក្នុងក្មេងទាំងឡាយ មានពួក ១៧ នាក់ ជាសំឡាញ់នឹង
គ្នានៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ក្មេងឈ្មោះទុបាលិជាប្រធាននៃក្មេងទាំង
នោះ ។ លំដាប់នោះឯង មាតាបិតាទុបាលិកុមារ បានគិតគ្នាដូច្នេះ
ថា កាលបើឥតអំពីយើងទៅ ទុបាលិតប្បវេសនៅសប្បាយផង មិន
លំបាកផង ដោយទុបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ មាតាបិតារបស់ទុបាលិកុមារ
បានគិតគ្នា ក្នុងរឿងនេះទៀតថា បើទុបាលិនឹងរៀនសរសេរអក្សរ ដល់
ឥតអំពីយើងទៅ ទុបាលិតប្បវេសនៅសប្បាយផង មិនលំបាកផង
ដោយប្រការដូច្នេះ ។ មាតាបិតារបស់ទុបាលិកុមារ បានគិតគ្នា
(ថែម) ក្នុងរឿងនេះថា បើទុបាលិនឹងរៀនសរសេរអក្សរ ម្រាមដៃនឹង
រួយ បើទុបាលិរៀនរាប់ ដល់ឥតអំពីយើងទៅ ទុបាលិតប្បវេសនៅ
សប្បាយផង មិនលំបាកផង ដោយអាការយ៉ាងនេះឯង ។ ទើបមាតាបិតា

ឯតទយោសំ សចេ ខោ ឧចាលំ កណ្តំ សិក្ខា-
 ស្សតិ ឧរស្ស ធុត្តា ករិស្សតិ សចេ ខោ ឧចាលំ
 រូបំ សិក្ខាយ្យ ឯ ខោ ឧចាលំ អម្ពាតំ អច្ចយេន
 សុខញ្ច ជីវេយ្យ ន ច កិលមេយ្យតិ ។ អថខោ
 ឧចាលំស្ស មាតាបិត្វនំ ឯតទយោសំ សចេ ខោ ឧចាលំ
 រូបំ សិក្ខាស្សតិ អក្ខនិស្ស ធុត្តានិ ករិស្សនិ ឥមេ
 ខោ សមណា សក្យបុត្តិយា សុខសីលា សុខសមាទា
 សុភោជនានិ កុញ្ញត្វា និវាតេសុ សយនេសុ សយន្តិ
 សចេ ខោ ឧចាលំ សមណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ
 បព្វជេយ្យ ឯ ខោ ឧចាលំ អម្ពាតំ អច្ចយេន សុខញ្ច
 ជីវេយ្យ ន ច កិលមេយ្យតិ ។

[២៦៧] អស្សោសិ ខោ ឧចាលំ ទារកោ មាតា-
 បិត្វនិ ឥមំ កថាសល្លាបំ ។ អថខោ ឧចាលំ
 ទារកោ យេន តេ ទារកា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វ
 តេ ទារកេ ឯតទរោច ឯវេ មយំ អយ្យា សមណេសុ
 សក្យបុត្តិយេសុ បព្វជិស្សមាតិ ។ សចេ ខោ តំ
 អយ្យ បព្វជិស្សសិ ឯវេ មយំចិ បព្វជិស្សមាតិ ។

វិទ្យាបិដក មហាវិវត្ត

របស់ឧបាលិកុមារ បានគិតគ្នាតទៅទៀតថា បើឧបាលិនឹងរៀនរាប់ នឹង
 លំបាកដល់ទ្រង់ បើឧបាលិរៀនមើលរូបនិមិត្ត ដល់ឥតអំពីយើងទៅ
 ឧបាលិគប្បីរស់នៅជាសុខផង មិនលំបាកផង ដោយអាការយ៉ាងនេះ
 ឯង ។ មាតាបិតាឧបាលិបានគិតគ្នាក្នុងរឿងនេះទៀតថា បើឧបាលិរៀន
 មើលរូបនិមិត្ត ក្មេករបស់ឧបាលិនោះនឹងលំបាក ឃើញតែពួកសមណៈ
 ជាសក្យបុត្រនេះ មានសីលជាសុខ មានសេចក្តីប្រព្រឹត្តិល្អជាសុខ ឆាន់
 ចង្ហាន់ល្អ ស៊ីលើសំណាង ដែលខ្យល់មិនបានចូលទៅ បើឧបាលិ
 ឬសក្តីសំណាក់ សមណៈទាំងឡាយជាសក្យបុត្រ ដល់ឥតអំពីយើងទៅ
 ឧបាលិគប្បីរស់នៅជាសុខផង មិនលំបាកផង ដោយអាការយ៉ាង
 នេះឯង ។

[២៦៧] ទារកឈ្មោះឧបាលិ បានស្តាប់ពាក្យមាតាបិតាចរចាគ្នា
 យ៉ាងនេះហើយ ។ ទើបឧបាលិទារក ចូលទៅរកពួកក្មេងទាំងនោះ លុះ
 ចូលទៅហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងពួកក្មេងទាំងនោះថា នៃអ្នកទាំង
 ឡាយ ពួកអ្នកចូរមក យើងនឹងទៅឬសក្តីសំណាក់សមណៈទាំងឡាយ
 ជាសក្យបុត្រ ។ ក្មេងទាំងនោះនិយាយថា នៃអ្នក បើអ្នកនឹងឬស យើង

អថទោ តេ ទារកា ឯកមេកស្ស មាតាបិតរោ
 ឧបសង្កម្ភិត្វា ឯតទរោច្ចំ អនុជាធាថ អម្ពាតំ អតារស្មា
 អនតារិយំ បព្វជ្ជាយាតិ ។ អថទោ តេសំ ទារកានំ
 មាតាបិតរោ សព្វេបមេ ទារកា សមាទច្ចន្តា កល្យា-
 ណាធិប្បាយាតិ អនុជានីសុ ។ តេ ភិក្ខុ ឧបសង្ក-
 ម្ភិត្វា បព្វជ្ជំ យាចីសុ ។ តេ ភិក្ខុ បព្វាជេសុ
 ឧបសម្មាទេសុ ។ តេ វត្តិយា បច្ចុសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ
 រោទន្តិ យាគុំ ទេថ ភត្តំ ទេថ ខាទន្តិយំ ទេថាតិ ។
 ភិក្ខុ ឯវមាហំសុ អាគមេថាវសោ យាវ វត្តិ វិកាយតិ^(១)
 សចេ យាគុ ភវិស្សតិ បរិស្សថ សចេ ភត្តំ ភវិស្សតិ
 កុញ្ញិស្សថ សចេ ខាទន្តិយំ ភវិស្សតិ ខាទិស្សថ
 នោ ចេ ភវិស្សតិ យាគុ វា ភត្តំ វា ខាទន្តិយំ វា
 បិណ្ឌាយ ចរិត្វា កុញ្ញិស្សថាតិ ។ ឯវមេ ទោ តេ ភិក្ខុ
 ភិក្ខុហំ វុច្ចមានា រោទន្តិយេវ យាគុំ ទេថ ភត្តំ ទេថ
 ខាទន្តិយំ ទេថាតិ សេនាសនំ ឧហទន្តិបិ ឧម្មិហន្តិបិ ។

១ យាវ វិភាគាយ វត្តិយាតិបិ កល្កបិ ហេតុកេ ទិស្សតិ ។

បាបិគ្គិយកណ្ណ សប្បណករត្ថ សិក្ខបទី ៥ និកាម

នឹងបួសយ៉ាងហ្នឹងដែរ ។ ទើបក្មេងទាំងនោះចូលទៅរកមាតាបិតារៀន
 រាល់ខ្លួន ហើយបាននិយាយពាក្យនេះថា សូមលោកម្តាយលោកឪពុក
 អនុញ្ញាតឱ្យយើងខ្ញុំចេញពីផ្ទះទៅបួស ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ។ ទើប
 មាតាបិតាក្មេងទាំងនោះក៏បានអនុញ្ញាតដោយគិតឃើញថា ក្មេងទាំងអស់
 នេះមានចំណង់ស្មើគ្នា មានសេចក្តីប្រាថ្នាល្អ ។ ពួកក្មេងទាំងនោះ
 ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយហើយសូមបព្វជ្ជា ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏បានឱ្យ
 បព្វជ្ជាឧបសម្ព័ន្ធ ។ ពួកភិក្ខុ (បួសថ្មី) នោះ ក្រោកឡើងក្នុងរាត្រី
 សម័យជិតភ្លឺហើយយំទារថា អ្នកទាំងឡាយចូរឱ្យបបរ ចូរឱ្យបាយ
 ចូរឱ្យខាទន័យៈ (នំបំណី) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះថា នែ
 តារុសា អ្នកទាំងឡាយចូរបង្កើនចាំភ្លឺសិន បើមានបបរ អ្នកទាំងឡាយ
 នឹងបានហុតបបរ បើមានបាយ អ្នកទាំងឡាយនឹងបានឆាន់ បើខាទ-
 ន័យៈមាន ពួកអ្នកនឹងបានទំពា បើបបរឬបាយ ឬខាទន័យៈគ្មានទេ
 ពួកអ្នកនឹងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតហើយឆាន ។ ពួកភិក្ខុក្មេងទាំងនោះ
 ដែលភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះក៏ដោយ នៅតែយំទារថា អ្នក
 ទាំងឡាយចូរឱ្យបបរ ចូរឱ្យបាយ ចូរឱ្យខាទន័យៈ ដុះដាក់សេនាសនៈ
 ខ្លះ នោមដាក់ខ្លះ ។

(២៦៨) អស្សោសិ ខោ កកវា វត្ថុយា បច្ចុ-
សសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ ទារកសន្និ សុត្វាន អាយស្សនំ
អានន្នំ អាមន្តេសិ កី ឡ ខោ សោ អានន្ន
ទារកសន្នោតិ ។ អថខោ អាយស្សា អានន្តោ កកវោតោ
ឯតមន្តំ អាហេចេសិ ។ អថខោ កកវា ឯតស្មី
និទានេ ឯតស្មី បករណោ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និទាតាបេត្វា
ភិក្ខុ បដិបុច្ឆិ សច្ចំ កិរ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ជាធំ
ឡនវីសតិវស្សំ បុគ្គលំ ឧបសម្បទេន្នតិ ។ សច្ចំ កក-
វាតិ ។ វិករហិ ពុទ្ធា កកវា កថំ ហិ នាម តេ
ភិក្ខុវេ មោយបុរិសា ជាធំ ឡនវីសតិវស្សំ បុគ្គលំ
ឧបសម្បទេស្សន្នំ ឡនវីសតិវស្សោ ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ
អក្ខមោ ហោតិ សីតស្ស ឡនាស្ស ជិយន្ទាយ
បិទាសាយ ធិសមកកសវាតាតបសិវីសបសម្មស្សនំ
ឡតានំ ឡរាតតានំ វចនបថានំ ឧប្បន្ទានំ សារីកានំ
វេទនានំ ឡត្វានំ តិព្វានំ ឡរានំ កដ្ឋកានំ អសាតានំ
អមនាទានំ ចាលាហារានំ អនិទិត្យសកជាតិកោ ហោតិ
វីសតិវស្សោ ច ខោ ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ ឧមោ ហោតិ

វិសេសបិដក មហាវិក័ត

(២៦៨) ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ក្រោកក្នុងវត្ថុសម័យដ៏ត្រូវបានព្រះ
សម្មាសម្ពុទ្ធក្នុង លុះព្រះហើយក៏ត្រាស់ហៅព្រះអានន្តដ៏មានអាយុមកថា ម្ចាស់
អានន្ត សម្មាសម្ពុទ្ធនោះជាសម្មាសម្ពុទ្ធប្អូនអ្វី ។ ទើបព្រះអានន្តដ៏មានអាយុក្រាប
ទូលដំណើរនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ
ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរចំពោះភិក្ខុទាំង
ឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុទាំងឡាយដឹងហើយ ឲ្យឧប-
សម្បទាដល់បុគ្គលមានអាយុខ្លះពី២០ឆ្នាំ តិចមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ តិចមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ
ទ្រង់បន្ទោសថា នៃភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះដឹងហើយ មិន
គួរនឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់បុគ្គលមានអាយុខ្លះពី២០ឆ្នាំទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
ឡាយ(ធម្មតា) បុគ្គលមានអាយុមិនគ្រប់២០ឆ្នាំ តែងមិនធន់ទ្រាំគ្រឿងក្តៅ
ឃ្លានស្រកសម្ពុស្សរចោមម្ហូបស្បៀងកំដៅថ្ងៃសត្វទីយជាតិ^(១) ទាំងឡាយ
នឹងគន្លងពាក្យដែលបុគ្គលពោលអាក្រក់ នឹងគន្លងពាក្យអាក្រក់ដែល
បុគ្គលនាំមកប្រាប់ នឹងទុក្ខវេទនាប្រជុំក្នុងសរីរៈដ៏ភ្លើងភ្លា រឹង អាក្រក់
មិនស្រួល មិនជាទីគាប់ចិត្ត ជាទីនាំបង្ខំជីវិតដែលកើតឡើងហើយ ចាត់
ជាអ្នកមានជាតិមិនអត់ទ្រាំ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកខាងបុគ្គល

១ បានដល់សត្វមានខ្លួនវែង មានពស់ក្រែបជាដើម ។

បាចិត្តិយកណ្តោ សច្ចាណកវត្ថុស្ស បញ្ចមសំក្កាបទស្ស បញ្ញត្តិ

សីតស្ស ឧណ្ហាស្ស ជិយន្ទាយ បិថាសាយ ខំសមគ-

សវតាតបសីសបសម្មស្សនំ ទុក្ខតានំ ទុក្ខកតានំ វច-

នបថានំ ឧប្បន្នានំ សារីរីកានំ វេទនានំ ទុក្ខានំ តត្វានំ

ទរនំ កដ្ឋកានំ អសាតានំ អមនាថានំ ចាលាហរនំ

អធិវាសកជាតិកោ ហោតិ នេតំ ភិក្ខុវេ អប្បសន្នានំ

វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោកាវាយ ។ បេ ។

ឯវត្ថុ បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យថ

យោ បន ភិក្ខុ ជានំ ឧនរីសតីស្សំ បុគ្គលំ ឧប-

សម្មាទេយ្យ សោ ច បុគ្គលោ អនុបសម្បន្នោ តេ

ច ភិក្ខុ ការយ្ហា ឥទំ តស្មី ចាចិត្តិយន្តំ ។

៣ចិត្តិយកណ្ណ សប្បណាវត្ថុ សិក្ខាបទទី៥ សេចក្តីបញ្ញត្តិ

មានវស្សាគ្រប់២០ ទើបទ្រាំត្រជាក់ក្តៅឃ្លានស្រកសម្ពស្សរេបាមម្ហូស
 ខ្យល់កំដៅថ្ងៃសត្វទីយជាតិទាំងឡាយ នឹងគន្លងពាក្យដែលបុគ្គលពោល
 អាក្រក់មានមក នឹងគន្លងពាក្យអាក្រក់ដែលបុគ្គលនាំមកប្រាប់ នឹងទុក្ខវេ-
 ទនាប្រជុំក្នុងសរីរៈដ៏ក្លៀវក្លាវីងអាក្រក់ មិនស្រួល មិនជាទីគាប់ចិត្ត ជាទីនាំ
 បង្ខំជីវិតដែលកើតឡើងហើយ ចាត់ជាអ្នកមានជាតិអត់ទ្រាំបាន ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះ
 ថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរំលឹកតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះ
 ថា ភិក្ខុណាមួយកាលដឹងហើយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់បុគ្គលដែលមាន
 អាយុមិនទាន់គ្រប់២០ ឆ្នាំ^(១) បុគ្គលដែលមានអាយុមិនទាន់គ្រប់២០ ឆ្នាំ
 នោះក៏នៅជាអនុបសម្បទន៍ដែល ចំណែកភិក្ខុទាំងឡាយនោះ អ្នកប្រាជ្ញ
 គប្បីតិះដៀល នេះជាអាបត្តិបាចិត្តិយ ក្នុងរឿងនោះ ។

១ ពីរបីឆ្នាំបានគ្រប់២០ ហើយ តែនៅខ្វះខែនឹងថ្ងៃ ដូចមនុស្សណាមួយកាលនៅក្នុងផ្ទៃ
 មាតាបានតែ៧ ខែ កាលដែលសម្រាល ។ នៅថ្ងៃ ១៥ កើតខែពិសាខឆ្នាំដូច លុះដល់មកថ្ងៃ ១៥
 កើតខែពិសាខឆ្នាំមេ បាន ២០ ឆ្នាំ ខ្វះ ៣ ខែ លុះតែបង្អង់ឲ្យហួសដល់ថ្ងៃ ១៥ កើតខែស្រាពណ៍
 ឆ្នាំមេ ហើយរាប់យក ៧ ខែក្នុងផ្ទៃនឹងអធិកមាស ២ ខែមកផ្សំផង ទើបបានគ្រប់ ២០ ឆ្នាំគត់ ។

វិទ្យាបិដកេ មហាវិកង្គោ

[២៦៩] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថោ អដិប្បតោ
 ភិក្ខុតិ ។ ជានាតិ នាម សាមំ វា ជានាតិ អញ្ញោ វា
 តស្ស អាហាចេន្តិ សោ វា អាហាចេតិ ។ ឧនវីសតិវស្សោ
 នាម អប្បត្តវីសតិវស្សោ ។ ឧបសម្មាទេស្សមីតិ កណំ
 វា អាចរិយំ វា បត្តំ វា បីរំ វា បរិយេសតិ សីមំ វា
 សម្មន្ទតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ ញត្តិយា ទុក្កជំ ។
 ទ្ធិហិ កម្មវាចាហិ ទុក្កជា ។ កម្មវាចាបរិយោសានេ
 ឧបជ្ឈាយស្ស អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស កណាស្ស ច
 អាចរិយស្ស ច អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។

[២៧០] ឧនវីសតិវស្សោ ឧនវីសតិវស្សសញ្ញា ឧប-
 សម្មាទេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧនវីសតិវស្សោ
 វេមតិកោ ឧបសម្មាទេតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ ឧនវី-
 សតិវស្សោ បរិបុណ្ណវីសតិវស្សសញ្ញា ឧបសម្មាទេតិ
 អនាបត្តិ ។ បរិបុណ្ណវីសតិវស្សោ ឧនវីសតិវស្សសញ្ញា

វិធីបិណ្ឌ មហាវិក័ត

(២៦៩) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹង ស្ថិតាបទទី ១ នៃបាពជីកកណ្ឌ ។ ដែលហៅថា ដឹង គឺភិក្ខុនោះដឹងដោយ ខ្លួនឯងក្តី ពួកភិក្ខុដទៃប្រាប់ដល់ភិក្ខុនោះក្តី កុលបុត្រដែលនឹងឧបសម្បទា នោះប្រាប់ក្តី ។ បុគ្គលដែលមានវស្សាមិនទាន់ដល់២០ ឆ្នាំ ហៅថាមាន វស្សាមិនទាន់គ្រប់ ២០ ឆ្នាំ ។ ភិក្ខុគិតថាអញនឹងឲ្យឧបសម្បទា ហើយ ស្វែងរកគណៈសង្ឃក្តី អាចារ្យក្តី បាត្រក្តី ចីវរក្តី សន្មតសីមា (ថ្មី) ក្តី ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងខណៈចប់ញាតិ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ទាំងឡាយ ក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរដង ។ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គណៈសង្ឃនឹងអាចារ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាស្រេច ។

(២៧០) កុលបុត្រមានវស្សាមិនគ្រប់ ២០ ភិក្ខុសំគាល់ថាមាន វស្សាមិនគ្រប់ ២០ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កុលបុត្រ មានវស្សាមិនគ្រប់ ២០ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ កុលបុត្រមានវស្សាមិនគ្រប់ ២០ ភិក្ខុសំគាល់ថា មានវស្សាគ្រប់ ២០ ហើយឲ្យឧបសម្បទា មិនត្រូវអាបត្តិ ។ កុលបុត្រ មានវស្សាគ្រប់ ២០ ភិក្ខុសំគាល់ថា មានវស្សាមិនគ្រប់ ២០ ត្រូវអាបត្តិ

អាបត្តិ ធុត្តជស្ស ។ បរិបុណ្ណវីសតិវស្ស វេមតិកោ

អាបត្តិ ធុត្តជស្ស ។ បរិបុណ្ណវីសតិវស្ស បរិបុណ្ណវីស-

តិវស្សសញ្ញា អនាបត្តិ ។

(២៧០) អនាបត្តិ ឧទ្ទិសតិវស្ស បុគ្គលំ បរិបុណ្ណ-

វីសតិវស្សសញ្ញា ឧបសម្បទេតិ បរិបុណ្ណវីសតិវស្ស

បរិបុណ្ណវីសតិវស្សសញ្ញា ឧបសម្បទេតិ ឧប្បត្តកស្ស

អាទិកម្មកស្សតិ ។

បញ្ចមសិក្ខាបទំ ធីដ្ឋិតំ ។

បាចិត្តិយកណ្ណ សញ្ញាណករត្ថ សិក្ខាបទទី ៥ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

ទុក្ខដ ។ កុលបុត្រមានវស្សាគ្រប់ ២០ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ ។ កុលបុត្រមានវស្សាគ្រប់ ២០ ភិក្ខុសំគាល់ថា មានវស្សាគ្រប់ ២០
មិនត្រូវអាបត្តិ ។

(២៧១) វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៤ យ៉ាង)
គឺភិក្ខុសំគាល់បុគ្គលដែលមានវស្សាមិនបានគ្រប់ ២០ ថាមានវស្សាគ្រប់ ២០
ហើយឲ្យឧបសម្បទា ១ ភិក្ខុសំគាល់បុគ្គលដែលមានវស្សាគ្រប់ ២០ ថា
មានវស្សាគ្រប់ ២០ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ១ ភិក្ខុត្ថ ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៥ ចប់

ឯងសិក្ខាបទី

[២៧២] តេជ សមយេន តុទ្ធោ កកវា សាវត្ថយំ
វិហាតិ ជេតវេន អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។
តេជ ខោ បន សមយេន អញ្ញាតវេ សត្តោ រាជ-
កហា បដិយាលោកំ កន្ធការោ ហោតិ ។ អញ្ញាតវេ
កិត្តុ តេ មនុស្សេ ឯតទវេច អហិមិ អាយស្មន្តេហិ
សន្ធិ កមិស្សមីតិ ។ មយំ ខោ កន្ធ�េ សុត្ថំ បរិហា-
វិស្សាមាតិ ។ បដាធាថាវសោតិ ។ អស្សោសុំ ខោ
កម្មិតា សត្តោ កិវ សុត្ថំ បរិហាវិស្សតីតិ តេ មគ្គ
បរិយុដ្ឋិសុ ។ អថខោ តេ កម្មិតា តំ សត្ថំ កហេត្វា
អច្ឆិទ្ធិត្វា តំ កិត្តុំ ឯតទវេច កស្ស ត្វំ កន្ធ�េ ផានំ
ថេយ្យសត្តេន សន្ធិ កច្ឆសីតិ បលិត្តត្វា មុញ្ញសុ ។
អថខោ សោ កិត្តុ សាវត្ថំ កន្ធា កិត្តុនំ ឯតមត្ថំ
អារាចេសំ ។ យេ តេ កិត្តុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ
ឧដ្ឋាយន្តិ ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ កកំ ហិ នាម កិត្តុ ផានំ

សិក្ខាបទទី ៦

(២៧២) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្ត
ជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះ
ឯង មានពួកឈ្មួញរទេះ១ ពួក មានសេចក្តីប្រាថ្នាចេញពីក្រុងរាជគ្រឹះ
ហើយទៅកាន់ប្រទេសឈ្មោះបដិយាលោក ។ ភិក្ខុ ១ រូបបាន
និយាយពាក្យនេះនឹងមនុស្សទាំងនោះថា អាត្មានឹងទៅជាមួយនឹងអ្នកដ៏
មានអាយុទាំងឡាយដែរ ។ ពួកមនុស្សទាំងនោះនិយាយវិញថា
សូមទាន ពួកយើងនឹងគេចវេទន៍ឲ្យរួចពន្ធទេតី ។ ភិក្ខុនោះនិយាយថា
នៃអ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរដឹងចុះ ។ ពួកអ្នកធ្វើ
ការគយបានឮគេនិយាយថា ពួកឈ្មួញនឹងគេចវេទន៍ឲ្យរួចពន្ធ ហើយ
ចាំស្តាត់ពួកមនុស្សទាំងនោះក្នុងផ្នូរ ។ ឯពួកអ្នកធ្វើការគយនោះក៏ចាប់រឹប
យកពួកឈ្មួញរទេះនោះ ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនោះ
ថា ទានប្រាស លោកដឹងហើយ ហេតុអ្វីបានជាទៅជាមួយនឹងពួក
ឈ្មួញរទេះដែលគេចវេទន៍ឲ្យរួចពន្ធ ថាដូច្នោះហើយក៏ចាប់យកភិក្ខុនោះទុក
ហើយលែងទៅ ។ លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុនោះទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថីហើយ
ប្រាប់ដំណើរនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តី
ប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្ត
បង្ហាត់ថា ភិក្ខុដឹងហើយ មិនគួរនឹងបបួលគ្នាដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា

បាចិត្តិយកណ្តោ សប្បណារិក្ខស្ស ធម្មសិក្ខាបទស្ស បញ្ញត្តិ

ថេយ្យសត្តេន សទ្ធិ សំវិជាយ ឯកទ្វានមក្កំ បដិ-
 បដ្ឋិស្សតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កេវ ភំ ភិក្ខុ ជានំ ថេយ្យ-
 សត្តេន សទ្ធិ សំវិជាយ ឯកទ្វានមក្កំ បដិបដ្ឋសីតិ ។
 សច្ចំ ភកកាតិ ។ វិកេហិ ពុទ្ធា ភកកា កងំ ហិ នាម
 ភំ មោយបុរិស ជានំ ថេយ្យសត្តេន សទ្ធិ សំវិជាយ
 ឯកទ្វានមក្កំ បដិបដ្ឋិស្សសិ នេតំ មោយបុរិស
 អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោកា-
 វាយ ។ បេ ។ ឯវេញ បន ភិក្ខុវេ សមំ សិក្ខាបទំ
 ឧទ្ទិសេយ្យថ យោ បន ភិក្ខុ ជានំ ថេយ្យសត្តេន
 សទ្ធិ សំវិជាយ ឯកទ្វានមក្កំ បដិបដ្ឋេយ្យ អន្តមសោ
 តាមន្តរម្បិ ចាចិត្តិយន្តិ ។

(២៧៣) យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ សមស្មី អត្ថោ អជិប្បតោ
 ភិក្ខុតិ ។ ជានាតិ នាម សាមំ វា ជានាតិ អញ្ញោ
 វា តស្ស អាហេចន្តិ សោ វា អាហេចេតិ ។ ថេយ្យ-
 សត្តោ នាម ចោរា កតកក្ខា វា ហោន្តិ អក-
 តកក្ខា វា រាជានំ វា ថេយ្យំ កច្ឆន្តិ សុត្តំ វា

បាចិត្តិយកណ្ត ឈ្មោះសិក្ខាបទទី៦ សេចក្តីបញ្ញត្តិ

មួយអំឡើងដោយពួកឈ្មួញគេចវាងឲ្យរួចពន្ធសោះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ត្រាស់សួរថា នៃភិក្ខុ ពួចា អ្នកដឹងហើយបបួលគ្នាដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា
 មួយអំឡើងដោយពួកឈ្មួញដែលគេចវាងឲ្យរួចពន្ធ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុនោះ
 ត្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ
 ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកដឹងហើយមិនគួរនឹងបបួលគ្នាដើរផ្លូវ
 ឆ្ងាយជាមួយគ្នា មួយអំឡើងដោយពួកឈ្មួញដែលគេចវាងឲ្យរួចពន្ធទេ នៃ
 មោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា
 ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរំងឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះ
 ថា ភិក្ខុណាមួយដឹងហើយ បបួលគ្នាដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា មួយអំឡើង
 ដោយពួកឈ្មួញជាចោរ ដោយហេតុទៅសូម្បីចន្លោះស្រុកមួយ
 ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(២៧៣) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹង
 សិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ត ។ ដែលហៅថា ដឹង គឺភិក្ខុដឹងដោយ
 ខ្លួនឯងក្តី ពួកអ្នកដទៃប្រាប់ភិក្ខុនោះក្តី ពួកឈ្មួញនោះប្រាប់ក្តី ។
 ដែលហៅថាពួកឈ្មួញជាចោរ គឺពួកចោរដែលធ្វើការ (លួច) ហើយក្តី
 មិនបានធ្វើការ (លួច) ហើយក្តី ដល់នូវកិរិយាលួច (របស់) ស្តេចក្តី

វិទ្យាបិដកេ មហាវិភង្គោ

បរិហារន្តំ ។ សន្ធិន្តំ ឯកតោ ។ សំវិធាយាតិ កច្ឆា-
 មារុសោ កច្ឆាម កន្តេ កច្ឆាម កន្តេ កច្ឆាមារុសោ
 អន្តេ វា ហិយ្យោ វា បរេ វា កច្ឆាមាតិ សំវិទហតិ
 អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អន្តមសោ តាមន្តរម្បីតិ កុក្ក-
 ជសឡាតេ តាមេ តាមន្តរេ តាមន្តរេ អាបត្តិ ចាចិត្តិ-
 យស្ស ។ អតាមកេ អរញ្ញោ អន្ស្សយោជនេ អន្ស្សយោជនេ
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[២៧២] ថេយ្យសត្តេ ថេយ្យសត្តសញ្ញី សំវិធាយ
 ឯកច្ឆានមក្កំ បដិបន្នតិ អន្តមសោ តាមន្តរម្បី អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។ ថេយ្យសត្តេ វេមតិកោ សំវិធាយ
 ឯកច្ឆានមក្កំ បដិបន្នតិ អន្តមសោ តាមន្តរម្បី អាបត្តិ
 ទុក្ខជស្ស ។ ថេយ្យសត្តេ អថេយ្យសត្តសញ្ញី សំវិធាយ
 ឯកច្ឆានមក្កំ បដិបន្នតិ អន្តមសោ តាមន្តរម្បី អនា-
 បត្តិ ។ កិក្កុ សំវិទហតិ មនុស្សា ន សំវិទហន្តំ
 អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អថេយ្យសត្តេ ថេយ្យសត្តសញ្ញី

វិទ្យាបិដក មហាវិញ្ញាណ

គេចវាងឲ្យរួចពន្ធក្តី ។ ពាក្យថា មួយអន្លើ គឺជាមួយគ្នា ។ ពាក្យថា បឋម
 គឺកុំនឹងឈ្លាញបឋមគ្នាថា នៃអារុសោ យើងនឹងទៅ បតិគ្រលោកដ៏
 ចំរើន យើងនឹងទៅ បតិគ្រលោកដ៏ចំរើន យើងនឹងទៅ នៃអារុសោ
 យើងនឹងទៅ យើងនឹងទៅក្នុងថ្ងៃនេះក្តី ស្តេចក្តី ខានស្តេចក្តី ក៏ក្តីនោះ
 ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ ពាក្យថា ដោយហោចទៅសូម្បីចន្លោះស្រែកមួយ
 សេចក្តីថា ក៏ក្តីដើរទៅក្នុងស្រែកមានចម្ងាយល្មមមានហើរដល់ ត្រូវ
 អាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ចន្លោះស្រែក ។ ក៏ក្តីដើរទៅក្នុងព្រៃមិនមែន
 ជាស្រែក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ ។ កន្លះយោជន៍ ។

(២៧២) ពួកឈ្លាញដែលជាចោរ ក៏ក្តីសំគាល់ថាពួកឈ្លាញ
 ជាចោរ ហើយបឋមគ្នាដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា ដោយហោចទៅសូម្បី
 ចន្លោះស្រែកមួយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពួកឈ្លាញដែលជាចោរ ក៏ក្តី
 មានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយបឋមគ្នាដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា ដោយហោច
 ទៅសូម្បីចន្លោះស្រែកមួយ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ ពួកឈ្លាញដែលជាចោរ
 ក៏ក្តីសំគាល់ថា មិនមែនពួកឈ្លាញជាចោរ ហើយបឋមគ្នាដើរផ្លូវឆ្ងាយ
 ជាមួយគ្នា ដោយហោចទៅសូម្បីចន្លោះស្រែកមួយ មិនត្រូវអាបត្តិ ។
 ក៏ក្តីបឋម តែមនុស្សទាំងឡាយមិនបឋម (ក៏ក្តីនោះ) ត្រូវអាបត្តិ
 ទុកដ ។ ពួកឈ្លាញមិនមែនជាចោរ ក៏ក្តីសំគាល់ថាពួកឈ្លាញជាចោរ

បាចិត្តិយកណ្តោ សប្បណាកវគ្គស្ស ធម្មសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តវារោ

អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អថយ្យសត្តោ វេមតិកោ អាបត្តិ
ទុក្ខជស្ស ។ អថយ្យសត្តោ អថយ្យសត្តសញ្ញា
អនាបត្តិ ។

(២៧៥) អនាបត្តិ អសំវិទហិត្វា កច្ចតិ មនុស្សា
សំវិទហិត្តិ ភិក្ខុ ន សំវិទហិតិ វិសង្កេតេន កច្ចតិ
អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មត្តកស្សតិ ។

ធម្មសិក្ខាបទំ និដ្ឋតំ ។

បាច័ត្តិយកណ្ណ សប្បណាកវគ្គ សិក្ខាបទទី ៦ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

(ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ពួកឈ្មួញមិនមែនជាចោរ ភិក្ខុសង្ឃៗ (ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខ ។ ពួកឈ្មួញមិនមែនជាចោរ ភិក្ខុសំគាល់ថាពួកឈ្មួញមិនមែនជា
ចោរ មិនត្រូវអាបត្តិ ។

(២៧៥) វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៦ យ៉ាង)
គឺភិក្ខុមិនបបួលហើយទៅ១ មនុស្សទាំងឡាយបបួល ភិក្ខុមិនបបួល១
ភិក្ខុទៅដោយខុសសង្កេត^(១) ១ ភិក្ខុទៅព្រោះមានសេចក្តីអន្តរាយ ១
ភិក្ខុឆ្គិត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៦ ចប់ ។

១ បានដល់ភិក្ខុបបួលទៅថ្ងៃនេះ ពេលនេះ តែមិនបានទៅតាមថ្ងៃ តាមពេលដែលបាន
កំណត់នោះ ។

សត្វមស័ក្ខាបទី

(២៧៦) តេន សមយេន ពុទ្ធា កកវា សាវត្ថិយំ
វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ កោសលេសុ
ជនបទេសុ សាវត្ថិ កច្ចន្តោ អញ្ញតវេន តាមទ្វារេន
អតិក្កមតិ ។ អញ្ញតរា ឥត្ថិ សាមិកេន សហ កណ្ឌិត្យា
តាមតោ និក្ខមិត្យា តំ ភិក្ខុំ បស្សិត្យា ឯតទរោច កហំ
កន្តេ អយ្យោ កមិស្សតីតិ ។ សាវត្ថិ ខោ អហំ កកំនិ
កមិស្សាមីតិ ។ អហំ អយ្យេន សន្និ កមិស្សាមីតិ ។
ឯយ្យាសិ កកំនិ ។ អថខោ តស្សា ឥត្ថិយា សាមិកោ
តាមតោ និក្ខមិត្យា មនុស្សេ បុច្ឆិ អបយ្យា ឯវ្យុបំ ឥត្ថិ
បស្សយ្យាវាតិ ។ ឯសយ្យ បព្វជិតេន សហ កច្ចតិ-
តិ ។ អថខោ សោ បុរិសោ អនុតន្តិត្យា តំ ភិក្ខុំ កហិត្យា
អាគោដេត្យា មុញ្ចំ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ អញ្ញតរស្មី
រុក្ខមូលេ^(១) បច្ចបេន្តោ និសីទិ ។ អថខោ សា ឥត្ថិ
តំ បុរិសំ ឯតទរោច នាយ្យ សោ ភិក្ខុ មំ និប្បាទេសិ

១ ឯត្ថន្តរេ បត្តំ វេយ្យាតិ កត្តចំ ចោត្តកេ អត្ថំ ។

សិក្ខាបទទី ៧

(២៧៦) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលឆ្លង់នៅវត្តជេត-
ពនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ១រូប
៖ ទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថីក្នុងកោសលជនបទ បានចេញទៅតាមទ្វារមួយ ។
ស្រី ១ នាក់ឈ្មោះនឹងប្តីហើយចេញពីស្រុកទៅ ឃើញភិក្ខុនោះហើយ
បាននិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកម្ចាស់នឹងទៅទីណា ។
ភិក្ខុនោះនិយាយថា នែនាង អាត្មានឹងទៅក្រុងសាវត្ថី ។ ស្រីនោះ
និយាយថា ខ្ញុំម្ចាស់នឹងទៅជាមួយលោកម្ចាស់ដែរ ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា
មកចុះ នាង ។ ខណៈនោះឯង ប្តីនៃស្រីនោះចេញពីស្រុកទៅហើយ
សួរមនុស្សទាំងឡាយថា នែអ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយបានឃើញ
ស្រីមានរូបរាងយ៉ាងនេះទេ ។ គេប្រាប់ថា នែអ្នក ស្រីនោះទៅ
ជាមួយនឹងអ្នកបួសទៅហើយ ។ ទើបបុរសនោះទៅតាមចាប់ភិក្ខុនោះ វាយ
ហើយលែងទៅ ។ ភិក្ខុនោះទ្រមត្រាត្រាអង្គុយនៅក្បែរគល់ឈើ ១ ដើម
ក្នុងកាលនោះ ។ ឯស្រីនោះបាននិយាយពាក្យនេះនឹងបុរសនោះ
ថា នែអ្នក ភិក្ខុនោះមិនមែនបបួលណែនាំខ្ញុំមកទេ តែថាខ្ញុំឯង

ពាចិត្តិយកណ្តោ សប្បណាកវិក្ខុស្ស សត្តមសិក្ខាបទស្ស បញ្ញត្តិ

អថេច អហមេវ តេន ភិក្ខុនា សង្ខី កុច្ឆាមិ អការាកោ
 សោ ភិក្ខុ កុច្ឆ នំ ឧមាបេហិតិ ។ អថេចា សោ
 បុរិសោ តំ ភិក្ខុំ ឧមាបេសិ ។ អថេចា សោ ភិក្ខុ
 សាវត្ថី កុច្ឆា ភិក្ខុនំ ឯតមត្ថំ អាហារេចសិ ។ យេ តេ
 ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តំ ជ័យន្តំ វិចា-
 ចេន្តំ កថំ ហិ នាម ភិក្ខុ មាតុត្តាមេន សង្ខី សំវិជាយ
 ឯកទ្វានមក្កំ បដិបទ្ធិស្សតីតិ ។ បេ ។ សង្ខំ កិរ ត្វំ
 ភិក្ខុ មាតុត្តាមេន សង្ខី សំវិជាយ ឯកទ្វានមក្កំ
 បដិបទ្ធិសីតិ ។ សង្ខំ កកវាតិ ។ វិកវហិ ពុទ្ធា កកវា
 កថំ ហិ នាម ត្វំ មោយបុរិស មាតុត្តាមេន សង្ខី
 សំវិជាយ ឯកទ្វានមក្កំ បដិបទ្ធិស្សសំ នេតំ មោយ-
 បុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា
 ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវត្ថា បន ភិក្ខុវេ ឥមំ
 សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យេថ យោ បន ភិក្ខុ មាតុត្តាមេន
 សង្ខី សំវិជាយ ឯកទ្វានមក្កំ បដិបទ្ធិយ្យ អន្តមសោ
 កាមន្តរម្យំ ចាចិត្តិយន្តំ ។

បាចិត្តយកណ្ត សប្បណាវត្ត សិក្ខាបទទី ៧ សេចក្តីបញ្ញត្តិ

៖ វាជាមួយនឹងភិក្ខុនោះទេតើ ភិក្ខុនោះមិនមែនជាអ្នកធ្វើ (សេចក្តីខុស) ទេ
អ្នកចូរទៅឲ្យភិក្ខុនោះអត់ទោសទៅ ។ ទើបបុរសនោះ សូមទោសនឹងភិក្ខុ
នោះ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនោះទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថីហើយប្រាប់ដំណើរនេះ
ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។
ភិក្ខុទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្កាប់ថា ភិក្ខុមិនគួរនឹងបបួលគ្នា
ហើយដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា មួយអន្លើដោយមាតុត្រាមសោះ ។ បេ ។
ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ឮថាអ្នកឯងបបួលគ្នាហើយ
ដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា មួយអន្លើដោយមាតុត្រាម ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុនោះ
ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ
ទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរនឹងបបួលគ្នាដើរផ្លូវឆ្ងាយ
ជាមួយគ្នា មួយអន្លើដោយមាតុត្រាមទេ ។ នែមោឃបុរស អំពើនេះ
មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែល
ជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរំងឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ
បបួលគ្នាដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា មួយអន្លើដោយមាតុត្រាម ដោយហោច
ទៅសម្លឹងទន្លេស្រុកមួយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២៧៧] យោ បដាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អធិប្បតោ
 ភិក្ខុតិ ។ មាតុត្តាមោ ឆាម មនុស្សីត្ថី ន យក្ខី ន
 បេតិ ន តិរច្ឆានគតា វិញ បដិពលា សុភាសិតទុក្ខា-
 សំតំ ទុដ្ឋល្លាទុដ្ឋល្លំ អាជានិគំ ។ សង្ខិន្ទំ ឯកតោ ។
 សំវិជាយាតិ កច្ឆាម កតំនិ កច្ឆាម អយ្យ កច្ឆាម
 អយ្យ កច្ឆាម កតំនិ អដ្ឋ វា ហិយ្យោ វា បរេ វា
 កច្ឆាមាតិ សំវិទហាតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ អន្តមសោ
 តាមន្តរម្បិ កុក្កដសម្បតេ តាមេ តាមន្តរេ តាមន្តរេ
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អក្កាមកេ អរញ្ញេ អឡ្ហយោ-
 ជនេ អឡ្ហយោជនេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[២៧៨] មាតុត្តាមេ មាតុត្តាមសញ្ញា សំវិជាយ
 ឯកទ្វានមកំ បដិបដ្ឋតិ អន្តមសោ តាមន្តរម្បិ អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។ មាតុត្តាមេ រេមតិកោ សំវិជាយ
 ឯកទ្វានមកំ បដិបដ្ឋតិ អន្តមសោ តាមន្តរម្បិ អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។ មាតុត្តាមេ អមាតុត្តាមសញ្ញា សំវិជាយ

វិធីបដិសេធ មហាវិវត្ត

(២៧៧) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នា
នឹងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្ត ។ ដែលហៅថា មាតុត្រាម សំដៅ
យកមនុស្សស្រី មិនសំដៅយកយក្សស្រី ប្រេតស្រី តិរច្ឆានញ្ចិទេ
មនុស្សស្រីនោះគោរពជាអ្នកដ៏ក្តីអាចដឹងសព្វ នូវពាក្យដែលគេពោលល្អ
ពោលអាក្រក់ ពាក្យទ្រគោះ មិនមែនពាក្យទ្រគោះ ។ ពាក្យថា មួយ-
អន្លើ គឺជាមួយគ្នា ។ ពាក្យថា បបួលគ្នា គឺភិក្ខុនឹងមាតុត្រាមបបួលគ្នាថា
នែនាង យើងនឹងទៅ លោកម្ចាស់ យើងនឹងទៅ លោកម្ចាស់ យើងនឹងទៅ
នែនាង យើងនឹងទៅ យើងនឹងទៅថ្ងៃនេះ ថ្ងៃស្អែក ឬខានស្អែក ភិក្ខុនោះ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ពាក្យថា ដោយហោចទៅ សូម្បីចន្លោះស្រែកមួយ
គឺភិក្ខុទៅក្នុងស្រែកមានចម្ងាយល្មមមានហើរទៅដល់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ
គ្រប់ចន្លោះស្រែក ។ ភិក្ខុដើរទៅក្នុងព្រៃមិនមែនជាស្រែក ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយ គ្រប់កន្លះយោជន៍ ។

(២៧៨) មាតុត្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថាមាតុត្រាម ហើយបបួលដើរ
ផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា ដោយហោចទៅសូម្បីចន្លោះស្រែកមួយ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយ ។ មាតុត្រាម ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយបបួលដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា
ដោយហោចទៅសូម្បីចន្លោះស្រែកមួយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ មាតុត្រាម
ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនមាតុត្រាម ហើយបបួលដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា

បាបិភ្លឹយកណ្តោ សប្បណាវវុត្តស្ស សត្តមសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តិវិហោ

ឯកទ្វានមក្កំ បដិបជ្ជតិ អន្តមសោ តាមន្តរម្បី អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។ ភិក្ខុ សំវិទហតិ មាតុត្តាមោ ន
 សំវិទហតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ យត្ថិយា វា បេតិយា
 វា បណ្ឌាកេន វា តិរច្ឆានកតមនុស្សវិក្ខហិតិយា វា
 សន្និ សំវិជាយ ឯកទ្វានមក្កំ បដិបជ្ជតិ អន្តមសោ
 តាមន្តរម្បី អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អមាតុត្តាមេ មាតុត្តា-
 មសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អមាតុត្តាមេ វេមតិកោ
 អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អមាតុត្តាមេ អមាតុត្តាមសញ្ញា
 អនាបត្តិ ។

(២៧៩) អនាបត្តិ អសំវិទហិត្វា កច្ចតិ មាតុត្តាមោ
 សំវិទហតិ ភិក្ខុ ន សំវិទហតិ វិសង្កេតេន កច្ចតិ
 អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិតកស្សតិ ។

សត្តមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

បាចិត្តិយកណ្តា សប្បណាករត្ថ សិក្ខាបទទី ៧ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

ដោយហោចទៅសូម្បីចន្លោះស្រែកមួយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុ
 បបួល មាតុត្រាមមិនបបួល ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ភិក្ខុបបួលដើរផ្លូវឆ្ងាយ
 ជាមួយគ្នា មួយអន្លើដោយយក្សស្រី ប្រេតស្រី មនុស្សឡើយនឹងតិរច្ឆានញី
 មានរាងដូចមនុស្ស ដោយហោចទៅសូម្បីចន្លោះស្រែកមួយ ត្រូវអាបត្តិ
 ទុក្ខ ។ មិនមែនមាតុត្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថាមាតុត្រាម ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។
 មិនមែនមាតុត្រាម ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ មិនមែន
 មាតុត្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនមាតុត្រាម មិនត្រូវអាបត្តិ ។

(២៧៩) វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៦យ៉ាង)

គឺភិក្ខុមិនបបួលហើយទៅ១ មាតុត្រាមបបួល ភិក្ខុមិនបបួល១ ភិក្ខុទៅ
 ដោយខុសសង្កេត១ ភិក្ខុទៅពោះមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆត១
 ភិក្ខុដើមបញ្ចត្តិ១ ។

សិក្ខាបទទី ៧ ចប់ ។

អង្គបណ្ឌិត

(២៨០) តេជ សមយេន តុន្តា ភក្កា សាវត្ថយំ
វិហាតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេជ
ទោ បន សមយេន អវិជ្ជស្ស នាម ភិក្ខុនោ កង្ខា^(១)តា-
ជិបុព្វស្ស វិវាហំ ចាបកំ ទិដ្ឋិតតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ
តថាហំ ភក្កតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជាតាមិ យថា យេមេ
អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភក្កតា តេ បដិសេវតោ នាលំ
អន្តរាយាយាតិ ។ អស្សោសុំ ទោ សម្ពហុណ ភិក្ខុ
អវិជ្ជស្ស កិរ នាម ភិក្ខុនោ កង្ខាតាជិបុព្វស្ស វិវាហំ
ចាបកំ ទិដ្ឋិតតំ ឧប្បន្នំ តថាហំ ភក្កតា ធម្មំ ទេសិតំ
អាជាតាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភក្ក-
តា តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្តរាយាយាតិ ។ អថទោ
តេ ភិក្ខុ យេន អវិជ្ជា ភិក្ខុ កង្ខាតាជិបុព្វោ តេនុប-
សង្កមីសុ ឧបសង្កមីតា អវិជ្ជំ ភិក្ខុំ កង្ខាតាជិបុព្វំ ឯត-
ទេវេច្ចំ សច្ចំ កិរ តេ អារុសោ អវិជ្ជំ វិវាហំ ចាបកំ

សិក្ខាបទទី ៨

(២៨០) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្ត
៖ឝតន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ
ឈ្មោះអរិដ្ឋជាកូននៃត្រកូលអ្នកសម្លាប់ត្នាត មានទិដ្ឋភាពក្រក់មានសភាព
យ៉ាងនេះកើតឡើងដូច្នេះថា ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ
សំដែងថា តែងធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះមិនអាចធ្វើសេចក្តី
អន្តរាយដល់អ្នកសេព ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះ ។ ភិក្ខុជាច្រើនរូបបានឮ
ពាក្យនោះថា ឮថាភិក្ខុឈ្មោះអរិដ្ឋជាកូននៃត្រកូលអ្នកសម្លាប់ត្នាតមានទិដ្ឋ
ភាពក្រក់មានសភាពយ៉ាងនេះកើតឡើងដូច្នេះថា ធម៌ទាំងឡាយណាដែល
ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងថាធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះមិន
អាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់អ្នកសេព ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវ
ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះ ។ ទើប
ភិក្ខុទាំងនោះ ចូលទៅរកអរិដ្ឋភិក្ខុជាកូននៃត្រកូលអ្នកសម្លាប់ត្នាតនោះ
លុះចូលទៅហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងអរិដ្ឋភិក្ខុជាកូននៃត្រកូល
អ្នកសម្លាប់ត្នាតថា ម្ចាស់អាវុស្សអរិដ្ឋ ឮថាអ្នកមានទិដ្ឋភាពក្រក់

បាចិត្តិយកណ្តោ សប្បាណាវត្តស្ស អដ្ឋមសិក្ខាបទស្ស និកាមំ

ទិដ្ឋិកតំ ឧប្បន្នំ តថាហំ ភកវតោ ធម្មំ ទេសិតំ អាជា-
 បាម យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភកវតោ
 តេ បដិសេវតោ ឆាលំ អន្តរាយាយាតិ ។ ឃំ ព្យា
 ទោ អហំ អាវុសោ ភកវតោ ធម្មំ ទេសិតំ អាជា-
 បាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភក-
 វតោ តេ បដិសេវតោ ឆាលំ អន្តរាយាយាតិ ។ មា
 អាវុសោ អវិជ្ជ ឃំ អវច មា ភកវតំ អញ្ញាចិត្តិ ន
 ហិ សាធុ ភកវតោ អញ្ញាត្វានំ ន ហិ ភកវា ឃំ
 វិទេយ្យ អនេកបរិយាយេន អាវុសោ អវិជ្ជ អន្តរ-
 យិកា ធម្មា វុត្តា^(១) ភកវតោ អលញ្ច បន តេ
 បដិសេវតោ អន្តរាយាយ អប្បស្សនា កាមា វុត្តា
 ភកវតោ ពហុទុក្ខា ពហុចាយាសា អាទីនេវេ ឯត្ថ
 ភិយ្យោ អដ្ឋិកត្តល្អបមា កាមា វុត្តា ភកវតោ

បាចិត្តិយកណ្ណ សច្ចាណកវគ្គ សិក្ខាបទទី ៩ និទាន

មានសភាពយ៉ាងនេះកើតឡើងដូច្នេះថា ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏
 មានព្រះភាគសំដែងហើយថា តែងធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ
 មិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់អ្នកសេព ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់
 នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះមែនឬ ។
 អរិដ្ឋភិក្ខុឆ្លើយថា នៃអារុសោ ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគសំដែងហើយថា តែងធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះមិនអាច
 ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេព ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់
 នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះ ។
 ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយថា នៃអារុសោអរិដ្ឋ អ្នកចូរកុំនិយាយយ៉ាងហ្នឹង
 អ្នកកុំពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគឡើយ ការពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគមិនល្អទេ ព្រោះថាព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនបានត្រាស់ថា យ៉ាង
 នេះទេ នៃអារុសោអរិដ្ឋ ធម៌ទាំងឡាយដែលធ្វើសេចក្តីអន្តរាយព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយដោយបរិយាយជាច្រើន ធម៌ទាំងឡាយនោះ
 សោតអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់អ្នកសេពពិតមែន ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 សំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានសេចក្តីរីករាយតិច មានទុក្ខច្រើន មាន
 សេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមទាំងឡាយនេះមានច្រើន ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានរូបមាដោយរាងផ្គុំ

វិទេយចំដកេ មហាវិទ្យោ

ពហុទុក្ខា ពហូចាយាសា អាទីនវោ ឯត្ថ កិយ្យោ
 មំសវេស្វបមា កាមា វុត្ថា ភកវតា ។ បេ ។ តំល្យា-
 ក្ខបមា កាមា វុត្ថា ភកវតា ។ បេ ។ អដ្ឋារកា-
 ស្វបមា កាមា វុត្ថា ភកវតា ។ បេ ។ សុប័នក្ខបមា
 កាមា វុត្ថា ភកវតា ។ បេ ។ យាចិត្តក្ខបមា កាមា វុត្ថា
 ភកវតា ។ បេ ។ វុត្ថុជល្លបមា កាមា វុត្ថា ភកវតា
 ។ បេ ។ អសំស្វបមា កាមា វុត្ថា ភកវតា ។ បេ ។
 សត្តិស្វល្លបមា កាមា វុត្ថា ភកវតា ។ បេ ។ សប្បសំ-
 រូបមា កាមា វុត្ថា ភកវតា ពហុទុក្ខា ពហូចាយាសា
 អាទីនវោ ឯត្ថ កិយ្យោតិ ។ ឯវិចិ ទោ អវិជ្ជា
 ភិក្ខុ គន្ធាតិបុត្រោ តេហិ ភិក្ខុហិ វុច្ឆមាឆោ តថេវ
 តំ ចាបកំ ទិដ្ឋិតតំ^(១) ថាមសា មរាមសា អភិវិស្ស

១ ឯត្ថន្តរេ ឧប្បន្តន្តិបំ កត្តចំ ឆោត្ថកេ អត្ថំ ។

វិទ្យាបិដក មហាវិក័ត

មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមទាំងឡាយ
នេះមានច្រើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយ
មានឧបមាដោយដុំសាច់ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ
ថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយគប់ភ្លើងធ្វើពីស្មៅ ។ បេ ។
ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយ
រណ្តៅរងើកភ្លើង ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាម
ទាំងឡាយមានឧបមាដោយអ្នកយល់សប្តិ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
សំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយរបស់ដែលខ្ចីគេ ។ បេ ។
ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយផ្លូវ
ឈើ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយ
មានឧបមាដោយកាំបិតនឹងជ្រូញ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែង
ហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយលំពែងនឹងដែកស្រួច
។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមា
ដោយក្បាលពស់ មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោស
ក្នុងកាមទាំងឡាយនេះមានច្រើន ។ អរិដ្ឋភិក្ខុជាកូននៃត្រកូលអ្នកសម្លាប់
គ្នា ទុកជាភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយប្រដៅយ៉ាងនេះ ក៏នៅតែប្រកាន់ទិដ្ឋ
លាមកនោះដោយសេចក្តីប្រកាន់មាំដោយកំលាំង ហើយពោលយ៉ាងនោះ

បាចិត្តិយកណ្តោ សប្បណាវត្តស្ស អន្តិមសិក្ខាបទស្ស នីកានំ

វេហាវតិ ឯវំ ព្យា ខោ អហំ អាវុសោ ភកវតោ ធម្មំ
 ទេសិតំ អាជាធាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា
 វុត្តា ភកវតោ តេ បដិសេវតោ ឆាលំ អន្តរាយាយាតិ ។
 យតោ ច ខោ តេ ភិក្ខុ ធាសត្ថីសុ អវិជ្ជំ ភិក្ខុ
 កន្ធាធិប្បព្វំ ឯតស្មា ចាបកា ទិដ្ឋិតតា វិវេចនំ អថខោ
 តេ ភិក្ខុ យេន ភកវា តេនុបសង្កមីសុ ឧបសង្កមីត្វា
 ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហេចសុំ ។ អថខោ ភកវា ឯតស្មី
 ទិដានេ ឯតស្មី បករណោ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និច្ចាតាបេត្វា
 អវិជ្ជំ ភិក្ខុ កន្ធាធិប្បព្វំ បដិប្បច្ចំ សច្ចំ កីរ តេ អវិជ្ជ
 ឯវុបំ ចាបកំ ទិដ្ឋិតតំ ឧប្បន្នំ តថាហំ ភកវតោ ធម្មំ
 ទេសិតំ អាជាធាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា
 វុត្តា ភកវតោ តេ បដិសេវតោ ឆាលំ អន្តរាយាយាតិ ។
 ឯវំ ព្យា ខោ អហំ កន្តោ ភកវតោ ធម្មំ ទេសិតំ អាជា-
 ធាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភកវតោ

បាចិត្តិយកណ្ណ សប្បណារវត្ត សិក្ខាបទទី ៨ និទាន

ដដែលថា នៃអារុសោ ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 សំដែងហើយថាធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះមិនអាចធ្វើសេចក្តី
 អន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេត ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌
 ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះ ។ ភិក្ខុទាំង
 ឡាយនោះ មិនអាចដោះភិក្ខុឈ្មោះអរិដ្ឋជាកូននៃត្រកូលអ្នកសម្លាប់គ្នា
 ចេញពីទិដ្ឋភាពក្រក់យ៉ាងនេះក្នុង កាលណា ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏ចូលទៅ
 គាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងកាលនោះឯង លុះចូលទៅហើយក៏ក្រាបទូល
 ដំណើរនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃហើយត្រាស់សួរចំពោះអរិដ្ឋភិក្ខុ
 ជាកូននៃត្រកូលអ្នកសម្លាប់គ្នាថា នៃអរិដ្ឋ ឮថាអ្នកមានទិដ្ឋភាពក្រក់មាន
 សភាពយ៉ាងនេះកើតឡើងដូច្នេះថា ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគសំដែងថាធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះមិនអាចធ្វើ
 សេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេត ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌
 ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះ ពិតមែនឬ ។
 អរិដ្ឋភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ធម៌ទាំងឡាយណាដែល
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយ

វិទ្យាបិដកេ មហាវិក្កោ

តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្តរាយាយាតិ ។ កស្សុ នុ
 ទោ នាម តំ មោឃបុរិស មយា ឯវំ ធម្មំ នេសិតំ
 អាជានាសំ ននុ មយា មោឃបុរិស អនេកបរិយាយេន
 អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា អលត្ថា បន តេ បដិសេវតោ
 អន្តរាយាយ អប្បស្សនា កាមា វុត្តា មយា ពហុ-
 ទុក្ខា ពហូចាយាសា អាទីនវេ ឯតុ ភិយ្យោ អដ្ឋកត្ត-
 លូបមា កាមា វុត្តា មយា ។ បេ ។ មំសបេសូបមា
 កាមា វុត្តា មយា ។ បេ ។ តំណុក្ខបមា កាមា វុត្តា
 មយា ។ បេ ។ អដ្ឋាវកាសូបមា កាមា វុត្តា មយា
 ។ បេ ។ សុប្បិទក្ខបមា កាមា វុត្តា មយា ។ បេ ។
 យាចិតក្ខបមា កាមា វុត្តា មយា ។ បេ ។ វុត្តជលូ-
 បមា កាមា វុត្តា មយា ។ បេ ។ អសិស្សន្ធបមា

វិទ្យាបិដក មហាវិក័ត្ត

នោះមិនអាចធ្វើឲ្យសេចក្តីអន្តរាយដល់អ្នកសេព ដោយប្រការណា បព៌ត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឲ្យព្រះអង្គដ៏ងាយស្រួលឲ្យធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែង
 ហើយ ដោយប្រការដូច្នោះឯង ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់មោឃ-
 បុរស អ្នកដ៏ងាយស្រួលឲ្យធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយយ៉ាងនេះ មកពី
 អ្នកណា នៃមោឃបុរស ធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយតថាគតសំដែងហើយ
 ដោយបរិយាយជាច្រើន ធម៌ទាំងឡាយនោះសោតអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ
 ដល់បុគ្គលអ្នកសេពបានពិតមែន តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយ
 មានសេចក្តីរីករាយតិច មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន
 ទោសក្នុងកាមទាំងឡាយនេះមានច្រើន តថាគតសំដែងហើយថា កាម
 ទាំងឡាយមានឧបមាដោយរាងឆ្អឹង ។ បេ ។ តថាគតសំដែងហើយថា
 កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយដុំសាច់ ។ បេ ។ តថាគតសំដែងហើយថា
 កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយគប់ភ្លើងធ្វើពីស្មៅ ។ បេ ។ តថា-
 គតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយរណ្តៅរងើកភ្លើង
 ។ បេ ។ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយអ្នក
 យល់សប្តិ ។ បេ ។ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមា
 ដោយរបស់ដែលខ្លីតែ ។ បេ ។ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយ
 មានឧបមាដោយផ្លែឈើ ។ បេ ។ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយ

បាចិញ្ចិយកណ្តោ សប្បណកវគ្គស្ស អដ្ឋមសិក្ខាបទស្ស បញ្ចត្តិ

កាមា វុត្តា មយា ។ បេ ។ សត្តិសូល្លបមា កាមា
 វុត្តា មយា ។ បេ ។ សប្បសិរ្សបមា កាមា វុត្តា មយា
 ពហុទុក្ខា ពហុទាយាសា អាទីនេវេ ឯត្ត ភិយ្យោ អថ
 ច បន តំ មោយបុរិស អត្តនា ទុក្ខហំតេន ទិដ្ឋិតេន
 អម្មេ បេវ អញ្ញាចិត្តសិ អត្តានញ្ច ខនសិ ពហុញ្ច
 អប្បញ្ញំ បសវសិ តញ្ចិ តេ មោយបុរិស ភវិស្សតិ
 ទីយវត្ថំ អហិតាយ ទុក្ខាយ នេតំ មោយបុរិស
 អប្បសន្នាធំ វា បសាទាយ បសន្នាធំ វា ភិយ្យោកា-
 វាយ ។ បេ ។ ឯវត្ថុ បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ
 ឧទ្ទិសេយ្យថ យោ បន ភិក្ខុ ឯវំ វទេយ្យ តថាហំ
 កកវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ យថា យេមេ
 អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា កកវតា តេ បដិសេវតោ
 នាលំ អន្តរាយាយាតិ ។ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហំ ឯវមស្ស
 វចនីយោ មា អាយស្មា ឯវំ អវច មា កកវត្ថំ

បាចិត្តិយកល្យា សប្បណាវត្ថុ សិក្ខាបទទី ៨ សេចក្តីចញ្ញត្តិ

មានឧបមាដោយកាំបិតនឹងដៃញ៉ា ។ បេ ។ តថាគតសំដែងហើយថា
 កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយលំពែងនឹងដៃកស្រួច ។ បេ ។ តថាគត
 សំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយក្បាលពស់មានទុក្ខ
 ច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមទាំងឡាយ
 នេះមានច្រើន នៃមោឃបុរស កាលបើហេតុមានទំនងយ៉ាងនេះ អ្នក
 ឯងហៅថាពោលបង្កាច់យើងផង ដឹកគាស់ខ្លួនឯងផង បានបាបជា
 ច្រើនផង ដោយទិដ្ឋិដែលខ្លួនប្រកាន់ខ្ពស់ នៃមោឃបុរស ព្រោះថា
 ទិដ្ឋិរបស់អ្នកឯងនោះ នឹងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីទោសមិនមែនជាប្រយោជន៍
 នឹងទុក្ខ អស់កាលជាអង្វែង នៃមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យ
 ជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យ
 រឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
 គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយពោលយ៉ាង
 នេះថា ធម៌ទាំងឡាយណាតែងធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដែលព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគសំដែងហើយ ធម៌ទាំងឡាយនោះមិនអាចធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយ
 ដល់បុគ្គលអ្នកសេពទេ ដោយប្រការយ៉ាងណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែល
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការយ៉ាងនោះ ។ ភិក្ខុនោះ
 គឺភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយប្រដៅយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុ លោកចូរ

អញ្ចាចិត្តំ ន ហំ សាធុ ភក្កវតោ អញ្ចក្ខានំ ន ហំ
 ភក្កវា ឯវំ វទេយ្យ អនេកបរិយាយេន អាវុសោ អន្ត-
 រាយិកា ធម្មា វុត្តា ភក្កវតា អលញ្ច បន តេ បដិសេ-
 វតោ អន្តរាយាយាតិ ។ ឯវញ្ច^(១) សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ វុច្ច-
 មាធា តថេវ បក្កណ្ណេយ្យ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ យាវតតិយំ
 សមទុកាសិតញោ តស្ស បដិទិស្សត្តាយ ។ យាវតតិ-
 យញ្ចេ សមទុកាសិយមាធា តំ បដិទិស្សន្ទេយ្យ ឥច្ចេតំ
 កុសលំ ធា ចេ បដិទិស្សន្ទេយ្យ ចាចិត្តិយន្តំ ។

[២៨០] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។

ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អនិប្បតោ
 ភិក្ខុតិ ។ ឯវំ វទេយ្យតិ តថាហំ ភក្កវតា ធម្មំ
 ទេសិតំ អាជាធាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា
 វុត្តា ភក្កវតា តេ បដិសេវតោ ជាលំ អន្តរាយាយាតិ ។

វិទ្យាបិដក មហាវិញ្ញាណ

កុំពោលយ៉ាងនេះឡើយ កុំពោលបង្ហាត់ព្រះដ៏មានព្រះភាគឡើយ ការ
 ពោលបង្ហាត់ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនល្អទេ ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនពោល
 យ៉ាងនេះទេ នៃអារុសោ ធម៌ទាំងឡាយតែងធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដែល
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយដោយបរិយាយជាច្រើន ធម៌ទាំងឡាយ
 នោះអាចធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់អ្នកសេពមែន ។ ឯភិក្ខុនោះកាលដែល
 ភិក្ខុទាំងឡាយពោលយ៉ាងនេះហើយ ក៏នៅតែប្រកាន់មាំយ៉ាងនោះដដែល
 ភិក្ខុនោះត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រសមុទកាសនកម្មអស់វារៈបីដង ដើម្បីឲ្យ
 លះទិដ្ឋិនោះចេញ ។ បើភិក្ខុនោះ កាលភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រសមុទកាស-
 នកម្មអស់វារៈបីដង ហើយលះបង់នូវទិដ្ឋិនោះបាន ។ ការលះបង់
 បាននេះជាការល្អ បើភិក្ខុនោះមិនលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(២៨១) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹង
 សិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ពាក្យថា ភិក្ខុនោះពោលយ៉ាងនេះ
 គឺភិក្ខុនោះពោលថា ធម៌ទាំងឡាយ ណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែង
 ហើយថា ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះមិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ
 ដល់បុគ្គលអ្នកសេព ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

បាចិត្តិយកណ្តោ សប្បណាកវគ្គស្ស អដ្ឋមសិក្ខាបទស្ស សិក្ខាបទវិរាដ្ឋោ

(២៨២) សោ ភិក្ខុតិ យោ សោ ឯវំវាទី ភិក្ខុ ។
 ភិក្ខុហិតិ អញ្ញាហិ ភិក្ខុហិ ។ យេ បស្សន្តិ យេ
 សុណន្តិ តេហិ វត្ថុញ្ចោ មា អាយស្មា ឯវំ អវច មា
 ភកវន្តំ អញ្ញាចិត្តិ ន ហិ សាធុ ភកវតោ អញ្ញាត្វានំ ន
 ហិ ភកវា ឯវំ វទេយ្យ អនេកបរិយាយេន អាវុសោ
 អន្តរាយិកា ធម្មា វត្ថា ភកវតោ អលញ្ច បន តេ
 បដិសេវតោ អន្តរាយាយាតិ ។ ទុតិយម្បី វត្ថុញ្ចោ
 តតិយម្បី វត្ថុញ្ចោ ។ សចេ បដិទិស្សន្តតិ ឥច្ចេតំ
 កុសលំ នោ ចេ បដិទិស្សន្តតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។
 សុត្វា ន វទន្តិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ សោ ភិក្ខុ
 សង្ឃមជ្ឈិមិ អាគម្ពិត្វា វត្ថុញ្ចោ មា អាយស្មា ឯវំ
 អវច មា ភកវន្តំ អញ្ញាចិត្តិ ន ហិ សាធុ ភកវតោ
 អញ្ញាត្វានំ ន ហិ ភកវា ឯវំ វទេយ្យ អនេកបរិយាយេន
 អាវុសោ អន្តរាយិកា ធម្មា វត្ថា ភកវតោ អលញ្ច បន

បាចិត្តយកល្អ សប្បណាករិត្ត សំព្វបទទី ៦ សំព្វបទវិភង្គ

(២៨២) ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ គឺភិក្ខុដែលនិយាយយ៉ាងនេះនោះ
 ឯង ។ ពាក្យថា ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺភិក្ខុទាំងឡាយដទៃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ណាឃើញ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ភិក្ខុទាំងឡាយនោះត្រូវនិយាយឲ្យ
 ភិក្ខុដែលមានទិដ្ឋភាពក្រុំនោះថា នៃលោកដ៏មានអាយុ លោកកុំនិយាយ
 យ៉ាងហ្នឹង កុំពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងហ្នឹង ការពោល
 បង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនល្អទេ ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនពោលយ៉ាងនេះ
 ទេ ម្ចាស់អារុសោ ធម៌ទាំងឡាយធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដែលព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគសំដែងហើយដោយបរិយាយជាច្រើន ធម៌ទាំងឡាយនោះ អាច
 ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេចក្តីមែន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវនិយាយ
 ប្រដៅឲ្យភិក្ខុមានទិដ្ឋភាពក្រុំនោះអស់វារៈពីរដងផង ត្រូវនិយាយប្រដៅឲ្យ
 អស់វារៈបីដងផង ។ បើភិក្ខុនោះលះបង់បាន ការលះបង់បាននេះជាការល្អ
 បើមិនលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឮហើយមិននិយាយ
 ប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវទាញភិក្ខុនោះមកកាន់ទី
 កណ្តាលសង្ឃ ហើយនិយាយប្រដៅថា លោកដ៏មានអាយុ លោកកុំ
 ពោលយ៉ាងនេះឡើយ កុំពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការពោលបង្កាច់
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនល្អទេ ព្រោះព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនពោលយ៉ាងនេះ
 ទេ នៃអារុសោ ធម៌ទាំងឡាយតែងធ្វើសេចក្តីអន្តរាយព្រះដ៏មានព្រះភាគ

វិទ្យាបិដកេ មហាវិកតោ

តេ បដិសេវតោ អន្តរាយាយាតិ ។ ទុតិយម្បី វត្តព្វោ
តតិយម្បី វត្តព្វោ ។ សចេ បដិជិស្សន្តតិ ឥន្ទ្រតំ
កុសលំ នោ ចេ បដិជិស្សន្តតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

[២៨៣] សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ សមនុកាសិតព្វោ ។
ឯវព្វោ បន ភិក្ខុវេ សមនុកាសិតព្វោ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា
បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ កន្លេ
សង្ឃោ ឥត្តន្ទាមស្ស ភិក្ខុនោ ឯវព្វំ បាបកំ ទិដ្ឋិតតំ
ឡប្បន្នំ តថាហំ កកវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជាធាមិ យថា
យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វត្តា កកវតា តេ បដិសេវតោ
នាលំ អន្តរាយាយាតិ ។ សោ តំ ទិដ្ឋី នប្បដិជិស្សន្តតិ ។
យទិ សង្ឃស្ស បត្តកលំ សង្ឃោ ឥត្តន្ទាមំ ភិក្ខុំ
សមនុកាសេយ្យ តស្ស ទិដ្ឋិយា បដិជិស្សត្តាយ ។
ឯសា ញតិ ។ សុណាតុ មេ កន្លេ សង្ឃោ ឥត្តន្ទាមស្ស

វិទ្យាបិដក មហាវិញ្ញាណ

សំដែងហើយដោយបរិយាយជាច្រើន ធម៌ទាំងឡាយនោះ អាចធ្វើសេចក្តី
 អន្តរាយដល់អ្នកសេចក្តីមែន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវនិយាយប្រដៅភិក្ខុមាន
 ទិដ្ឋិអាក្រក់នោះអស់វារៈពីរដងផង ត្រូវនិយាយប្រដៅអស់វារៈបីដងផង ។
 បើភិក្ខុនោះលះបង់បាន ការលះបង់បាននេះជាការល្អ បើមិនលះបង់ទេ
 ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។

(២៨៣) ភិក្ខុនោះត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រសមនុភាសនកម្ម ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវសូត្រសមនុភាសនកម្ម (ដល់ភិក្ខុមាន
 ទិដ្ឋិអាក្រក់) យ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុដែលឈ្លាសអង់អាចត្រូវផ្ដេងសង្ឃថា
 បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះមានទិដ្ឋិអាក្រក់
 មានសភាពយ៉ាងនេះកើតឡើង (ដូច្នេះ) ថា ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគសំដែងថា ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះមិនអាច
 ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេចក្តី ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់
 នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះ ។
 ភិក្ខុនោះ មិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ
 សង្ឃគប្បីសូត្រសមនុភាសនកម្មចំពោះភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់ទិដ្ឋិ
 នោះ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ

បាចិត្តិយកណ្តោ សប្បណាវត្តស្ស អដ្ឋមសិក្ខាបទស្ស សមនុភាសនា

ភិក្ខុនោ ឯវ្យុបំ ចាបកំ ទិដ្ឋិតតំ ឧប្បន្នំ តថាហំ
 ភកវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ យថា យេមេ
 អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភកវតា តេ បដិសេវតោ
 ណា អន្តរាយាយាតិ ។ សោ តំ ទិដ្ឋិ នប្បដិ-
 និស្សន្នតិ ។ សង្ឃោ ឥត្តន្ទាមំ ភិក្ខុំ សមនុភាសតិ
 តស្សា ទិដ្ឋិយា បដិទិស្សត្តាយ ។ យស្សាយស្សតោ
 ឧមតិ ឥត្តន្ទាមស្ស ភិក្ខុនោ សមនុភាសនា តស្សា
 ទិដ្ឋិយា បដិទិស្សត្តាយ សោ តុណ្ហាស្ស យស្ស នក្ខមតិ
 សោ កាសេយ្យ ។ ធុតិយម្បិ ឯតមត្តំ វនាមិ ។ បេ ។
 តតិយម្បិ ឯតមត្តំ វនាមិ ។ សុណាតុ មេ កន្តេ
 សង្ឃោ ឥត្តន្ទាមស្ស ភិក្ខុនោ ឯវ្យុបំ ចាបកំ ទិដ្ឋិ-
 តតំ ឧប្បន្នំ តថាហំ ភកវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ
 យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភកវតា តេ
 បដិសេវតោ ណា អន្តរាយាយាតិ ។ សោ តំ

បាចិត្តយកល្អ សប្បណ៍កវត្ត សិក្ខាបទទី ៨ ការសូត្រសមនុភាសនកម្ម

ភិក្ខុឈ្មោះនេះមានទិដ្ឋភាពក្រីក្រមានសភាពយ៉ាងនេះកើតឡើង (ដូច្នេះ)
 ថា ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា ធ្វើ
 សេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះមិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គល
 អ្នកសេព ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 សំដែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះ ។ ភិក្ខុនោះមិនលះបង់ទិដ្ឋនោះ ។
 (ឥឡូវនេះ) សង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចំពោះភិក្ខុឈ្មោះនេះដើម្បីឲ្យលះ
 បង់ទិដ្ឋនោះ ។ ការសូត្រសមនុភាសនកម្មចំពោះភិក្ខុឈ្មោះនេះដើម្បីឲ្យលះ
 បង់ទិដ្ឋនោះគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ
 ត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គ
 នោះត្រូវនិយាយឡើង ។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះអស់វារៈពីរដងផង ។ បេ ។
 ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះអស់វារៈបីដងផង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូម
 សង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះមានទិដ្ឋភាពក្រីក្រមានសភាពយ៉ាងនេះកើតឡើង
 (ដូច្នេះ) ថា ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ
 ថា ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះមិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ
 ដល់បុគ្គលអ្នកសេព ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែល
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះ ។ ភិក្ខុនោះ

ទិដ្ឋី នប្បដិទិស្សជ្ជតិ ។ សង្ឃេ ឥត្ថន្ទាមំ ភិក្ខុ
 សមនុកាសតិ តស្ស ទិដ្ឋិយា បដិទិស្សត្តាយ ។
 យស្សយស្សតោ ខមតិ ឥត្ថន្ទាមស្ស ភិក្ខុនោ សម-
 នុកាសនា តស្ស ទិដ្ឋិយា បដិទិស្សត្តាយ សោ
 តុល្លាស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។
 សមនុកដ្ឋោ សង្ឃេន ឥត្ថន្ទាមោ ភិក្ខុ តស្ស ទិដ្ឋិយា
 បដិទិស្សត្តាយ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្សា តុល្លា ។
 ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

(២៨៤) ញត្តិយា នុក្កដំ ។ ទ្ធិហំ កម្ម-
 វាចាហំ នុក្កដា ។ កម្មវាចាបរិយោសានេ អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។

(២៨៥) ធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញំ នប្បដិទិស្សជ្ជតិ
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ធម្មកម្មេ វេមតិកោ
 នប្បដិទិស្សជ្ជតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ធម្ម-
 កម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញំ នប្បដិទិស្សជ្ជតិ អាបត្តិ

វិធីបិណ្ឌ មហាវិភង្គ

មិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះទេ ។ (ឥឡូវនេះ) សង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចំពោះ
 ភិក្ខុឈ្មោះនេះដើម្បីឲ្យលះបង់ទិដ្ឋិនោះហើយ ។ ការសូត្រសមនុភាសន-
 កម្មចំពោះភិក្ខុឈ្មោះនេះដើម្បីឲ្យលះបង់ទិដ្ឋិនោះ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុ
 អង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មាន
 អាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវនិយាយឡើង ។ សង្ឃសូត្រ
 សមនុភាសនកម្មចំពោះភិក្ខុឈ្មោះនេះដើម្បីឲ្យលះបង់ទិដ្ឋិនោះហើយ ។
 ការសូត្រសមនុភាសនកម្មនេះគួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះសង្ឃស្ងៀម ។
 ខ្ញុំចាំទុកនូវសង្ឃកម្មនេះដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

(២៨២) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុកដ ក្នុងខណៈចប់ញត្តិ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ
 ទុកដទាំងឡាយ ក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរ (លើក) ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ
 បាចិត្តិយ ក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាស្រេច ។

(២៨៥) កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយធម៌
 តែមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមាន
 សេចក្តីសង្ស័យ តែមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មប្រកប
 ដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ តែមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិ

បាចិត្តិយកណ្តោ សប្បណាកវត្តស្ស អដ្ឋមសិក្ខាបទស្ស អតាបត្តិវារោ

ចាចិត្តិយស្ស ។ អធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញា អាបត្តិ
ទុក្ខជស្ស ។ អធម្មកម្មេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
អធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

(២៨៦) អនាបត្តិ អសមទុកាសន្តស្ស បដិទិស្ស-
ជន្តស្ស ឧម្ពត្តកស្ស អាទិកម្ម្និកស្សាតិ ។

អដ្ឋមសិក្ខាបទំ ឧដ្ឋិកំ ។

បាចិត្តិយកណ្ណ សប្បណាកវគ្គ សិក្ខាបទទី ៨ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

បាចិត្តិយ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយធម៌
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិនប្រកប
ដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

(២៨៦) វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង)

គឺ សង្ឃមិនស្រួតសមនុភាសនកម្ម ១ ភិក្ខុលះបង់ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើម
បញ្ចត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៨ ចប់ ។

និមិត្តបទ

(២៨៧) តេន សមយេន ពុទ្ធា ភគវា សាវត្ថយំ
វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន ធាតុក្កិយា ភិក្ខុ ជាធំ តថាវាទិនា
អវិជ្ជន ភិក្ខុនា អកដានុធម្មេន តំ ទិដ្ឋី អប្បដិ-
និស្សដ្ឋេន សន្តិ សម្មញ្ញនិបិ សំវសន្តិបិ សហាបិ សេយ្យំ
កប្បេន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧដ្ឋា-
យន្តិ ជីយន្តិ វិចារេន្តិ កថំ ហិ នាម ធាតុក្កិយា ភិក្ខុ
ជាធំ តថាវាទិនា អវិជ្ជន ភិក្ខុនា អកដានុធម្មេន
តំ ទិដ្ឋី អប្បដិស្សដ្ឋេន សន្តិ សម្មញ្ញស្សន្តិបិ
សំវស្សន្តិបិ សហាបិ សេយ្យំ កប្បេស្សន្តិតិ ។ បេ ។
សច្ចំ កើរ តុម្ភេ ភិក្ខុវេ ជាធំ តថាវាទិនា អវិជ្ជន
ភិក្ខុនា អកដានុធម្មេន តំ ទិដ្ឋី អប្បដិស្សដ្ឋេន
សន្តិ សម្មញ្ញថាបិ សំវសថាបិ សហាបិ សេយ្យំ
កប្បថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិកហិ ពុទ្ធា
ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ភេ មោយបុរិសា ជាធំ

សិក្ខាបទទី៩

(២៨៧) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្ត
ជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង
ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដ៏ងើយ បរិភោគរម្មខ្លះ នៅរម្មខ្លះ សម្រេចឥរិយាបថ
ដេករម្មខ្លះ ជាមួយនឹងអវិជ្ជភិក្ខុដែលនៅតែពោលយាងនោះ មិនបាន
ធ្វើតាមធម៌ មិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះចេញ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមាន
សេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល
បន្ទះបង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដ៏ងើយមិនគួរនឹងបរិភោគរម្មខ្លះ នៅ
រម្មខ្លះ សម្រេចឥរិយាបថដេករម្មខ្លះ ជាមួយនឹងអវិជ្ជភិក្ខុដែលនៅតែពោល
យាងនោះ ជាអ្នកមិនធ្វើតាមធម៌ មិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះសោះ ។ បេ ។
ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយ
ដ៏ងើយ បរិភោគរម្មខ្លះ នៅរម្មខ្លះ សម្រេចឥរិយាបថដេករម្មខ្លះជាមួយ
នឹងអវិជ្ជភិក្ខុដែលនៅតែពោលយាងនោះ ជាអ្នកមិនបានធ្វើតាមធម៌ ជា
អ្នកមិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះ ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោស
ថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយដ៏ងើយមិនគួរនឹង

បាចិត្តិយកណ្តោ សប្បណាកវគ្គស្ស នរិមសិក្ខាបទស្ស សិក្ខាបទវិរាដ្ឋោ

តថាវាទិនា អវិជ្ជន ភិក្ខុនា អកដានុចម្ពេន តំ
 ទិដ្ឋី អប្បដិទិស្សដ្ឋេន សទ្ធិ សម្ពុញ្ញស្សថាបិ សំវសិស្ស-
 ថាបិ សហាបិ សេយ្យំ កេហ្មស្សថ នេតំ មោយបុរិសា
 អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោកាវាយ
 ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិ-
 សេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ជាទំ តថាវាទិនា ភិក្ខុនា
 អកដានុចម្ពេន តំ ទិដ្ឋី អប្បដិទិស្សដ្ឋេន សទ្ធិ
 សម្ពុញ្ញេយ្យ វា សំវសេយ្យ វា សហ វា សេយ្យំ
 កេហ្មេយ្យ ពាចិត្តិយន្តិ ។

[២៨៨] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្តោ អធិប្បតោ
 ភិក្ខុតិ ។ ជាតាតិ នាម សាមំ វា ជាតាតិ អញ្ញោ វា
 តស្ស អាហេចេន្តិ សោ វា អាហេចេតិ ។ តថាវាទិ-
 នាតិ តថាហំ កកវតា ធម្មំ នេសិតំ អាជាតាមិ
 យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា កកវតា តេ
 បដិសេវតោ នាលំ អន្តរាយាយាតិ ឯវាទិនា ។

បាចិត្តិយកណ្ណ សប្បណកវត្ថុ សិក្ខាបទទី៩ សិក្ខាបទវិរាគ្ត

បរិភោគរម្មខ្លះ នៅរម្មខ្លះ សម្រេចឥរិយាបថដេករម្មខ្លះ ជាមួយនឹងអវិជ្ជកិក្ខុ
 ដែលនៅតែពោលយ៉ាងនោះ មិនធ្វើតាមធម៌ មិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះទេ នៃ
 មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែល
 មិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរំងឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ
 ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទ
 នេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយដឹងហើយ បរិភោគរម្មក្តី នៅរម្មក្តី សម្រេច
 ឥរិយាបថដេករម្មក្តី ជាមួយនឹងកិក្ខុដែលមានប្រក្រតីពោលយ៉ាងនោះ ជា
 អ្នកមិនធ្វើតាមធម៌ ជាអ្នកមិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(២៨៨) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងបឋម-
 បារាជិក ។ ដែលហៅថា ដឹង គឺកិក្ខុដឹងដោយខ្លួនឯងក្តី ពួកភិក្ខុដទៃប្រាប់
 ភិក្ខុនោះក្តី ភិក្ខុមានទិដ្ឋិអាក្រក់នោះប្រាប់ក្តី ។ ពាក្យថា មានប្រក្រតីពោល
 យ៉ាងនោះ គឺនៅតែនិយាយយ៉ាងនេះថា ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ
 មិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់អ្នកសេចក្តី ដោយប្រការណា រុំដឹងច្បាស់
 នូវធម៌នោះដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

វិធីបដិសេធ មហាវិវត្តោ

អកុដានុធម្មោ នាម ឧត្តិត្តោ អនោសារិតោ ។ តំ ទិដ្ឋី

អប្បដិទ្ឋិស្សន្នេន សទ្ធិត្ថំ ឯតំ ទិដ្ឋី អប្បដិទ្ឋិស្សន្នេន

សទ្ធិ ។ សម្មញ្ញេយ្យ វតី សម្មោតោ នាម ទ្វេ

សម្មោតា អាមិសសម្មោតោ ច ធម្មសម្មោតោ ច ។

អាមិសសម្មោតោ នាម អាមិសំ ទេតិ វា បដិគ្គណ្ហាតិ

វា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ធម្មសម្មោតោ នាម

ឧទ្ធិសតិ វា ឧទ្ធិសាបេតិ វា ។ បទេន ឧទ្ធិសតិ វា

ឧទ្ធិសាបេតិ វា បទេ បទេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

អក្ករាយ ឧទ្ធិសតិ វា ឧទ្ធិសាបេតិ វា អក្ករក្ករាយ

អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ សំវេសេយ្យ វតី ឧត្តិត្តកេន

វិទ្យាបិដក មហាវិភង្គ

ភិក្ខុណា ដែលសង្ឃលើកវត្ថុ^(១) ហើយសង្ឃមិនបានហៅចូលពួកទេ ភិក្ខុ
 នោះហៅថាមិនធ្វើតាមធម៌ ។ ពាក្យថា ជាមួយនឹង (ភិក្ខុ) មិនលះបង់
 ទិដ្ឋិនោះ គឺជាមួយនឹង (ភិក្ខុ) ដែលមិនលះបង់នូវទិដ្ឋិនោះឲ្យដាច់ស្រឡះ ។
 ពាក្យថា បរិភោគរួមក្នុង^(២) សេចក្តីថា ដែលហៅថាបរិភោគរួម គឺបរិភោគរួម
 មានពីរយ៉ាង បរិភោគរួមដោយអាមិសៈ ១ បរិភោគរួមដោយធម៌ ១ ។
 ដែលហៅថា បរិភោគរួមដោយអាមិសៈនោះគឺ ភិក្ខុឲ្យអាមិសៈ (ដល់ភិក្ខុ
 នោះក្តី) ទទួលអាមិសៈអំពីភិក្ខុនោះក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ដែលហៅថា
 បរិភោគរួមដោយធម៌ គឺភិក្ខុសំដែងធម៌ (ដល់ភិក្ខុនោះ) ក្តី ឲ្យ(ភិក្ខុនោះ)
 សំដែងធម៌ឲ្យស្តាប់ក្តី ។ ភិក្ខុសំដែងធម៌ (ដល់ភិក្ខុនោះ) ក្តី ឲ្យ (ភិក្ខុនោះ)
 សំដែងធម៌ឲ្យស្តាប់ក្តី ដោយបទ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រាល់ៗ បទ ។
 ភិក្ខុសំដែងធម៌(ដល់ភិក្ខុនោះ) ក្តី ឲ្យ(ភិក្ខុនោះ) សំដែងធម៌ឲ្យស្តាប់ក្តី ដោយ
 អក្ខរៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រាល់ៗ អក្ខរៈ ។ ពាក្យថា នៅរួមក្នុង គឺភិក្ខុ

១ គឺភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ថុដោយបានសូត្រញឱ្យចតុត្ថកម្មវាចា ព្រោះភិក្ខុនោះមិនឃើញ
 អាបត្តិ មិនសំដែងអាបត្តិ មិនលះបង់ទិដ្ឋិ ហៅថាភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ថុ ឯរូបភិក្ខុនោះមិនត្រូវ
 បរិភោគរួមនឹងសង្ឃឡើយ ។ សេចក្តីពិស្តារក្នុងកម្មក្ខន្ធកៈ គម្ពីរចុល្លវត្ថុ ។ ២ បរិភោគ
 ក្នុងទីនេះចំពោះយកការសេវាគប់ ។

បាចិត្តិយកណ្តោ សប្បណកវុត្តស្ស នវមសិក្ខាបទស្ស អាបត្តិវារោ

សទ្ធិ ឧបោសថំ វា បវរណំ វា សង្ឃកម្មំ វា
 ករោតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ សហ វា សេយ្យំ
 កប្បយ្យាតិ ឯកច្ឆន្ទេ ឧត្តិតកេ និបន្នេ ភិក្ខុ និបជ្ជតិ
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ភិក្ខុ និបន្នេ ឧត្តិតកោ
 និបជ្ជតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧកោ វា និបជ្ជន្តិ
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧជ្ជហិត្វា បុណ្យេនំ និបជ្ជតិ
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(២៨៧) ឧត្តិតកេ ឧត្តិតកសញ្ញិ សម្ពញ្ញតិ វា
 សំវសតិ វា សហ វា សេយ្យំ កប្បេតិ អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧត្តិតកេ វេមតិកោ សម្ពញ្ញតិ វា
 សំវសតិ វា សហ វា សេយ្យំ កប្បេតិ អាបត្តិ
 ឧក្កជស្ស ។ ឧត្តិតកេ អនុត្តិតកសញ្ញិ សម្ពញ្ញតិ
 វា សំវសតិ វា សហ វា សេយ្យំ កប្បេតិ

បច្ច័យកល្យាណសម្មាសម្ពុទ្ធិ សិក្ខាបទទី ៩ វិវរដែលត្រូវអាបត្តិ

ធ្វើឲ្យបាសថក្តី បរវណក្តី សង្ឃកម្មក្តី ជាមួយនឹងភិក្ខុដែលសង្ឃលើក
 វត្ត (ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា សម្រេចឥរិយាបថដេករួមក្តី គឺកាល
 បើភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តបានដេកហើយ ភិក្ខុក៏ដេកក្នុងទីបិទបាំងជាមួយគ្នា
 (ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កាលបើភិក្ខុដេកហើយ ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត
 ក៏ដេកដែរ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឬថាភិក្ខុទាំងពីររួមដេក
 (ជាមួយគ្នា) (ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុក្រោកឡើងហើយដេកវិញញយៗ
 (ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(២៩៩) ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាសង្ឃលើកវត្ត
 ហើយៗ បរិភោគរួមក្តី នៅរួមក្តី សម្រេចឥរិយាបថដេករួមក្តី (ត្រូវអាបត្តិ
 បាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តហើយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ
 ហើយបរិភោគរួមក្តី នៅរួមក្តី សម្រេចឥរិយាបថដេករួមក្តី (ត្រូវអាបត្តិ
 ទុក្ខដ ។ ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាសង្ឃមិនបាន
 លើកវត្តទេ ហើយបរិភោគរួមក្តី នៅរួមក្តី សម្រេចឥរិយាបថដេករួមក្តី

វិធីបដិភេ មហាវិភង្គោ

អនាបត្តិ ។ អនុក្ខិតកេ ឧក្ខិតកសញ្ញា អាបត្តិ
 ឧក្ខិដស្ស ។ អនុក្ខិតកេ វេមតកោ អាបត្តិ ឧក្ខិ-
 ដស្ស ។ អនុក្ខិតកេ អនុក្ខិតកសញ្ញា អនាបត្តិ ។

(២៧០) អនាបត្តិ អនុក្ខិតតោតិ ជាតាតិ ឧក្ខិតតោ
 ឧសារតោតិ ជាតាតិ ឧក្ខិតតោ តំ ទិដ្ឋិ បដិទស្សដ្ឋាតិ
 ជាតាតិ ឧម្មតកស្ស អាទិកម្មតកស្សាតិ ។

ឧបសម្ពាសនំ និដ្ឋិតំ ។

វិទ្យាបិដក មហាវិភង្គ

មិនត្រូវអាបត្តិ ។ ភិក្ខុដែលសង្ឃមិនបានលើកវត្ថុ ភិក្ខុសំគាល់ថាសង្ឃ
លើកវត្ថុហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុដែលសង្ឃមិនលើកវត្ថុ ភិក្ខុមាន
សេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុដែលសង្ឃមិនលើកវត្ថុ ភិក្ខុ
សំគាល់ថា សង្ឃមិនលើកវត្ថុ មិនត្រូវអាបត្តិ ។

(២៩០) វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៥ យ៉ាង)

គឺភិក្ខុដឹងថា ភិក្ខុនោះសង្ឃមិនលើកវត្ថុ ១ ភិក្ខុដឹងថា ភិក្ខុដែលសង្ឃ
លើកវត្ថុហើយ ដែលសង្ឃបានសូត្រហៅចូលពួកវិញ១ ភិក្ខុដឹងថា
ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ថុហើយ ។ បានលះបង់ទិដ្ឋិនោះចេញហើយ ១
ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចតិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៩ ចប់ ។

ទស្សនវិស័យ

[២៩០] តេជ សមយេន ពុទ្ធា ភក្កា សាវត្ថុយំ
វិហារតំ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេជ
ខោ បន សមយេន កណ្ឌិកស្ស ឆាម សមណុទ្ទេ-
សស្ស ឯវ្យុបំ ចាបកំ ទិដ្ឋិតតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ តថាហំ
ភក្កតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជាធាមិ យថា យេមេ អន្តរា-
យិកា ធម្មា វុត្តា ភក្កតា តេ បដិសេវតោ ឆាលំ
អន្តរាយាយាតិ ។ អស្សោសុំ ខោ សុត្តហុលា ភិក្ខុ
កណ្ឌិកស្ស ឆាម កិរ សមណុទ្ទេសស្ស ឯវ្យុបំ
ចាបកំ ទិដ្ឋិតតំ ឧប្បន្នំ តថាហំ ភក្កតា ធម្មំ ទេសិតំ
អាជាធាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា
ភក្កតា តេ បដិសេវតោ ឆាលំ អន្តរាយាយាតិ ។
អថខោ តេ ភិក្ខុ យេន កណ្ឌិកោ សមណុទ្ទេសោ
តេនុបសង្កម្ភិសុ ឧបសង្កម្ភិតា កណ្ឌិកំ សមណុទ្ទេសំ
ឯតទរោចំ សច្ចំ កិរ តេ អារុសោ កណ្ឌិក ឯវ្យុបំ

សិក្ខាបទទី ១០

(២៩១) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅ
វត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះ
ឯង សមណុទ្ទេស^(១) ឈ្មោះកណ្ឌកៈ មានទិដ្ឋភាពក្រក់ មានសភាព
យ៉ាងនេះកើតឡើង (ដូច្នេះ) ថា ខ្ញុំដឹងច្បាស់រូបធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ
សំដែងហើយ គឺធម៌ទាំងឡាយណា ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងថា
ជាធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តី
អន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេពនោះទេ ។ ក៏ក្នុងច្រើនបានឮដំណឹង
ថា សមណុទ្ទេសឈ្មោះកណ្ឌកៈ មានទិដ្ឋភាពក្រក់ មានសភាពយ៉ាង
នេះកើតឡើង (ដូច្នេះ) ថា ខ្ញុំដឹងច្បាស់រូបធម៌ ដែលព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគសំដែងហើយ គឺធម៌ទាំងឡាយណា ដែលព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគ សំដែងថាជាធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាច
ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេពទេ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយ
នោះចូលទៅរកសមណុទ្ទេស ឈ្មោះកណ្ឌកៈ លុះចូលទៅហើយបាន
និយាយពាក្យនេះនឹងកណ្ឌកសមណុទ្ទេសថា នៃពាក្យសោកណ្ឌកៈ ឮថា

• សមណុទ្ទេស ជាពាក្យផ្លាស់ប្តូរគ្នាគឺជាពាក្យថា សាមណេរ នឹងហៅថាសមណុទ្ទេស
ព័បាស ថាសាមណេរព័បាស ។

វិទេយបិដកេ មហាវិកង្គោ

ចាបកំ ទិដ្ឋិតំ ឧប្បន្នំ តថាហំ ភកវតា ធម្មំ ទេសិតំ
 អាជាធាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភកវតា
 តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្តរាយាយាតិ ។ ឯវំ ព្យា ខោ
 អហំ កន្តេ ភកវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជាធាមិ យថា យេមេ
 អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភកវតា តេ បដិសេវតោ នាលំ
 អន្តរាយាយាតិ ។ មា អាវុសោ កណ្ណាក ឯវំ អវេ មា
 ភកវតំ អញ្ញាចិត្តំ ន ហិ សាជុ ភកវតោ អញ្ញាចិត្តំ ន ហិ
 ភកវា ឯវំ វិទេយ្យ អនេកបរិយាយេន អាវុសោ កណ្ណាក
 អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភកវតា អលត្វា បន តេ
 បដិសេវតោ អន្តរាយាយ អប្បស្សនា កាមា វុត្តា
 ភកវតា ពហុទុក្ខា ពហុបាយាសា អាទីនវេ ឯត្ថ
 ភិយ្យោ អដ្ឋិកដ្ឋល្អបមា កាមា វុត្តា ភកវតា ។ បេ ។

វិទ្យាបិដក មហាវិក័ត

អ្នកឯងមានទិដ្ឋភាពក្រក់មានសភាពយ៉ាងនេះកើតឡើង (ដូច្នេះ)ថា ខ្ញុំដឹង
 ច្បាស់នូវធម៌ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ គឺធម៌ទាំងឡាយណា
 ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងថាជាធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយ
 នោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ដល់បុគ្គលអ្នកសេពមែន ពិតមែនឬ ។
 កណ្ឌកសមណ្ឌទ្ទេសឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំកុរុណា ដឹង
 ច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងយ៉ាងនេះថា ធម៌ទាំងឡាយ
 ណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ សំដែងថាជាធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌
 ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេពពិតមែន ។
 ក៏កុំទាំងឡាយនិយាយថា នៃអារុសោកណ្ឌកៈ អ្នកកុំនិយាយយ៉ាង
 នេះឡើយ កុំពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគឡើយ ការពោលបង្កាច់
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនល្អទេ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ មិនបានត្រាស់យ៉ាង
 នេះទេ នៃអារុសោកណ្ឌកៈ ធម៌ទាំងឡាយធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដែលព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយដោយបរិយាយជាច្រើន ធម៌ទាំងឡាយនោះ
 អាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេពមែន ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែង
 ហើយថា កាមទាំងឡាយមានសេចក្តីសុខតិច មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តី
 ចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមទាំងឡាយនេះមានច្រើន ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយរាងផ្គុំ ។ បេ ។

វិធីបិណ្ឌ មហាវិក្កេត

ចាបកំ ទិដ្ឋិតតំ ឧប្បន្នំ តថាហំ ភកវតា ធម្មំ ទេសិតំ
 អាជាធាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភកវតា
 តេ បដិសេវតោ ធាលំ អន្តរាយាយាតិ ។ ឯវំ ព្យា ខោ
 អហំ ភន្តេ ភកវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជាធាមិ យថា យេមេ
 អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភកវតា តេ បដិសេវតោ ធាលំ
 អន្តរាយាយាតិ ។ មា អាវុសោ កណ្ណក ឯវំ អវច មា
 ភកវតំ អញ្ញាចិត្តំ ន ហិ សាធុ ភកវតោ អញ្ញាចិត្តំ ន ហិ
 ភកវតា ឯវំ វេទយ្យ អនេកបរិយាយេន អាវុសោ កណ្ណក
 អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភកវតា អលញ្ច បន តេ
 បដិសេវតោ អន្តរាយាយ អប្បស្សនា កាមា វុត្តា
 ភកវតា ពហុទុក្ខា ពហុបាយាសា អាទីនវេ ឯត្ថ
 ភិយ្យោ អដ្ឋិកត្ថល្អបមា កាមា វុត្តា ភកវតា ។ បេ ។

វិទ្យាបិដក មហាវិភង្គ

អ្នកឯងមានទិដ្ឋភាពក្រុំមានសភាពយ៉ាងនេះកើតឡើង (ដូច្នេះ)ថា ខ្ញុំដឹង
 ច្បាស់នូវធម៌ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ គឺធម៌ទាំងឡាយណា
 ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងថាជាធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយ
 នោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ដល់បុគ្គលអ្នកសេពទេ ពិតមែនឬ ។
 កណ្ឌកសមណ្ឌទ្ទេសឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំកុរុណាដឹង
 ច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងយ៉ាងនេះថា ធម៌ទាំងឡាយ
 ណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ សំដែងថាជាធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌
 ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេពពិតមែន ។
 ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយថា នៃអារុសោកណ្ឌកៈ អ្នកកុំនិយាយយ៉ាង
 នេះឡើយ កុំពោលបង្ហាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគឡើយ ការពោលបង្ហាច់
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនល្អទេ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ មិនបានត្រាស់យ៉ាង
 នេះទេ នៃអារុសោកណ្ឌកៈ ធម៌ទាំងឡាយធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដែលព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយដោយបរិយាយជាច្រើន ធម៌ទាំងឡាយនោះ
 អាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេពមែន ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែង
 ហើយថា កាមទាំងឡាយមានសេចក្តីសុខតិច មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តី
 ចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមទាំងឡាយនេះមានច្រើន ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយរាងឆ្អឹង ។ បេ ។

បាបិគ្គិយកណ្តោ សប្បណកវត្តស្ស ទសមសិក្ខាបទេស្ស និពាធំ

មំសបេសូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា ។ បេ ។ វិណ្ឌុត្ត-
 បមា កាមា វុត្តា ភគវតា ។ បេ ។ អដ្ឋារកាសូបមា
 កាមា វុត្តា ភគវតា ។ បេ ។ សុប្បិទកូបមា កាមា
 វុត្តា ភគវតា ។ បេ ។ យាចិត្តកូបមា កាមា វុត្តា
 ភគវតា ។ បេ ។ វុត្តជលូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា
 ។ បេ ។ អសិស្តូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា ។ បេ ។
 សត្តិសូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា ។ បេ ។ សឃ្មវិ-
 រូបមា កាមា វុត្តា ភគវតា ពហុទុក្ខា ពហូទាមាសា
 អាទិទេវេ វត្ថុ ភិយ្យេនំ ។ វិវិចិ ទោ កណ្តោកា
 សមណុទ្កេសោ តេហិ ភិក្ខុហិ វុត្តមាដោ តថេវ តំ
 ចាបតំ ទិដ្ឋិតតំ ថាមសា បរាមាសា អភិវិស្ស
 វេហរតិ វិវំ ព្យា ទោ អហំ កន្តោ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ

បាបិណ្ឌយកណ្ណ សប្បណាវត្ថុ សិក្ខាបទទី ១០ និទាន

ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានទុបមាដោយដុំ
សាច់ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយ
មានទុបមាដោយគប់ភ្លើង ដែលឆ្កើតដោយស្មៅ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានទុបមាដោយរណ្តៅរងើក
ភ្លើង ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមាន
ទុបមាដោយអ្នកយល់សប្បិ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា
កាមទាំងឡាយមានទុបមាដោយរបស់ដែលខ្ចីគេ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានទុបមាដោយផ្ទៃឈើ ។ បេ ។
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ សំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានទុបមាដោយ
កាំបិតនឹងជ្រូញ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ សំដែងហើយថា កាម
ទាំងឡាយមានទុបមាដោយលំពែងនឹងដែកស្រួច ។ បេ ។ ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានទុបមាដោយក្បាលពស់
មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមទាំងឡាយ
នេះមានច្រើន ។ សមណ្ឌទ្ធិបណ្ឌិតក្នុងកាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយ
ពោលយ៉ាងនេះ ក៏នៅប្រកាន់ទិដ្ឋភាពក្រក់នោះដោយសេចក្តីប្រកាន់ដ៏មាំ
ហើយពោលយ៉ាងនោះដដែលថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌
ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ សំដែងហើយយ៉ាងនេះថា ធម៌ទាំងឡាយណា

វិទ្យុបិដកេ មហាវិគ្គោ

អាជាធាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា
 ភកវតា តេ បដិសេវតោ ជាលំ អន្តរាយាយាតិ ។ យតោ
 ខោ តេ ភិក្ខុ ធាសក្ខីសុ កណ្ណាកំ សមណុទ្ទេសំ
 ឯតស្មា ចាបកា ទិដ្ឋិតតា វិវេចនំ អថខោ តេ ភិក្ខុ
 យេន ភកវា តេនុបសង្កមីសុ ឧបសង្កមីត្វា ភកវតោ
 ឯតមត្តំ អាហេចេសុំ ។ អថខោ ភកវា ឯតស្មី ទិដានេ
 ឯតស្មី បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សង្ឃិចាតាបេត្វា កណ្ណាកំ
 សមណុទ្ទេសំ បដិប្បច្ឆំ សច្ចំ កិរ តេ កណ្ណាក ឯវុបំ
 ចាបកំ ទិដ្ឋិតតំ ឧប្បន្នំ តថាហំ ភកវតា ធម្មំ ទេសិតំ
 អាជាធាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា
 ភកវតា តេ បដិសេវតោ ជាលំ អន្តរាយាយាតិ ។
 ឯវំ ព្យា ខោ អហំ កន្តេ ភកវតា ធម្មំ ទេសិតំ អា-
 ជាធាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភកវតា
 តេ បដិសេវតោ ជាលំ អន្តរាយាយាតិ ។ កស្ស ធុ
 ខោ ធាម ត្ថំ មោយបុរិស មយា ឯវំ ធម្មំ ទេសិតំ

វិទ្យាបិដក មហាវិភង្គ

ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថាជាធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌
 ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេពទេ ។ ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយនោះ មិនអាចនឹងដោះសមណ្ឌទ្ទេសឈ្មោះកណ្ឌកៈចេញពីទិដ្ឋិ
 អាក្រក់នោះក្នុងកាលណា ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគក្នុងកាលនោះ លុះចូលទៅហើយក្រាបទូលសេចក្តីនេះដល់ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យ
 ប្រជុំភិក្ខុសង្ឃហើយត្រាស់សួរចំពោះកណ្ឌកសមណ្ឌទ្ទេសក្នុងពេលនោះ
 ថា នៃកណ្ឌកៈ ឮថាអ្នកឯងមានទិដ្ឋិអាក្រក់ មានសភាពយ៉ាងនេះកើត
 ឡើង(ដូច្នេះ)ថា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ
 គឺធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងថា ជាធម៌ធ្វើសេចក្តី
 អន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នក
 សេពទេ ពិតមែនឬ ។ កណ្ឌកសមណ្ឌទ្ទេសនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះ
 អង្គជំចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែង
 ហើយយ៉ាងនេះថា ធម៌ទាំងឡាយណា ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែង
 ហើយថាជាធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តី
 អន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេពពិតមែន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា
 ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយយ៉ាងនេះ

បាចិត្តិយកណ្តោ សប្បណាកវុត្តស្ស ទសមសិក្ខាបទស្ស នំភំ

អាជានាសំ នន្ទ មយា មោយបុរិស អនេកបរិយាយេន
អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា អលញ្ច បន តេ បដិសេវតោ
អន្តរាយាយ អប្បស្សនា កាមា វុត្តា មយា ពហុទុក្ខា
ពហុចាយាសា អាទីនេវេ ឯត្ថ ភិយ្យោ អដ្ឋិក្កត្តល្អបមា
កាមា វុត្តា មយា ។ បេ ។ មំសបេស្វបមា កាមា
វុត្តា មយា ។ បេ ។ តិណ្ណក្កបមា កាមា វុត្តា មយា
។ បេ ។ អត្តរកាស្វបមា កាមា វុត្តា មយា ។ បេ ។
សុបិនក្កបមា កាមា វុត្តា មយា ។ បេ ។ យាចិតក្កប-
មា កាមា វុត្តា មយា ។ បេ ។ វុត្តជល្អបមា កាមា
វុត្តា មយា ។ បេ ។ អសិស្វន្ធបមា កាមា វុត្តា មយា
។ បេ ។ សត្តិស្វល្អបមា កាមា វុត្តា មយា ។ បេ ។
សប្បសិរ្សបមា កាមា វុត្តា មយា ពហុទុក្ខា ពហុ-

ធម្មិក្ខយកណ្ត ឧប្បាណវគ្គ សិក្ខាទេវី ១០ និកាម

អំពីបុគ្គលណាមក នៃមោឃបុរស ធម៌ទាំងឡាយដែលធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ
 គឺជាគតសំដែងហើយដោយបរិយាយជាច្រើន ក៏ធម៌ទាំងឡាយនោះអាចធ្វើ
 សេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេព (មែន) គឺជាគតសំដែងហើយថា កាម
 ទាំងឡាយមានសេចក្តីសុខតិច មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់
 ច្រើន ទោសក្នុងកាមទាំងឡាយនេះមានច្រើន គឺជាគតសំដែងហើយថា
 កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយរាងឆ្អឹង ។ បេ ។ គឺជាគតសំដែងហើយ
 ថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយដុំសាច់ ។ បេ ។ គឺជាគតសំដែង
 ហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយគប់ភ្លើងធ្វើដោយស្មៅ ។ បេ ។
 គឺជាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយរណ្តៅរន្ទឹក
 ភ្លើង ។ បេ ។ គឺជាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមា
 ដោយអ្នកយល់សប្តិ ។ បេ ។ គឺជាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយ
 មានឧបមាដោយរបស់ដែលខ្ចីគេ ។ បេ ។ គឺជាគតសំដែងហើយថា កាម
 ទាំងឡាយមានឧបមាដោយផ្លែឈើ ។ បេ ។ គឺជាគតសំដែងហើយថា
 កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយកាំបិតនឹងជ្រញ់ ។ បេ ។ គឺជាគត
 សំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយលំពែងនឹងដែកស្រួច
 ។ បេ ។ គឺជាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមា
 ដោយក្បាលពស់ មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន

នាយាសា អាទីនេវេ ឯត្ថ ភិយ្យោ អថ ច បន ត្វំ

មោយបុរិស អត្តនា ទុក្ខហិតេន ទិដ្ឋិតេន អម្មេ ចេវ

អញ្ញាចិត្តសំ អត្តានញ្ច ខនសំ ពហុញ្ច អប្បញ្ញំ បសវសំ

តំ ហិ តេ មោយបុរិស កវិស្សតិ ទីយវត្ថំ អហិតាយ

ទុក្ខាយ នេតំ មោយបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ

បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ អថខេតំ មោយបុរិស

អប្បសន្នានញ្ចេវ អប្បសាទាយ បសន្នានញ្ច ឯកច្ចានំ

អញ្ញាចត្តាយាតិ ។ វិកហិត្វា ធម្មំ កថំ កត្វា ភិក្ខុ

អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខុវេ សង្ឃោ កណ្ណកំ សមណុ-

ទ្កេសំ នាសេតុ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ នាសេតញ្ច អដ្ឋតត្ថេ

វិទ្យាបិដក មហាវិភង្គ

ទោសក្នុងកាយទាំងឡាយនេះមានច្រើន នៃមោឃបុរស កាលបើដូច្នេះ
ហើយ អ្នកឯងហៅថាពោលបង្កាច់យើងផង តាស់កាយខ្លួនឯងផង
សោយបាបជាច្រើនផង ព្រោះទិដ្ឋិដែលខ្លួនកាន់យកខុស នៃមោឃបុរស
ទិដ្ឋិដែលអ្នកឯងកាន់យកអាក្រក់នោះ នឹងបង្កទោសមិនជាប្រយោជន៍ ជា
ទុក្ខដល់អ្នកឯង អស់កាលជាអវិជ្ជា នៃមោឃបុរស អំពើនេះមិន
មែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លា
ហើយឲ្យរើងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ម្ចាស់មោឃបុរស ទិដ្ឋិអាក្រក់
របស់អ្នកនេះមានតែនាំមិនឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា
នឹងដើម្បីសេចក្តីរាយមាយដល់មនុស្សពួកខ្លះដែលជ្រះថ្លាហើយផង ។
ព្រះធម៌មានព្រះភាគបន្ទោសហើយទ្រង់ធ្វើធម៌ម្នាក់ថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុ
ទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នេះ សង្ឃបូរញ្ញាំងកណ្តកសម-
ណុទ្ទេសឲ្យវិនាសចុះ^(១) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កណ្តកសមណុទ្ទេសនោះ
ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវឲ្យវិនាសយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោកណ្តកៈ កាលមាន

១ អង្គិកថា វិនាសនោះមានបីយ៉ាង គឺសំវាសនាសតា វិនាសទី១បាននៅរួមជាមួយនឹង
សង្ឃ ១ លិង្គនាសតា វិនាសបាវកា គឺត្រូវផ្សិតចេញ ១ ទណ្ឌកម្មនាសតា វិនាសដោយ
ត្រូវទណ្ឌកម្ម មានមិនឲ្យដឹកនៅរួមនឹងភិក្ខុអស់ពីរបីក្រីជាដើម ១ កណ្តកនេះត្រូវទណ្ឌកម្ម-
នាសតា ។

ពាចិន្តិយកណ្តោ សម្មាសម្ពុទ្ធសូត ទសមសិទ្ធិបទសូត ទិកានំ

តេ អាវុសោ កណ្តោក ធន ចេវ សោ ភកកា សត្វា អប-
 ទិសំតញ្ចោ យម្បិចញ្ចោ សមណុទ្ទេសា លកន្តំ ភិក្ខុហិ
 សទ្ធិំ ទ្វិវត្តនិវត្តំ សហសេយ្យំ សាបំ តេ នត្ថំ ចរ បិរេ^(១)
 វិនស្សាតិ ។ អថោ សង្ខេបោ កណ្តោកំ សមណុទ្ទេសំ
 នាសេសំ ។

[២៧២] តេន ចោ បន សមយេន ធម្មត្ថិយា
 ភិក្ខុ ជាធំ តថាណាសំតំ កណ្តោកំ សមណុទ្ទេសំ
 ឧបលាបេន្តិបិ ឧបដ្ឋាបេន្តិបិ សម្ពុញ្ញន្តិបិ សហាបិ
 សេយ្យំ កប្បេន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។
 តេ ឧដ្ឋាយន្តិ ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ កតំ ហិ នាម
 ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុ ជាធំ តថាណាសំតំ កណ្តោកំ សម-
 ណុទ្ទេសំ ឧបលាបេស្សន្តិបិ ឧបដ្ឋាបេស្សន្តិបិ សម្ពុ-
 ញ្ញស្សន្តិបិ សហាបិ សេយ្យំ កប្បេស្សន្តិវត្តំ ។ បេ ។
 សទ្ធិំ កិវ តុម្រេ ភិក្ខុវេ ជាធំ តថាណាសំតំ កណ្តោកំ
 សមណុទ្ទេសំ ឧបលាបេថាបិ ឧបដ្ឋាបេថាបិ សម្ពុញ្ញ-
 ថាបិ សហាបិ សេយ្យំ កប្បេថាវតិ ។ សទ្ធិំ ភកកាវតិ ។

១ បិរេតិ ឬ អមាមកាតំ វណ្ណតា ។

បាវត្តិយកណ្ត សប្បណាវត្ត សំក្កាប១៩ ១០ និទាន

ថ្ងៃនេះជាដើម អ្នកឯងមិនត្រូវអាងព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះថាជាសាស្តា
របស់អ្នកឡើយ សមណុទ្ទេសទាំងឡាយដទៃតែងបាននូវកិរិយាដេករួម
ឯណា អស់វត្ថុត្រូវនឹងវត្ថុត្រីប័ជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ កិរិយាដេកនៅ
រួមនោះមិនមានដល់អ្នកទេ នៃមនុស្សក្រៅការ អ្នកឯងច្បាប់ៀសចេញទៅ
អ្នកច្បាប់វិនាសទៅ ។ ក្នុងកាលនោះឯង សង្ឃបានឲ្យកណ្តកសមណុទ្ទេស
វិនាសហើយ ។

(២៧២) សម័យនោះឯង ពួកឆត្វគ្រិយភិក្ខុដឹងថា កណ្តកសម-
ណុទ្ទេសសង្ឃឲ្យវិនាសយ៉ាងនោះហើយ បញ្ចុះបញ្ចូលខ្លះ ឲ្យបម្រើខ្លះ
បរិភោគរួមខ្លះ សម្រេចឥរិយាបថដេករួមខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា
មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស គំនងៀល
បន្តិះបង្គាប់ថា ពួកឆត្វគ្រិយភិក្ខុដឹងថា កណ្តកសមណុទ្ទេសដែលសង្ឃឲ្យ
វិនាសយ៉ាងនោះហើយ មិនគួរនឹងបញ្ចុះបញ្ចូលខ្លះ ឲ្យបម្រើខ្លះ បរិភោគ
រួមខ្លះ សម្រេចឥរិយាបថដេករួមខ្លះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់
សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយដឹងថា កណ្តកសម
ណុទ្ទេសដែលសង្ឃឲ្យវិនាសយ៉ាងនោះហើយ បញ្ចុះបញ្ចូលខ្លះ ឲ្យ
បម្រើខ្លះ បរិភោគរួមខ្លះ សម្រេចឥរិយាបថដេករួមខ្លះ ពិតមែនឬ ។
ពួកឆត្វគ្រិយភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។

វិទ្យុបិដកេ មហាវិក្កេ

វិក្កហំ ពុទ្ធា កកវា កកំ ហិ នាម តុម្ពេ មោយ បុរិសា
 ជាធំ តថា នាសិកំ កណ្ឌកំ សមណុទ្ទេសំ ឧបលា-
 បេស្សថាបិ ឧបដ្ឋាបេស្សថាបិ សម្ពុញ្ញស្សថាបិ សហាបិ
 សេយ្យំ កប្បេស្សថ នេតំ មោយ បុរិសា អប្បសន្នាធំ
 វា បសាទាយ បសន្នាធំ វា ភិយ្យេកាវាយ ។ បេ ។
 ឯវញ្ច បនំ ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបធំ ឧទ្ទិសេយ្យថ
 សមណុទ្ទេសោបិ ចេ ឯវំ វេទេយ្យ តថាហំ កកវតា
 ធម្មំ នេសិកំ អាជា នាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា
 ធម្មា វុត្តា កកវតា តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្តរ-
 យាយាតិ ។ សោ សមណុទ្ទេសោ ភិក្ខុហិ ឯវមស្ស
 វេទនីយោ មា អាវុសោ សមណុទ្ទេស ឯវំ អវេ
 មា កកវន្តំ អត្តាចិត្តិ ន ហិ សាធុ កកវតោ
 អត្តក្ខាធំ ន ហិ កកវា ឯវំ វេទេយ្យ អនេកបរិយា-
 យេន អាវុសោ សមណុទ្ទេស អន្តរាយិកា ធម្មា
 វុត្តា កកវតា អលញ្ច បនំ តេ បដិសេវតោ អន្តរ-
 យាយាតិ ។ ឯវញ្ច សោ សមណុទ្ទេសោ ភិក្ខុហិ

វិទ្យាបិដក មហាវិភង្គ

ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយដឹងថា កណ្តកសមណុទ្ទេសដែលសង្ឃឲ្យវិនាស យ៉ាងនោះហើយ មិនគួរនឹងបញ្ចុះបញ្ចូលខ្លះ ឲ្យបម្រើខ្លះ បរិភោគខ្លះ សម្រេចឥរិយាបថ ដេករួមខ្លះទេ នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យវិនិរតតែ ជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បី សំដែងឡើងនូវសិទ្ធិបទនេះយ៉ាងនេះថា បើសមណុទ្ទេសពោលយ៉ាងនេះ ថា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ គឺធម៌ទាំងឡាយណា ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ សំដែងហើយថាជាធម៌ធ្វើសេចក្តី អន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នក សេពទេ។ សមណុទ្ទេសនោះភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវនិយាយប្រដៅយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោសមណុទ្ទេស អ្នកឯងកុំនិយាយយ៉ាងនេះឡើយ អ្នកកុំពោល បង្ហាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគឡើយ ការពោលបង្ហាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ មិនល្អទេ ព្រោះព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនពោលយ៉ាងនេះទេ នៃអារុសោ សមណុទ្ទេស ធម៌ទាំងឡាយធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ សំដែងហើយដោយបរិយាយជាច្រើន ធម៌ទាំងឡាយនោះអាចធ្វើសេចក្តី អន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេព (មែន) ។ សមណុទ្ទេសនោះកាលដែលភិក្ខុ

បាបិទ្ធិយកណ្តោ សប្បណកវិគ្គស្ស ទសមសំព្វាបទស្ស បញ្ញត្តិ

វុច្ចមានោ តថេវ បក្កុណ្ណោយ្យ សោ សមណុទ្កេសោ
 ភិក្ខុហំ ឯវមស្ស វេទនីយោ អន្ធតក្កេ តេ អាវុសោ
 សមណុទ្កេស ន ចេវ សោ ភក្កវា សត្តា អបទិសិតត្វោ
 យម្បិចញ្ញោ សមណុទ្កេសា លកន្តិ ភិក្ខុហំ សន្និ
 ទ្ធិវត្ថុតវត្ថុ សហសេយ្យំ សាបំ តេ នត្ថំ ចរ មិរ
 វិនស្សាតិ ។ យោ បន ភិក្ខុ ជាធំ តថាណសិតំ
 សមណុទ្កេសំ ឧបលាមេយ្យ វា ឧបដ្ឋាមេយ្យ វា
 សម្ពុញ្ញេយ្យ វា សហ វា សេយ្យំ កេច្ឆេយ្យ
 ចាចិត្តិយន្តិ ។

[២៩៣] សមណុទ្កេសោ នាម សាមណោពោ
 វុច្ចតិ ។ ឯវំ វេទេយ្យាតិ តថាហំ ភក្កវតា ធម្មំ
 ទេសិតំ អាជានាមិ យថា យេមេ អន្តរាយិកា
 ធម្មា វុត្តា ភក្កវតា តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្ត-
 រាយាយាតិ ។

[២៩៤] សោ សមណុទ្កេសោតិ យោ សោ ឯវំវេទី
 សមណុទ្កេសោ ។ ភិក្ខុហំតិ អញ្ញោហំ ភិក្ខុហំ ។
 យេ បស្សន្តិ យេ សុណន្តិ តេហិ វត្ថុត្វោ មា

បាចិត្តិយកណ្តា សប្បណាវត្ថុ សិក្ខបទទី ១០ សេចក្តីបញ្ញត្តិ

ទាំងឡាយពោលយ៉ាងនេះហើយ ក៏នៅតែប្រកាន់ដដែល សមណុទ្ទេស
 នោះក៏ក្នុងទាំងឡាយត្រូវនិយាយប្រដៅយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោសមណុ-
 ទ្ទេស កាលមានថ្ងៃនេះជាដើម អ្នកមិនត្រូវអានព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ
 ថាជាសាស្តារបស់អ្នកឡើយ សាមណេរទាំងឡាយដទៃតែងបានកិរិយា
 ដេករួមឯណាអស់រាត្រីពីរបី ជាមួយនឹងក្នុងទាំងឡាយ ការដេកនៅរួម
 នោះ មិនមានដល់អ្នកទេ នៃមនុស្សក្រៅការ អ្នកចូរប្រៀសចេញទៅ
 ចូរវិនាសទៅ ។ ក៏ក្នុងណាមួយដឹងថា សមណុទ្ទេសដែលសង្ឃឱ្យវិនាស
 យ៉ាងនោះហើយ បញ្ចុះបញ្ចូលក្តី ឱ្យបម្រើក្តី បរិភោគរួមក្តី សម្រេច
 អរិយាបថដេករួមក្តី ក៏ក្នុងនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[២៩៣] ដែលហៅថា សមណុទ្ទេស គឺសំដៅយកសាមណេរ ។
 ពាក្យថា ពោលយ៉ាងនេះ គឺពោលថា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគសំដែងហើយ គឺធម៌ទាំងឡាយណា ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 សំដែងថាជាធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តី
 អន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេពទេ ។

[២៩៤] ពាក្យថា សមណុទ្ទេសនោះ គឺសមណុទ្ទេសដែលជា
 អ្នកពោលយ៉ាងនេះនោះឯង ។ ពាក្យថា ក៏ក្នុងទាំងឡាយ គឺក្នុងទាំងឡាយ
 ឯទៀត ។ ក៏ក្នុងទាំងឡាយណាឃើញ ក៏ក្នុងទាំងឡាយណាពុំ ក៏ក្នុង

វិទ្យាបិដកេ មហាវិភង្គោ

អាវុសោ សមណុទ្ទេស ឯវំ អវច មា ភកវន្តំ អញ្ញាចិត្តិ
 ន ហិ សាធុ ភកវតោ អញ្ញាត្វានំ ន ហិ ភកវា
 ឯវំ វេទយ្យ អនេកបរិយាយេន អាវុសោ សមណុទ្ទេស
 អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភកវតោ អលញ្ចា បន តេ បដិ-
 សេវតោ អន្តរាយាយាតិ ។ ទុតិយម្សំ វុត្តញ្ចោ តតិយម្សំ
 វុត្តញ្ចោ ។ សុចេ បដិទិស្សន្តតិ ឥច្ឆេតំ កុសលំ នោ ចេ
 បដិទិស្សន្តតិ សោ សមណុទ្ទេសោ ភិក្ខុហិ ឯវមស្ស
 វចនីយោ អន្តរេកេ តេ អាវុសោ សមណុទ្ទេស ន
 ចេវ សោ ភកវា សត្វា អបទិសិតញ្ចោ យម្បិចញ្ចោ
 សមណុទ្ទេសា លភន្តិ ភិក្ខុហិ សុទ្ធិ ទ្វិវត្តតិវត្ត
 សហសេយ្យំ សាបិ តេ នត្តិ ចរ បិវេ វិទស្សាតិ ។

(២៧៥) យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។

ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អធិប្បតោ
 ភិក្ខុតិ ។ ជានាតិ នាម សាមំ វា ជានាតិ អញ្ចោ វា

និយមិដក មហាវិភង្គ

ទាំងឡាយនោះត្រូវពោលនឹងសមណុទ្ទេសនោះថា នៃអារុសោសមណុ-
 ទ្ទេស អ្នកកុំពោលយ៉ាងនេះឡើយ កុំពោលបង្ហាញព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ឡើយ ការពោលបង្ហាញព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនសម្រេចប្រយោជន៍ទេ
 ព្រោះព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនពោលយ៉ាងនេះទេ នៃអារុសោសមណុទ្ទេស
 ធម៌ទាំងឡាយ ដែលធ្វើសេចក្តីអន្តរាយព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ
 ដោយវរិយាយជាច្រើន ធម៌ទាំងឡាយនោះ អាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់
 បុគ្គលអ្នកសេព (ថែន) ។ សមណុទ្ទេសនោះភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវពោល
 អស់វារៈពីរដងផង ត្រូវពោលអស់វារៈបីដងផង ។ បើសមណុទ្ទេសនោះ
 លះបង់បាន ការលះបង់បាននេះជាការល្អ បើលះបង់មិនបានទេ សម-
 ណុទ្ទេសនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវនិយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោសម-
 ណុទ្ទេស កាលមានថ្ងៃនេះជាដើម អ្នកមិនត្រូវអាងព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 នោះថាជាសាស្តារបស់អ្នកឡើយ សមណុទ្ទេសទាំងឡាយដទៃតែងបាន
 ការដេកនៅរួមឯណាអស់រាត្រីពីរនឹងរាត្រីបីជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ការ
 ដេកនៅរួមនោះមិនមានដល់អ្នកទេ នៃមនុស្សឥតគេរាប់ អ្នកចូរចៀស
 ចេញទៅ ចូរវិនាសទៅ ។

(២៩៥) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខា-
 បទទី ១ នៃបុរាណដ៏កកណ្ត ។ ដែលហៅថា ដឹង គឺភិក្ខុដឹងដោយខ្លួនឯងក្តី

តស្ស អាហារចេន្ទ្រិ សោ វា អាហារចេតិ ។ តថា នាសិតន្ទ្រិ ឯវំ
 នាសិតំ ។ សមណុទ្ទេសោ នាម សាមណោ វុច្ចតិ ។
 ឧបលាបេយ្យ វាតិ តស្ស បត្តំ វា ចីវរំ វា ឧទ្ទេសំ វា
 បរិបុច្ឆំ វា ទស្សមីតិ ឧបលាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
 ឧបជ្ឈាបេយ្យ វាតិ តស្ស ចុណំ វា មត្តិកំ វា ទន្ធកដ្ឋំ
 វា មុខោទកំ វា សាទិយតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
 សម្ពញ្ញេយ្យ វាតិ សម្ពោតោ នាម ទ្វេ សម្ពោតា
 អាមិសសម្ពោតោ ច ធម្មសម្ពោតោ ច ។ អាមិស-
 សម្ពោតោ នាម អាមិសំ ទេតិ វា បដិក្កណាតិ វា
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ធម្មសម្ពោតោ នាម ឧទ្ទិសតិ
 វា ឧទ្ទិសាបេតិ វា ។ បទេន ឧទ្ទិសតិ វា ឧទ្ទិសាបេតិ វា
 បទេ បទេ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អត្តរាយ ឧទ្ទិ-
 សតិ វា ឧទ្ទិសាបេតិ វា អត្តរត្តរាយ អាបត្តិ ចាចិត្តិ-
 យស្ស ។ សហ វា សេយ្យំ កហ្មេយ្យាតិ ឯកច្ឆន្ទេ
 នាសិតកេ សមណុទ្ទេសេ និបន្នេ ភិក្ខុ និបជ្ឈតិ

ព្រះបណ្ឌិត សម្មាសម្ពុទ្ធ សំព្វបទទី ១០ សំព្វបទរំភ័ន្ត

ភិក្ខុទាំងឡាយដទៃប្រាប់ភិក្ខុនោះក្តី ឬសមណុទ្ទេសនោះប្រាប់ក្តី ។ ពាក្យ
 ថា ដែលសង្ឃឲ្យវិនាសយ៉ាងនោះហើយ គឺសង្ឃឲ្យខូចយ៉ាងនេះហើយ ។
 ដែលហៅថា សមណុទ្ទេស គឺសំដៅយកសាមណេរ ។ ពាក្យថា បញ្ចុះ
 បញ្ចូលក្តី គឺភិក្ខុបញ្ចុះបញ្ចូលដោយគិតថា អញនឹងឲ្យបាត់ក្តី ចំរើក្តី
 បាលីក្តី អង្គកថាភិក្ខុ ដល់សមណុទ្ទេសនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា
 ឲ្យបម្រើក្តី គឺភិក្ខុត្រេកអរនឹងគ្រឿងលំអិតក្តី ដ៏ស្អិតក្តី ឈើស្អិតក្តី ទឹក
 ខ្ពស់ក្តី របស់សមណុទ្ទេសនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា
 បរិភោគរម្មក្តី គឺបរិភោគរម្មមានពីរយ៉ាង បានដល់បរិភោគរម្មដោយអា-
 មិសៈ ១ បរិភោគរម្មដោយធម៌ ១ ហៅថាបរិភោគរម្ម ។ ដែលហៅថាបរិ-
 ភោគរម្មដោយអាមិសៈ គឺភិក្ខុឲ្យអាមិសៈក្តី ទទួលក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។
 ដែលហៅថា បរិភោគរម្មដោយធម៌ គឺភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់សមណុទ្ទេស
 នោះក្តី ឲ្យសមណុទ្ទេសនោះសំដែងឲ្យស្តាប់ក្តី ។ ភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់
 សមណុទ្ទេសនោះក្តី ឲ្យសមណុទ្ទេសនោះសំដែងឲ្យស្តាប់ក្តី ដោយបទ
 ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រាល់ៗ បទ ។ ភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់សមណុទ្ទេសនោះក្តី
 ឲ្យសមណុទ្ទេសនោះសំដែងឲ្យស្តាប់ក្តី ដោយអក្ខរៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ
 រាល់ៗ អក្ខរៈ ។ ពាក្យថា សម្រេចកិរិយាដេកនៅរម្មក្តី គឺកាលបើសម-
 ណុទ្ទេសដែលសង្ឃឲ្យវិនាសនោះបានដេកហើយ ភិក្ខុក៏ដេកក្នុងទីបិទបាំង

អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ កិក្ខុ និបន្នេ នាសិតកោ
 សមណុទ្ទេសោ និបជ្ជតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧកោ
 វា និបជ្ជន្តិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧដ្ឋហិត្វា
 បុនប្បនំ និបជ្ជតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[២៩៦] នាសិតកោ នាសិតកសញ្ញា ឧបលាបេតិ
 វា ឧបដ្ឋាបេតិ វា សម្ពញ្ញតិ វា សហ វា សេយ្យំ
 កប្បេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ នាសិតកោ វេមតិកោ
 ឧបលាបេតិ វា ឧបដ្ឋាបេតិ វា សម្ពញ្ញតិ វា សហ វា
 សេយ្យំ កប្បេតិ អាបត្តិ ឧក្កដស្ស ។ នាសិតកោ
 អនាសិតកសញ្ញា ឧបលាបេតិ វា ឧបដ្ឋាបេតិ វា
 សម្ពញ្ញតិ វា សហ វា សេយ្យំ កប្បេតិ អនាបតិ ។
 អនាសិតកោ នាសិតកសញ្ញា អាបត្តិ ឧក្កដស្ស ។
 អនាសិតកោ វេមតិកោ អាបត្តិ ឧក្កដស្ស ។ អនា-
 សិតកោ អនាសិតកសញ្ញា អនាបតិ ។

និយមន័យ មហាវិវត្ត

ជាមួយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កាលបើភិក្ខុដេកហើយ សមណុទ្ទេស
ដែលសង្ឃឲ្យវិនាសក៍ដេកនៅ (ដែរ) ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។
ឬដេកទាំងពីរនាក់ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុក្រោកឡើងហើយ
ដេកញាយ ។ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(២៩៦) សមណុទ្ទេសដែលសង្ឃឲ្យវិនាសហើយ ភិក្ខុសំគាល់
ថាសង្ឃឲ្យវិនាសហើយ ។ បញ្ចុបញ្ចូលក្តី ឲ្យបម្រើក្តី បរិភោគរួមក្តី
សម្រេចកិរិយាដេករួមក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សមណុទ្ទេសដែលសង្ឃ
ឲ្យវិនាសហើយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយបញ្ចុបញ្ចូលក្តី ឲ្យបម្រើក្តី
បរិភោគរួមក្តី សម្រេចកិរិយាដេករួមក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ សមណុ-
ទ្ទេសដែលសង្ឃឲ្យវិនាសហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាសង្ឃមិនបានឲ្យវិនាស
ទៅវិញហើយ ។ បញ្ចុបញ្ចូលក្តី ឲ្យបម្រើក្តី បរិភោគរួមក្តី សម្រេចកិរិយា
ដេករួមក្តី មិនត្រូវអាបត្តិ ។ សមណុទ្ទេសដែលសង្ឃមិនឲ្យវិនាស ភិក្ខុ
សំគាល់ថាសង្ឃឲ្យវិនាស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ សមណុទ្ទេសដែលសង្ឃមិន
ឲ្យវិនាស ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ សមណុទ្ទេសដែល
សង្ឃមិនឲ្យវិនាស ភិក្ខុសំគាល់ថាសង្ឃមិនឲ្យវិនាស មិនត្រូវអាបត្តិ ។

បាចិត្តិយកណ្តោ សប្បណាវត្តស្ស ទសមសំក្កាបទស្ស អនាបត្តិវា

(២៩៧) អនាបត្តិ អនាសិទ្ធកោតិ ជាតាតិ តំ
និដ្ឋិ បដិទិស្សដ្ឋោតិ ជាតាតិ ឧម្ពត្តកស្ស អាទិកម្ម-
កស្សាតិ ។

ទសមសំក្កាបទំ និដ្ឋិតំ ។

សប្បណាវត្តោ សត្តមោ ។

តស្សនាទំ

សញ្ញាច្ឆរិយសប្បណា	ឧក្កោទុដ្ឋល្លាទំ
ឧទរិសតិ សត្តញ្ញា	សំវិទានអវិដ្ឋកំ
ឧត្តត្តកល្លាតោរ ទស	សំក្កាបនា ឥមេតិ ។

បាចិត្តិយកណ្តា សប្បណាកវិគ្គ សិក្ខាបទទី ១០ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

(២៩៧) វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៤ យ៉ាង)

គឺកុំដឹងថា សមណុទ្ទេសនោះសង្ឃមិនបានឲ្យវិនាស ១ កុំដឹងថាសម-
ណុទ្ទេសនោះលះបង់ទិដ្ឋិនោះហើយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចាតិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ១០ ចប់ ។

សប្បណាកវិគ្គទី ៧ ចប់ ។

ឧទាននៃសប្បណាកវិគ្គនោះ

មាន ១០ សិក្ខាបទនេះគឺ

សញ្ញាច្ឆវេសិក្ខាបទ ១ សប្បណសិក្ខាបទ ១

ទុក្ខោសិក្ខាបទ ១ ទុដ្ឋលតាទនសិក្ខាបទ ១

ទនវិសតិសិក្ខាបទ ១ សត្តសិក្ខាបទ ១

សវីធានសិក្ខាបទ ១ អវិជ្ជកសិក្ខាបទ ១

ទុក្ខត្ថសិក្ខាបទ ១ កណ្តកសិក្ខាបទ ១ ។

សហធម្មិកវគ្គសូ បរិមសិក្ខាបទំ

(២៩៨) តេន សមយេន តុទ្ធោ ភគវា កោសម្ព័យំ
វិហរតិ យោសីតាវមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន
អាយស្មា ធន្នោ អនាចារំ អាចរតិ ។ ភិក្ខុ ឯវមាហំសុ
មា អាវុសោ ធន្ន ឯវុបំ អកាសំ នេតំ កប្បតីតិ ។
សោ ឯវំ វេនេតិ ន តាវាហំ អាវុសោ ឯតស្មី សិក្ខាបទេ
សិក្ខិស្សាមិ យាវ នញ្ចំ ភិក្ខុំ ឲ្យតំ វិនយធរំ បរិបុត្តា-
មីតិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ទុដ្ឋាយន្តិ
ទិយន្តិ វិចារេន្តិ កថំ ហិ នាម អាយស្មា ធន្នោ
ភិក្ខុហិ សហធម្មិកំ វុច្ឆមានោ ឯវំ វត្ថុតិ ន តាវាហំ
អាវុសោ ឯតស្មី សិក្ខាបទេ សិក្ខិស្សាមិ យាវ នញ្ចំ
ភិក្ខុំ ឲ្យតំ វិនយធរំ បរិបុត្តាមីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ តិវ
វុំ ធន្ន ភិក្ខុហិ សហធម្មិកំ វុច្ឆមានោ ឯវំ វេនេសិ ន
តាវាហំ អាវុសោ ឯតស្មី សិក្ខាបទេ សិក្ខិស្សាមិ
យាវ នញ្ចំ ភិក្ខុំ ឲ្យតំ វិនយធរំ បរិបុត្តាមីតិ ។

សហជម្ពិកវិគ្គ លិក្ខបទទី ១

(២៨៨) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅ
យោសិតាភម ទៀបក្រុងកោសម្ពី ។ សម័យនោះឯង ឆ្នុះដ៏មានអាយុ
តែងប្រព្រឹត្តអនាថារ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ និយាយយ៉ាងនេះថា នៃ
អារុសោឆន្ទៈ អ្នកកុំធ្វើកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះ កម្មដែលអ្នកធ្វើនេះ
មិនគួរទេ ។ ឆ្នុះភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោទាំងឡាយ
ខ្ញុំមិនទាន់សិក្សាសិក្ខាបទនេះទេ ព្រោះខ្ញុំមិនទាន់សាកសួរភិក្ខុដទៃ ដែល
ឈ្លាសដែលទ្រទ្រង់វិន័យ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នា
តិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់
ថា ឆ្នុះដ៏មានអាយុ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយពោលពាក្យប្រកបដោយ
ធម៌ មិនគួរនឹងពោលយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនទាន់
សិក្សាសិក្ខាបទនេះទេ ព្រោះខ្ញុំមិនទាន់បានសាកសួរភិក្ខុដទៃ ដែល
ឈ្លាសដែលទ្រទ្រង់វិន័យនៅឡើយ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់
សួរថា នៃឆ្នុះ ឮថា អ្នកឯងកាលបើភិក្ខុទាំងឡាយពោលពាក្យ
ប្រកបដោយធម៌ និយាយ (នឹងភិក្ខុទាំងឡាយ) យ៉ាងនេះវិញថា នៃអារុ-
សោទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនទាន់សិក្សាសិក្ខាបទនេះទេ ព្រោះខ្ញុំមិនទាន់បាន
សាកសួរភិក្ខុដទៃ ដែលឈ្លាសដែលទ្រទ្រង់វិន័យនៅឡើយ ពិតមែនឬ ។

សច្ចំ ភក្កវតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធា ភក្កវ កតំ ហិ
 នាម ត្វំ មោយបុរិស ភិក្ខុហិ សហធម្មិកំ វុច្ចមានោ
 ឯវំ វត្ថុសំ ន តាវហំ អាវុសោ ឯតស្មី សិក្ខាបទេ
 សិក្ខិស្សមិ យាវ នញ្ញំ ភិក្ខុំ ឲ្យត្តំ វិនយធនំ បរិបុច្ឆាមីតិ
 នេតំ មោយបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ
 វា ភិយ្យោភាវយ ។ បេ ។ ឯវត្ថុ បន ភិក្ខុវេ ឥមំ
 សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យថ យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ
 សហធម្មិកំ វុច្ចមានោ ឯវំ វិនយេន ន តាវហំ អាវុសោ
 ឯតស្មី សិក្ខាបទេ សិក្ខិស្សមិ យាវ នញ្ញំ ភិក្ខុំ
 ឲ្យត្តំ វិនយធនំ បរិបុច្ឆាមីតិ ចាចិត្តិយំ ។ សិក្ខាមាទេន
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា អញ្ញាតតំ បរិបុច្ឆិតតំ បរិបណ្ឌិតតំ ។
 អយំ តត្ថ សាមីចីតិ ។

(២៩៩) យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អធិប្បតោ ភិក្ខុតិ ។
 ភិក្ខុហិតិ អញ្ញាហិ ភិក្ខុហិ ។ សហធម្មិកំ នាម យំ
 ភក្កវតា បញ្ញត្តំ សិក្ខាបទំ ឯវំ សហធម្មិកំ នាម ។

បាធិគ្គិយកណ្ណ សហធម្មិកវគ្គ សិក្ខាបទទី ១ សេចក្តីបញ្ញត្តិ

ធន្នភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ឯតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏
 មានជាតទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរស កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយ
 ពាក្យប្រកបដោយធម៌ អ្នកឯងមិនគួរនឹងពោលយ៉ាងនេះថា នែអារុសោ
 ទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនទាន់សិក្សាសិក្ខាបទនេះទេ ព្រោះខ្ញុំមិនទាន់បានសាក
 សួរភិក្ខុដទៃ ដែលឈ្លាសដែលទ្រទ្រង់វិន័យនៅឡើយ នែមោឃបុរស
 អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬទាំពួក
 ជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរើសតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុ
 ណាមួយកាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោលពាក្យប្រកបដោយធម៌ ហើយពោល
 យ៉ាងនេះថា នែអារុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនទាន់សាកសួរភិក្ខុដទៃ ដែល
 ឈ្លាសដែលទ្រទ្រង់វិន័យដកបណា ខ្ញុំនឹងមិនសិក្សាសិក្ខាបទនេះដកប
 នោះ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាធិគ្គិយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកសិក្សា
 គួរដឹងច្បាស់ គួរសាកសួរ គួរពិចារណា ។ នេះជាសាមីចិកម្ម ក្នុង
 សិក្ខាបទនោះ ។

(២៩៩) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទ
 ទី ១ នៃបាធាធិកកណ្ណ ។ ពាក្យថា ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺភិក្ខុទាំងឡាយដទៃ ។
 ដែលហៅថា ពាក្យប្រកបដោយធម៌ គឺសិក្ខាបទណា ដែលព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគបញ្ញត្តិហើយ សិក្ខាបទនោះហៅថា ពាក្យប្រកបដោយធម៌ ។

វិធីបដិភេ មហាវិភង្គោ

តេន វុច្ចមាដោ ឯវំ វេនេតិ ន តាវាហំ អាវុសោ ឯតស្មី
 សិក្ខាបទេ សិក្ខិស្សមិ យាវ នញ្ចំ ភិក្ខុំ ព្យតំ វិនយ-
 ធរំ បណ្ឌិតំ មេធាវី ពហុស្សតំ ធម្មកថិកំ បរិបុត្តាមិតំ
 កណ្តិតំ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣០០) ឧបសម្បន្នេ ឧបសម្បន្នសញ្ញំ ឯវំ វេនេតិ
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បន្នេ វេមតិកោ ឯវំ
 វេនេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បន្នេ អនុប-
 សម្បន្នសញ្ញំ ឯវំ វេនេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
 អរ្យញ្ញត្ថេន វុច្ចមាដោ វេទំ ន សល្លោយ ន ធូត-
 តាយ ន ចាសាទិកតាយ ន អបចយាយ ន វិរិយា-
 រម្មាយ សំវត្ថុតិតំ ឯវំ វេនេតិ ន តាវាហំ អាវុសោ
 ឯតស្មី សិក្ខាបទេ សិក្ខិស្សមិ យាវ នញ្ចំ ភិក្ខុំ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ភិក្ខុនោះ កាលភិក្ខុទាំងឡាយពោលតាមសិក្ខាបទនោះ ត្រឡប់ជាពោល
យ៉ាងនេះ គឺពោលថា នៃអារុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនទាន់សិក្សាក្នុង
សិក្ខាបទនេះទេ ព្រោះខ្ញុំមិនទាន់បានសាកសួរភិក្ខុដទៃ ដែលឈ្មោះជា
វិនយធរ ជាបណ្ឌិតមានប្រាជ្ញា ជាពហុស្សត ជាធម្មកថិកនៅឡើយ
ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣០០] ឧបសម្ពន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថា ឧបសម្ពន្ធពិតមែន ហើយ
ពោលយ៉ាងនេះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្ពន្ធ ភិក្ខុមានសេចក្តី
សង្ស័យ ហើយពោលយ៉ាងនេះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្ពន្ធ ភិក្ខុ
សំគាល់ថា មិនមែនឧបសម្ពន្ធ ហើយពោលយ៉ាងនេះ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយ។ ភិក្ខុកាលភិក្ខុទាំងឡាយពោលតាមពាក្យដែលមិនមែនជាវិនយ-
បញ្ញត្តិ ហើយពោលយ៉ាងនេះថា ពាក្យនេះមិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តី
ផ្សំផងចាកកិលេស មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីកំចាត់បង់កិលេស មិនប្រព្រឹត្តទៅ
ដើម្បីនាំមកនូវសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីមិនសន្សំនូវកិលេសវដ្ត
មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាមទេ (ប្បវិន័យៀត) ពោលថា
នៃអារុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនទាន់សិក្សាសិក្ខាបទនោះទេ ព្រោះខ្ញុំមិនទាន់

ពាចរិត្តិយកល្ខេ សហធម្មិកវុត្តស្ស បឋមសិក្ខាបទស្ស អាបត្តិវាព

ព្យត្តំ វិនយធរំ បណ្ឌិតំ មេធាវី ពហុស្សតំ ធម្មកដិកំ
 បរិបុទ្ធាមីតិ ភណាតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អនុប-
 សម្បន្នេន បញ្ចត្តេន វា អប្បញ្ចត្តេន វា វុច្ចមានោ
 ឥទំ ន សល្យោឡាយ ន ធួតត្តាយ ន ចាសាទិ-
 កតាយ ន អបចយាយ ន វីរិយាម្បាយ សំវត្ថត្ថតិ
 ឯវំ វេទតិ ន តាវាហំ អាវុសោ ឯតស្មី សិក្ខា-
 បទេ សិក្ខិតស្សាមិ យាវ នញ្ញំ ភិក្ខុំ ព្យត្តំ វិនយធរំ
 បណ្ឌិតំ មេធាវី ពហុស្សតំ ធម្មកដិកំ បរិបុទ្ធាមីតិ
 ភណាតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ ឧប-
 សម្បន្នសញ្ញំ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ
 វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ អនុប-
 សម្បន្នសញ្ញំ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

បាចិត្តិយកណ្តុ សហធម្មិកវគ្គ សិក្ខាបទទី ១ វិវះដែលត្រូវអាបត្តិ

សាកសួរភិក្ខុដទៃ ដែលឈ្លាសទ្រទ្រង់វិន័យ ជាបណ្ឌិតមានប្រាជ្ញា ជា
 ពហុស្សត ជាធម្មកថិក នៅឡើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុកាល
 ឧបសម្ព័ន្ធ ពោលដោយវិនយបញ្ញត្តិ ដោយពុទ្ធជនដែលមិនមែនជា
 វិនយបញ្ញត្តិ ត្រឡប់ពោលយ៉ាងនេះថា ពាក្យនេះមិនប្រព្រឹត្តទៅ
 ដើម្បីសេចក្តីផ្សេងៗចាកកិលេស មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីកំចាត់កិលេស មិន
 ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីនាំមកនូវសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីមិនសន្សំនូវ
 កិលេសវដ្ត មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាមទេ (ម្យ៉ាងទៀត)
 ពោលថា នៃអារុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនទាន់សិក្សាសិក្ខាបទនេះទេ
 ព្រោះខ្ញុំមិនទាន់បានសាកសួរភិក្ខុដទៃ ដែលឈ្លាសទ្រទ្រង់វិន័យ ជា
 បណ្ឌិតមានប្រាជ្ញា ជាពហុស្សត ជាធម្មកថិកនៅឡើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។
 មិនមែនឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្ព័ន្ធ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ មិនមែន
 ឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ មិនមែន
 ឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនឧបសម្ព័ន្ធ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

វិធីបំប៉ន មហាវិភង្គ

[៣០០] សិក្ខាមាណសិ សិក្ខិតុកាមេន ។ អញ្ញា-
តព្វន្តិ ជានិតព្វំ ។ បរិបុច្ឆិតព្វន្តិ ឥទំ កន្តេ កាមី
ឥមស្ស កោ អត្ថោតិ ។ បរិបញ្ញិតព្វន្តិ ចិន្តិតព្វំ តុល-
យិតព្វំ ។ អយំ ភត្ត សាមីច័តិ អយំ ភត្ត អនុធម្មតា ។

[៣០២] អនាបត្តិ ជានិស្សមិ សិក្ខិតុស្សមីតិ
ភណ្ឌតិ ឧប្បត្តកស្ស អាទិកម្មិតកស្សាតិ ។

បរិមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

វិទ្យាបិដក មហាវិក័ត

(៣០១) ត្រង់ពាក្យថា អកសិក្សា គឺអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បី
នឹងសិក្សា ។ ពាក្យថា គួរដឹងច្បាស់ គឺគួរចេះ ។ ពាក្យថា គួរសាក
សួរ គឺគួរសាកសួរថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ពាក្យនេះដូចម្តេច ពាក្យ
នេះមានសេចក្តីដូចម្តេច ។ ពាក្យថា គួរពិចារណា គឺគួរគិត
គួរថ្លឹង ។ ពាក្យថា នេះជាសាមីចិកមក្នុងសិក្ខាបទនោះ គឺថានេះ
តាមទំនៀមក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

(៣០២) វរៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៣
យ៉ាង) គឺភិក្ខុពោលថា ខ្ញុំនឹងដឹង ខ្ញុំនឹងសិក្សា ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុ
ដើមបញ្ចត្តិ ។

សិក្ខាបទទី ១ ចប់ ។

ទុតិយសិក្ខាបទី

[៣០៣] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភក្ខវា សាវត្ថយំ
វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អាវាមេ ។ តេន
ខោ ថន សមយេន ភក្ខវា ភិក្ខុនំ អនេកបរិយា-
យេន វិនយកមំ កថេតិ វិនយស្ស វណ្ណំ កាសតិ
វិនយបរិយត្តិយា វណ្ណំ កាសតិ អាទិស្ស អាទិស្ស
អាយស្មតោ ឧចាលិស្ស វណ្ណំ កាសតិ ។ ភិក្ខុ
ភក្ខវា ខោ អនេកបរិយាយេន វិនយកមំ កថេតិ
វិនយស្ស វណ្ណំ កាសតិ វិនយបរិយត្តិយា វណ្ណំ កាសតិ
អាទិស្ស អាទិស្ស អាយស្មតោ ឧចាលិស្ស វណ្ណំ
កាសតិ ហន្ត មយំ អាវុសោ អាយស្មតោ ឧចាលិស្ស
សន្និកេ វិនយំ បរិយាប្បណាមាតិ ។ តេ ច ពហូ
ភិក្ខុ ថេវា ច នវា ច មជ្ឈិមា ច អាយស្មតោ
ឧចាលិស្ស សន្និកេ វិនយំ បរិយាប្បណា ។ អថខោ
ធម្មតិយានំ ភិក្ខុនំ ឯតទហោសិ ឯតហិ ខោ អាវុសោ
ពហូ ភិក្ខុ ថេវា ច នវា ច មជ្ឈិមា ច អាយស្មតោ
ឧចាលិស្ស សន្និកេ វិនយំ បរិយាប្បណា ។ សេ

សិក្ខាបទទី២

(៣០៣) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្ត
ជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងវិន័យកថា សំដែងគុណនៃវិន័យ ទ្រង់សំដែង
គុណនៃការរៀនវិន័យ ទ្រង់កំណត់រឿយៗ ហើយទ្រង់សំដែងគុណរបស់
ព្រះឧបាលីដ៏មានអាយុដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដោយបរិយាយជាច្រើន ។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយនិយាយថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងវិន័យកថា ទ្រង់
សំដែងគុណនៃវិន័យ ទ្រង់សំដែងគុណនៃការរៀនវិន័យ ទ្រង់
កំណត់រឿយៗ ហើយទ្រង់សំដែងគុណរបស់ព្រះឧបាលីដ៏មានអាយុ
ដោយបរិយាយជាច្រើន នៃអារុសោទាំងឡាយ បើដូច្នោះយើងនឹង
រៀនវិន័យក្នុងសំណាក់ព្រះឧបាលីដ៏មានអាយុ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយ
នោះ ជាថេរៈខ្លះ ជាភិក្ខុថ្មីខ្លះ ជាភិក្ខុកណ្តាលខ្លះច្រើនរូប រៀនវិន័យ
ក្នុងសំណាក់ព្រះឧបាលីដ៏មានអាយុ ។ លំដាប់នោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយ-
ភិក្ខុមានគំនិតដូច្នេះថា នៃអារុសោទាំងឡាយ ឥឡូវនេះឯង ភិក្ខុច្រើន
អង្គ ជាថេរៈខ្លះ ជាភិក្ខុថ្មីខ្លះ ជាភិក្ខុកណ្តាលខ្លះ រៀនវិន័យក្នុង
សំណាក់ព្រះឧបាលីដ៏មានអាយុ បើភិក្ខុទាំងឡាយនេះជាអ្នកបោះស្លាត់

វិទយបំណិកេ មហាវិកង្កោ

ឥមេ វិទយេ បកតញ្ចោ ភវិស្សន្តំ អម្ពេ យថីច្ចកំ
 អាតឡិស្សន្តំ បរិកឡិស្សន្តំ ហន្ត មយំ អាវុសោ
 វិទយំ វិវណ្ណោមាតិ ។ អថោ ធាតុយា ភិក្ខុ ភិក្ខុ
 ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វេទន្តំ កី បនិមេហិ ខុទ្ទានុខុទ្ធកេហិ
 សិក្ខាបទេហិ ឧទ្ទិដ្ឋេហិ យាវេនេវ កុក្កុទ្ធាយ វិហាសាយ
 វិលេខាយ សំវត្ថន្តិតិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បដ្ឋា
 ។ បេ ។ តេ ឧដ្ឋាយន្តំ ជីយន្តំ វិចារេន្តំ កេចំ
 ហិ នាម ធាតុយា ភិក្ខុ វិទយំ វិវណ្ណោស្សន្តិតិ
 ។ បេ ។ សច្ចំ កិវ តុម្ពេ ភិក្ខុវេ វិទយំ វិវណ្ណោមាតិ ។
 សច្ចំ ភកកាតិ ។ វិគរហិ តុន្នោ ភកកា កេចំ
 ហិ នាម តុម្ពេ មោយបុរិសា វិទយំ វិវណ្ណោស្សន្តិ
 ទេតំ មោយបុរិសា អប្បសង្ខានំ វា បសាទាយ ប-
 សង្ខានំ វា ភិយ្យោកាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ
 ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ
 មាតិមោក្ខេ ឧទ្ទិស្សមាទេ ឯវំ វេទយ្យ កី បនិមេហិ

វិទ្យាបិដក មហាវិវត្ត

ក្នុងវិន័យនិងពាក្យមក នឹងប្រានទៅនូវយើងទាំងឡាយតាមគាប់ចិត្ត នៃ
 អារុស្សទាំងឡាយ ឈ្លើយចុះ យើងគួរពោលបង្ហាបរិវិន័យវិញ ។ ទើប
 ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ចូលទៅដឹកភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា
 ប្រយោជន៍អ្វីដោយសិក្ខាបទតូចៗ ទាំងនេះ ដែលបុគ្គលណាមួយសំដែង
 ឡើងហើយ សិក្ខាបទទាំងឡាយនេះ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីក្តៅ
 ត្រហាយចិត្ត ដើម្បីសេចក្តីលំបាកចិត្ត ដើម្បីសេចក្តីសាញ់ចិត្ត ។ ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ
 ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាបថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនគួរនឹងពោល
 បង្ហាបរិវិន័យសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយពោលបង្ហាបរិវិន័យ ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ
 ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មាន
 ជោគទ្រង់បន្ទោសថា នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹង
 ពោលបង្ហាបរិវិន័យទេ នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យ
 ជ្រះថ្លាដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹង
 រឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បី
 សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយកាលបើភិក្ខុសំដែង
 ឡើងនូវបាតិមាភូ ហើយពោលយ៉ាងនេះថា ប្រយោជន៍អ្វីដោយសិក្ខាបទ

បាចិត្តិយកណ្តោ សហធម្មិកវគ្គស្ស ទុតិយសិក្ខាបទស្ស បញ្ញត្តិ

ខុទ្ទានុខុទ្ធកេហំ សិក្ខាបទេហំ ឧទ្ទិដ្ឋេហំ យាវនេវ
កុក្កុទ្ធាយ វិហាសាយ វិលេខាយ សំវត្ថន្តិតំ សិក្ខា-
បទវិវធានកេ ចាចិត្តិយន្តិ ។

[៣០៤] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។

ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អន្តេ អនិប្បតោ ភិក្ខុតិ ។
ចាតិមោក្ខេ ឧទ្ទិស្សមាទេតិ ឧទ្ទិស្សន្តេ វា ឧទ្ទិសាបេន្តេ
វា សន្ន្យាយំ វា កកោន្តេ ។ ឯវំ វេទេយ្យាតិ កី បនិ-
មេហំ ខុទ្ទានុខុទ្ធកេហំ សិក្ខាបទេហំ ឧទ្ទិដ្ឋេហំ
យាវនេវ កុក្កុទ្ធាយ វិហាសាយ វិលេខាយ សំវត្ថន្តិ
យេ ឥមំ បរិយាប្បណន្តិ តេសំ កុក្កុច្ចំ ហោតិ វិហាសា
ហោតិ វិលេខា ហោតិ យេ ឥមំ ន បរិយាប្បណន្តិ តេសំ
កុក្កុច្ចំ ន ហោតិ វិហាសា ន ហោតិ វិលេខា ន ហោតិ
អនុទ្ធិដ្ឋំ ឥទំ វំ អនុត្តហិតំ ឥទំ វំ អបរិយាប្បនំ^(១)

១ អបរិយាប្បណិតន្តំ កត្តបិ ហោតិ វេ ទិស្សតិ ។

បាចិត្តិយកណ្ណ សហគម្មិកវគ្គ សិក្ខាបទទី ២ សេចក្តីបញ្ញត្តិ

តូច ។ ទាំងនេះដែលភិក្ខុណាមួយសំដែងឡើងហើយ សិក្ខាបទទាំងឡាយ
នេះប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីក្តៅក្រហាយចិត្ត ដើម្បីសេចក្តីលំបាកចិត្ត
ដើម្បីសេចក្តីរសេមរសាមចិត្តប៉ុណ្ណោះឯង ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ
ព្រោះពេលបង្គាប់សិក្ខាបទ ។

[៣០៤] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹង
សិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្ណ ។ ពាក្យថា កាលបើភិក្ខុសំដែងឡើងនូវ
បាតិមាភូ គឺកាលបើភិក្ខុសំដែងឡើងឯងក្តី ឲ្យគេសំដែងឡើងក្តី
ធ្វើស្វាធឡាយក្តី ។ ពាក្យថា ពេលយ៉ាងនេះ គឺភិក្ខុណាពេលបង្គាប់
វិន័យដល់ឧបសម្ពន្ធផង់គ្នាថា ប្រយោជន៍អ្វីដោយសិក្ខាបទតូចៗ ទាំងនេះ
ដែលភិក្ខុណាមួយសំដែងឡើងហើយ សិក្ខាបទទាំងនេះប្រព្រឹត្តទៅដើម្បី
សេចក្តីក្តៅក្រហាយចិត្ត សេចក្តីលំបាកចិត្ត សេចក្តីរសេមរសាមចិត្ត
ប៉ុណ្ណោះឯង ភិក្ខុណារៀនសិក្ខាបទនេះ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីក្តៅក្រហាយ
ចិត្ត សេចក្តីលំបាកចិត្ត សេចក្តីរសេមរសាមចិត្ត ភិក្ខុណាមិនរៀនសិក្ខា-
បទនេះ ភិក្ខុនោះមិនមានសេចក្តីក្តៅក្រហាយចិត្ត សេចក្តីលំបាកចិត្ត
សេចក្តីរសេមរសាមចិត្តទេ សិក្ខាបទនេះបើមិនមានអ្នកណា សំដែងឡើងក៏
ជាការល្អ សិក្ខាបទនេះបើមិនមានអ្នកណា សិក្សាក៏ជាការល្អ សិក្ខាបទនេះ

ឥទំ វរំ អនាវតំ ឥទំ វរំ វិនយោ វា អន្តរាយតុ ឥមេ
វា ភិក្ខុ អបគតតញ្ញោ ហោន្ទតិ ឧបសម្បទ្ធស្ស វិនយំ
វិវណ្ណតិ អាបត្តិ ចាចិត្តយស្ស ។

[៣០៥] ឧបសម្បទ្ធធ្វ ឧបសម្បទ្ធសញ្ញំ វិនយំ វិវណ្ណ-
តិ អាបត្តិ ចាចិត្តយស្ស ។ ឧបសម្បទ្ធធ្វ វេមតិកោ វិនយំ
វិវណ្ណតិ អាបត្តិ ចាចិត្តយស្ស ។ ឧបសម្បទ្ធធ្វ អនុប-
សម្បទ្ធសញ្ញំ វិនយំ វិវណ្ណតិ អាបត្តិ ចាចិត្តយស្ស ។
អញ្ញំ ធម្មំ វិវណ្ណតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អនុបសម្បទ្ធស្ស
វិនយំ វា អញ្ញំ វា ធម្មំ វិវណ្ណតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
អនុបសម្បទ្ធធ្វ ឧបសម្បទ្ធសញ្ញំ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
អនុបសម្បទ្ធធ្វ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អនុប-
សម្បទ្ធធ្វ អនុបសម្បទ្ធសញ្ញំ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

[៣០៦] អនាបត្តិ ន វិវណ្ណតុកាមោ ឥដ្ឋ តាវ
សុត្តន្តេ វា តាថាយោ វា អភិធម្មំ វា បរិយាបុណ្សស្ស
បច្ឆា វិនយំ បរិយាបុណ្សស្សសីតិ ភណាតិ ឧម្មត្តកស្ស
អាទិកម្មកស្សតិ ។

វិន័យបិដក មហាវិកង្គ

បើមិនមានអ្នកណាជឿនក៏ជាការល្អ សិទ្ធិសាបទនេះបើមិនមានអ្នកណា
ទ្រទ្រង់ក៏ជាការល្អ វិន័យចូរអនុវត្តទៅ ឬក៏កុំទាំងឡាយនេះចូរកុំឲ្យចេះ
ដឹងអ្វីសោះ ក៏គួរនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(៣០៥) ឧបសម្ព័ន្ធ ក៏កុំសំគាល់ថា ឧបសម្ព័ន្ធ ហើយពោល
បង្ហាប្រែវិន័យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្ព័ន្ធ ក៏មានសេចក្តីសង្ស័យ
ហើយពោលបង្ហាប្រែវិន័យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្ព័ន្ធ ក៏កុំសំគាល់
ថា មិនមែនឧបសម្ព័ន្ធហើយពោលបង្ហាប្រែវិន័យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។
ក៏កុំពោលបង្ហាប្រែធម៌ដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ក៏កុំពោលបង្ហាប្រែវិន័យក្តី
ធម៌ដទៃក្តី ចំពោះអនុបសម្ព័ន្ធ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ មិនមែនឧបសម្ព័ន្ធ
ក៏កុំសំគាល់ថា ឧបសម្ព័ន្ធ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ មិនមែនឧបសម្ព័ន្ធ ក៏កុំ
មានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ មិនមែនឧបសម្ព័ន្ធ ក៏កុំសំគាល់
ថា មិនមែនឧបសម្ព័ន្ធ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

(៣០៦) វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិទ្ធិសាបទនេះមាន៤យ៉ាង)
គឺក៏កុំមិនចង់ពោលបង្ហាប្រែ ១ ក៏កុំពោលថាឈឺចុះអ្នកចូរជឿនព្រះសូត្រ
ទាំងឡាយក្តី គាថាទាំងឡាយក្តី អភិធម្មក្តី ជាមុនសិន ចាំរៀនវិន័យ
ជាខាងក្រោយវិញ ១ ក៏កុំធូត ១ ក៏កុំដើមបញ្ចាតិ ១ ។

តតិយសិក្ខាបទំ

[៣០៧] តេន សមយេន តុទ្ធោ ភកវា សាវត្ថយំ
វិហារតិ ជេតវេន អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុ អនាចារំ អាចរិ-
ត្វា អញ្ញាណកេន អាបន្នាតិ ជាទន្ធិតិ ចាតិមោក្ខេ
ឧទ្ទិស្សមាទេ ឯវំ វេទន្តិ ឥនាទេវ ខោ មយំ ជាធាម
អយម្យំ កិរ ធម្មោ សុត្តាគតោ សុត្តបរិយាបន្នោ អ-
នុឧបាសំ ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតីតិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិទ្ធា
។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈយន្តិ ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ កថំ ហិ
ធាម ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុ ចាតិមោក្ខេ ឧទ្ទិស្សមាទេ ឯវំ
វត្ថុន្តិ ឥនាទេវ ខោ មយំ ជាធាម អយម្យំ កិរ ធម្មោ
សុត្តាគតោ សុត្តបរិយាបន្នោ អនុឧបាសំ ឧទ្ទេសំ
អាគច្ឆតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ភេ ភិក្ខុវេ
ចាតិមោក្ខេ ឧទ្ទិស្សមាទេ ឯវំ វេទេ ឥនាទេវ ខោ
មយំ ជាធាម អយម្យំ កិរ ធម្មោ សុត្តាគតោ
សុត្តបរិយាបន្នោ អនុឧបាសំ ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតីតិ ។

សិក្ខាបទទី ៣

(៣០៧) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅ
វត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង
ពួកធូត្តិយភិក្ខុនាំគ្នាប្រព្រឹត្តអនាថាហើយគិតថា ភិក្ខុទាំងឡាយចូរដឹងថា
យើងទាំងឡាយត្រូវអាបត្តិដោយសេចក្តីល្ងង់ កាលភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិ-
មោក្ខ ក៏នាំគ្នាពោលយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយទើបតែនឹងដឹងឥឡូវនេះ
ថា ធម៌នេះមកហើយក្នុងស្តុតៈ រាប់ចូលហើយក្នុងស្តុតៈ មកកាន់ឧទ្ទេស
(ការសូត្រ) រាល់កន្លះវិទ្យុ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជាអ្នកមានប្រាជ្ញាតិច
។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស គិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា ពួក
ធូត្តិយភិក្ខុ កាលភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ម្តេចក៏នាំគ្នាពោលយ៉ាង
នេះថា យើងទាំងឡាយទើបតែនឹងដឹងក្នុងកាលឥឡូវនេះថា ធម៌នេះ
មកហើយក្នុងស្តុតៈ រាប់ចូលហើយក្នុងស្តុតៈ មកកាន់ឧទ្ទេសរាល់កន្លះវិទ្យុ
។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា
អ្នកទាំងឡាយ កាលភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ក៏នាំគ្នាពោលយ៉ាងនេះថា
យើងទាំងឡាយទើបតែនឹងដឹងឥឡូវនេះថា ធម៌នេះមកហើយក្នុងស្តុតៈ
រាប់ចូលហើយក្នុងស្តុតៈ មកកាន់ឧទ្ទេសរាល់កន្លះវិទ្យុ ពិតមែនឬ ។

វិស័យបិដកេ មហាវិភង្គោ

សង្ខំ ភក្កវត្ថុ ។ វិភង្គោ ពុទ្ធា ភក្កវត្ថុ កថំ ហំ ឆាម
 តុម្កោ មោយបុរិសា ចាតិមោក្ខេ ឧទ្ទិស្សមាទេ ឯវំ វត្ថុថ
 ឥនាទេវ ខោ មយំ ជាឆាម អយម្បិ កិរ ឆម្មោ សុត្តា-
 គតោ សុត្តបរិយាបន្នោ អន្ធខ្យមាសំ ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតិវត្ថុ
 ទេវតំ មោយបុរិសា អប្បសន្នាធំ វា បសាទាយ
 បសន្នាធំ វា ភិយ្យោភាវយ ។ បេ ។ ឯវំ បន
 ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យថ យោ បន ភិក្ខុ
 អន្ធខ្យមាសំ ចាតិមោក្ខេ ឧទ្ទិស្សមាទេ ឯវំ វេទយ្យ
 ឥនាទេវ ខោ អហំ ជាឆាម អយម្បិ កិរ ឆម្មោ
 សុត្តាគតោ សុត្តបរិយាបន្នោ អន្ធខ្យមាសំ ឧទ្ទេសំ
 អាគច្ឆតិវត្ថុ ។ តញ្ចេ ភិក្ខុ អញ្ចេ ភិក្ខុ ជាទេយ្យំ
 ទិសិទ្ធបុព្វំ ឥមំ ភិក្ខុនា ទ្វិតិក្ខតំ ចាតិមោក្ខេ
 ឧទ្ទិស្សមាទេ កោ បន វាទោ ភិយ្យោតិ ន ច
 តស្ស ភិក្ខុនា អញ្ចាណកេន មុតិ អតិ យញ្ច
 តត្ថ អាបត្តំ អាបន្នោ តញ្ច យថាឆម្មោ កាវតញ្ច
 ឧត្តិវញ្ញស្ស^(១) មោហោ អាហេបតញ្ច តស្ស តេ អាវុសោ

១ ឧ. ម. ឧត្តិវិ បស្ស ។

បាចិត្តិយកណ្តោ សហធម្មកវគ្គស្ស គតិយសិក្ខាបទស្ស បញ្ចត្តិ

អលាភា តស្ស តេ ទុល្លទ្ធី យំ ភំ ចាតិមោត្តេ
ឧទ្ទិស្សមាទេ ន សាធុតំ អដ្ឋកត្វា មនសិកកេ-
សីតិ ។ ឥទំ តស្មី មោហនកេ ចាចិត្តិយន្តិ ។

[៣០៨] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។

ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អនិប្បតោ ភិក្ខុតិ ។
អនុឱ្យមាសន្តិ អនុចោសថិតំ ។ ចាតិមោត្តេ ឧទ្ទិស្ស-
មាទេតិ ឧទ្ទិស្សន្តេ ។ វេរំ វេទយ្យាតិ អនាចារំ អាចរិត្វា
អញ្ញាណកេន អាបន្នោតិ ជានន្តតិ ចាតិមោត្តេ
ឧទ្ទិស្សមាទេ វេរំ វេទតិ ឥទានេវ ចោ អហំ ជានាមិ
អយម្យំ កិវ ធម្មោ សុត្តាភតោ សុត្តបរិយាបន្នោ អនុឱ្យ-
មាសំ ឧទ្ទេសំ អាកច្ឆតីតំ អាបត្តិ ទុក្ខាដស្ស ។

បាចិត្តិយកណ្ណ សហធម្មកវគ្គ សិក្ខាបទទី ៣ សេចក្តីបញ្ញត្តិ

ភាវុសោ (ការនេះ) មិនជាលាភរបស់អ្នកឯងទេ អ្នកឯងបានឡូរបស់
 អាក្រក់ ដោយហេតុថា កាលភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ អ្នកមិនបាន
 ធ្វើទុកក្នុងចិត្តឲ្យសម្រេចប្រយោជន៍ដ៏ល្អឡើយ ។ នេះជាអាបត្តិបាចិត្តិយ
 ព្រោះតែឆ្គងធ្វើវង្វេងនោះ (ធ្វើពីរ) ។

(៣០៨) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខា-
 បទទី១ នៃបារាជិកកណ្ណ ។ ពាក្យថា រាល់កន្លះខែ គឺរាល់ថ្ងៃបុណ្យសប្តាហ៍ ។
 ពាក្យថា កាលភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ សេចក្តីថា កាលភិក្ខុកំពុង
 សូត្របាតិមោក្ខ ។ ពាក្យថា ពោលយ៉ាងនេះ សេចក្តីថា ភិក្ខុណា
 ប្រព្រឹត្តអនាចារហើយប្រាថ្នាថា ភិក្ខុទាំងឡាយចូរដឹងថា យើងត្រូវ
 អាបត្តិដោយអាការមិនដឹង កាលភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ភិក្ខុនោះ
 ពោលយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំទើបតែនឹងដឹងឥឡូវនេះថា ពួកវាធម៌នេះមកហើយ
 ក្នុងស្ថានៈ រាប់ចូលហើយក្នុងស្ថានៈ មកកាន់ទទួលរាល់កន្លះខែដូច្នេះ ភិក្ខុ
 នោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

(៣០៩) តញ្ចេតិ មោហេតុកាមំ ភិក្ខុំ អញ្ញោ
 ភិក្ខុំ ជានេយ្យំ និស្សន្ទបុព្វំ ឥមំនា ភិក្ខុនា ទ្វិតិក្ខតំ
 ចាតិមោក្ខេ ឧទ្ទិស្សមាទេ កោ បទ វានោ ភិយ្យាតិ
 ន ច តស្ស ភិក្ខុនោ អញ្ញាណកេន មុតិ អតិ យញ្ច
 តត្ថ អាបត្តិ អាបន្នោ តញ្ច យថាធម្មោ កាតេតញ្ច
 ឧត្តរញ្ចស្ស មោហោ អាហេបេតញ្ច ។ ឯវញ្ច បទ ភិក្ខុវេ
 អាហេបេតញ្ច ។ ឲ្យវត្ថន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ
 ញ្ញាបេតញ្ច សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្ទា-
 មោ ភិក្ខុ ចាតិមោក្ខេ ឧទ្ទិស្សមាទេ ន សាធុកំ អដ្ឋិ-
 កត្វា មនសិករោតិ ។ យេនិ សង្ឃស្ស បត្តកលំ
 សង្ឃោ ឥត្ថន្ទាបស្ស ភិក្ខុនោ មោហំ អាហេបេយ្យ ។
 ឯសា ញ្ញតិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ
 ឥត្ថន្ទាមោ ភិក្ខុ ចាតិមោក្ខេ ឧទ្ទិស្សមាទេ ន សាធុកំ
 អដ្ឋិកត្វា មនសិករោតិ ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្ទាបស្ស

វិទ្យាបិដក មហាវិក័ត

(៣០៩) ពាក្យថា បើ(ភិក្ខុទាំងឡាយដទៃដឹង) នូវភិក្ខុនោះ
 សេចក្តីថា ភិក្ខុទាំងឡាយដទៃដឹងនូវភិក្ខុអ្នកប្រាថ្នានូវសេចក្តីរំលោភថា ភិក្ខុ
 នេះធ្លាប់អង្គុយ (ស្តាប់) បាតិមោក្ខដែលភិក្ខុសំដែងអស់វារៈពីរបីដងហើយ
 នឹងពោលទៅថ្ងៃទៀតដល់ការស្តាប់ច្រើនដង សេចក្តីរួច (ចាកអាបត្តិ)
 ដោយអាការដែលមិនដឹងមិនមានដល់ភិក្ខុនោះទេ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិណា
 ក្នុងរឿងអនាថារនោះ សង្ឃគប្បីញ៉ាំងភិក្ខុនោះឲ្យធ្វើនូវអាបត្តិនោះ ដោយ
 គួរតាមធម៌ ម្យ៉ាងទៀតគប្បីលើកសេចក្តីរំលោភ គឺមោហារោបនកម្មដល់
 ភិក្ខុនោះថែមទៀត ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃគប្បីលើកមោហារោបន-
 កម្មឡើងយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុដែលជាអ្នកឈ្លាស អង់អាច គប្បីញ៉ាំងសង្ឃ
 ឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុនេះឈ្មោះ
 នេះ កាលភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ មិនបានធ្វើទុកក្នុងចិត្តឲ្យសម្រេច
 ប្រយោជន៍ដ៏ល្អឡើយ ។ បើមោហារោបនកម្ម មានកាលដ៏សមគួរដល់
 សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីលើកមោហារោបនកម្ម ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។
 នេះជាវាចាប្រកាសឲ្យសង្ឃដឹង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះ
 សង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុនេះឈ្មោះនេះ កាលភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ មិន
 បានធ្វើទុកក្នុងចិត្តឲ្យសម្រេចប្រយោជន៍ដ៏ល្អទេ ។ ឥឡូវនេះសង្ឃលើកនូវ

បាចិត្តិយកណ្តោ សហធម្មិកវគ្គស្ស ឥតិយសំព្វាបទស្ស អាបត្តិវា

ភិក្ខុនោ មោហំ អាហេបេតិ ។ យស្សាយស្មតោ ឧមតិ

ឥត្តន្ទាមស្ស ភិក្ខុនោ មោហស្ស អាហេបនា សោ

តុល្លាស្ស យស្ស ឧត្តមតិ សោ កាសេយ្យ ។ អាហេ-

បិតោ សង្ឃេន ឥត្តន្ទាមស្ស ភិក្ខុនោ មោហោ ។

ឧមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុល្លា ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[៣០០] អនាហេបិតេ មោហោ មោហេតិ អាបត្តិ

ឧត្តជស្ស ។ អាហេបិតេ មោហោ មោហេតិ អាបត្តិ

ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣០១] ធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញំ មោហេតិ

អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ធម្មកម្មេ វេមតិកោ មោហេតិ

អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញំ

មោហេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អធម្មកម្មេ

បាចិត្តិយកណ្តា សហធម្មកវគ្គ សិក្ខាបទទី ៣ វិវះដែលត្រូវអាបត្តិ

មោហារោបនកម្មដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ ការលើកមោហារោបនកម្មដល់ភិក្ខុ
 ឈ្មោះនេះគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គ
 នោះគប្បីស្ងៀមនៅ មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោក
 ដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង ។ មោហារោបនកម្មសង្ឃបានលើក
 ឡើងហើយដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ ការលើកមោហារោបនកម្មនេះសមគួរ
 ដល់សង្ឃ ហេតុនោះសង្ឃស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវមោហារោបនកម្ម
 នេះ ដោយការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

[៣១០] កាលមោហារោបនកម្ម សង្ឃមិនទាន់លើកឡើងទេ បើ
 ភិក្ខុក្លែងធ្វើវង្វេង ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ កាលមោហារោបនកម្មសង្ឃលើក
 ឡើងហើយ ភិក្ខុនៅក្លែងធ្វើវង្វេងទៀត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣១១] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយ
 ធម៌ ហើយក្លែងធ្វើវង្វេង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មប្រកបដោយធម៌
 ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយក្លែងធ្វើវង្វេង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្ម
 ប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ហើយក្លែងធ្វើ
 វង្វេង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា

វិធីបដិភេ មហាវិភង្គោ

ធម្មកម្មសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អធម្មកម្ម
 វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អធម្មកម្ម អធម្ម-
 កម្មសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

(៣០២) អនាបត្តិ ន វិគ្គាវេន សុតំ ហោតិ
 ទុក្ខកម្មត្ថក្ខតំ វិគ្គាវេន សុតំ ហោតិ នមោហេតុ-
 ការមស្ស ទុម្ពត្ថកស្ស អាទិកម្មត្ថកស្សតិ ។

ឥតិយសិក្ខាបទំ ឥដ្ឋិតំ ។

វិសយបិដក មហាវិក័ត្ត

កម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយ (ក្នុងធ្វើវង្វេង) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។
 កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ក៏មានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។
 កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ក៏កុំសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវ
 អាបត្តិទុក្ខ ។

(៣១២) វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺ
 ក៏មិនទាន់បានស្តាប់បាតិមោក្ខដោយពិស្តារ ១ ក៏ស្តាប់បាតិមោក្ខដោយ
 ពិស្តារអស់វារៈមិនទាន់ដល់ពីរបីដង ១ ក៏មិនបំផ្លាញក្នុងធ្វើវង្វេង ១ ក៏កុំ
 ឆ្គង ១ ក៏ក្រើមបញ្ចត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៣ ចប់ ។

បុត្តសិក្ខាបទ

(៣០៣) តេន សមយេន តុន្នោ ភគវា សាវត្ថយំ
វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន ធាតុគិយា ភិក្ខុ កុប្បតា អនត្ត-
មនា សត្តរសវគ្គិយានំ ភិក្ខុនំ បហារំ ទេន្ទ្រិ ។ តេ
រោទន្ទ្រិ ។ ភិក្ខុ ឯវមាហំសុ កិស្ស តុម្រេ អារុសោ
រោទថាតិ ។ ឥមេ អារុសោ ធាតុគិយា ភិក្ខុ កុប្បតា
អនត្តមនា អម្បាកំ បហារំ ទេន្ទ្រិតិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ
អប្បុច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ជ័យន្តិ វិនាចេន្ទ្រិ កងំ
ហិ នាម ធាតុគិយា ភិក្ខុ កុប្បតា អនត្តមនា ភិក្ខុនំ
បហារំ ទស្សន្ទ្រិតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្រេ ភិក្ខុវេ
កុប្បតា អនត្តមនា ភិក្ខុនំ បហារំ ទេថាតិ ។ សច្ចំ
ភគវាតិ ។ វិគហិ តុន្នោ ភគវា កងំ ហិ នាម
តុម្រេ មោយបុរិសា កុប្បតា អនត្តមនា ភិក្ខុនំ បហារំ
ទស្សេ ទេតំ មោយបុរិសា អប្បសម្មានំ វា បសាទាយ

សិក្ខាបទទី ៤

(៣១៣) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅ
វត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង
ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រោធខ័ន្ធ ហើយឲ្យប្រហារដល់ពួកសត្វសវគ្គិយភិក្ខុ
(ភិក្ខុមានពួក ១៧) ។ សត្វសវគ្គិយភិក្ខុទាំងនោះនាំគ្នាស្រែកយំ ។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយបានសួរយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកទាំងឡាយ ហេតុអ្វី
បានជាយំ ។ ពួកសត្វសវគ្គិយភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ ពួកឆព្វគ្គិយ-
ភិក្ខុទាំងនេះក្រោធខ័ន្ធបានឲ្យប្រហារដល់ពួកយើង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា
មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល
បន្តិចបន្តួចថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនគួរនឹងក្រោធខ័ន្ធ ហើយទៅប្រហារភិក្ខុ
ទាំងឡាយសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយក្រោធខ័ន្ធ ហើយនាំគ្នាប្រហារភិក្ខុទាំង
ឡាយ ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តា
ប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា
ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនគួរនឹងក្រោធខ័ន្ធ ហើយនាំគ្នា
ប្រហារភិក្ខុទាំងឡាយទេ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំ

វិសយបិដកេ មហាវិកង្គោ

បសន្នាធំ វា ភិយ្យោកាវាយ ។ បេ ។ ឯវត្ថុ បទ
ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យេ យោ បទ
ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស កុប្បិតោ អនត្តមនោ បហារំ ទទេយ្យ
ចាចិត្តយន្តំ ។

[៣០៤] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្តោ អនិប្បតោ
ភិក្ខុតិ ។ ភិក្ខុស្សាតិ អញ្ញស្ស ភិក្ខុស្ស ។ កុប្បិតោ
អនត្តមនាតិ អនភិវន្តោ អាហាតចិត្តោ ចិលជាតោ ។
បហារំ ទទេយ្យតិ កាយេន វា កាយប្បដិសន្ធន វា
និស្សត្តិយេន វា អន្តមសោ ឧប្បលបត្តេនបិ បហារំ
ទេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តយស្ស ។

[៣០៥] ឧបសម្ពន្ធោ ឧបសម្ពន្ធសញ្ញី កុប្បិតោ
អនត្តមនោ បហារំ ទេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តយស្ស ។ ឧប-
សម្ពន្ធោ វេមតិកោ កុប្បិតោ អនត្តមនោ បហារំ ទេតិ
អាបត្តិ ចាចិត្តយស្ស ។ ឧបសម្ពន្ធោ អនុបសម្ពន្ធសញ្ញី
កុប្បិតោ អនត្តមនោ បហារំ ទេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តយស្ស ។
អនុបសម្ពន្ធស្ស កុប្បិតោ អនត្តមនោ បហារំ ទេតិ

វិទ្យាបិដក មហាវិភង្គ

ឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ
ឲ្យរំលឹកតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
គប្បីសំដែងឡើងនូវសិទ្ធិបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយក្រោធខ្លឹង
ហើយឲ្យប្រហារដល់ភិក្ខុផងគ្នា ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(៣១៤) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាភ័ក្ត្រ
សិទ្ធិបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ត ។ ពាក្យថា ដល់ភិក្ខុផងគ្នា គឺដល់ភិក្ខុ
ដទៃ ។ ពាក្យថា ក្រោធខ្លឹង សេចក្តីថា មានចិត្តមិនត្រេកអរ មានចិត្ត
គំគ្លន់ មានចិត្តរឹងត្អឹង ។ ពាក្យថា ឲ្យប្រហារ គឺឲ្យប្រហារដោយកាយក្តី
ដោយវត្ថុជាប់នឹងកាយក្តី ដោយវត្ថុសម្រាប់ចោលក្តី ដោយហោចទៅ
សូម្បីតែដោយស្លឹកព្រលិត ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(៣១៥) ឧបសម្ព័ន្ធ^(១) ភិក្ខុសំគាល់ថា ឧបសម្ព័ន្ធ ហើយក្រោធខ្លឹង
ឲ្យប្រហារ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុមានសេចក្តី
សង្ស័យ ហើយក្រោធខ្លឹងឲ្យប្រហារ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្ព័ន្ធ
ភិក្ខុសំគាល់ថាជាអនុបសម្ព័ន្ធ^(២) ហើយក្រោធខ្លឹងឲ្យប្រហារ ត្រូវអា-
បត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុក្រោធខ្លឹង ហើយឲ្យប្រហារដល់អនុបសម្ព័ន្ធ

១ បានដល់ភិក្ខុ ។ ២ បានដល់ជនមិនមែនភិក្ខុ ។

ធម៌ត្ថិយកល្លោ សហធម្មិកវគ្គស្ស ចក្កសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តិវាហ

អាបត្តិ ទុក្ខិយស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ ឧបសម្បន្នសញ្ញា
អាបត្តិ ទុក្ខិយស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ វេមតិកោ អាបត្តិ
ទុក្ខិយស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ អនុបសម្បន្នសញ្ញា អាបត្តិ
ទុក្ខិយស្ស ។

[៣០៦] អនាបត្តិ កេនចំ វិហេបិយមាណោ មោត្តា-
ធិប្បាយោ បហារំ ទេតិ ឧម្ពត្តកស្ស អាទិកម្ពត្តកស្សាតិ ។

ចក្កសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

បាចិត្តិយកណ្ណ សហធម្មិកវគ្គ សិក្ខាបទទី ៤ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ អនុបសម្បទ្ធ ក៏កុំសំគាល់ថា ឧបសម្បទ្ធ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខ ។ អនុបសម្បទ្ធ ក៏មានសេចក្តីសង្ស័យ (ហើយឲ្យប្រហារ)
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ អនុបសម្បទ្ធ ក៏កុំសំគាល់ថា អនុបសម្បទ្ធ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខ ។

(៣១៦) វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៣ យ៉ាង)
គឺក៏កុំដែលជនណាមួយបៀតបៀនហើយមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងឲ្យ
រេចខ្លួនក៏ឲ្យប្រហារទៅវិញ ១ ក៏កងត ១ ក៏កងដើមបញ្ចត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៤ ចប់ ។

បញ្ចមសិក្ខាបទី

[៣១៧] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភក្កវា សាវត្ថយំ
វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អាវាមេ ។ តេន ខោ
បន សមយេន ធម្មតិយា ភិក្ខុ កុបិតា អនត្ថមនា
សត្តរសវត្ថិយានំ ភិក្ខុនំ តលសត្ថិកំ ឧត្តិរន្តិ ។ តេ
បហារសមុច្ឆិតា រោទន្តិ ។ ភិក្ខុ វាមាហំសុ កិស្ស
តុម្ហេ អាវុសោ រោទថាតិ ។ ឥមេ អាវុសោ ធម្មតិយា
ភិក្ខុ កុបិតា អនត្ថមនា អម្មាកំ តលសត្ថិកំ ឧត្តិ-
រន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ
ទ័យន្តិ វិចារេន្តិ កេមំ ហិ នាម ធម្មតិយា ភិក្ខុ កុបិតា
អនត្ថមនា^(១) ភិក្ខុនំ តលសត្ថិកំ ឧត្តិរស្សន្តិ ។ បេ ។
សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខុវេ កុបិតា អនត្ថមនា ភិក្ខុនំ
តលសត្ថិកំ ឧត្តិរថាតិ ។ សច្ចំ ភក្កវាតិ ។ វិករហិ
ពុទ្ធា ភក្កវា កេមំ ហិ នាម តុម្ហេ មោយបុរិសា
កុបិតា អនត្ថមនា ភិក្ខុនំ តលសត្ថិកំ ឧត្តិរស្សប

១ ឯត្ថន្តប សត្តរសវត្ថិយានន្តំ រត្តិចិ ពោត្តកេ អត្ថិ ។

សិក្ខាបទទី ៥

[៣១៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្ត
ជេតវន របស់មហាថបិណ្ឌិតសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ពួក
ឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រោធខ័ន្ធ ហើយងារលំពែងគឺបាតដៃឡើងសំដៅពួកសត្រូវស-
វគ្គិយភិក្ខុ (ធ្វើអាការបដ្ឋូចជានឹងវាយ) សត្រូវសវគ្គិយភិក្ខុទាំងនោះទើបតែ
នឹងរួចអំពីប្រហារមកហើយ (មានសេចក្តីភិតភ័យ) ដ៏នាំគ្នាយំ ។ ភិក្ខុទាំង
ឡាយបានសួរយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ ហេតុអ្វីបានជាពួកអ្នកយំ ។
សត្រូវសវគ្គិយភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងនេះក្រោធខ័ន្ធ
ហើយងារបាតដៃឡើងដូចជាលំពែងសំដៅពួកយើង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា
មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោសតិះដៀល
បន្តិះបង្កាប់ថាពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនគួរនឹងក្រោធខ័ន្ធហើយងារបាតដៃឡើងដូច
ជាលំពែងសំដៅភិក្ខុផងគ្នាសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយក្រោធខ័ន្ធ ហើយងារបាតដៃឡើង
ដូចជាលំពែងសំដៅភិក្ខុទាំងឡាយ ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទូលថា
សូមទ្រង់មេត្តាប្រាស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនគួរនឹង
ក្រោធខ័ន្ធ ហើយងារបាតដៃឡើងដូចជាលំពែងសំដៅភិក្ខុទាំងឡាយទេ

ពាច្ចឹក្កិយកណ្តោ សហធម្មិកវគ្គស្ស បញ្ចមសិក្ខាបទស្ស បញ្ញត្តិ

នេតំ មោយបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ
បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវេត្ថា បន
ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧត្តិសេយ្យាថ យោ បន
ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស កុប៌តោ អនត្តមនោ តលសត្តិកំ
ឧត្តិរេយ្យ ចាចិត្តិយន្តំ ។

[៣០៨] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អជិប្បេតោ ភិក្ខុតិ ។
ភិក្ខុស្សាតិ អញ្ញស្ស ភិក្ខុស្ស ។ កុប៌តោ អនត្តមនោតិ
អនភិរដ្ឋោ អាហាតចិត្តោ ខិលជាតោ ។ តលសត្តិកំ
ឧត្តិរេយ្យាតិ កាយំ វា កាយប្បដិពទ្ធំ វា អន្តមសោ
ឧប្បលបត្ថំបិ ឧប្បារេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣០៩] ឧបសម្មន្នេ ឧបសម្មន្នសញ្ញី កុប៌តោ
អនត្តមនោ តលសត្តិកំ ឧត្តិរេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
ឧបសម្មន្នេ វេមតិកោ កុប៌តោ អនត្តមនោ តល-
សត្តិកំ ឧត្តិរេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្មន្នេ
អនុបសម្មន្នសញ្ញី កុប៌តោ អនត្តមនោ តលសត្តិកំ
ឧត្តិរេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អនុបសម្មន្នស្ស

បាបិគ្គិយកណ្ណ សហធម្មិកវគ្គ សំក្កាបទទី ៥ សេចក្តីបញ្ញត្តិ

ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន
ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរំងឹតតែជ្រះថ្លា
ឡើងទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើង
នូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយក្រោធខ្នឹង ហើយដាច់ឡើងនូវ
លំពែងគឺបាតដៃសំដៅភិក្ខុផងគ្នា ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាបិគ្គិយ ។

(៣១៨) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខា-
បទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ណ ។ ពាក្យថា សំដៅភិក្ខុផងគ្នា គឺសំដៅភិក្ខុ
ដទៃ ។ ពាក្យថា ក្រោធខ្នឹង គឺមានចិត្តមិនត្រេកអរ មានចិត្តគំគុន
មានចិត្តរំងើរ ។ ពាក្យថា ដាច់ឡើងនូវលំពែងគឺបាតដៃ សេចក្តីថា
ភិក្ខុលើកកាយក្តី លើកវត្ថុជាប់នឹងកាយក្តី ឡើងជន្ទ ដោយហោចទៅ
សូម្បីតែស្លឹកព្រលិត ត្រូវអាបត្តិបាបិគ្គិយ ។

(៣១៩) ឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្ព័ន្ធ ហើយក្រោធខ្នឹង
ដាច់លំពែងគឺបាតដៃឡើង ត្រូវអាបត្តិបាបិគ្គិយ ។ ឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុមាន
សេចក្តីសង្ស័យ ហើយក្រោធខ្នឹងដាច់លំពែងគឺបាតដៃឡើង ត្រូវអាបត្តិ
បាបិគ្គិយ ។ ឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថាអនុបសម្ព័ន្ធ ហើយក្រោធខ្នឹង
ដាច់លំពែងគឺបាតដៃឡើង ត្រូវអាបត្តិបាបិគ្គិយ ។ ភិក្ខុក្រោធខ្នឹងដល់

វិធីបិដកេ មហាវិក្កោ

កុប្បតោ អនត្ថមនោ តលសត្ថកំ ឧត្តរតិ អាបត្ថិ
 ធុក្កជស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ ឧបសម្បន្នសញ្ញា អាបត្ថិ
 ធុក្កជស្ស ។ អនុបសម្បន្នេ វេមតិកោ អាបត្ថិ ធុក្កជស្ស ។
 អនុបសម្បន្នេ អនុបសម្បន្នសញ្ញា អាបត្ថិ ធុក្កជស្ស ។

[៣២០] អនាបត្ថិ កេនចិ វិហាបិយមនោ
 មោក្ខាធិប្បយោ តលសត្ថកំ ឧត្តរតិ ឧម្មត្ថកស្ស
 អាទិកម្ម្ហកស្សតិ ។

បញ្ចមសំព្វបទំ និដ្ឋិតំ ។

វិធីយប័ជ្ជក មហាវិក័ត្ត

អនុបសម្បន្ន ហើយផាល់ពែងគឺបាតដៃឡើង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។
 អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា អនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ អនុបសម្បន្ន
 ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា
 អនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

(៣២០) ព្រះដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៣ យ៉ាង)
 គឺភិក្ខុដែលជនណាមួយបៀតបៀនហើយមានសេចក្តីជ្រុះថ្នាំដើម្បីនឹងឲ្យ
 រួចខ្លួនក៏ផាល់ពែងគឺបាតដៃឡើង ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៥ ចប់ ។

ឆដ្ឋសិក្ខាបទ្ធ

(៣២១) តេន សមយេន ពុទ្ធា ភគវា សាវត្ថយំ

វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន

ទោ បន សមយេន ធាតុគិយា ភិក្ខុ ភិក្ខុំ អម្បលកេន

សង្ឃាទិសេសេន អនុទ្ធិសេន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិទា

។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ កេនំ ហិ នាម

ធាតុគិយា ភិក្ខុ ភិក្ខុំ អម្បលកេន សង្ឃាទិសេសេន

អនុទ្ធិសេស្សន្តិភិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខុវេ

ភិក្ខុំ អម្បលកេន សង្ឃាទិសេសេន អនុទ្ធិសេថាភិ ។

សច្ចំ ភគវាភិ ។ វិគវហិ ពុទ្ធា ភគវា កេនំ ហិ

នាម តុម្ហេ មោយបុរិសា ភិក្ខុំ អម្បលកេន សង្ឃាទិ-

សេសេន អនុទ្ធិសេស្សន្តិ នេតំ មោយបុរិសា អប្ប-

សន្នាទំ វា បសាទាយ បសន្នាទំ វា ភិយ្យោភាវាយ

សិក្ខាបទទី ៦

[៣២១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្ត
ជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋ ដ៏តម្រកសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ពួកឆព្វ-
គ្លីយភិក្ខុនាំគ្នាកំចាត់ (គឺចោទ) ភិក្ខុផងគ្នាដោយអាបត្តិសង្ឃទិសេសមិន
មានមូល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំង-
ឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុមិនគួរ
នឹងចោទភិក្ខុផងគ្នាដោយអាបត្តិសង្ឃទិសេសមិនមានមូលនោះ ។ បេ ។
ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយ
ចោទភិក្ខុផងគ្នាដោយអាបត្តិសង្ឃទិសេសមិនមានមូល ពិតមែនឬ ។ ពួក
ឆព្វគ្លីយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រាស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់
ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯង
មិនគួរនឹងចោទភិក្ខុផងគ្នាដោយអាបត្តិសង្ឃទិសេសមិនមានមូលទេ ម្ចាស់
មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែល
មិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរំងឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ

។ បេ ។ ឯវត្ថុ បន កិត្តុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យថ
យោ បន កិត្តុ កិត្តុំ អម្បលកេន សង្ឃាទិសេសេន
អនុទ្ទិសេយ្យ ចាចិត្តិយន្តិ ។

(៣២២) យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
កិត្តុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អធិប្បតោ កិត្តុតិ ។
កិត្តុន្តិ អញ្ញំ កិត្តុំ ។ អម្បលកំ នាម អធិដ្ឋំ អសុតំ
អបរិសុទ្ធិតំ ។ សង្ឃាទិសេសេនាតិ តោសន្នំ អញ្ញាតវេន ។
អនុទ្ទិសេយ្យតិ ចោទេតិ វា ចោទាបេតិ វា អាបត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣២៣) ឧបសម្បន្នេ ឧបសម្បន្នសញ្ញំ អម្បលកេន
សង្ឃាទិសេសេន អនុទ្ទិសេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
ឧបសម្បន្នេ វេមតិកោ អម្បលកេន សង្ឃាទិសេសេន
អនុទ្ទិសេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្បន្នេ អនុ-
បសម្បន្នសញ្ញំ អម្បលកេន សង្ឃាទិសេសេន អនុទ្ទិ-
សេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អាចារីបត្តិយា វា
ទិដ្ឋិបត្តិយា វា អនុទ្ទិសេតិ អាបត្តិ ធុក្កជស្ស ។

វិធីបំផុត មហាវិវត្ត

។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិទ្ធិបាទ
នេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយចោទភិក្ខុផងគ្នាដោយអាបត្តិសង្ឃទិសេស
មិនមានមូល (ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣២២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុង
សិទ្ធិបាទទី១ នៃបារាជិកកណ្ឌ ។ ពាក្យថា ភិក្ខុផងគ្នា គឺភិក្ខុដទៃ ។ ដែល
ហៅថា មិនមានមូល គឺអាបត្តិសង្ឃទិសេសដែលខ្លួនមិនបានឃើញ
មិនបានឮ មិនបានឆ្លើយ ។ ពាក្យថា ដោយអាបត្តិសង្ឃទិសេស
គឺបណ្តាសង្ឃទិសេសទាំង១៣ សិទ្ធិបាទ សិទ្ធិបាទណាមួយ ។ ពាក្យ
ថា ចោទ សេចក្តីថា ភិក្ខុចោទឯងក្តី ប្រើគេឲ្យចោទក្តី (ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយ ។

[៣២៣] ឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថា ឧបសម្ព័ន្ធ ហើយចោទ
ដោយអាបត្តិសង្ឃទិសេសមិនមានមូល (ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្ព័ន្ធ
ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយចោទដោយអាបត្តិសង្ឃទិសេសមិនមាន
មូល (ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថា អនុបសម្ព័ន្ធ
ហើយចោទដោយអាបត្តិសង្ឃទិសេសមិនមានមូល (ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។
ភិក្ខុចោទដោយអាចារិបត្តិក្តី ដោយទិដ្ឋិបត្តិក្តី (ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

បាចិត្តិយកល្យាណ សហគម្មិកវុទ្ធស្ស ឆ្នើសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តិវិហារ

អនុបសម្បជ្ជំ អនុជំសេតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

អនុបសម្បជ្ជេ ឧបសម្បជ្ជសញ្ញំ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

អនុបសម្បជ្ជេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អនុប-

សម្បជ្ជេ អនុបសម្បជ្ជសញ្ញំ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

(៣២២) អនាបត្តិ តថាសញ្ញំ ចោទេតិ វា ចោទា-
បេតិ វា ឧម្ពត្តកស្ស អាទិកម្ពត្តកស្សាតិ ។

ឆ្នើសិក្ខាបទ ឆ្នើសិក្ខា ។

បាចិត្តិយកណ្តា សហធម្មិកវគ្គ សិក្ខាបទទី ៦ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

ភិក្ខុចោទអនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា
 ឧបសម្បន្ន (ហើយចោទ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុមាន
 សេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាអនុ-
 បសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

(៣២២) វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៣ យ៉ាង)

គឺភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ពិតមែនហើយចោទឯងក្តី ប្រើគេឱ្យចោទក្តី ១

ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៦ ចប់ ។

សត្វមសិក្ខាបទី

[៣២៥] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភក្កា សាវត្ថយំ
វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន ធម្មតិយា ភិក្ខុ សត្តរសវត្ថិយានំ
ភិក្ខុនំ សញ្ញច្ច កុក្កច្ច ឧបទហន្តិ ភក្កតា អាវុសោ
សិក្ខាបទំ បញ្ញតំ ន ឧនវីសតិវស្សា បុគ្គលោ ឧប-
សម្មាទេតព្វោតិ តុម្ហេ ច ឧនវីសតិវស្សា ឧបសម្មន្ទា
កច្ចំ ឆោ តុម្ហេ អនុបសម្មន្ទាតិ ។ តេ រោទន្តិ ។
ភិក្ខុ ឯវមាហំសុ កិស្ស តុម្ហេ អាវុសោ រោទថាតិ ។
វេមេ អាវុសោ ធម្មតិយា ភិក្ខុ អម្ពាតំ សញ្ញច្ច កុក្កច្ច
ឧបទហន្តិតិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិថា ។ បេ ។ តេ
ឧជ្ឈាយន្តិ ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ កថំ ហិ នាម ធម្មតិយា
ភិក្ខុ^(១) ភិក្ខុនំ សញ្ញច្ច កុក្កច្ច ឧបទហស្សន្តិតិ ។ បេ ។
សច្ចំ កិវ តុម្ហេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនំ សញ្ញច្ច កុក្កច្ច

១ ឯតុន្តរេ សត្តរសវត្ថិយានន្តិបំ ពត្ថបំ ពោត្តរេ អត្ថំ ។

សិក្ខាបទទី ៧

(៣២៥) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅ
វត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង
ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្នុងបង្គំហេតុឲ្យមានសេចក្តីរង្ស៊ីសសង្ស័យកើតដល់ពួក
សត្រូវសវគ្គិយភិក្ខុថា ម្ចាស់អាវុសោ សិក្ខាបទព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
បញ្ញត្តិហើយថា បុគ្គលមានឆ្នាំថយពី ២០ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទា
ឡើយ ចំណែកពួកលោកមានអាយុមិនទាន់ដល់ ២០ ឆ្នាំមកទទួលឧប-
សម្បទា ពួកលោកមិនមែនជាឧបសម្បទនទេដឹង ។ សត្រូវសវគ្គិយ
ភិក្ខុទាំងនោះក៏នាំគ្នាយំ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានសួរយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុ-
សោ ពួកលោកយំ ព្រោះអ្វី ។ ពួកសត្រូវសវគ្គិយភិក្ខុប្រាប់ថា អាវុសោ
ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងនេះ ក្នុងបង្គំហេតុឲ្យមានសេចក្តីរង្ស៊ីសសង្ស័យដល់
ពួកយើង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិន
គួរនឹងបង្គំហេតុឲ្យមានសេចក្តីរង្ស៊ីសសង្ស័យ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយផង
គ្នាសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ពួកអ្នកឯងក្នុងបង្គំហេតុឲ្យមានសេចក្តីរង្ស៊ីសសង្ស័យដល់ភិក្ខុ

ចាចិត្តិយកណ្តោ សហធម្មិកវគ្គស្ស សត្តមសិក្ខាបទស្ស បញ្ញត្តិ

ឧបទហជាតិ ។ សច្ចំ ភកកាតិ ។ វិករហិ ពុទ្ធា
 ភកកា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោយបុរិសា ភិក្ខុនំ
 សញ្ញាច្ចំ កុក្កុច្ចំ ឧបទហិស្សនំ នេតំ មោយបុរិសា
 អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោកា-
 វាយ ។ បេ ។ ឯវេញ បន ភិក្ខុវេ សមំ សិក្ខាបទំ
 ឧទ្ទិសេយ្យនំ យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស សញ្ញាច្ចំ
 កុក្កុច្ចំ ឧបទហេយ្យ សតិស្ស មុហុតម្បិ អដាសុ
 ករិស្សតីតិ ឯតទេវ បច្ចយំ ករិត្វា អនញ្ញំ ចាចិត្តិយន្តិ ។

[៣២៦] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។

ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ សមស្មី អត្ថេ អនិប្បតោ
 ភិក្ខុតិ ។ ភិក្ខុស្សតិ អញ្ញស្ស ភិក្ខុស្ស ។ សញ្ញាច្ចាតិ
 ជានន្តោ សញ្ញានន្តោ ចេច្ច អភិវត្តិតា វីតិក្កមោ ។
 កុក្កុច្ចំ ឧបទហេយ្យតិ ឧនីសតិវស្សោ មញ្ញេ តំ

បាចិត្តិយកណ្តា សហធម្មិកវគ្គ សំកាបទី ៧ សេចក្តីបញ្ញត្តិ

ទាំងឡាយផងគ្នា ពិតមែនឬ ។ ពួកធម្មតិយភិក្ខុទូលថា សូមឡើង
មេត្តាប្រាស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ឡើងតិះដៀលថា
ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនគួរនឹងក្លែងបង្ក ហេតុឲ្យមាន
សេចក្តីរឿងសសន្ស័យដល់ភិក្ខុទាំងឡាយផងគ្នាទេ ម្ចាស់មោឃបុរស
ទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា
ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរើងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនៅសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះ
ថា ភិក្ខុណាមួយក្លែងបង្ក ហេតុឲ្យមានសេចក្តីរឿងសសន្ស័យដល់ភិក្ខុផង
គ្នាដោយគិតថា (សេចក្តីរឿងសសន្ស័យនេះ) កើតឡើង ការមិនសប្បាយ
ចិត្តនឹងមានដល់ភិក្ខុនោះទេ រំពេចមិនទាន់ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ
ព្រោះធ្វើសេចក្តីរឿងសសន្ស័យនោះឯងជាហេតុពិត មិនមែនហេតុ
ដទៃឡើយ ។

(៣២៦) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាគង់សិក្ខា-
បទទី ១ នៃបាធម្មិកកណ្តា ។ ពាក្យថា ដល់ភិក្ខុផងគ្នា គឺដល់ភិក្ខុ
ដទៃ ។ ពាក្យថា ក្លែង សេចក្តីថា ភិក្ខុដ៏គឺដឹងជាក់ ក្លែងល្មើសប្រព្រឹត្ត
កន្លង ។ ពាក្យថា បង្កហេតុឲ្យមានសេចក្តីរឿងសសន្ស័យ សេចក្តី
ថា ភិក្ខុណាបង្កហេតុឲ្យមានសេចក្តីរឿងសសន្ស័យថា លោកទំនង

វិទ្យាបិដកេ មហាវិក្កេ

ឧបសម្ពន្ធោ វិកាលេ មញ្ញេ តយា កុត្តំ មជ្ឈំ មញ្ញេ
 តយា បីតំ មាតុត្តាមេន សន្និំ រហោ មញ្ញេ តយា
 និសំន្នន្តំ កុក្កុច្ចំ ឧបទហតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
 ឯតទេវំ បច្ចយំ កវិត្វា អនញ្ញន្តំ ន អញ្ញោ កោចិ
 បច្ចយោ ហោតិ កុក្កុច្ចំ ឧបទហិតំ ។

(៣២៧) ឧបសម្ពន្ធោ ឧបសម្ពន្ធសញ្ញា សញ្ញាច្ច
 កុក្កុច្ចំ ឧបទហតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្ពន្ធោ
 វេមតិកោ សញ្ញាច្ច កុក្កុច្ចំ ឧបទហតិ អាបត្តិ ចា-
 ចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្ពន្ធោ អនុបសម្ពន្ធសញ្ញា សញ្ញាច្ច
 កុក្កុច្ចំ ឧបទហតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អនុប-
 សម្ពន្ធស្ស សញ្ញាច្ច កុក្កុច្ចំ ឧបទហតិ អាបត្តិ
 ទុក្ខិយស្ស ។ អនុបសម្ពន្ធោ ឧបសម្ពន្ធសញ្ញា អាបត្តិ
 ទុក្ខិយស្ស ។ អនុបសម្ពន្ធោ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្ខិ-
 យស្ស ។ អនុបសម្ពន្ធោ អនុបសម្ពន្ធសញ្ញា អាបត្តិ
 ទុក្ខិយស្ស ។

វិសយបិដក មហាវិភង្គ

ជាមានឆ្នាំមិនទាន់គ្រប់ ២០ ហើយឧបសម្បទាទេដឹង លោកបរិភោគ
 អាហារក្នុងវេលាវិគាលទេដឹង លោកផឹកទឹកស្រវឹងទេដឹង លោកអង្គុយ
 ក្នុងទីស្ងាត់ជាមួយនឹងមាតុត្រាមទេដឹង ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។
 ពាក្យថា ព្រោះធ្វើសេចក្តីរង្សៀសសង្ស័យនោះឯងជាហេតុពិត មិនមែន
 ហេតុដទៃឡើយ សេចក្តីថា ហេតុណាមួយដទៃគ្មាន ចំពោះត្រង់បង្ក
 ហេតុឲ្យមានសេចក្តីរង្សៀសសង្ស័យកើតឡើងប៉ុណ្ណោះឯង ។

(៣២៧) ឧបសម្បទ្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថា ឧបសម្បទ្ធ ហើយក្នុង
 ផ្តើមសេចក្តីរង្សៀសសង្ស័យឲ្យកើតឡើង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧប-
 សម្បទ្ធ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយក្នុងផ្តើមសេចក្តីរង្សៀសសង្ស័យ
 ឲ្យកើតឡើង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្បទ្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថា
 អនុបសម្បទ្ធ ហើយក្នុងផ្តើមសេចក្តីរង្សៀសសង្ស័យឲ្យកើតឡើង ត្រូវ
 អាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុក្នុងផ្តើមសេចក្តីរង្សៀសសង្ស័យឲ្យកើតឡើងដល់
 អនុបសម្បទ្ធ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ អនុបសម្បទ្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថា ឧបសម្បទ្ធ
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ អនុបសម្បទ្ធ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិ
 ទុក្ខដ ។ អនុបសម្បទ្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថា អនុបសម្បទ្ធ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

បាចិគ្គិយកណ្តោ សហគម្មិកវគ្គស្ស សក្កមសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តិវិហ

(៣២៨) អនាបត្តំ ន កុក្កុច្ចំ ឧបទហំតុកាមោ
ឧនរីសតិវស្សោ មញ្ញេ ភំ ឧបសម្មន្នោ វិការលេ មញ្ញេ
តយា ភុតំ មជ្ឈំ មញ្ញេ តយា ប័តំ មាតុត្តាមេន សទ្ធិ
រហោ មញ្ញេ តយា និសិទ្ធិំ ឥដ្ឋំ ជាតាហំ មា តេ
បច្ឆា កុក្កុច្ចំ អហោសីតិ ភណាតិ ឧម្មត្តកស្ស
អាទិកកម្មិកស្សាតិ ។

សក្កមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

បាចិត្តិយកណ្តុ សហធម្មិកវគ្គ សិក្ខាបទទី ៧ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

(៣២៨) វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៣ យ៉ាង)

គឺភិក្ខុមិនមានបំណងនឹងផ្ដើមសេចក្ដីរង្ស៊ីសសង្ស័យឱ្យរក្សតឡើង តែ
ពោល (តាមសេចក្ដីយល់) ថា លោកប្រហែលមានឆ្មាំមិនទាន់ដល់
២០ ហើយទុបសម្បទាទេដឹង លោកបរិភោគអាហារក្នុងវេលាវិកាលទេដឹង
លោកផឹកទឹកស្រវឹងទេដឹង លោកអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ជាមួយនឹងមាតុត្រាម
ទេដឹង ល្បើយចុះ លោកចូរដីដីចុះ លោកកុំរង្ស៊ីសសង្ស័យស្ដាយក្រោយ
ឡើយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៧ ចប់ ។

អដ្ឋមសិក្ខាបទំ

[៣២៧] តេន សមយេន តុម្ភោ ភក្កវា សាវត្ថយំ
វិហាវតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន ធាតុត្ថិយា ភិក្ខុ បេសលេហិ
ភិក្ខុហិ សុទ្ធិ កណ្ឌិន្តំ ។ បេសលា ភិក្ខុ ឃុំ វនេន្តំ
អលជ្ជិនោ ឥមេ អារុសោ ធាតុត្ថិយា ភិក្ខុ ន សក្កា
ឥមេហិ សហ កណ្ឌិតុន្តំ ។ ធាតុត្ថិយា ភិក្ខុ ឃុំ វនេន្តំ
កស្ស តុម្ភោ អារុសោ អម្ភោ អលជ្ជិវនេន ចាបេថាតិ ។
កហំ បន តុម្ភោ អារុសោ អស្សតាតិ ។ មយំ
អាយស្មត្ថានំ ឧបស្សតី តិដ្ឋម្មាតិ ។ យេ តេ
ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧដ្ឋាយន្តំ ជ័យន្តំ
វិចារេន្តំ កថំ ហិ នាម ធាតុត្ថិយា ភិក្ខុ ភិក្ខុនំ
កណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបដ្ឋានំ ឧបស្សតី
តិដ្ឋស្សន្តិតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិវ តុម្ភោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនំ
កណ្ឌនជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទាបដ្ឋានំ ឧបស្សតី
តិដ្ឋថាតិ ។ សច្ចំ ភក្កវាតិ ។ វិកហិ តុម្ភោ ភក្កវា

សិក្ខាបទទី ៨

(៣២៨) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅ
វត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ដ៏តម្រិះសាវត្ថី ។ ត្រាពោះឯង
ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឈ្មោះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ។
ពួកភិក្ខុដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់និយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ
ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងនេះជាពួកអលជ្ជទេ ពួកយើងមិនអាចឈ្មោះនឹងពួក
នេះទេ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ (បានឮ) ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ
ព្រោះហេតុអ្វីអ្នកទាំងឡាយញ៉ាំងពួកយើងឲ្យដល់ដោយពាក្យថាអលជ្ជ ។
ពួកភិក្ខុមានសីលជាទីស្រឡាញ់សួរថា ម្ចាស់អាវុសោ ចុះពួកអ្នកបានឮ
ក្នុងទីណា ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆ្លើយថា យើងទាំងឡាយឈរអែបស្តាប់
ពួកលោកដ៏មានអាយុ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច
។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា ពួកឆព្វ-
គ្គិយភិក្ខុ កាលភិក្ខុទាំងឡាយបង្ក ហេតុប្រកួតប្រកាន់ទាស់ទែងគ្នាមិនគួរ
នឹងឈរអែបស្តាប់សោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា កាលភិក្ខុទាំងឡាយបង្ក ហេតុប្រកួតប្រកាន់ទាស់
ទែងគ្នា ពួកអ្នកឯងឈរអែបស្តាប់ ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទូល
ថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រាស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ

កថំ ហំ នាម តុម្ហេ មោយ បុរិសា ភិក្ខុនំ កណ្ណានជាតានំ
 កលហជាតានំ វិវាទាបដ្ឋានំ ឧបស្ស័តិ តិដ្ឋេស្សេ
 នេតំ មោយ បុរិសា អប្បសដ្ឋានំ វា បសាទាយ
 បសដ្ឋានំ វា ភិយ្យោកាវាយ ។ បេ ។ ឯវត្ថុ បន
 ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន
 ភិក្ខុ ភិក្ខុនំ កណ្ណានជាតានំ កលហជាតានំ វិវាទា-
 បដ្ឋានំ ឧបស្ស័តិ តិដ្ឋេយ្យ យំ ឥមេ កណ្ឌស្សន្តិ
 តំ សោស្ស័មីតិ ឯតទេវ បច្ចយំ ករិត្វា អនញ្ញា
 ចាចិត្តយន្តិ ។

[៣៣០] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អធិប្បតោ ភិក្ខុតិ ។
 ភិក្ខុនន្តិ អញ្ញាសំ ភិក្ខុនំ ។ កណ្ណានជាតានំ កលហ-
 ជាតានំ វិវាទាបដ្ឋានន្តិ អធិករណជាតានំ ។ ឧបស្ស័តិ
 តិដ្ឋេយ្យតិ ឥមេសំ សុត្វា ចោទេស្ស័មិ សារេស្ស័មិ
 បដិចោទេស្ស័មិ បដិសារេស្ស័មិ មន្តំ ករិត្វាស្ស័មីតិ

បាចិត្តិយកណ្ណ សហធម្មិកវគ្គ សិក្ខាបទទី ៦ សេចក្តីបញ្ញត្តិ

ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ
 បង្កហេតុប្រកួតប្រកាន់ទាស់ទែងគ្នា ពួកអ្នកឯងមិនគួរនឹងឈរអែបស្តាប់
 ទេ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន
 ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរើងរឹតតែជ្រះថ្លា
 ឡើងទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវ
 សិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយកាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ បង្កហេតុ
 ប្រកួតប្រកាន់ទាស់ទែងគ្នា ទៅឈរអែបស្តាប់ដោយគិតថា ភិក្ខុទាំងនេះ
 នឹងពោលពាក្យណា អញនឹងស្តាប់ពាក្យនោះ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិ
 បាចិត្តិយ ព្រោះធ្វើកិរិយាឈរអែបស្តាប់នោះជាហេតុពិត មិនមែនហេតុ
 ដទៃឡើយ ។

[៣៣០] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុង
 សិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ណ ។ ពាក្យថា កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ គឺ
 កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយដទៃ ។ ពាក្យថា បង្កហេតុប្រកួតប្រកាន់ទាស់
 ទែងគ្នា គឺភិក្ខុទាំងនោះមានអធិករណៈកើតឡើងហើយ ។ ពាក្យថា ឈរ
 អែបស្តាប់ គឺភិក្ខុដើរទៅដោយគិតថា អញស្តាប់ភិក្ខុទាំងនេះហើយនឹង
 ចោទនឹងឲ្យរលឹក នឹងចោទចំពោះនឹងឲ្យរលឹកចំពោះ នឹងធ្វើឲ្យអៀនឱ្យស

កច្ចតិ អាបត្តិ ឧត្តរាស្ស ។ យត្ថ បិតោ សុណាតិ
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ បច្ចតោ កច្ចតោ តុរិតោ
 កច្ចតិ សោស្សមីតិ អាបត្តិ ឧត្តរាស្ស ។ យត្ថ
 បិតោ សុណាតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ បុរតោ
 កច្ចតោ ឌីហ្មិយតិ សោស្សមីតិ អាបត្តិ ឧត្តរាស្ស ។
 យត្ថ បិតោ សុណាតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ កិក្ខុស្ស
 បិតោកាសំ វា ធិសីន្នោកាសំ វា ធិបន្នោកាសំ វា
 អាគន្ធិ មន្តេន្តំ ឧត្តរាសីតតំ វិជានាបេតតំ ។ នោ ចេ
 ឧត្តរាសេយ្យ វា វិជានាបេយ្យ វា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
 ឯតនេវ បច្ចយំ កវិត្វា អនញ្ញតិ ន អញ្ញោ កោចិ
 បច្ចយោ ហោតិ ឧបស្សតិ តិដ្ឋតុំ ។

[៣៣១] ឧបសម្មន្នេ ឧបសម្មន្នសញ្ញា ឧប-
 ស្សតិ តិដ្ឋតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ឧបសម្មន្នេ
 វេមតិកោ ឧបស្សតិ តិដ្ឋតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
 ឧបសម្មន្នេ អនុបសម្មន្នសញ្ញា ឧបស្សតិ តិដ្ឋតិ អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។ អនុបសម្មន្នស្ស ឧបស្សតិ តិដ្ឋតិ
 អាបត្តិ ឧត្តរាស្ស ។ អនុបសម្មន្នេ ឧបសម្មន្នសញ្ញា

វិសយបិដក មហាវិក័ត្ត

ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ភិក្ខុនោះឈរស្តាប់ក្នុងទីណា ត្រូវអាបត្តិ
 បាចិត្តិយ ក្នុងទីនោះ ។ ភិក្ខុដើរទៅតាមក្រោយ បើដើរទៅដោយ
 ហើសដោយគិតថា អញនឹងស្តាប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ភិក្ខុឈរស្តាប់
 ក្នុងទីណា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ក្នុងទីនោះ ។ ភិក្ខុដើរទៅមុនហើយ
 ឈប់ដោយគិតថា អញនឹងស្តាប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ភិក្ខុឈរស្តាប់
 ក្នុងទីណា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ក្នុងទីនោះ ។ ភិក្ខុណាមកកាន់ទី
 ឈរក្តី ទីអង្គុយក្តី ទីដេកក្តី របស់ភិក្ខុផងគ្នា ភិក្ខុនោះគប្បីក្អក គប្បី
 ញ៉ាំងភិក្ខុដែលកំពុងប្រឹក្សាគ្នានោះឲ្យដឹង ។ បើភិក្ខុនោះមិនក្អកក្រហែមក្តី
 មិនឲ្យគេដឹងក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា ព្រោះធ្វើកិរិយាឈរ
 អែបស្តាប់នោះជាហេតុពិត មិនមែនហេតុដទៃឡើយ សេចក្តីថា ហេតុ
 ឯណានីមួយដទៃគ្មានទេ ចំពោះត្រង់ការឈរអែបស្តាប់ប៉ុណ្ណោះឯង ។

(៣៣១) ឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថា ឧបសម្ព័ន្ធ ហើយឈរ
 អែបស្តាប់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ
 ហើយឈរអែបស្តាប់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថា
 អនុបសម្ព័ន្ធ ហើយឈរអែបស្តាប់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុឈរ
 អែបស្តាប់អនុបសម្ព័ន្ធ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ អនុបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថា

៣៣៧

បាចិត្តិយកណ្តោ សហធម្មិកវគ្គស្ស អដ្ឋមសិក្ខបទស្ស អនាបត្តិវារោ

អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អនុបសម្បន្នោ វេមតិកោ អាបត្តិ
ទុក្ខជស្ស ។ អនុបសម្បន្នោ អនុបសម្បន្នសញ្ញា អាបត្តិ
ទុក្ខជស្ស

(៣៣២) អនាបត្តិ ឥមេសំ សុត្វា ឡិមិស្សាមិ
វិមិស្សាមិ វ្របសមិស្សាមិ អត្តាទំ បរិមោចស្សាមីតិ
កច្ចតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មកស្សាតិ ។

អដ្ឋមសិក្ខបទំ នំដឹង ។

ព្រះបិតា យកព្រះសហគមន៍វត្ត សិក្ខាបទទី ៨ វិវាទដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

ឧបសម្ព័ន្ធ (ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ អនុបសម្ព័ន្ធ ក៏មានសេចក្តីសង្ស័យ
ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ អនុបសម្ព័ន្ធ ក៏សំគាល់ថា អនុបសម្ព័ន្ធដដែល
ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។

(៣៣២) វិវាទដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៣ យ៉ាង)
គឺក៏ដើរទៅដោយគិតថា អញនឹងស្តាប់ក៏កុំទាំងនេះហើយនឹងថយចេញ
នឹងវៀរនឹងរម្ងាប់ (សេចក្តីប្រកួតប្រកាន់) នឹងដោះខ្លួន ១ ក៏កុំឆត ១
ក៏ក៏ដើមបញ្ចត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៨ ចប់ ។

សិរីសីក្ខាបទី

[៣៣៣] តេជ សមយេន ពុទ្ធា ភគវា សាវត្ថយំ
វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អាហមេ ។ តេជ
ខោ បន សមយេន ធាតុត្ថយា ភិក្ខុ អនាចារំ
អាថវិត្តា ឯកមេកស្ស កម្មេ កាយិរមាជេ
បដិក្កោសន្តិ ។ តេជ ខោ បន សមយេន សង្ឃោ
សន្តិបតិតោ ហោតិ កេនចិទេវ ករណីយេន ។
ធាតុត្ថយា ភិក្ខុ ចីវរកម្មំ ករោន្តា ឯកស្ស ធន្នំ
អទំសុ ។ អថខោ សង្ឃោ អយំ អាវុសោ ធាតុត្ថិ-
យោ ភិក្ខុ ឯកកោ អាគតោ ហន្តស្ស មយំ កម្មំ
ករោមាតិ តស្ស កម្មំ អកាសិ ។ អថខោ សោ
ភិក្ខុ យេន ធាតុត្ថយា ភិក្ខុ តេនុបសង្កមិ ។
ធាតុត្ថយា ភិក្ខុ តំ ភិក្ខុំ ឯតទរោច្ចំ កី អាវុសោ
សង្ឃោ អកាសីតិ ។ សង្ឃោ មេ អាវុសោ កម្មំ
អកាសីតិ ។ ន មយំ អាវុសោ ឯតទត្ថាយ
ធន្នំ អទម្ហា តុយំ កម្មំ ករិស្សតីតិ សចេ មយំ
ជានេយ្យម តុយំ កម្មំ ករិស្សតីតិ ន មយំ ធន្នំ

សិក្ខាបទទី ៩

[៣៣៣] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅ
វត្តជេតវ័ន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ពួក
ធញ្ញគ្គិយភិក្ខុ បានប្រព្រឹត្តអនាថា កាលសង្ឃធ្វើកម្ម (ដើម្បីដាក់ទោស)
ដល់ភិក្ខុមួយរូប ។ ក៏នាំគ្នានិយាយខ្ជាស់ ។ គ្រានោះឯង សង្ឃបាន
ប្រជុំគ្នាដោយសង្ឃកិច្ចនីមួយ ។ ទើបពួកធញ្ញគ្គិយភិក្ខុ កំពុងធ្វើច្រវែកម្នា
បានឲ្យឆន្ទៈ (សេចក្តីគាប់ចិត្តរបស់ខ្លួន) ដល់ភិក្ខុមួយរូប ។ គ្រានោះឯង
សង្ឃប្រក្សតាថា ម្ចាស់អាវុសោ ធញ្ញគ្គិយភិក្ខុនេះមកតែម្នាក់ឯង បើដូច្នោះ
ពួកយើងត្រូវធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុនោះចុះ ហើយបានធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។
ទើបភិក្ខុនោះចូលទៅរកពួកធញ្ញគ្គិយភិក្ខុ ។ ពួកធញ្ញគ្គិយភិក្ខុបានសួរភិក្ខុ
នោះយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ សង្ឃបានធ្វើអ្វី ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់
ថា ម្ចាស់អាវុសោ សង្ឃបានធ្វើកម្មដល់ខ្ញុំ ។ ពួកធញ្ញគ្គិយភិក្ខុបាន
និយាយថា ម្ចាស់អាវុសោ យើងទាំងឡាយបានឲ្យឆន្ទៈ ដើម្បីជា
ប្រយោជន៍ដល់កម្មនេះដោយគិតថា សង្ឃនឹងធ្វើកម្មដល់លោកក៏ទេ បើ
យើងទាំងឡាយដឹងថាសង្ឃនឹងធ្វើកម្មដល់លោកសោត យើងទាំងឡាយ

បាចិត្តិយកណ្តោ សហធម្មិកវគ្គស្ស ឆវមសិក្ខាបទស្ស បញ្ញត្តិ

ទទេយ្យមាតិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បដ្ឋានា ។ បេ ។
 តេ ឧជ្ឈាយន្តំ ជ័យន្តំ វិចារេន្តំ កាសំ ហិ នាម
 ធាតុនិយា ភិក្ខុ ធម្មិកានំ កម្មានំ ធនំ ទត្វា
 បច្ឆា ជ័យនធម្មំ អាបជ្ជិស្សន្តិតិ ។ បេ ។ សច្ចំ
 កិវ តុម្ហេ ភិក្ខុវេ ធម្មិកានំ កម្មានំ ធនំ ទត្វា
 បច្ឆា ជ័យនធម្មំ អាបជ្ជថាតិ ។ សច្ចំ ភកាតិ ។
 វិគវហិ តុន្នោ ភកា កាសំ ហិ នាម តុម្ហេ មោយ-
 បុរិសា ធម្មិកានំ កម្មានំ ធនំ ទត្វា បច្ឆា ជ័យនធម្មំ
 អាបជ្ជិស្សនេ នេតំ មោយបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសា-
 នាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវត្ថុ
 បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យនេ យោ បន
 ភិក្ខុ ធម្មិកានំ កម្មានំ ធនំ ទត្វា បច្ឆា ជ័យនធម្មំ
 អាបជ្ជេយ្យ ចាចិត្តិយន្តំ ។

[៣៣៤] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អធិប្បតោ ភិក្ខុ-
 តិ ។ ធម្មិកំ នាម កម្មំ អបលោកនកម្មំ ញត្ថកម្មំ

បាចិត្តយកណ្តា សហធម្មិកវគ្គ សំព្វបទទី ៩ សេចក្តីបញ្ញត្តិ

មិនឲ្យឆន្ទៈទេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា ពួកធម្មតិកភិក្ខុមិន
 គួរនឹងឲ្យឆន្ទៈដល់សង្ឃកម្មទាំងឡាយដែលប្រកបដោយធម៌ ហើយត្រឡប់
 មកតិះដៀលជាខាងក្រោយវិញសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់
 សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកពួកអ្នកឯងរាល់គ្នាឲ្យឆន្ទៈដើម្បីសង្ឃ-
 កម្មដែលប្រកបដោយធម៌ ហើយត្រឡប់មកតិះដៀលជាខាងក្រោយវិញ
 ពិតមែនឬ ។ ពួកធម្មតិកភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។
 ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរសទាំងឡាយ
 ពួកអ្នកឯងមិនគួរនឹងឲ្យឆន្ទៈដើម្បីសង្ឃកម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយត្រឡប់
 មកតិះដៀលជាខាងក្រោយវិញទេ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះ
 មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែល
 ជ្រះថ្លា ហើយឲ្យរើសតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិទ្ធិសាមាសនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ
 ឲ្យឆន្ទៈដើម្បីកម្មទាំងឡាយដែលប្រកបដោយធម៌ ហើយពោលតិះដៀល
 ជាខាងក្រោយ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(៣៣៤) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាគង់
 សិទ្ធិសាមាសទី ១ នៃបាពជីកកណ្តា ។ កម្មដែលហៅថាប្រកបដោយធម៌នោះ

វិធីបដិពេ មហាវិវត្តោ

ញត្តិទុតិយកម្មំ ញត្តិបតុត្តកម្មំ ធម្មេន វិនយេន
សត្តំ សាសនេន កតំ ឯតំ ធម្មកំ ធាម កម្មំ ។
ធន្តំ ទត្វា ជ័យតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

[៣៣៥] ធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញា ធន្តំ ទត្វា
ជ័យតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ធម្មកម្មេ វេមតិកោ
ធន្តំ ទត្វា ជ័យតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ ធម្មកម្មេ
អធម្មកម្មសញ្ញា ធន្តំ ទត្វា ជ័យតិ អនាបត្តិ ។ អធម្ម-
កម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ អធម្មកម្មេ
វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ អធម្មកម្មេ អធម្ម-
កម្មសញ្ញា អនាបត្តិ ។

[៣៣៦] អនាបត្តិ អធម្មេន វា វត្ថុន វា ន
កម្មារហស្ស វា កម្មំ កតត្ថំ ជានន្តោ ជ័យតិ ឧប្បត្ត-
កស្ស អាទិកម្មកស្សតិ ។

នវិមស្តុបទំ និដ្ឋិតំ ។

វិធីបដិសេធ មហាវិញ្ញាណ

គឺ អបលោកនកម្ម ១ ញត្តិកម្ម ១ ញត្តិទុតិយកម្ម ១ ញត្តិចតុត្ថកម្ម ១
ដែលសង្ឃធ្វើតាមធម៌តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា កម្មនេះ
ហៅថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ។ ភិក្ខុព្រមឲ្យឆន្ទៈ ហើយត្រឡប់តិះដៀល
(ជាខាងក្រោយវិញ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(៣៣៥) កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយធម៌
ហើយឲ្យឆន្ទៈត្រឡប់តិះដៀលវិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មប្រកបដោយ
ធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយឲ្យឆន្ទៈត្រឡប់តិះដៀលវិញ ត្រូវអា-
បត្តិទុក្ខដ ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌
ហើយឲ្យឆន្ទៈត្រឡប់តិះដៀល មិនត្រូវអាបត្តិអ្វី ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌
ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយធម៌ (ហើយឲ្យឆន្ទៈត្រឡប់តិះដៀល) ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកប
ដោយធម៌ មិនត្រូវអាបត្តិអ្វី ។

(៣៣៦) វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង)
គឺភិក្ខុដឹងថាកម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយមិនជាធម៌ក្តី ដោយពួកក្តី ដល់ភិក្ខុអ្នក
មិនគួរដល់កម្មក្តី ហើយតិះដៀល ១ ភិក្ខុឆន្ទ ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញាតិ ១ ។

ទស្សនសិក្ខាបទី

[៣៣៧] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភគវា សាវត្ថយំ
វហាតិ ជេតវេន អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន សង្ឃេ សន្តិបតិកោ ហោតិ
កេនចិទេវ ករណីយេន ។ ធាតុក្កិយា ភិក្ខុ បីវកម្ម
ករោត្តា ឯកស្ស ធន្នំ អនំសុ ។ អថខោ សង្ឃេ
យស្សត្វាយ សន្តិបតិកោ តំ កម្មំ ករិស្សាមាតិ ញត្ថិ
វេសេសិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ ឯវមេវមេ ឯកមេកស្ស
កម្មំ ករោត្តិ កស្ស តុម្ភេ កម្មំ ករិស្សាមាតិ ធន្នំ
អនត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បវិទា
។ បេ ។ តេ ឧដ្ឋាយន្តិ ទីយន្តិ វិទាចេន្តិ កតំ ហិ
នាម ភិក្ខុ សង្ឃេ វិនិច្ឆយកថាយ វត្តមាណយ ធន្នំ
អនត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កមីស្សតីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ
កេវ ត្វំ ភិក្ខុ សង្ឃេ វិនិច្ឆយកថាយ វត្តមាណយ ធន្នំ
អនត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កមសីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។

សិក្ខាបទទី ១០

(៣៣៧) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅ
វត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង
សង្ឃបានប្រជុំគ្នាដោយសង្ឃកិច្ចឯណាមួយ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុកំពុង
ធ្វើចីវរហើយបានឲ្យឆន្ទៈដល់ភិក្ខុមួយរូប ។ គ្រានោះឯង សង្ឃប្រជុំគ្នាដើម្បី
ប្រយោជន៍ដល់កម្មណា ហើយតាំងញាតិឡើងដោយប្រិក្សាគ្នាថា យើង
ទាំងឡាយនឹងធ្វើកម្មនោះ ។ ខណៈនោះ ភិក្ខុនោះបាននិយាយថា ភិក្ខុ
ទាំងនេះតែងធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុមួយរូប ។ យ៉ាងនេះឯង (ឥឡូវ) លោកទាំង
ឡាយនឹងធ្វើកម្មដល់អ្នកណាបាន ហើយមិនឲ្យឆន្ទៈក៏ក្រោកចាកអាសនៈ
ចៀសចេញទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។
ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាប់ថា កាលសង្ឃកំពុង
ប្រិក្សាវិនិច្ឆ័យ ភិក្ខុមិនបានឲ្យឆន្ទៈ មិនគួរនឹងក្រោកចាកអាសនៈចៀស
ចេញទៅសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគ្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ឮថា
កាលសង្ឃកំពុងប្រិក្សាវិនិច្ឆ័យ (គឺសង្ឃកំពុងវិនិច្ឆ័យរឿងអ្វីមួយមិនទាន់
ហើយ) អ្នកឯងមិនបានឲ្យឆន្ទៈហើយក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ
ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។

វិទ្យាបិដកេ មហាវិភង្គោ

វិភង្គោ ពុទ្ធា កកវា កកំ ហិ ធាម ត្ថំ មោយ បុរិស
 សង្ឃេ វិនិច្ឆយកថាយ វត្តមានាយ ធន្នំ អនត្វា ឧដ្ឋា-
 យាសនា បក្កមិស្សសិ នេតំ មោយ បុរិស អប្បសន្នានំ
 វា បសានាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោកាវាយ ។ បេ ។
 ឯវព្វា បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ
 បន ភិក្ខុ សង្ឃេ វិនិច្ឆយកថាយ វត្តមានាយ ធន្នំ
 អនត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កមេយ្យ ចាចិត្តិយន្តិ ។

(៣៣៨) យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្តេ អនិប្បេតោ ភិក្ខុតិ ។
 សង្ឃេ វិនិច្ឆយកថា ធាម វត្តំ វា អាហេចិតំ ហោតិ
 អវិនិច្ឆិតំ ញត្តិ វា បមិតា ហោតិ កម្មវាចា វា វិប្បកតា
 ហោតិ ។ ធន្នំ អនត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កមេយ្យាតិ
 កកំ ឥទំ កក្កំ កុប្បំ អស្ស វត្តំ អស្ស ន
 កកេយ្យាតិ កក្កតិ អាបត្តិ ធុក្កជស្ស ។ បរិសាយ
 ហត្ថទាសំ វិជហន្តស្ស អាបត្តិ ធុក្កជស្ស ។ វិជហិតេ
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

វិទ្យាបិណ្ឌ មហាវិក័ត

ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរស កាល
 សង្ឃកំពុងប្រែក្បវិនិច្ឆ័យ ហេតុអ្វីក៏អ្នកឯង មិនឲ្យឆន្ទៈហើយក្រោកចាក
 អាសនៈចៀសចេញទៅ ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា
 ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរំងឹត
 តែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែង
 ឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយកាលពាក្យវិនិច្ឆ័យកំពុង
 ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងសង្ឃ មិនឲ្យឆន្ទៈហើយក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញ
 ទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(៣៣៨) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុង
 សិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្ត ។ រឿងដែលសង្ឃប្រាប់ហើយ តែមិន
 ទាន់បានវិនិច្ឆ័យក្តី ញាតិសង្ឃតាំងទុកហើយក្តី កម្មវាចាសង្ឃធ្វើមិនទាន់
 ហើយក្តី ឈ្មោះថាពាក្យវិនិច្ឆ័យ(កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ)ក្នុងសង្ឃ ។ ពាក្យ
 ថា ភិក្ខុមិនឲ្យឆន្ទៈហើយក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ សេចក្តីថា
 ភិក្ខុចេញទៅដោយគិតថា មិនដឹងជាការអ្វី កម្មនេះជាកម្មកំរើកទេ ជាពួក
 ទេ សង្ឃមិនត្រូវធ្វើទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ កាលភិក្ខុកំពុងលះហត្ថបាសបរិ-
 សទ្ធិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ កាលលះហត្ថបាសហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

បាចិត្តិយកណ្តោ សហធម្មិកវគ្គស្ស ទសមសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តិវារោ

[៣៣៩] ធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញា ធនំ អនត្វា

ឧដ្ឋាយាសនា បក្កមតិ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។

ធម្មកម្មេ វេមតិកោ ធនំ អនត្វា ឧដ្ឋាយាសនា

បក្កមតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ ធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញា

ធនំ អនត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កមតិ អនាបត្តិ ។

អធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

អធម្មកម្មេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អធម្មកម្មេ

អធម្មកម្មសញ្ញា អនាបត្តិ ។

[៣៤០] អនាបត្តិ សង្ឃស្ស កណ្តានំ វា កាល-

ហោ វា វិត្តហោ វា វិវាទោ វា ភវិស្សតីតិ កច្ចតិ

សង្ឃកេនោ វា សង្ឃរាជិ វា ភវិស្សតីតិ កច្ចតិ

អធម្មេន វា វត្តេន វា ន កម្មារហស្ស វា

៣០ ចិត្តិយកណ្ត សហធម្មវគ្គ សិក្ខាបទទី ៩ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

(៣៣៩) កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយមិនឲ្យឆន្ទៈក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយមិនឲ្យឆន្ទៈក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ហើយមិនឲ្យឆន្ទៈក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ មិនត្រូវអាបត្តិ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយធម៌ (ហើយមិនឲ្យឆន្ទៈក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ មិនត្រូវអាបត្តិ ។

(៣៤០) វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៩ យ៉ាង) គឺភិក្ខុទៅ ដោយគិតថា សេចក្តីបង្កហេតុក្តី សេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ក្តី សេចក្តីប្រកាន់ខ្ពុសត្ថាក្តី សេចក្តីទាស់ទែងក្តី នឹងមានដល់សង្ឃ ១ ភិក្ខុទៅដោយគិតថា ការបែកឆ្ងាយនៃសង្ឃក្តី ការប្រែឆ្ងាយនៃសង្ឃក្តី នឹងមាន ១ ភិក្ខុទៅដោយគិតថា សង្ឃនឹងធ្វើកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ក្តី នឹងធ្វើកម្មជាពួកក្តី នឹងធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុដែលមិនគួរដល់កម្មក្តី ១

វិសេសបិដកេ មហាវិគងោ

កម្មំ ករិស្សតីតំ កច្ចតិ តំលាដោ កច្ចតិ តំលាទស្ស
 ករណីយេន កច្ចតិ ឧទ្ធាវេន វា បស្សវេន វា បីឡីតោ
 កច្ចតិ ន កម្មំ កោបេតុកាមោ បុន បច្ចាគមិស្សា-
 មីតំ កច្ចតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មកស្សតិ ។

ទសមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

វិធីបិណ្ឌ មហាវិញ្ញាណ

ក៏ក្នុងនាមដ៏ម្ចាស់ចេញទៅ ១ ក៏ក្នុងនាមដ៏ម្ចាស់ដែលគួរធ្វើដល់ក៏ក្នុងនាម ១
 ក៏ក្នុងនាមដែលឧបាសក្តី បស្សនៈក្តីបៀតបៀនហើយទៅ ១ ក៏ក្នុងនាមប្រាជ្ញាដ៏ម្ចាស់
 នឹងញ៉ាំងកម្មឲ្យកម្រិតហើយចេញទៅដោយគិតថា អញនឹងត្រឡប់មក
 វិញទៀត ១ ក៏ក្នុងនាម ១ ក៏ក្នុងនាមបញ្ចក្តី ១ ។

សិក្ខាបទទី ១០ បប់ ។

ឯកាទសមសិក្ខាបទំ

[៣៤០] តេន សមយេន ពុទ្ធា កកវា វាជកហេ
វិហាតិ វេឡីវេន កលន្តកនិវេ ។ តេន ទោ
បន សមយេន អាយស្មា ទព្វោ មល្លបុត្តោ សង្ឃស្ស
សេនាសនញ្ច បញ្ញាបេតិ កត្តានិ ច ឧទ្ទិសតិ ។
សោ ចាយស្មា ទុព្វលចីវរោ ហោតិ ។ តេន ទោ
បន សមយេន សង្ឃស្ស ឯកំ ចីវំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។
អថទោ សង្ឃេ តំ ចីវំ អាយស្មតោ ទព្វស្ស មល្ល-
បុត្តស្ស អនាសំ ។ ធម្មតិយា ភិក្ខុ ឧដ្ឋាយន្តិ ជ័យន្តិ
វិចារេន្តិ យថាសន្តតំ ភិក្ខុ សង្ឃីកំ លាភំ បរិណា-
មេន្តិតិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ
ឧដ្ឋាយន្តិ ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ កតំ ហំ នាម ធម្មតិយា
ភិក្ខុ សមគ្គេន សង្ឃេន ចីវំ ទត្វា បច្ឆា ជ័យនន្ទ្រំ
អាបជ្ជិស្សន្តិតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិវ តុម្ហេ ភិក្ខុវេ
សមគ្គេន សង្ឃេន ចីវំ ទត្វា បច្ឆា ជ័យនន្ទ្រំ
អាបជ្ជថាតិ ។ សច្ចំ កកវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធា
កកវា កតំ ហំ នាម តុម្ហេ មោយបុរិសា សមគ្គេន

សិក្ខាបទទី ១១

[៣៤១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្ត
វេទ្យវន ជាកលនុកនិកបស្ថាន ជិតក្រុងរាជគិរី ។ គ្រានោះឯង ទ្វេ-
មល្លបុត្រដ៏មានអាយុ ចាត់ចែងសេនាសនៈ នឹងសំដែងកត្តដល់សង្ឃ ។
ទ្វេមល្លបុត្រដ៏មានអាយុនោះជាអ្នកមានចីវរពុលកាត ។ សម័យនោះឯង
ចីវរ ១ បានកើតឡើងដល់សង្ឃ ។ សង្ឃឲ្យចីវរនោះដល់ទ្វេមល្លបុត្រ
ដ៏មានអាយុ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា
ភិក្ខុទាំងឡាយបង្កើនលាភរបស់សង្ឃទៅតាមសេចក្តីគាប់ចិត្ត ។ ភិក្ខុទាំង
ឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោល
ទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា កាលបើសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាឲ្យចីវរ (ដល់
ភិក្ខុ) ហើយ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនគួរនឹងមកតិះដៀលជាខាងក្រោយសោះ
។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាសង្ឃ
ព្រមព្រៀងគ្នាឲ្យចីវរ (ដល់ភិក្ខុ) ហើយ អ្នកទាំងឡាយត្រឡប់មកតិះ
ដៀលជាខាងក្រោយវិញ ពិតមែនឬ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់
មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះ
ដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ (កាលបើ) សង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា

វិធីបំប៉ន មហាវិភង្គ

សង្ឃេន ចីវរំ ទត្វា បច្ឆា ជ័យនធម្មំ អាបដ្ឋិស្សេន
 នេតំ មោយ បុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នា-
 នំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ
 សមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យេន យោ បន ភិក្ខុ សមត្តេន
 សង្ឃេន ចីវរំ ទត្វា បច្ឆា ជ័យនធម្មំ អាបដ្ឋិយ្យ
 យថាសន្តតំ ភិក្ខុ សង្ឃិកំ លាភំ បរិណាមេដ្ឋិតំ
 ចាចិត្តិយន្តិ ។

[៣៤២] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ សមស្មី អត្តេ អធិប្បតោ ភិក្ខុ-
 តិ ។ សមត្តេ នាម សង្ឃោ សមាទសំវាសកោ ស-
 មាទសីមាយំ បិតោ ។ ចីវរំ នាម ធន្តំ ចីវរានំ អញ្ញាតំ
 ចីវរំ វិកល្យនុបកំ បច្ឆិមំ ។ ទត្វាតិ សយំ ទត្វា ។
 យថាសន្តតំ នាម យថាមិត្តតា យថាសន្តិដ្ឋតា យថា-
 សមិត្តតា យថាសមាបុប្ផយកតា យថាសមាណ-

វិទ្យាបិដក មហាវិភង្គ

ឲ្យច្រើន (ដល់ភិក្ខុ) ហើយ មិនគួរនឹងពួកអ្នកឯង តែងតែជៀសវាងក្រោយ
 វិញទេ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់
 ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យវិន័តតែ
 ជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បី
 សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ(កាលបើ)សង្ឃត្រម
 ព្រៀងគ្នាឲ្យច្រើន (ដល់ភិក្ខុ) ហើយ ក៏ដល់នូវធម៌គឺកិរិយាតែងតែជៀសវាង
 ខាងក្រោយវិញថា ភិក្ខុទាំងឡាយបង្ហោនលាភរបស់សង្ឃ តាមសេចក្តី
 គាប់ចិត្ត ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(៣៤២) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុង
 សិក្ខាបទទី ១ នៃបាវដិកកណ្ឌ ។ សង្ឃមានសំរាមស្មើគ្នា បិតនៅក្នុង
 សីមាស្មើគ្នា ហៅថា ត្រមព្រៀងគ្នា ។ ដែលហៅថា ច្រើន គឺបណ្តាច្រើន
 ៦ យ៉ាង ច្រើនណាមួយ យ៉ាងតូចបំផុតល្មមសម្រេចកិច្ចវិកប្បបាន^(១) ។
 ពាក្យថា ឲ្យ គឺឲ្យដោយខ្លួនឯង ។ ដែលហៅថា តាមសេចក្តីគាប់ចិត្ត
 នោះ គឺតាមបុគ្គលដែលជាមិត្ត តាមបុគ្គលដែលធ្លាប់ស្គាល់គ្នា តាម
 បុគ្គលដែលធ្លាប់គប្បីគ្នា តាមបុគ្គលដែលមានឧបជ្ឈាយ៍ស្មើគ្នា តាមបុគ្គល

១ អង្គកថា បានដល់សម្ពត្តខ្នាតតូច បណ្តោយ ៨ ធ្លាប់ ១១ ធ្លាប់ដោយធ្លាប់ព្រះ
 សុពតឡើងទៅ ហៅថា សម្ពត្តខ្នាតដល់ការវិកប្ប ។

ពាចិត្តិយកណ្តោ សហជម្ពិកវុទ្ធស្ស ឯកាទសមសិក្ខាបទស្ស អាបត្តិវាហ

ចរិយកតា ។ សង្ឃីកំ នាម សង្ឃស្ស ទិដ្ឋំ ហោតិ
បរិច្ចត្តំ ។ លាភោ នាម បីវរប័ណ្ណចាតសេនាសនគិ-
លានប្បព្វយកេសជ្ឈបរិក្ខារាវា អន្តមសោ ចុណ្ណប័ណ្ណាប័
ទន្តកង្ខបិ ទសិកស្មត្ថបិ ។ បច្ឆា ជ័យនិធម្មំ អាប-
ន្នេយ្យាតិ ឧបសម្ពន្ធស្ស សង្ឃេន សម្មតស្ស សេនា-
សនប្បញ្ញាបកស្ស វា ភត្តុទ្ទេសកស្ស វា យាគុកាជ-
កស្ស វា ផលកាជកស្ស វា ខន្ធកាជកស្ស វា អប្ប-
មត្តកវិស្សន្នកស្ស វា បីវំ ទិដ្ឋេ ជ័យតិ អាបត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣៤៣) ធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញា បីវំ ទិដ្ឋេ
ជ័យតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ធម្មកម្មេ វេមតីកោ
បីវំ ទិដ្ឋេ ជ័យតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ ធម្មកម្មេ អ-
ធម្មកម្មសញ្ញា បីវំ ទិដ្ឋេ ជ័យតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
អញ្ចំ បរិក្ខារំ ទិដ្ឋេ ជ័យតិ អាបត្តិ ទុក្ខុជស្ស ។ ឧប-
សម្ពន្ធស្ស សង្ឃេន អសម្មតស្ស សេនាសនប្បញ្ញាប-
កស្ស វា ភត្តុទ្ទេសកស្ស វា យាគុកាជកស្ស វា

បាចិត្តិយកណ្ត សហធម្មិកវគ្គ សិក្សាបទទី ១១ វិវះដែលត្រូវអាបត្តិ

ដែលមានអាចារ្យស្ម័គ្គ ។ ដែលហៅថា របស់សង្ឃនោះ បានខាងលាភ
 ដែលគេលះបង់ប្រគេនដល់សង្ឃ ។ ដែលហៅថា លាភនោះ បានខាង
 ចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ នឹងកេសជួបវិការជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺ
 ដោយហោចទៅសូម្បីតែដុំលំអិតក្តី ឈើស្ទន់ក្តី អម្បោះរងជើងក្តី (ក៏ហៅ
 ថាលាភ) ។ ពាក្យថា ដល់នូវធម៌គឺកិរិយាគំរងៀល ជាខាងក្រោយ
 សេចក្តីថា ភិក្ខុគំរងៀលសង្ឃដែលបានឲ្យចីវរ ដល់ឧបសម្បន្នដែលសង្ឃ
 សន្មតឲ្យជាអ្នកក្រាលនូវសេនាសនៈក្តី ជាអ្នកសំដែងនូវកត្តក្តី ជាអ្នកចែក
 នូវបបរក្តី ជាអ្នកចែកនូវផ្លែឈើក្តី ជាអ្នកចែកនូវបង្កើមក្តី ជាអ្នកចាត់
 ចែងនូវវត្ថុបន្តិចបន្តួចក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(៣៤៣) កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយ
 ធម៌ ហើយគំរងៀលសង្ឃដែលបានឲ្យចីវរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្ម
 ប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយគំរងៀលសង្ឃដែលបាន
 ឲ្យចីវរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា
 កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ហើយគំរងៀលសង្ឃដែលបានឲ្យចីវរ ត្រូវអាបត្តិ
 បាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុគំរងៀលសង្ឃដែលបានឲ្យបរិការដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។
 ភិក្ខុគំរងៀលសង្ឃដែលបានឲ្យចីវរបូបរិការដទៃ ដល់ឧបសម្បន្នដែលសង្ឃ
 មិនបានសន្មតឲ្យជាអ្នកក្រាលនូវសេនាសនៈក្តី ជាអ្នកសំដែងនូវកត្តក្តី ជាអ្នក

ដលកាជកស្ស វា ខន្ធភាជកស្ស វា អប្បមត្តក-
 វិស្សជ្ជកស្ស វា ចីវរំ វា អញ្ចំ វា បរិក្ការំ ទីន្នេ ទីយតិ
 អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ អនុបសម្បទ្ធស្ស សង្ឃេន សម្ម-
 តស្ស វា អសម្មតស្ស វា សេនាសនប្បញ្ញាបកស្ស វា
 ភត្តទ្កេសកស្ស វា យាតុកាជកស្ស វា ដលកាជកស្ស
 វា ខន្ធភាជកស្ស វា អប្បមត្តកវិស្សជ្ជកស្ស វា ចីវរំ
 វា អញ្ចំ វា បរិក្ការំ ទីន្នេ ទីយតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។
 អធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ អធម្ម-
 កម្មេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ អធម្មកម្មេ
 អធម្មកម្មសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។

(៣៤៤) អនាបត្តិ បកតិយា ធម្មា នោសា មោហា
 ភយា ករោន្តំ ក្សត្តោ តស្ស ទីន្នេន លទ្ធាបិ វិនិច្ឆា-
 តេស្សតិ ន សម្មា ឧបនេស្សតីតិ ទីយតិ ឧម្មត្តកស្ស
 អាទិកម្មកស្សតិ ។

ឯកាទសមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

វិទ្យាបិដក មហាវិភង្គ

ចែកនូវបបរក្តី ជាអ្នកចែកនូវផ្ទៃឈើក្តី ជាអ្នកចែកនូវបង្កើមក្តី ជាអ្នក
 ចាត់ចែងនូវវត្ថុបន្តិចបន្តួចក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ភិក្ខុតិរៀលសង្ឃដែល
 បានឲ្យចិញ្ចឹម ឬបរិភោគដទៃ ដល់អនុបសម្បន្នដែលសង្ឃសន្មតឬមិនបាន
 សន្មតឲ្យជាអ្នកក្រាលនូវសេនាសនៈក្តី ជាអ្នកសំដែងនូវភត្តក្តី ជាអ្នកចែក
 នូវបបរក្តី ជាអ្នកចែកនូវផ្ទៃឈើក្តី ជាអ្នកចែកនូវបង្កើមក្តី ជាអ្នកចាត់ចែង
 នូវវត្ថុបន្តិចបន្តួចក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុ
 សំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ កម្មមិនប្រកបដោយ
 ធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌
 ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

(៣៤៤) វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៣ យ៉ាង)
 គឺភិក្ខុតិរៀលសង្ឃអ្នកធ្វើ ព្រោះឆន្ទាគតិ ទោសាគតិ មោហាគតិ
 កយាគតិដោយប្រក្រតីថា ប្រយោជន៍អ្វីដោយលាភ ដែលសង្ឃឲ្យដល់
 ភិក្ខុនោះ ភិក្ខុនោះទុកជាបានហើយក៏គង់ធ្វើលាភនោះឲ្យវិនាសទៅដដែល
 នឹងមិនបាននាំយកទៅដោយប្រពៃទេ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

ព្យាសមសិក្ខាបទី

(៣៤៥) តេន សមយេន តុន្នោ កកវា សាវត្ថយំ
វិហរតិ ជេតវេន អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ
បន សមយេន សាវត្ថយំ អត្តាភរស្ស បូកស្ស សង្ឃស្ស
សចីវភត្ថំ បដិយត្ថំ ហោតិ កោដេត្វា ចីវរេន អន្តាទេស្ស-
មាតិ ។ អថខោ ធាតុតិយា ភិក្ខុ យេន សោ បូកោ តេនុ-
បសង្កម្មីសុ ឧបសង្កម្មិត្វា តំ បូកំ ឯតទរោច្ចំ ទេដាវុសោ
ឥមាជិ ចីវរាជិ ឥមេសំ ភិក្ខុនន្តិ ។ ន មយំ កន្តេ
ទស្សម អម្ពាតំ សង្ឃស្ស អនុវស្សំ សចីវភិក្ខុ
បញ្ញាតាតិ ។ តហ្វ អារុសោ សង្ឃស្ស ទាយកា តហ្វ
សង្ឃស្ស ភត្តា ឥមេ តុម្ភេ និស្សាយ តុម្ភេ សម្បស្សន្តា
ឥន វិហរន្តិ តុម្ភេ ចេ ឥមេសំ ន ទស្សថ អថ កោច-
រហិ ឥមេសំ ទស្សតិ ទេដាវុសោ ឥមាជិ ចីវរាជិ ឥមេសំ
ភិក្ខុនន្តិ ។ អថខោ សោ បូកោ ធាតុតិយេហិ ភិក្ខុហិ

សិក្ខាបទទី ១២

(៣៤៥) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន
របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ប្រជុំជនពួក
មួយក្នុងក្រុងសាវត្ថីនាំគ្នាតាក់តែងចង្ហាន់ព្រមទាំងបីវរទុកដើម្បីថ្វាយសង្ឃ
ដោយគិតថា យើងទាំងឡាយនឹងមន្តទ្យលោកធានហើយនឹងប្រគេន
បីវរ ។ លំដាប់នោះ ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុចូលទៅកាន់ទីប្រជុំជននោះ លុះចូល
ទៅហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងប្រជុំជននោះថា ម្ចាស់អាវុសោ
ពួកអ្នកចូរទ្យបីវរទាំងនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយនេះ ។ ពួកជនទាំងនោះបាន
និយាយតបវិញថា ព្រះករុណា ពួកខ្ញុំមិនថ្វាយទេ ពួកខ្ញុំធ្លាប់តាក់តែង
ចង្ហាន់ព្រមទាំងបីវរទុកដើម្បីថ្វាយសង្ឃរាល់ៗឆ្នាំ ។ ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុ
និយាយល្អងលោមថា ម្ចាស់អាវុសោ ទាយករបស់សង្ឃមានច្រើន កត្ត
របស់សង្ឃក៏មានច្រើន ភិក្ខុអម្បាលនេះបានអាស្រ័យលើអ្នកទាំងឡាយ
បានជួបប្រសព្វអ្នកទាំងឡាយទើបមកគង់នៅក្នុងទីនេះបាន បើអ្នកទាំង
ឡាយមិនប្រគេនដល់លោកទាំងនេះ ចុះអ្នកណា តើគេនឹងប្រគេនដល់
លោកទាំងនេះបាន ម្ចាស់អាវុសោ ចូរអ្នកទាំងឡាយទ្យនូវបីវរទាំងឡាយ
នេះដល់ភិក្ខុអម្បាលនេះចុះ ។ ប្រជុំជននោះ កាលត្រូវពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុ

វិទ្យាបិដកេ មហាវិកតោ

ឯប្បវិទ្យាយមាណោ យថាបដិយត្ថំ ចីវរំ ធាតុត្ថិយានំ ភិក្ខុនំ
 ទត្វា សង្ឃំ កត្តេន បរិសំ ។ យេ តេ ភិក្ខុ ជានន្តិ
 សង្ឃស្ស សចីវកត្ថំ បដិយត្ថំ ន ច ជានន្តិ ធាតុត្ថិយានំ
 ភិក្ខុនំ ទិន្នន្តិ តេ វរាមាហំសុ ឧណោដេថ អារុសោ
 សង្ឃស្ស ចីវរន្តិ ។ នត្ថំ កន្តេ យថាបដិយត្ថំ ចីវរំ
 អយ្យា ធាតុត្ថិយា អយ្យានំ ធាតុត្ថិយានំ បរិណាមេន្និតិ ។
 យេ តេ ភិក្ខុ អប្បវិទ្យា ។ បេ ។ តេ ឧដ្ឋាយន្តិ ជីយន្តិ
 វិចារេន្តិ កកំ ហិ នាម ធាតុត្ថិយា ភិក្ខុ ជានំ សង្ឃិកំ
 លាភំ បរិណាតំ បុគ្គលស្ស បរិណាមេស្សន្និតិ ។ បេ ។
 សច្ចំ ភិក្ខុ តុម្កេ ភិក្ខុវេ ជានំ សង្ឃិកំ លាភំ បរិណាតំ
 បុគ្គលស្ស បរិណាមេថាតិ ។ សច្ចំ កកវាតិ ។ វិកវហិ
 តុម្កោ កកវា កកំ ហិ នាម តុម្កេ មោយបុរិសា ជានំ
 សង្ឃិកំ លាភំ បរិណាតំ បុគ្គលស្ស បរិណាមេស្សថ

វិទ្យាបិដក មហាវិទ្យា

ឆ្នើះ ឆ្លៀលទើបថ្វាយចំរើដែលខ្លួនតាក់តែងទុក ដល់ពួកឆ្មោតគ្នាភក្តីអស់
 ទៅ ហើយអង្គាសសង្ឃតែកតប៉ុណ្ណោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាដឹងថា ភក្តី
 ព្រមទាំងចំរើដែលប្រជុំជនតាក់តែងទុកដើម្បីថ្វាយសង្ឃ តែមិនដឹងថា គេ
 ថ្វាយដល់ពួកឆ្មោតភក្តីទៅហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះបាននិយាយយ៉ាង
 នេះ (នឹងប្រជុំជននោះ) ថា ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកទាំងឡាយចូរបង្កើនថ្វាយ
 ចំរើដល់សង្ឃចុះ ។ ប្រជុំជននោះបាននិយាយប្រាប់ថា បពិត្រព្រះករុណា
 ចំរើដែលតាក់តែងទុកនោះគ្មានទេ លោកម្ចាស់ឆ្មោតគ្នាភក្តីទាំងឡាយបង្កើន
 ទៅដើម្បីពួកលោកម្ចាស់ឆ្មោតគ្នាភក្តីអស់ទៅហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោល
 ទោស តិះដៀល បន្តបង្កាប់ថា ពួកឆ្មោតភក្តីកាលបើដឹងថា លាភរបស់
 សង្ឃគេបង្កើន (ដើម្បីសង្ឃ) ទៅហើយ មិនគួរនឹងបង្កើនទៅដើម្បី
 បុគ្គលសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយកាលបើដឹងថា លាភរបស់សង្ឃដែលគេ
 បង្កើនទៅដើម្បីសង្ឃហើយ ត្រឡប់បង្កើនទៅដើម្បីបុគ្គលវិញ ពិតមែន
 ឬ ។ ពួកឆ្មោតភក្តីភក្តីទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។
 ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំង
 ឡាយ អ្នកទាំងឡាយកាលបើដឹងថា លាភរបស់សង្ឃគេបង្កើនទៅ

បាចិត្តិយកណ្តោ សហធម្មិកវគ្គស្ស ទ្វាសមសិក្ខាបទស្ស បញ្ញត្តិ

នេតំ មោយបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ
 វា ភិយ្យោភារាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច ជន ភិក្ខុវេ ឥមំ
 សិក្ខាបទំ ទុទ្ធិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ ជានំ សង្ឃិកំ
 លាភំ បរិលាភំ បុគ្គលស្ស បរិណាមេយ្យ ចាចិត្តិយន្តំ ។

[៣២៦] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។

ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្តោ អធិប្បតោ
 ភិក្ខុតិ ។ ជានាតិ នាម សាមំ វា ជានាតិ អញ្ញោ វា
 តស្ស អាហេចេន្តិ សោ វា អាហេចេត ។ សង្ឃិកំ
 នាម សង្ឃស្ស ទីន្នំ ហោតិ បរិច្ឆន្តំ ។ លាភោ នាម
 ចីវរិបិណ្ឌាចាតសេនាសនកិលានប្បច្ចយកេសដ្ឋបរិក្ការា
 អន្តមសោ ចុណ្ហបិណ្ឌាបិ ទន្ធកដ្ឋបិ ទសិកស្មត្ថបិ ។
 បរិលាភំ នាម ទស្សម ករិស្សាមាតិ វាចា ភិក្ខុ
 ហោតិ ។ បុគ្គលស្ស បរិណាមេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

បាចិត្តិយកណ្តា សហធម្មិកវគ្គ សិក្ខាបទទី ១២ សេចក្តីបញ្ញត្តិ

(ដើម្បីសង្ស័យហើយ) ហេតុអ្វីបានជាបង្កើនទៅដើម្បីបុគ្គលវិញ ម្ចាស់មោឃ-
 បុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់
 ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាង
 នេះថា ភិក្ខុណាមួយដឹងថា លោករបស់សង្ឃគេបង្កើនទៅ (ដើម្បីសង្ស័យ
 ហើយ) ត្រូវបង្កើនទៅដើម្បីបុគ្គលវិញ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(៣៤៦) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុង
 សិក្ខាបទទី ១ នៃបាពជិកកណ្តា ។ ដែលហៅថា ដឹង គឺភិក្ខុដឹងដោយ
 ខ្លួនឯងក្តី ពួកអ្នកដទៃប្រាប់ភិក្ខុនោះក្តី អ្នកម្ចាស់ទាននោះប្រាប់ (ដល់ភិក្ខុ
 នោះ) ក្តី ។ ដែលហៅថា របស់សង្ឃ គឺលោកដែលទាយក បាន
 ថ្វាយ បានបរិច្ចាគដល់សង្ឃ ។ ដែលហៅថា លោកនោះ បានដល់ចីវរ
 បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ នឹងបរិក្ខារគឺថ្នាំជាច្រើនដល់មនុស្សឈឺ ដោយ
 ហោចទៅ សូម្បីតែដុំនៃលំអិតក្តី ឈើស្មូនក្តី អម្បោះរងជើងដម្បាញក្តី
 (ក៏ហៅថាលោកក្នុងសិក្ខាបទនេះ) ។ ដែលហៅថា គេបង្កើនទៅ គឺ
 ម្ចាស់របស់គេបញ្ចេញវាថា ពួកខ្ញុំនឹងថ្វាយ ពួកខ្ញុំនឹងធ្វើ ។ ភិក្ខុបង្កើន
 ទៅដើម្បីបុគ្គលវិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

[៣៤៧] បរិណាតេ បរិណាតសញ្ញា បុគ្គលស្ស បរិ-
 ណាមេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តយស្ស ។ បរិណាតេ វេមតិកោ
 បុគ្គលស្ស បរិណាមេតិ អាបត្តិ ធុត្តជស្ស ។ បរិណាតេ
 អបរិណាតសញ្ញា បុគ្គលស្ស បរិណាមេតិ អនាបត្តិ ។
 សង្ឃស្ស បរិណាតំ អញ្ញស្ស សង្ឃស្ស វា ចេតិយស្ស
 វា បរិណាមេតិ អាបត្តិ ធុត្តជស្ស ។ ចេតិយស្ស បរិ-
 ណាតំ អញ្ញស្ស ចេតិយស្ស វា សង្ឃស្ស វា បុគ្គលស្ស
 វា បរិណាមេតិ អាបត្តិ ធុត្តជស្ស ។ បុគ្គលស្ស បរិណាតំ
 អញ្ញស្ស បុគ្គលស្ស វា សង្ឃស្ស វា ចេតិយស្ស វា
 បរិណាមេតិ អាបត្តិ ធុត្តជស្ស ។ អបរិណាតេ បរិណា-
 តសញ្ញា អាបត្តិ ធុត្តជស្ស ។ អបរិណាតេ វេមតិកោ
 អាបត្តិ ធុត្តជស្ស ។ អបរិណាតេ អបរិណាតសញ្ញា
 អនាបត្តិ ។

វិទ្យាបិដក មហាវិក័ត

(៣៤៧) លាភគេបង្កាន់ទៅហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាគេបង្កាន់ទៅ
ហើយ ត្រូវបង្កាន់មកដើម្បីបុគ្គលវិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ លាភគេ
បង្កាន់ទៅហើយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយបង្កាន់មកដើម្បីបុគ្គល
វិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ លាភគេបង្កាន់ទៅហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា គេមិន
ទាន់បង្កាន់ទៅទេ ហើយបង្កាន់មកដើម្បីបុគ្គល មិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ ។
លាភគេបង្កាន់ទៅ ដើម្បីសង្ស័យ តែភិក្ខុបង្កាន់មក ដើម្បីសង្ស័យដទៃវិញ
ក្តី ដើម្បីចេតិយក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ លាភគេបង្កាន់ទៅហើយដើម្បី
ចេតិយ ភិក្ខុបង្កាន់មកដើម្បីចេតិយដទៃវិញក្តី ដើម្បីសង្ស័យក្តី ដើម្បីបុគ្គល
ក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ លាភគេបង្កាន់ទៅដើម្បីបុគ្គលហើយ ភិក្ខុត្រូវបង្កាន់
មក ដើម្បីបុគ្គលដទៃវិញក្តី ដើម្បីសង្ស័យក្តី ដើម្បីចេតិយក្តី ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខ ។ លាភគេមិនទាន់បង្កាន់ទៅទេ ភិក្ខុសំគាល់ថាគេបង្កាន់
ទៅហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ លាភគេមិនទាន់បង្កាន់ទៅទេ ភិក្ខុមាន
សេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ លាភគេមិនទាន់បង្កាន់ទៅទេ ភិក្ខុ
សំគាល់ថាគេមិនទាន់បង្កាន់ទេ មិនត្រូវអាបត្តិ ។

បាចិត្តិយកណ្តោ សហធម្មិកវគ្គស្ស ព្រាសមសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តិវារោ

(៣៤៨) អនាបត្តិ កត្ត ទេមាតិ បុច្ឆិយមាទោ
យត្ថ តុម្ហាភំ ទេយ្យធម្មោ បរិភោគំ វា លកេយ្យ បដិ-
សង្ការំ^(១) វា លកេយ្យ ចិវដ្ឋិតិកោ វា អស្ស យត្ថ វា
បទ តុម្ហាភំ ចិត្តំ បសីទតិ តត្ថ ទេវាតិ ភណាតិ
ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិត្តកស្សាតិ ។

ព្រាសមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

សហធម្មិកវគ្គោ អដ្ឋមោ ។

តស្សន្ទានំ

សហធម្មិកវគ្គោ មោហាបទច្បហារកំ
តលសត្តិ អម្បលញ្ច សត្វាច្ច ច ឧបស្សតិ
បដិពាហនច្ចន្តញ្ច ទិព្វញ្ច បរិណាមនន្តិ ។

• បរិក្ខារន្តំ កត្តចំ ពោត្តកេ ទិស្សតិ ។

បាចិត្តិយកណ្ណ សហធម្មិកវគ្គ សិក្ខាបទទី ១២ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

[៣៤៨] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣ យ៉ាង)
គឺកាលបើទាយកសួរថា ពួកខ្ញុំនឹងថ្វាយក្នុងទីណា ភិក្ខុប្រាប់ថា ទេយ្យធម៌
របស់អ្នកទាំងឡាយ គប្បីបានបរិភោគក្តី គប្បីបានការជួសជុលក្តី គប្បី
បំភានៅយូរអង្វែងក្តី ក្នុងទីណា ម្យ៉ាងទៀតចិត្តរបស់អ្នកទាំងឡាយជ្រះថ្លា
ក្នុងទីណា អ្នកទាំងឡាយ ចូរថ្វាយក្នុងទីនោះចុះ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើម
បញ្ចត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ១២ ចប់ ។

សហធម្មិកវគ្គទី ៨ ចប់ ។

ឧទ្ទាននៃសហធម្មិកវគ្គនោះ(មាន ១២ សិក្ខាបទ) គឺ

សហធម្មិកសិក្ខាបទ ១ វិវណ្ណសិក្ខាបទ ១

មោហាបនសិក្ខាបទ ១ បហារកសិក្ខាបទ ១

តលសត្តិកសិក្ខាបទ ១ អម្បលកសិក្ខាបទ ១

សញ្ញាប្បសិក្ខាបទ ១ ឧបស្សតិសិក្ខាបទ ១

បដិពាហនសិក្ខាបទ ១ ឆន្ទសិក្ខាបទ ១

ទព្វសិក្ខាបទ ១ បរិណាមនសិក្ខាបទ ១ ។

រតនវិគ្គស្ស បឋមសិក្ខាបទី

[៣៤៩] តេន សមយេន តុន្នោ កកវា សាវត្ថយំ
វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន រាជា បសេនទិ កោសលោ
ឧយ្យានទាលំ អាណាបេសិ កង្ខ កលោ ឧយ្យានំ
សោធនេហិ ឧយ្យានំ កមិស្សាមាតិ ។ ឯវំ ទេវតិ ខោ
សោ ឧយ្យានទាលោ រញ្ញោ បសេនទិស្ស កោសលស្ស
បដិស្សណ្ឌិត្វា ឧយ្យានំ សោធនេន្តោ អន្តស កកវន្តំ
អញ្ញតស្មី រុក្ខមូលេ និសិទ្ធិំ ទិស្វាន យេន រាជា
បសេនទិ កោសលោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា
រាជានំ បសេនទី កោសលំ ឯតទរោច សុទ្ធិំ^(១) ទេវ
ឧយ្យានំ អបិច កកវា តត្ថ និសិទ្ធនាតិ ។ ហោតុ
កលោ មយំ កកវន្តំ បយិរុទាសិស្សាមាតិ ។ អថខោ
រាជា បសេនទិ កោសលោ ឧយ្យានំ កង្ខ យេន
កកវា តេនុបសង្កមិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
អញ្ញតរោ ឧទាសកោ កកវន្តំ បយិរុទាសន្តោ និសិទ្ធនោ

១ សុទ្ធំ ទោតំ ពន្លចំ ពេន្តរោ ទិស្សតិ ។

រតនវិគ្គ លិក្ខបទទី ១

(៣៤៩) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្ត
ជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ស្ដេច
ព្រះនាមបសេនទិកោសល បានត្រាស់បង្គាប់នាយឧយ្យានបាល (អ្នករក្សា
ទទ្យាន) ថា ម្ចាស់នាយ ឯងចូរទៅជម្រះសំអាតទទ្យាន យើងនឹងទៅ
ទទ្យាន ។ នាយឧយ្យានបាលនោះបានទទួលព្រះទ្រង់រាបសព្វព្រះបាទ
បសេនទិកោសលថា បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធចេព យ៉ាងហ្នឹងហើយ ។ ក៏ជម្រះ
ទទ្យាន ទទួលបានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្រោមម្លប់ឈើមួយ
លុះឃើញហើយ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះបាទបសេនទិកោសល លុះចូលទៅ
ដល់ហើយបានក្រាបទូលព្រះបាទបសេនទិកោសលយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់
មេត្តាប្រោស ទទ្យានរៀបចំស្អាតហើយ ម្យ៉ាងទៀតព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ក៏គង់ក្នុងទីនោះដែរ ។ ព្រះបាទបសេនទិកោសលទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់
នាយ បើដូច្នោះ យើងនឹងទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ គ្រានោះ
ព្រះបាទបសេនទិកោសលទ្រង់យាងទៅកាន់ទទ្យាន ហើយចូលទៅគាល់
ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។ វេលានោះឯង មានឧបាសកម្នាក់កំពុងអង្គុយ

បាបិក្ខិយកណ្តោ រតនវត្តស្ស បឋមសិក្ខាបទស្ស និទានំ

ហោតិ ។ អន្ធម្មា ខោ រាជា បសេនទី កោសលោ
 តំ ឧបាសកំ ភក្កវន្តំ បយ័រុចាសន្តំ និសីទំ ទិស្វាន
 ភីតោ អដ្ឋាសិ ។ អថខោ រត្តោ បសេនទិស្ស កោ-
 សលស្ស ឯតទហោសិ នារហតាយំ បុរិសោ ចាខោ
 ហោតុំ យថា ភក្កវន្តំ បយ័រុចាសតីតិ ។ យេន ភក្ករា
 តេនុបសន្តមិ ឧបសន្តមិត្វា ភក្កវន្តំ អភិវទេត្វា ឯក-
 មន្តំ និសីទិ ។ អថខោ សោ ឧបាសកោ ភក្កវតោ
 តាវេន រាជានំ បសេនទី កោសលំ នេវ អភិវទេសិ
 ន បច្ចុដ្ឋាសិ ។ អថខោ រាជា បសេនទី កោសលោ
 អនត្តមនោ អហោសិ កថំ ហិ នាម អយំ បុរិសោ
 មយំ អាគតេ នេវ អភិវទេស្សតិ ន បច្ចុដ្ឋស្សតីតិ ។
 អថខោ ភក្ករា រាជានំ បសេនទី កោសលំ អនត្តមនំ
 វិទិត្វា រាជានំ បសេនទី កោសលំ ឯតទវេច ឯសោ
 ខោ មហារាជ ឧបាសកោ ពហុស្សតោ អាគតាគមោ
 តាមេសុ វីតរាតោតិ ។ អថខោ រត្តោ បសេនទិស្ស
 កោសលស្ស ឯតទហោសិ នារហតាយំ ឧបាសកោ
 ឡិកោ ហោតុំ ភក្កវេចី ឥមស្ស វណ្ណំ កណាតីតិ ។

ធម្មត្ថិយកណ្ត គេនវគ្គ សិក្ខាបទទី ១ និទាន

គាល់ដិតព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទើបព្រះបាទបសេនទិកោសលទ្រង់ទត
 ឃើញឧបាសកនោះកំពុងអង្គុយគាល់ដិតព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះទតច្បាស់
 ហើយទ្រង់មានសេចក្តីភិតភ័យ ហើយក៏ទ្រង់ប្រតិទៅ (បង្គំឈរសិន) ។
 លំដាប់នោះ ព្រះបាទបសេនទិកោសល ទ្រង់ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បុរសនេះ
 មិនមែនជាមនុស្សអាក្រក់ទេ បានជាអង្គុយគាល់ដិតព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។
 ឯព្រះបាទបសេនទិកោសលស្តេចក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគដែរ
 លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយគង់នៅក្នុងទី
 ដ៏សមគួរ ។ ចំណែកឧបាសកនោះមិនបានថ្វាយបង្គំ មិនក្រោកទទួល
 ព្រះបាទបសេនទិកោសលឡើយ ព្រោះគោរពដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។
 គ្រានោះ ព្រះបាទបសេនទិកោសលទ្រង់តូចព្រះទ័យថា បុរសនេះកាល
 បើអញមកហើយ មិនគួរនឹងមិនថ្វាយបង្គំ មិនក្រោកទទួល(អញ)សោះ ។
 ខណៈនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបថា ព្រះបាទបសេនទិកោសល
 ស្តេចមានព្រះទ័យអាក់អន់ហើយ ទើបទ្រង់ត្រាស់នឹងព្រះបាទបសេនទិ-
 កោសលយ៉ាងនេះថា បពិត្រមហាវរាជ ឧបាសកនេះឯងជាពហុស្ស្តតជាអ្នក
 ស្អាតក្នុងបីដក មានរាគៈក្នុងកាមទាំងឡាយទៅប្រាសអស់ហើយ ។
 ព្រះបាទបសេនទិកោសលទ្រង់ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ឧបាសកនេះមិនមែន
 ជាមនុស្សថោកទាបទេ សូម្បីព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏ទ្រង់សរសើរគេដែរ ។

វិទេយបិណ្ឌកេ មហាវិរាដ្ឋោ

តំ ឧបាសកំ ឯតទរោច វិទេយ្យសំ ឧបាសក យេន
 អត្តោតិ ។ សុដ្ឋ ទេវតិ ។ អថោ កកវំ រាជានំ
 បសេនទី កោសលំ ធម្មិយា កថាយ សន្និស្សសំ
 សមាទេសំ សមុត្តរេសំ សម្មហំសេសំ ។ អថោ
 រាជា បសេនទី កោសលោ កកវតា ធម្មិយា កថាយ
 សន្និស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តរិតោ សម្មហំសិតោ
 ឧដ្ឋាយាសនា កកវន្តំ អភិវិទេត្វា បទក្ខំណំ កត្វា
 បក្កាមំ ។

[៣៥០] តេន ទោ បន សមយេន រាជា
 បសេនទី កោសលោ ឧបវច្ឆសាទវគតោ ហោតិ ។
 អទ្ធិសា ទោ រាជា បសេនទី កោសលោ តំ
 ឧបាសកំ វថិយាយ ធន្តចាណី កច្ចន្តំ ទិស្វាន
 បក្កោសាបេត្វា ឯតទរោច ភ្នំ កិវ ឧបាសក
 ពហុស្សិតោ អាគតាគមោ សាធុ ឧបាសក អម្ពាតំ
 ឥត្តាតារំ ធម្មំ វាចេហិតិ ។ យមហំ ទេវ ជានាមិ
 អយ្យនំ វាហសា អយ្យវ ទេវស្ស ឥត្តាតារំ ធម្មំ
 វាចេស្សន្តិតិ ។ អថោ រាជា បសេនទី កោសលោ

វិទ្យាបិដក មហាវិភង្គ

ព្រះបាទបសេនទិកោសល ទ្រង់មានព្រះឡង្ការចំពោះទីដ៏ឧបាសកនោះ យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ឧបាសក អ្នកត្រូវការដោយរបស់ណា គប្បីប្រាប់ដល់ យើងចុះ ។ ឧបាសកនោះទូលថា បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធចេត ប្រពៃហើយ ។

គ្រានោះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ស្តេចបសេនទិកោសល ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអង្គអាច ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថា ។ ព្រះបាទបសេន- ទិកោសល លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យ អង្គអាច ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថាហើយ ស្តេចក៏ក្រោកចាកអាសនៈថ្វាយ បង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយទ្រង់ធ្វើប្រទេស្យណាចៀសចេញទៅ ។

(៣៥០) គ្រានោះឯង ព្រះបាទបសេនទិកោសលស្តេចគង់ក្នុងថ្នាក់ ខាងលើនៃប្រាសាទដ៏ប្រសើរ ។ ព្រះបាទបសេនទិកោសលបានទត ឃើញឧបាសកនោះដើរចាំដងទ្រព្យទៅតាមថ្នល់ លុះទតហើយទ្រង់ឲ្យហៅ មក ហើយមានព្រះឡង្ការយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ឧបាសក ឮថាអ្នកឯងជាពហុ- ស្សតស្វាត់ក្នុងបិដក ម្ចាស់ឧបាសក ល្អហើយ អ្នកចូរបង្ហាញធម៌ក្នុងផ្ទះនៃ ពួកស្រីរបស់យើងផង ។ ឧបាសកនោះទូលថា បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធចេត ខ្ញុំព្រះអង្គដឹងធម៌ណា ព្រោះហេតុតែលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោក ម្ចាស់ទាំងឡាយគង់នឹងបង្ហាញធម៌នោះក្នុងផ្ទះនៃពួកស្រី (គឺពួកព្រះស្នំ) របស់ព្រះអង្គបាន ។ លំដាប់នោះ ព្រះបាទបសេនទិកោសល

បាបិគ្គិយកណ្តោ រតនវគ្គស្ស បឋមសិក្ខាបទស្ស និទានំ

សច្ចំ ខោ ឧបាសកោ អាហារតិ យេន ភគវា
 តេនុបសង្កម្មំ ឧបសង្កម្មិត្វា ភក្កវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯក-
 មន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្នោ ខោ រាជា
 បសេនទិ កោសលោ ភក្កវន្តំ ឯតទរោច សាធុ
 កន្តេ ភគវា ឯកំ ភិក្ខុំ អាណាបេតុ យោ អម្ពាតំ
 ឥត្តាតារំ ធម្មំ វាចេស្សតីតិ ។ អថខោ ភគវា
 រាជានំ បសេនទិ កោសលំ ធម្មិយា កថាយ
 សន្នុស្សីសិ សមាទមេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំ-
 សេសិ ។ អថខោ រាជា បសេនទិ កោសលោ
 ភក្កវតា ធម្មិយា កថាយ សន្នុស្សិតោ សមាទបិតោ
 សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ ឧដ្ឋាយាសនា ភក្កវន្តំ
 អភិវាទេត្វា បទក្ខីលំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ
 ភគវា អាយស្មន្តំ អានន្តំ អាមន្តេសិ តេនហានន្ត
 រញ្ជោ ឥត្តាតារំ ធម្មំ វាចេហិតិ ។ ឯវំ កន្តេតិ
 ខោ អាយស្មា អានន្តោ ភក្កវតោ បដិស្សណ៍ត្វា
 កាលេន កាលំ បរិសិត្វា រញ្ជោ ឥត្តាតារំ ធម្មំ
 វាចេសិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្តោ បុព្វល្លាសមយំ

បាចិត្តិយកណ្តា រតនវគ្គ សិក្ខាបទទី ១ និទាន

ទ្រង់ត្រិះរិះថា ឧបាសកពោលពិតមែន ទើបទ្រង់រាងដំណើរទៅគាល់
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគហើយគង់នៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះបាទបសេនទិកោសល លុះគង់ក្នុង
 ទីដ៏សមគួរហើយក៏ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះ
 អង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ប្រើភិក្ខុមួយរូបដែលអាចនឹង
 បង្ហាញធម៌ ក្នុងផ្ទះនៃពួកស្រីរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ព្រះបាទបសេនទិកោសលឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក
 ឲ្យអង្គអាច ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថា ។ ព្រះបាទបសេនទិកោសល លុះព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអង្គអាច ឲ្យរីករាយ
 ដោយធម្មិកថាហើយ ក៏ក្រែកចាកអាសនៈថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ហើយធ្វើប្រទេស្តិណ្ឌូបៀសចេញទៅ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់អានន្ទ អ្នកចូរបង្ហាញធម៌
 ក្នុងផ្ទះនៃពួកស្រីរបស់ស្តេច ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុបានទទួលព្រះ
 តម្រាស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស យ៉ាងហ្នឹងហើយ។
 ចូលទៅបង្ហាញធម៌ក្នុងផ្ទះនៃពួកស្រីរបស់ស្តេចសព្វ ។ វេលាតាមសម
 គួរ ។ វេលាព្រឹក ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុស្ងៀកស្ងៀងប្រដាប់ដោយបាត្រ

ឯវសេត្វា បត្តបិវាទាយ យេន រញ្ញោ បសេនទិស្ស
 កោសលស្ស ឯវសេនំ តេនុបសង្កមំ ។ តេន ខោ
 បន សមយេន រាជា បសេនទិ កោសលោ មល្លិកាយ
 ទេវីយា សទ្ធិ សយនគតោ ហោតិ ។ អន្តសា
 ខោ មល្លិកា ទេវី អាយស្មនំ អាននំ ទ្វរតោ ។
 អាកច្ឆនំ ទិស្វាន សហសា វុដ្ឋាសំ ។ បីតកមជ្ជ
 ទិស្សំ បកស្សិតំ ។ អថខោ អាយស្មា អាននោ
 តតោ ។ បដិជីវិត្តត្វា អារាមំ កន្ធា ភិក្ខុនំ ឯតមត្តំ
 អាហារេសិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បជ្ជា ។ បេ ។
 តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ កថំ ហំ នាម
 អាយស្មា អាននោ បុព្វេ អប្បជ្ជិសំវិទិតោ រញ្ញោ
 អន្តេបុរំ បរិសិស្សតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិវ ត្វំ អានន្ត
 បុព្វេ អប្បជ្ជិសំវិទិតោ រញ្ញោ អន្តេបុរំ បរិសសីតិ ។
 សច្ចំ កករាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធា កករា កថំ ហំ
 នាម ត្វំ អានន្ត បុព្វេ អប្បជ្ជិសំវិទិតោ រញ្ញោ អន្តេបុរំ

វិធីបដិសេធ មហាវិវាទ

នឹងចម្លែកហើយចូលទៅកាន់រាជនិវេសន៍របស់ព្រះបាទបសេនទិកាសល ។

វេលានោះឯង ព្រះបាទបសេនទិកាសលស្តេចកំពុងផ្គុំជាមួយព្រះទេវីព្រះនាមមល្លិកា ។ នាងមល្លិកាទើបបានឃើញព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយក៏ក្រោកឡើងដោយប្រញាប់ ។ សំពត់មានពណ៌លឿងរលើស្អាតក៏បូតចុះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុត្រឡប់ចាកទីនោះមកកាន់អារាម ប្រាប់ដំណើរនូវដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។

ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស គិតដៀល បន្តិចបន្តួចថា ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ស្តេចមិនទាន់ទ្រង់ជ្រាបជាមុន មិនគួរនឹងចូលទៅខាងក្នុងព្រះរាជវាំងរបស់ស្តេចសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់អានន្ទ ឮថាស្តេចមិនទាន់ជ្រាបជាមុន អ្នកឯងស្រាប់តែចូលទៅខាងក្នុងព្រះរាជវាំងរបស់ស្តេច ពិតមែនឬ ។ ព្រះអានន្ទទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់អានន្ទ ស្តេចមិនទាន់ជ្រាបជាមុន អ្នកឯងមិនគួរនឹងចូលទៅខាងក្នុងព្រះរាជវាំងរបស់ស្តេចទេ

បាចិត្តិយកណ្ណោ រតនវគ្គស្ស បឋមសិក្ខាបទស្ស ទសវគ្គ

បរិសិស្សសិ នេតំ អាណន្ត អប្បសន្នាធំ វា បសាទាយ
បសន្នាធំ វា កិល្យោភាវាយ ។ បេ ។ វិកហិត្វា ធម្មី
កថំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសំ ។

[៣៥០] ទសយិមេ^(១) ភិក្ខុវេ អាទីនវា វាជន្តេប្ប-
រហ័សេនេ ។ កតមេ ទស ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ វាជា មហេ-
សិយា សុទ្ធិ សយនគតោ^(២) ហោតិ ។ តត្ថ ភិក្ខុ
បរិសតិ ។ មហេសី វា ភិក្ខុំ ទិស្វា សំតំ ចាតុករោតិ
ភិក្ខុ វា មហេសី ទិស្វា សំតំ ចាតុករោតិ ។ តត្ថ រញ្ញោ
ឯហោតិ អន្ធា ឥមេសំ កតំ វា ករិស្សន្តិ វាតិ ។ អយំ
ភិក្ខុវេ បឋមោ អាទីនវា វាជន្តេប្បរហ័សេនេ ។ បុន
ចបរំ ភិក្ខុវេ វាជា ពហុកិច្ចោ ពហុករណីយោ អញ្ញា-
តំ ឥត្ថំ កត្វា នស្សតិ ។ សា តេន កត្ថំ កណ្ណាតិ^(៣) ។
តត្ថ រញ្ញោ ឯហោតិ ន ខោ ឥធិ អញ្ញោ កោចិ បរិសតិ
អញ្ញាត្រ បព្វជិតេន សិយា នុ ខោ បព្វជិតស្ស កម្មន្តិ ។

១ ឧ. ទសិមេ ។ ២ ឧ. ម. ឥសិន្នោ ។ ៣ គណ្ណំ ។

បាបិក្ខិយកណ្ត រតនវគ្គ សិក្ខាបទទី ១ និយាយអំពីទោស ១០ យ៉ាង

ម្នាលអានន្ទ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរំងឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ទ្រង់ បន្ទោសហើយទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ដោយ ព្រះពុទ្ធដីកាថា ។

(៣៥១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទោសទាំង ១០ យ៉ាងនេះរមែងមាន ក្នុងកិរិយាចូលទៅខាងក្នុងបុរីរបស់ស្តេច ។ ទោសទាំង ១០ យ៉ាងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្តេចក្នុងលោកនេះ ទ្រង់ប្រថាប់ លើក្រឡាព្រះបន្ទំជាមួយមហេសី ។ ភិក្ខុចូលទៅក្នុងទីនោះ ។ មហេសី បានឃើញភិក្ខុ រមែងធ្វើកិរិយាញញឹមឲ្យប្រាកដខ្លះ ភិក្ខុឃើញមហេសី រមែងធ្វើកិរិយាញញឹមឲ្យប្រាកដខ្លះ ។ ស្តេចរមែងរង្ស៊ីសក្តងរឿងនោះ យ៉ាងនេះថា ការមិនគួរអ្នកទាំងពីរនាក់នេះបានធ្វើហើយ ឬថាអ្នកទាំងពីរ នេះនឹងធ្វើនូវការមិនគួរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសក្នុងកិរិយា ចូលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្តេចជាបឋម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅ មានតទៅទៀត ស្តេចជាបុគ្គលមានកិច្ចច្រើន មានការងារគួរធ្វើច្រើន ទ្រង់ យាងទៅប្រាសស្រីដទៃហើយកំភ្លេច ។ ឯស្រីនោះក៏មានគភ៌ដោយស្តេច នោះ ។ ស្តេចរមែងរង្ស៊ីសក្តងរឿងនោះយ៉ាងនេះថា ជននីមួយៗដែលចូលទៅ ក្នុងទីនេះមិនបានទេ រៀបរយតែបញ្ចជិត ទំនងជាកម្មរបស់បញ្ចជិតទេដឹង ។

វិសយបំជិកេ មហាវិកង្គោ

អយំ ភិក្ខុវេ ធុតិយោ អាទីនេវេ វាជន្តេបុរាប្បវេសនេ ។
 បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ រញ្ញោ អន្តេបុរេ អញ្ញាតំ រតនំ
 នស្សតិ ។ តត្ថ រញ្ញោ ឯវំ ហោតិ ន ខោ ឥធន អញ្ញោ
 កោចិ បរិសតិ អញ្ញាត្រ បព្វជិតេន សំយា នុ ខោ
 បព្វជិតស្ស កម្មន្តិ ។ អយំ ភិក្ខុវេ ធុតិយោ អាទី-
 នេវេ វាជន្តេបុរាប្បវេសនេ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ រញ្ញោ
 អន្តេបុរេ អព្ពន្ធភា កុយមន្តា តហិទ្ធា សម្មេទំ កម្មន្តិ ។
 តត្ថ រញ្ញោ ឯវំ ហោតិ ន ខោ ឥធន អញ្ញោ កោចិ
 បរិសតិ អញ្ញាត្រ បព្វជិតេន សំយា នុ ខោ បព្វជិតស្ស
 កម្មន្តិ ។ អយំ ភិក្ខុវេ ចតុត្ថោ អាទីនេវេ វាជន្តេបុរាប្បវេ-
 សនេ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ រញ្ញោ អន្តេបុរេ បុត្តោ វា បិតរំ
 បត្តេតិ បិតា វា បុត្តំ បត្តេតិ ។ តេសំ ឯវំ ហោតិ ន ខោ
 ឥធន អញ្ញោ កោចិ បរិសតិ អញ្ញាត្រ បព្វជិតេន សំយា
 នុ ខោ បព្វជិតស្ស កម្មន្តិ ។ អយំ ភិក្ខុវេ បញ្ចមោ
 អាទីនេវេ វាជន្តេបុរាប្បវេសនេ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ

វិសេសបិដក មហាវិក័ត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសទីពីរ ក្នុងភិក្ខុយាច្ចលទៅខាងក្នុងបុរីនៃ
 ស្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត រតនៈណា
 មួយក្នុងបុរីនៃស្ដេចបាត់ទៅ ។ ស្ដេចរមែងរៀនសូត្រនោះយ៉ាងនេះ
 ថា ជននីមួយៗដទៃចូលទៅក្នុងទីនេះមិនមានទេ វៀរលែងតែបព្វជិត ទំនង
 ជាកម្មរបស់បព្វជិតទេដឹង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសទីបី ក្នុង
 ភិក្ខុយាច្ចលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅ
 មានតទៅទៀត រឿងរ៉ាវទាំងឡាយ ដែលស្ដេចត្រូវបិទបាំងទុកខាងក្នុង
 មាននៅខាងក្នុងបុរីនៃស្ដេច ត្រឡប់បែកសាយទៅខាងក្រៅ ។ ស្ដេចរមែង
 ទ្រង់រៀនសូត្រនោះយ៉ាងនេះថា ជននីមួយៗដទៃចូលទៅក្នុងទីនេះមិន
 មានទេ វៀរលែងតែបព្វជិត ទំនងជាកម្មរបស់បព្វជិតទេដឹង ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ នេះជាទោសទីបួន ក្នុងភិក្ខុយាច្ចលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្ដេច ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត ព្រះរាជបុត្រប្រាថ្នានឹង
 បៀតបៀនចំពោះព្រះរាជបិតាក្នុងបុរីនៃស្ដេចក្តី ព្រះរាជបិតាប្រាថ្នានឹងបៀត
 បៀនចំពោះព្រះរាជបុត្រក្តី ។ ព្រះរាជបុត្រព្រះរាជបិតានោះរមែងទ្រង់
 រៀនសូត្រនោះយ៉ាងនេះថា ជននីមួយៗដទៃចូលទៅក្នុងទីនេះមិនមានទេ វៀរ
 លែងតែបព្វជិត ទំនងជាកម្មរបស់បព្វជិតទេដឹង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 នេះជាទោសទីប្រាំ ក្នុងភិក្ខុយាច្ចលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុ

រាជា ជីចជ្ឈានិយំ ឧច្ឆេ ហ្វានេ^(១) វេបេតិ ។ យេសន្តំ
 អមនាបំ តេសំ ឯវំ ហោតិ រាជា ខោ បព្វជិតេន
 សំសដ្ឋោ សិយា នុ ខោ បព្វជិតស្ស កម្មន្តិ ។ អយំ
 ភិក្ខុវេ ធរដ្ឋោ អាទីនវេ រាជន្តេប្បប្បវេសនេ ។ បុន
 ចបំ ភិក្ខុវេ រាជា ឧច្ឆេ ជីចជ្ឈានិយំ ជីចេ ហ្វានេ^(២) វេបេតិ ។
 យេសន្តំ អមនាបំ តេសំ ឯវំ ហោតិ រាជា ខោ បព្វជិ-
 តេន សំសដ្ឋោ សិយា នុ ខោ បព្វជិតស្ស កម្មន្តិ ។
 អយំ ភិក្ខុវេ សត្តមោ អាទីនវេ រាជន្តេប្បប្បវេសនេ ។
 បុន ចបំ ភិក្ខុវេ រាជា អកាលេ សេនំ ឧយ្យោដេតិ ។
 យេសន្តំ អមនាបំ តេសំ ឯវំ ហោតិ រាជា ខោ
 បព្វជិតេន សំសដ្ឋោ សិយា នុ ខោ បព្វជិតស្ស
 កម្មន្តិ ។ អយំ ភិក្ខុវេ អដ្ឋមោ អាទីនវេ រាជន្តេប្បប្ប-
 វេសនេ ។ បុន ចបំ ភិក្ខុវេ រាជា កាលេ សេនំ

១ ឧ.ម. ឧច្ឆេនេ ។ ២ នីចជ្ឈនេ ។

៣០ ភិក្ខុយកណ្ត រតនវត្ត សិក្ខាបទទី ១ និយាយអំពីទោស ១០ យ៉ាង

ទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត ស្ដេចទ្រង់តាំងមន្ត្រីដែលតាំង
នៅក្នុងទីទាបឲ្យឡើងកាន់ទីខ្ពស់ ។ ការតាំងនោះមិនជាទីគាប់ចិត្តរបស់ជន
ទាំងឡាយណា ជនទាំងឡាយនោះរមែងរឿសយ៉ាងនេះថា ស្ដេចតែង
ច្រឡំច្រឡំដោយបព្វជិត ទំនងជាកម្មរបស់បព្វជិតទេដឹង ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសទីប្រាំមួយ ក្នុងកិរិយាចូលទៅខាងក្នុងបុរីនៃ
ស្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត ស្ដេចទ្រង់
បន្ថយមន្ត្រីដែលតាំងនៅក្នុងទីខ្ពស់ឲ្យតាំងនៅក្នុងទីទាប ។ ការតាំងនោះមិន
ជាទីគាប់ចិត្តរបស់ជនទាំងឡាយណា ជនទាំងឡាយនោះរមែងរឿស
យ៉ាងនេះថា ស្ដេចតែងច្រឡំច្រឡំដោយបព្វជិត ទំនងជាកម្មរបស់បព្វ-
ជិតទេដឹង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសទីប្រាំពីរ ក្នុងកិរិយាចូល
ទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមាន
តទៅទៀត ស្ដេចទ្រង់បញ្ជូនកងទ័ពទៅក្នុងកាលមិនសមគួរ ។
ការបញ្ជូនកងទ័ពនោះ មិនជាទីគាប់ចិត្តរបស់ជនទាំងឡាយណា
ជនទាំងឡាយនោះរមែងរឿសយ៉ាងនេះថា ស្ដេចតែងច្រឡំច្រឡំ
ដោយបព្វជិត ទំនងជាកម្មរបស់បព្វជិតទេដឹង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
នេះជាទោសទីប្រាំបី ក្នុងកិរិយាចូលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត ស្ដេចទ្រង់ឲ្យបញ្ជូនកងទ័ព

ឧប្បាទេត្វា អន្តរាមត្តតោ និវត្តាបេតិ ។ យេសង្ខំ
 អមនាបំ តេសំ ឯវំ ហោតិ វាជា ខោ បព្វជិតេន
 សំសដ្ឋោ សិយា នុ ខោ បព្វជិតស្ស កម្មន្តិ ។ អយំ
 ភិក្ខុវេ នវមោ អាទីនវោ វាជន្តេបុប្ផវេសនេ ។ បុន
 ចបរំ ភិក្ខុវេ វាជន្តេបុរំ^(១) ហត្ថិសម្មន្តំ អស្សសម្មន្តំ
 រថសម្មន្តំ វជនិយានិ រូបសន្តកន្ធរសដោជ្ឈព្វានិ យានិ
 ន បព្វជិតស្ស សារុប្បានិ ។ អយំ ខោ ភិក្ខុវេ
 នសមោ អាទីនវោ វាជន្តេបុប្ផវេសនេ ។ ឥមេ ខោ
 ភិក្ខុវេ នស អាទីនវោ វាជន្តេបុប្ផវេសនេតិ ។

[៣៩២] អថខោ ភិក្ខុវេ អាយស្សន្តំ អាទន្តំ អនេ-
 កបរិយាយេន វិកហិត្វា ទុព្ភតាយ ទុប្បាសតាយ
 ។ បេ ។ ឯវត្ថុ បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ
 យោ បន ភិក្ខុ រញ្ញោ ខត្តិយស្ស មុទ្ធាភិសិក្ខុស្ស^(២)
 អនិក្ខន្ធវាជកេ អនិក្ខតរតនកេ^(៣) បុព្វេ អប្បជិសំ-
 វិទិតោ ឥន្ទ្រជ័លំ អតិក្កាមេយ្យ ចាចិត្តិយន្តិ ។

១ ឧ. ម រញ្ញោ អន្តេបុរំ ។ ២ មុទ្ធាវិសិក្ខុស្ស។ សោ បន បទវាជនេន ន សមេតិ ។
 ៣ អនិក្ខតរតនកេតិបិ បាលី ។ សោបិ តេន ន សមេតិ ។

វិសេសបិណ្ឌ មហាវិភង្គ

ទៅក្នុងកាលដ៏សមគួរ ហើយទ្រង់ឲ្យត្រឡប់វិលវិញពាក់កណ្តាលផ្លូវ ។ ការ
ត្រឡប់វិលវិញនោះមិនជាទីគាប់ចិត្តរបស់ជនទាំងឡាយណា ជនទាំង
ឡាយនោះរមែងរង្សៀសយ៉ាងនេះថា ស្តេចតែងច្រឡំក្រឡំដោយ
បញ្ចជិត ទំនងជាកម្មរបស់បញ្ចជិតទេដឹង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជា
ទោសទីប្រាំបួន ក្នុងកិរិយាចូលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ ហេតុដ៏ទៃនៅមានតទៅទៀត ខាងក្នុងរាជបុរីតែងដែលជ្រើសទៅ
ដោយដំរី ដែលជ្រើសទៅដោយសេះ ដែលជ្រើសទៅដោយរថ នឹងរូប
សំឡេងកូនសេះដាច់ពីរូបជាហេតុនៃសេចក្តីត្រេកអរ សុទ្ធតែជាប់របស់មិន
សមគួរដល់បញ្ចជិត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះឯងជាទោសដប់ ក្នុង
កិរិយាចូលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទោស១០
យ៉ាងនេះឯងជាទោសក្នុងកិរិយាចូលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្តេច ។

(៣៥២) លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទូលសព្វព្រះ
អានន្តដ៏មានអាយុដោយបរិយាយជាច្រើន ។ បេ ។ ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិទ្ធិបទនេះយ៉ាង
នេះថា ភិក្ខុណាមួយ (បើ) ស្តេចជាក្សត្រិយ៍បានមុខតំណែងហើយ
មិនទាន់ជ្រាបជាមុន ឈានកន្លងធរណីចូលទៅក្នុងក្រឡាព្រះបន្ទំ ដែល
ស្តេចមិនទាន់យាងចេញ ស្រីកែវក៏មិនទាន់ចេញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

ធម៌ត្រ័យកល្យាណ រតនវត្ថុស្ស បឋមសិក្ខាបទស្ស សិក្ខាបទវិរង្កេត

[៣៥៣] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អធិប្បតោ ភិក្ខុតិ ។
 ខត្តិយោ នាម ឧកតោ សុជាតោ ហោតិ មាតិតោ ច
 បិតិតោ ច សំសុទ្ធកហណីកោ យាវ សត្តមា បិតាម-
 ហយុតា អក្ខតោ អនុបក្កដោ ជាតិវាទេន ។ មុទ្ធាភិ-
 សិតោ នាម ខត្តិយាភិសេកេន អភិសិតោ ហោតិ ។
 អនិក្ខន្ធភជកេតិ វាជា សយនីយវា អនិក្ខន្ធា ហោតិ ។
 អនិក្ខតវតនកេតិ មហេសី សយនីយវា អនិក្ខន្ធា ហោតិ
 ឧកោ វា អនិក្ខន្ធា ហោតិ ។ បុព្វេ អប្បដិសំវិទិតោតិ
 បុព្វេ អនិមន្តិតោ ។ ឥន្ទ្រីលោ នាម សយនីយវស្ស
 ឧម្មារោ វុច្ចតិ ។ សយនីយវំ នាម យត្ថ កត្តចិ រញ្ញោ
 សយនំ បញ្ចតំ ហោតិ អន្តមសោ សាលិប្បការប-
 រិក្ខតំចិ ។ ឥន្ទ្រីលំ អតិក្កាមេយ្យតិ បឋមំ បាទំ ឧម្មារំ
 អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ ឧក្កដស្ស ។ ឧតិយំ បាទំ អតិក្កា-
 មេតិ អាបត្តិ បាទិតិយស្ស ។

បាចំត្ថិយកណ្ណ រតនត្ថ សិក្ខាបទទី ១ សិក្ខាបទវិកង្គ

(៣៥៣) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុង សិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ណ ។ ដែលហៅថា ក្សត្រិយ៍នោះ បានដល់ ជនអ្នកមានជាតិល្អទាំងសងខាង គឺខាងមាតានឹងខាងបិតា ជាអ្នកកាន់យក ជាតិដ៏បរិសុទ្ធិល្អ ដរាបអំពីត្រូវដឹងដូចជាគំរប់ ៧ គេមិនបានបោះ បង់ចោល មិនបានគិតជៀសដោយជាតិ ។ ដែលហៅថា បានមុត្តាភិសេក ហើយ គឺស្តេចដែលគេបានអភិសេក ដោយអភិសេកឲ្យជាក្សត្រិយ៍ ។

ពាក្យថា ស្តេចមិនទាន់យាងចេញ គឺស្តេចមិនទាន់ចេញអំពីក្រឡាព្រះ បន្ទំ ។ ពាក្យថា ស្រីកែវមិនទាន់ចេញ គឺមហេសី មិនទាន់ចេញអំពី ក្រឡាព្រះបន្ទំ ឬមួយស្តេចនឹងមហេសីទាំងពីរ មិនទាន់ចេញអំពីក្រឡា ព្រះបន្ទំ ។ ពាក្យថា មិនទាន់ទ្រង់ជ្រាបជាមុន គឺស្តេចមិនទាន់បាន និមន្តជាមុន ។ ដែលហៅថា ធរណី គឺសំដៅយកធរណីនៃក្រឡា ព្រះបន្ទំ (បានដល់ក្របខ្វែរខាងក្រោម) ។ ទីក្រឡាព្រះបន្ទំរបស់ស្តេច ដែលគេតែងតាំងទុក ក្នុងទីណាមួយ ដោយហោចទៅសូម្បីតែទីដែល គេបិទបាំងពីន្ទុកដោយរនាំង ក៏ហៅថាក្រឡាព្រះបន្ទំទាំងអស់ ។

ពាក្យថា ឈានកន្លងធរណីចូលទៅ សេចក្តីថា ភិក្ខុឈានដំហានទី ១ ឲ្យកន្លងធរណីចូលទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ឈានដំហានទី ២ ចូលទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចំត្ថិយ ។

[៣៥៤] អប្បដិសំវិទិតេ អប្បដិសំវិទិតសញ្ញា ឥន្ទ-
 ឌីលំ អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អប្បដិសំវិ-
 ទិតេ វេមតិកោ ឥន្ទឌីលំ អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិ-
 យស្ស ។ អប្បដិសំវិទិតេ បដិសំវិទិតសញ្ញា ឥន្ទឌីលំ
 អតិក្កាមេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ បដិសំវិទិតេ អប្ប-
 ដិសំវិទិតសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ បដិសំវិទិតេ វេម-
 តិកោ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ បដិសំវិទិតេ បដិសំវិទិត-
 សញ្ញា អនាបត្តិ ។

[៣៥៥] អនាបត្តិ បដិសំវិទិតេ ន ខត្តិយោ ហោតិ
 ន ខត្តិយាភិសេកេន អភិសំត្តោ ហោតិ វាជា សយ-
 ជ័យវា និក្ខន្តោ ហោតិ មហោសី សយជ័យវា និក្ខន្តា
 ហោតិ ឧកោ វា សយជ័យវា និក្ខន្តា ហោតិ ន
 សយជ័យវា ឧប្បត្តកស្ស អាទិក្ខត្តកស្សាតិ ។

បឋមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

វិទ្យាបិដក មហាវិក្ក

(៣៥៤) ស្តេចមិនបាននិមន្ត ភិក្ខុសំគាល់ថាស្តេចមិនបាននិមន្ត
 ហើយដើរកន្លងធរណីចូលទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ស្តេចមិនបាននិមន្ត
 ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយដើរកន្លងធរណីចូលទៅ ត្រូវអាបត្តិ
 បាចិត្តិយ ។ ស្តេចមិនបាននិមន្ត ភិក្ខុសំគាល់ថាស្តេចនិមន្ត ហើយ
 ដើរកន្លងធរណីចូលទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ស្តេចនិមន្តហើយ
 ភិក្ខុសំគាល់ថាស្តេចមិនបាននិមន្ត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ស្តេចនិមន្តហើយ
 ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ស្តេចនិមន្តហើយ ភិក្ខុ
 សំគាល់ថាស្តេចនិមន្តហើយ មិនត្រូវអាបត្តិ ។

(៣៥៥) វិវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៩ យ៉ាង)
 គឺស្តេចបាននិមន្ត ១ ជននោះមិនមែនជាក្សត្រិយ៍ ១ ជាស្តេចតែមិនបាន
 ទទួលអភិសេកដោយអភិសេកជាក្សត្រិយ៍ ១ ស្តេចយាងចេញពីក្រឡា
 ព្រះបន្ទំ ១ មហេសីចេញពីក្រឡាព្រះបន្ទំ ១ ឬមួយស្តេចនឹងមហេសី
 ទាំងពីរ ចេញពីក្រឡាព្រះបន្ទំ ១ ស្តេចនឹងមហេសីមិនបាននៅក្នុងក្រឡា
 ព្រះបន្ទំ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចាតិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ១ ចប់ ។

ទុតិយសិក្ខាបទ

[៣៥៦] តេន សមយេន ពុទ្ធា កកវា សាវត្ថយំ
វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ អចិវតិយា នទិយា
ញាយតិ ។ អញ្ញតរោបិ ព្រាហ្មណោ បញ្ចសតានំ ថវិកំ
ថលេ និត្តបិទ្ធា អចិវតិយា នទិយា ញាយិត្វា^(១) វិស្ស-
វិត្វា អគមាសិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ តស្សយំ ព្រាហ្ម-
ណស្ស ថវិកា មា នស្សីតិ អត្តហោសិ ។ អថខោ
សោ ព្រាហ្មណោ សវិត្វា តុវតោ អាជារិត្វា តំ ភិក្ខុ
ឯតទរោច អថ មេ ភោ ថវិកំ បស្សេយ្យសីតិ ។
ហន្ត ព្រាហ្មណាតិ អនាសិ ។ អថខោ តស្ស ព្រាហ្ម-
ណស្ស ឯតទហោសិ តេន នុ ខោ អហំ ឧបាយេន
ឥមស្ស ភិក្ខុនោ បុណ្ណបតំ ន នទេយ្យនំ ។ ន
មេ ភោ បញ្ចសតានំ សហស្សំ មេតិ បលិតុទ្ធិត្វា
មុញ្ចំ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ អារាមំ តត្វា ភិក្ខុនំ
ឯតមត្តំ អាហោចសិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា

សិក្ខាបទទី ២

(៣៥៦) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅ
វត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង
ភិក្ខុមួយរូបឆ្លងទឹកក្នុងស្ទឹងអចិរវតី ។ មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ទៀតបានទុកថង់
ប្រាក់ចំនួន ៥០០ កហាបណៈលើគោក ហើយចុះឆ្លងទឹកក្នុងស្ទឹងអចិរវតី
(ឡើងមកហើយ) ក៏ភ្លេចថង់ប្រាក់ ដើរចៀសចេញទៅ ។ លំដាប់នោះ
ភិក្ខុនោះក៏រើសយកដោយគិតថា ថង់នេះប្រាកដជាថង់ប្រាក់របស់ព្រាហ្ម-
ណ៍នោះ កុំបរិភោគបាត់ឡើយ ។ ឯព្រាហ្មណ៍នោះនឹកឃើញក៏ត្រឡប់រំល-
មកវិញដោយប្រញាប់ ហើយបានសួរភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោក
ម្ចាស់ដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់បានឃើញថង់ប្រាក់របស់ខ្ញុំដែរឬ ។ ភិក្ខុនោះ
បានឲ្យថង់ប្រាក់នោះទៅដោយពាក្យថា យកចុះព្រាហ្មណ៍ ។ ទើបព្រាហ្ម-
ណ៍នោះបានគិតយ៉ាងនេះថា អញមិនគប្បីឲ្យរង្វាន់ដល់ភិក្ខុនេះ ដោយ
ទុបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ព្រាហ្មណ៍នោះចោទប្រកាន់ថា បពិត្រលោកម្ចាស់
កហាបណៈរបស់ខ្ញុំមិនមែន ៥០០ ទេ របស់ខ្ញុំប្រាកដជា ១០០០ រួចចាប់ភិក្ខុ
នោះហើយក៏រំលងទៅ ។ ចំណែកភិក្ខុនោះទៅកាន់អាពាហ៍ហើយប្រាប់
សេចក្តី⁺នេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច

។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ កេជំ ហំ
 នាម ភិក្ខុ រតនំ ឧត្តហេស្សត័តិ ។ បេ ។ សច្ចំ កេរ ត្វំ
 ភិក្ខុ រតនំ ឧត្តហេស័តិ ។ សច្ចំ កកវាតិ ។ វិករហំ
 ពុទ្ធា កកវា កេជំ ហំ នាម ត្វំ មោយបុរិស រតនំ
 ឧត្តហេស្សសិ នេតំ មោយបុរិស អប្បសន្នាធំ វា បសា-
 នាយ បសន្នាធំ វា ភិយ្យោកាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន
 ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យេថ យោ បន ភិក្ខុ
 រតនំ វា រតនសម្មតំ វា ឧត្តឈ្មោយ្យ វា ឧត្តឈ្មា-
 បេយ្យ វា ចាចិត្តិយន្តិ ។ ឯវញ្ចំ កកវតា ភិក្ខុធំ
 សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[៣៥៧] តេន ខោ បន សមយេន សាវត្ថិយា
 ឧស្សវេ ហោតិ ។ មនុស្សា អលង្កតប្បជ័យត្តា ឧយ្យាធំ
 កច្ចន្តិ ។ វិសាខាបិ មិការមាតា អលង្កតប្បជ័យត្តា
 ឧយ្យាធំ កមិស្សមីតិ តាមតោ និក្ខមិត្វា ក្យាហំ
 ករិស្សមិ ឧយ្យាធំ កត្វា យន្ត្រាហំ កកវន្តំ បយិរុចា-

វិទ្យាបិណ្ឌ មហាវិភង្គ

។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា
 ភិក្ខុមិនគួរនឹងរើសយករតនៈមានមាសប្រាក់ជាដើមសោះ ។ បេ ។ ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ឮថាអ្នកឯងរើសយករតនៈ ពិត
 មែនឬ ។ ភិក្ខុនោះទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជា
 ម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរ
 នឹងរើសយករតនៈទេ ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់
 ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យវិនិរតតែ
 ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើង
 នូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយរើសយកឯងក្តី ឲ្យគេរើសយកក្តី
 នូវរតនៈក្តី នូវវត្ថុដែលគេសន្មតជារតនៈក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។
 សិក្ខាបទនេះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 យ៉ាងនេះ ។

(៣៥៧) សម័យនោះឯង មានមហាស្រពក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។
 មនុស្សទាំងឡាយប្រដាប់តាក់តែងខ្លួនទៅកាន់ទុទ្យាន ។ សូម្បីនាង
 វិសាខាមគារមាតា ក៏បានប្រដាប់តាក់តែងកាយ ហើយក៏ចេញចាកស្រុក
 ទៅដោយគិតថា អញនឹងទៅកាន់ទុទ្យានដែរ ហើយគិតតទៅទៀតថា
 ចុះអញនឹងទៅកាន់ទុទ្យានធ្វើអ្វី បើដូច្នោះគួរតែអញចូលគាល់ព្រះដ៏មាន

បាចិត្តិយកណ្តោ រតនវត្តស្ស ទុតិយសិក្ខាបទស្ស ទី៣៩

សេយ្យន្តិ អាករណំ ឌីមុញ្ចត្វា ឧត្តរាសង្កេន កណ្ឌិកំ
 តន្ត្រីត្វា ទាសីយា អទាសិ ហន្ត ជេ ឥមំ កណ្ឌិកំ
 កណ្ឌាហិតិ ។ អថខោ វិសាខា មិការមាតា យេន
 កកវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា កកវន្តំ អភិវទេត្វា
 ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្ធំ ខោ វិសាខំ
 មិការមាតរំ កកវា ធម្មិយា កថាយ សន្នស្សេសិ
 សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្មហំសេសិ ។ អថខោ
 វិសាខា មិការមាតា កកវតា ធម្មិយា កថាយ
 សន្នស្សិតា សមាទបិតា សមុត្តេជិតា សម្មហំសិតា
 ឧដ្ឋាយាសនា កកវន្តំ អភិវទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា
 បក្កាមិ ។ អថខោ សា ទាសី តំ កណ្ឌិកំ វិស្សិត្វា
 អគមាសិ ។ ភិក្ខុ បស្សិត្វា កកវតោ ឯតមន្តំ អាហេ-
 ចេសុំ ។ តេនហិ ភិក្ខុវេ ឧត្តហេត្វា និក្ខិបថាតិ ។
 អថខោ កកវា ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី បករណោ
 ធម្មំ កថំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ
 រតនំ វា រតនសម្មតំ វា អដ្ឋារាមេ ឧត្តហេត្វា វា

បាចិត្តិយកណ្ណ រតនវគ្គ សិក្ខាបទទី ២ និទាន

ព្រះភាគវិញ ហើយក៏ដោះនូវត្រៀងភាគរណៈចងជាបង្ខំចង្ហើយសំពត់
 បង្ក ហើយបានហុចឲ្យទៅទាស់ថា ហ៊ីហ៊ី ឯងចូរយកបង្ខំចង្ហើយនេះ
 ទៅ ។ លំដាប់នោះ នាងវិសាខាមិគារមាតា បានចូលទៅគាល់
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់នាង
 វិសាខាមិគារមាតាដែលអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ឲ្យឃើញ
 ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្ម៌កថាហើយ ។ ឯនាង
 វិសាខាមិគារមាតា លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញ ឲ្យ
 កាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្ម៌កថាហើយ ក៏ក្រោកចាក
 អាសនៈថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទេស្យណ៍ហើយចៀសចេញ
 ទៅ ។ ឯទាស់នោះក៏ក្លែងចោលនូវបង្ខំចង្ហើយនោះ ហើយដើរចេញទៅ ។
 ភិក្ខុទាំងឡាយឃើញហើយ បានក្រាបទូលដំណើរនុះចំពោះព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើ
 ដូច្នោះអ្នកទាំងឡាយចូររើសយកទុកចុះ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្ម៌កថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ
 ដោយព្រះពុទ្ធដ៏កាថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ
 រើសឯង ឬប្រើគេឲ្យរើស នូវរតនៈក្តី នូវរតនៈដែលគេសន្មតជារតនៈក្តី

វិទ្យាបិដកេ មហាវិក្កោ

ឧត្តហារេត្វា វា ធិត្តិប័ត្តំ យស្ស ភវិស្សតិ សោ
ហរិស្សតីតិ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ
ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ រតនំ វា រតនសម្មតំ វា
អញ្ញត្រ អន្លោកមា ឧត្តលោយ្យ វា ឧត្តលោយ្យ វា
នាចិត្តិយន្តិ ។ ឯវញ្ចំ ភកវតា ភិក្ខុនំ សិក្ខាបទំ
បញ្ញត្តិ ហោតិ ។

[៣៥៨] តេន ខោ បន សមយេន កាសីសុ
ជនបទេសុ អនាថបិណ្ឌិកស្ស កហបតិស្ស កម្មន្ត-
តាមោ ហោតិ ។ តេន ច កហបតិណ អន្តេវាសី
អាណត្តោ ហោតិ សចេ កន្ត្តន្តា អាគច្ឆន្តិ ភត្តិ
ករេយ្យាសីតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន សម្មហុលា
ភិក្ខុ កាសីសុ ជនបទេសុ ចារិកំ ចរមាណ យេន
អនាថបិណ្ឌិកស្ស កហបតិស្ស កម្មន្តតាមោ តេនុប-
សង្កមីសុ ។ អន្តសា ខោ សោ បុរិសោ តេ ភិក្ខុ
ទ្វារោ វា អាគច្ឆន្តេ ធិស្វាន យេន តេ ភិក្ខុ តេនុបសង្កមី
ឧបសង្កមីត្វា តេ ភិក្ខុ អភិវាទេត្វា ឯតទវោច អធិវា-
សេន្ត ភន្តេ អយ្យា ស្វាគនាយ កហបតិណ ភត្តន្តិ ។

វិទ្យាបិណ្ឌ មហាវិក្ក

ក្នុងភាពមហើយទុកដោយគិតថា រតនៈរបស់អ្នកណា អ្នកនោះនឹងយក
 ទៅ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិទ្ធិសាមាគម
 នេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយរើសឯងក្តី ឲ្យគេរើសក្តី នូវរតនៈក្តី នូវវត្ថុ
 ដែលគេសន្មតជារតនៈក្តី (ត្រូវតាមតួបាចិត្តិយ វៀរលែងតែ (រើសយកនូវ
 រតនៈដែលគេភ្លេច) នៅក្នុងវត្ថុ ។ សិទ្ធិសាមាគមនេះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 បញ្ញត្តិហើយ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

(២៥៨) (គ្រានោះឯង ក្នុងកាសីជនបទ មានស្រុក ១ ជាទីធ្វើ
 ការងាររបស់អនាថបិណ្ឌិកគហបតី ។ គហបតីនោះបានបង្គាប់អន្តរាសី
 (កូនឧយ) ថា ម៉េចលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក អ្នកឯងគប្បីធ្វើកត្តាប្រ-
 គេនផង ។ (គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូបត្រាច់ទៅកាន់បារិកក្នុង
 កាសីជនបទ ហើយហួសទៅកាន់ស្រុកជាទីធ្វើការងាររបស់អនាថបិណ្ឌិក
 គហបតី ។ បុរសនោះបានឃើញភិក្ខុទាំងនោះមកអំពីចម្ងាយ លុះបាន
 ឃើញច្បាស់ហើយ បានចូលទៅរកភិក្ខុទាំងនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ
 បានថ្វាយបង្គំភិក្ខុទាំងនោះហើយពោលនូវពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះករុណា
 សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយទទួលចម្បងរបស់គហបតី ក្នុងថ្ងៃស្រុក ។

អធិវាសេសំ ខោ តេ ភិក្ខុ តុណ្ហិកាវេន ។ អថខោ
សោ បុរិសោ តស្ស រត្តិយា អច្ចយេន បណ្ឌិតំ
ខាទន្ទិយំ កោជន្ទិយំ បដិយាទាបេត្វា កាលំ អាហេ-
ចាបេត្វា អង្គលិមុទ្ធិកំ ឌីមុញ្ចត្វា តេ ភិក្ខុ កត្តេន
បរិសិត្វា អយ្យា កុញ្ចត្វា កច្ចនុ អហំបិ កម្មន្តំ
កមិស្សាមីតិ អង្គលិមុទ្ធិកំ វិស្សត្វា អគមាសិ ។ ភិក្ខុ
បស្សិត្វា សចេ មយំ កមិស្សាម នស្សិស្សតាយំ
អង្គលិមុទ្ធិកាតិ តត្ថេវ អច្ឆិសុ ។ អថខោ សោ បុរិសោ
កម្មន្តា អាគច្ឆន្តោ តេ ភិក្ខុ បស្សិត្វា ឯតទរោច
តិស្ស កន្តេ អយ្យា ឥនេវ អច្ឆន្តិតិ ។ អថខោ តេ
ភិក្ខុ តស្ស បុរិសស្ស ឯតមន្តំ អាហេចេត្វា សាវត្ថី
កត្វា ភិក្ខុនំ ឯតមន្តំ អាហេចេសុំ ។ ភិក្ខុ កកវតោ
ឯតមន្តំ អាហេចេសុំ ។ អថខោ កកវា ឯតស្មី ឯនានេ
ឯតស្មី បករណេ ជម្ពី កតំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ
អនុជានាមិ ភិក្ខុវេ រតនំ វា រតនសម្មតំ វា អជ្ឈារមេ
វា អជ្ឈាវសថេ វា ឧត្តហេត្វា វា ឧត្តហាបេត្វា វា
ឯត្តិបិតុំ យុស្ស កវិស្សតិ សោ ហវិស្សតិ ។ ឯវត្ថុ

បាចិត្តយកណ្តា រតនវត្ថុ សំព្វបទទី ២ និទាន

ភិក្ខុទាំងនោះបានទទួលដោយការស្ងៀមនៅ ។ លុះកន្លងព្រឹកនោះទៅ
 បុរសនោះបានឲ្យគេតាក់តែងខាងនិយាយហៅរាងផ្ទៃផ្ទៃ ហើយបាន
 ឲ្យពិតកត្តកាល(ពេលឆាន់) រួចក៏ដោះនូវចិញ្ចៀនចេញ ហើយអង្គុសភិក្ខុ
 ទាំងនោះដោយកត្តស្រួចហើយពិតថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយឆាន់ហើយ
 សូមនិមន្តទៅចុះ ចំណែកខ្ញុំនឹងទៅធ្វើការងារដែរ (និយាយដូច្នេះហើយ) ក៏
 ភ្លេចចិញ្ចៀន (នោះ) ហើយទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឃើញហើយ ក៏ឈប់
 នៅក្នុងទីនោះដោយគិតគ្នាថា បើយើងទាំងឡាយនឹងដើរចេញទៅ ចិញ្ចៀន
 នេះនឹងបាត់បង់ទៅពុំខាន ។ ឯបុរសនោះកាលមកអំពីធ្វើការងារបានឃើញ
 ភិក្ខុទាំងនោះហើយសួរយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះករុណា ពួកលោកម្ចាស់
 ឈប់នៅក្នុងទីនេះធ្វើអ្វី ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះប្រាប់សេចក្តីនេះដល់បុរសនោះ
 ហើយទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី បានប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាន
 នេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មកថា ហើយត្រាស់ហៅ
 ភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរើសឯង
 ឬឲ្យគេរើស នូវរតនៈក្តី នូវវត្ថុដែលគេសទ្ធគងរតនៈក្តី ខាងក្នុងវត្ថុក្តី ខាង
 ក្នុងទីស្នាក់ក្តី ហើយទុកដាក់ដោយគិតថា រតនៈរបស់ជនណា ជននោះ
 នឹងនាំយកទៅ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសម្រែងឡើង

វិសេសបិដកេ មហាវិក្កោ

បន ភិក្ខុវេ សមំ សិក្ខាបដំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន
 ភិក្ខុ រតនំ វា រតនសម្មតំ វា អត្វាត្រ អជ្ឈារាមា វា
 អជ្ឈាវសថា វា ឧត្តល្លោយ្យ វា ឧត្តល្លាហេយ្យ វា
 ចាចិត្តិយំ ។ រតនំ វា បន ភិក្ខុនា រតនសម្មតំ វា
 អជ្ឈារាមេ វា អជ្ឈាវសថេ វា ឧត្តហេត្វា វា ឧត្តហា-
 ហេត្វា វា និក្ខិបិតព្វំ យស្ស ភវិស្សតិ សោ ហរិស្សតីតិ ។
 អយំ តត្ថ សាមីចីតិ ។

[៣៩៩] យោ បនាតិ យោ យោធិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ សមស្មី អត្ថេ អនិច្ឆេតោ ភិក្ខុតិ ។
 រតនំ នាម មុត្តា មណី វេទ្យុវិយោ សង្ខេវា សីលា បវាទ្យំ
 រជតំ ជាត្រូបំ លោហិតង្គោ បសារកល្លំ ឯតំ រតនំ
 នាម ។ រតនសម្មតំ នាម យំ មនុស្សានំ ឧបកោគប-
 រិកោតំ ឯតំ រតនសម្មតំ នាម ។ អត្វាត្រ អជ្ឈារាមា វា
 អជ្ឈាវសថា វាតិ ហេត្វា អជ្ឈារាមំ អជ្ឈាវសថំ ។
 អជ្ឈារាមោ នាម បរិក្ខិត្តស្ស អារាមស្ស អន្តោអារាមោ
 អបរិក្ខិត្តស្ស ឧបចារោ ។ អជ្ឈាវសថោ នាម បរិក្ខិត្តស្ស

វិទ្យាបិណ្ឌ មហាវិទ្យា

នូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយរើសឯងក្តី ឲ្យគេរើសក្តី នូវរតនៈក្តី
 នូវវត្ថុដែលគេសន្មតជារតនៈក្តី ត្រូវអាចក្តីបាចិត្តិយ រៀនលែងតែខាងក្នុងវត្ថុ
 ឬខាងក្នុងទីស្នាក់ ។ ម្យ៉ាងទៀតភិក្ខុត្រូវរើសឯង ឬឲ្យគេរើស នូវរតនៈក្តី
 នូវវត្ថុដែលគេសន្មតជារតនៈក្តី ខាងក្នុងអាមក្តី ខាងក្នុងទីស្នាក់ក្តី
 ហើយទុកដាក់ដោយគិតថា រតនៈរបស់ជនណា ជននោះនឹងនាំយកទៅ ។
 នេះជាសាមិច្ឆិកម្ម ក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

(៣៩៩) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខា-
 បទទី១នៃបាវដិកកណ្ឌ ។ ដែលហៅថា រតនៈនោះ បានដល់កែវម្ពក្តី
 កែវមណី កែវព័ទ្ធុរ សង្ខ កែវសិលា កែវបរវាឡ ប្រាក់ មាស កែវក្រហម
 (កែវទទឹម) កែវមរកដ (កែវពាស្រ្តស) នេះឈ្មោះថារតនៈ ។ ដែល
 ហៅថា វត្ថុដែលគេសន្មតជារតនៈនោះ បានដល់វត្ថុឯណាមួយជាគ្រឿង
 រួបរួមគ្នាបរិភោគរបស់មនុស្សទាំងឡាយ វត្ថុនេះឈ្មោះថា គេសន្មតជា
 រតនៈ ។ ពាក្យថា រៀនលែងតែខាងក្នុងអាមក្តី ខាងក្នុងទីស្នាក់ក្តី គឺ
 លើកលែងតែខាងក្នុងវត្ថុ និងខាងក្នុងទីស្នាក់ ។ ដែលហៅថា ខាងក្នុង
 វត្ថុនោះ គឺវត្ថុដែលមានរបង សំដៅយកទីខាងក្នុងនៃរបងវត្ថុ (បើ) វត្ថុ
 ដែលមិនមានរបង សំដៅយកត្រឹមទីបរិវេណវត្ថុ ។ ដែលហៅថា ខាង
 ក្នុងទីស្នាក់នោះ គឺទីស្នាក់ដែលមានរបង សំដៅយកទីខាងក្នុង

បាចិត្តិយកណ្តោ រតនវត្ថុស្ស ទុក្ខយសិក្ខាបទស្ស សិក្ខាបទវិរុទ្ធា

អាវសេសស្ស អន្តោអាវសេសោ អបរិក្ខត្តស្ស ឧបហា-
រោ ។ ឧត្តល្លោយ្យាតិ សយំ កល្យាណតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិ-
យស្ស ។ ឧត្តល្លោយេយ្យាតិ អញ្ញំ កល្យាណេតិ អាបត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។

(៣៦០) រតនំ វា បន ភិក្ខុនា រតនសម្មតំ វា
អជ្ឈារមេ វា អជ្ឈាវសេថេ វា ឧត្តហេត្វា វា ឧត្តហា-
បេត្វា វា និក្ខិបិតពុទ្ធិ រូបេន វា និមិត្តេន វា សញ្ញាណំ
កត្វា និក្ខិបិត្វា អាចិក្ខិតពុំ យស្ស កណ្ណំ នដ្ឋំ សោ
អាគច្ឆត្វតិ ។ សចេ តត្ថ អាគច្ឆតិ សោ វត្ថុញោ អាវុសោ
កីធិសន្តេ កណ្ណានិ ។ សចេ រូបេន វា និមិត្តេន វា
សម្មាទេតិ ធាតពុំ ។ នោ ចេ សម្មាទេតិ វិចីនាហិ
អាវុសាតិ វត្ថុញោ ។ តម្អា អាវាសា បក្កមន្តេន យេ
តត្ថ ហោនិ ភិក្ខុ បដិវុទា តេសំ ហត្ថេ និក្ខិបិត្វា

បាចិត្តយកណ្ណ រតនវត្ថុ សិក្ខាបទទី ២ សិក្ខាបទវិវត្ត

នៃទីស្នាក់ (បើ) ទីស្នាក់ដែលឥតរបង សំដៅយកត្រឹមទីបំបាំង
 នៃទីស្នាក់ ។ ពាក្យថា រើសឯង សេចក្តីថា ភិក្ខុកាន់យកដោយខ្លួនឯង
 ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា ឲ្យគេរើស សេចក្តីថា ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃ
 កាន់យក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(៣៦០) ពាក្យថា ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុគប្បីរើសឯង ឬឲ្យគេរើស
 នូវរតនៈក្តី នូវវត្ថុដែលគេសន្មតជាតនៈក្តី ខាងក្នុងវត្ថុក្តី ខាងក្នុងទីស្នាក់ក្តី
 ហើយទុកដាក់ សេចក្តីថា ភិក្ខុធ្វើសញ្ញា^(១) (គ្រឿងកំណត់ដឹង) ដោយ
 រូបក្តី ដោយនិមិត្តគ្រឿងសំគាល់ក្តី គប្បីទុកដាក់ហើយប្រាប់ថា ជន
 ណាបាត់កណ្ណ ជននោះចូរមកយកចុះ ។ បើម្ចាស់របស់នោះមកក្នុងទី
 នោះភិក្ខុគប្បីសួរគេថា អាវុសោ កណ្ណរបស់អ្នកដូចម្តេច ។ បើគេ
 ប្រាប់ត្រូវតាមរូបក្តី តាមនិមិត្តគ្រឿងសំគាល់ក្តី ភិក្ខុគប្បីឲ្យចុះ ។ បើគេ
 ប្រាប់មិនត្រូវ ភិក្ខុគប្បីពោលថា អាវុសោ អ្នកចូររកខ្លួនឯងចុះ ។
 កាលភិក្ខុនោះនឹងចៀសចេញចាកទីស្នាក់នោះទៅ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ណាដ៏សមគួរមាននៅក្នុងទីនោះ គប្បីផ្ញើទុកក្នុងដៃភិក្ខុទាំងឡាយនោះ

១ ភិក្ខុដែលបានរើសកែវ ៧ ប្រការ មានមាសប្រាក់ជាដើម ដែលគេរកឃើញនៅក្នុងវត្ថុក្តី ក្នុង
 លំនៅរបស់ភិក្ខុក្តី ត្រូវធ្វើស្លាកយកទៅបិទទុកនៅទីណាមួយ គឺទ្វារវត្ត ឬទីជិតកន្លែងដែល
 ខ្លួននៅ ឯលេចក្តីក្នុងស្លាកនោះ ដូច្នេះ អ្នកណាបាត់របស់អ្វី អ្នកនោះចូលមកទទួលយក ។

វិទ្យាបិដកេ មហាវិកង្កោ

បក្កមីតតំ ។ ហោ ចេ ហោន្តិ ភិក្ខុ បដិវ្យា យេ តត្ថ
ហោន្តិ កហាបតីកា បដិវ្យា តេសំ ហត្ថេ ជិត្តិបិស្វា
បក្កមីតតំ ។ អយំ តត្ថ សាមីចីតិ អយំ តត្ថ អនុធម្មតា ។

[៣៦០] អនាបត្តិ រតនំ វា រតនសម្មតំ វា អដ្ឋា-
រមេ វា អដ្ឋាសមេ វា ឧត្តហេត្វា វា ឧត្តហាបេត្វា
វា ជិត្តិបតិ យស្ស ភិស្សតិ សោ ហរិស្សតីតិ រតន-
សម្មតំ^(១) វិស្សាសំ កល្យាណិ តាវកាលិកំ កល្យាណិ
បំសុត្វលសញ្ញាស្ស ឧម្ពត្តកស្ស អាទិកម្ពត្តកស្សតិ ។

ទុតិយសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

១ រតនំ វា រតនសម្មតំ វាតិ កត្តបិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

វិន័យបិដក មហាវិភង្គ

ហើយចៀសចេញទៅ ។ បើមិនមានភិក្ខុដ៏សមគួរទេ ភិក្ខុនោះត្រូវផ្ញើទុក
 នៅដៃរបស់ពួកគហបតីដ៏សមគួរ ដែលមាននៅក្នុងទីនោះ ហើយគប្បី
 ចៀសចេញទៅ ។ ពាក្យថា នេះជាសាមិច្ចិកម្មក្នុងសិក្ខាបទនោះ គឺនេះ
 តាមធម្មតាក្នុងរឿងនោះ ។

(៣៦១) វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៦ យ៉ាង)

គឺភិក្ខុវេសឯង ឬឱ្យគេវេស ឱ្យរតនៈក្តី ឱ្យវត្ថុដែលគេសន្មតជារតនៈក្តី
 ខាងក្នុងវត្ថុក្តី ខាងក្នុងទីស្នាក់ក្តី ហើយទុកដាក់ដោយគិតថា រតនៈ
 របស់អ្នកណា អ្នកនោះនឹងនាំយកទៅ ១ ភិក្ខុកាន់យកវត្ថុដែលគេសន្មត
 ជារតនៈដោយស្ម័គ្រស្មាល ១ ភិក្ខុកាន់យកជារបស់ខ្លី ១ ភិក្ខុសំគាល់ថាជា
 របស់បង្កក្រប ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចាតិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ២ ចប់ ។

ឥតិយសិក្ខាបទំ

[៣៦២] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភកវា សាវត្ថយំ

វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន

ខោ បន សមយេន ធម្មតិបរា ភិក្ខុ វិកាលេ

តាមំ បរិសិទ្ធា សកាយំ ធិសីទិត្វា អនេកវិហាតំ

តិរច្ឆានកថំ កថេន្តិ សេយ្យដំ រាជកថំ ទោរកថំ

មហាមត្តកថំ សេនាកថំ ភយកថំ យុទ្ធកថំ

អន្ធកថំ ចានកថំ វត្តកថំ សយនកថំ មាលាកថំ

កន្ធកថំ ញាតិកថំ យានកថំ តាមកថំ ធិក-

មកថំ នករកថំ ជនបទកថំ ឥន្ទ្រកថំ សុរាកថំ

វិសិខាកថំ កុម្មជ្ជានកថំ បុព្វប្បេតកថំ ធានត្តកថំ

លោកក្ខាយិកំ សមុទ្គក្ខាយិកំ ឥតិភវា ភវកថំ

លិខិតបទទី ៣

(៣៦២) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្ត
ជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង
ពួកឆត្វគ្រិយភិក្ខុចូលទៅកាន់ស្រុកក្នុងវេលារសៀល ហើយអង្គុយនិយាយ
តិរច្ឆានកថាផ្សេងៗ ជាច្រើន ក្នុងរោងជាទីប្រជុំនិយាយ តិរច្ឆានកថានោះ
ដូចម្តេចខ្លះ តិរច្ឆានកថានោះ គឺពោលអំពីរឿងស្តេច ពោលអំពីចោរ
ពោលអំពីមហាមាត្យ ពោលអំពីសេនាទាហាន ពោលអំពីភ័យ (នឹងសត្វ
សាហាវជាដើម) ពោលអំពីចម្បាំង ពោលអំពីបាយ ពោលអំពីទឹក
ពោលអំពីសំពត់ ពោលអំពីទីដេក ពោលអំពីផ្កាកម្រង ពោលអំពី
គ្រឿងក្រអូប ពោលអំពីញាតិ ពោលអំពីយាន ពោលអំពីស្រុក
ពោលអំពីនិគម ពោលអំពីក្រុង ពោលអំពីជនបទ ពោលអំពីស្រែ
ពោលអំពីស្ពឺរ ពោលអំពីច្រក ពោលអំពីទីជកលនៃក្តុម គឺកំពង់ទឹក
ពោលអំពីញាតិដែលស្លាប់ទៅកាន់បរលោក ពោលអំពីរឿង
ផ្សេងៗ ដែលឥតប្រយោជន៍ ពោលអំពីលោក (លទ្ធិកុហកក្នុង
លោក) ពោលអំពីសមុទ្រ ពោលអំពីភវៈ^(១)នឹងអភវៈ^(២)ដែលជាហេតុ

១ ភវៈ គឺសស្ស្តតទិដ្ឋិ ។ ២ អភវៈ គឺឧប្បេទទិដ្ឋិ ម្យ៉ាងទៀត ភវៈ គឺសេចក្តីបំបើន អភវៈ គឺសេចក្តីសាបសូន្យ ឬភវៈ គឺសេចក្តីសុះក្កានកាម អភវៈ គឺសេចក្តីព្យាយាមធ្វើខ្លួនឲ្យលំបាក
គេប្រយោជន៍ ។

វិសេសបិដកេ មហាវិគ្គោ

ឥតិ វា ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ទីយន្តិ វិចារេន្តិ
 កងំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា វិការលេ
 តាមំ បរិសិត្វា សកាយំ និសីទិត្វា អនេកវិហិតំ
 តិរច្ឆានកងំ កថេស្សន្តិ សេយ្យដំ រាជកងំ ចោរ-
 កងំ មហាមត្តកងំ សេនាកងំ ភយកងំ យុទ្ធកងំ
 អន្តកងំ ចានកងំ វត្តកងំ សយនកងំ មាលា-
 កងំ កន្ទកងំ ញាតិកងំ យានកងំ តាមកងំ
 និគមកងំ នករកងំ ជនបទកងំ ឥត្តិកងំ សុរកងំ
 វិសិខាកងំ កុម្មជ្ជានកងំ បុព្វប្បតកងំ នានត្តកងំ
 លោកក្ខាយិកំ សមុទ្ធក្ខាយិកំ ឥតិកវាភវកងំ
 ឥតិ វា សេយ្យជាបិ តិហិ កាមកោតិលោតិ ។
 អស្មោសុំ ខោ ភិក្ខុ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈា-
 យន្តានំ ទីយន្តានំ វិចារេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខុ
 អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ទីយន្តិ វិចារេន្តិ កងំ
 ហិ នាម ធាតុត្តិយា ភិក្ខុ វិការលេ តាមំ បរិសិត្វា

វិទ្យាបិណ្ឌ មហាវិក័ត

ឥតប្រយោជន៍ ដូច្នេះខ្លះ ដូច្នេះខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស
 តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ថា ពួកសមណសក្យបុត្រ មិនគួរនឹងមកចូលស្រុក
 ក្នុងវេលាវិកាលហើយអង្គុយនិយាយតិរច្ឆានកថាផ្សេងៗជាច្រើន ក្នុងពេល
 ជាទីប្រជុំនិយាយ ដូចពួកគ្រិហស្ថអ្នកបរិភោគនូវកាមសោនៈ តិរច្ឆានកថា
 នោះដូចម្តេចខ្លះ តិរច្ឆានកថានោះគឺ ពោលអំពីរឿងស្តេច ពោលអំពីចោរ
 ពោលអំពីមហាមាត្យ ពោលអំពីសេនាទាហាន ពោលអំពីភ័យ (នឹងសត្វ
 សាហាវជាដើម) ពោលអំពីចម្បាំង ពោលអំពីបាយ ពោលអំពីទឹក
 ពោលអំពីសំពត់ ពោលអំពីទីដេក ពោលអំពីកម្រងផ្កា ពោលអំពីគ្រឿង
 ត្រកូប ពោលអំពីញាតិ ពោលអំពីយាន ពោលអំពីស្រុក ពោលអំពីនិគម
 ពោលអំពីនគរ ពោលអំពីជនបទ ពោលអំពីស្រី ពោលអំពីស្តេច
 ពោលអំពីច្រក ពោលអំពីទីដក់លំនៃក្អម គឺកំពង់ទឹក ពោលអំពីញាតិ
 ដែលស្លាប់ទៅកាន់បរលោក ពោលអំពីរឿងផ្សេងៗ ពោលអំពីលោក
 (លទ្ធិកុហកក្នុងលោក) ពោលអំពីសមុទ្រ ពោលអំពីកវៈនឹងអកវៈដែលជា
 ហេតុឥតប្រយោជន៍ដូច្នេះខ្លះ ដូច្នេះខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្ស
 ទាំងនោះពោលទោសតិះដៀល បន្តបង្ហាត់ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា
 មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល
 បន្តបង្ហាត់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនគួរនឹងមកចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាល

បាចិត្តិយកណ្ណោ រតនវគ្គស្ស រតនិយសិទ្ធាបទស្ស បញ្ញត្តំ

សកាយំ និសីទិត្វា អនេកវិហិតំ តិរច្ឆានកថំ
 កថេស្សតិ សេយ្យដ៏ធំ រាជកថំ ។ បេ ។ ឥតិក-
 វាវកថំ ឥតិ វាតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្កេ
 ភិក្ខុវេ វិកាលេ តាមំ បរិសិត្វា សកាយំ និសីទិត្វា
 អនេកវិហិតំ តិរច្ឆានកថំ កថេថ សេយ្យដ៏ធំ
 រាជកថំ ។ បេ ។ ឥតិកវាវកថំ ឥតិ វាតិ ។
 សច្ចំ កកវាតិ ។ វិកហិ តុម្កេ កកវា កថំ ហិ
 នាម តុម្កេ មោយបុរិសា វិកាលេ តាមំ បរិសិត្វា
 សកាយំ និសីទិត្វា អនេកវិហិតំ តិរច្ឆានកថំ
 កថេស្សថ សេយ្យដ៏ធំ រាជកថំ ។ បេ ។ ឥតិកវា-
 វកថំ ឥតិ វា នេតំ មោយបុរិសា អប្បសន្នានំ
 វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោកាវាយ ។ បេ ។
 វាវត្ថុ បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យថ

បាចិត្តិយកណ្ណ រកនវគ្គ សិក្ខាបទទី ៣ សេចក្តីបញ្ញត្តិ

ហើយអង្គុយនិយាយតិរច្ឆានកថាផ្សេងៗ ជាច្រើន ក្នុងរោងជាទីប្រជុំពាល
សោះ តិរច្ឆានកថានោះដូចម្តេចខ្លះ តិរច្ឆានកថានោះគឺ ពោលអំពី
រឿងស្តេច ។ បេ ។ ពោលអំពីកវៈនឹងអកវៈ ដែលជាហេតុឥតប្រយោជន៍
ដូច្នេះខ្លះ ដូច្នោះខ្លះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ពួកអ្នកឯងរាល់គ្នាចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាល ហើយ
អង្គុយនិយាយតិរច្ឆានកថាផ្សេងៗ ជាច្រើន តិរច្ឆានកថានោះដូចម្តេចខ្លះ
តិរច្ឆានកថានោះគឺ ពោលអំពីរឿងស្តេច ។ បេ ។ ពោលអំពី
កវៈនឹងអកវៈដែលជាហេតុឥតប្រយោជន៍ដូច្នេះខ្លះ ដូច្នោះខ្លះ ពិតមែនឬ ។
ពួកឆត្វគ្រិយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រាស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធ
ជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ
ពួកអ្នកឯងមិនគួរនឹងចូលស្រុក ក្នុងវេលាវិកាល ហើយអង្គុយនិយាយ
តិរច្ឆានកថាផ្សេងៗ ជាច្រើនទេ តិរច្ឆានកថានោះដូចម្តេចខ្លះ តិរច្ឆានកថា
នោះគឺ ពោលអំពីរឿងស្តេច ។ បេ ។ ពោលអំពីកវៈនឹងអកវៈ
ដែលជាហេតុឥតប្រយោជន៍ដូច្នេះខ្លះ ដូច្នោះខ្លះ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំង
ឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា
ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសម្រែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ

វិទ្យាបិដកេ មហាវិភង្គោ

យោ បន ភិក្ខុ វិការលេ តាមំ បរិសេយ្យ ចាចិត្តិ-
យន្តំ ។ ឯវញ្ជនំ កកវតា ភិក្ខុនំ សិក្ខាបទំ
បញ្ចត្តំ ហោតិ ។

[៣៦៣] តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា
ភិក្ខុ កោសលេសុ ជនបទេសុ សាវត្ថី កច្ចត្តា សាយំ
អពាតវំ តាមំ ឧបកច្ចីសុ ។ មនុស្សោ តេ ភិក្ខុ បស្សៈ-
ត្វា ឯតទេវេច្ចំ បរិសេស កន្តេតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខុ
កកវតា បដិក្ខត្តំ វិការលេ តាមំ បរិសិទ្ធិន្តំ កុក្កុទ្ធា-
យន្តា^(១) ន បរិសីសុ ។ ចោរោ តេ ភិក្ខុ អច្ចីសុ ។
អថខោ តេ ភិក្ខុ សាវត្ថី កច្ចត្តា ភិក្ខុនំ ឯតមត្តំ អាហេ-
ចេសុំ ។ ភិក្ខុ កកវតា ឯតមត្តំ អាហេចេសុំ ។ អថខោ
កកវា ឯតស្មី ជំនានេ ឯតស្មី បកវលោ ធម្មំ កថំ
កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខុវេ អាប្បច្ឆា
វិការលេ តាមំ បរិសិទ្ធិ ឯវញ្ជ បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខា-
បទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ អនាប្បច្ឆា វិការលេ
តាមំ បរិសេយ្យ ចាចិត្តិយន្តំ ។ ឯវញ្ជនំ កកវតា
ភិក្ខុនំ សិក្ខាបទំ បញ្ចត្តំ ហោតិ ។

១ កុក្កុទ្ធយន្តា តាមន្តំ កន្តេតិ ចោត្តកេ ទិស្សតិ ។

វិទ្យាបិដក មហាវិវត្ត

យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិសិទ្ធិបាទនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

(៣៦៣) សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូបទៅកាន់ក្រុង
សាវត្ថីក្នុងកោសលជនបទ ក៏បានចូលទៅកាន់ស្រុកមួយ ក្នុងវេលាល្ងាច ។
មនុស្សទាំងឡាយឃើញភិក្ខុទាំងនោះហើយ ក៏បានពោលនូវពាក្យនេះថា
សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តចូលមក ។ ចំណែកភិក្ខុទាំងនោះសង្ស័យថា
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឃាត់ហាមនូវការចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាលហើយ
បានជាមិនហ៊ានចូលទៅ ។ ចោរទាំងឡាយបានឮនូវភិក្ខុទាំងនោះ ។ ភិក្ខុទាំង
នោះទៅក្រុងសាវត្ថីហើយប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំង
ឡាយក្រាបទូលដំណើរនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ
ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មកថាហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំង
ឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុដែលបានលា
ភិក្ខុផងគ្នាហើយចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាលបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក
ទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិទ្ធិបាទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយមិន
បានលាហើយចូលទៅកាន់ស្រុកក្នុងវេលាវិកាល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិសិទ្ធិបាទនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

[៣៦៤] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញាតរោ ភិក្ខុ
 កោសលេស្ស ជនបទេស្ស សាវត្ថំ កច្ចន្តោ សាយំ អញ្ញាតរំ
 តាមំ ឧបកច្ចំ ។ មនុស្សា តំ ភិក្ខុំ បស្សិត្វា ឯតទរោច្ចំ
 បរិសេស កន្លេតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ កកវតា បដិក្ខិតំ
 អនាបុច្ឆា វិកាលេ តាមំ បរិសិតុន្តំ កុក្កុទ្ធាយន្តោ
 ន ចារិសំ ។ ចោរា តំ ភិក្ខុំ អច្ឆន្តិសុ ។ អថខោ សោ
 ភិក្ខុ សាវត្ថំ កច្ចា ភិក្ខុនំ ឯតមន្តំ អាហាចេសំ ។ ភិក្ខុ
 កកវតោ ឯតមន្តំ អាហាចេសុំ ។ អថខោ កកវា ឯតស្មី
 ជំនានេ ឯតស្មី បករណោ ជម្ពី កាមំ កត្វា ភិក្ខុ អា-
 មន្តេសំ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ សន្តំ ភិក្ខុំ អបុច្ឆា វិកាលេ
 តាមំ បរិសិតុំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិ-
 សេយ្យេន យោ បន ភិក្ខុ សន្តំ ភិក្ខុំ អនាបុច្ឆា
 វិកាលេ តាមំ បរិសេយ្យ ចាចិត្តិយន្តិ ។ ឯវញ្ចំ
 កកវតា ភិក្ខុនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[៣៦៥] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញាតរោ
 ភិក្ខុ អហំនា ទដ្ឋោ ហោតិ ។ អញ្ញាតរោ ភិក្ខុ អភិ
 អាហាវិស្សមីតិ តាមំ កច្ចតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ

បាចិត្តិយកណ្ណ រតនវត្ថុ សិក្ខាបទទី ៣ សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់

(៣៦៤) សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថីក្នុងកោស-
 លជនបទ វេលាល្ងាចបានចូលទៅកាន់ស្រុកមួយ ។ មនុស្សទាំងឡាយ
 ឃើញភិក្ខុនោះហើយបានពោលនូវពាក្យនេះថា សូមលោកម្ចាស់និមន្តចូល
 មក ។ ចំណែកភិក្ខុនោះឆ្លៀសថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឃាត់ហាម
 ការដែលមិនបានលាភិក្ខុផងគ្នា ហើយចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាល ទើបមិន
 ហ៊ានចូលទៅ ។ ពួកចោរក៏ប្លន់ភិក្ខុនោះ ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រុងសា-
 វត្ថីក៏ប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដ៏
 ណើរនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏
 មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម៌ម្តងថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុលាភិក្ខុដែលមាននៅជាមុន ហើយ
 ទើបចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាលបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
 គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយមិនលាភិក្ខុដែល
 មាននៅ ហើយចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ព្រះដ៏
 មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិសិក្ខាបទនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះហើយ ។

(៣៦៥) សម័យនោះឯង មានពស់ចឹកភិក្ខុមួយរូប ។ ភិក្ខុមួយ
 រូបទៅកាន់ស្រុកដោយគិតថា អញនឹងទៅយកភ្លើងមក ។ តែភិក្ខុនោះ

វិទ្យាបិដកេ មហាវិភង្គោ

ភក្កតា បដិក្ខតំ សន្តំ ភិក្ខុំ អនាបុច្ឆា វិកាលេ តាមំ
 បរិសិត្តំ កុក្កុទ្ធាយន្តោ ន ចារិសំ ។ ភក្កតោ ឯត-
 មត្តំ អាហេចេសំ ។ អថោ ភក្កា ឯតស្មី និទានេ
 ឯតស្មី បក្ករណោ ធម្មំ កថំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ
 អនុជានាមិ ភិក្ខុវេ តថាវុបេ អច្ចាយិកោ ករណីយេ
 សន្តំ ភិក្ខុំ អនាបុច្ឆា វិកាលេ តាមំ បរិសិត្តំ ឯវញ្ញ
 បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យថ យោ
 បន ភិក្ខុ សន្តំ ភិក្ខុំ អនាបុច្ឆា វិកាលេ តាមំ
 បរិសេយ្យ អញ្ញត្រ តថាវុចា អច្ចាយិកោ ករណីយា
 ចាចិត្តិយន្តិ ។

(៣៦៦) យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថោ អធិប្បតោ ភិក្ខុតិ ។
 សន្តោ នាម ភិក្ខុ សក្កា ហោតិ អាបុច្ឆា បរិសិត្តំ ។
 អសន្តោ នាម ភិក្ខុ ន សក្កា ហោតិ អាបុច្ឆា បរិសិត្តំ ។
 វិកាលោ នាម មជ្ឈន្តិកេ វិភិវត្តេ យាវ អរុណុត្ត-
 មនា ។ តាមំ បរិសេយ្យតិ បរិក្ខិត្តស្ស តាមស្ស
 បរិក្ខេបំ អតិក្កមន្តស្ស អាបតិ ចាចិត្តិយសរ ។

វិទ្យាបិដក មហាវិភង្គ

រឿងស្តីថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឃាត់ហាមការមិនបានលាភិក្ខុដែល
 មាននៅ ហើយចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាល ទើបមិនហ៊ានចូលទៅ ។ ភិក្ខុ
 នោះក្រាបទូលដំណើរនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ
 ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម៌ថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុ
 ទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុដែលមាន
 កិច្ចប្រញាប់ដូច្នោះ មិនបាច់លាភិក្ខុដែលមាននៅ ហើយចូលស្រុកក្នុង
 វេលាវិកាលបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើង
 នូវសិទ្ធិបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយមិនបានលាភិក្ខុដែលមាននៅ
 ហើយចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានកិច្ច
 ប្រញាប់ដូច្នោះ ។

(៣៦៦) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុង
 សិទ្ធិបទទី ១ នៃបាវដិកកណ្ឌ ។ ដែលហៅថា ភិក្ខុមាននៅ គឺភិក្ខុ
 ដែលគេគួរនឹងលាហើយចូលទៅ (កាន់ស្រុក) បាន ។ ដែលហៅថា
 ភិក្ខុមិនមាននៅ គឺមិនមានភិក្ខុដែលគេគួរនឹងលាហើយចូលទៅ (កាន់
 ស្រុក) ។ ដែលហៅថា វេលាវិកាលនោះ គឺតាំងពីថ្ងៃជ្រៅត្រង់ទៅ
 ដរាបទល់នឹងអរុណរះឡើង ។ ពាក្យថា ចូលទៅកាន់ស្រុក សេចក្តីថា
 ភិក្ខុឈានរំលងរបងនៃស្រុកដែលមានរបង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

ពាចិត្តិយកណ្តោ រក្ខត្តិយស្ស រក្ខត្តិយសិក្ខាបទស្ស អាបត្តិវា

អបរិក្ខត្តិស្ស តាមស្ស ឧបទារំ ឡិក្ខមន្តស្ស អាបត្តិ
ចាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញត្តិ តថាវ្វចា អន្ធាយិកា ក-
រណីយាតិ វេមត្តោ តថាវ្វចំ អន្ធាយិកំ ករណីយំ ។

(៣៦៧) វិកាលេ វិកាលសញ្ញី សន្នំ ភិក្ខុំ អនា-
បុច្ឆា តាមំ បរិសតិ អញ្ញត្តិ តថាវ្វចា អន្ធាយិកា
ករណីយា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ វិកាលេ វេមត្តោ
សន្នំ ភិក្ខុំ អនាបុច្ឆា តាមំ បរិសតិ អញ្ញត្តិ តថាវ្វចា
អន្ធាយិកា ករណីយា អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ វិកា-
លេ កាលសញ្ញី សន្នំ ភិក្ខុំ អនាបុច្ឆា តាមំ បរិសតិ
អញ្ញត្តិ តថាវ្វចា អន្ធាយិកា ករណីយា អាបត្តិ ចា-
ចិត្តិយស្ស ។ កាលេ វិកាលសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
កាលេ វេមត្តោ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ កាលេ
កាលសញ្ញី អនាបត្តិ ។

ធម្មត្ថិយកណ្ត រតនវគ្គ សិក្ខាបទទី ៣ វារៈដែលត្រូវអាបត្តិ

ភិក្ខុឈានដំហានចូលទៅកាន់ទ្រង់ស្រកដែលគ្មានរបង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ពាក្យថា វៀរលែងតែមានកិច្ចប្រញាប់ដូច្នោះ សេចក្តីថា លើកលែងតែកិច្ចប្រញាប់មានសភាពដូច្នោះ ។

(៣៦៧) វេលាវិកាល(កាលមិនគួរ) ភិក្ខុសំគាល់ថាវេលាវិកាលហើយមិនបានលាភិក្ខុដែលមាននៅ ចូលទៅកាន់ស្រក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានកិច្ចប្រញាប់ដូច្នោះ ។ វេលាវិកាល ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយមិនលាភិក្ខុផងគ្នាដែលមាននៅ ចូលទៅកាន់ស្រក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានកិច្ចប្រញាប់ដូច្នោះ ។ កាលមិនគួរ ភិក្ខុសំគាល់ថាកាលគួរ ហើយមិនលាភិក្ខុផងគ្នាដែលមាននៅ ចូលទៅកាន់ស្រក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ វៀរលែងតែមានកិច្ចប្រញាប់មានសភាពដូច្នោះ ។ កាលគួរ ភិក្ខុសំគាល់ថាកាលមិនគួរ ហើយ(មិនលាភិក្ខុផងគ្នា ចូលទៅកាន់ស្រក) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ កាលគួរ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ កាលគួរ ភិក្ខុសំគាល់ថាកាលគួរ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[៣៦៨] អនាបត្តិ តថាវុបេ អប្បាយិកេ គារណីយេ
 សន្តំ ភិក្ខុំ អាបុច្ឆា បរិសតិ អសន្តំ ភិក្ខុំ អនាបុច្ឆា
 បរិសតិ អន្តរាភិក្ខុំ^(១) កច្ចតិ ភិក្ខុន្ធបស្សយំ កច្ចតិ
 តត្ថិយសេយ្យំ កច្ចតិ បដិក្កមនំ កច្ចតិ តាមេន មត្តោ
 ហោតិ អាបនាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្ម្ហកស្សតិ ។

គតិយសំភូបទំ វិជ្ជិតំ ។

១ ឧ. ម. អន្តរាភិក្ខុំ ។

វិទ្យាបិដក មហាវិញ្ញា

(៣៦៨) វារៈដែលមិនត្រូវអាចត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ១១ យ៉ាង)

គឺភិក្ខុមានកិច្ចប្រញាប់មានសភាពដូច្នេះ ១ ភិក្ខុបានលាភិក្ខុផងគ្នាដែល
មាននៅហើយចូលទៅ ១ ភិក្ខុមិនបានលាព្រោះគ្មានភិក្ខុហើយចូលទៅ ១
ភិក្ខុដើរទៅកាន់ចន្លោះអារាម ១ ភិក្ខុទៅកាន់លំនៅភិក្ខុនី ១ ភិក្ខុទៅកាន់
លំនៅពួកតិរិយ ១ ភិក្ខុទៅកាន់ទីឆាន់ហើយត្រឡប់វិញ ១ ភិក្ខុដើរ
តាមផ្លូវមាននៅក្នុងស្រុក ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆក់ ១
ភិក្ខុដើមបញ្ចាតិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៣ ចប់ ។

បត្តសិក្ខាបទី

[៣២៧] តេន សមយេន ពុទ្ធា កកវា សុត្តសុ
វិហរតិ កបិលវត្តស្មី និព្រាជារមេ ។ តេន ខោ បន
សមយេន អញ្ញតវេន ទន្ធការេន ភិក្ខុ បវរិតា ហោន្តិ
យេសំ អយ្យានំ សូចិយវេន អត្ថោ អហំ សូចិយវេនាតិ ។
តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ ពហូ សូចិយវេ វិញ្ញា-
បេន្តិ ។ យេសំ ខុទ្ទកា សូចិយវេ តេ មហាន្តេ សូចិយវេ
វិញ្ញាបេន្តិ ។ យេសំ មហាន្តា សូចិយវេ តេ ខុទ្ទកេ សូ-
ចិយវេ វិញ្ញាបេន្តិ ។ អដខោ ទន្ធការេន ភិក្ខុនំ ពហូ
សូចិយវេ ករោន្តោ ន សក្កោតិ អញ្ញំ វិក្កាយិកំ កណ្ហំ
កាតុំ អត្តនាបិ ន យាបេតិ ។ បុត្តនារាបិស្ស កិល-
មន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ជ័យន្តិ វិហាបេន្តិ កថំ
ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ន មន្តំ ជានិត្វា
ពហូ សូចិយវេ វិញ្ញាបេស្សន្តិ អយំ ឥមេសំ ពហូ
សូចិយវេ ករោន្តោ ន សក្កោតិ អញ្ញំ វិក្កាយិកំ
កណ្ហំ កាតុំ អត្តនាបិ ន យាបេតិ បុត្តនារាបិស្ស

សិក្ខាបទទី ៤

(៣៦៩) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅ និគ្រោធារាម ទៀបក្រុងកបិលពស្ថ ក្នុងដែនសក្កៈ ។ វេលានោះឯង មាន ជាងវៃឆ្មកម្នាក់ បានបរវេណា ភិក្ខុទាំងឡាយថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ណាត្រូវការបំពង់ម្ជុល ខ្ញុំព្រះករុណា នឹងប្រគេនបំពង់ម្ជុល ។ ត្រាស់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានសូមបំពង់ម្ជុលជាច្រើន ។ ពួកភិក្ខុណាមានបំពង់ ម្ជុលតូច ភិក្ខុទាំងនោះសូមបំពង់ម្ជុលធំទៀត ពួកភិក្ខុណាមានបំពង់ម្ជុល ធំ ភិក្ខុទាំងនោះសូមយកបំពង់ម្ជុលតូចទៀត ។ លំដាប់នោះ ជាងវៃឆ្មក រវល់តែធ្វើបំពង់ម្ជុលច្រើនប្រគេនភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏មិនអាចនឹងធ្វើរបស់ សម្រាប់លក់ដូរឯទៀតបានឡើយ ហើយមិនអាចនឹងញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យ ប្រព្រឹត្តទៅបានផង ទាំងកូននឹងប្រពន្ធរបស់ជាងនោះសោត ក៏នឿយ ព្រួយលំបាក ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះ បង្ហាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តមិនគួរនឹងមិនដឹងប្រមាណ សូមបំពង់ ម្ជុលច្រើន ឯជាងវៃឆ្មកនេះរវល់តែធ្វើបំពង់ម្ជុលច្រើនប្រគេនភិក្ខុទាំងនេះ ក៏មិនអាចធ្វើរបស់សម្រាប់លក់ដូរឯទៀតបាន ហើយមិនបានញ៉ាំងអត្ត- ភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានផង ទាំងកូននឹងប្រពន្ធរបស់ជាងនោះសោត

វិទ្យាបដិកោ មហាវិក្កោ

កិលមន្តិតំ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខុ តេសំ មនុស្សានំ
 ឧជ្ឈាយន្តានំ ជ័យន្តានំ វិចារេន្តានំ ។ យេ តេ
 ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តំ ជ័យន្តំ វិចារេន្តំ
 កកំ ហំ ឆាម ភិក្ខុ ន មត្តំ ជានិត្វា ពហុ សូចិយេ
 វិញ្ញាបេស្សន្តិតំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ន
 មត្តំ ជានិត្វា ពហុ សូចិយេ វិញ្ញាបេស្សន្តិតំ ។ សច្ចំ
 ភកវាតិ ។ វិកវហំ តុន្នោ ភកវា កកំ ហំ ឆាម
 តេ ភិក្ខុវេ មោយបុរិសា ន មត្តំ ជានិត្វា ពហុ
 សូចិយេ វិញ្ញាបេស្សន្តិ នេតំ ភិក្ខុវេ អប្បសន្នានំ
 វា បសាទាយ បសន្នានំ វា កិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។
 ឯវេញ បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យេ យោ
 បន ភិក្ខុ អដ្ឋមយំ វា ទន្តមយំ វា វិសាលាមយំ វា
 សូចិយរំ កាវាបេយ្យ ភេទនកំ ចាចិត្តិយន្តំ ។

វិទ្យាបិដក មហាវិក័ត

ក៏ឡើយព្រួយលំបាក ។ កាលមនុស្សទាំងនោះកំពុងតែពាលទោស គឺ៖
 ជៀល បន្ទះបង្កាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់ ។ ពួកភិក្ខុណាមាន
 សេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពាលទោស គឺ៖ជៀល បន្ទះ
 បង្កាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយមិនគួរនឹងមិនដឹងប្រមាណ សូមបំពង់មូលច្រើន
 (ហួសកំណត់) ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ឮថាភិក្ខុទាំងឡាយមិនស្គាល់ប្រមាណ សូមបំពង់មូលច្រើន ពិត
 មែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏បទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះ
 ពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទាសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមោឃបុ-
 រសទាំងនោះមិនគួរនឹងមិនដឹងប្រមាណ សូមបំពង់មូលច្រើនទេ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យជ្រះ
 ថ្លាឡើង ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ
 យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយឲ្យគេធ្វើបំពង់មូលជាវិការនៃឆ្ន័ងក្តី ជាវិការ
 នៃភ្នែកក្តី ជាវិការនៃស្ម័ងក្តី ត្រូវកេនកបាចិត្តិយ^(១) ។

១ អាចត្តិបាចិត្តិយនេះមានពិច្ចត្រូវបំបែកបំពង់មូលនោះមុនជាវិទ្យាបិដក ទើបសំដែងបាន
 បើមិនបានធ្វើវិទ្យាបិដកទេ សំដែងមិនបានឡើយ ។

បាចិត្តិយកណ្តោ រកសេដ្ឋស្ស ចក្កសិក្ខាបទស្ស សិក្ខាបទវិរាដ្ឋោ

[៣៧០] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្តោ អនិប្បេតោ ភិក្ខុតិ ។
 អដ្ឋិ នាម យដ្ឋិត្វិ អដ្ឋិ ។ ទន្លោ នាម ហត្ថិទន្លោ
 វុច្ឆតិ ។ វិសាលំ នាម យដ្ឋិត្វិ វិសាលំ ។ ការា-
 បេយ្យតិ ករោតិ វា ការាបេតិ វា បយោគេ ទុក្កដំ
 បដិលាភេន ភិក្ខុត្វា ចាចិត្តិយំ ទេសេតតំ ។

[៣៧១] អត្តនា វិប្បកតំ អត្តនា បរិយោសាបេតិ
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អត្តនា វិប្បកតំ បរេហិ
 បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ បរេហិ វិប្ប-
 កតំ អត្តនា បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
 បរេហិ វិប្បកតំ បរេហិ បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិ-
 យស្ស ។ អញ្ញាស្សត្វាយ ករោតិ វា ការាបេតិ វា
 អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អញ្ញោន កតំ បដិលភិក្ខុ
 បរិក្ខត្វា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

ធម្មនិកាយកណ្តាល រកនវគ្គ សិក្ខាបទទី ៤ សិក្ខាបទវិវាដ្ត

(៣៧៤) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខា-
 បទទី ១ នៃបារាជិកកណ្តាល ។ ដែលហៅថា ឆ្អឹង គឺឆ្អឹងណាមួយ ។ ដែល
 ហៅថាក្អក សំដៅយកក្អកដំរីជាប្រមាណ ។ ដែលហៅថា ស្មែង គឺស្មែង
 ណាមួយ ។ ពាក្យថា ឲ្យគេធ្វើ គឺធ្វើដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យអ្នកដទៃធ្វើក្តី
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្ខន្តប្រយោគដែលធ្វើ ត្រូវបំបែកបំពាន់មូលដែលខ្លួនបាន
 មកនោះ ហើយសឹមសំដែងអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(៣៧៥) ភិក្ខុញ្ញាតបំពាន់មូលដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ឲ្យ
 សម្រេចដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុបង្គាប់អ្នកដទៃឲ្យ
 សម្រេចនូវបំពាន់មូលដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។
 បំពាន់មូលដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុសម្រេចដោយខ្លួនឯង ត្រូវ
 អាបត្តិបាចិត្តិយ ។ បំពាន់មូលដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នក
 ដទៃសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុធ្វើដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រើអ្នក
 ដទៃឲ្យធ្វើក្តី នូវបំពាន់មូលដើម្បីអ្នកដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុបាន
 បំពាន់មូលដែលអ្នកដទៃធ្វើហើយ (យកមក) ប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិ
 ទុក្ខដ ។

វិសយបិដកេ មហាវិកង្កោ

[៣៧២] អនាបត្តិ គល្លាតាយ អរណីកេ វីដេ
អញ្ចាទិយា អញ្ចាទិសលាតាយ វាសីជដេ ឧទក-
បុញ្ចាទិយា ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិតស្សាទិ ។

បព្ពត្តសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

វិទ្យាបិដក មហាវិកត្ត

(៣៧២) វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៩ យ៉ាង)

ភិក្ខុយកឆ្នឹងជាដើមមកធ្វើជាឡៅកុំ ១ ធ្វើជារបស់សម្រាប់ពួកភ្នើ ១
ធ្វើជាក្រវិលវត្ថុពន្ធចង្កេះ ១ ធ្វើជាខ្នាក់សម្រាប់ដាក់ថ្នាំបន្តក់ភ្នែក ១ ធ្វើជា
ចង្កឹះនៃខ្នាក់នោះ ១ ធ្វើជាម្រៀនកាំបិត ១ ធ្វើជារបស់សម្រាប់ជូតទឹក ១
ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៤ ចប់ ។

បញ្ចមសិក្ខាបទី

[៣៧៣] តេជ សមយេន ពុទ្ធា ភក្កវា សាវត្ថយំ
វិហារតិ ជេតវិនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេជ
ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ
ឧច្ចេ មញ្ចេ សយតិ ។ អថខោ ភក្កវា សម្ពហុលេហិ
ភិក្ខុហិ សង្ឃិ សេនាសនចារិកំ អាហិណ្ឌាត្ថោ យេនា-
យស្មតោ ឧបនន្ទស្ស សក្យបុត្តស្ស វិហារោ តេជុប-
សង្កមិ ។ អន្តសា ខោ អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ
ភក្កវន្តំ ទ្វារតោ វ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន ភក្កវន្តំ ឯតនេវេច
អាគច្ឆតុ មេ កន្លេ ភក្កវា សយនំ បស្សត្ថតិ ។ អថ-
ខោ ភក្កវា តតោ វ បដិជេវត្ថត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ
អាសយតោ ភិក្ខុវេ មោយបុរិសោ វេទិតព្វោតិ ។ អថខោ
ភក្កវា អាយស្មន្តំ ឧបនន្តំ សក្យបុត្តំ អនេកបរិយាយេន
វិគរហិត្វា ទុក្ខតាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ សមំ
សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ នវំ បន ភិក្ខុនា មញ្ចំ វ

សិក្ខាបទទី ៥

(៣៧៣) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅវត្ត
ជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង
ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុសឹងលើគ្រឿងខ្ពស់ ។ វេលានោះ ព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធដំណើទៅកាន់សេនាសនចារិកជាមួយនឹងពួកភិក្ខុ
ច្រើនរូប ហើយចូលទៅកាន់វិហារដែលព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ
នៅ ។ ឯព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុបានក្រឡេកទៅឃើញព្រះដ៏
មានព្រះភាគកំពុងយាងមកពីចម្ងាយ លុះបានឃើញហើយ ក៏បានក្រាប
ទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ចូលមកទតមើលទីដេក របស់ខ្ញុំ
ព្រះអង្គសិន ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់ត្រឡប់មក
ពីទីនោះវិញ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ឯមោឃបុរស អ្នកទាំងឡាយគប្បីដឹងដោយទីអាស្រ័យ^(១) ។ គ្រា
នោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ
ដោយអនេកបរិយាយ ។ បេ ។ ហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក
ទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើគ្រឿង

១ យានពិលំទីនៅ ។

វិទ្យាបិដកេ មហាវិក្កោ

បីបំ វា ការយមនេន អដ្ឋង្គលទាទកំ ការេតព្វំ
 សុគតង្គលេន អញ្ញាត្រ ហេដ្ឋិមាយ អដនិយា តំ
 អតិក្កាមយតោ នេននកំ ចាចិត្តិយន្តំ ។

[៣៧៤] នវំ នាម ករណំ ឧទានាយ វុច្ចតិ ។

មព្ភា នាម ចត្តារោ មញ្ញា មសារកោ ពុទ្ធិកាពន្លោ
 កុឡិវិទានកោ អាហច្ចទាទកោ ។ បីបំ នាម ចត្តាវ
 បីហនំ មសារកំ ពុទ្ធិកាពន្ធំ កុឡិវិទានកំ អាហច្ច-
 ទាទកំ ។ ការយមនេនាតិ ករេន្តោ វា ការេបេន្តោ
 វា ។ អដ្ឋង្គលទាទកំ ការេតព្វំ សុគតង្គលេន អញ្ញាត្រ
 ហេដ្ឋិមាយ អដនិយាតិ វេច្ចា ហេដ្ឋិមំ អដនិយំ ។

វិទ្យាបិដក មហាវិភង្គ

តាំងក្តីថ្មី ត្រូវឲ្យធ្វើឲ្យមានជើង៨ ធ្លាប់ដោយធ្លាប់ព្រះសុគត វាស់ពី
ត្រឹមមេត្រីខាងក្រោមចុះទៅ (បើធ្វើ) ឲ្យកន្លងហួសពីនោះទៅ ត្រូវ
ឆេនកបាចិត្តិយ(១) ។

(៣៧៤) ដែលហៅថា ថ្មី គឺសំដៅយកការធ្វើឡើងជាប្រមាណ ។
ដែលហៅថាត្រី គឺត្រីមាន ៤ យ៉ាង បានដល់ត្រីដែលគេដាច់
ជើងហើយបញ្ចូលមេត្រីទៅក្នុងដំណាប់នោះ ១ ត្រីដែលគេបង្ខំជើង
ត្រីដោយមេត្រី ហើយធ្វើដោយសន្លឹបជាបល្ល័ង្ក ១ ត្រីដែលគេធ្វើ
ជើងប្រហែលនឹងជើងសត្វសេះសត្វពាតែជាដើម ១ ត្រីដែលគេបាន
បញ្ចុះពន្ធុញទៅក្នុងមេ ១ ។ ដែលហៅថា តាំង គឺតាំងមាន ៤ យ៉ាង
តាំងដែលគេដាច់ជើងហើយបញ្ចូលមេតាំងទៅក្នុងដំណាប់នោះ ១ តាំង
ដែលគេបង្ខំជើងតាំងដោយមេតាំង ហើយធ្វើដោយសន្លឹបជាបល្ល័ង្ក ១
តាំងដែលគេធ្វើជើងប្រហែលនឹងជើងសត្វសេះសត្វពាតែជាដើម ១ តាំង
ដែលគេបានបញ្ចុះពន្ធុញទៅក្នុងមេ ១ ។ ពាក្យថា ឲ្យគេធ្វើគឺធ្វើ
ឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ។ ពាក្យថា ឲ្យធ្វើឲ្យមានជើង៨ ធ្លាប់ ដោយធ្លាប់
ព្រះសុគត វៀរចាកមេត្រីខាងក្រោម គឺវៀរមេត្រីខាងក្រោមចុះទៅ

១ អាបត្តិបាចិត្តិយនេះមានកិច្ចត្រូវរកាត់ (ជើងត្រៃ) នោះមុនជាវិទ្យាយកម្មទើបសំដែងបាន បើ
មិនបានធ្វើវិទ្យាយកម្មទេ សំដែងមិនបានឡើយ ។

ធាបិគ្គិយកណ្តោ រកនវិគ្គស្ស បញ្ចមសំពាបេស្ស អនាបត្តិវាធា

តំ អតិក្កាមេត្វា កកោតិ វា កាវាបេតិ វា បយោគេ
ធុក្កដំ បដិលាភេន ធិដ្ឋិត្វា ចាចិត្តិយំ ទេសេតត្ថំ ។

[៣៧៥] អត្តនា វិប្បកតំ អត្តនា បរិយោសា-
បេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អត្តនា វិប្បកតំ បរេហិ
បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ បរេហិ វិប្បកតំ
អត្តនា បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ បរេហិ
វិប្បកតំ បរេហិ បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
អញ្ញស្សត្វាយ កកោតិ វា កាវាបេតិ វា អាបត្តិ ធុក្ក-
ដស្ស ។ អញ្ញេន កតំ បដិលភិត្វា បរិកុញ្ញតិ អាបត្តិ
ធុក្កដស្ស ។

[៣៧៦] អនាបត្តិ បមាណីកំ កកោតិ ឧនកំ
កកោតិ អញ្ញេន កតំ បមាណាតិក្កន្តំ បដិលភិត្វា
ធិដ្ឋិត្វា បរិកុញ្ញតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សតិ ។

បញ្ចមសំពាបេ ឧដ្ឋិតំ ។

បាឋន្តយកណ្ត រោងវត្ថុ សិក្ខាបទទី ៥ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

គឺវាស់ត្រឹមមេត្រីខាងក្រោម ភិក្ខុធ្វើដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ឲ្យកូន
ហួសប្រមាណនោះទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្ខន្ធប្រយោគដែលធ្វើ ត្រូវកាត់
ត្រែកងខណៈដែលបានមកចេញ ហើយសឹមសំដែងអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(៣៧៥) វត្ថុដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុសម្រេចដោយខ្លួនឯង
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ វត្ថុដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃ
សម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ វត្ថុដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច
ភិក្ខុធ្វើឲ្យសម្រេចដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ វត្ថុដែលអ្នកដទៃ
ធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃទៀតសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។
ភិក្ខុធ្វើវត្ថុដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យអ្នកដទៃធ្វើក្តី ដើម្បីអ្នកដទៃ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ ។ ភិក្ខុបានវត្ថុបូតាំងដែលអ្នកដទៃធ្វើ (ហើយយកមក) ប្រើប្រាស់
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

(៣៧៦) វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៥ យ៉ាង)
គឺភិក្ខុធ្វើត្រូវតាមប្រមាណ ១ ភិក្ខុធ្វើឲ្យចម្រើនចុះពីប្រមាណ ១ ភិក្ខុបានវត្ថុ
បូតាំងដែលអ្នកដទៃធ្វើឲ្យហួសប្រមាណ (យកមក) កាត់ចេញហើយ
ប្រើប្រាស់ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

ឯង្គីលិក្ខបទ្ធ

[៣៧៧] តេជ សមយេន ពុទ្ធា ភគវា សាវត្ថុយំ
វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេជ
ទោ បន សមយេន ធម្មតិយា ភិក្ខុ មញ្ចំបិ បីបំបិ
ត្វលោនធំ កាវារេន្តិ ។ មនុស្សា វិហារចារិកំ អា-
ហិណ្ឌាន្តា បស្សិតា ឧជ្ឈាយន្តិ ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ កតំ
ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា មញ្ចំបិ បីបំបិ
ត្វលោនធំ កាវារេស្សន្តិ សេយ្យថាបិ តិហិ កាមកោ-
តិជោតិ ។ អស្សោសុំ ទោ ភិក្ខុ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈា-
យន្តានំ ជ័យន្តានំ វិចារេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិទា
។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ កតំ ហិ នាម
ធម្មតិយា ភិក្ខុ មញ្ចំបិ បីបំបិ ត្វលោនធំ កាវា-
រេស្សន្តិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្កេ ភិក្ខុវេ មញ្ចំបិ
បីបំបិ ត្វលោនធំ កាវារេថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។

លិក្ខបទទី ៦

(៣៧៧) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជាតិ កាលគង់នៅវត្ត
ជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ពួក
ធូត្តិយភិក្ខុឲ្យគេធ្វើគ្រែខ្លះ តាំងខ្លះ ញាត់ដោយសំឡីតរ ឬសំឡីកប្បាស
(ជាដើម) ។ ពួកមនុស្សនាំគ្នាដើរទៅកាន់វិហារចារិក បានឃើញ
ហើយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្ត
មិនគួរនឹងឲ្យគេធ្វើគ្រែខ្លះ តាំងខ្លះ ញាត់ដោយសំឡីដូចជាពួកគ្រហស្ថ
អ្នកបរិភោគកាមគុណសោះ ។ កាលមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះ
ដៀល បន្ទះបង្គាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់ ។ ពួកភិក្ខុណា
មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល
បន្ទះបង្គាប់ថា ពួកធូត្តិយភិក្ខុមិនគួរនឹងឲ្យគេធ្វើគ្រែខ្លះ តាំងខ្លះ ញាត់
ដោយសំឡីសោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ឮថាអ្នកទាំងឡាយឲ្យគេធ្វើគ្រែខ្លះ តាំងខ្លះ ញាត់ដោយសំឡី ពិតមែនឬ ។

បាចិត្តិយកល្លោ រតនវត្តស្ស ធម្មសីហាបទស្ស បញ្ញត្តិ

វិករហិ តុទ្ធោ ភកកា កេមំ ហិ នាម តុម្ពេ មោយបុរិសា
 មញ្ចំបិ បីបំបិ ត្វលោនទ្ធិំ កាវាមេស្សេ ទេតំ មោយបុ-
 រិសា អប្បសន្នាធំ វា បសាទាយ បសន្នាធំ វា កិយ្យេ-
 កាវាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន កិត្តុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ
 ឧទ្ទិសេយ្យេ យោ បន កិត្តុ មញ្ចំ វា បីបំ វា
 ត្វលោនទ្ធិំ កាវាមេយ្យ ឧទ្ទាលនកំ ចាចិត្តិយន្តិ ។

[៣៧៨] យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ កិត្តុតិ

។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អធិប្បតោ កិត្តុតិ ។ មញ្ចា
 នាម ចត្តារោ មញ្ចា មសារកោ តុន្តិកាតន្តោ កុឡិវ-
 នាទិកោ អាហាច្ចចាទិកោ ។ បីបំ នាម ចត្តារិ បីហំនិ

បាចិត្តយកណ្ត កេតវត្ថុ សិក្ខាបទទី ៦ សេចក្តីបញ្ញត្តិ

ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ឥតមែន ។ ព្រះពុទ្ធ
 ជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នក
 ទាំងឡាយមិនគួរនឹងឲ្យគេធ្វើគ្រឿង តាំងខ្លះ ញាតដោយសំឡីទេ ម្ចាស់
 មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យ
 ជ្រះថ្លាឡើង ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ
 ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងឲ្យ
 សិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយឲ្យគេធ្វើគ្រឿង តាំងភ្នំ ញាត
 ដោយសំឡី ត្រូវទទួលនកបាចិត្តិយ^(១) ។

(៣៧៨) ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី ១
 នៃបាវជ្ជកកណ្ត ។ ដែលហៅថា គ្រឿង គឺគ្រឿងមាន ៤ យ៉ាង បាន
 ដល់គ្រឿងដែលគេដាបជើង ហើយបញ្ចូលមេគ្រឿងទៅក្នុងដំណាបនោះ១ គ្រឿង
 ដែលគេបង្ហាជើងគ្រឿងដោយមេគ្រឿង ហើយធ្វើដោយសន្លឹបជាបល្ល័ង្ក១ គ្រឿង
 ដែលគេធ្វើជើងប្រហែលនឹងជើងសេះជើងពពែជាដើម ១ គ្រឿងដែលគេបាន
 បញ្ចុះបន្ទុញទៅក្នុងមេ ១ ។ ដែលហៅថា តាំង គឺតាំងមាន ៤ យ៉ាង
 បានដល់តាំងដែលគេដាបជើងហើយបញ្ចូលមេតាំងទៅក្នុងដំណាបនោះ១

១ អាចត្តិបាចិត្តយនេះមានកិច្ចត្រូវវិធាន (សំឡី) នោះមុនជាវិន័យកម្ម ទើបសំដែងបាន
 បើមិនបានធ្វើវិន័យកម្មទេ សំដែងមិនបានឡើយ ។

វិទ្យាបិដកេ មហាវិភង្គោ

មហាវគ្គំ ពុទ្ធិកាពុទ្ធិ កុដ្ឋិវចនកំ អាហាច្ឆចនកំ ។
 ត្វលំ ធម៌ តិណំ ត្វលាទិ វុត្តត្វលំ លតាត្វលំ ចោត
 តីត្វលំ ។ ការាមេយ្យាតិ ករោតិ វា ការាមេតិ វា
 បយោគេ ទុក្ខដំ បដិលាភេន ទុដ្ឋាលេត្វា ទាចិត្តិយំ
 ទេសេតតំ ។

[៣៧៧] អត្តនា វិប្បកតំ អត្តនា បរិយោសាមេតិ
 អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។ អត្តនា វិប្បកតំ បរេហិ បរិ-
 យោសាមេតិ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។ បរេហិ វិប្បកតំ
 អត្តនា បរិយោសាមេតិ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។ បរេហិ
 វិប្បកតំ បរេហិ បរិយោសាមេតិ អាបត្តិ ទាចិត្តិយស្ស ។
 អញ្ញាស្សត្វាយ ករោតិ វា ការាមេតិ វា អាបត្តិ
 ទុក្ខដស្ស ។ អញ្ញាទ កតំ បដិលកិត្វា បរិកុញ្ញតិ
 អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។

វិទ្យាបិដក មហាវិក័ត្ត

តាំងដែលគេបង្ខំជើងតាំងដោយមេតាំងទាំងឡាយ ហើយធ្វើដោយ
 សន្ទូបជាបល្ល័ង្ក ១ តាំងដែលគេធ្វើជើងប្រហែលនឹងជើងសេះជើងព័តជា
 ដើម ១ តាំងដែលគេបានបញ្ចុះជើងទៅក្នុងមេ ១ ។ ដែលហៅថា សំឡី
 គឺសំឡីមាន ៣ យ៉ាង គឺសំឡីកើតពីដើមឈើ (មានដើមរកាជាដើម) ១
 សំឡីកើតពីវល្លិ (មានវល្លិទឹកដោះជាដើម) ១ សំឡីកើតពីស្មៅ ១ ។
 ពាក្យថា ឲ្យគេធ្វើ គឺកុំធ្វើដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ត្រូវអាបត្តិ
 ទុកដកដងប្រយោគដែលធ្វើ កុំត្រូវកើតកាយសំឡីក្នុងត្រីក្នុងខណៈដែល
 បានមក ហើយសមស្របដែនអាបត្តិចេញ ។

(៣៧៩) វិគ្គហ៍តាំងដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច កុំឲ្យសម្រេច
 ដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ វិគ្គហ៍តាំងដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់
 ស្រេច កុំឲ្យអ្នកដទៃសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ វិគ្គហ៍តាំង
 ដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច កុំសម្រេចដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិ
 បាចិត្តិយ ។- វិគ្គហ៍តាំងដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច កុំឲ្យអ្នកដទៃ
 ទៀតសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កុំធ្វើវិគ្គហ៍តាំងដោយខ្លួនឯងក្តី
 អ្នកដទៃធ្វើក្តី ដើម្បីបុគ្គលដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ កុំបានវិគ្គហ៍តាំង
 ដែលអ្នកដទៃធ្វើឲ្យ (ហើយយកមក) ប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

បាចិត្តិយកណ្តោ រតនវគ្គសូ ធម្មសិក្ខបទសូ អនាបត្តិវាវោ

(៣៨០) អនាបត្តិ អាយោគេ កាយពន្ធនេ អំស-
ពន្ធកេ បត្តត្ថវិកាយ បរិស្សារនេ តិម្លោហនំ ករោតិ
អញ្ញោន កតំ បដិលភិក្ខា ឧទ្ធាលេត្វា បរិកុញ្ញតិ ឧប្បត្ត-
កស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ធម្មសិក្ខបទំ និដ្ឋិតំ ។

បាចិត្តយកល្អ គេនវត្ថុ សិក្ខាបទទី ៦ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

(៣៨០) វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៩ យ៉ាង)

គឺភិក្ខុធ្វើជាសំពត់អាយាត ១ ធ្វើជាវត្ថុពន្លឺចង្អុល ១ ធ្វើជាយោគបាត ១
 ធ្វើជាស្លាកបាត ១ ធ្វើជាតម្រងទឹក ១ ធ្វើជាខ្នើយ ១ ភិក្ខុបានត្រឡប់តាំង
 ដែលអ្នកដទៃធ្វើឲ្យ (ហើយយកមក) ទម្លាយចេញទើបប្រើប្រាស់ ១
 ភិក្ខុឆក់ ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចាតិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៦ ចប់ ។

សត្តមសិក្ខាបទី

[៣៨០] តេជ សមយេន ពុទ្ធា ភក្កវា សាវត្ថយំ
វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិតស្ស អាវាមេ ។ តេជ
ខោ បន សមយេន ភក្កវតា ភិក្ខុនំ និសីទនំ
អនុត្តារតំ ហោតិ ។ ធាតុក្កិយា ភិក្ខុ ភក្កវតា និសីទនំ
អនុត្តារតន្តំ អប្បមាណីកានិ និសីទនានិ ធារេន្តំ
មព្ភាស្សបិ បីស្សបិ បុរតោបិ បច្ឆតោបិ ឱលម្ពេន្តំ ។
យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧដ្ឋាយន្តិ
ខីយន្តិ វិហារេន្តិ កតំ ហិ នាម ធាតុក្កិយា ភិក្ខុ
អប្បមាណីកានិ និសីទនានិ ធារេស្សន្តិតិ ។ បេ ។
សច្ចំ តិវ តុម្ភេ ភិក្ខុវេ អប្បមាណីកានិ និសីទនានិ
ធារេថាតិ ។ សច្ចំ ភក្កវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធា ភក្កវា
កតំ ហិ នាម តុម្ភេ មោយបុរិសា អប្បមាណីកានិ
និសីទនានិ ធារេស្សេ នេតំ មោយបុរិសា អប្ប-
សន្នានំ វា បសានាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យេកាវាយ

សិក្ខាបទទី ៧

(៣៨១) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្ត
ជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង
សំពត់និស័នៈ (សំពត់សម្រាប់ទ្រាប់អង្គុយ) ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
បានអនុញ្ញាតហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ឯពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតថា
សំពត់និស័នៈព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានអនុញ្ញាតហើយ ។ ក៏ប្រើ
ប្រាស់សំពត់និស័នៈទាំងឡាយមិនសមប្រមាណ ធ្វើឲ្យសំពត់និស័នៈ
ទាំងនោះសំយុងចុះពីខាងមុខខ្លះ ពីខាងក្រោយខ្លះនៃគ្រឿងតាំង ។
ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ
ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្កាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនគួរ
នឹងប្រើប្រាស់សំពត់និស័នៈមិនសមប្រមាណសោះ ។ បេ ។ ព្រះ
អង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយប្រើ
ប្រាស់សំពត់និស័នៈមិនសមប្រមាណពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ
ត្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មាន
ព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នក
ទាំងឡាយ មិនគួរនឹងប្រើប្រាស់សំពត់និស័នៈមិនសមតាមប្រមាណទេ
នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំពួកជនដែលមិនខានជ្រះថ្លា
ឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ

ធម្មត្ថិយកណ្តោ រកធម្មត្ថិយ សក្កមសំព្វាបទស្ស បឋមប្បញ្ញត្តិ

។ បេ ។ ឯវត្ថុ បន កិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិ-
 សេយ្យថ និសីទនំ បន កិក្ខុវេ ការយមាទេន
 បមាណិកំ ការវត្ថុ ។ តត្រិទំ បមាណំ ទីយសោ
 ទ្វេ វិទិត្តិយោ សុភតវិទិត្តិយា តវិយំ ទីយឱ ។ តំ
 អតិក្កាមយតោ ទេទនកំ ទាចិត្តិយន្តំ ។ ឯវត្ថុទំ
 ភក្កតា កិក្ខុនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តិ ហោតិ ។

[៣៩២] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា
 ឧទាយិ មហាកាយោ ហោតិ ។ សោ ភក្កតោ
 បុរោ និសីទនំ បញ្ញាបេត្វា សមន្តតោ សមញ្ញមាទោ
 និសីទតិ ។ អថខោ ភក្កវា អាយស្មន្តំ ឧទាយិ ឯវត្ថុ-
 វេច តិស្ស វុំ ឧទាយិ និសីទនំ បញ្ញាបេត្វា សមន្តតោ
 សមញ្ញសិ សេយ្យថាបិ បុរណសិកោដ្ឋាតិ ។ តថា
 ហិ បន ភន្ត ភក្កតា កិក្ខុនំ អតិឧទ្ទកំ និសីទនំ
 អនុញ្ញាតន្តំ ។ អថខោ ភក្កវា ឯវត្ថុ និទានេ
 ឯវត្ថុ បក្ករណេ ឯវត្ថុ កតំ កត្វា កិក្ខុ អាមន្តសិ
 អនុជានាមិ កិក្ខុវេ និសីទនស្ស ទសវិទិត្តិ

បាចិត្តយកណ្ត រតនវត្ថុ សិក្ខាបទទី ៧ សេចក្តីបញ្ញត្តិផាធិប្បង

។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខា-
 បទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសំពត់និស័ទនៈ គប្បីឲ្យគេធ្វើឲ្យត្រូវប្រ-
 មាណ ។ ឯប្រមាណក្នុងសំពត់និស័ទនៈនោះយ៉ាងនេះ គឺបណ្តោយ ២
 ចំអាម ទទឹង ១ ចំអាមកន្លះ ដោយចំអាមព្រះសុគត ។ បើភិក្ខុធ្វើឲ្យកន្លង
 ហួសប្រមាណនោះទៅ ត្រូវទទួលកបាចិត្តិយ ។ សិក្ខាបទនេះព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគទ្រង់បានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

(៣៨២) សម័យនោះឯង ឧទាយិដ៏មានអាយុមានរាងកាយធំ ។
 ឧទាយិនោះបានក្រាលសំពត់និស័ទនៈ ចំពោះព្រះភិក្ខុព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 រួចទាញឲ្យយឺតដោយជុំវិញហើយអង្គុយនៅ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់នឹងឧទាយិដ៏មានអាយុយ៉ាងនេះថា នែឧទាយិ អ្នកបាន
 ជាក្រាលសំពត់និស័ទនៈហើយទាញឲ្យយឺតដោយជុំវិញ ដូចជាជាង
 វែស្សកពីដើម ព្រោះហេតុអ្វី ។ ឧទាយិនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គ
 ដ៏ចម្រើន បានជាខ្ញុំព្រះអង្គធ្វើដូច្នេះ ព្រោះសំពត់និស័ទនៈដែលព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុទាំងឡាយតូចពេកណាស់ ។ ព្រោះនិទាន
 នេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មកថាហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុ
 ទាំងឡាយក្នុងវេលានោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គប្បីគតិអនុញ្ញាត(ឲ្យត)

វិធីបិដកេ មហាវិភង្គោ

ឯវត្ថុ បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ ឯសី
 ទនំ បន ភិក្ខុនា ការយមាទេន បមាណីកំ ការេ.
 តតំ ។ តត្រិទំ បមាណំ ធីយសោ ទ្វេ វិទត្តិយោ
 សុគតវិទត្តិយា តិរិយំ ធីយឡំ ទសាវិទត្តិ ។ តំ
 អតិក្កាមយតោ ទេទនកំ ចាចិត្តិយន្តំ ។

(៣៨៣) ឯសីទនំ នាម សទសំ វុច្ចតិ ។ ការ-
 យមាទេនាតិ ករោន្តោ វា ការាបេន្តោ វា ។ បមាណីកំ
 ការេតតំ ។ តត្រិទំ បមាណំ ធីយសោ ទ្វេ វិទត្តិយោ
 សុគតវិទត្តិយា តិរិយំ ធីយឡំ ទសាវិទត្តិ ។ តំ
 អតិក្កាមេត្វា ករោតិ វា ការាបេតិ វា បយោតេ
 ទុក្កនំ បដិលាភេន ធីទ្ធិត្វា ចាចិត្តិយំ ទេសេតតំ ។

(៣៨៤) អត្តនា វិប្បកតំ អត្តនា បរិយោសា-
 បេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អត្តនា វិប្បកតំ
 បរេហិ បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
 បរេហិ វិប្បកតំ អត្តនា បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ

វិទ្យាបិដក មហាវគ្គ

ឡូដាយខែបំពេញនិស័ទនៈ ១ ចំណាមទៀត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ឧប្បស័រដង្ហែងឡើងឡូសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនឹងឲ្យគេធ្វើសំពត់និស័ទនៈត្រូវឲ្យគេធ្វើឲ្យត្រូវនឹងប្រមាណ ។ ឯប្រមាណក្នុងសំពត់និស័ទនៈនោះយ៉ាងនេះ គឺបណ្តោយ ២ ចំណាម ទទឹង ១ ចំណាមកន្លះ នឹងដាយ ១ ចំណាម ដោយចំណាមព្រះសុគត ។ (បើភិក្ខុធ្វើ) ឲ្យកន្លងហួសពីនោះទៅត្រូវឆ្លងកបាបិត្តិយ ។

(៣៨៣) ដែលហៅថា សំពត់និស័ទនៈនោះ គឺសំដៅយកសំពត់និស័ទនៈដែលមានដាយ ។ ពាក្យថា ឲ្យគេធ្វើ គឺធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ។ ភិក្ខុត្រូវធ្វើឲ្យត្រូវនឹងប្រមាណ ។ ឯប្រមាណក្នុងសំពត់និស័ទនៈនោះយ៉ាងនេះ គឺបណ្តោយ ២ ចំណាម ទទឹង ១ ចំណាមកន្លះ នឹងដាយ ១ ចំណាម ដោយចំណាមព្រះសុគត ។ ភិក្ខុធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ឲ្យកន្លងហួសប្រមាណនោះទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ ភិក្ខុត្រូវកាត់សំពត់និស័ទនៈក្នុងខណៈដែលបានមក ហើយសឹមសំដង្ហែងអាបត្តិបាបិត្តិយចេញ។

(៣៨៤) សំពត់និស័ទនៈដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យសម្រេចខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាបិត្តិយ ។ សំពត់និស័ទនៈដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាបិត្តិយ ។ សំពត់និស័ទនៈដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យសម្រេចខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិ

បាចិត្តិយកណ្តោ រេនេវត្តស្ស សត្តមសំព្វបទស្ស អនាបត្តិវាចា

ចាចិត្តិយស្ស ។ បរេហំ វិប្បកតំ បរេហំ បរិយោសា-
 បេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញាស្សត្ថាយ ករោតិ
 វា កាវាបេតិ វា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អញ្ញោន កតំ
 បដិលភិក្ខុ បរិកុញ្ញតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[៣៨៥] អនាបត្តិ បមាណីកំ ករោតិ ឧនកំ
 ករោតិ អញ្ញោន កតំ បមាណាភិក្កន្ធនំ បដិលភិក្ខុ
 ធិទ្ធិត្វា បរិកុញ្ញតិ វីតានំ វា កុម្មត្តរណំ វា សាលាប្បា-
 ការំ វា ភិសី វា តិម្លោហានំ វា ករោតិ ឧម្មត្តកស្ស
 អាទិកម្ម្ហកស្សតិ ។

សត្តមសំព្វបទំ និដ្ឋិតំ ។

បាបិត្តិយកណ្ណ រតនវិគ្គ សិក្ខាបទទី ៧ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

បាបិត្តិយ ។ សំពត់និស័ទនៈដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ក៏ក្នុងអ្នក
ដទៃទៀតសម្រេច ត្រូវអាបត្តិបាបិត្តិយ ។ ក៏ក្នុងធម៌ដ៏ក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ដើម្បី
អ្នកដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ក៏ក្នុងបុគ្គលដែលបុគ្គលដទៃ
ធ្វើហើយ (យកមក) ប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

(៣៨៥) វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៦ យ៉ាង)
គឺក៏ក្នុងសំពត់និស័ទនៈត្រូវតាមប្រមាណ ១ ក៏ក្នុងសំពត់និស័ទនៈថយចុះ
ពីប្រមាណ ១ ក៏ក្នុងបុគ្គលដែលអ្នកដទៃធ្វើឲ្យលើសហួស
ប្រមាណ ហើយកាត់ចេញទើបប្រើប្រាស់ ១ ក៏ក្នុងសំពត់និស័ទនៈឲ្យ
ជាពិតនក្តី ឲ្យជាកម្រាលផែនដីក្តី ឲ្យជារនាំងក្តី ឲ្យជាពូកក្តី ឲ្យជា
ខ្នើយក្តី ១ ក៏ក្នុងគិលាន ១ ក៏ក្នុងដើមបញ្ចាតិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៧ ចប់ ។

អង្គប្រជុំសិក្សាបទី

[៣៨៦] តេជ សមយេន តុទ្ធា ភគវា សាវត្ថយំ
វិហាតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេជ
ខោ បន សមយេន ភគវតា ភិក្ខុនំ កណ្តាប្បដិច្ចាទិ
អនុញ្ញតា ហោតិ ។ ធាតុយា ភិក្ខុ ភគវតា
កណ្តាប្បដិច្ចាទិ អនុញ្ញតាតិ អប្បមាណីកាយោ កណ្តា-
ប្បដិច្ចាទិយោ ជាវន្តិ បុរោហិតិ បច្ឆតោហិតិ អាកុឡន្តា
អាហិណ្ឌូន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ចា ។ បេ ។
តេ ឧដ្ឋាយន្តិ ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ កថំ ហិ នាម
ធាតុយា ភិក្ខុ អប្បមាណីកាយោ កណ្តាប្បដិច្ចាទិយោ
ជាវស្សន្តិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខុវេ អប្បមាណី-
កាយោ កណ្តាប្បដិច្ចាទិយោ ជាវថាតិ ។ សច្ចំ
ភគវតិ ។ វិគរហិ តុទ្ធា ភគវា កថំ ហិ នាម
តុម្ហេ មោយបុរិសា អប្បមាណីកាយោ កណ្តាប្បដិច្ចា-
ទិយោ ជាវស្សន្តិ នេតំ មោយបុរិសា អប្បសង្ខាទំ វា
បសាទាយ បសង្ខាទំ វា ភិយ្យោកាវាយ ។ បេ ។ ឯវត្ថុ

សិក្ខាបទទី ៨

[៣៨៦] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្ត
ជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគបានអនុញ្ញាតសំពត់សម្រាប់គ្របកម (ជាដើម) ដល់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតគ្នាថា សំពត់សម្រាប់គ្របកមព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគទ្រង់បានអនុញ្ញាតហើយ ។ ក៏ប្រើប្រាស់ទូរសំពត់សម្រាប់គ្រប
កមទាំងឡាយមិនសមប្រមាណ ទាញពីមុខខ្លះពីក្រោយខ្លះហើយចេញ
ដើរទៅ ។ ពួកភិក្ខុណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោល
ទោស គំរង្សៀល បន្ទះបង្ហាត់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនគួរនឹងប្រើប្រាស់សំពត់
សម្រាប់គ្របកមមិនសមប្រមាណសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់
សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយប្រើប្រាស់សំពត់សម្រាប់
គ្របកមទាំងឡាយមិនសមប្រមាណ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូល
ថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
បន្ទោសថា នៃពួកមោឃបុរស អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹងប្រើប្រាស់សំពត់
សម្រាប់គ្របកម មិនសមប្រមាណទេ នៃពួកមោឃបុរស អំពើនេះ
មិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬនាំពួកជនដែល
ជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ

បាចិន្ទិយកណ្តែ រាសត្តស្ស អដ្ឋមសិក្ខាបទស្ស បញ្ញត្តិ

បទ ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យេថ កណ្តា-
 ប្បដិច្ចានី បទ ភិក្ខុនា ការយមាទេន បមាណីកា
 ការេតព្វា ។ តត្រិនំ បមាណំ ទីយសោ ចតស្សោ
 វិនត្តិយោ សុគតវិនត្តិយា តិរិយំ ទ្វេ វិនត្តិយោ ។
 តំ អតិក្កាមយតោ ធននតំ ចាចិត្តិយង្គិ ។

(៣៨៧) កណ្តាប្បដិច្ចានី នាម យស្ស អនោនាភិ
 ឧត្តជាទុមណ្ឌលំ កណ្តា វា បិដ្ឋកា វា អស្សរេ វា
 វុល្លកច្ឆោ វា អាពាដោ តស្ស បដិច្ចាននត្ថាយ ។
 ការយមាទេនាតិ តរោច្ឆោ វា ការាបេច្ឆោ វា ។
 បមាណីកា ការេតព្វា ។ តត្រិនំ បមាណំ ទីយសោ
 ចតស្សោ វិនត្តិយោ សុគតវិនត្តិយា តិរិយំ ទ្វេ
 វិនត្តិយោ ។ តំ អតិក្កាមេត្វា ករោតិ វា ការាបេតិ
 វា បាយោកេ ធុក្កដំ បដិលាភេន ធិន្ទិត្វា ចាចិត្តិយំ
 ធនេសតព្វំ ។

(៣៨៨) អត្តនា វិប្បកតំ អត្តនា បរិយោសាបេតិ
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អត្តនា វិប្បកតំ បរេហិ

បាចិណ្ឌុយកណ្ត រកនវត្ថុ សិក្ខាបទទី ៨ សេចក្តីបញ្ញត្តិ

អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុឲ្យគេ
ធ្វើសំពត់សម្រាប់គ្របកម្ម ត្រូវឲ្យគេធ្វើឲ្យត្រូវនឹងប្រមាណ ។ ឯប្រមាណ
ក្នុងសំពត់សម្រាប់គ្របកម្មនោះ យ៉ាងនេះ គឺបណ្តោយ ៤ ចំអាម
ទទឹង ២ ចំអាម ដោយចំអាមព្រះសុគត ។ បើភិក្ខុធ្វើឲ្យកន្លងហួសប្រ-
មាណនោះទៅ ត្រូវទោសកបាចិត្តិយ ។

(៣៨៧) សំពត់ដែលគេធ្វើដើម្បីបិទ ឬគ្របនូវអាពាធ គឺកម
ប្បរមាសក្តី បូសតូចក្តី ទឹកវង់ក្តី បូសធំក្តី តាំងពីខាងក្រោមដុតចុះមក
តាំងពីមណ្ឌលជង្គង់ឡើងទៅរបស់ភិក្ខុ ហៅថាសំពត់សម្រាប់គ្របកម្ម ។
ពាក្យថា ឲ្យគេធ្វើ គឺធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ។ ភិក្ខុត្រូវឲ្យគេធ្វើឲ្យ
ត្រូវនឹងប្រមាណ ។ ឯប្រមាណក្នុងសំពត់សម្រាប់គ្របកម្មនោះយ៉ាងនេះ
គឺបណ្តោយ ៤ ចំអាម ទទឹង ២ ចំអាម ដោយចំអាមព្រះសុគត ។
ភិក្ខុធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ឲ្យកន្លងហួសប្រមាណនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ
ក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ ភិក្ខុត្រូវកាត់សំពត់សម្រាប់គ្របកម្មក្នុងខណៈដែល
បានមក ហើយសឹមសំដែងអាបត្តិបាចិត្តិយចេញ ។

(៣៨៨) សំពត់សម្រាប់គ្របកម្មដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុ
ឲ្យសម្រេចខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សំពត់សម្រាប់គ្របកម្មដែល

វិទ្យាបិដកេ មហាវិក្កេ

បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ បរេហិ
 វិប្បកតំ អត្តនា បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
 បរេហិ វិប្បកតំ បរេហិ បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញាស្សត្វាយ ករោតិ វា កាវាបេតិ វា
 អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អញ្ញោ កតំ បដិលភិក្ខុ
 បរិកុញ្ញតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

(៣៨៩) អនាបត្តិ បមាណីកំ ករោតិ ឧនកំ
 ករោតិ អញ្ញោ កតំ បមាណាតិក្កន្ធគំ បដិលភិក្ខុ
 ធិដ្ឋិតា បរិកុញ្ញតិ វីតាធំ វា កុម្មត្តរណំ វា សាលាប្បការំ
 វា ភិសី វា តិម្លោហធំ វា ករោតិ ឧម្មត្តកស្ស
 អាទិកម្មកស្សតិ ។

អដ្ឋមសិក្ខបទំ និដ្ឋិតំ ។

វិទ្យាបិដក មហាវិភង្គ

ខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

សំពត់សម្រាប់គ្របកម្មដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យសម្រេច
 ខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សំពត់សម្រាប់គ្របកម្មដែលអ្នកដទៃធ្វើ
 មិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃទៀតសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

ភិក្ខុធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ដើម្បីប្រយោជន៍អ្នកដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

ភិក្ខុបានសំពត់សម្រាប់គ្របកម្ម ដែលអ្នកដទៃធ្វើហើយ (យកមក) ប្រើ
 ប្រាស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

(៣៨៩) ព្រះដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិទ្ធិបទនេះមាន ៦ យ៉ាង)

គឺភិក្ខុធ្វើសំពត់សម្រាប់គ្របកម្មត្រូវតាមប្រមាណ ១ ភិក្ខុធ្វើសំពត់សម្រាប់
 គ្របកម្មថយចុះពីប្រមាណ ១ ភិក្ខុបានសំពត់សម្រាប់គ្របកម្មដែលអ្នក
 ដទៃធ្វើឲ្យកន្លងហួសប្រមាណហើយកាត់ចេញ ទើបប្រើប្រាស់ ១ ភិក្ខុធ្វើ
 សំពត់សម្រាប់គ្របកម្មឲ្យជាពិតៗក្តី ជាគ្រឿងកម្រាលផែនដីក្តី ជារនាំង
 ក្តី ជាពូកក្តី ជាឡើយក្តី ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

ឆរិមសិក្ខាបទំ

(៣៩០) តេន សមយេន ពុទ្ធា ភគវា សាវត្ថយំ
វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ចោ បន សមយេន ភគវតា ភិក្ខុនំ វស្ស័កសាដិកា
អនុញ្ញាតា ហោតិ ។ ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុ ភគវតា វស្ស័-
កសាដិកា អនុញ្ញាតាតិ អប្បមាណិកាយោ វស្ស័ក-
សាដិកាយោ ធាវេន្តិ បុរោតាថិ បច្ឆតោថិ អាកឡន្តា
អាហិណ្ឌាន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ
ឧដ្ឋាយន្តិ ជីយន្តិ វិចាចេន្តិ កថំ ហិ ធាម ធម្មត្ថិយា
ភិក្ខុ អប្បមាណិកាយោ វស្ស័កសាដិកាយោ
ធាវេស្សន្តិ ។ បេ ។ សព្វំ កំរ តុម្ភេ ភិក្ខុវេ អប្បមា-
ណិកាយោ វស្ស័កសាដិកាយោ ធាវេថាតិ ។ សព្វំ
ភគវតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធា ភគវា កថំ ហិ ធាម តុម្ភេ
មោយបុរិសា អប្បមាណិកាយោ វស្ស័កសាដិកាយោ
ធាវេស្សថេ នេតំ មោយបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសា-
នាយ បសន្នានំ វា កិយ្យោភាវយ ។ បេ ។ ឯវេក្ខ

សិក្ខាបទទី ៩

(៣៩០) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគកាលគង់នៅវត្តជេត-
ពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង សំពត់
វស្សិកសាដកព្រះដ៏មានព្រះភាគបានអនុញ្ញាតហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។
ឯពួកធួត្តិយភិក្ខុគិតគ្នាថា សំពត់វស្សិកសាដកព្រះដ៏មានព្រះភាគបាន
អនុញ្ញាតហើយ ។ ក៏ប្រើប្រាស់សំពត់វស្សិកសាដកមិនសមប្រមាណ ទាញ
ពីមុខខ្លះពីក្រោយខ្លះហើយចេញដើរទៅ ។ ពួកភិក្ខុណា មានសេចក្តីប្រាថ្នា
តិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្ហាត់ថា ពួកធួ-
ត្តិយភិក្ខុមិនគួរនឹងប្រើប្រាស់សំពត់វស្សិកសាដកមិនសមប្រមាណ ។ សោះ
។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំង
ឡាយប្រើប្រាស់សំពត់វស្សិកសាដក មិនសមប្រមាណ ពិតមែនឬ ។
ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រាស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏-
មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នៃពួកមោឃបុរស អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹង
ប្រើប្រាស់សំពត់វស្សិកសាដក មិនសមប្រមាណទេ នៃពួកមោឃបុរស
អំពើនេះមិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬនាំពួក
ជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ

វិទ្យាបិដកេ មហាវិភង្គោ

បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យេ វស្សកសា
 ដកំ បន ភិក្ខុនា ការយមាទេន បមាណីកា
 ការេតត្វា ។ តត្រិទំ បមាណំ ទីយសោ ធិ វិទត្តិយោ
 សុគតវិទត្តិយា តិវិយំ អធិតេយ្យា ។ តំ អតិក្កាម
 យតោ ធិទេនកំ ចាចិត្តិយន្តំ ។

[៣៧១] វស្សកសាដិកា នាម វស្សនស្ស
 ចាតុម្ហាសត្ថាយ ។ ការយមាទេនាតិ ករោនោ វា
 ការាបេនោ វា ។ បមាណីកា ការេតត្វា ។ តត្រិទំ
 បមាណំ ទីយសោ ធិ វិទត្តិយោ សុគតវិទត្តិយា តិវិយំ
 អធិតេយ្យា ។ តំ អតិក្កាមេត្វា ករោតិ វា ការាបេតិ
 វា បយោគេ ឧក្កដំ បដិលាភេន ធិទ្ធិត្វា ចាចិត្តិយំ
 ទេសេតតំ ។

[៣៧២] អត្តនា វិប្បកតំ អត្តនា បរិយោសាបេតិ
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អត្តនា វិប្បកតំ បរេហិ បរិ-
 យោសាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ បរេហិ វិប្បកតំ

វិធីបំណង មហាវិក័ត

ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសំពត់វស្សិកសាដក ត្រូវឲ្យគេធ្វើឲ្យត្រូវនឹងប្រមាណ ។ ឯប្រមាណក្នុងសំពត់វស្សិកសាដកនោះយ៉ាងនេះ គឺបណ្តោយ ៦ ចំអាម ទទឹង ២ ចំអាមកន្លះ ដោយចំអាមព្រះសុគត ។ បើភិក្ខុធ្វើឲ្យកន្លងហួសប្រមាណនោះទៅ ត្រូវឆេនកបាចិត្តិយ ។

(៣៩១) ដែលហៅថា សំពត់វស្សិកសាដកនោះ គឺសំពត់ដែលភិក្ខុធ្វើសម្រាប់បង្កូតទឹកភ្លៀងអស់៤ ខែនៃវស្សានរដូវ ។ ពាក្យថា ឲ្យគេធ្វើ គឺធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ។ ភិក្ខុត្រូវឲ្យគេធ្វើឲ្យត្រូវតាមប្រមាណ ។ ឯប្រមាណក្នុងសំពត់វស្សិកសាដកនោះយ៉ាងនេះ គឺបណ្តោយ ៦ ចំអាម ទទឹង ២ ចំអាមកន្លះ ដោយចំអាមព្រះសុគត ។ បើភិក្ខុធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ឲ្យកន្លងហួសប្រមាណនោះទៅ ត្រូវអាបត្តិទុកដក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ ភិក្ខុត្រូវកាត់សំពត់វស្សិកសាដកក្នុងខណៈដែលបានមក ហើយសិមសំដែងអាបត្តិបាចិត្តិយចេញ ។

(៣៩២) សំពត់វស្សិកសាដកដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យសម្រេចដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សំពត់វស្សិកសាដកដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សំពត់វស្សិកសាដកដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យសម្រេច

ពាចិត្តិយកណ្តោ រតនវគ្គស្ស នវមសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តិវារោ

អត្តនា បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ បរេហំ
វិប្បកតំ បរេហំ បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។
អញ្ញស្សត្ថាយ កកោតិ វា កាកាបេតិ វា អាបត្តិ ទុក្ក-
ដស្ស ។ អញ្ញោន កតំ បដិលភិក្ខា បរិកុញ្ញតិ អាបត្តិ
ទុក្កដស្ស ។

[៣៩៣] អនាបត្តិ បមាណីកំ កកោតិ ឧនកំ
កកោតិ អញ្ញោន កតំ បមាណាតិក្កនំ បដិលភិក្ខា
ធិដ្ឋិតា បរិកុញ្ញតិ វិតានំ វា កុម្មត្តរណំ វា សាណីប្បា-
ការំ វា ភិសី វា តម្លោហានំ វា កកោតិ ឧម្មត្តកស្ស
អាទិកម្មកស្សតិ ។

នវមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

បាចិត្តិយកណ្ណ គេនវត្ថុ សិក្ខាបទទី ៩ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

ដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ សំពត់វស្សិកសាដកដែលអ្នកដទៃធ្វើ
មិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃទៀតសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។
ភិក្ខុធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ដើម្បីប្រយោជន៍អ្នកដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។
ភិក្ខុបានសំពត់វស្សិកសាដកដែលអ្នកដទៃធ្វើហើយ (យកមក) ប្រើប្រាស់
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

(៣៩៣) វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៦ យ៉ាង)
គឺភិក្ខុធ្វើសំពត់វស្សិកសាដកត្រូវតាមប្រមាណ ១ ភិក្ខុធ្វើសំពត់វស្សិកសា-
ដកថយចុះពីប្រមាណ ១ ភិក្ខុបានសំពត់វស្សិកសាដកដែលអ្នកដទៃធ្វើឲ្យ
ហួសប្រមាណ ហើយ (យកមក) កាត់ចេញ ទើបប្រើប្រាស់ ១ ភិក្ខុ
ធ្វើសំពត់វស្សិកសាដក (នោះ) ឲ្យជាពិតានក្តី ជាកម្រាលផែនដីក្តី
ជារនាំងក្តី ជាពូកក្តី ជាខ្នើយក្តី ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៩ ចប់ ។

ទស្សនកិច្ចបទ

[៣៩៤] តេជ សមយេន ពុទ្ធា កកវា សាវត្ថុយំ
វិហារតិ ជេតវនេ អនាថិបិណ្ឌិតស្ស អារាមេ ។
តេជ ខេ មន សមយេន អាយស្មា នន្ទោ កក-
វតោ ហត្ថប្បាប្បតោ អភិរូទោ ហោតិ នេស្សនីយោ
ពាសាធិកោ ចតុរុទ្ទលោមកោ កកវតោ ។ សោ
សុតតថិវប្បមាលំ ចីវរំ ជារតិ ។ អន្តសំសុ ខេ
ថេរា ភិក្ខុ អាយស្មន្តំ នន្តំ ទ្វារតោ ។ អានច្ចន្តំ
និស្វាន កកវា អានច្ចន្តីតិ អាសនា វុដ្ឋហន្តំ ។ តេ
ឧបកតំ សញ្ញានិក្ខា ឧដ្ឋាយន្តំ ជីយន្តំ វិចារេន្តំ កេចំ
ហំ នាម អាយស្មា នន្ទោ សុតតថិវប្បមាលំ ចីវរំ
ជារស្សនីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិវ ភ្នំ នន្ត សុតតថិវប្ប-
មាលំ ចីវរំ ជារសីតិ ។ សច្ចំ កកវាតិ ។ វិគរហំ ពុទ្ធា
កកវា កេចំ ហំ នាម ភ្នំ នន្ត សុតតថិវប្ប-
មាលំ ចីវរំ ជារស្សសិ នេតំ នន្ត អប្បសន្នានំ វា

សិក្ខាបទទី ១០

(៣៩៤) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេត-
ពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ព្រះនន្ទដ៏
មានអាយុ ជាបុត្តនៃព្រះមាតុញ្ញនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ មានរូបល្អគួរនឹង
មើលមើល នាំឲ្យជ្រះថ្លា មានកំពស់ទាបជាងព្រះដ៏មានព្រះភាគ ៤ ធ្លាប់ ។
ព្រះនន្ទនោះទ្រង់ចំរើប៉ុនគ្នានឹងចំរើព្រះសុគត ។ ពួកភិក្ខុជាថេរបានឃើញ
ព្រះនន្ទដ៏មានអាយុ ដើរមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយក៏នាំគ្នាត្រេក
ទៀងអំពីសារនៈ ដោយគិតថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធដ៏ណើរមក ។
លុះព្រះនន្ទចូលមកជិតហើយ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ស្គាល់ច្បាស់ ទើបពោល
ទោស គិតដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា ព្រះនន្ទដ៏មានអាយុមិនគួរនឹងប្រើប្រាស់
ចំរើប៉ុនចំរើព្រះសុគតសោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា នៃនន្ទ
ពួកអ្នកឯងប្រើប្រាស់ចំរើប៉ុនចំរើព្រះសុគត ពិតមែនឬ ។ ព្រះនន្ទនោះ
ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់
ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នៃនន្ទ អ្នកឯងមិនគួរនឹងប្រើប្រាស់ចំរើប៉ុន
ចំរើព្រះសុគតទេ នៃនន្ទ អំពើនេះមិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា

បាចិត្តិយកណ្តោ រតនវគ្គសូត្រ ទសបសិក្ខុបទសូត្រ បញ្ចត្តិ

បសាទាយ បសុដ្ឋានំ វា ភិយ្យេកាវាយ ។ បេ ។
 ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ
 យោ បន ភិក្ខុ សុកតចីវរប្បមាណំ បីវំ កាវេយ្យ
 អតិវេកំ វា ធនេនកំ ចាចិត្តិយំ ។ តត្រិទំ សុកតស្ស
 សុកតចីវរប្បមាណំ ធិយសោ នវ វិទត្តិយោ សុក-
 តវិទត្តិយា តិវិយំ ន វិទត្តិយោ ។ ឥទំ សុកតស្ស
 សុកតចីវរប្បមាណាន្តំ ។

(៣៩៥) យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថេ អធិប្បតោ ភិក្ខុតិ ។
 សុកតចីវរប្បមាណំ នាម ធិយសោ នវ វិទត្តិយោ
 សុកតវិទត្តិយា តិវិយំ ន វិទត្តិយោ ។ កាវេយ្យាតិ
 ករោតិ វា កាវេយតិ វា បយោគេ ឧត្តង្គំ បដិលាភេន
 ធិទ្ធិត្វា ចាចិត្តិយំ ទេសេតព្វំ ។

(៣៩៦) អត្តនា វិប្បកតំ អត្តនា បរិយោសាបេតិ
 អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ អត្តនា វិប្បកតំ បរេហំ បរិ-
 យោសាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។ បរេហំ វិប្បកតំ
 អត្តនា បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ ចាចិត្តិយស្ស ។

បាចិត្តិយកណ្ណ រតនវត្ត សិក្ខាបទទី ១០ សេចក្តីបញ្ញត្តិ

ឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ មាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទ នេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយឲ្យគេធ្វើចីវររបស់ព្រះសុគតឬជំងឺ ត្រូវ ឆេទនកបាចិត្តិយ ។ ឯប្រមាណសុគតចីវររបស់ព្រះសុគតនោះយ៉ាងនេះ គឺបណ្តោយ ៩ ចំអាម ទទឹង ៦ ចំអាម ដោយចំអាមព្រះសុគត ។ នេះជា ប្រមាណសុគតចីវររបស់ព្រះសុគត ។

(៣៩៥) ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទ ទី ១ នៃបារាជិកកណ្ណ ។ ដែលហៅថា ប្រមាណសុគតចីវរ គឺបណ្តោយ ៩ ចំអាម ទទឹង ៦ ចំអាម ដោយចំអាមព្រះសុគត ។ ពាក្យថា ឲ្យគេធ្វើ គឺភិក្ខុធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ត្រូវអាបត្តិទុកដក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ ភិក្ខុត្រូវកាត់ ចីវរក្នុងខណៈដែលបានមក ហើយសឹមសំដែងអាបត្តិបាចិត្តិយចេញ ។

(៣៩៦) ចីវរដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យសម្រេចដោយ ខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ចីវរដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុ ឲ្យអ្នកដទៃសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ចីវរដែលអ្នកដទៃធ្វើ មិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យសម្រេចដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

វិទ្យាបិដកេ មហាវិក្កោ

បរេហំ វិប្បកតំ បរេហំ បរិយោសាបេតិ អាបត្តិ
 ចាចិត្តិយស្ស ។ អញ្ញាស្សត្ថាយ ករោតិ វា កាវា-
 បេតិ វា អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អញ្ញោន កតំ
 បដិលកិត្វា បរិកុញ្ញតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[៣៩៧] អនាបត្តិ ឱនកំ ករោតិ អញ្ញោន កតំ
 បដិលកិត្វា ធិដ្ឋិត្វា បរិកុញ្ញតិ វិតានំ វា កុម្មត្តរណំ វា
 សាណិប្បាការំ វា ភិសី វា តិម្លោហានំ វា ករោតិ
 ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មត្តកស្សតិ ។

។សមស្សបទំ ឧដ្ឋិតំ ។

រកេវិញ្ញោ ឧវិហោ ។

តស្សទ្វានំ

រញ្ញោ ច រតនំ សន្តំ សូចិ មញ្ញញ្ច ត្វលីកំ

និសីទនញ្ច កណ្តាញ្ច វស្សីកា សុគតេន ចាតិ ។

វិធីបិណ្ឌ មហាវិញ្ញាណ

ចំរើដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនបានស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃទៀតសម្រេចឲ្យ ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ដើម្បីប្រយោជន៍អ្នកដទៃ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុបានចំរើដែលអ្នកដទៃធ្វើហើយ (យកមក) ប្រើប្រាស់
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

(៣៩៧) វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥ យ៉ាង)
គឺភិក្ខុធ្វើចំរើរបស់ចុះពីប្រមាណ ១ ភិក្ខុបានចំរើដែលអ្នកដទៃធ្វើហើយ
(យកមក) កាត់ចេញ ទើបប្រើប្រាស់១ ភិក្ខុធ្វើចំរើនោះ ឲ្យជាពិការ
ក្តី ជាកម្រាលផែនដីក្តី ជារនាំងក្តី ជាពូកក្តី ជាឡើយក្តី១ ភិក្ខុឆត១
ភិក្ខុដើមបញ្ចត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ១០ ចប់ ។
រតនវិញ្ញាណ ៩ ចប់ ។

ឧទាននៃរតនវិញ្ញាណៈ (មាន ១០ សិក្ខាបទ) គឺ

- រាជសិក្ខាបទ ១ រតនសិក្ខាបទ ១
- សុទ្ធសិក្ខាបទ ១ សូចិសិក្ខាបទ ១
- មញ្ញសិក្ខាបទ ១ តូលិកសិក្ខាបទ ១
- និសីទនសិក្ខាបទ ១ កណ្ឌសិក្ខាបទ ១
- វស្សិកសិក្ខាបទ ១ សុគតសិក្ខាបទ ១ ។

បាចិត្តិយកណ្តំ កេតវិភុទ្ធ ឧបេសិក្ខបទស្ស ឧទេសវិសាគំ

[៣៩៨] ឧដ្ឋជ្ជា ខោ កាយស្មន្តោ ម្លេនុតំ ចាចិត្តិយា
 ធម្មា ។ កត្តាយស្មន្តោ បុប្ផាមិ កក្ខិត្ត បរិសុទ្ធា
 ទុតិយម្បំ បុប្ផាមិ កក្ខិត្ត បរិសុទ្ធា កតិយម្បំ បុប្ផាមិ
 កក្ខិត្ត បរិសុទ្ធា បរិសុទ្ធភ្នាយស្មន្តោ តស្មា តុល្លា ។
 ឯវមេតំ ជារយាមីតំ ។

បាចិត្តិយកណ្តំ និដ្ឋិតំ ។

បាចិត្តិយកណ្ណ ភគវគ្គ សិក្ខាបទី ១០ ខណ្ឌសាខ

(៣៩៨) បតិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិបាចិត្តិយ
 ទាំង៩២ ខ្ញុំបានសំដែងរួចហើយ ។ ខ្ញុំសូមសួរអស់លោកដ៏មានអាយុក្នុង
 អាបត្តិទាំងនោះ លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសូមសួរ
 វារៈជាគំរប់ពីរដងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសូមសួរ
 អស់វារៈជាគំរប់បីដងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ លោក
 ដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សុទ្ធតែជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយ ក្នុងអាបត្តិទាំងនេះ
 ព្រោះហេតុនោះបានជាអស់លោកស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តី
 បរិសុទ្ធនេះ ដោយការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះឯង ។

បាចិត្តិយកណ្ណ ចប់ ។

បាដិទេសនីយកណ្តំ

ឥមេ ខោ បនាយស្មន្តោ ចត្តារោ ចាដិទេសនីយា

ធម្មា ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆន្តំ ។

បរិមសិក្ខាបទំ

[៣៩៩] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភគវា សាវត្ថយំ
វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន អញ្ញាតារា ភិក្ខុនី សាវត្ថយំ
បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បដិក្កមនកាលេ អញ្ញាតរំ ភិក្ខុ
បស្សិត្វា ឯតទរោច ហន្តយ្យ ភិក្ខុំ បដិក្កណាតិ ។
សុដ្ឋុ ភគិនីតិ សព្វេ វ អក្កហេសិ ។ សា ឧបកដ្ឋេ
កាលេ ធាសត្ថិ បិណ្ឌាយ ចរិតុំ ធិន្ទភត្តា អហោសិ ។
អថខោ សា ភិក្ខុនី ធុតិយម្បិ ធិវសំ ។ បេ ។
តតិយម្បិ ធិវសំ សាវត្ថយំ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បដិក្កម-
នកាលេ តំ ភិក្ខុំ បស្សិត្វា ឯតទរោច ហន្តយ្យ

បាដិទេសនីយកណ្ណ

បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិបាដិទេសនីយៈ ទាំង៤នេះ
តែងមកកាន់ឧទេស ។

សិក្ខាបទទី ១

(៣៩៩) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្ត
ជេតពាន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះ
ឯង មានភិក្ខុនី ១ រូបទៅបិណ្ឌបាត ក្នុងក្រុងសាវត្ថី កាលដែលត្រឡប់
មកវិញ បានឃើញភិក្ខុ ១ រូប ហើយបាននិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រ
លោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់ទទួលចង្ហាន់សិន ។ ភិក្ខុនោះតបថា
នែនាង ប្រពៃហើយ ។ ក៏ទទួលយកចង្ហាន់ទាំងអស់ ។ កាលបើវេលា
ដិត (ថ្ងៃត្រង់ហើយ) ភិក្ខុនីនោះក៏មិនអាចនឹងដើរទៅបិណ្ឌបាតបានឡើយ
ក៏ដាច់ចង្ហាន់ ។ លុះគ្រាខាងក្រោយមក ភិក្ខុនីនោះទៅបិណ្ឌបាត
ក្នុងក្រុងសាវត្ថី អស់ថ្ងៃជាគំរប់ពីរដងផង ។ បេ ។ អស់ថ្ងៃជាគំរប់
បីដងផង ក្នុងវេលាដែលត្រឡប់មកវិញ ក៏បានឃើញភិក្ខុនោះទៀត
ហើយបាននិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់

បាធិទេសនីយកណ្តោ បឋមសិក្ខាបទស្ស ទី១៦

ភិក្ខុំ បដិក្កល្យាភិ ។ សុច្ឆ ភិក្ខុនីតិ សព្វេ ។ អត្តហេសិ ។
 សា ឧបកដ្ឋេ កាលេ ជាសត្វំ បិណ្ឌាយ ចរិតំ
 ធិន្ទកត្តា អហោសិ ។ អថោ សា ភិក្ខុនី ចតុត្ថ
 ធិវេស វដិយាយ បវេជ្ជន្តិ កច្ចតិ ។ សេដ្ឋី កហបតិ
 រថេន បដិបទំ អាគច្ឆន្តោ តំ ភិក្ខុនី ឯតទរោច អបេ-
 ហាយ្យេតិ ។ សា ឡិក្កមន្តិ តត្ថេវ បរិបតិ ។ សេដ្ឋី
 កហបតិ តំ ភិក្ខុនី ខមាបេសិ ខមាហាយ្យេ មយាសិ
 ចាតិតាតិ ។ ជាហំ កហបតិ តយា ចាតិតា អបិច
 អហមេវ ធុព្វលាតិ ។ កិស្សបន ភ្នំ អយ្យេ ធុព្វលាតិ ។
 អថោ សា ភិក្ខុនី សេដ្ឋីស្ស កហបតិស្ស ឯតមត្តំ
 អាភេចេសិ ។ សេដ្ឋី កហបតិ តំ ភិក្ខុនី យវំ នេត្តា
 កោដេត្តា ឧជ្ឈ្យាយតិ ជ័យតិ វិចារេតិ កបំ ហិ ជាម
 កដ្ឋន្តា ភិក្ខុនីយា ហត្ថតោ អាមិសំ បដិក្កហេស្សន្តិ

ពាង្គទេសន័យកណ្តុ សិក្សាបទទី ១ និទាន

ទទួលយកចម្លងនៃសិន ។ ភិក្ខុនោះតបថា នៃនាង ប្រពៃហើយ ។ ក៏
 ទទួលយកចម្លងនៃទាំងអស់ ។ កាលបើវេលាជិត (ថ្ងៃត្រង់ហើយ)
 ភិក្ខុនីនោះក៏មិនអាចនឹងដើរទៅបិណ្ឌបាតបានឡើយ ក៏ដាច់ចម្លង ។
 លំដាប់នោះ លុះដល់ថ្ងៃទី ៤ ភិក្ខុនីនោះក៏ធ្វើឆោងដើរទៅតាមច្រក ។
 មានសេដ្ឋីគហបតីម្នាក់ កាលបររថមកដល់ផ្លូវប្រសព្វគ្នា ក៏បាននិយាយ
 ភាគនេះនឹងភិក្ខុនីនោះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកចូរបៀសចេញ ។
 ភិក្ខុនីនោះកាលបៀសចេញទៅក៏ដួលជិតកន្លែងនោះឯង ។ សេដ្ឋីគហ-
 បតីក៏បានញ័រនឹងភិក្ខុនីនោះឲ្យអត់ទោសថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោក
 មេត្តាអត់ទោស (ដ្បិត) លោកម្ចាស់ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យដួលហើយ ។ ភិក្ខុនី
 នោះតបថា នៃគហបតី ខ្លួនអាត្មា អ្នកឯងនឹងបានធ្វើឲ្យដួលក៏ទេ ខ្លួន
 អាត្មាជាស្រីមានកំលាំងអន់ស្រាប់ទេតើ ។ សេដ្ឋីគហបតីសួរថា បពិត្រ
 លោកម្ចាស់ ព្រោះហេតុអ្វីបានជាលោកមានកំលាំងអន់ថយ ។ ឧណៈនោះ
 ភិក្ខុនីនោះ ក៏បានប្រាប់សេចក្តីនេះដល់សេដ្ឋីគហបតី (ដោយសព្វ
 គ្រប់) ។ សេដ្ឋីគហបតីក៏បាននាំយកភិក្ខុនីនោះ ទៅឯផ្ទះឲ្យឆាន់ចម្លង
 រួចហើយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តិចបន្តួចថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ
 មិនគួរនឹងទទួលអាមិសៈអំពីដៃភិក្ខុនីសោះ ដ្បិតមាតុត្រាមតែងបានលាភ

វិទ្យាបិដកេ មហាវិគ្គោ

កិច្ចលាភោ មាតុត្តាមាតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខុ
 សេដ្ឋីស្ស ភហបតិស្ស ឧជ្ឈយន្តស្ស ជ័យន្តស្ស
 វិចារេន្តស្ស ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។
 តេ ឧជ្ឈយន្តិ ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ កកំ ហិ នាម
 ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយា ហត្ថតោ អាមិសំ បដិក្កហោស្សតីតិ
 ។ បេ ។ សច្ចំ កកំ ត្វំ ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយា ហត្ថតោ
 អាមិសំ បដិក្កហោសីតិ ។ សច្ចំ ភកវាតិ ។ ញាតិកា
 តេ ភិក្ខុ អញ្ញាតិកាតិ ។ អញ្ញាតិកា ភកវាតិ ។
 អញ្ញាតតោ មោយបុរិស អញ្ញាតិកាយ ន ជានាតិ
 បដិវ្វបំ វា អប្បដិវ្វបំ វា សន្តំ វា អសន្តំ វា កកំ
 ហិ នាម ត្វំ មោយបុរិស អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា
 ហត្ថតោ អាមិសំ បដិក្កហោស្សសិ នេតំ មោយបុរិស
 អប្បសម្មាទំ វា បសាទាយ បសម្មាទំ វា ភិយ្យោកា-
 វាយ ។ បេ ។ ឯវត្ថុ បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ
 ឧទ្ទិសេយ្យេ យោ បន ភិក្ខុ អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុ-
 និយា អន្តរយរំ បរិជ្ជាយ ហត្ថតោ ខាទនីយំ វា
 កោជនីយ វា សហត្ថា បដិក្កហោត្វា ខាទេយ្យ វា

និយមិក មហាវិវត្ត

ដោយកម្រ ។ កាលដែលសេដ្ឋីតបាបតិ ពោលទោស តិះដៀល
 បន្តបង្កប់ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រថុ
 តិចៗ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្កប់ថា ភិក្ខុមិនគួរ
 នឹងទទួលយកអាមិសៈអំពីដៃភិក្ខុនីសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគឡើង
 ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ឮថាអ្នកឯងទទួលយកអាមិសៈអំពីដៃភិក្ខុនី ពិតមែន
 ឬ ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា សូមឡើងមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគឡើងត្រាស់សួរថា នៃភិក្ខុ ភិក្ខុនីនោះត្រូវជាញាតិរបស់អ្នកដែរ
 ឬមិនត្រូវជាញាតិទេ ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា សូមឡើងមេត្តាប្រោស ភិក្ខុនី
 នោះមិនត្រូវជាញាតិទេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគឡើងត្រាស់ថា នៃមោឃបុ-
 រស បុគ្គលដែលមិនមែនជាញាតិ តែងមិនដឹងនូវអំពើសមគួរ ឬមិនសមគួរ
 អំពើល្អិតល្អ ឬមិនល្អិតល្អរបស់ស្រីដែលមិនមែនជាញាតិឡើយ នៃមោឃ-
 បុរសអ្នកឯងមិនគួរនឹងទទួលយកអាមិសៈអំពីដៃភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិ
 ទេ នៃមោឃបុរសអំពើនេះមិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះ
 ថ្លាឡើង ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ
 យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយទទួលយកខានីយៈឬកោដនីយៈដោយដៃរបស់
 ខ្លួន អំពីដៃភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិ ដែលចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្ទះ

បាដិទេសនីយកណ្តោ បឋមសិក្ខាបទស្ស សិក្ខាបទវិរាដ្ឋោ

កុញ្ញោយ្យ វា បដិទេសេតតំ តេន ភិក្ខុនា ការយំ
អាវុសោ ធម្មំ អាបជ្ជី អសប្បាយំ ចាដិទេសនីយំ តំ
បដិទេសេមីតិ ។

(៤០០) យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អត្ថោ អធិប្បតោ ភិក្ខុតិ ។
អញ្ញាតិកា នាម មាតិកោ វា បិតិកោ វា យាវ សត្តមា
បិតាមហាយុតា អសម្ពុទ្ធា ។ ភិក្ខុនី នាម ឧកតោសង្ឃោ
ឧបសម្ពុទ្ធា ។ អន្តរយរំ នាម រជិយា^(១)ព្យាហំ សិដ្ឋាជកំ
យរំ ។ ខាទនីយំ នាម បញ្ច កោជនានិ យាមកាលិកំ
សត្តាហកាលិកំ យាវជីវិកំ វេបេត្ថា អវសេសំ ខាទ-
នីយំ នាម ។ កោជនីយំ នាម បញ្ច កោជនានិ ឱទេនា
កុម្មាសោ សត្ត មច្ឆោ មំសំ ។ ខាទិស្សាមិ កុញ្ញាស្សា-
មីតិ បដិគ្គហាតិ អាបត្តិ ធុត្តជស្ស ។ អដ្ឋោហារេ
អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ចាដិទេសនីយស្ស ។ អញ្ញាតិកាយ
អញ្ញាតិកសញ្ញា អន្តរយរំ បរិដ្ឋាយ ហត្ថតោ ខាទនីយំ
វា កោជនីយំ វា សហត្ថា បដិគ្គហេត្ថា ខាទតិ វា

បាដិទេសនីយកណ្តា សិក្ខាបទទី ១ សិក្ខាបទវិរាដ្ឋ

ហើយទំពាស្តីក្តី បរិភោគក្តី ភិក្ខុនោះត្រូវសំដែងអាបត្តិបាដិទេសនីយៈថា
ម្នាលអារុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគឆ្រង
តិះដៀលហើយមិនជាទីសប្បាយ ឥឡូវខ្ញុំសូមសំដែងអាបត្តិនោះចេញ ។

(២០០) ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុង
សិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជកកណ្តា ។ ភិក្ខុនីដែលមិនបានជាប់ទាក់ទងគ្នា អំពី
ចំណែកខាងមាតាបិតាដរាបតាំងពីគ្នាដឹងដូនដីតាទី ៧ ហៅថាមិនមែន
ជាញាតិ ។ ស្រីដែលបានទេសសម្បទាក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំងពីរពួក
ហៅថាភិក្ខុនី ។ ច្រកហូត(ក្តី) ច្រកទាល់(ក្តី) ទីប្រជុំផ្លូវមាន
ជ្រុង ៤ ឬមានជ្រុង ៣ (ក្តី) ផ្ទះរបស់ត្រកូល(ក្តី) ហៅថាចន្លោះផ្ទះ ។
ដែលហៅថា ខាទនីយៈ គឺលើកលែងគោជនទាំង ៥ នឹងរបស់ដែល
ជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក យាវជីវិតចេញ ក្រៅពីនោះហៅ
ថា ខាទនីយៈទាំងអស់ ។ ដែលហៅថា គោជនីយៈនោះ គឺគោជន
មាន ៥ យ៉ាង បានដល់បាយ ១ នំកុម្មាស ១ សដូវ ១ ត្រី ១ សាច់ ១ ។
ភិក្ខុទទួលយកខាទនីយៈឬគោជនីយៈ ដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹង
ទំពាស្តី នឹងបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ
គ្រប់ ៗ វារៈដែលលេចចូលទៅ ។ ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុដឹងច្បាស់
ថាមិនមែនជាញាតិ ហើយទទួលយកខាទនីយ ឬ គោជនីយៈដោយ
ដែរបស់ខ្លួន អំពីដៃភិក្ខុនីដែលចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្ទះ យកមកទំពាស្តីក្តី

វិទ្យាបិដកេ មហាវិភង្គោ

កុញ្ញតិ វា អាបត្តិ ចាដិទេសនីយស្ស ។ អញ្ញាតិ-
 កាយ វេមតិកោ អន្តរយវំ បរិជ្ជាយ ហត្ថតោ ខាទនីយំ
 វា កោជនីយំ វា សហត្ថា បដិក្កហេត្វា ខាទតិ
 វា កុញ្ញតិ វា អាបត្តិ ចាដិទេសនីយស្ស ។ អញ្ញាតិ-
 កាយ ញាតិកសញ្ញី អន្តរយវំ បរិជ្ជាយ ហត្ថតោ
 ខាទនីយំ វា កោជនីយំ វា សហត្ថា បដិក្កហេត្វា
 ខាទតិ វា កុញ្ញតិ វា អាបត្តិ ចាដិទេសនីយស្ស ។ យាម-
 កាលំកំ សត្តាហកាលំកំ យាវជីវំកំ អាហារត្ថាយ
 បដិក្កណ្ឌាតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោ-
 ហារេ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ ឯកតោ ឧបសម្ពុទ្ទាយ
 ហត្ថតោ ខាទិស្សមិ កុញ្ញិស្សមិ បដិក្កណ្ឌាតិ
 អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ
 ទុក្ខជស្ស ។ ញាតិកាយ អញ្ញាតិកសញ្ញី អាបត្តិ
 ទុក្ខជស្ស ។ ញាតិកាយ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 ញាតិកាយ ញាតិកសញ្ញី អនាបត្តិ ។

វិទ្យាបិដក មហាវិភង្គ

បរិភោគក្តី ត្រូវអាបត្តិបាជិទេសនីយៈ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យនឹង
ភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិ ហើយទទួលយកខាទនីយៈឬភោជនីយៈដោយ
ដែរបស់ខ្លួន អំពីដៃភិក្ខុនីដែលចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្ទះ យកមកទំពាស្តីក្តី
បរិភោគក្តី ត្រូវអាបត្តិបាជិទេសនីយៈ ។ ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់
ថាជាញាតិ ហើយទទួលយកខាទនីយៈឬភោជនីយៈ ដោយដែរបស់ខ្លួន
អំពីដៃភិក្ខុនីដែលចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្ទះ យកមកទំពាស្តីក្តី បរិភោគក្តី
ត្រូវអាបត្តិបាជិទេសនីយៈ ។ ភិក្ខុទទួលយករបស់ដែលជាយាមកាលិក
សត្តាហកាលិក នឹងរបស់ដែលជាយាវជីវិក ដើម្បីជាអាហារ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខដគ្រប់ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។
ភិក្ខុទទួលយកខាទនីយៈឬភោជនីយៈអំពីដៃភិក្ខុនី ដែលបានឧបសម្បទា
ក្នុងសំណាកសង្ស័យតែម្ខាង ដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងទំពាស្តី
នឹងបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខដគ្រប់ៗ វារៈដែល
លេបចូលទៅ ។ ភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាញាតិ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។
ភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាញាតិ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

ពាជិទេសនីយកល្ខោ បឋមសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តិវាហ

(៤០១) អនាបត្តិ ញាតិកាយ ទាមេតិ ន
 ទេតិ ឧបនិក្ខិបិត្តា ទេតិ អន្តរាវាម ភិក្ខុទ្ធចបស្សយេ
 តិក្ខិយសេយ្យយ បដិក្កមនេ តាមតោ ជីហវិត្តា
 ទេតិ យាមកាលិកំ សត្តាហកាលិកំ យាវជីវិកំ
 សតិ បច្ចយេ បរិកុញ្ញាតិ ទេតិ សិក្ខាមាធាយ
 សាមណេរិយា ឧម្ពត្តកស្ស អាទិកម្មកស្សតិ ។

បឋមសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

បាដិទេសនីយកណ្តុ សិក្ខាបទទី ១ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

[២០១] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ១១ យ៉ាង)

គឺភិក្ខុនិព្វានញាតិ ១ ភិក្ខុនិមនមែនជាញាតិឲ្យគេឲ្យនូវខាទនីយៈនឹងកោដនីយៈ
 មិនបានឲ្យដោយខ្លួនឯង ១ ភិក្ខុនិមនមែនជាញាតិ បានដាក់ចុះនូវខាទនីយៈ
 នឹងកោដនីយៈហើយឲ្យ ១ ភិក្ខុនិមនមែនជាញាតិ បានឲ្យនូវខាទនីយៈនឹង
 កោដនីយៈក្នុងលំនៅរបស់ភិក្ខុនិព្វានក្នុងអារាម ១ ភិក្ខុនិមនមែនជាញាតិ
 បានឲ្យនូវខាទនីយៈនឹងកោដនីយៈក្នុងដំណេករបស់តិរិយ ១ ភិក្ខុនិមនមែន
 ជាញាតិ បាននាំយកខាទនីយៈនឹងកោដនីយៈអំពីស្រែ ហើយឲ្យក្នុង
 វេលាដែលត្រឡប់មកវិញ ១ ភិក្ខុនិព្វាននាំយករបស់ដែលជាយាមកាលិក
 សត្តាហកាលិក នឹងរបស់ដែលជាយាវជីវិក ឲ្យដោយពាក្យថា កាលបើ
 ហេតុមាន សូមលោកម្ចាស់និមនឆាន់ចុះ ១ ភិក្ខុទទួលយកខាទនីយៈនឹង
 កោដនីយៈអំពីដៃរបស់សិក្ខុមានា ១ ភិក្ខុទទួលយកខាទនីយៈនឹងកោដ-
 នីយៈអំពីដៃសាមណេរី ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ១ ចប់ ។

ទ្រឹយលិក្ខបទី

[៤០២] តេជ សមយេន ពុទ្ធា ភក្កវា វាជគហេ
វិហារតិ វេជ្ជវេន កលន្ទកនិវាបេ ។ តេជ ខោ បន
សមយេន ភិក្ខុ កុលេសុ និមន្តិតា ភុញ្ញន្តិ ។ ធាតុ-
ត្តិយា ភិក្ខុនិយោ ធាតុត្តិយានំ ភិក្ខុនំ វេសាសន្តិយោ
បិតា ហោន្តិ ឥធ ស្វបំ ទេវ ឥធ ឌីននំ ទេវាតិ ។
ធាតុត្តិយា ភិក្ខុ យាវនន្តំ ភុញ្ញន្តិ ។ អញ្ញោ ភិក្ខុ ន
ចិត្តវបំ ភុញ្ញន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិទ្ធា ។ បេ ។ តេ
ឧជ្ឈាយន្តិ ជ័យន្តិ វិហារេន្តិ កតំ ហិ ឆាម ធាតុត្តិយា
ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយោ វេសាសន្តិយោ ន និវាសន្តិ
។ បេ ។ សច្ចំ ភិក្ខុ តុម្កេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយោ វេសា-
សន្តិយោ ន និវាសន្តិ ។ សច្ចំ ភក្កវាតិ ។ វិគរហិ
ពុទ្ធា ភក្កវា កតំ ហិ ឆាម តុម្កេ មោយបុរិសា ភិក្ខុ-
និយោ វេសាសន្តិយោ ន និវាសន្តិ ទេតំ មោយបុរិសា
អប្បសន្នានំ វា បសាឆាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោកា-
វាយ ។ បេ ។ វេញ បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ

សិក្ខាបទទី ២

(៤០២) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តវេ-
ឡានជាកលទូកម៌របស់ស្ថាន ជិតក្រុងរាជគិរី ។ គ្រានោះឯង មានពួកភិក្ខុ
ដែលគេបាននិមន្តមកឆាន់ក្នុងសំណាក់របស់ត្រកូលទាំងឡាយ ។ ពួក
ឆត្វគ្លីយភិក្ខុនីទៅឈរម្ដងៗគេថា អ្នកទាំងឡាយចូរប្រគេនសម្មមកក្នុងទី
នេះ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រគេនបាយមកក្នុងទីនេះដូច្នេះ ចំពោះឆត្វគ្លីយភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ។ ឯពួកឆត្វគ្លីយភិក្ខុក៏បានឆាន់ដរាបទាល់តែឆ្នែត ។ ពួកភិក្ខុ
ឯទៀតក៏ឆាន់ចង្អាន់មិនបានបរិបូណ៌ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្ដី
ប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា
ពួកឆត្វគ្លីយភិក្ខុមិនគួរនឹងមិនឃាត់ពួកភិក្ខុនីដែលជាអ្នកបង្គាប់គេសោះ
។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយ
មិនបានឃាត់ពួកភិក្ខុនីដែលកំពុងបង្គាប់គេ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ
ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មាន
ព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនគួរ
នឹងមិនឃាត់ពួកភិក្ខុនីដែលកំពុងបង្គាប់គេទេ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ
អំពើនេះមិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើយ ឬនាំពួកជន
ដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើយទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ

ឧទ្ទិសេយ្យប ភិក្ខុ បនេវ កុលេសុ និមន្តិតា កុញ្ញន្តិ ។
 ត(ត) ចេ(១) ភិក្ខុនី វេសាសមាជ្ជហា វិតា ហោតិ ឥធន
 ស្វបំ ទេវ ឥធន ឌីននំ ទេវាតិ ។ តេហំ ភិក្ខុហំ សា
 ភិក្ខុនី អបសាទេតព្វា អបសក្កា តាវ ភគិនិ យាវ
 ភិក្ខុ កុញ្ញន្តិតំ ។ ឯកស្សបំ ចេ(២) ភិក្ខុនោ នប្បដិ-
 កាសេយ្យ តំ ភិក្ខុនី អបសាទេតុំ អបសក្កា តាវ ភគិនិ
 យាវ ភក្ខុ កុញ្ញន្តិតំ បដិទេសេតព្វំ តេហំ ភិក្ខុហំ
 ការយំ អារុសោ ធម្មំ អាបជ្ជិម្ហា អសច្ចាយំ ចាដិទេ-
 សនីយំ តំ បដិទេសេមាតិ ។

(៤០៣) ភិក្ខុ បនេវ កុលេសុ និមន្តិតា កុញ្ញន្តិតំ
 កុលំ នាម ចត្តារិ កុលានិ ខត្តិយកុលំ (ពាហ្មណ-
 កុលំ វេស្សកុលំ សុទ្ធកុលំ ។ និមន្តិតា កុញ្ញន្តិតំ
 បញ្ញន្តិ កោជនានំ អញ្ញាតវេន កោជនេន និមន្តិតា
 កុញ្ញន្តិ ។ ភិក្ខុនី នាម ឧភតោសង្ឃេ ឧបសម្មន្នា ។

១ បេសាតិ កត្តបិ ហោតិ ទិស្សតិ ។ ២ ឧ.ម. ឯកស្ស ចេបិ ។

វិទ្យាបិដកេ មហាវិភង្គោ

វេសាសន្តី ឆាម យថាមិត្តតា យថាសន្តិជ្ជតា យថា-
 សម្ពត្តតា យថាសមាធិបង្កាយកតា យថាសមាធិ
 ចរិយកតា ឥធិ សូម ទេវ ឥធិ ឡែង ទេវាតិ
 អយំ វេសាសន្តី ឆាម ។ តេហិ ភិក្ខុហិវតិ កុញ្ញហ-
 រេហិ ភិក្ខុហិ ។ សា ភិក្ខុជិតិ យា សា វេសាសន្តី
 ភិក្ខុជិ ។ តេហិ ភិក្ខុហិ សា ភិក្ខុជិ អបសារទេតព្វា
 អបសក្ក តាវ ភកិជិ យាវ ភិក្ខុ កុញ្ញន្តិតិ ។ ឯកស្សប័
 ចេ ភិក្ខុនោ អនបសាទិតេ^(១) ទាទិស្សមិ កុញ្ញស្សមិតិ
 បដិក្កណាតិ អាបត្តិ ឧក្កជស្ស ។ អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោ-
 ហារេ អាបត្តិ ទាទិទេសនីយស្ស ។

[៤០៤] ឧបសម្ពន្ធាយ ឧបសម្ពន្ធសញ្ញា វេសា-
 សន្តិយា ន ជិវាវតិ អាបត្តិ ទាទិទេសនីយស្ស ។
 ឧបសម្ពន្ធាយ វេមតិកោ វេសាសន្តិយា ន ជិវាវតិ
 អាបត្តិ ទាទិទេសនីយស្ស ។ ឧបសម្ពន្ធាយ អនុប-
 សម្ពន្ធសញ្ញា វេសាសន្តិយា ន ជិវាវតិ អាបត្តិ

១ អនបសាទិតោ កត្តបិ ពោត្តកេ វិស្សតិ ។ អនបសាទតោ អនេសាទតោ វាតិ
 អម្ពកម្មន ១ន្តិ ។

និយមន័យ មហាវិវត្ត

ដែលហៅថា បង្គាប់ គឺភិក្ខុនិណ្ឌា ពោលថាអ្នកទាំងឡាយចូរប្រគេនសម្មមក
 ក្នុងទីនេះ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រគេនបាយមកក្នុងទីនេះ តាមសមគួរដល់ភិក្ខុ
 ដែលជាមិត្ត ភិក្ខុដែលធ្លាប់ស្គាល់ ភិក្ខុដែលធ្លាប់សិទ្ធស្គាល់ ភិក្ខុដែល
 មានឧបជ្ឈាយ៍ស្មើគ្នា ភិក្ខុដែលមានអាចារ្យស្មើគ្នា ភិក្ខុនីនេះហៅថាជាអ្នក
 បង្គាប់ ។ ពាក្យថា ភិក្ខុទាំងនោះ គឺពួកភិក្ខុដែលកំពុងឆាន់ (នោះឯង) ។
 ពាក្យថា ភិក្ខុនីនោះ គឺភិក្ខុនីដែលកំពុងបង្គាប់នោះឯង ។ ភិក្ខុទាំងនោះ
 ត្រូវបណ្តេញភិក្ខុនីនោះដោយពាក្យថា នែនាង ។ ចូរប្រគេនទៅសិន
 ទម្រាំតែពួកភិក្ខុឆាន់រួចសព្វគ្រប់ ។ ភិក្ខុសូម្បី១ រូបបើមិនបានបណ្តេញ
 ភិក្ខុនីទេ ហើយទទួលយកដោយគិតថាអាត្មាអញនឹងទំពាស្តីនឹងបរិភោគ
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាដិទេសន័យៈគ្រប់ ។ ព្រោះដែលលេប
 ចូលទៅ ។

(៤០៤) ឧបសម្ព័ន្ធ^(១)កំពុងបង្គាប់ ភិក្ខុដឹងច្បាស់ថាឧបសម្ព័ន្ធ
 មែន តែមិនបានពោលហាម ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសន័យៈ ។ ភិក្ខុមាន
 សេចក្តីសង្ស័យក្នុងឧបសម្ព័ន្ធកំពុងបង្គាប់ ហើយមិនបានពោលហាម
 ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសន័យៈ ។ ឧបសម្ព័ន្ធកំពុងបង្គាប់ ភិក្ខុមានសេចក្តី
 សំគាល់ថាអនុបសម្ព័ន្ធទៅវិញ ហើយមិនបានពោលហាម ត្រូវអាបត្តិ

១ ស្រីដែលបានឧបសម្ព័ន្ធហំពឹងរកពោសង្ឃ ដែលហៅថា ភិក្ខុនីនោះឯង ។

ពាង្គិទេសនីយកណ្តែតទុតិយសិក្ខាបទស្ស អនាបត្តិវិញ

ចាដិទេសនីយស្ស ។ ឯកតោ ឧបសម្ពន្ធាយ វេសា-
សន្តិយា ន និវាបតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អនុប-
សម្ពន្ធាយ ឧបសម្ពន្ធសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
អនុបសម្ពន្ធាយ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អនុ-
បសម្ពន្ធាយ អនុបសម្ពន្ធសញ្ញា អនាបត្តិ ។

[២០៥] អនាបត្តិ អត្តនោ ភត្តំ នាបេតិ ន ទេតិ
អញ្ញាសំ^(១) ភត្តំ ទេតិ ន នាបេតិ យំ ន ទិដ្ឋំ តំ
នាបេតិ យត្ថ ន ទិដ្ឋំ តត្ថ នាបេតិ សព្វេសំ សមគំ
នាបេតិ សិក្ខាមាណា វេសាសតិ សាមណេវ វេសាសតិ
បញ្ច កោជនានិ វេបេត្វា សព្វត្ថ អនាបត្តិ ឧប្បត្តកស្ស
អាទិកម្មកស្សតិ ។

ទុតិយសិក្ខាបទ៖ និដ្ឋិតំ ។

១ អញ្ញាស្សាតិបិ បាលី ។

បាធិទេសនីយកណ្ណ សិក្ខាបទទី ២ វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

បាធិទេសនីយៈ ។ ស្រីដែលបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាកភិក្ខុនីសង្ឃតែ
ម្ខាងកំពុងពោលបង្គាប់ ភិក្ខុមិនបានពោលហាម ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។
អនុបសម្បទា ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បទាទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុ
មានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងអនុបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ អនុបសម្បទា
ភិក្ខុសំគាល់ថាអនុបសម្បទាមែន មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

(៤០៥) វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ១០ យ៉ាង)

ភិក្ខុនីបង្គាប់ទាយកឱ្យប្រគេនកត្តរបស់ខ្លួន មិនប្រគេនដោយខ្លួនឯង ១
ភិក្ខុនីប្រគេនកត្តរបស់ពួកដទៃ មិនបានប្រើអ្នកដទៃឱ្យប្រគេន ១
វត្ថុណាដែលទាយកមិនទាន់ប្រគេន ភិក្ខុនីបង្គាប់គេឱ្យប្រគេនវត្ថុនោះ ១
ទាយកមិនទាន់ប្រគេនក្នុងទីណា ភិក្ខុនីបង្គាប់គេឱ្យប្រគេនក្នុងទីនោះ ១
ភិក្ខុនីបង្គាប់គេឱ្យប្រគេនកត្តដ៏ស្មើគ្នាដល់ពួកភិក្ខុទាំងពួង ១ សិក្ខុមាន
ពោលបង្គាប់ ១ សាមណេរពោលបង្គាប់ ១ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុ
ព្រោះកោដនទាំងពួងរៀបរយតែកោដន ៥ យ៉ាងចេញ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុ
ដើមបញ្ចត្តិ ១ ។

តតិយសិក្ខាបទំ

(២០៦) តេន សមយេន ពុទ្ធា ភគវា សាវត្ថយំ
វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ
បន សមយេន សាវត្ថយំ អញ្ញាតំ កុលំ ឧភតោ បសន្នំ
ហោតិ សន្ទាយ វឡតិ គោគេន ហាយតិ ។ យំ តស្មី
កុលេ ឧប្បជ្ឈតិ បុរេកតំ ខាទនីយំ វា គោជនីយំ វា
តំ សព្វំ ភិក្ខុនំ វិស្សន្តេត្វា អប្បេកទា អនសីតា
អច្ឆន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តំ ជីយន្តំ វិចារេន្តំ កថំ
ហំ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ន មត្តំ ជានិត្វា
បដិក្កហេស្សន្តំ ឥមេ ឥមេសំ ទត្វា អប្បេកទា អន-
សីតា អច្ឆន្តិតំ ។ អស្មោសុំ ខោ ភិក្ខុ តេសំ មនុស្សានំ
ឧជ្ឈាយន្តានំ ជីយន្តានំ វិចារេន្តានំ ។ អថខោ តេ
ភិក្ខុ ភគវតោ ឯតមត្តំ អារាមេសុំ ។ អថខោ ភគវា
ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី បករណេ ធម្មំ កថំ កត្វា
ភិក្ខុ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខុវេ យំ កុលំ

សិក្ខាបទទី ៣

[៤០៦] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្ត
ជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ គ្រានោះឯង ក្នុង
ក្រុងសាវត្ថីមានត្រកូល ១ មានសេចក្តីជ្រះថ្លាទាំងពីរនាក់^(១) (ប្តីប្រពន្ធ)
បានចំរើនដោយសត្វ តែសាបសូន្យចាកទ្រព្យសម្បត្តិ ។ ខាទន័យៈឬ
ភោជន័យៈណា ដែលកើតឡើងក្នុងត្រកូលនោះក្នុងវេលាមុនកត្ត ជនទាំង
នោះជួនកាលខានបរិភោគខ្លួនឯង ព្រោះចាត់ចែងខាទន័យៈឬភោជន័យៈ
ទាំងអស់នោះប្រគេនដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោល
ពោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តមិនគួរនឹង
មិនស្គាល់ប្រមាណហើយទទួលយកសោះ ជនទាំងឡាយនេះបានប្រគេន
នូវខាទន័យៈនឹងភោជន័យៈដល់ភិក្ខុទាំងនេះ ហើយជួនកាលខានបរិភោគ
ខ្លួនឯង ។ កាលពួកមនុស្សទាំងនោះពោលពោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់
ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់ ។ វេលានោះ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូល
សេចក្តី⁺ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើនូវធម្មកថាក្នុងគ្រានោះ ហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅ
ភិក្ខុទាំងឡាយមកដោយព្រះពុទ្ធដ៏កាថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រកូល

១ អដ្ឋកថា បានឮថាពួកត្រកូលនោះមានជនពីរនាក់បានសម្រេចព្រះសោតាបត្តិផល ។

បាដិទេសនីយកណ្តោ ភតិយសិក្ខាបទស្ស សេក្ខសម្មតិ

សទ្ធាយ វឌ្ឍនិ ភោគេន ហាយតិ ឯវុបស្ស កុលស្ស
 ញត្តិទុតិយេន កម្មេន សេក្ខសម្មតី នាតុំ ឯវញ្ច បន
 ភិក្ខុវេ នាតញ្ច ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពាលេន សង្ឃោ
 ញាបេតញ្ច សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្តន្ទាមំ កុលំ
 សទ្ធាយ វឌ្ឍនិ ភោគេន ហាយតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស
 បត្តកលំ សង្ឃោ ឥត្តន្ទាមស្ស កុលស្ស សេក្ខសម្មតី
 ទទេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ
 ឥត្តន្ទាមំ កុលំ សទ្ធាយ វឌ្ឍនិ ភោគេន ហាយតិ ។
 សង្ឃោ ឥត្តន្ទាមស្ស កុលស្ស សេក្ខសម្មតី ទេតិ ។
 យស្សាយ ស្មតោ ឧមតិ ឥត្តន្ទាមស្ស កុលស្ស
 សេក្ខសម្មតិយា នាមំ សោ តុល្លាស្ស យស្ស នក្ខិ-
 មតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ទីន្ទា សង្ឃេន ឥត្តន្ទាមស្ស
 កុលស្ស សេក្ខសម្មតិ ។ ឧមតិ សង្ឃស្ស តស្មា

បាដិទេសនីយកណ្តា សិក្ខាបទទី ៣ សេក្ខសម្មតិ

ណាដែលចំរើនដោយសទ្ធា តែសាបសូន្យចាកទ្រព្យសម្បត្តិ តថាគត
អនុញ្ញាតដើម្បីឲ្យនូវសេក្ខសម្មតិ គឺសម្មតិត្រកូលនោះថាជាសេក្ខត្រកូល
ដោយកម្មមានញាតិជាគំរប់ពីរ ចំពោះត្រកូលបែបនេះចុះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
ឡាយ (សេក្ខសម្មតិ) សង្ឃត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុ ១ រូបដែលជា
អ្នកឈ្លាសប្រតិពលត្រូវផ្ញើសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន
ព្រះសង្ឃសូមស្តាប់នូវពាក្យខ្ញុំ (ដ្បិត) ត្រកូលឈ្មោះនេះតែងចំរើនដោយ
សទ្ធា តែសាបសូន្យចាកទ្រព្យសម្បត្តិ ។ បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរដល់
សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីឲ្យនូវសេក្ខសម្មតិដល់ត្រកូលឈ្មោះនេះចុះ ។
នេះជាពាក្យផ្ញើសង្ឃឲ្យដឹង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ព្រះសង្ឃ
សូមស្តាប់នូវពាក្យខ្ញុំ (ដ្បិត) ត្រកូលមានឈ្មោះនេះចំរើនដោយសទ្ធា
តែសាបសូន្យចាកទ្រព្យ ។ ឥឡូវសង្ឃឲ្យនូវសេក្ខសម្មតិដល់ត្រកូល
ឈ្មោះនេះ ។ កិរិយាឲ្យនូវសេក្ខសម្មតិដល់ត្រកូលឈ្មោះនេះ បើសមគួរ
ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម បើ
មិនសមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បី
ពោលឡើង ។ សេក្ខសម្មតិសង្ឃបានឲ្យដល់ត្រកូលមានឈ្មោះនេះរួច
ស្រេចហើយ ។ ការឲ្យសេក្ខសម្មតិសមគួរដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ

វិទ្យាបិដកេ មហាវិក្កោ

តុណ្ហំ ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ
 តំ ភិក្ខុបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាជ យានំ ខោ បន តានិ
 សេត្តសម្មតានិ កុលានិ យោ បន ភិក្ខុ តថាវ-
 បេសុ សេត្តសម្មតេសុ កុលេសុ ខាទនីយំ វា
 កោជនីយំ វា សហត្ថា បដិក្កហេត្វា ខាទេយ្យ វា
 កុញ្ញេយ្យ វា បដិទេសេតតំ តេន ភិក្ខុនា ការយំ
 អាវុសោ ធម្មំ អាបដ្ឋី អសប្បាយំ ចាដិទេសនីយំ
 តំ បដិទេសេមីតិ ។ ឯវញ្ចំ ភកវតា ភិក្ខុនំ
 សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

(៤០៧) តេន ខោ បន សមយេន សាវត្ថយំ
 ឧស្សវេ ហោតិ ។ មនុស្សា ភិក្ខុ និមន្តេត្វា កោជនី ។
 តំ ខោ កុលំ ភិក្ខុ និមន្តេសី ។ ភិក្ខុ កុក្កុទ្ធ-
 យន្តា នាធិវាសេនី បដិក្ខតំ ភកវតា សេត្តសម្ម-
 តេសុ កុលេសុ ខាទនីយំ វា កោជនីយំ វា សហត្ថា
 បដិក្កហេត្វា ខាទីតុ កុញ្ញតុនី ។ តេ ឧជ្ឈយន្តិ ជីយន្តិ
 វិចារេន្តិ កីន្តិ ខោ នាម អម្បាកំ ជីវិតេន យំ

វិទ្យាបិដក មហាវិក័ត

បានជាសង្ឃស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះត្រង់ហេតុដែលស្ងៀម
 នៅយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើង
 នូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ពួកត្រកូលណាមួយដែលសង្ឃបានសន្មតថា
 ជាសេក្ខត្រកូលហើយ ភិក្ខុណាមួយទទួលយកខាងនេះក្តី ភោជនីយៈក្តី
 ដោយវេរបស់ខ្លួន អំពីពួកត្រកូលដែលសង្ឃបានឲ្យសេក្ខសម្មតិបែបនោះ
 ហើយទំពាស្មីក្តី បរិភោគក្តី ភិក្ខុនោះត្រូវសំដែងថា ម្នាលអារុសោ ខ្ញុំត្រូវ
 អាបត្តិឈ្មោះបាដិទេសនីយៈ មិនជាទីសប្បាយ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់តិះដៀល ឥឡូវខ្ញុំសូមសំដែងនូវអាបត្តិនោះចេញ ។ សិក្ខាបទនេះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានបញ្ញត្តិហើយដល់ពួកភិក្ខុយ៉ាងនេះ ។

(៤០៧) សម័យនោះឯង មហាស្រព (គេលេង) នៅក្រុង
 សាវត្ថី ។ ពួកមនុស្សគេបាននិមន្តភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឆាន់ ។ ចំណែក
 ខាងត្រកូលនោះឯង ក៏បាននិមន្តភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យ (ឆាន់ចង្ហាន់) ។ ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយនឹករឿងសមិនហ៊ានទទួលនិមន្ត ព្រោះគិតថា ការដែលទទួល
 យកខាងនេះក្តី ភោជនីយៈក្តី ដោយវេរបស់ខ្លួន អំពីពួកត្រកូលដែល
 សង្ឃបានសន្មតថាសេក្ខហើយ (យកមក) ទំពាស្មី ឬបរិភោគ ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគយាត់ហើយ ។ មនុស្សទាំងឡាយនោះក៏ពោលទោស
 តិះដៀល បន្តិះបង្ហាត់ថា យើងនឹងរស់នៅប្រយោជន៍អ្វី ដ្បិតលោកម្ចាស់

បាដិទេសន័យកណ្តោ តត្ថយសំក្ខាបទស្ស អនុប្បត្តត្ថិ

អយ្យា អម្ពាភំ ន បដិក្កហ្មាន្តីតិ ។ អស្សោសំ ខោ-
 ភិក្ខុ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ជ័យន្តានំ វិចា-
 ចេន្តានំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខុ ភកវតោ ឯតមត្តំ
 អាហោចេសំ ។ អថខោ ភកវា ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី
 បកវលោ ធម្មំ កថំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសំ អនុជា-
 បាមិ ភិក្ខុវេ និមន្តិតេន សេក្ខសម្មតេសុ ក្យលេសុ
 ខាទន្ទីយំ វា កោជន្ទីយំ វា សហត្ថា បដិក្កហេត្វា
 ខាទិតំ កុញ្ញិតំ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ
 ឧទ្ទិសេយ្យាថ យានិ ខោ បន តានិ សេក្ខសម្មតានិ
 កុលានិ យោ បន ភិក្ខុ តថាវ្យាបេសុ សេក្ខសម្មតេសុ
 ក្យលេសុ បុព្វេ អនិមន្តិតោ ខាទន្ទីយំ វា កោជន្ទីយំ
 វា សហត្ថា បដិក្កហេត្វា ខាទេយ្យ វា កុញ្ញេយ្យ
 វា បដិទេសេតតំ តេន ភិក្ខុនា តាវយ្ហំ អាវុសោ
 ធម្មំ អាបជ្ជី អសប្បាយំ បាដិទេសន្ទីយំ តំ បដិ-
 ទេសេមីតិ ។ ឯវញ្ញំ ភកវតោ ភិក្ខុនំ សិក្ខាបទំ
 បញ្ញត្តំ ហេវតិ ។

ធម៌ទេសនីយកណ្តុ សិក្ខាបទទី ៣ សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់

ទាំងឡាយ មិនហ៊ានទទួលយកខាងនិយៈភោជនីយៈរបស់យើង កាល
មនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិរច្ឆ័យ បន្ទះបង្ហាប់ ពួកភិក្ខុក៏បានឮ
ច្បាស់ ។ វេលានោះ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ
មកក្នុងវេលានោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ដើម្បី
ឲ្យភិក្ខុដែលមានគេនិមន្ត ហើយទទួលយកខាងនិយៈភ្នំ ភោជនីយៈភ្នំ
ដោយដៃរបស់ខ្លួន អំពីពួកត្រកូល ដែលសង្ឃបានសន្មតថាជា
សេត្វត្រកូលហើយ (យកមក) ទំពាស្តី ឬបរិភោគបាន ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាង
នេះថា ពួកត្រកូលណាមួយ ដែលសង្ឃបានសន្មតថាជាសេត្វត្រកូល
ហើយ ភិក្ខុណាមួយឥតមានគេនិមន្តក្នុងកាលមុន ហើយទទួលយក
ខាងនិយៈភ្នំ ភោជនីយៈភ្នំ ដោយដៃរបស់ខ្លួន អំពីពួកត្រកូលដែល
សង្ឃបានសន្មតថាជាសេត្វត្រកូល មានសភាពបែបនោះហើយ (យកមក)
ទំពាស្តីភ្នំ បរិភោគភ្នំ ភិក្ខុនោះត្រូវសំដែងថា ម្ចាស់អារុសោ ខ្ញុំត្រូវហើយ
នូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ មិនជាទីសប្បាយ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់តិរច្ឆ័យ ខ្ញុំសូមសំដែងនូវអាបត្តិនោះចេញ ។ សិក្ខាបទនេះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។

វិទ្យាបិដកេ មហាវិភង្គោ

[៤០៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ចត្ថោ ភិក្ខុ
 តស្ស កុលស្ស កុលុបតោ ហោតិ ។ អថខោ សោ
 ភិក្ខុ បុព្វឆ្នាសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាណាយ យេន
 តំ កុលំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ
 និសីទិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ តិលាណោ ហោតិ ។
 អថខោ តេ មនុស្សា តំ ភិក្ខុំ ឯតទវេចំ កុញ្ញថ
 កន្លេតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ កកវតោ បដិក្ខតំ អនិ-
 មន្តេតេន សេក្ខសម្មតេសុ កុលេសុ ខាទនីយំ វា
 ភោជនីយំ វា សហត្ថា បដិក្ខហេត្វា ខាទិតុំ កុញ្ញត្ថន្ត
 កុក្កុច្ឆាយន្តោ ន បដិក្ខហេសិ ឆាសត្ថិ បិណ្ឌាយ
 ចរិតុំ ជន្មកត្តោ អហោសិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ អារាមំ
 កត្វា ភិក្ខុនំ ឯតមន្តំ អាហោចេសិ ។ ភិក្ខុ កកវតោ ឯត-
 មន្តំ អាហោចេសុំ ។ អថខោ កកវា ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី
 បករណោ ធម្មិ កបំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ អនុជាឆាមិ
 ភិក្ខុវេ តិលានេន ភិក្ខុនា សេក្ខសម្មតេសុ កុលេសុ
 ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា សហត្ថា បដិក្ខហេត្វា

វិសយចំណិត មហាវិក័ត

(៤០៨) សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូប ជាដិតុនរបស់ត្រកូល
 នោះ ។ លំដាប់នោះ ក្នុងវេលាព្រឹកព្រហាម ភិក្ខុនោះបានស្ងៀក
 ស្បង់ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រនឹងចំរើរ ដើរចូលទៅកាន់ត្រកូលនោះ លុះ
 ចូលទៅហើយ ក៏អង្គុយលើអាសនៈដែលគេក្រាលទុក ។ វេលានោះ
 ភិក្ខុនោះជួនជាមានជម្ងឺផង ។ ត្រាស់នោះ មនុស្សទាំងឡាយក៏បាននិយាយ
 ពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនោះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ចូរលោកម្ចាស់និមន្ត
 ឆាន់សិន ។ វេលានោះ ភិក្ខុនោះនឹករង្ស៊ីសថា ភិក្ខុដែលគេមិនបាននិមន្ត
 ហើយទទួលយកខាងនិយៈក្តី ភោជនិយៈក្តី ដោយដែរបស់ខ្លួន អំពីពួក
 ត្រកូលដែលសង្ឃបានសន្មតថាជាសេតុត្រកូលហើយ (យកមក) ទំពាស្តី
 ប្តូរបរិភោគ ព្រះដ៏មានព្រះភាគហាមហើយ បានជាមិនហ៊ានទទួល ហើយ
 មិនអាចដើម្បីដើរទៅបិណ្ឌបាតបាន ក៏អត់ចង្អាន់ ។ វេលានោះ ភិក្ខុនោះ
 ត្រឡប់ទៅវត្តវិញ បានដំណាលប្រាប់រឿងនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយក៏បានក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះ
 និទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិតថាត្រាស់ហៅ
 ភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងវេលានោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត
 ឲ្យភិក្ខុដែលមានជម្ងឺទទួលយកខាងនិយៈក្តី ភោជនិយៈក្តី ដោយដែរបស់ខ្លួន
 អំពីពួកត្រកូលដែលសង្ឃបានសន្មតថាជាសេតុត្រកូលហើយ (យកមក)

ខាងត្បូង ក្នុងត្បូង ឃុំត្បូង បន ក៏ក្នុង ឥត សិក្ខាបទ
 ធម្មសេយ្យាន យានី ចោ បន តានី សេក្ខសម្មតានី
 កុលានី យោ បន ក៏ក្នុង តថាវុបេសុ សេក្ខសម្មតេសុ
 កុលេសុ បុព្វេ អនិមន្តិតោ អតិលាដោ ខាងជើង វា
 កោជជើង វា សហត្ថា បដិគ្គហេត្ថា ខាងជើង វា
 កុញ្ញាយ្យ វា បដិទេសេតតំ តេន ក៏ក្នុង ការយ្ហំ
 អារុសោ ធម្មំ អាបដ្ឋី អសប្បាយំ ចាដិទេសជ័យំ
 តំ បដិទេសេមីតិ ។

[២០៩] យានី ចោ បន តានី សេក្ខសម្មតានី
 កុលានីតិ សេក្ខសម្មតំ ឆាម យំ កុលំ សម្ពាយ
 វុឡតិ កោតេន ហាយតិ ឃុំបស្ស កុលស្ស ញត្តិទុតិ-
 យេន កម្មេន សេក្ខសម្មតិ ទិដ្ឋា ហោតិ ។ យោ បនាតិ
 យោ យានីសោ ។ បេ ។ ក៏ក្នុង ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី
 អត្ថេ អនិប្បតោ ក៏ក្នុង ។ តថាវុបេសុ សេក្ខសម្មតេសុ
 កុលេស្មតិ ឃុំបេសុ សេក្ខសម្មតេសុ កុលេសុ ។
 អនិមន្តិតោ ឆាម អដ្ឋតនាយ វា ស្វាតនាយ វា

បាដិទេសនីយកណ្ណ សិក្ខាបទទី ៣ សិក្ខាបទវិវត្ត

ទំពាស្ថី ឬបរិភោគបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែង
 ឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ពួកត្រកូលណាមួយដែលសង្ឃបាន
 សន្មតថាជាសេតុត្រកូលហើយ ភិក្ខុណាមួយឥតមានគេនិមន្តក្នុងកាលមុន
 ហើយឥតទាំងមានជម្ងឺ បានទទួលយកខាងនេះក្តី កោដនីយៈក្តី ដោយ
 ដែរបស់ខ្លួន អំពីពួកត្រកូលដែលសង្ឃបានសន្មតថាជាសេតុត្រកូលបែប
 នោះហើយ (យកមក) ទំពាស្ថី ឬបរិភោគ ភិក្ខុនោះត្រូវសំដែងថា ម្នាល
 អារុសោ ខ្ញុំត្រូវហើយនូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ មិនជាទីសប្បាយ ដែល
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ(ទ្រង់តិះដៀល ខ្ញុំសូមសំដែងអាបត្តិនោះចេញ ។

[៤០៩] ពាក្យថា ពួកត្រកូលណាមួយដែលសង្ឃបានសន្មត
 ថាជាសេតុត្រកូលហើយ សេចក្តីថា ត្រកូលណាដែលចំរើនដោយសទ្ធា
 តែសាបសូន្យចាកទ្រព្យសម្បត្តិ សង្ឃបានឱ្យសេតុសម្មតិដោយញាតិទុតិយ
 កម្មចំពោះត្រកូលបែបនេះ (ត្រកូលនោះ) ឈ្មោះថាសង្ឃបានសន្មត
 ថាជាសេតុត្រកូល ។ ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខា-
 បទទី ១ នៃបារាជិកកណ្ណ ។ ពាក្យថា អំពីពួកត្រកូលដែលសង្ឃបាន
 សន្មតថាជាសេតុត្រកូលបែបនោះ គឺអំពីពួកត្រកូលដែលសង្ឃបានសន្មត
 ថាជាសេតុត្រកូល មានសភាពយ៉ាងនោះ ។ ដែលហៅថា ឥតគេ
 និមន្ត គឺឥតគេនិមន្តដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃនេះ ឬដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក ពោះបី

វិសយបិដកេ មហាវិកង្គោ

អនិមន្តិតោ យុវបថាវំ ឌីក្កមន្តេ និមន្តន្តិ ឯសោ
 អនិមន្តិតោ នាម ។ និមន្តិតោ នាម អជ្ជតនាយ វា
 ស្វាតនាយ វា និមន្តិតោ យុវបថាវំ អនោក្កមន្តេ
 និមន្តន្តិ ឯសោ និមន្តិតោ នាម ។ អតិលានោ
 នាម សក្កោតិ បិណ្ឌាយ ចរិតុំ ។ តិលានោ នាម
 ន សក្កោតិ បិណ្ឌាយ ចរិតុំ ។ ខាទន្ទីយំ នាម
 បញ្ច ភោជនាទិ យាមកាលំកំ សត្តាហកាលំកំ
 យាវជីវិតំ បេត្តា អវសេសំ ខាទន្ទីយំ នាម ។
 ភោជន្ទីយំ នាម បញ្ច ភោជនាទិ ឌីននោ កុម្មាសោ
 សត្ត មច្ឆោ មំសំ ។ អនិមន្តិតោ អតិលានោ
 ខាទិស្សាមិ កុញ្ញស្សាមិ បដិក្កណ្ឌតិ អាបតិ
 ទុក្កជស្ស ។ អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបតិ
 ថាដិទេសន្ទីយស្ស ។

(៤០៤) សេត្តសម្មតេ សេត្តសម្មតសញ្ញំ អនិមន្តិតោ
 អតិលានោ ខាទន្ទីយំ វា ភោជន្ទីយំ វា សហត្ថា

វិធីបដិសេធ មហាវិវត្ត

ភិក្ខុដើរទៅកាន់ទុបចាររបស់ផ្ទះ ទើបមានពួកជននិមន្ត ភិក្ខុនេះក៏ហៅថា
 ឥតមានគេនិមន្តដែរ ។ ដែលហៅថា មានគេនិមន្ត គឺមានគេនិមន្តដើម្បីឆាន់
 ក្នុងថ្ងៃនេះ ឬដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក កាលភិក្ខុមិនទាន់បានដើរទៅកាន់
 ទុបចាររបស់ផ្ទះនៅឡើយ ស្រាប់តែមានពួកជននិមន្ត ភិក្ខុនេះហៅ
 ថាមានគេនិមន្ត ។ ភិក្ខុណាដែលអាច ដើម្បីនឹងដើរទៅចិញ្ចឹមបាន
 ភិក្ខុនោះហៅថាមិនមានជម្ងឺ ។ ភិក្ខុណាដែលមិនអាចនឹងដើរទៅចិញ្ចឹម-
 បានទេ ភិក្ខុនោះហៅថាមានជម្ងឺ ។ ដែលហៅថា ខាទន័យៈ គឺរៀរ
 លែងតែភោជន ៥ យ៉ាង នឹងរបស់ជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក
 នឹងរបស់ជាយាវជិវិកចេញ ក្រៅពីនោះហៅថាខាទន័យៈទាំងអស់ ។ ដែល
 ហៅថា ភោជន័យៈ បានដល់ភោជន ៥ យ៉ាង គឺបាយ ១ ទំស្រស់ ១ ទំ
 ក្រៀម ១ ត្រី ១ សាច់ ១ ។ ភិក្ខុឥតមានគេនិមន្ត ឥតមានជម្ងឺទទួល
 យកនូវខាទន័យៈឬភោជន័យៈដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងទំពាស្តី នឹង
 បរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាដិទេសន័យៈគ្រប់ ៗ ព្រះ
 ដែលលេបចូលទៅ ។

(៤១០) ត្រកូលដែលសង្ឃបានសន្មតថាជាសេត្វៈ ភិក្ខុសំគាល់ថា
 ត្រកូលសង្ឃបានសន្មតថាជាសេត្វៈមែន ឥតមានគេនិមន្ត ឥតមានជម្ងឺ
 ហើយទទួលយកខាទន័យៈក្តី ភោជន័យៈក្តី ដោយដៃរបស់ខ្លួន (យកមក)

បាដិទេសនីយកណ្តោ ភតិយសិក្ខាបទស្ស អាបត្តិវាហ

បដិគ្គហេត្វា ខាទតិ វា កុញ្ញតិ វា អាបត្តិ ចាដិ-
 ទេសនីយស្ស ។ សេក្ខសម្មតេ វេមតិកោ អនិមន្តិតោ
 អតិលាដោ ខាទនីយំ វា កោជនីយំ វា សហត្ថា
 បដិគ្គហេត្វា ខាទតិ វា កុញ្ញតិ វា អាបត្តិ ចាដិ-
 ទេសនីយស្ស ។ សេក្ខសម្មតេ អសេក្ខសម្មតសញ្ញ
 អនិមន្តិតោ អតិលាដោ ខាទនីយំ វា កោជនីយំ វា
 សហត្ថា បដិគ្គហេត្វា ខាទតិ វា កុញ្ញតិ វា អាបត្តិ
 ចាដិទេសនីយស្ស ។ យាមកាលំកំ សត្តាហកាលំកំ
 យាវជីវកំ អាហារត្ថាយ បដិគ្គណ្ហាតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អសេក្ខ-
 សម្មតេ សេក្ខសម្មតសញ្ញ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 អសេក្ខសម្មតេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 អសេក្ខសម្មតេ អសេក្ខសម្មតសញ្ញ អនាបត្តិ ។

បាដិទេសនីយកណ្តុ សិក្ខាបទទី ៣ វារៈដែលត្រូវអាបត្តិ

ទំពាស្សំ ឬបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ ។ ភិក្ខុសង្ឃៗក្នុងត្រកូល
 ដែលសង្ឃបានសន្មតថាជាសេត្វៈ ឥតមានគេនិមន្ត ឥតទាំងមានជម្ងឺ
 ហើយទទួលយកខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តី ដោយដៃរបស់ខ្លួន (យកមក)
 ទំពាស្សំឬបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ ។ ត្រកូលដែលសង្ឃសន្មត
 ថាជាសេត្វៈ ភិក្ខុសំគាល់ថាត្រកូលដែលសង្ឃមិនបានសន្មតជាសេត្វៈ
 ឥតមានគេនិមន្ត ឥតទាំងមានជម្ងឺ ហើយទទួលយកខាទនីយៈក្តី
 ភោជនីយៈក្តី ដោយដៃរបស់ខ្លួន(យកមក) ទំពាស្សំ ឬបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិ
 បាដិទេសនីយៈ ។ ភិក្ខុទទួលយករបស់ជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក
 នឹងរបស់ជាយារជីវិក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អាហារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។
 ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខដគ្រប់ ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។ ត្រកូលដែលសង្ឃ
 មិនបានសន្មតថាជាសេត្វៈ ភិក្ខុសំគាល់ថាត្រកូលសង្ឃបានសន្មតជាសេត្វៈ
 វិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ឃឹយក្នុងត្រកូលដែលសង្ឃមិន
 បានសន្មតថាជាសេត្វៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ត្រកូលដែលសង្ឃមិនបាន
 សន្មតថាជាសេត្វៈ ភិក្ខុសំគាល់ថាត្រកូលដែលសង្ឃមិនបានសន្មតថាជា
 សេត្វៈមែន មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

វិសេសបិដកេ មហាវិកង្កោ

(២០០) អនាបត្តិ និមន្តិតស្ស កំលានស្ស និមន្តិ-
 តស្ស វា កំលានស្ស វា សេសកំ កុញ្ញតិ អញ្ចេសំ
 ភិក្ខុវា តត្ថ បញ្ញត្តា ហោតិ យរតោ និហរិត្វា ទេន្តិ
 និច្ចកត្តេ សលាកកត្តេ បត្តិកេ ឧចោសដិកេ ចាដិប-
 ទិកេ យាមកាលំកំ សត្តាហកាលំកំ យាវដីវិកំ
 សតិ បច្ចយេ បរិកុញ្ញតិ ទេតិ ឧម្ពត្តកស្ស អាទិកម្ម-
 កស្សតិ ។

តតិយសិក្ខាបទំ និដ្ឋិតំ ។

វិនយបំណិក មហាវិញ្ញ

[២១១] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ. (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ១៣ យ៉ាង)
 គឺភិក្ខុមានគេនិមន្ត ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុឆាន់របស់ដែលសល់អំពីភិក្ខុដែល
 គេបាននិមន្ត ឬរបស់ដែលសល់អំពីភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ចម្បាំងដែលគេបានតាក់
 តែងទុកក្នុងទីនោះចំពោះពួកភិក្ខុដទៃ ១ ភ្នកជនបាននាំយកខាងន័យៈ ឬ
 កោដន័យៈមកពីផ្ទះហើយប្រគេន ១ ភិក្ខុទទួលឆាន់និប្ពកត្ត ១ សលាកកត្ត ១
 បទ្ធិកកត្ត ១ ឧបោសថិកកត្ត ១ បាដិបទិកកត្ត ១ ជនបានប្រគេននូវរបស់
 ជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក នឹងរបស់ជាយាវជីវិក ដោយវាចាថា
 កាលបើមានហេតុ និមន្តលោកម្ចាស់ឆាន់ចុះ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើម
 បញ្ញត្តិ ១ ។

សិក្ខាបទទី ៣ ចប់ ។

បុត្តសិក្ខាបទ

[២១២] តេន សមយេន ពុទ្ធា កកវា សក្កេសុ
វិហរតិ កបិលវត្តស្មី ជិត្រាជារាមេ ។ តេន ខោ បន
សមយេន សាក៌យនាសកា អវុទ្ធា ហោន្តិ ។
សាក៌យានិយោ ឥច្ឆន្តិ អារញ្ញកេសុ សេនាសនេសុ កត្ត
កានុំ ។ អស្សោសុំ ខោ សាក៌យនាសកា សាក៌យា-
និយោ កិវ អារញ្ញកេសុ សេនាសនេសុ កត្ត កត្តកា-
មាតិ ។ តេ មគ្គេ បរិយុដ្ឋីសុ ។ សាក៌យានិយោ
បណ៌តំ ខាទន្ទិយំ កោជន្ទិយំ^(១) អាទាយ អារញ្ញកំ
សេនាសនំ អគម៌សុ ។ សាក៌យនាសកា និក្ខមិត្តា
សាក៌យានិយោ អច្ឆន្តីសុ ប ទ្ធិសេសុញ្ច ។ សាក៌យា
និក្ខមិត្តា តេ ចោវ សកល្លោ គហេត្វា ឧជ្ឈយន្តិ
ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ កបំ ហិ នាម កទ្ធាន្តា អារាមេ ចោវ
បដិវសន្តេ នារោចេស្សន្តិតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខុ
សាក៌យានំ ឧជ្ឈយន្តានំ ជ័យន្តានំ វិចារេន្តានំ ។

១ ខាទន្ទិយំ វា កោជន្ទិយំ វាតិ កត្តបិ បោត្តពេ ទិស្សតិ ។

សិក្ខាបទទី ៤

(៤១២) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជ័យមានជាតិ កាលគង់ទៅនិ-
ត្រាធារាម ទៀបក្រុងកបិលពសុ ក្នុងដែនសក្កៈ ។ គ្រានោះឯង មាន
ពួកទាសៈរបស់សាគិយជន ជាមនុស្សខ្វះកាច ។ ពួកស្រីសាគិយៈ
ប្រាថ្នាដើម្បីនឹងធ្វើនូវកត្ត (ប្រគេនពួកភិក្ខុដែលនៅ) ក្នុងទីសេនាសនៈ
ដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ ។ ពួកទាសៈរបស់សាគិយជនបានឮដំណឹងថា
ឥឡូវ ឮថាពួកស្រីសាគិយៈមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងធ្វើនូវកត្ត (ប្រ-
គេនពួកភិក្ខុដែលនៅ) ក្នុងទីសេនាសនៈដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ ។ ពួក
ទាសៈទាំងនោះនាំគ្នាទៅឆ្លងសម្ងំចាំស្នាក់ជិតផ្លូវ ។ (លុះ) ពួកស្រី
សាគិយៈនាំយកទាទនីយៈនិងភោជនីយៈដ៏ឧត្តមចេញដើរតម្រង់ទីសេនា-
សនៈ ដែលតាំងក្នុងព្រៃ ឯពួកទាសៈរបស់សាគិយជន ក៏ស្ទុះចេញទៅប្លន់
ពួកស្រីសាគិយៈ ហើយប្រទូស្តថែមទៀតផង ។ ពួកសាគិយជនក៏បាន
ចេញទៅចាប់ពួកចោរទាំងនោះព្រមទាំងពសុតាង ហើយក៏ពោលទោស
តិះដៀល បន្ទះបង្កាប់ថា កាលពួកចោរវាទៅជិតវត្ត លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ
មិនគួរនឹងមិនប្រាប់ (យើងឲ្យដឹងផងសោះ) ។ កាលពួកសាគិយជនពោល
ទោស តិះដៀល បន្ទះបង្កាប់ ក៏ក្នុងឡាយក៏បានឮច្បាស់ ។

វិធីបំបៅ មហាវិវត្ត

អថទោ តេ ភិក្ខុ កកវតោ ឯតមត្ថំ អាហារេចសុំ ។
អថទោ កកវា ឯតស្មី ឯនានេ ឯតស្មី បករណេ ធម្មំ
កតំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសំ តេនហិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនំ
សិក្ខាបទំ បញ្ញាបេស្សមិ ទស អត្តវសេ បដិច្ច
សង្ឃសុដ្ឋតាយ ។ បេ ។ សទ្ធម្មដ្ឋិតិយា វិនយានុក្កហាយ
ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យានិ
ទោ បន តានិ អាវាហនានិ សេនាសនានិ សាសន្ត-
សម្មតានិ សប្បដិកយានិ យោ បន ភិក្ខុ តថាវេសុ
សេនាសនេសុ វិហារន្តោ^(១) បុព្វេ អប្បដិសំវិនិតំ ទាទនិ
យំ វា កោជនីយំ វា អជ្ឈរាមេ សហត្ថា បដិក្កហេត្វា
ទាទេយ្យ វា កុញ្ញេយ្យ វា បដិទេសេតតំ តេន ភិក្ខុនា
ការយំ អាវុសោ ធម្មំ អាបដ្ឋី អសប្បាយំ ចាដិទេស-
នីយំ តំ បដិទេសេមីតិ ។ ឯវញ្ចំ កកវតោ ភិក្ខុនំ
សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

១ ឧ. ម. បេត្តកេ អយំ បាលី ៨ ហោតិ ។

វិទ្យាបិដក មហាវិគ្គ

វេលានោះ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់
ទ្រង់ធ្វើធម្មកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងវេលានោះដោយ
ព្រះពុទ្ធដ៏កាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះគឺជាគតនឹងបញ្ចត្តសិក្ខាបទ
ដល់ពួកភិក្ខុ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ទាំង ១០ យ៉ាង គឺដើម្បី
ជាការស្រួលដល់សង្ឃ ។ បេ ។ ដើម្បីញ៉ាំងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធបិតថេរ
ដើម្បីអនុគ្រោះដល់ព្រះវិន័យ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បី
សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ទីសេនាសនៈទាំងឡាយណា
ដែលមាននៅក្នុងព្រៃ ដែលគេសន្មតថាទីប្រកបដោយរង្ស៊ីស ប្រកប
ដោយភ័យចំពោះមុខ ភិក្ខុណាមួយនៅក្នុងទីសេនាសនៈទាំងឡាយមាន
សភាពដូច្នោះ ហើយទទួលយកខាងនិយៈក្តី ភោជនិយៈក្តី ដែលគេមិន
បានឲ្យដំណឹងជាមុន ដោយដែរបស់ខ្លួនខាងក្នុងអារាម (យកមក) ទំពា
ស៊ីឬបរិភោគ ភិក្ខុនោះត្រូវសំដែងអាបត្តិថា ម្នាលភាវុសោ ខ្ញុំត្រូវហើយនូវ
អាបត្តិឈ្មោះបាជិសេនិយៈ មិនជាទីសប្បាយ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់តិះដៀល ខ្ញុំសូមសំដែងអាបត្តិនោះចេញ ។ សិក្ខាបទនេះព្រះដ៏
មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ចត្តហើយ ដល់ពួកភិក្ខុដោយន័យដូចបានពោលមក
យ៉ាងនេះ ។

បាដិវេសនីយកណ្តោ ចតុត្ថសិក្ខាបទស្ស អនុប្បញ្ញត្តិ

[២០៣] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញាតរោ ភិក្ខុ
 អារញ្ញកេសុ សេនាសនេសុ តិលាមោ ហោតិ ។
 មនុស្សា ខាទនីយំ ភោជនីយំ អាទាយ អារញ្ញកំ
 សេនាសនំ អគម៌សុ ។ អថខោ តេ មនុស្សា តំ ភិក្ខុ
 ឯតទរោច្ឆំ ភុញ្ញថ ភន្តេតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ ភកវតា
 បដិក្ខត្តំ អារញ្ញកេសុ សេនាសនេសុ ខាទនីយំ វា
 ភោជនីយំ វា សហត្ថា បដិក្កហេត្វា ខាទិតំ ភុញ្ញត្តន្ត
 កុក្កុទ្ធាយន្តោ ន បដិក្កហេសិ ធាសក្ខិ បិណ្ឌាយ
 ចរិតុំ ជិន្នភត្តោ អហោសិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុនំ
 ឯតមត្តំ អាហេចេសិ ។ ភិក្ខុ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហេ-
 ចេសុំ ។ អថខោ ភកវា ឯតស្មី ជិន្នានេ ឯតស្មី បក-
 រណោ ធម្មំ កេចំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ អនុជាធាមិ
 ភិក្ខុវេ តិលានេន ភិក្ខុនា អារញ្ញកេសុ សេនាសនេសុ
 ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា សហត្ថា បដិក្កហេត្វា
 ខាទិតុំ ភុញ្ញតុំ ឯវញ្ញ បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ

ធាតុទេសន៍យកណ្តា សំរាប់ទី ៤ សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់

(៤១៣) សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១រូបមានជម្ងឺនៅក្នុងទីសេនា-
សនៈទាំងឡាយដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ ។ មនុស្សទាំងឡាយបាននាំយក
ខាទន័យកោជន័យហោរដើរសំដៅទៅត្រង់ទីសេនាសនៈដែលតាំងនៅក្នុង
ព្រៃ(នោះ) ។ ត្រាពោះឯង មនុស្សទាំងនោះក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹង
ភិក្ខុនោះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ចូរនិមន្តឆាន់ ។
វេលានោះ ភិក្ខុនោះនឹករឿងស្រាប់ថា ការដែលភិក្ខុទទួលយកខាទន័យៈ
ឬកោជន័យៈ ដោយដែលបស់ខ្លួនក្នុងទីសេនាសនៈទាំងឡាយដែលតាំងនៅ
ក្នុងព្រៃ (ហើយយកមក) ទំពាស្តីប្តូរបរិភោគ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់
ទ្រង់ហាមហើយ ក៏មិនហ៊ានទទួលយក ហើយមិនអាចនឹងទៅបិណ្ឌបាត
បានឡើយក៏អត់ចង្អាន់ ។ លុះត្រាខាងក្រោយមក ភិក្ខុនោះបានដំណាល
រឿងនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំ
ពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ធ្វើធម្ម៌កថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុង
វេលានោះដោយព្រះពុទ្ធដ៏កាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត
ឲ្យភិក្ខុដែលមានជម្ងឺទទួលយកខាទន័យៈឬកោជន័យៈ ដោយដែលបស់
ខ្លួន ក្នុងទីសេនាសនៈទាំងឡាយដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ (យកមក) ទំពា
ស្តីប្តូរបរិភោគបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើង

ឧទ្ទិសេយ្យថ យានិ ខោ បន តានិ អារញ្ញកានិ សេនា-
 សនានិ សាសន្ត្រសម្មតានិ សប្បដិកយានិ យោ បន
 ភិក្ខុ តថាវុបេសុ សេនាសនេសុ វិហារន្តោ បុព្វេ អប្ប-
 ដិសំវិទិតំ ខាទនីយំ វា កោជនីយំ វា អជ្ឈារមេ
 សហត្ថា បដិក្កហេត្វា អតិលានោ ខាទេយ្យ វា កុញ្ញយ្យ
 វា បដិទេសេតតំ តេន ភិក្ខុនា តារហ្មំ អារុសោ ធម្មំ
 អាបជ្ជិ អសប្បាយំ បាដិទេសនីយំ តំ បដិទេសេ-
 មីតិ ។

[៤០៤] យានិ ខោ បន តានិ អារញ្ញកានិ សេនា-
 សនានីតិ អារញ្ញកំ នាម សេនាសនំ បញ្ចធនុ-
 សតិកំ បច្ឆិមំ ។ សាសន្ត្រំ នាម អារាមេ អារាមុបចាវ
 ចោរាណំ និវេជ្ជាកាសោ ទិស្សតិ កុត្តោកាសោ ទិស្សតិ
 បិសោកាសោ ទិស្សតិ និសិទ្ធនោកាសោ ទិស្សតិ
 និបន្នោកាសោ ទិស្សតិ ។ សប្បដិកយំ នាម អារាមេ
 អារាមុបចាវ ចោវហិ មនុស្សា ហតា ទិស្សន្តិ វិលុត្តា
 ទិស្សន្តិ អាកោដិតា ទិស្សន្តិ ។ យោ បនាតិ យោ

វិធីបដិសេធ មហាវិវត្ត

នូវសិទ្ធិក្នុងនេះយ៉ាងនេះថា ទីសេនាសនៈទាំងឡាយណាមួយដែល
 មាននៅក្នុងព្រៃ ដែលគេសន្មតថាជាទីប្រកបដោយរន្ទៀស ប្រកប
 ដោយភ័យចំពោះមុខ ភិក្ខុណាមួយឥតមានជម្ងឺនៅក្នុងទីសេនាសនៈទាំង
 ឡាយមានសភាពដូច្នេះ បានទទួលយកខាងនេះក្តី ភោជនីយៈក្តី ដែល
 គេមិនបានឲ្យដំណឹងជាមុន ដោយដៃរបស់ខ្លួនក្នុងអារាម (ហើយយកមក)
 ទំពាសប្រហែលគេ ភិក្ខុនោះត្រូវសំដែងអាបត្តិថា ម្ចាស់អាវុសោ ខ្ញុំត្រូវ
 ហើយនូវអាបត្តិឈ្មោះបាដិទេសនីយៈ មិនជាទីសប្បាយ ដែលព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគទ្រង់តិះដៀល ខ្ញុំសូមសំដែងនូវអាបត្តិនោះចេញ ។

[៤១៤] ពាក្យថា ទីសេនាសនៈទាំងឡាយណាមួយដែលមាន
 នៅក្នុងព្រៃ គឺទីសេនាសនៈយ៉ាងជិតបំផុតត្រឹម ៥០០ ជួរធុអំពីស្រុក ហៅ
 ថា ៈសេនាសនៈទាំងនៅក្នុងព្រៃ ។ ដែលហៅថា ទីប្រកបដោយរន្ទៀស
 គឺឧកាសជាទីនៅ ឧកាសសម្រាប់បរិភោគ ឧកាសសម្រាប់ឈរនៅ
 ឧកាសសម្រាប់អង្គុយនៅ ឧកាសសម្រាប់ដេកនៅ របស់ពួកចោរក៏ប្រា-
 កដក្នុងអារាម ឬក្នុងឧបថារនៃអារាម ។ ដែលហៅថា ទីប្រកបដោយ
 ភ័យចំពោះមុខ គឺមនុស្សទាំងឡាយដែលពួកចោរវាសម្លាប់ វាប្លន់ វា
 វាយឬសំពង់ក៏ប្រាកដក្នុងអារាម ឬឧបថាររបស់អារាម ។ ពាក្យថា

បាដិទេសនីយកន្តោ ចតុត្ថសិក្ខាបទស្ស សិក្ខាបទវិរាដ្ឋោ

យាទិសោ ។ បេ ។ កិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី
អត្ថេ អធិប្បតោ កិក្ខុតិ ។ តថាវុបេសុ សេនា-
សនេស្វតិ ឯវុបេសុ សេនាសនេសុ ។ អប្បដិសំវិទិតំ
នាម បញ្ចន្ធិ បដិសំវិទិតំ ឯតំ អប្បដិសំវិទិតំ នាម ។
អារាមំ អារាមុបចារំ វេបេត្វា បដិសំវិទិតំ ឯតំ
អប្បដិសំវិទិតំ នាម ។ បដិសំវិទិតំ នាម យោ
កោចិ ឥត្ថិ វា បុរិសោ វា អារាមំ វា^(១) អារាមុ-
បចារំ វា^(២) អាកន្ធា អារោចេតិ ឥត្ថន្ទាមស្ស កន្តោ
ខាទធិយំ វា^(៣) កោជធិយំ វា^(៤) អាហារិយិស្សតីតិ ។
សចេ សាសង្កំ ហោតិ សាសង្កន្តំ អាចិត្តិតតំ ។
សចេ សប្បដិកយំ ហោតិ សប្បដិកយន្តំ អាចិត្តិតតំ ។
សចេ ហោតុ កន្តោ អាហារិយិស្សតីតិ កណាតិ ចោរា
វត្តញ្ចា មនុស្សា ឥធុបចរន្តំ អបសក្កថាតិ ។ យាគុយា
បដិសំវិទិតេ តស្ស បរិវារោ អាហារិយតិ ឯតំ

១-២-៣-៤ ឱ.ម. បោត្តពេសុ ឥមេ វិសុទ្ធា ៨ ហោត្តិ ។

បាដិទេសន័យកណ្តា សិក្ខាបទទី ៤ សិក្ខាបទវិវត្ត

ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី ១ នៃបារាជិកកណ្តា ។

ពាក្យថា ក្នុងទីសេនាសនៈទាំងឡាយមានសភាពដូច្នោះ គឺទីសេនាសនៈ ទាំងឡាយមានសភាពបែបនេះឯង ។ ដែលហៅថា គេមិនបានឲ្យដំណឹង ទោះបីសហធម្មិកបុគ្គលទាំង ៥ បានឲ្យដំណឹងហើយក្តី ការឲ្យដំណឹងនេះ ក៏គង់ហៅថា គេមិនបានឲ្យដំណឹងដដែល ។ ការឲ្យដំណឹងក្នុងទីដទៃ ក្រៅពីអារាម ឬឧបថាររបស់អារាមក្តី ការឲ្យដំណឹងយ៉ាងនេះក៏ឈ្មោះ ថាគេមិនបានឲ្យដំណឹងដដែល ។ ដែលហៅថា មានគេឲ្យដំណឹង គឺបុគ្គលណាមួយទោះស្រីក្តី ប្រុសក្តី មកកាន់អារាម ឬឧបថាររបស់អារាម ប្រាប់ (ចំពោះភិក្ខុ) ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ត្រកូលឈ្មោះនេះគេ នឹងនាំយកខាទន័យៈឬភោជន័យៈ(មកប្រគេន)។ បើទីប្រកបដោយរង្ស៊ីស ភិក្ខុត្រូវប្រាប់ថា ទីប្រកបដោយរង្ស៊ីស ។ បើទីប្រកបដោយភ័យ ចំពោះមុខ ភិក្ខុត្រូវប្រាប់ថា ទីប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ។ បើទាយក និយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សេចក្តីរង្ស៊ីសក្តី សេចក្តីភ័យ ក្តីក៏លើកទុកចុះ ជនមុខជានឹងនាំយក ខាទន័យៈឬភោជន័យៈមកមិន ខានទេ (នោះ) ភិក្ខុត្រូវនិយាយនឹងពួកចោរថា ដ្បិតមានពួកមនុស្ស គេនឹងចូលមកក្នុងទីនេះ អ្នកទាំងឡាយចូរថយចេញសិន ។ កាល ទាយកឲ្យដំណឹងថានឹងប្រគេនបថរ តែទាយកនោះត្រឡប់ជានាំយក

វិទ្យាបិដកេ បហាវិកង្កោ

បដិសំវិទិតំ នាម ។ កត្តេន បដិសំវិទិតេ តស្ស
 បរិវារោ អាហារិយតិ ឯតំ បដិសំវិទិតំ នាម ។ ខាទន្ទី-
 យេន បដិសំវិទិតេ តស្ស បរិវារោ អាហារិយតិ ឯតំ
 បដិសំវិទិតំ នាម ។ កុលេន បដិសំវិទិតេ យេ តស្ស
 កុលេ មនុស្សា ខាទន្ទីយំ វា កោជន្ទីយំ វា អាហារន្តិ
 ឯតំ បដិសំវិទិតំ នាម ។ តាមេន បដិសំវិទិតេ យេ
 តស្ស តាមេ មនុស្សា ខាទន្ទីយំ វា កោជន្ទីយំ វា
 អាហារន្តិ ឯតំ បដិសំវិទិតំ នាម ។ ប្បកេន បដិសំ-
 វិទិតេ យេ តស្ស ប្បកេ មនុស្សា ខាទន្ទីយំ វា កោជន្ទីយំ
 វា អាហារន្តិ ឯតំ បដិសំវិទិតំ នាម ។ ខាទន្ទីយំ នាម
 បញ្ច កោជនាទិ យាមកាលំកំ សត្តាហកាលំកំ
 យាវជីវិតំ វេបេត្វា អវសេសំ ខាទន្ទីយំ នាម ។
 កោជន្ទីយំ នាម បញ្ច កោជនាទិ ឌីននោ កុម្មាសោ
 សត្វ មច្ឆោ មំសំ ។ អជ្ឈារមោ នាម បរិក្ខត្តស្ស

វិទ្យាបិដក មហាវិភង្គ

បរិវាររបស់បបរនោះមកប្រគេនវិញ នេះហៅថាមានគេឲ្យដំណឹងដែរ ។
 កាលទាយកឲ្យដំណឹងថានឹងប្រគេនកត្ត តែទាយកនោះត្រឡប់ជានាំយក
 បរិវាររបស់កត្តនោះប្រគេនវិញ នេះហៅថាមានគេឲ្យដំណឹងដែរ ។
 កាលបើទាយកបានឲ្យដំណឹងថានឹងប្រគេនខាទន័យៈ តែទាយកនោះ
 ត្រឡប់ជានាំយកបរិវាររបស់ខាទន័យៈនោះប្រគេនវិញ នេះក៏ហៅថាគេ
 បានឲ្យដំណឹងដែរ ។ កាលបើទាយកគេបានឲ្យដំណឹងថាត្រកូលនោះនឹង
 ប្រគេន មានពួកមនុស្សណាក្នុងត្រកូលនោះគេនាំយកខាទន័យៈឬកោជ-
 ន័យៈមកប្រគេន នេះក៏ហៅថាគេបានឲ្យដំណឹងដែរ ។ កាលបើទាយក
 គេបានឲ្យដំណឹងថាអ្នកស្រុកគេនឹងប្រគេន មានពួកមនុស្សណាក្នុងស្រុក
 នោះគេនាំយកខាទន័យៈឬកោជន័យៈមកប្រគេន នេះក៏ហៅថាគេបានឲ្យ
 ដំណឹងដែរ ។ កាលបើទាយកគេបានឲ្យដំណឹងថាប្រជុំជនគេនឹងប្រគេន
 មានពួកមនុស្សណាក្នុងប្រជុំជននោះគេនាំយកខាទន័យៈ ឬកោជន័យៈមក
 ប្រគេន នេះក៏ហៅថាគេបានឲ្យដំណឹងដែរ ។ ដែលហៅថា ខាទន័យៈ
 គឺវៀរលែងកោជន៍ទាំង៥ យ៉ាង នឹងរបស់ជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក
 នឹងយាវជីវិកចេញ ក្រៅពីនោះហៅថាខាទន័យៈទាំងអស់ ។ ដែលហៅថា
 កោជន័យៈ បានដល់កោជន៍៥យ៉ាងគឺបាយ១ នំស្រស់១ នំក្រៀម១ ត្រី១
 សាច់១ ។ ដែលហៅថា ខាងក្នុងអាកាម គឺខាងក្នុងអាកាមនៃអាកាម

អាភមស្ស អន្តោអាភមោ អបរិក្ខត្តស្ស ឧបចារោ ។
 អតិលាដោ ឆាម សក្កោតិ បិណ្ឌាយ ចរិតុំ ។ តិលាដោ
 ឆាម ន សក្កោតិ បិណ្ឌាយ ចរិតុំ ។ អប្បដិសំវិទិតំ
 អតិលាដោ ខាទិតិ ភុញ្ញតិ ភាបត្តិ ចាដិទេសនីយស្ស
 អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ
 ចាដិទេសនីយស្ស ។

(៤០៥) អប្បដិសំវិទិតេ អប្បដិសំវិទិតសញ្ញំ ខាទ-
 នីយំ វា កោដនីយំ វា អដ្ឋោរាមេ សហត្ថា បដិក្កហេត្វា
 អតិលាដោ ខាទិតិ វា ភុញ្ញតិ វា អាបត្តិ ចាដិទេស-
 នីយស្ស ។ អប្បដិសំវិទិតេ វេមតិកោ ខាទនីយំ វា
 កោដនីយំ វា អដ្ឋោរាមេ សហត្ថា បដិក្កហេត្វា អតិ-
 លាដោ ខាទិតិ វា ភុញ្ញតិ វា អាបត្តិ ចាដិទេសនី-
 យស្ស ។ អប្បដិសំវិទិតេ បដិសំវិទិតសញ្ញំ ខាទនីយំ វា
 កោដនីយំ វា អដ្ឋោរាមេ សហត្ថា បដិក្កហេត្វា
 អតិលាដោ ខាទិតិ វា ភុញ្ញតិ វា អាបត្តិ ចាដិទេសនី-
 យស្ស ។ យាមកាលំកំ សត្តាហកាលំកំ យាវ-
 ជីវិកំ អាហារត្ថាយ បដិក្កណាតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។

ធានីសេសន័យកណ្តា សិក្ខាបទទី ៤ វារៈដែលត្រូវអាបត្តិ

ដែលមានរបស់ ឬរូបចារវៃអាកាមដែលឥតរបស់ ។ ភិក្ខុណាដែលអាច
 នឹងដើរទៅបិណ្ឌបាតបាន ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាគ្មានជម្ងឺ ។ ភិក្ខុណាដែល
 មិនអាចនឹងដើរទៅបិណ្ឌបាតបានទេ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាមានជម្ងឺ ។ ភិក្ខុ
 មិនមានជម្ងឺទទួលយកខាងនិយៈឬកោជនិយៈ ដែលទាយកឥតឲ្យដំណឹង
 ដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងទំពាស្ត្រ នឹងបរិភោគ (ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។
 ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនិយៈគ្រប់ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

(២១៥) ទាយកមិនបានឲ្យដំណឹង ភិក្ខុមិនមានជម្ងឺសំគាល់ថា
 ទាយកមិនបានឲ្យដំណឹង ហើយទទួលយកខាងនិយៈក្តី កោជនិយៈក្តី
 ដោយដែលរបស់ខ្លួនខាងក្នុងអាកាម (យកមក) ទំពាស្ត្រឬបរិភោគ (ត្រូវ
 អាបត្តិបាដិទេសនិយៈ ។ ភិក្ខុមិនមានជម្ងឺមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងរបស់ដែល
 ទាយកមិនបានឲ្យដំណឹង ហើយទទួលយកខាងនិយៈក្តី កោជនិយៈក្តី
 ដោយដែលរបស់ខ្លួនខាងក្នុងអាកាម (យកមក) ទំពាស្ត្រឬបរិភោគ (ត្រូវអា-
 បត្តិបាដិទេសនិយៈ ។ ទាយកមិនបានឲ្យដំណឹង ភិក្ខុមិនមានជម្ងឺសំគាល់
 ថាទាយកបានឲ្យដំណឹង ហើយទទួលយកខាងនិយៈក្តី កោជនិយៈក្តី
 ដោយដែលរបស់ខ្លួនខាងក្នុងអាកាម (យកមក) ទំពាស្ត្រឬបរិភោគ (ត្រូវអា-
 បត្តិបាដិទេសនិយៈ ។ ភិក្ខុទទួលរបស់ជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក នឹង
 របស់ជាយាវជិក ដើម្បីប្រយោជន៍ជាអាហារ (ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

អដ្ឋោហារេ អដ្ឋោហារេ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

បដិសំវិទិតេ អប្បដិសំវិទិតសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

បដិសំវិទិតេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ បដិសំ-

វិទិតេ បដិសំវិទិតសញ្ញា អនាបត្តិ ។

[៤០៦] អនាបត្តិ បដិសំវិទិតេ តិលានស្ស បដិ-

សំវិទិតេ វា តិលានស្ស វា សេសកំ កុញ្ញតិ តហា-

រាមេ បដិគ្គហេត្វា អន្តោអាវាមេ កុញ្ញតិ តត្ថ ជាតកំ

មូលំ វា តចំ វា បត្តំ វា បុប្ផំ វា ដលំ វា កុញ្ញតិ

យាមកាលិកំ សត្តាហកាលិកំ យាវដីវិកំ សតិ

បច្ចុយេ បរិកុញ្ញតិ ឧប្បត្តកស្ស អាទិកម្មកស្សតិ^(១) ។

១ ឥតោ បរិ គស្សទានំ អញ្ញាតិកា បរិដ្ឋាយ វេសាសន្តំ ន ឱវារេយេ សេក្ខសម្មតទានេន
អញ្ញាហោជនេន ធាតំ កត្តចំ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

វិទ្យាបិដក មហាវិវត្ត

ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុកដ៏ត្រង់ៗ ព្រោះដែលលេចចូលទៅ ។ របស់ដែលទាយក
 បានឲ្យដំណឹងហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាគេមិនបានឲ្យដំណឹងទៅវិញ ត្រូវ
 អាបត្តិទុកដ៏ ។ របស់ដែលទាយកបានឲ្យដំណឹងហើយ ភិក្ខុមាន
 សេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុកដ៏ ។ របស់ដែលទាយកបានឲ្យដំណឹង
 ហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាគេបានឲ្យដំណឹងមែន មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

(៤១៦) ព្រោះដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៨ យ៉ាង)

គឺរបស់ដែលទាយកបានឲ្យដំណឹង ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុឆាន់ខាទន័យៈ
 ឬកោជន័យៈដែលសល់អំពីភិក្ខុដែលគេបានឲ្យដំណឹង ឬអំពីភិក្ខុមានជម្ងឺ
 ភិក្ខុទទួលយកខាទន័យៈឬកោជន័យៈពីខាងក្រៅអាមាម (ហើយយកមក)
 ឆាន់ខាងក្នុងអាមាម ១ ភិក្ខុឆាន់មើមឈើក្តី សំបកឈើក្តី ស្លឹកឈើក្តី ផ្កា
 ឈើក្តី ផ្លែឈើក្តី ដែលដុះនៅខាងក្នុងអាមាមនោះ ១ កាលបើមានហេតុ
 ភិក្ខុឆាន់របស់ជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក នឹងរបស់ជាយាវជីវិក
 បាន ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ^(១) ។

១ គម្ពីរនេះទៅ មានបាលីប្រាកដក្នុងគម្ពីរខ្លះថា ឧទ្ទាននៃបាលីទេសនិយកល្អនោះថា(មាន ៤
 សំបូរ)គឺ ភិក្ខុចូលទៅកាន់ចន្លោះស្រែកហើយទទួលយកចង្កាន់អំពីដៃភិក្ខុដែលមិនមែនជា
 ញាតិ ១ ភិក្ខុមិនហាមឃាត់ភិក្ខុដែលកំពុងបង្ហាត់បង្រៀនព្រាហ្មណ៍ ១ ការឲ្យនូវសេចក្តីសម្មតិ ១
 ការឆាន់ចង្កាន់ក្នុងសេនាសនៈតាំងនៅក្នុងព្រៃ ១ ។

បាដិទេសនីយកណ្តុ ចក្កត្ថសិក្ខាបទស្ស ទទ្ទេសាវសានំ

(៤០៧) ឧទ្ទិដ្ឋា ខោ អាយស្មន្តោ ចត្តារោ ចាដិទេ-
 សនីយា ធម្មា ។ តត្ថាយស្មន្តោ បុច្ឆាមិ កក្កិត្ថ បរិសុទ្ធា
 ធុតិយម្បិ បុច្ឆាមិ កក្កិត្ថ បរិសុទ្ធា តតិយម្បិ បុច្ឆាមិ
 កក្កិត្ថ បរិសុទ្ធា បរិសុទ្ធត្ថាយស្មន្តោ តស្មា តុល្លា ។
 ឯវមេតំ នារយាមិតំ ។

បាដិទេសនីយកណ្តុ និដ្ឋិតំ ។

បាធិទេសន៍យកណ្ត សិក្ខាបទទី ៤ ឧទ្ទេសាវសាន

[៤១៧] បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិបាធិទេសន៍-
 យៈទាំង ៤ ខ្ញុំបានសំដែងរួចហើយ ។ ខ្ញុំសូមសួរអស់លោកដ៏មានអាយុ
 ក្នុងអាបត្តិទាំងនោះ លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសូមសួរ
 ជាកំរប់ពីរដងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសូមសួរជា
 កំរប់បីដងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ លោកដ៏មាន
 អាយុទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយក្នុងអាបត្តិទាំងនេះ ព្រោះហេតុនោះ
 បានជាលោកស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំចាំទុកនូវសេចក្តីបរិសុទ្ធត្រង់ការស្ងៀម
 នៅនេះឯង ។

បាធិទេសន៍យកណ្ត ចប់ប៉ុណ្ណេះ ។

សេក្ខីយកណ្ណំ

ឥមេ ខោ បនាយស្មន្តោ សេក្ខីយា

ធម្មា ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆន្តំ ។

បរិមណ្ឌលវគ្គោ

ធូត្ថីសតិ សារុប្បា

(៤០៨) តេន សមយេន ពុទ្ធា ភកកា សារត្ថិយេ
វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អាវាមេ ។ តេន
ខោ បន សមយេន ធូត្ថិយា ភិក្ខុ បុរោមិ
បច្ឆតោមិ ឱលម្ពេន្តា ជិវសេន្តំ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ
ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ កងំ ហំ នាម សមណា សក្យ-
បុត្តិយា បុរោមិ បច្ឆតោមិ ឱលម្ពេន្តា ជិវសេស្សន្តិ
សេយ្យថាមិ តិហី កាមភោតិលោតិ ។ អស្សោសុំ ខោ
ភិក្ខុ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ជ័យន្តានំ
វិចារេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ
ឧជ្ឈាយន្តិ ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ កងំ ហំ នាម ធូត្ថិយា

សេចក្តីយកណ្ត

បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ វត្តដែល

គប្បីសិក្សាទាំងនេះតែងមកកាន់ទោស ។

បរិមណ្ឌលវិគ្គ

សារុប្ប មាត ២៦

(៤១៨) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលសម្រេចឥរិយា-
បថនៅក្នុងវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យ
នោះឯង ពួកធូត្តិយភិក្ខុស្ងៀកស្បង់ឲ្យស្វយមុខខ្លះ ស្វយក្រោយខ្លះ ។
មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា សមណៈទាំង
ឡាយជាសក្យបុត្រមិនសមបើនឹងស្ងៀកស្បង់ឲ្យស្វយមុខខ្លះ ស្វយក្រោយ
ខ្លះ ដូចជាពួកគ្រិហស្ថដែលជាអ្នកបរិភោគកាមសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
បានឮមនុស្សទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ ។
ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោល
ទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា គួរបើដែរ ពួកធូត្តិយភិក្ខុហ៊ាន

លក្ខិយកណ្ត បរិមណ្ឌលវគ្គស្ស ធម្មិសតិ សារុប្ប

ភិក្ខុ បុរតោបិ បច្ឆតោបិ ឱលម្ពេន្តា និវាសេស្សន្តីតិ ។
 អថោ តេ ភិក្ខុ^(១) ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេស្មំ ។
 អថោ ភកវ ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី បករណោ
 ធម្មំ កថំ កត្វា ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និទាតាបេត្វា
 ធាតុតិយេ ភិក្ខុ បដិប្បច្ឆិ សច្ចំ កិវ តុម្ហេ ភិក្ខុវេ
 បុរតោបិ បច្ឆតោបិ ឱលម្ពេន្តា និវាសេថាតិ ។ សច្ចំ
 ភកវតិ ។ វិគហំ តុន្នោ ភកវ កថំ ហិ នាម
 តុម្ហេ មោយបុរិសា បុរតោបិ បច្ឆតោបិ ឱលម្ពេន្តា
 និវាសេស្សថ នេតំ មោយបុរិសា អប្បសន្នានំ វា
 បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យកាវាយ ។ បេ ។
 ឯវា បទ ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យថ
 បរិមណ្ឌលំ និវាសេស្សន្តីតិ សិក្ខា ករណីយា ។
 បរិមណ្ឌលំ និវាសេតតំ នាភិមណ្ឌលំ ជាតុមណ្ឌលំ
 បដិច្ចានេន្តេន ។ យោ អនាទិយំ បដិច្ច បុរតោ វា
 បច្ឆតោ វា ឱលម្ពេន្តា និវាសេតិ អាបត្តិ ធុក្កជស្ស ។

១ អថោ តេ ភិក្ខុ ឧ. ឆ. បោត្តកេ ៨៧ ។

ស្ងៀកស្ងៀងឲ្យស្ងួតមុខខ្លះ ស្ងួតក្រោយខ្លះ ។ ខណៈនោះ ភិក្ខុទាំងនោះក៏
 ក្រាបទូលរឿងនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់។ ព្រោះទំនាទនេះ ដ៏
 លើកលែង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មកថាហើយត្រាស់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ
 ហើយទ្រង់សួរចំពោះទៅពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮ
 ថាអ្នកទាំងឡាយស្ងៀកស្ងៀងស្ងួតមុខខ្លះ ស្ងួតក្រោយខ្លះ ពិតមែនឬ ។
 ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រាស ពិតមែន ។ ព្រះ
 ពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់ត្រាស់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នក
 ទាំងឡាយមិនសមបើនឹងស្ងៀកស្ងៀងឲ្យស្ងួតមុខខ្លះ ស្ងួតក្រោយខ្លះទេ
 ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះនឹងបាននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំង
 ឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំឲ្យរើសតែជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែល
 ជ្រះថ្លារួចហើយក៏ទៅដែរ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
 គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សា
 ថា អញនឹងស្ងៀក(ស្ងៀង)ឲ្យជាបរិមណ្ឌល ។

ភិក្ខុត្រូវស្ងៀកឲ្យជាបរិមណ្ឌល គឺបិទបាំងមណ្ឌលផ្ចិត^(១)មណ្ឌល
 ជង្គង់^(២) ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយស្ងៀកឲ្យស្ងួតមុខ
 ឬស្ងួតក្រោយ ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។

១-២ អង្គថា ភិក្ខុត្រូវស្ងៀកស្ងៀងឲ្យជាបរិមណ្ឌល ខាងលើបរិមណ្ឌលផ្ចិត ខាងក្រោម
 បរិមណ្ឌលជង្គង់ គឺប្រុងចុះទៅខាងក្រោមដំពីជង្គង់ ឬមាណ ៨ ធ្លាប់ ។

វិន័យបិដកេ មហាវិក្កោ

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អជាទន្តស្ស តិលា-
នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

(៤១៩) សាវត្ថីនិទានំ^(១) ។ តេន ខោ បន សមយេន
ធាតុក្កិយា ភិក្ខុ បុរោហិ បច្ឆតោហិ ឱលម្ពេន្តា
ចារុបន្តិ ។ បេ ។ បរិមណ្ឌលំ ចារុបិស្សមីតិ សិក្ខា
ករណីយា ។

បរិមណ្ឌលំ ចារុបិកតំ ឧគោ កណ្ណោ សមំ កត្វា ។
យោ អនាទិយំ បដិច្ច បុរោហិ បច្ឆតោហិ ឱលម្ពេន្តោ
ចារុបតិ អាបត្តិ ឧក្កជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អជាទន្តស្ស តិលា-
នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

(៤២០) សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ធាតុក្កិយា ភិក្ខុ កាយំ វិវិក្ខា អន្តរយេ កច្ឆន្តិ ។ បេ ។
សុប្បដិច្ឆន្តោ អន្តរយេ ភមិស្សមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

១ យត្ថ សាវត្ថីនិទានំ ទិស្សតិ គត្ថ តេន សមយេន ពុទ្ធោ កត្វា សាវត្ថីយំ វិហរតិ
ដេវវេន អនាបិណ្ឌុកស្ស អាមេតិ បាលិ ហោតិ ។

វិសយបិដក មហាវិភង្គ

ព្រះវិស្ណុមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
 ក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានសតិ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តី
 អន្តរាយ១ ភិក្ខុឆត១ ភិក្ខុដើមបញ្ចត្តិ១ ។

(៤១៩) សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆត្យគ្លីយភិក្ខុដណ្តប់
 (ចីពរ) ស្អុយមុខខ្លះ ស្អុយក្រោយខ្លះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើ
 សេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងដណ្តប់ (ចីពរ) ឲ្យជាបរិមណ្ឌល ។

ភិក្ខុគប្បីដណ្តប់ឲ្យជាបរិមណ្ឌលគឺ ធ្វើឲ្យងាយ ទាំងពីរឲ្យត្រឹមស្មើ
 គ្នា ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដណ្តប់ (ចីពរ) ឲ្យស្អុយមុខខ្លះ
 ស្អុយក្រោយខ្លះ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

ព្រះវិស្ណុមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
 ក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានសតិ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តី
 អន្តរាយ១ ភិក្ខុឆត១ ភិក្ខុដើមបញ្ចត្តិ១ ។

(៤២០) សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ឆត្យគ្លីយភិក្ខុទាំងឡាយ
 បើកចំហនូវកាយ^(១) ហើយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ (គឺក្នុងស្រុក) ។ បេ ។
 ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងបិទបាំងឲ្យល្អដើរទៅ
 ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

១ គឺភិក្ខុមិនបានបិទបាំងកាយឲ្យជាបរិមណ្ឌល ។

សេចក្តីយកល្ខោ បរិមណ្ឌលវិគ្គស្ស ធម្មីសតិ សារប្បូ

សុប្បដិច្ចន្នោន អន្តរាយេ តន្តតំ ។ យោ អនាទិយំ
បដិច្ច កាយំ វិវិត្វា អន្តរាយេ តន្តតំ អាបត្តំ ទុក្ខជស្ស ។

អនាបត្តំ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អដានន្តស្ស
តិលានស្ស អាបនាស្ស ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មត្តកស្សតិ ។

[៤២០] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ធម្មតិយា ភិក្ខុ កាយំ វិវិត្វា អន្តរាយេ និសីទតំ
។ បេ ។ សុប្បដិច្ចន្នោ អន្តរាយេ និសីទិស្សមីតិ សិក្ខា
ការណីយា ។

សុប្បដិច្ចន្នោន អន្តរាយេ និសីទតតំ ។ យោ
អនាទិយំ បដិច្ច កាយំ វិវិត្វា អន្តរាយេ និសីទតំ
អាបត្តំ ទុក្ខជស្ស ។

ភិក្ខុត្រូវបិទបាំង^(១)ឲ្យល្អដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យ
សេចក្តីមិនអើពើ ហើយបើកចំហកាយ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង១ ភិក្ខុគ្មានសតិ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តី
អន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆត១ ភិក្ខុដើមបញ្ចាតិ១ ។

(៤២១) សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ធម្មគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ
បើកចំហកាយអង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើ
សេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងបិទបាំង (កាយ) ឲ្យល្អអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

ភិក្ខុត្រូវបិទបាំង^(២)ឲ្យល្អអង្គុយនៅ ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ ភិក្ខុណា
អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយបើកចំហកាយអង្គុយនៅ ក្នុងចន្លោះផ្ទះ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

១ អដ្ឋកថា ថាបិទបាំងឲ្យល្អ គឺមិនទទួរក្បាល អធិប្បាយថា ភិក្ខុនឹងចូលទៅក្នុងស្រុកត្រូវ
យកចំរាមកដាក់គ្របលើស្មា ពាក់កុំហើយយកដាយទាំងពីរបិទបាំងក រួចហើយធ្វើបង្គំមុំទាំង
ពីរឲ្យត្រឹមស្មើគ្នា ហើយប្រគល់ចូលមក រួចបិទបាំងជរាបដល់ភ្នែកដៃ ហើយគប្បីដើរទៅ ។
២ អដ្ឋកថា ថាភិក្ខុដែលនឹងអង្គុយនៅក្នុងស្រុក ត្រូវបើកកាយខាងលើតាំងពីកញ្ចឹងករហូតដល់
ក្បាល ខាងដៃតាំងពីត្រឹមភ្នែកដៃទៅចុងម្រាម ខាងជើងតាំងពីចុងកំភួនជើងទៅខាងក្រោម
ហើយគប្បីអង្គុយចុះ ។

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អជាទន្តស្ស តិលា-
នស្ស វាសុបកតស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិ-
កម្ម័កស្សាតិ ។

[៤២២] សាវត្ថំនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ធាតុតិយា ភិក្ខុ ហត្ថម្បិ ចាទម្បិ ក៏ឡាបេន្តា អន្តរ-
យេ កច្ចន្តំ ។ បេ ។ សុសុំវតោ អន្តរយេ កម៌ស្សាមីតិ
សិក្ខា ករណីយា ។

សុសុំវតេន អន្តរយេ កច្ចន្តំ ។ យោ អនាទិយំ
បដិច្ច ហត្ថំ វា ចាទំ វា ក៏ឡាបេន្តា អន្តរយេ កច្ចតិ
អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អជាទន្តស្ស តិលា-
នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្ម័កស្សាតិ ។

[៤២៣] សាវត្ថំនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ធាតុតិយា ភិក្ខុ ហត្ថម្បិ ចាទម្បិ ក៏ឡាបេន្តា
អន្តរយេ និស័ទន្តំ ។ បេ ។ សុសុំវតោ អន្តរយេ
និស័ទិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

វិទ្យាបិដក មហាវិភង្គ

ព្រះដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង១ ភិក្ខុគ្មានសត្វ១ ភិក្ខុមិនជឿខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុដែលចូលទៅកាន់
លំនៅ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអនុរាយ១ ភិក្ខុឆត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១ ។

(៤២២) សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ
ពុំសង្ឃឹមខ្លះ ពុំសង្ឃឹមខ្លះ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា
ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងសង្រួមឲ្យល្អដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។
ភិក្ខុត្រូវតែសង្រួមឲ្យល្អដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យ
សេចក្តីមិនអើពើ ហើយគ្រវាត់គ្រវែងដៃខ្លះ ជើងខ្លះ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

ព្រះដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុគ្មានសត្វ ១ ភិក្ខុមិនជឿខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តី
អនុរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

(៤២៣) សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ
ពុំសង្ឃឹមខ្លះ ពុំសង្ឃឹមខ្លះ អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បី
ធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងសង្រួមដោយល្អអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

សេដ្ឋកិច្ចកណ្តាល បរិមណ្ឌលវិជ្ជាស្ស ធម្មិសង្ខ ហិរុញ្ញ

សុស្សុតេន អន្តរាយេ នីសីទិភក្ខំ ។ យោ អនា-
និយំ បដិច្ច ហត្ថំ វា ចានំ វា កីឡាបេន្តោ អន្តរាយេ
នីសីទិភិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញច្ច អសតិយា អដានន្តស្ស កីលា-
នស្ស អាបទាស្ស ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មត្តកស្សាតិ ។

(៤៤៤) សាវត្ថិនីនាទំ ។ តេន ទេវំ បន សមយេន
ធម្មក្ខិយា ភិក្ខុ តហំ តហំ ឱលោកេន្តោ អន្តរាយេ
កច្ចន្តិ ។ បេ ។ ឱត្ថិត្តចក្កំ អន្តរាយេ កមិស្សាមីតិ
សីក្ខា ករណីយា ។

ឱត្ថិត្តចក្កនា អន្តរាយេ កច្ចត្ថំ យុកមត្តំ បេត្ត-
ន្តេន ។ យោ អនាទិយំ បដិច្ច តហំ តហំ ឱលោ-
កេន្តោ អន្តរាយេ កច្ចតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញច្ច អសតិយា អដានន្តស្ស កីលា-
នស្ស អាបទាស្ស ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មត្តកស្សាតិ ។

សេចក្តីយកណ្ត បរិមណ្ឌលវគ្គ សារុប្ប ២៦

ភិក្ខុត្រូវតែសង្ឃឹមឲ្យល្អអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យ
សេចក្តីមិនអើពើ ហើយវាសដៃ ឬវាសជើងអង្គុយនៅ ក្នុងចន្លោះផ្ទះ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុគ្មានសតិ ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តី
អនរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញាតិ ១ ។

(៤២៥) សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ
ក្រឡេកមើលត្រង់ទីនោះៗ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់
ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមានភ្នែកសំឡឹងចុះដើរទៅក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ ។

ភិក្ខុត្រូវតែមានភ្នែកសំឡឹងចុះ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ក្រឡេកមើល
ត្រឹមតែមួយជួរនឹម ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយក្រឡេក
មើលត្រង់ទីនោះៗ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុគ្មានសតិ ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តី
អនរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញាតិ ១ ។

[២២៥] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 ធាតុយា ភិក្ខុ តហំ តហំ ឱលោកេន្តា អន្តរយេ
 និសីទន្តិ ។ បេ ។ ឱត្ថិតតត្ថ អន្តរយេ និសីទិស្សមីតិ
 សិក្ខា ករណីយា ។

ឱត្ថិតតត្ថនា អន្តរយេ និសីទិតត្ថំ យុកមត្ត
 បេត្ថន្តេន ។ យោ អនាទិយំ បដិច្ច តហំ តហំ
 ឱលោកេន្តា អន្តរយេ និសីទតិ អាបត្តិ ធុក្កជស្ស ។

អនាបត្តិ អសត្ថាច្ច អសតិយា អដាទន្តស្ស កំលា-
 នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មត្តកស្សាតិ ។

[២២៦] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 ធាតុយា ភិក្ខុ ឧត្ថិតតត្ថាយ អន្តរយេ កច្ចន្តិ ។ បេ ។
 ន ឧត្ថិតតត្ថាយ អន្តរយេ កមិស្សមីតិ សិក្ខា
 ករណីយា ។

ន ឧត្ថិតតត្ថាយ អន្តរយេ កច្ចត្ថំ ។ យោ អនា-
 ទិយំ បដិច្ច ឯកតោ វា ឧកតោ វា ឧត្ថិបិត្តា
 អន្តរយេ កច្ចតិ អាបត្តិ ធុក្កជស្ស ។

វិធីបិណ្ឌ មហាវិភង្គ

(២២៥) សារត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ឮកឆ្លើយភិក្ខុ
 ក្រឡេកមើលត្រង់ទីនោះៗ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់
 ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមានភ្នែកសំឡឹងចុះអង្គុយនៅ
 ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

ភិក្ខុត្រូវតែមានភ្នែកសំឡឹងចុះត្រឹមមួយជួរនឹងអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះ
 ផ្ទះ ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយក្រឡេកមើលត្រង់ទី
 នោះៗ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

ព្រះវិសេន្តត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
 ក្លែង ១ ភិក្ខុគ្មានសតិ ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុមាន
 សេចក្តីអនុរាយ ១ ភិក្ខុឆ្គល ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចាតិ ១ ។

(២២៦) សារត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ឆ្លើយភិក្ខុទាំងឡាយ
 សើយចីវរដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តី
 សិក្សាថា អញនឹងមិនបានសើយចីវរដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវសើយចីវរដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យ
 សេចក្តីមិនអើពើ ហើយសើយចីវរខាងម្ខាងឬទាំងពីរខាងដើរទៅក្នុងចន្លោះ
 ផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

សេចក្តីយកល្ខោ ឧដ្ឋក្ខិកវគ្គស្ស ធម្មសតិ សារុប្បា

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អជាទន្តស្ស កិលា-
នស្ស អាបដាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មត្តកស្សតិ ។

(៤២៧) សារត្ថំនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ធម្មតិយា ភិក្ខុ ឧត្តិតកាយ អន្តរយេ ជិសីទត្តិ
។ បេ ។ ន ឧត្តិតកាយ អន្តរយេ ជិសីទស្សមីតិ
សិក្ខា ករណីយា ។

ន ឧត្តិតកាយ អន្តរយេ ជិសីទត្តំ ។ យោ
អនាទរិយំ បដិច្ច ឯកតោ វា ឧកតោ វា ឧត្តិបិត្វា
អន្តរយេ ជិសីទតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អជាទន្តស្ស
កិលានស្ស វាសុបកតស្ស អាបដាសុ ឧម្មត្តកស្ស
អាទិកម្មត្តកស្សតិ ។

បរិមណ្ឌលវគ្គោ បរិមោ ។

សេចក្តីយកល្អ បរិមណ្ឌលវិគ្គ ហិរញ្ញ ២៦

ព្រះដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុគ្មានសតិ ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តី
អន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចត្តិ ១ ។

(៤៤៧) សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ឆ្ងល់គ្នាភិក្ខុទាំងឡាយ
សើយចីវរអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បវេណី
សេចក្តីសិក្សាថា អញ្ជើញមិនសើយចីវរអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវសើយចីវរ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ ។ ភិក្ខុណា អា
ស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយសើយចីវរខាងម្ខាងឬទាំងពីរខាងអង្គុយនៅ
ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

ព្រះដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុគ្មានសតិ ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុដែលចូល
ទៅក្នុងអាវាស ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចត្តិ ១ ។

បរិមណ្ឌលវិគ្គជាបរិម ចប់ ។

ឧដ្ឋក្សិក្ខត្តោ^(១)

[២២៨] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ធាតុក្កិយា ភិក្ខុ មហាហសីតំ ហសន្តា អន្តរយេ
តច្ចន្តំ ។ បេ ។ ន ឧដ្ឋក្សិកាយ អន្តរយេ តមិស្សមីតិ
សិក្ខា ករណីយា ។

ន ឧដ្ឋក្សិកាយ អន្តរយេ តន្តតំ ។ យោ អនាទិយំ
បដិច្ច មហាហសីតំ ហសន្តា អន្តរយេ តច្ចតិ អាបត្តិ
ទុក្ខជស្ស ។

អនាបត្តិ អសក្ខិច្ច អសតិយា អជាទន្តស្ស
តិលានស្ស ហសនីយស្មី វត្ថុស្មី មិហិតមន្តំ^(២) ករោតិ
អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិតស្សតិ ។

[២២៩] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ធាតុក្កិយា ភិក្ខុ មហាហសីតំ ហសន្តា អន្តរយេ
និសីទន្តំ ។ បេ ។ ន ឧដ្ឋក្សិកាយ អន្តរយេ និសី-
ទិស្សមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

១ ឧដ្ឋក្សិក្ខត្តោ កត្តបិ ពោត្តកេ ទិស្សតិ ។ ២ ហសមត្តន្តិ ពាណិ កត្តបិ
ពោត្តកេ ទិស្សតិ ។

ឧបក្ខិករវិគ្គ

[២២៨] សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ឆតុគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ
សើចខ្លាំងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តី
សិក្សាថា អញនឹងមិនសើចខ្លាំង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវសើចខ្លាំងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យ
សេចក្តីមិនអើពើ ហើយសើចខ្លាំងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុគានសតិ ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុគ្រាន់តែធ្វើ
ញញឹមក្នុងវត្ថុដែលគួរញញឹម ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុ
ឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចតិ ១ ។

[២២៩] សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ឆតុគ្គិយភិក្ខុទាំង
ឡាយសើចខ្លាំងអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុ
គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសើចខ្លាំងអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

ន ឧដ្ឋក្សកាយ អន្តរយវេ នីសីទិតតំ ។ យោ
អនាទរិយំ បដិច្ច មហាហសីតំ ហសន្តោ អន្តរយវេ
នីសីទិតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អជាទន្តស្ស
តិលានស្ស ហសនីយស្មី វត្ថុស្មី មិហិតមន្ត្ត^(១) ករោតិ
អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៣០] សាវត្ថិនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុ ឧប្បាសទ្ធិំ មហាសទ្ធិំ ករោន្តា អន្ត-
រយវេ កច្ឆន្តិ ។ បេ ។ អប្បសន្តោ អន្តរយវេ កមិស្សា-
មីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

អប្បសន្តេន អន្តរយវេ កន្តតំ ។ យោ អនាទរិយំ
បដិច្ច ឧប្បាសទ្ធិំ មហាសទ្ធិំ ករោន្តោ អន្តរយវេ កច្ឆតិ
អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អជាទន្តស្ស តិលា-
នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[៤៣១] សាវត្ថិនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុ ឧប្បាសទ្ធិំ មហាសទ្ធិំ ករោន្តា អន្តរយវេ

១ ហសមមន្ត្ត ពាក្យ កត្តចិ ពោត្តកេ ទិស្សតិ ។

សេចក្តីយកល្អ ឧដ្ឋក្សិកវគ្គ សារប្ប ២៦

ភិក្ខុមិនត្រូវសេចក្តីខ្លាំងអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះឡើយ ។ ភិក្ខុណា
អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយសេចក្តីខ្លាំងអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុ
មិនក្លែង ១ ភិក្ខុគ្មានសតិ ១ ភិក្ខុមិនជឿខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុគ្រាន់
តែធ្វើញញឹមក្នុងវត្ថុដែលគួរញញឹម ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្គួត
ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៣០] សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆត្វគ្រប់ភិក្ខុធ្វើប្រ
សំឡេងហើរ សំឡេងពួងខ្លាំងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា
ភិក្ខុគប្បធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងនិយាយសំដីតិចដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

ភិក្ខុត្រូវមានសំឡេងតិចដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យ
សេចក្តីមិនអើពើ ហើយធ្វើប្រសំឡេងហើរ សំឡេងពួងខ្លាំងដើរទៅក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុគ្មានសតិ ១ ភិក្ខុមិនជឿខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តី
អន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្គួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៣១] សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆត្វគ្រប់ភិក្ខុធ្វើប្រសំ
ឡេងហើរ សំឡេងពួងខ្លាំងអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា

និស្សិទ្ធិ ។ បេ ។ អប្បសន្នោ អន្តរយេ និស្សិទ្ធិស្សមីតិ
សិក្ខា កាណិយា ។

អប្បសន្នោ អន្តរយេ និស្សិទ្ធិតំ ។ យោ អនា-
ទិយំ បដិច្ច ឧបាសន្នំ មហាសន្នំ ករោន្តោ អន្តរយេ
និស្សិទ្ធិ អាបត្តិ ធុក្កជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញច្ច អសតិយា អជាទន្តស្ស កិលា-
នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មកស្សតិ ។

[៤៣២] សាវត្ថិនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ធាតុតិយា ភិក្ខុ កាយប្បចាលកំ អន្តរយេ កុច្ឆន្តិ
កាយំ ឱលម្ពេន្តោ ។ បេ ។ ន កាយប្បចាលកំ អន្តរយេ
កមិស្សមីតិ សិក្ខា កាណិយា ។

ន កាយប្បចាលកំ អន្តរយេ កុច្ឆតំ កាយំ
បត្តហេត្វា កុច្ឆតំ ។ យោ អនាទិយំ បដិច្ច កា-
យប្បចាលកំ អន្តរយេ កុច្ឆតិ កាយំ ឱលម្ពេន្តោ
អាបត្តិ ធុក្កជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញច្ច អសតិយា អជាទន្តស្ស កិលា-
នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មកស្សតិ ។

វិធីបំផុត មហាវិញ្ញាណ

ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងនិយាយសំដីតិចអង្គនៅក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ ។

ភិក្ខុត្រូវតែមានសំឡេងតិចអង្គនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ ភិក្ខុណា
អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយធ្វើនូវសំឡេងហើសំឡេងព្រង់ព្រង់អង្គ
នៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

ព្រះវិសេន្តៈ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុគានសតិ ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុមាន
សេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

(២៣២) សាវ័ត្ថនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកធូល្យភិក្ខុគ្រ
លែងកាយ យោលកាយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុ
គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនគ្រលែងកាយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើកាយឲ្យគ្រលែងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ ត្រូវផ្គត់ផ្គង់
កាយដើរទៅ (ក្នុងចន្លោះផ្ទះ) ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ
ហើយគ្រលែងកាយ យោលកាយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

ព្រះវិសេន្តៈ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុគានសតិ ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តី
អន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

សេចក្តីយកល្ខោ ឧទ្ទិស្សន្តស្ស ធម្មសិក្ខា សារប្បូ

[៤៣៣] សាវត្ថុនិទានំ ។ តេន ខោ បន សម-

យេន ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុ កាយប្បចាលកំ អន្តរយេ
និស័ទន្តិ កាយំ ឱលម្ពេន្តា ។ បេ ។ ន កាយប្បចាលកំ
អន្តរយេ និស័ទិស្សម័តិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន កាយប្បចាលកំ អន្តរយេ និស័ទិតតំ កាយំ
បក្កហេត្វា និស័ទិតតំ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច កា-
យប្បចាលកំ អន្តរយេ និស័ទិតិ កាយំ ឱលម្ពេន្តា
អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អជាទន្តស្ស
តិលានស្ស វាសុបកតស្ស អាបនាសុ ទុម្ពត្តកស្ស
អាទិត្តត្ថកស្សតិ ។

[៤៣៤] សាវត្ថុនិទានំ ។ តេន ខោ បន សម-

យេន ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុ ពាហុប្បចាលកំ អន្តរយេ
គន្ធន្តិ ពាហំ ឱលម្ពេន្តា ។ បេ ។ ន ពាហុប្បចាលកំ
អន្តរយេ គម័ស្សម័តិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន ពាហុប្បចាលកំ អន្តរយេ គន្ធតំ ពាហំ បក្កហេ-
ត្វា គន្ធតំ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច ពាហុប្បចាលកំ
អន្តរយេ គន្ធតិ ពាហំ ឱលម្ពេន្តា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

សេចក្តីយកណ្ត ឧដ្ឋក្សិកវគ្គ សារុប្ប ២៦

(៤៣៣) សាវត្ថិនទាន ។ សម័យនោះឯង ឆត្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រិលេងកាយ យោលកាយអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនគ្រិលេងកាយ អង្គុយនៅក្នុង ចន្លោះផ្ទះ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវគ្រិលេងកាយ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ ត្រូវតែផ្គត់ផ្គង់ កាយហើយអង្គុយនៅ (ក្នុងចន្លោះផ្ទះ) ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តី មិនអើពើ ហើយឃ្លោងកាយ យោលកាយ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន ក្លែង ១ ភិក្ខុគ្មានសតិ ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុដែលចូលទៅ កាន់ទីនោះ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

(៤៣៤) សាវត្ថិនទាន ។ សម័យនោះឯង ឆត្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ បង់បោយ វាសដៃដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បី ធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនបង់បោយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវបង់បោយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ ត្រូវដាក់ដៃឱ្យស្រួល ដើរទៅ (ក្នុងចន្លោះផ្ទះ) ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយ បង់បោយវាសដៃដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

វិធម្មបិដកេ មហាវិកង្កោ

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស ភិលា-
នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្ម្ហកស្សាតិ ។

(៤៣៥) សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុ ពាហុប្បចាលកំ អន្តរយេ និស័ទន្តិ
ពាហំ ឡិលម្ពេន្តា ។ បេ ។ ន ពាហុប្បចាលកំ
អន្តរយេ និស័ទិស្សមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន ពាហុប្បចាលកំ អន្តរយេ និស័ទិតតំ ពាហំ
បត្តហេតុ និស័ទិតតំ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច
ពាហុប្បចាលកំ អន្តរយេ និស័ទតិ ពាហំ ឡិលម្ពេន្តា
អាបត្តិ ឧក្កជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស
ភិលានស្ស វាសុបកតស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស
អាទិកម្ម្ហកស្សាតិ ។

(៤៣៦) សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សម-
យេន ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុ សីសប្បចាលកំ អន្តរយេ
កច្ឆន្តិ សីសំ ឡិលម្ពេន្តា ។ បេ ។ ន សីសប្បចាលកំ
អន្តរយេ កម័ស្សមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

វិធីបិណ្ឌ មហាវិភង្គ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុគ្មានសតិ ១ ភិក្ខុមិនជឿខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុមាន
សេចក្តីអនុរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចាតិ ១ ។

[៤៣៥] សាវត្ថិនិទាន សម័យនោះឯង ឆ្លៀតភិក្ខុទាំងឡាយ
ឆ្លាត វាសដែអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុ
គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនឆ្លាត អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវឆ្លាត អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ ត្រូវដាក់ដៃឲ្យស្រួល
អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយឆ្លា
ត វាសដែអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុគ្មានសតិ ១ ភិក្ខុមិនជឿខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុចូលទៅ
កាន់ទីនៅ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអនុរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចាតិ ១ ។

[៤៣៦] សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆ្លៀតភិក្ខុ
គ្រលែងក្បាល រក្សាលដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា
ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនបានគ្រលែងក្បាលដើរទៅក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ ។

ន សីសប្បចាលកំ អន្តរយេ កន្តតំ សីសំ បត្ត-
ហេត្វា កន្តតំ ។ យោ អនាទិយំ បដិច្ច សីសប្បចាលកំ
អន្តរយេ កន្តតិ សីសំ ឱលម្ពេន្តោ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អជាទន្តស្ស កិលា-
នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មកស្សតិ ។

[៤៣៧] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ធម្មតិយា កិត្យ សីសប្បចាលកំ អន្តរយេ និសីទន្តិ
សីសំ ឱលម្ពេន្តោ ។ បេ ។ ន សីសប្បចាលកំ
អន្តរយេ និសីទស្សមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន សីសប្បចាលកំ អន្តរយេ និសីទិតំ សីសំ
បត្តហេត្វា និសីទិតំ ។ យោ អនាទិយំ បដិច្ច
សីសប្បចាលកំ អន្តរយេ និសីទតិ សីសំ ឱលម្ពេន្តោ
អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អជាទន្តស្ស កិលា-
នស្ស វាសុបតតស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិ-
កម្មកស្សតិ ។

ឧដ្ឋក្សិរវេន្តោ ទុតិយោ ។

សេចក្តីយកល្អ ឧទ្ទិស្សិកវគ្គ សារុប្ប ២៦

ភិក្ខុមិនត្រូវត្រឈៃឯក្បាលដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ ត្រូវតែផ្គង់តម្រង់
ក្បាលឲ្យស្រួលដើរទៅ ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ត្រឈៃឯ
ក្បាល រក្សាលដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុគ្មានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុមាន
សេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចត្តិ ១ ។

(៤៣៧) សារត្ថនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆត្យគ្គិយភិក្ខុ
ត្រឈៃឯក្បាល រក្សាលអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា
ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនត្រឈៃឯក្បាល អង្គុយនៅក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវត្រឈៃឯក្បាលអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ ត្រូវតែផ្គង់តម្រង់
ក្បាលឲ្យស្រួលអង្គុយនៅ ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយ
ត្រឈៃឯក្បាល រក្សាលអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុគ្មានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុបួល
ទៅកាន់ទីនៅ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចត្តិ ១ ។

ឧបករណ៍ត្រី

(២៣៨) សាវត្ថុនិទានំ ។ តេន ចោ បន សមយេន
ធាតុក្លាយ ភិក្ខុ ឧប្បកតា អន្តរយេ កង្ខតំ ។ បេ ។ ន
ឧប្បកតោ អន្តរយេ គម៌ស្សម័តិ សំគ្វា ករណីយា ។

ន ឧប្បកតេន អន្តរយេ កង្ខតំ ។ យោ អនាទិយំ
បដិច្ច ឯកតោ វា ឧកតោ វា ឧប្ប កត្វា អន្តរយេ
កង្ខតំ អាបត្ថិ ទុក្ខជស្ស ។

អនាបត្ថិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អនាទិស្ស ភិលា-
នស្ស អាបនាសុ ឧប្បត្តកស្ស អាទិកម្មកស្សតិ ។

(២៣៩) សាវត្ថុនិទានំ ។ តេន ចោ បន សមយេន
ធាតុក្លាយ ភិក្ខុ ឧប្បកតា អន្តរយេ និស័ទិទ្ធំ ។ បេ ។
ន ឧប្បកតោ អន្តរយេ និស័ទិស្សម័តិ សំគ្វា ករ-
ណីយា ។

ន ឧប្បកតេន អន្តរយេ និស័ទិតំ ។ យោ
អនាទិយំ បដិច្ច ឯកតោ វា ឧកតោ វា ឧប្ប
កត្វា អន្តរយេ និស័ទតិ អាបត្ថិ ទុក្ខជស្ស ។

ឧបករណ៍

(៤៣៨) សាវត្ថនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកធម្មតិក (យកវៃ) ស្នើចង្កេះដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុឈឺធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិន (យកវៃ) ស្នើចង្កេះដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវស្នើចង្កេះដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយធ្វើនូវកិរិយាស្នើចង្កេះតែម្ខាងក្តី ទាំងពីរខាងក្តី ហើយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

វារៈវៃលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនជឿខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

(៤៣៩) សាវត្ថនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកធម្មតិក (យកវៃ) ស្នើចង្កេះអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុឈឺធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិន (យកវៃ) ស្នើចង្កេះអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវ (យកវៃ) ស្នើចង្កេះហើយអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយធ្វើនូវកិរិយាស្នើចង្កេះតែម្ខាងក្តី ទាំងពីរខាងក្តី អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អជាទន្តស្ស
 គីលានស្ស វាសុបកតស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស
 អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[២២០] សារត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 ធម្មតិយា ភិក្ខុ សសីសំ ចារុបិត្វា អន្តរយេ កច្ចតិ
 ។ បេ ។ ន ឌីកុណ្ណិតោ អន្តរយេ កមិស្សាមីតិ សីត្វា
 ករណីយា ។

ន ឌីកុណ្ណិតេន អន្តរយេ កច្ចតំ ។ យោ អនា-
 ទិយំ បដិច្ច សសីសំ ចារុបិត្វា អន្តរយេ កច្ចតិ
 អាបត្តិ ឧក្កជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អជាទន្តស្ស គីលា-
 នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

[២២១] សារត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 ធម្មតិយា ភិក្ខុ សសីសំ ចារុបិត្វា អន្តរយេ និសីទន្តិ
 ។ បេ ។ ន ឌីកុណ្ណិតោ អន្តរយេ និសីទិស្សាមីតិ
 សីត្វា ករណីយា ។

សេចក្តីយកពណ៌ ខុសពីគ្នា សារុប្ប ២៦

ព្រះវិស្ណុមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុគ្មានសារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុចូលទៅ
កាន់ទីនៅ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអនុរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចាតិ ១ ។

[៤៤០] សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទទួល
ក្បាលដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តី
សិក្សាថា អញនឹងមិនទទួលក្បាលដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវទទួលក្បាលដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះឡើយ ។ ភិក្ខុណា
អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយទទួលក្បាលដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ ។

ព្រះវិស្ណុមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុគ្មានសារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុមាន
សេចក្តីអនុរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចាតិ ១ ។

[៤៤១] សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទទួល
ក្បាលអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តី
សិក្សាថា អញនឹងមិនទទួលក្បាលអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

វិធីបិដកេ មហាវិកង្គោ

ន ឡុក្ក្យាតេន អន្តរយេ និសីទិត្យំ ។ យោ
អនាធិយំ បដិច្ច សសីសំ ចារុបិត្វា អន្តរយេ និសី-
ទតិ អាបត្តិ ឡុក្កជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស
ភិលានស្ស វាសុបកតស្ស អាបនាសុ ឧម្មតកស្ស
អាទិកម្មកស្សតិ ។

(២២២) សាវត្ថុនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ធម្មតិយា ភិក្ខុ ឡុក្កជិកាយ អន្តរយេ កច្ចន្តិ
។ បេ ។ ន ឡុក្កជិកាយ អន្តរយេ កមិស្សមីតិ
សិក្ខា ករណីយា ។

ន ឡុក្កជិកាយ អន្តរយេ កច្ចន្តំ ។ យោ អនា-
ធិយំ បដិច្ច ឡុក្កជិកាយ អន្តរយេ កច្ចតិ អាបត្តិ
ឡុក្កជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស ភិ-
លានស្ស វាសុបកតស្ស អាបនាសុ ឧម្មតកស្ស
អាទិកម្មកស្សតិ ។

វិទយបិណ្ឌ មហាវិក័ត្ត

ភិក្ខុមិនត្រូវទទួរក្បាលអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យ
សេចក្តីមិនអើពើ ហើយទទួរក្បាលអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនជឿខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុចូលទៅ
កាន់ទីនៅ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអនាមយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៤៤] សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដើរ
ចំអើតជើងទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តី
សិក្សាថា អញនឹងមិនចំអើតជើងហើយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវចំអើតជើងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យ
សេចក្តីមិនអើពើ ហើយដើរចំអើតជើងទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនជឿខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុចូលទៅ
កាន់ទីនៅ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអនាមយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៤៥] សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុអង្គុយ
ត្របោមក្បាលជង្គង់ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើ
សេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនអង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

សេចក្តីយកល្ខោ ឧប្បករវគ្គស្ស សមគ្គីស ភោជនប្បជីសំយុត្តា

(២២៣) សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ធាតុក្កិយា ភិក្ខុ បល្លត្ថិកាយ អន្តរយេវ និសីទន្តិ
។ បេ ។ ន បល្លត្ថិកាយ អន្តរយេវ និសីទិស្សមីតិ
សិក្ខា ករណីយា ។

ន បល្លត្ថិកាយ អន្តរយេវ និសីទិតំ ។ យោ
អនាទិយំ បដិច្ច ហត្ថបល្លត្ថិកាយ វា ឧស្សបល្លត្ថិ-
កាយ វា អន្តរយេវ និសីទិតិ អាបត្តិ ឧក្កជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស
គិលានន្ស វា សុបកតស្ស អាបទានុ ឧម្មតកស្ស
អាទិកម្មិតកស្សតិ ។

សមគ្គីស ភោជនប្បជីសំយុត្តា

(២២៤) សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ធាតុក្កិយា ភិក្ខុ អសក្កច្ចំ បិណ្ឌាចាតំ បដិក្កណ្ឌនិ
ធម្មតុកាមា វិយ ។ បេ ។ សក្កច្ចំ បិណ្ឌាចាតំ បដិក្ក-
ហេស្សមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

សេចក្តីយកល្អ ឧបករណ៍ ភោជនប្បដិសំយុត្ត ៣០

ភិក្ខុមិនត្រូវអង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ ក្នុងចន្លោះផ្ទះឡើយ ។ ភិក្ខុណា
 អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ដោយដៃក្តី ត្របោម
 ដោយរឹតនឹងសំពត់ក្តី ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តទុក្ខជ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្ត (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
 ក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុបួលទៅ
 កាន់ទីនៅ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអនាមយ ១ ភិក្ខុឆ្គួត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

ភោជនប្បដិសំយុត្ត ៣០

[៤៤៤] សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទទួល
 អាហារបិណ្ឌបាតមិនគោរព ធ្វើដូចជាមានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងចាក់ចោល
 ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងទទួលអាហារ
 បិណ្ឌបាតដោយគោរព ។

វិធីបដិភេ មហាវិក្កោ

សក្កច្ចំ បិណ្ឌាចារតោ បដិក្កហេតព្វោ ។ យោ
អនាធរិយំ បដិច្ច អសក្កច្ចំ បិណ្ឌាចារតំ បដិក្កណាតិ
ធម្មតុក្កាមោ វិយ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញច្ច អសតិយា អជាទន្តស្ស តិលា-
នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្ម្ហកស្សាតិ ។

(៤៥៥) សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ធម្មក្កិយា ភិក្ខុ តហំ តហំ ឌីលោកេន្តោ បិណ្ឌាចារតំ
បដិក្កណាតិ អាភិរន្តេបិ អតិក្កន្តេបិ ន ជានន្តិ ។ បេ ។
បត្តសញ្ញំ បិណ្ឌាចារតំ បដិក្កហេស្សម័តិ សិក្ខា
ករណីយា ។

បត្តសញ្ញំ បិណ្ឌាចារតោ បដិក្កហេតព្វោ ។ យោ
អនាធរិយំ បដិច្ច តហំ តហំ ឌីលោកេន្តោ បិណ្ឌាចារតំ
បដិក្កណាតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញច្ច អសតិយា អជាទន្តស្ស តិលា-
នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្ម្ហកស្សាតិ ។

វិធីបដិសេធ មហាវិញ្ញាណ

ភិក្ខុត្រូវទទួលអាហារបិណ្ឌបាតដោយគោរព ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យ
សេចក្តីមិនអើពើ ហើយទទួលអាហារបិណ្ឌបាតមិនគោរព ធ្វើដូចជាមាន
សេចក្តីបាថានឹងចាក់ចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុមាន
សេចក្តីអនុរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចត្តិ ១ ។

(៤៥៥) សាវត្ថនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆត្យគ្គិយភិក្ខុ
សំឡឹងមើលទៅក្នុងទីនោះ ។ ទទួលបិណ្ឌបាត កាលបើមានជនកំពុង
ដាក់បាតភិក្ខុ ដាក់រួចហើយដើរទៅភិក្ខុ ក៏មិនបានដឹងសោះ (ព្រោះមិន
សង្ឃឹមរវល់តែមើលទៅទីផ្កេសផ្កាស) ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បី
ធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងសំគាល់ក្នុងបាតហើយទទួលបិណ្ឌបាត ។

ភិក្ខុត្រូវសំគាល់ក្នុងបាតហើយទទួលបិណ្ឌបាត ។ ភិក្ខុណា
អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំឡឹងមើលទៅក្នុងទីនោះ ។ ទទួលបិណ្ឌបាត
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុមាន
សេចក្តីអនុរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចត្តិ ១ ។

(២២២) សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 ធាតុក្កិយា ភិក្ខុ បិណ្ឌាចាតំ បដិក្កណ្ឌាត្តា ស្វប័យេវ
 ពហំ បដិក្កណ្ឌាត្តំ ។ បេ ។ សមស្វបកំ បិណ្ឌាចាតំ
 បដិក្កហោស្សមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

សូចោ ឆាម ទ្វេ សូចា មុក្កសូចោ មាសសូចោ
 ហត្ថហារិយោ ។ សមស្វបកោ បិណ្ឌាចាតោ បដិក្ក-
 ហោតព្វោ ។ យោ អនាធរិយំ បដិច្ច ស្វប័យេវ ពហំ
 បដិក្កណ្ឌាតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស កិលា-
 នស្ស រសរសេ ញាតកានំ បរិវិតានំ អញ្ញាស្សត្ថាយ
 អត្ថនោ ធនេន អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្ម-
 កស្សាតិ ។

(២២៣) សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 ធាតុក្កិយា ភិក្ខុ ប្ចប័កតំ^(១) បិណ្ឌាចាតំ បដិក្កណ្ឌាត្តំ
 ។ បេ ។ សមតិក្កិកំ បិណ្ឌាចាតំ បដិក្កហោស្សមីតិ
 សិក្ខា ករណីយា ។

សេចក្តីយកណ្ត ឧប្បត្តិវត្ថុ ភោជនប្បដិស័យត្ថ ៣០

(៤៤៦) សាវត្ថនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆត្វគ្រិយភិក្ខុកាលទទួល
បិណ្ឌបាត ទទួលយកសម្លច្រើនជាង ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បី
ធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងទទួលបិណ្ឌបាតឲ្យល្មមគ្នានឹងសម្ល^(១) ។

ដែលហៅថា សម្ល បានដល់សម្លព័រយ៉ាង គឺសម្លសណ្តែក
បាយ ១ សម្លសណ្តែករាជមាស ១ ដែលគួរជននឹងនាំទៅដោយដៃបាន ។
ភិក្ខុត្រូវទទួលបិណ្ឌបាតល្មមគ្នានឹងសម្ល ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិន
អើពើ ហើយទទួលយកសម្លច្រើនជាង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ១២ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ សម្លមាន
របស់ដីក្រលែង ១ ^(២) ភិក្ខុទទួលយករបស់ជនជាញាតិ ១ របស់ជនដែល
បានបរវារណា ១ ភិក្ខុទទួលយកដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អ្នកដទៃ ១ ភិក្ខុទទួល
យកដោយឲ្យរូបរបស់ខ្លួន ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុ
ដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

(៤៤៧) សាវត្ថនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆត្វគ្រិយភិក្ខុទទួល
បិណ្ឌបាតពេញកំពុងបាត ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តី
សិក្សាថា អញនឹងទទួលបិណ្ឌបាតឲ្យស្មើត្រឹមកណ្តាប់មាត់បាត ។

១ អង្គិកថា សម្លដែលមានប្រមាណប៉ុនភាគទី ៤ នៃរត្ន ហៅថា សម្លល្មមនឹងបិណ្ឌបាត ។
២ អង្គិកថា ម្ហូបអាហារដទៃ ។ មានសម្លបន្ថែម ត្រីសាច់ជាដើម ដែលព្រៅពីសម្លសណ្តែក
បាយនឹងសម្លសណ្តែករាជមាសចេញ ។

វិស័យបំណែក មហាវិវត្ត

សមត្ថកិច្ចកោ ប័ណ្ណបាតោ បដិវត្តបោតក្លោ ។ យោ
 អនាធិយំ បដិវត្ត បដិវត្ត បដិវត្ត បដិវត្ត បដិវត្ត បដិវត្ត
 អាបត្តិ ឧត្តរាស្ស ។

អនាបត្តិ អសភ័យ អសភ័យ អនាធិយំ
 អាបត្តិ ឧត្តរាស្ស អាធិក្ខត្តិកស្សតិ ។

ឧត្តរាស្ស ឧត្តរាស្ស ។

និយមន័យ មហាវិវត្ត

ភិក្ខុត្រូវទទួលបិណ្ឌបាតឲ្យពេញស្មើត្រឹមកណ្តាប់មាត់បាត ។ ភិក្ខុ
ណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយទទួលបិណ្ឌបាត ឲ្យកំពុងលើស
កណ្តាប់មាត់បាតទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

ព្រះវិជយមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៦ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានសារតី ១ ភិក្ខុមិនជឿខ្លួន ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអនុរាយ ១
ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចត្តិ ១ ។

បុព្វតវគ្គទី ៣ ចប់ ។

សក្ខីបរិគ្គោ

[២២៨] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ធាតុតិយា ភិក្ខុ អសក្កច្ចំ បិណ្ឌាចាតំ កុញ្ញន្តិ អកុញ្ញ-
តុកាមា វិយ ។ បេ ។ សក្កច្ចំ បិណ្ឌាចាតំ កុញ្ញស្ស-
មីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

សក្កច្ចំ បិណ្ឌាចាតោ កុញ្ញតព្វោ ។ យោ អនាទិយំ
បដិច្ច អសក្កច្ចំ បិណ្ឌាចាតំ កុញ្ញតិ អកុញ្ញតុកាមោ
វិយ^(១) អាបត្ថិ ទុក្កជស្ស ។

អនាបត្ថិ អសក្កច្ចំ អសតិយា អនាទន្ធស្ស កិលា-
នស្ស អាបទាសុ ឧប្បត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សតិ ។

[២២៩] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ធាតុតិយា ភិក្ខុ តហំ តហំ ឱលោកេន្តោ បិណ្ឌាចាតំ
កុញ្ញន្តិ អាភិរន្តេបិ អតិក្កន្តេបិ ន ជានន្តិ ។ បេ ។
បត្តសញ្ញា បិណ្ឌាចាតំ កុញ្ញស្សមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

បត្តសញ្ញា បិណ្ឌាចាតោ កុញ្ញតព្វោ ។ យោ
អនាទិយំ បដិច្ច តហំ តហំ ឱលោកេន្តោ បិណ្ឌាចាតំ
កុញ្ញតិ អាបត្ថិ ទុក្កជស្ស ។

១ អកុញ្ញតុកាមោវិយាតំ ឧ.ម. ឆោត្តកេ នត្ថិ ។

សក្ខីប្បវត្ត

[២២៨] សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធាន៍
បិណ្ឌបាតមិនគោរព ធ្វើដូចជាមិនចង់ធាន៍ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បី
ធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងធាន៍បិណ្ឌបាតដោយគោរព ។

ភិក្ខុត្រូវធាន៍បិណ្ឌបាតដោយគោរព ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិន
អើពើ ហើយធាន៍បិណ្ឌបាតមិនគោរព ធ្វើហាក់ដូចជាមិនចង់ធាន៍ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ ។

វេរដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុមាន
សេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្គង ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[២២៩] សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបែរ
មើលទៅទីនោះៗ ធាន៍បិណ្ឌបាត កាលបើទាយកកំពុងអង្គាសក្តី អង្គាស
រួចហើយចេញដើរទៅក្តី ក៏មិនដឹងអ្វីឡើយ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា
ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងសំគាល់តែក្នុងបាតធាន៍បិណ្ឌបាត ។

ភិក្ខុត្រូវសំគាល់តែក្នុងបាត ហើយធាន៍បិណ្ឌបាត ។ ភិក្ខុណា
អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំឡឹងមើលទៅទីនោះៗ ធាន៍បិណ្ឌបាត
ចណ្តើរ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

វិទ្យាបិដកេ មហាវិកង្គោ

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អដានន្តស្ស កិលា-
នស្ស អាបនាសុ ឧប្បត្តកស្ស អាទិកម្មកស្សាតិ ។

[៤៥០] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ធាតុក្កិយា ភិក្ខុ តហំ តហំ ឱមសិស្វា^(១) បិណ្ឌាចាតំ
កុញ្ញន្តិ ។ បេ ។ សបទានំ បិណ្ឌាចាតំ កុញ្ញស្សមីតិ
សិក្ខា ករណីយា ។

សបទានំ បិណ្ឌាចាតោ កុញ្ញតព្វោ ។ យោ
អនាធិរិយំ បដិច្ច តហំ តហំ ឱមសិស្វា^(២) បិណ្ឌាចាតំ
កុញ្ញតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អដានន្តស្ស
កិលានស្ស អញ្ញាសំ ទេវោ ឱមសតិ អញ្ញាកាជនេ
អាភិរន្តោ ឱមសតិ ឧត្តរិកន្តេ អាបនាសុ ឧប្បត្ត-
កស្ស អាទិកម្មកស្សាតិ ។

[៤៥១] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ធាតុក្កិយា ភិក្ខុ បិណ្ឌាចាតំ កុញ្ញន្តា ស្វប័យេវ តហំ
កុញ្ញន្តិ ។ បេ ។ សមស្វបកំ បិណ្ឌាចាតំ កុញ្ញស្សមីតិ
សិក្ខា ករណីយា ។

១-២ ឧ. ម. ឧបទ្ទិញ ។

វិទ្យាបិដក មហាវិភង្គ

ព្រះដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
 ក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនជឿខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុមាន
 សេចក្តីអនិរោធិយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

(៤៥០) សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆត្យគ្គិយភិក្ខុកកាយ
 បាយឲ្យខ្វះក្នុងទីនោះ ។ ឆាន់បិណ្ឌបាត ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បី
 ធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងឆាន់បិណ្ឌបាតវេចឲ្យស្មើ ។

ភិក្ខុត្រូវឆាន់បិណ្ឌបាតវេចឲ្យស្មើ ។ ភិក្ខុណា ពន្យល់សេចក្តីមិន
 អើពើ កកាយបាយឲ្យខ្វះក្នុងទីនោះ ។ ឆាន់បិណ្ឌបាត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

ព្រះដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ១០ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
 ក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនជឿខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុកកាយ
 បិណ្ឌបាតឲ្យខ្វះឲ្យដល់ពួកជនដទៃ ១ ភិក្ខុកកាយបិណ្ឌបាតឲ្យខ្វះរោយ
 រោយចុះក្នុងកាជនដទៃ ១ ភិក្ខុកកាយសម្មាសម្ពុត្តិភិក្ខុ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអនិ-
 រោធិយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

(៤៥១) សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆត្យគ្គិយភិក្ខុកាល
 ឆាន់បិណ្ឌបាត ក៏ឆាន់សម្បូរច្រើនជាង ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើ
 សេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងឆាន់បិណ្ឌបាតឲ្យល្មមគ្នានឹងសម្បូរ ។

សេចក្តីយកល្ខោ សក្កច្ឆវគ្គស្ស សមត្ថីស ពោជនប្បដិសំយុត្តា

សូចោ ឆាម ទ្វេ សូចា មុត្តសូចោ មាសសូចោ
ហត្ថហារិយោ ។ សមសូបកោ បិណ្ឌាចារោ កុញ្ញតតោ ។
យោ អនាធរិយំ បដិច្ច សូចំយេវ ពហំ កុញ្ញតិ
អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញច្ច អសតិយា អដាទន្តស្ស
តិលានស្ស រសរសេ ញាតកានំ បរាវតានំ
អញ្ញាស្សត្ថាយ^(១) អត្តនោ ជនេន អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស
អាទិកម្មកស្សតិ ។

[៤៩២] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ធម្មតិយា ភិក្ខុ ប្បតោ^(២) ឌុមទ្ធីត្វា បិណ្ឌាចាតំ កុញ្ញត្តិ
។ បេ ។ ន ប្បតោ^(៣) ឌុមទ្ធីត្វា បិណ្ឌាចាតំ កុញ្ញស្សមីតិ
សិក្ខា ករណីយា ។

ន ប្បតោ^(៤) ឌុមទ្ធីត្វា បិណ្ឌាចារោ កុញ្ញតតោ ។
យោ អនាធរិយំ បដិច្ច ប្បតោ^(៥) ឌុមទ្ធីត្វា បិណ្ឌាចាតំ
កុញ្ញតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

១ អញ្ញាស្សត្ថាយាតិ ឱ. ម. ហេតុពេ សន្តិ ។ ២-៣-៤-៥ ច្រើនកំពោតិ កត្តចំ ហេតុពេ
ទំស្សតិ ។

សេចក្តីយកណ្តា សក្កច្ចវគ្គ កោដិធម្មដ៏សំយុត្ត ៣០

ដែលហៅថា សម្ម បានដល់សម្មតិវយាវ័ន គឺសម្មសណ្តកបាយ ១
សម្មសណ្តកកដមាស ១ ដែលជនគួរនឹងនាំទៅដោយដៃបាន ។ ភិក្ខុត្រូវ
ធាន់បិណ្ឌបាតឲ្យល្មមគ្មាននឹងសម្ម ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ
ធាន់សម្មឲ្យច្រើនជាង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ១២ យាវ័ន) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ សម្មមាន
រសជ័រក្រលែង ១ ភិក្ខុធាន់សម្មរបស់ញាតិ ១ ភិក្ខុធាន់សម្មរបស់ជនដែល
បានបរវារណា ១ ភិក្ខុធាន់សម្មដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ជនដទៃ^(១) ១ ភិក្ខុ
ធាន់សម្មដែលបានមកដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១
ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

(៤៥២) សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុច្រមត្រង់
កំពូលបាយ ហើយធាន់បិណ្ឌបាត ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេច-
ក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនបានច្រមត្រង់កំពូលបាយហើយធាន់បិណ្ឌបាត ។

ភិក្ខុមិនត្រូវច្រមត្រង់កំពូលបាយហើយធាន់បិណ្ឌបាតទេ ។ ភិក្ខុ
ណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ច្រមត្រង់កំពូលបាយហើយធាន់បិណ្ឌបាត
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

១ បទត្រង់នេះហាក់ដូចជាលើស ប្រហែលចំឡងតាមសិក្ខាបទខាងដើមត្រង់អង្គថា ភិក្ខុ
ទទួលសម្មដើម្បីអ្នកដទៃ ទេដឹង តែសិក្ខាបទនេះនិយាយពីធាន់សម្ម ភិក្ខុធាន់ដើម្បីអ្នកដទៃ ដូច
ម្តេចបាន បាលីបទនេះមិនមានក្នុងច្បាប់ឱ្យបទេ ។

វិធីបិដកេ មហាវិទ្យា

អនាបត្តិ អសញ្ញត្ត អសតិយា អជាទន្តស្ស តិលា-
នស្ស បរិត្តកេ សេសេ ឯកតោ សង្កត្តា ធិមទ្គត្តា
កុញ្ញតិ អាបនាសុ ឧម្ពត្តកស្ស អាទិកត្តិកស្សតិ ។

(៤៥៣) សាវត្ថីនីទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ធាតុតិយា ភិក្ខុ សូបំបំ ព្យញ្ជនំបិ ឱននេន បដិច្ចានេត្តិ
ភិយ្យេកម្យតំ ឧបាទាយ ។ បេ ។ ន សូបំ វា ព្យញ្ជនំ
វា ឱននេន បដិច្ចានេស្សមិ ភិយ្យេកម្យតំ ឧបាទា-
យាតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន សូបំ វា ព្យញ្ជនំ វា ឱននេន បដិច្ចានេតតំ
ភិយ្យេកម្យតំ ឧបាទាយ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច
សូបំ វា ព្យញ្ជនំ វា ឱននេន បដិច្ចានេតិ ភិយ្យេ-
កម្យតំ ឧបាទាយ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

វិទ្យាបិដក មហាវិភង្គ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន

ក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុ

ប្រមូលបិណ្ឌបាតដែលសេសសល់បន្តិចបន្តួច ឲ្យមូលជាមួយគ្នា ហើយ

ចមឆាន់ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចាតិ ១ ។

[៤៥៣] សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆត្វគ្រិយភិក្ខុ

កកាយបាយលុបសម្បូរ ម្ហូបខ្លះ ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីល្មោភច្រើន

។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនកកាយ

បាយលុបសម្បូរ ឬម្ហូប ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីល្មោភច្រើន ។

ភិក្ខុមិនត្រូវកកាយបាយលុបសម្បូរ ឬម្ហូប ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តី

ល្មោភច្រើនទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយកកាយបាយ

លុបសម្បូរម្ហូប ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីល្មោភច្រើន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

សេក្ខិយកណ្តោ សក្កច្ចវគ្គស្ស សមត្ថីស ភោជនប្បដ្ឋិសំយុត្តា

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អដានន្តស្ស
សាមីកោ បដិច្ចាទេត្វា ទេន្តំ ន ភិយ្យោកម្យតំ ឧបា-
នាយ អាបនាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

(៤៥៤) សាវត្ថំនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ធាតុត្តិយា ភិក្ខុ ស្វបំបិ ឱទនំបិ អត្តនោ អត្តាយ
វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ញន្តំ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តំ ជ័យន្តំ
វិចារេន្តំ កងំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា^(១)
ស្វបំបិ ឱទនំបិ អត្តនោ អត្តាយ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ញ-
ស្សន្តំ កស្ស សម្បន្តំ ន មនាបំ កស្ស សាទុំ
ន រុច្ឆតីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខុ តេសំ មនុស្សានំ
ឧជ្ឈាយន្តានំ ជ័យន្តានំ វិចារេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខុ
អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តំ ជ័យន្តំ វិចារេន្តំ កងំ
ហិ នាម ធាតុត្តិយា ភិក្ខុ ស្វបំបិ ឱទនំបិ អត្តនោ
អត្តាយ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ញស្សន្តីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ តេវ តុម្រេ
ភិក្ខុវេ ស្វបំបិ ឱទនំបិ អត្តនោ អត្តាយ វិញ្ញាបេត្វា
ភុញ្ញថាតិ ។ សច្ចំ ភកកាតិ ។ វិករហិ ពុដ្ឋោ ភកកា

១ រាជំ ហិ នាម ធាតុត្តិយា ភិក្ខុតិ ឧ. ម. បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

សេចក្តីយកណ្តា សក្កច្ឆរិក្ខ ហោជនប្បដិសំយត្ត ៣០

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ពួកជនជាម្ចាស់របស់
គេលុបសម្ល ឬម្សប ហើយប្រគេន ១ ភិក្ខុមិនអាស្រ័យសេចក្តីល្បោក
ច្រើន១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចាតិ ១ ។

(៤៥៤) សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆត្យត្តិយភិក្ខុ
សូមសម្លខ្លះ បាយខ្លះ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនឯងហើយឆាន់ ។ មនុស្ស
ទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈជា
សក្យបុត្ត មិនសមបើនឹងហ៊ានសូមសម្លខ្លះ បាយខ្លះ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន
ឯងហើយឆាន់សោះ អ្នកណាហើយដែលមិនគាប់ចិត្តនឹងអាហារដ៏បរិបូណ៌
អ្នកណាហើយដែលមិនគាប់ចិត្តនឹងអាហារដែលមានរសឆ្ងាញ់ ។ ពួកភិក្ខុ
បានឮមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្គាប់ ។ ពួកភិក្ខុណា
មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល
បន្ទះបង្គាប់ថា ពួកឆត្យត្តិយភិក្ខុមិនសមបើនឹងហ៊ានសូមសម្លខ្លះ បាយខ្លះ
ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនឯងហើយឆាន់សោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយសូមសម្លខ្លះ
បាយខ្លះ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនហើយឆាន់ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ
ក៏ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់

វិទយបំណិកេ មហាវិក្កេ

កថំ ហំ នាម តុម្កោ មោយបុរិសា សូបំបិ ឌីននំបិ
 អត្តនោ អត្តាយ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញិស្ស័យ នេតំ មោយបុ-
 រិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោ-
 កាវាយ ។ បេ ។ ឯវត្ថុ បន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ
 ឧទ្ទិសេយ្យ្យន ធន សូបំ វា ឌីននំ វា អត្តនោ អត្តាយ
 វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញិស្សមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។
 ឯវត្ថុនំ ភក្កវតា ភិក្ខុនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

(៤៥៥) តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ តិលានា
 ហោន្តិ ។ តិលានបុច្ឆកា ភិក្ខុ តិលានេ ភិក្ខុ ឯតន-
 វេន្តំ កុញ្ញាវសោ ឧបនីយំ កុញ្ញ យាបនីយន្តិ ។
 បុព្វេ មយំ អាវុសោ សូបំបិ ឌីននំបិ អត្តនោ អត្តាយ
 វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញាម តេន នោ ដាសុ ហោតិ ឥនានិ
 បន ភក្កវតា បដិក្ខិតន្តិ កុញ្ញាយន្តា ន វិញ្ញាបេម
 តេន នោ ន ដាសុ ហោតីតិ ។ ភក្កវតោ ឯតមន្តំ

វិទ្យាបិដក មហាវិទ្យា

ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ជាថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនគួរបើនឹងហ៊ានសូមសម្លាញ់ បាយខ្លះ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ហើយឆាន់សោះ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ នឹងបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសូមសម្លាញ់បាយ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនឯង ហើយឆាន់ទេ ។ សិក្ខាបទនេះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ជាហើយដល់ពួកភិក្ខុយ៉ាងនេះ ។

[៤៥៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានជម្ងឺ ។ ឯពួកភិក្ខុអ្នកស្បៀងម្នីបានពោលពាក្យនេះនឹងភិក្ខុដែលមានជម្ងឺថា ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកទាំងឡាយល្មមអត់ជន់បានឬទេ អ្នកទាំងឡាយល្មមញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានឬទេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ ពីដើមយើងតែងសូមសម្លាញ់ បាយខ្លះ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនឯងហើយឆាន់ ហេតុនោះបានជាយើងសប្បាយ តែឥឡូវនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមឃាត់ហើយ ពួកយើងមានសេចក្តីរឿងសង្ខេបបានជាមិនហ៊ានសូមគេ ហេតុនោះបានជាយើងមិនសប្បាយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូល

សេចក្តីយកល្ខោ សន្តបូរវត្តស្ស សមគ្គីស កោដិស្សដ៏សំយត្តា

អាហារេស្មំ ។ អថោ ភគវា ឯតស្មី ឯនាទេ ឯតស្មី
 បករណេ ធម្មំ កថំ កត្វា កិក្ខុ អាមន្តេសី^(១) អនុជា-
 នាមិ កិក្ខុវេ កិលានេន កិក្ខុនា សូមំបំ ឌីទនំបំ អត្តនោ
 អត្តាយ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញតំ ឯវេន្ណ បន កិក្ខុវេ ឥមំ
 សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យថ ន សូមំ វា ឌីទនំ វា អតិ-
 លានោ អត្តនោ អត្តាយ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញស្សម័តិ
 សិក្ខា ករណីយា ។

ន សូមំ វា ឌីទនំ វា អតិលានេន អត្តនោ អត្តាយ
 វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញតតំ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច
 សូមំ វា ឌីទនំ វា អតិលានោ អត្តនោ អត្តាយ
 វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញតិ អាបតិ ឧក្កជស្ស ។

អនាបតិ អសញ្ញច្ច អសតិយា អដានន្តស្ស កិលា-
 នស្ស ញាតកានំ បវរតានំ អញ្ញស្សត្តាយ អត្តនោ
 ធនេន អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សតិ ។

១ អថោ ភគវា ឯតស្មី ។ បេ ។ កិក្ខុ អាមន្តេសីតិ ឧបេយ្យោត្តកេ នត្ថំ ។

សេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើឲ្យដឹងថា ក្នុងវេលានោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុ
 ទាំងឡាយមកហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដើម្បី
 ឲ្យភិក្ខុដែលមានជម្ងឺសូមសម្បត្តិ បាយក្តី ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនហើយ
 ឆាន់បាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទ
 នេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុគួរធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញឥតមានជម្ងឺនឹងមិនបាន
 សូមសម្បត្តិបាយ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ហើយឆាន់ ។

ភិក្ខុឥតមានជម្ងឺ មិនត្រូវសូមសម្បត្តិបាយដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនហើយ
 ឆាន់ទេ ។ ភិក្ខុណា ឥតមានជម្ងឺអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សូមសម្បត្តិបាយ
 ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ១១ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
 ក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនជឿខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុសូមក្នុងសំ
 ណាកញ្ញាតិ១ ភិក្ខុសូមក្នុងសំណាក្នុងនៃបុរាណ ១ ភិក្ខុសូមដើម្បី
 ប្រយោជន៍អ្នកដទៃ ១ ភិក្ខុបានមកដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន ១ ភិក្ខុមានសេចក្តី
 អនុរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

(៤៥៦) សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 ធាតុត្ថិយា ភិក្ខុ ឧជ្ឈានសញ្ញា បរេសំ បត្ថំ
 ឱលោកេត្ថិ ។ បេ ។ ន ឧជ្ឈានសញ្ញា បរេសំ បត្ថំ
 ឱលោកេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន ឧជ្ឈានសញ្ញា បរេសំ បត្ថំ ឱលោកេត្ថោ ។
 យោ អនាទរិយំ បដិច្ច ឧជ្ឈានសញ្ញា បរេសំ បត្ថំ
 ឱលោកេតិ អាបត្ថិ ទុក្ខជស្ស ។

អនាបត្ថិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អនាទន្តស្ស
 ទស្សាមីតិ វា នាបេស្សាមីតិ វា ឱលោកេតិ ន
 ឧជ្ឈានសញ្ញាស្ស អាបនាសុ ឧម្ពត្តកស្ស អាទំកម្ម-
 កស្សាតិ ។

(៤៥៧) សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 ធាតុត្ថិយា ភិក្ខុ មហន្តំ កតទ្បំ ករោត្តិ ។ បេ ។
 នាតិមហន្តំ កតទ្បំ ករស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

នាតិមហន្តោ កតទ្បោ កាតព្វោ ។ យោ
 អនាទរិយំ បដិច្ច មហន្តំ កតទ្បំ ករោតិ អាបត្ថិ
 ទុក្ខជស្ស ។

វិទ្យាបិដក មហាវគ្គ

(៤៥៦) សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រឆាំង
លើកទោស ហើយសំឡឹងមើលបាត្រពួកភិក្ខុដទៃ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា
ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនប្រុងលើកទោស ហើយសំឡឹង
មើលបាត្រពួកភិក្ខុដទៃ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវសំឡឹងមើលបាត្រពួកភិក្ខុដទៃ ដោយប្រឆាំងលើកទោស
ទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយប្រឆាំងលើកទោស ក៏
សំឡឹងមើលបាត្រពួកភិក្ខុដទៃត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុសំឡឹងមើលដោយគិតថា
អញនឹងឲ្យឬអញនឹងប្រើគេឲ្យឲ្យ ១ ភិក្ខុមិនប្រុងប្រឆាំងលើកទោសហើយ
សំឡឹងមើល ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

(៤៥៧) សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើពុទ្ធត
បាយធុរោក ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា
អញនឹងមិនធ្វើពុទ្ធតបាយឲ្យធុរោក ។

ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើពុទ្ធតបាយឲ្យធុរោកទេ^(១) ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តី
មិនអើពើ ហើយធ្វើពុទ្ធតបាយឲ្យធុរោក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

១ អង្គថា ពុទ្ធតបាយធុរោកប៉ុនពងក្លោក ក្នុងពេកប៉ុនពងមាន់មិនគួរ បើពួកឲ្យទៅដា
កណ្តាលគួរ ។

សេចក្តីយកល្ខោ សក្កប្បវត្តស្ស សមគ្គីស រោជនប្បដិស័យត្ថា

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អជាណន្តស្ស
តិណានស្ស ខន្ធកេ ដលាដលេ ទុត្តរិកន្តេ អាបទាស្ស
ទុម្ពត្តកេស្ស អាទិកម្មត្តកេស្សាតិ ។

(៤៥៨) សាវត្ថិនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
នព្វតិយា ភិក្ខុ ទីយំ អាណាបំ ករោត្តា
កុញ្ញន្តំ ។ បេ ។ បរិមន្ទាលំ អាណាបំ ករិស្សាមីតិ
សិក្ខា ករណីយា ។

បរិមន្ទាលោ អាណាចោ កាតត្វោ ។ យោ អនា-
និយំ បដិច្ច ទីយំ អាណាបំ ករោតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អជាណន្តស្ស
តិណានស្ស ខន្ធកេ ដលាដលេ ទុត្តរិកន្តេ អាបទាស្ស
ទុម្ពត្តកេស្ស អាទិកម្មត្តកេស្សាតិ ។

សក្កប្បវត្តោ ចកុត្តោ ។

សេចក្តីយកណ្តា សក្កប្បវត្ត ពោធិនប្បដិសំយុត្ត ៣០

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ១០ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
 ក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុឆាន់
 បង្អែម ១ ផ្លែឈើតូចធំ ១ សម្បទត្ថវិក័ត ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុ
 ឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចត្តិ ១ ។

[២៥៨] សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ
 ធ្វើតំនូតបាយវែងពេកហើយឆាន់ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បវេធ្វើ
 សេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងធ្វើតំនូតបាយឲ្យជាបរិមណ្ឌល គឺឲ្យមូល ។

ភិក្ខុត្រូវធ្វើតំនូតបាយឲ្យជាបរិមណ្ឌល ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តី
 មិនអើពើ ហើយធ្វើតំនូតបាយឲ្យវែង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ១០ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
 ក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុឆាន់
 បង្អែម ១ ផ្លែឈើតូចធំ ១ សម្បទត្ថវិក័ត ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុ
 ឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចត្តិ ១ ។

កតព្យវគ្គោ

[៤៥៧] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ធាតុត្តិយា ភិក្ខុ អនាហដេ កតត្យេ មុខទ្វារំ វិវត្តំ
។ បេ ។ ន អនាហដេ កតត្យេ មុខទ្វារំ វិវស្សមីតិ
សិក្ខា ករណីយា ។

ន អនាហដេ កតត្យេ មុខទ្វារំ វិវត្តំ ។ យោ
អនាទិយំ បដិច្ច អនាហដេ កតត្យេ មុខទ្វារំ វិវត្តំ
អាបត្តិ ទិក្ខុដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញច្ច អសតិយា អនាទន្ធស្ស តិលា-
នស្ស អាបទាស្ស ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មកស្សតិ ។

[៤៦០] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ធាតុត្តិយា ភិក្ខុ ភុញ្ញមាណ សត្វំ ហត្ថំ មុខេ
បត្តិបន្តិ ។ បេ ។ ន ភុញ្ញមាណ សត្វំ ហត្ថំ មុខេ
បត្តិបិស្សមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

កាតព្វកិច្ច

[៤៥៩] សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុកាល
តំនូតបាយនៅមិនទាន់មកដល់មាត់ ក៏ហារមាត់ចាំ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា
ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា កាលតំនូតបាយមិនទាន់មកដល់ អញនឹង
មិនបើកទ្វារមាត់ចាំ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវហារមាត់ចាំតំនូតបាយដែលមិនទាន់បានមកដល់មាត់
ទេ ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយហារមាត់ចាំតំនូតបាយ
ដែលមិនទាន់មកដល់មាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុមាន
សេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆក់ ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចត្តិ ១ ។

[៤៦០] សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុកាល
ឆាន់បាយ ក៏ញាត់ (ម្រាម) ដៃទាំងអស់ចូលទៅក្នុងមាត់ ។ បេ ។ ទ្រង់
ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញកាលឆាន់បាយ នឹងមិនញាត់
(ម្រាម) ដៃទាំងអស់ចូលទៅក្នុងមាត់ ។

សេចក្តីយកល្ខោ កតត្ថវត្តោ សមគ្គីស ភោជនប្បដិសំយុត្តា

ន កុញ្ញមាណេន សព្វោ ហត្ថោ មុខេ បត្តិបិតតោ ។
 យោ អនាធុរិយំ បដិច្ច កុញ្ញមាណោ សតំ ហត្ថំ មុខេ
 បត្តិបតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស តិលា-
 នស្ស អាបទាស្យ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

(៤៦៦) សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 ធាតុយា ភិក្ខុ សកតធឿន មុខេន ព្យាហរន្តិ
 ។ បេ ។ ន សកតធឿន មុខេន ព្យាហរស្សាមីតិ សិក្ខា
 តករណីយា ។

ន សកតធឿន មុខេន ព្យាហរិតតំ ។ យោ អនា-
 ធុរិយំ បដិច្ច សកតធឿន មុខេន ព្យាហរតិ អាបត្តិ
 ទុក្ខជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស តិលា-
 នស្ស អាបទាស្យ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

សេចក្តីយកណ្តា កតព្មវគ្គ ពោធិសប្បដិស័យត្ថ ៣០

ភិក្ខុកាលឆាន់បាយមិនត្រូវញាត់(ម្រាម)ដៃទាំងអស់ចូលទៅក្នុងមាត់
ទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយឆាន់បាយញាត់(ម្រាម)
ដៃទាំងអស់ចូលទៅក្នុងមាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនជឿខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុមាន
សេចក្តីអនុរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចត្តិ ១ ។

[៤៦១] សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនិយាយ
ទាំងពំនូតបាយនៅក្នុងមាត់ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បធ្វើសេចក្តី
សិក្សាថា អញនឹងមិននិយាយទាំងពំនូតបាយនៅក្នុងមាត់ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវនិយាយទាំងពំនូតបាយនៅក្នុងមាត់ទេ ។ ភិក្ខុណា
អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយនិយាយទាំងពំនូតបាយ នៅក្នុងមាត់
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនជឿខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុមាន
សេចក្តីអនុរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចត្តិ ១ ។

វិធីបំបៅ មហាវិភង្គ

(៤៦២) សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខេ បន សមយេន
 ធាតុយា ភិក្ខុ បិណ្ឌត្រេបតំ កុញ្ញត្ថំ ។ បេ ។ ន
 បិណ្ឌត្រេបតំ កុញ្ញស្សមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន បិណ្ឌត្រេបតំ កុញ្ញតតំ ។ យោ អនាទិយំ
 បដិច្ច បិណ្ឌត្រេបតំ កុញ្ញតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញច្ច អសតិយា អជាទន្តស្ស
 តិលានស្ស ខន្ធកេ ដលាដលេ អាបទាសុ ទុម្ពត្ត-
 កស្ស អាទិកម្មិតស្សតិ ។

(៤៦៣) សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខេ បន សមយេន
 ធាតុយា ភិក្ខុ កតទ្យាវច្ឆនកំ កុញ្ញត្ថំ ។ បេ ។ ន
 កតទ្យាវច្ឆនកំ កុញ្ញស្សមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន កតទ្យាវច្ឆនកំ កុញ្ញតតំ ។ យោ អនាទិយំ
 បដិច្ច កតទ្យាវច្ឆនកំ កុញ្ញតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញច្ច អសតិយា អជាទន្តស្ស
 តិលានស្ស ខន្ធកេ ដលាដលេ ទុត្តរិកន្តេ អាបទាសុ
 ទុម្ពត្តកស្ស អាទិកម្មិតស្សតិ ។

វិទ្យាបិណ្ឌ មហាវិក័ត

[៤៦២] សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆាន់
បោះដុំបាយ (ទៅក្នុងមាត់) ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តី
សិក្សាថា អញនឹងមិនឆាន់បោះដុំបាយ (ទៅក្នុងមាត់) ។

ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់បោះដុំបាយ (ទៅក្នុងមាត់) ទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យ
សេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់បោះដុំបាយ (ទៅក្នុងមាត់) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

ព្រះវិសេន្ទៈមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១
ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនជឿខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុឆាន់បង្កើម ១
ផ្ទៃឈើតូចធំ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអនុរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចត្តិ ១ ។

[៤៦៣] សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆាន់
កាត់ពំនូតបាយ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា
អញនឹងមិនឆាន់កាត់ពំនូតបាយ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់កាត់ពំនូតបាយទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិន
អើពើ ឆាន់កាត់ពំនូតបាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

ព្រះវិសេន្ទៈមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ១០ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនជឿខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុឆាន់
បង្កើម ១ ផ្ទៃឈើតូចធំ ១ សម្បទុត្តិវិក័ត ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអនុរាយ ១
ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចត្តិ ១ ។

សេចក្តីយកល្ខោ កាព្យវគ្គស្ស សមគ្គីស ហោជនប្បដិស័យត្តា

(៤៦៤) សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 ធាតុត្តិយា ភិក្ខុ អវគណ្ណការកំ កុញ្ញន្តិ ។ បេ ។
 ន អវគណ្ណការកំ កុញ្ញស្សមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។
 ន អវគណ្ណការកំ កុញ្ញិតតំ ។ យោ អនាទរិយំ
 បដិច្ច វិកតោ វា ឧភតោ វា កណ្ណំ កត្វា កុញ្ញតិ
 អាបត្តិ ធុត្តជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញច្ច អសតិយា អជាទន្តស្ស
 តិលានស្ស^(១) ជលាជលេ អាបទាស្ស ឧម្មត្តកស្ស
 អាទិកម្មកស្សតិ ។

(៤៦៥) សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 ធាតុត្តិយា ភិក្ខុ ហត្ថនិទ្ធនកំ កុញ្ញន្តិ ។ បេ ។
 ន ហត្ថនិទ្ធនកំ កុញ្ញស្សមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។
 ន ហត្ថនិទ្ធនកំ កុញ្ញិតតំ ។ យោ អនាទរិយំ
 បដិច្ច ហត្ថនិទ្ធនកំ កុញ្ញតិ អាបត្តិ ធុត្តជស្ស ។
 អនាបត្តិ អសញ្ញច្ច អសតិយា អជាទន្តស្ស
 តិលានស្ស កាវចំ ធម្មោ ហត្ថំ និទ្ធនតិ អាបទាស្ស
 ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មកស្សតិ ។

១ តិលានស្ស ខន្ធកេតិ កត្តិ បោគ្កេ ទិស្សតិ ។

(៤៦៤) សាវត្ថិនីបាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆត្វគ្រួយភិក្ខុធាន់ប្រៀម
ពន្ធតបាយក្នុងថ្នាល (គឺប្រៀមដូចស្វា) ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បី
ធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនធាន់ប្រៀមពន្ធតបាយក្នុងថ្នាល ។

ភិក្ខុមិនត្រូវធាន់ប្រៀមពន្ធតបាយក្នុងថ្នាលទេ ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យ
សេចក្តីមិនអើពើ ធាន់ប្រៀមពន្ធតបាយ ក្នុងថ្នាលមាន ឬទាំងពីរខាង
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

ព្រះដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនជឿខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុធាន់ផ្លែ
ឈើធំតូច ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអនុរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញាតិ ១ ។

(៤៦៥) សាវត្ថិនីបាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆត្វគ្រួយភិក្ខុធាន់
រលាស់ដែ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា
អញនឹងមិនធាន់រលាស់ដែ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវធាន់រលាស់ដែទេ ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ
ធាន់រលាស់ដែបណ្តើរ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

ព្រះដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង ១
ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនជឿខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុចោលសម្រាម
ហើយរលាស់ដែ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអនុរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញាតិ ១ ។

(២៦៦) សាវត្ថុនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 ធាតុយា ភិក្ខុ សិក្ខាភារកំ កុញ្ញន្តំ ។ បេ ។
 សិក្ខាភារកំ កុញ្ញស្សមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន សិក្ខាភារកំ កុញ្ញតតំ ។ យោ អនាទរិយំ
 បដិច្ច សិក្ខាភារកំ កុញ្ញតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញច្ច អសតិយា អដានន្តស្ស
 តិលានស្ស កាចរំ ធម្មេន្តោ សីតំ ធម្មយតិ^(១) អាបនាស្ស
 ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សតិ ។

(២៦៧) សាវត្ថុនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 ធាតុយា ភិក្ខុ ជីវ្ហនិច្ឆារកំ កុញ្ញន្តំ ។ បេ ។ ន ជីវ្ហ-
 និច្ឆារកំ កុញ្ញស្សមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន ជីវ្ហនិច្ឆារកំ កុញ្ញតតំ ។ យោ អនាទរិយំ
 បដិច្ច ជីវ្ហនិច្ឆារកំ កុញ្ញតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

១ ឧ.ម. ធម្មិយុតិ ។

វិសយបិដក មហាវិក័ត្ត

(៤៦៦) សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធានធ្វើ
គ្រាប់បាយឲ្យជ្រះរោយរាយ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តី
សិក្សាថា អញនឹងមិនធានគ្រាប់បាយ ឲ្យជ្រះរោយរាយ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវធានធ្វើគ្រាប់បាយ ឲ្យជ្រះរោយរាយទេ ។ ភិក្ខុណា
អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធានធ្វើគ្រាប់បាយ ឲ្យជ្រះរោយរាយ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
វ័ក្ខន៍ ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុចោល
សម្រាមដោយទៅទាំងគ្រាប់បាយ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុ
ឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចតិ ១ ។

(៤៦៧) សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធាន
លៀនអណ្ណាត ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា
អញនឹងមិនធានលៀនអណ្ណាត ។

ភិក្ខុមិនត្រូវធានលៀនអណ្ណាតទេ ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិន
អើពើ ធានលៀនអណ្ណាត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

សេចក្តីយកល្ខោ កព្វជ្រុញ ធម្មត្ថិក ភោជនប្បជីវយុត្តា

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អជាទន្តស្ស តិលា-
នស្ស អាបនាស្ស ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មកស្សតិ ។

(៤៦៨) សាវត្ថិនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន

ធាតុតិយា ភិក្ខុ ចបុចប្បការកំ កុញ្ញតំ ។ មេ ។ ន
ចបុចប្បការកំ កុញ្ញស្សមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន ចបុចប្បការកំ កុញ្ញតំ ។ យោ អនាទរិយំ
បដិច្ច ចបុចប្បការកំ កុញ្ញតិ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អជាទន្តស្ស
តិលានស្ស អាបនាស្ស ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មកស្សតិ ។

កព្វជ្រុញ បញ្ចមោ ។

សេចក្តីយកល្អ កតព្រហ្មវិញ្ញាណ ភោជនប្បដិសំយុត្ត ៣១

ព្រះដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនជឿខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុមាន
សេចក្តីអនុរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចាតិ ១ ។

(៤៦៨) សាវត្ថនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុឆាន់
ធ្វើសំឡេងពូជ្ជប្រាស ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា
អញនឹងមិនឆាន់ធ្វើសំឡេងឲ្យពូជ្ជប្រាស ។

ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់ធ្វើសំឡេងឲ្យពូជ្ជប្រាស ទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តី
មិនអើពើ ឆាន់ធ្វើសំឡេងឲ្យពូជ្ជប្រាស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

ព្រះដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនជឿខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុមាន
សេចក្តីអនុរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចាតិ ១ ។

កតព្រហ្មវិញ្ញាណ ៥ ចប់ ។

សូរសៀងរំភ័យ

[២២៩] តែង សមយេន ពុទ្ធា ភក្ខវា កោសន្តិយំ
វិហារនិ យោសិតាវមេ ។ តេន ចោ បន សមយេន
អញ្ញតរេន ព្រាហ្មណេន សង្ឃស្ស បយោចានំ បដិ-
យន្តំ ហោតិ ។ ភិក្ខុ សុវស្សការកំ ជីវំ បិវន្តិ ។
អញ្ញតរេ នដបុត្រកោ ភិក្ខុ ឯវមាហ សព្វាយំ មញ្ញ
សង្ឃោ សីតិ កតោតិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា
។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ជីយន្តិ វិចារេន្តិ កងំ ហិ
នាម ភិក្ខុ សង្ឃំ អារត្ត ធនំ ករិស្សនីតិ ។ បេ ។ សច្ចំ
កិរ ភិក្ខុ សង្ឃំ អារត្ត ធនំ អកាសីតិ ។ សច្ចំ
ភក្ខវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធា ភក្ខវា កងំ ហិ នាម ភិ
មោយបុរិស សង្ឃំ អារត្ត ធនំ ករិស្សសំ នេតំ មោយ-
បុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា កិល្យេ-
ការាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មំ កងំ កត្វា ភិក្ខុ

(៤៦៨) សម័យនោះឯង ព្រះពុទ្ធដ៏មានជាតិ កាលគង់នៅ
យោសិតាភម ជិតក្រុងកោសម្ពី ។ វេលានោះឯង មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់
បានតាក់តែងទឹកដោះចំពោះសង្ឃ ។ អស់ទាំងពួកភិក្ខុក៏ឆាន់ទឹកដោះធ្វើ
សំឡេងឲ្យឮត្រឹក ។ មានភិក្ខុ ១ ប្រឆាប់ជាអ្នកប៉ោ (ពីដើម) បាន
ពោលពាក្យនេះថា សង្ឃទាំងអស់នេះទំនងជាធ្វើទឹកដោះឲ្យជ្រាក់
ទេដឹង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំង
នោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបន្តាប់ថា ភិក្ខុ (នេះ) មិនសមបើ
នឹងហ៊ានពោលកំប្លែងប្រារព្ធព្រះសង្ឃ (ដូច្នេះ) សោះ ។ បេ ។ ព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ បានឮថាអ្នកឯងពោលកំប្លែង
ប្រារព្ធសង្ឃ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុនោះត្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តា-
ប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់
មោឃបុរស អ្នកឯងមិនសមបើនឹងហ៊ានពោលកំប្លែងប្រារព្ធសង្ឃ (ដូច្នេះ)
សោះ ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះមិនបានដឹកនាំពួកជន
ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យបានជ្រះថ្លាឡើយ ឬពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរើង
រឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ទ្រង់បន្ទោសរួចហើយ ទ្រង់ធ្វើទូរធម្ម័តថា

អាមន្តេសិ ន ភិក្ខុវេ ពុទ្ធិ វា ធម្មំ វា សង្ឃំ វា
 អារត្ត ធម៌ កាតព្វោ យោ ករយ្យ អាមត្តិ ធុត្ត-
 ជស្សតិ ។ អថខោ ភក្ខវា តំ ភិក្ខុំ អនេកបរិយាយេន
 វិគរហិត្វា ធុត្តតាយ ។ បេ ។ ឃីញ បន ភិក្ខុវេ
 ឥមំ សិក្ខាបទំ ធុត្តិសេយ្យាថ ន សុរុស្សការកំ
 កុញ្ញិស្សមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន សុរុស្សការកំ កុញ្ញតតំ ។ យោ អនាទរិយំ
 បដិច្ច សុរុស្សការកំ កុញ្ញតិ អាមត្តិ ធុត្តជស្ស ។

អនាមត្តិ អសញ្ញត្ត អសតិយា អដាទន្តស្ស
 តិលានស្ស អាបទាស្ស ធុត្តតកស្ស អាទិកម្មតកស្សតិ ។

(៤៧០) សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 ធម្មតិយា ភិក្ខុ ហត្ថនិល្លេហកំ កុញ្ញត្ថំ ។ បេ ។ ន
 ហត្ថនិល្លេហកំ កុញ្ញិស្សមីតិ សិក្ខា ករណីយោ ។

ន ហត្ថនិល្លេហកំ កុញ្ញតតំ ។ យោ អនាទរិយំ
 បដិច្ច ហត្ថនិល្លេហកំ កុញ្ញតិ អាមត្តិ ធុត្តជស្ស ។

សេចក្តីយកពន្លា សុរុស្សវគ្គ រោងនិពន្ធសំយុត្ត ៣០

ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកដោយព្រះពុទ្ធដ៏កាថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុមិនត្រូវនិយាយកំប្លែងប្រារព្ធព្រះពុទ្ធបូព្រះធម៌បូព្រះសង្ឃទេ ភិក្ខុណា
និយាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ លំដាប់នោះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោស
ភិក្ខុនោះដោយអនេកបរិយាយ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
ឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិទ្ធិតាមទំនោរនេះថា ភិក្ខុ
គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនបានឆាន់ធ្វើសំឡេងឲ្យឮគ្រក ។ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់ធ្វើសំឡេងឲ្យឮគ្រក ។ ទេ ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យ
សេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់ធ្វើសំឡេងឲ្យឮគ្រក ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

ព្រះដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិទ្ធិតាមទំនោរមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុមាន
សេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញាតិ ១ ។

[៤៧០] សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆតុគ្គិយភិក្ខុឆាន់
លិទ្ធិដែ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹង
មិនឆាន់លិទ្ធិដែ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់លិទ្ធិដែទេ ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ
ហើយឆាន់លិទ្ធិដែ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស កិលា-
នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្ម្ហកស្សាតិ ។

(២៧០) សាវត្ថនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ធាតុកិយា ភិក្ខុ បត្តនិល្លេហកំ កុញ្ញន្តិ ។ បេ ។ ន
បត្តនិល្លេហកំ កុញ្ញស្សមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន បត្តនិល្លេហកំ កុញ្ញតតំ ។ យោ អនាទរិយំ
បដិច្ច បត្តនិល្លេហកំ កុញ្ញតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស កិលា-
នស្ស បរិវត្តកេ សេសេ ឯកតោ សង្កម្ព័ត្តា និល្លេហិត្វា
កុញ្ញតិ អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្ម្ហកស្សាតិ ។

(២៧២) សាវត្ថនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ធាតុកិយា ភិក្ខុ ឡិង្គនិល្លេហកំ កុញ្ញន្តិ ។ បេ ។ ន
ឡិង្គនិល្លេហកំ កុញ្ញស្សមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន ឡិង្គនិល្លេហកំ កុញ្ញតតំ ។ យោ អនាទរិយំ
បដិច្ច ឡិង្គនិល្លេហកំ កុញ្ញតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។

វិធីបិណ្ឌ មហាវិក័ត

ព្រះដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្បែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុមាន
សេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៧១] សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆាន់
លិទ្ធិបាត្រ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញ
នឹងមិនឆាន់លិទ្ធិបាត្រ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់លិទ្ធិបាត្រទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ
ហើយឆាន់លិទ្ធិបាត្រ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

ព្រះដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្បែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុប្រមូល
កោដនចាំងឡាយ ដែលសេសសល់បន្តិចបន្តួចមកក្នុងទីជាមួយគ្នាលិទ្ធ
ហើយឆាន់ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៧២] សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆាន់
លិទ្ធិបបូរមាត់ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា
អញនឹងមិនឆាន់លិទ្ធិបបូរមាត់ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់លិទ្ធិបបូរមាត់ទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើ
ពើ ហើយឆាន់លិទ្ធិបបូរមាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

តេជ្ជយកល្ខោ សុវត្ថុវត្ថុស្ស សមត្ថីស ពោធិនិប្បដិស័យត្ថា

អបាបត្ថិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អជាទន្តស្ស កិលា-
នស្ស អាបនាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មត្តកស្សាតិ ។

[២៧៣] តេជ សមយេន ពុទ្ធា ភក្ខវា ភក្កេស្ស
វិហារតិ សុវត្ថុវាតិវេ ភេសកក្សាវេន មិគនាយេ ។
តេជ ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ កោកននេ ចាសានេ
សាមិសេន ហត្ថេន ចានីយថាលកំ បដិក្កណ្ឌន្តិ ។
មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ឡីយន្តិ វិចារេន្តិ កថំ ហំ នាម
សមណា សក្យបុត្តិយា សាមិសេន ហត្ថេន ចានីយ-
ថាលកំ បដិក្កហេស្សន្តិ សេយ្យថាមិ កិហី កាមកោ-
តិនោតិ ។ អស្សោសុ ខោ ភិក្ខុ តេសំ មនុស្សានំ
ឧជ្ឈាយន្តានំ ឡីយន្តានំ វិចារេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខុ
អប្បុច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ឡីយន្តិ វិចារេន្តិ កថំ
ហំ នាម ភិក្ខុ សាមិសេន ហត្ថេន ចានីយថាលកំ
បដិក្កហេស្សន្តិតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
សាមិសេន ហត្ថេន ចានីយថាលកំ បដិក្កណ្ឌន្តិតិ ។

សេចក្តីយកណ្តា សុរុស្សវត្ត រោងជនប្បដិស័យត្ថ ៣០

វារៈដែលមិនត្រូវអាចត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្រែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនជឿខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុមាន
សេចក្តីអនុរាយ ១ ភិក្ខុឆ្គួល ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចាតិ ១ ។

(៤៧៣) សម័យនោះឯង ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគទ្រង់គង់
នៅកេសកឡារទេ (ព្រៃសម្ប) ជាទីឲ្យអភ័យដល់សត្វម្រឹគ ទៀបក្រុង
សុរុស្សាគិរៈ ក្នុងដែនកគ្គៈ ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនៅលើ កោកនទេ
ប្រាសាទ (ប្រាសាទមានសណ្ឋានដូចផ្កាឈូក) មានដៃប្រឡាក់ដោយ
អាមិសៈ ទទួលភាជនៈទឹកសម្រាប់ឆាន់ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោល
ទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្ត មានដៃ
ប្រឡាក់ដោយអាមិសៈ មិនសមបើនឹងទទួលចាប់ភាជនៈទឹកសម្រាប់ឆាន់
ដូចជាពួកគ្រិហស្ថដែលបរិភោគតាមគុណសោះ ។ ពួកភិក្ខុបានឮមនុស្ស
ទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
ណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស
តិះដៀល បន្តិះបង្គាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយមានដៃប្រឡាក់ដោយអាមិសៈ
មិនសមបើនឹងហ៊ានទទួលភាជនៈទឹកសម្រាប់ឆាន់សោះ ។ បេ ។ ព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថាភិក្ខុទាំងឡាយ
មានដៃប្រឡាក់ដោយអាមិសៈទទួលភាជនៈទឹកសម្រាប់ឆាន់ ពិតមែនឬ ។

វិទ្យាបិដកេ មហាវិក្កោ

សង្ខំ កកវាតិ ។ វិក្កហំ ពុទ្ធា កកវា កកមំ ហំ នាម
 តេ កិក្ខុវេ មោយ បុរិសា សាមិសេន ហត្ថេន ចាជ័យ-
 ថាលកំ បដិគ្គហេស្សន្តិ នេតំ កិក្ខុវេ អប្បសន្នានំ វា
 បសាទាយ បសន្នានំ វា កិយ្យកាវាយ ។ បេ ។
 វេរោ បន កិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យថ ន
 សាមិសេន ហត្ថេន ចាជ័យថាលកំ បដិគ្គហេស្សមីតិ
 សិក្ខា ករណីយា ។

ន សាមិសេន ហត្ថេន ចាជ័យថាលកោ បដិគ្គហេ-
 តព្វោ ។ យោ អនាទិយំ បដិច្ច សាមិសេន ហត្ថេន
 ចាជ័យថាលកំ បដិគ្គណ្ហាតិ អាបត្តិ ឧក្កដស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស កិលា-
 នស្ស ជោវិស្សមីតិ វា ជោវាបេស្សមីតិ វា បដិគ្គណ្ហាតិ
 អាបទាស្ស ឧម្ពត្តកស្ស អាទិកម្ព័ត្តកស្សាតិ ។

(២៧២) តេន សមយេន ពុទ្ធា កកវា កក្កេសុ
 វិហរតិ សុំសុមារតិវេ កេសកឡារេន មិតទាយេ ។

វិទ្យាបិដក មហាវិវត្ត

ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធ
 ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះ
 មានដៃប្រឡាក់ ដោយអាមិសៈ មិនសមរម្យនឹងទទួលភាជនៈទឹកសម្រាប់
 ឆាន់សោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនបានដឹកនាំពួកជនដែលមិន
 ទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លា
 ឡើងទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើង
 នូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញមានដៃ
 ប្រឡាក់ដោយអាមិសៈ នឹងមិនទទួលភាជនៈទឹកសម្រាប់ឆាន់ ។

ភិក្ខុមានដៃប្រឡាក់ដោយអាមិសៈ មិនត្រូវទទួលភាជនៈទឹកសម្រាប់
 ឆាន់ទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអំពើ មានដៃប្រឡាក់ដោយ
 អាមិសៈទទួលភាជនៈទឹកសម្រាប់ឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

ព្រះវិសេន្ត (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
 ក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុទទួល
 ភាជនៈទឹកសម្រាប់ឆាន់ដោយប័ងថា អញនឹងលាង ឬអញនឹងប្រើគេឲ្យ
 លាង ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអនុរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

(៤៧៤) សម័យនោះឯង ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់
 នៅក្នុងភេសកឡាវន (វៃត្រសម៍) ជាទីឲ្យអភ័យដល់សត្វម្រឹគ ទៀប

សេចក្តីយកល្ខោ សុរុស្សវិគ្គស្ស សមត្ថស កោដិឧប្បដិសំយុត្តា

តេជ ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ កោកននេ ចាសានេ
 សស្ថិតកំ បត្តិដាវនំ អន្តរយវេ ធម្មេន្ទ័តិ ។ មនុស្សា
 ឧជ្ឈាយន្ទំ ជីយន្ទំ វិចារេន្ទំ កងំ ហិ ឆាម សមណា
 សក្យបុត្តិយា សស្ថិតកំ បត្តិដាវនំ អន្តរយវេ ធម្មេន្ទ័តិ
 សេយ្យថាបិ ភិហិ កាមភោគំនោតិ ។ អស្សោសុំ ខោ
 ភិក្ខុ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្ទានំ ជីយន្ទានំ វិចា-
 រេន្ទានំ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិទ្ធា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈា-
 យន្ទំ ជីយន្ទំ វិចារេន្ទំ កងំ ហិ ឆាម ភិក្ខុ សស្ថិតកំ
 បត្តិដាវនំ អន្តរយវេ ធម្មេន្ទ័តិ ។ បេ ។ សច្ចំ ភិវ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សស្ថិតកំ បត្តិដាវនំ អន្តរយវេ ធម្មេន្ទ័តិ ។
 សច្ចំ ភកកាតិ ។ វិគាហិ ពុទ្ធា ភកកា កងំ ហិ ឆាម
 តេ ភិក្ខុវេ មោយបុរិសា សស្ថិតកំ បត្តិដាវនំ អន្តរយវេ
 ធម្មេន្ទ័តិ នេតំ ភិក្ខុវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ

ក្រុងសុរុស្សាវត្ថុ៖ ក្នុងដែនកត្តៈ ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនោះលំ
 ភោគទេព្រាសាទ (ព្រាសាទមានសណ្ឋានដូចផ្កាឈូក) ចាក់ទឹកដែល
 លាងបាត្រទាំងគ្រាប់បាយទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោល
 ទោស គំរេងៀល បន្តបង្ហាត់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្ត មិនលមបើនឹង
 ហ៊ានចាក់ទឹកដែលលាងបាត្រទាំងគ្រាប់បាយទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ដូចជាពួក
 គ្រហស្ថដែលបរិភោគកាមគុណសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំង
 នោះពោលទោស គំរេងៀល បន្តបង្ហាត់ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា
 មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស គំរេងៀល បន្ត
 បង្ហាត់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយមិនសមបើនឹងហ៊ានចាក់ទឹកដែលលាងបាត្រទាំង
 គ្រាប់បាយទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ភិក្ខុទាំងឡាយចាក់ទឹក
 លាងបាត្រទាំងគ្រាប់បាយទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ
 ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់
 ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំង
 នោះ មិនសមបើនឹងហ៊ានចាក់ទឹកលាងបាត្រទាំងគ្រាប់បាយទៅក្នុង
 ចន្លោះផ្ទះសោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនបានដឹកនាំពួកជនដែល
 មិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើយ ឬពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យកាន់តែ

វិទ្យាបដិកេ មហាវិកង្គោ

បសុដ្ឋានំ វា ភិយ្យោតាវាយ ។ បេ ។ ឯវត្ថុ បន ភិក្ខុវេ
សមំ សិក្ខាបទំ ទទ្ធិសេយ្យោថ ន សសិក្ខតំ បត្តនោវនំ
អន្តរយេវ ធម្មេស្សមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន សសិក្ខតំ បត្តនោវនំ អន្តរយេវ ធម្មេតតំ ។
យោ អនាទិយំ បដិច្ច សសិក្ខតំ បត្តនោវនំ អន្តរ-
យេវ ធម្មេតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អដានន្តស្ស តិលា-
នស្ស ឧទ្ធរិត្វា វា ភិន្និត្វា វា បដិគ្គហោ វា ជីហរិត្វា
ធម្មេតិ អាបនាសុ ឧម្មតកស្ស អាទិកម្មតកស្សតិ ។

សោឡុស ធម្មទេសនាបដិសំយុត្តា

(៤៧៥) សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ចោ បន សមយេន
ធម្មក្កិយា ភិក្ខុ ធម្មតាណិស្ស ធម្មំ នេសេន្តំ ។
យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ទីយន្តិ

វិទ្យាបិដក មហាវិភង្គ

ជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែង
ឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិន
ចាកទីកលានបាត្រទាំងគ្រាប់បាយទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវចាកទីកលានបាត្រទាំងគ្រាប់បាយទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ ។
ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ចាកទីកលានបាត្រទាំងគ្រាប់បាយ
ទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

វារៈវេលាមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១
ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនជឿ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុប្រមូលគ្រាប់បាយ
មកក្នុងគ្រាប់បាយសម្រិតចោលតែទឹកក្តី ភិក្ខុប្រមូលគ្រាប់បាយឲ្យរលាយជា
ទឹកហើយចាក់ចោលទាំងអស់ក្តី ភិក្ខុចាកទីកលានបាត្រទាំងគ្រាប់បាយទៅ
ក្នុងគាជនៈ (កន្លែង) ក្តី ភិក្ខុនាំយកទីកលានបាត្រទាំងគ្រាប់បាយទៅចាក់
ចោលក្រៅក្តី ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆ្គង ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចាតិ ១ ។

ធម្មទេសនាបដិសំយុត្ត មាន ១៦ សិក្ខាបទ

(៤៧៥) សាវត្ថិនទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកធម្មតិកភិក្ខុ
សំដែងធម៌ដល់មនុស្សមានឆ្មៃនៅក្នុងវិជ្ជា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មាន
សេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល

សេចក្តីយកល្អ សុខសុវត្ថិស្ស លោក្ខស ធម្មទេសនាបដិសំយុត្តា

វិចារចេន្តិ កកដំ ហិ នាម ធម្មតិយា ភិក្ខុ ធម្មតាណិស្ស
 ធម្មំ ទេសេស្សន្តិភិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្រេ ភិក្ខុវេ
 ធម្មតាណិស្ស ធម្មំ ទេសេថាភិ ។ សច្ចំ ភកវាភិ ។
 វិកវហិ តុម្រេ ភកវា កកដំ ហិ នាម តុម្រេ មោយ-
 បុរិសា ធម្មតាណិស្ស ធម្មំ ទេសេស្សេវ នេតំ មោយ-
 បុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា
 ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ ឯវត្ថុ បន ភិក្ខុវេ ឥមំ
 សំក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យេន ន ធម្មតាណិស្ស ធម្មំ
 ទេសេស្សន្តិភិ សំក្ខា ករណីយា ។ ឯវត្ថុនំ
 ភកវតា ភិក្ខុនំ សំក្ខាបទំ បញ្ញតំ ហោតិ ។

[៤៧៦] តេន ទោ បន សមយេន ភិក្ខុ ធម្ម-
 តាណិស្ស ភិលានស្ស ធម្មំ ទេសេតុំ កុក្កុច្ចាយន្តិ ។
 មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ជ័យន្តិ វិចារចេន្តិ កកដំ ហិ នាម
 សមណា សក្យបុត្តិយា ធម្មតាណិស្ស ភិលានស្ស ធម្មំ
 ន ទេសេស្សន្តិភិ ។ អស្សោសុំ ទោ ភិក្ខុ តេសំ
 មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ជ័យន្តានំ វិចារចេន្តានំ ។ អថទោ

សេចក្តីយកចិត្តទុកដាក់ សួរសុរាជ ធម្មទេសនាបដិសំយុត្ត ១៦

បន្តិចបន្តួចថា ពួកធម្មតិក្ខយភិក្ខុមិនសមបើនឹងហ៊ានសំដែងធម៌ដល់មនុស្ស
 មានឆ្មៃនៅក្នុងដែសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា អ្នកទាំងឡាយសំដែងធម៌ដល់មនុស្ស
 មានឆ្មៃនៅក្នុងដែសោះ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់
 ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា
 ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹងសំដែងធម៌ដល់
 មនុស្សមានឆ្មៃនៅក្នុងដែសោះ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិន
 បានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬពួកជនដែលជ្រះថ្លា
 ហើយឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំង
 ឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តី
 សិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ដល់មនុស្សមានឆ្មៃនៅក្នុងដែសោះ ។ សិក្ខា-
 បទនេះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានបញ្ញត្តិហើយដល់ពួកភិក្ខុយ៉ាងនេះ ។

(៤៧៦) សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយរង្ស៊ីសក្តិការសំដែងធម៌
 ដល់មនុស្សឈឺមានឆ្មៃនៅក្នុងដែសោះ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស
 គំរើងៀល បន្តិចបន្តួចថា ពួកសមណៈជាសក្យបុគ្គមិនសមបើនឹងសំដែង
 ធម៌ដល់មនុស្សឈឺមានឆ្មៃនៅក្នុងដែសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្ស
 ទាំងនោះពោលទោស គំរើងៀល បន្តិចបន្តួចហើយ ។ វេលានោះ ភិក្ខុទាំង

តេ ភិក្ខុ កកវតោ ឯតមត្ថំ អាហារេស្សំ ។ អថោ
 កកវំ ឯតស្សី ធិនានេ ឯតស្សី បករណេ ធម្មំ កថំ
 កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ធម្មត្ថា-
 ចាលិស្ស កិលានស្ស ធម្មំ ទេសេតុំ ឯវញ្ច បទ ភិក្ខុវេ
 ឥមំ សំក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យេន ន ធម្មតាចាលិស្ស
 អកិលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សមីតិ សំក្ខា ករណីយា ។

ធម្មំ ធាម តីណិ ធម្មានិ សេតច្ចតំ តិលញ្ញច្ចតំ
 បណ្ណច្ចតំ មណ្ឌលតទ្ធិំ សលាកតទ្ធិំ ។ ធម្មោ ធាម
 តុដ្ឋកាសិតោ សាវតកាសិតោ ឥសិកាសិតោ ទេវតា-
 កាសិតោ អត្ថបសញ្ញិតោ ធម្មបសញ្ញិតោ ។ ទេសេយ្យ-
 តិ^(១)បទេន ទេសេតិ បទេ បទេ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។
 អក្ខរាយ ទេសេតិ អក្ខរក្ខរាយ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។

១ អយំ បាវោ វិចារេព្វោ មាតិកាយំ អវិជ្ជមានត្តា ។

វិសយបិដក មហាវិក្ក

នោះបានក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះទីទាន
នេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើឲ្យធម៌ក្នុង ក្នុងវេលានោះ
រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
តថាគតអនុញ្ញាត ដើម្បីឲ្យភិក្ខុសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សឈឺមានឆ្មៃ
នៅក្នុងដែបាន (ឥតមានទោស) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
គប្បីសំដែងឡើងឲ្យស្ថិតាបនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា
អញ្ជើញនឹងមិនសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺមានឆ្មៃនៅក្នុងដែ ។

ដែលហៅថា ឆ្មៃ បានដល់ឆ្មៃព្យាយាមគឺ ឆ្មៃដែលគេពាស
ដោយសំពត់មានពណ៌ស១ ឆ្មៃដែលគេធ្វើដោយផែង១ ឆ្មៃដែលគេធ្វើ
ដោយស្លឹកឈើ ១ (ឆ្មៃទាំងពួងនេះ) ដែលគេចង់ឲ្យមានរាងមូល^(១) ចង់
ឲ្យជាប់មាំដោយផ្លឹងឆ្មៃ^(២) ។ ដែលហៅថា ធម៌ គឺធម៌ដែលព្រះពុទ្ធ
ទ្រង់សំដែង សាវកសំដែង ឥសីសំដែង ទេវតាសំដែង ប្រកបដោយអដ្ឋក-
ថា ប្រកបដោយបាឡី ។ ត្រង់ពាក្យថា សំដែង គឺភិក្ខុសំដែងដោយបទ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ គ្រប់ៗ បទ ។ ភិក្ខុសំដែងដោយអក្ខរៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ
គ្រប់ៗ អក្ខរៈ ។

១ ដ៏ការវិន័យ ឆ្មៃនេះគេធ្វើផ្លឹងទទឹងមានរាងមូលដូចជាកង់ ហើយយកមកភ្ជាប់នឹងផ្លឹង
បណ្តោយចង់រឹតនឹងចេស ។ ២ ឆ្មៃនេះគេធ្វើផ្លឹងបណ្តោយនឹងផ្លឹងទទឹងឲ្យត្រង់ចង់ឲ្យមាំមាន
ផងវែង (ផ្លឹងល្មុត) គេប្រើបើកបិទបាន ។

សេចក្តីយកល្ខោ សុរុស្សីវង្ស លោឡស ធម្មវេសនាបដិស័យត្ថា

ន ធន្ទាចាលីស្ស អភិលានស្ស ធម្មោ ទេសេតត្វោ ។
យោ អនាទិរិយំ បដិច្ច ធន្ទាចាលីស្ស អភិលានស្ស
ធម្មំ ទេសេតិ អាបត្តិ ធុក្កជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អជាធន្ទស្ស
តិលានស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្ម្មកស្សតិ ។

(៤៧៧) សាវត្ថិនិទានំ ។ តេន ទោ បន សមយេន
ធាតុយា ភិក្ខុ ទណ្ឌាចាលីស្ស ធម្មំ ទេសេត្តិ ។ បេ ។
ន ទណ្ឌាចាលីស្ស អភិលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ
សីក្ខា ករណីយា ។

ទណ្ឌោ នាម មជ្ឈិមស្ស ប្តីសស្ស ចតុហត្ថោ
ទណ្ឌោ ។ តតោ ធុក្កដោ អទណ្ឌោ ឱមកោ
អទណ្ឌោ ។ ន ទណ្ឌាចាលីស្ស អភិលានស្ស ធម្មោ
ទេសេតត្វោ ។ យោ អនាទិរិយំ បដិច្ច ទណ្ឌាចាលីស្ស
អភិលានស្ស ធម្មំ ទេសេតិ អាបត្តិ ធុក្កជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អជាធន្ទស្ស តិលា-
នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្ម្មកស្សតិ ។

សេក្ខយកណ្ណ សុរុស្សវគ្គ ធម្មទេសនាបដិសំយុត្ត ១៦

ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ មានឆ្មែតនៅក្នុងដៃទេ ។
ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ មាន
ឆ្មែតនៅក្នុងដៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

ព្រះវិសេន្ទ្រត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុមាន
សេចក្តីអនុរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

(៤៧៧) សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកធូល្យគ្រឿងភិក្ខុសំដែង
ធម៌ដល់មនុស្ស មានដំបងនៅក្នុងដៃ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បី
ធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ មានដំបង
នៅក្នុងដៃ ។

ដែលហៅថា ដំបង បានដល់ដំបងប្រវែង ៤ ហត្ថមជ្ឈមបុរស ។
វែងជាង ៤ ហត្ថនោះ ក៏មិនហៅថាដំបង ខ្លីជាង ៤ ហត្ថនោះក៏មិនហៅថា
ដំបងដែរ ។ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ មានដំបងនៅក្នុង
ដៃទេ ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មាន
ជម្ងឺ មានដំបងនៅក្នុងដៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

ព្រះវិសេន្ទ្រត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុមាន
សេចក្តីអនុរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

(៤៧៨) សាវត្ថិនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 ធាតុក្កិយា ភិក្ខុ សត្តចាណីស្ស ធម្មំ ទេសេន្តំ ។ បេ ។
 ន សត្តចាណីស្ស អភិលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ
 សិក្ខា ករណីយា ។

សត្តំ ឆាម ឯកតោធារំ ឧកតោធារំ បហរណី^(១) ។
 ន សត្តចាណីស្ស អភិលានស្ស ធម្មា ទេសេតព្វោ ។
 យោ អនាទរិយំ បដិច្ច សត្តចាណីស្ស អភិលានស្ស
 ធម្មំ ទេសេតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អដាទន្តស្ស កិលា-
 នស្ស អាបទាសុ ឧម្ពត្តកស្ស អាទិកម្ពីកស្សាតិ ។

(៤៧៩) សាវត្ថិនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 ធាតុក្កិយា ភិក្ខុ អាវុធជាណីស្ស ធម្មំ ទេសេន្តំ ។ បេ ។
 ន អាវុធជាណីស្ស អភិលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ
 សិក្ខា ករណីយា ។

១ បហរណន្តំ កត្តបំ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

វិទ្យាបិដក មហាវិភង្គ

[៤៧៨] សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុសំដែង
ធម៌ដល់មនុស្សមានគ្រឿងសស្ត្រានៅក្នុងដែ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុ
គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ មាន
គ្រឿងសស្ត្រានៅក្នុងដែ ។

គ្រឿងដែលសម្រាប់ប្រហារមានមុខមុតតែម្ខាង ឬមានមុខមុតទាំង
ពីរខាង ហៅថា គ្រឿងសស្ត្រា ។ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងធម៌ដល់មនុស្ស
គ្មានជម្ងឺ មានគ្រឿងសស្ត្រានៅក្នុងដែទេ ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តី
មិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ មានគ្រឿងសស្ត្រានៅក្នុងដែ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

ព្រះដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមាន
សេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១ ។

[៤៧៩] សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុសំដែងធម៌
ដល់មនុស្សមានគ្រឿងអាវុធនៅក្នុងដែ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បី
ធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ មាន
គ្រឿងអាវុធនៅក្នុងដែ ។

សេចក្តីយកល្ខោ បាទុកវិញ្ញស្ស សោឡស ធម្មទេសនាបដិសំយុត្តា

អារុដំ ឆាម ចាចោ កោទល្ខោ ។ ន អារុដចា-
 ណីស្ស អតីលានស្ស ធម្មោ ទេសេតព្វោ ។ យោ
 អនាទរិយំ បដិច្ច អារុដចាណីស្ស អតីលានស្ស ធម្មំ
 ទេសេតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អជាទន្តស្ស តីលា-
 នស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិតកស្សតិ ។

សុរុស្សវិញ្ញោ ឆដោ ។

សេចក្តីយកល្អា សុរុស្សវិគ្គ ធម្មទេសនាបដិសំយុត្ត ១៦

ធម្មានដង្កងដំបា (ដូចដង្កែក) ឬធម្មានដងមូល ហៅថា គ្រឿង
អារុធ ។ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ មានគ្រឿងអារុធ
នៅក្នុងដៃទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្ស
គ្មានជម្ងឺ មានគ្រឿងអារុធនៅក្នុងដៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុមាន
សេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចតិ ១ ។

សុរុស្សវិគ្គទី ៦ ចប់ ។

បាវកាវគ្គ

[២៨០] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ធាតុយា កំភូ ចាទុក្ការ្យធឿស្ស ធម្មំ ទេសេន្តិ ។ បេ ។
ន ចាទុក្ការ្យធឿស្ស អតិលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ
សំក្កា ករណីយា ។

ន ចាទុក្ការ្យធឿស្ស អតិលានស្ស ធម្មោ
ទេសេតថោ ។ យោ អនាធិយំ បដិច្ច អក្កន្តស្ស វា
បដិមុក្កស្ស វា ឌិមុក្កស្ស វា អតិលានស្ស ធម្មំ
ទេសេតិ អាបត្ថិ ទុក្កជស្ស ។

អនាបត្ថិ អសញ្ញិច្ច អសតិយា អនាធន្តស្ស កំលា-
នស្ស អាបនាសុ ឌុម្ពត្តកស្ស អាទិកម្ម័កស្សាតិ ។

[២៨១] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន
សមយេន ធាតុយា កំភូ ឌិចាហនារ្យធឿស្ស ធម្មំ
ទេសេន្តិ ។ បេ ។ ន ឌិចាហនារ្យធឿស្ស អតិលានស្ស
ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ សំក្កា ករណីយា ។

បាទុការវិគ្គ

(៤៨០) សាវត្ថិនទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ
សំដែងធម៌ដល់មនុស្សពាក់ទ្រនាប់ជើង ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុ
គប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញ្ជើងមិនសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺពាក់
ទ្រនាប់ជើង ។

ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺពាក់ទ្រនាប់ជើងទេ ។ ភិក្ខុ
ណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺជាន់ទ្រនាប់
ជើងក្តី ពាក់ក្តី ដោះបង្ហើបកែងបន្តិចក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

វេរៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុមាន
សេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

(៤៨១) សាវត្ថិនទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសំដែងធម៌
ដល់មនុស្សពាក់ស្បែកជើង ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តី
សិក្សាថា អញ្ជើងមិនសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺពាក់ស្បែកជើង ។

សេចក្តីយកល្ខោ បាទុកវត្តោ សោឡស ធម្មទេសនាបដិសំយុត្តា

ន ឧបាហានាវុទ្ធិស្ស អតិលានស្ស ធម្មោ ទេសេ-
តត្ថោ ។ យោ អនាធរិយំ បដិច្ច អក្កន្តស្ស វា បដិ-
ឡក្កស្ស វា ធិប្បក្កស្ស វា អតិលានស្ស ធម្មំ ទេសេតិ
អាបត្តិ ធុក្កជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អនាធិន្តស្ស តិលា-
នស្ស អាបនាសុ ឧប្បត្តកស្ស អាទិត្តម្ម័កស្សាតិ ។

(៤៨២) សាវត្ថិន្ទនាមំ ។ តេន ចោ បន
សមយេន ធម្មត្តិយា ភិក្ខុ យានកតស្ស ធម្មំ
ទេសេត្តិ ។ បេ ។ ន យានកតស្ស អតិលានស្ស
ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

យាមំ នាម វុច្ចំ រថោ សកដំ សន្ទមាទិកា
សិវិកា ចាដ្ឋី ។ ន យានកតស្ស អតិលានស្ស ធម្មោ
ទេសេតត្ថោ ។ យោ អនាធរិយំ បដិច្ច យានកតស្ស
អតិលានស្ស ធម្មំ ទេសេតិ អាបត្តិ ធុក្កជស្ស ។

សេចក្តីយកល្អ បាទុកវគ្គ ធម្មទេសនាបដិសំយុត្ត ១៦

ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺពាក់ស្បែកជើងទេ ។ ភិក្ខុ
ណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺជាន់លើ
ស្បែកជើងក្តី ពាក់ក្តី ដោះបង្ហើបកែងបន្តិចក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនជឿខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុមាន
សេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញា ១ ។

(៤៨២) សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុសំដែង
ធម៌ដល់មនុស្សនៅលើយាន ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តី
សិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺនៅលើយានទេ ។

ដែលហៅថា យាន គឺសំដៅយកវ(១) រថ រទេះ រថទ្រង់
គ្រឿង(២) គ្រឿងស្នូង និងអង្រឹង ។ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មាន
ជម្ងឺនៅលើយានទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌
ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺនៅលើយានត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

១ អដ្ឋកថា យានដ៏ធំដែលគេប្រក់ដំបូលខាងលើមានសណ្ឋានដូចជាមណ្ឌប ។ ២ ទាំង
ពីរខាងនៃរថនោះ គេពាក់បង្គន់សុទ្ធសឹងតែធ្វើពីរបស់ល្អ ។ មានមាសប្រាក់ជាដើម មានទ្រង់
ក្រាយដូចជាស្លាបព្រឹទ្ធ ។

វិទ្យាបិដកេ មហាវិវត្តោ

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អជាទន្តស្ស កិលា-
នស្ស អាបនាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្ម្មកស្សាតិ ។

[៤៨៣] សាវត្ថីនិទាន ។ តេន ខោ បន
សមយេន ធាតុក្កិយា ភិក្ខុ សយនកតស្ស ធម្មំ
ទេសេន្តិ ។ បេ ។ ន សយនកតស្ស អកិលានស្ស ធម្មំ
ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន សយនកតស្ស អកិលានស្ស ធម្មោ ទេសេ-
តព្វោ ។ យោ អនាធិរិយំ បដិច្ច អន្តមសោ ធម្មាយំបិ^(១)
និបន្នស្ស^(២) អកិលានស្ស ធម្មំ ទេសេតិ អាបត្តិ
ទុក្ខជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អជាទន្តស្ស កិលា-
នស្ស អាបនាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្ម្មកស្សាតិ ។

[៤៨៤] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន
សមយេន ធាតុក្កិយា ភិក្ខុ បល្លត្តិកាយ និសិទ្ធស្ស
ធម្មំ ទេសេន្តិ ។ បេ ។ ន បល្លត្តិកាយ និសិទ្ធស្ស
អកិលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

១ ឧ. ធម្មាយបិ ។ ២ ឧ. ម. និបន្នស្ស សយនកតស្ស ។

វិធីបំបាត់ មហារីក

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
 ក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុមាន
 សេចក្តីអនុរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចាតិ ១ ។

(៤៨៣) សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសំដែង
 ធម៌ដល់មនុស្សនៅលើដំណេក ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តី
 សិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺនៅលើដំណេក ។

ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺនៅលើដំណេកទេ ។ ភិក្ខុ
 ណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ ដោយ
 ហោចទៅសូម្បីដេកនៅលើផែនដី ក៏ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
 ក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុមាន
 សេចក្តីអនុរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចាតិ ១ ។

(៤៨៤) សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសំដែង
 ធម៌ដល់មនុស្ស អន្លើយត្រឡប់មករាលដង្កង់ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា
 ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ
 អន្លើយត្រឡប់មករាលដង្កង់ ។

សេចក្តីយកល្ខោ បាទុការត្ថស្ស លោឡស ធម្មវេសនាបដិសំយុត្តា

ន បល្លត្តិកាយ ធិស័ន្ធស្ស អតិលានស្ស ឆម្រោ
ទេសេតព្វោ ។ យោ អនាធរិយំ បដិច្ច ហត្ថបល្លត្តិ-
កាយ វា ធិស្សបល្លត្តិកាយ វា ធិស័ន្ធស្ស អតិ-
លានស្ស ធម្មំ ទេសេតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជាធន្តស្ស តិលា-
នស្ស អាបទាសុ ឧប្បត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

(២៨៥) សាវត្ថំនិទានំ ។ តេន ទោ បន
សមយេន ធម្មតិយា ភិក្ខុ វេបិតសីសស្ស ធម្មំ
ទេសេន្តិ ។ បេ ។ ន វេបិតសីសស្ស អតិលានស្ស ធម្មំ
ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

វេបិតសីសោ នាម កេសន្តំ ន ទស្សាបេត្វា
វេបិតោ ហោតិ ។ ន វេបិតសីសស្ស អតិលានស្ស ឆម្រោ
ទេសេតព្វោ ។ យោ អនាធរិយំ បដិច្ច វេបិតសីសស្ស
អតិលានស្ស ធម្មំ ទេសេតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អជាធន្តស្ស
តិលានស្ស កេសន្តំ វិវាបេត្វា ទេសេតិ អាបទាសុ
ឧប្បត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺអង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់
ទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ
អង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ដោយដៃក្តី អង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ដោយ
សំពត់ក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនជឿខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុមាន
សេចក្តីអនុរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចតិ ១ ។

(៤៨៥) សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆត្យគ្គិយភិក្ខុសំដែង
ធម៌ដល់មនុស្សជួតក្បាល ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តី
សិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺជួតក្បាល ។

ដែលហៅថា មនុស្សជួតក្បាល គឺសំដៅយកមនុស្សដែលជួតក្បាល
មិនឲ្យឃើញចុងសក់ ។ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺជួត
ក្បាលទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្ស
គ្មានជម្ងឺជួតក្បាល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនជឿខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុបង្គាប់
មនុស្សនោះឲ្យបើកឈ្នួតឲ្យលេចចុងសក់ចេញ ហើយទើបសំដែង ១
ភិក្ខុមានសេចក្តីអនុរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចតិ ១ ។

[៤៨៦] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 ធាតុក្កិយា ភិក្ខុ ឧត្តរាស្រ្តសីសស្ស ធម្មំ ទេសេន្តិ
 ។ បេ ។ ន ឧត្តរាស្រ្តសីសស្ស អភិលានស្ស ធម្មំ
 ទេសេស្សមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ឧត្តរាស្រ្តសីសោ ធាម សសីសំ ចារុតោ វុច្ចតិ ។
 ន ឧត្តរាស្រ្តសីសស្ស អភិលានស្ស ធម្មោ ទេសេ-
 តញ្ចោ ។ យោ អនាធិយំ បដិច្ច ឧត្តរាស្រ្តសីសស្ស
 អភិលានស្ស ធម្មំ ទេសេតិ អាបត្តិ ឧត្តរាស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អនាធម្មស្ស ភិលា-
 នស្ស សីសំ វិវាចេត្វា ទេសេតិ អាបដាសុ ឧត្តត្តកស្ស
 អាទិកម្មត្តកស្សតិ ។

[៤៨៧] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 ធាតុក្កិយា ភិក្ខុ ធម្មាយំ^(១) និសីទិត្វា អាសនេ និសីទ្គស្ស
 ធម្មំ ទេសេន្តិ ។ បេ ។ ន ធម្មាយំ^(២) និសីទិត្វា អាសនេ
 និសីទ្គស្ស អភិលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សមីតិ សិក្ខា
 ករណីយា ។

វិទ្យាបិដក មហាវិក័ត

(៤៨៦) សាវត្ថិនីទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ
សំដែងធម៌ដល់មនុស្សទទួរក្បាល ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើ
សេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺទទួរក្បាល ។

ដែលហៅថា មនុស្សទទួរក្បាល គឺសំដៅយកមនុស្សដណ្តប់សំពត់
គ្របទាំងក្បាល ។ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺទទួរក្បាល
ទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មាន
ជម្ងឺទទួរក្បាល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខជ ។

ព្រះដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុបង្គាប់
គេឲ្យបើកឈាតក្បាលហើយទើបសំដែង ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ ១
ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

(៤៨៧) សាវត្ថិនីទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ
អង្គុយផ្ទាល់នឹងដី ហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សអង្គុយនៅលើអាសនៈ
។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនអង្គុយ
ផ្ទាល់នឹងដី ហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺអង្គុយនៅលើ
អាសនៈ ។

សេចក្តីយកល្ខោ បាវកាវគ្គស្ស សោឡស ធម្មទេសនាបដិសំយុត្តា

ន ធម្មាយំ និស័ទិត្យា អាសនេ និស័ន្ទស្ស អតិ-
លានស្ស ធម្មោ ទេសេតញោ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច
ធម្មាយំ និស័ទិត្យា អាសនេ និស័ន្ទស្ស អតិលានស្ស
ធម្មំ ទេសេតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញច្ច អសតិយា អជានន្ទស្ស កិលា-
នស្ស អាបនាសុ ឧម្ពត្តកស្ស អាទិកម្មកស្សតិ ។

[៤៨៨] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ធម្មក្ខិយា ភិក្ខុ នីចេ អាសនេ និស័ទិត្យា ឧច្ចេ អាសនេ
និស័ន្ទស្ស ធម្មំ ទេសេន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បវិច្ឆា
។ បេ ។ តេ ឧស្ស័យន្តិ វិជយន្តិ វិចារេន្តិ កកងំ
ហិ នាម ធម្មក្ខិយា ភិក្ខុ នីចេ អាសនេ និស័ទិត្យា
ឧច្ចេ អាសនេ និស័ន្ទស្ស ធម្មំ ទេសេស្សន្តិ ។ បេ ។
សច្ចំ កករ តុម្រេ ភិក្ខុវេ នីចេ អាសនេ និស័ទិត្យា
ឧច្ចេ អាសនេ និស័ន្ទស្ស ធម្មំ ទេសេថាតិ ។
សច្ចំ កករាតិ ។ វិករហិ តុន្នោ កករា កកងំ
ហិ នាម តុម្រេ មោយបុរិសា នីចេ អាសនេ និស័ទិត្យា

សេចក្តីយកណ្តា បាវកាវគ្គ ធម្មទេសនាបដិសំយុត្ត ១៦

ភិក្ខុមិនត្រូវអង្គុយផ្ទាល់នឹងផែនដី ហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មាន
ជម្ងឺអង្គុយនៅលើអាសនៈទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយ
នៅលើផែនដី ហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺអង្គុយនៅលើអាសនៈ
ត្រូវអាបត្តិទុកដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
ក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុមាន
សេចក្តីអនុរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចតិ ១ ។

(៤៨៨) សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុអង្គុយ
លើអាសនៈទាប ហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សអង្គុយនៅលើអាសនៈខ្ពស់ៗ
ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះពោល
ទោស តិរច្ឆ័យ បន្តិចបន្តួចថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនសមថេនឹងអង្គុយលើ
អាសនៈទាប ហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់សោះ
។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បាន
ឮថាអ្នកទាំងឡាយអង្គុយលើអាសនៈទាប ហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្ស
អង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូម
ទ្រង់ព្រះមត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹងអង្គុយ

វិទ្យាបិដកេ មហាវិក្កេ

ឧច្ចេ អាសនេ និស័ន្ទស្ស ធម្មំ ទេសេស្សថ នេតំ
មោយ បុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ
វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ វិកាហិត្វា ធម្មំ កេចំ
កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ។

(៤៨៩) ភូតបុព្វំ ភិក្ខុវេ ពារាណសិយំ អញ្ញាតស្ស
ធរកស្ស^(១) បជាបតិ កត្តិជំ អហោសិ ។ អថោ
ភិក្ខុវេ សា ធរក៌^(២) តំ ធរកំ ឯតទរោច កត្តិជិម្ព
អយ្យបុត្ត ឥន្ទាមិ អម្ពំ ខាទិតុន្តំ ។ នត្តិ អម្ពោ
អកាលោ អម្ពស្សតិ ។ សចេ^(៣) ន លភិស្សមិ
មរិស្សមិតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន រញ្ញា
អម្ពោ ជុវេលោ ហោតិ ។ អថោ ភិក្ខុវេ សោ ធរកោ
យេន សោ អម្ពោ តេនុបសន្តមិ ឧបសន្តមិត្វា តំ អម្ពំ
អភិវហិត្វា និលំនោ អច្ឆំ ។ អថោ ភិក្ខុវេ វាជា
បុរោហិតេន ព្រាហ្មណេន សន្និ យេន សោ អម្ពោ
តេនុបសន្តមិ ឧបសន្តមិត្វា ឧច្ចេ អាសនេ និស័ន្ទិត្វា

១ ឧ. ម. ធម្មកស្ស ។ ២ ឧ. ម. ធម្មកំ ។ ៣ សុបាហន្តំ កត្តិជំ បោត្តកេ វិស្សតិ ។

វិទ្យាបិណ្ឌ មហាវិទ្យា

លើកសនៈតាម ហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សអង្គុយលើកសនៈខ្ពស់ទេ
 ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះមិនបានដឹកនាំពួកជន
 ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់
 តែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសហើយ
 ទ្រង់ធ្វើនូវធម្មិកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកដោយព្រះពុទ្ធដ៏កាថា ។

(៤៨៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលតំដើមក្នុងក្រុងពារាណសីមានស្រី
 ជាប្រពន្ធរបស់បុរសចណ្ឌាលម្នាក់ជាស្រីមានគភ៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 វេលានោះ ស្រីចណ្ឌាលនោះបានពោលពាក្យនេះនឹងបុរសចណ្ឌាល
 នោះថា បពិត្រអ្នកជាអយ្យបុត្រ ឥឡូវខ្ញុំខំមានគភ៌ហើយ ខ្ញុំបង់ទទួល
 ទានផ្ទៃស្វាយណាស់ ។ ឯប្តីនោះតបវិញថា ផ្ទៃស្វាយគ្មានទេ (ព្រោះ)
 កាលនេះមិនមែនជាកាលមានផ្ទៃស្វាយ ។ ប្រពន្ធនោះនិយាយថា បើខ្ញុំមិន
 បានផ្ទៃស្វាយទេ ខ្ញុំមុខជានឹងស្លាប់ (ពុំខានឡើយ) ។ គ្រានោះឯង មាន
 ដើមស្វាយរបស់ស្តេច (១ដើម) តែងមានផ្លែជាប់ជានិច្ច ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ សម័យនោះ បុរសចណ្ឌាលនោះក៏ចូលទៅរកដើមស្វាយនោះ
 លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ឡើងទៅពូនលើដើមស្វាយនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ វេលានោះឯង ស្តេចបានទ្រង់រាជដំណើរទៅកាន់ដើមស្វាយ
 នោះជាមួយនឹងព្រាហ្មណ៍បុរោហិត លុះដល់ហើយក៏គង់លើកសនៈដ៏ខ្ពស់

សេចក្តីយកល្ខោ បាវកាវត្តស្ស ហោឡស ធម្មវេសនាបដិសំយុត្តា

មន្តំ បរិយាប្បណាតិ ។ អថេខា ភិក្ខុវេ តស្ស ធម៌កស្ស
 ឯតទយោសិ យាវ អធម្មិកោ អយំ វាជា យត្រ ហិ
 នាម ឧច្ឆេ អាសនេ និស័ទ្ធិត្វា មន្តំ បរិយាប្បណាស្សតិ
 អយញ្ច ព្រាហ្មណោ អធម្មិកោ យត្រ ហិ នាម និចេ
 អាសនេ និស័ទ្ធិត្វា ឧច្ឆេ អាសនេ និស័ទ្ធិស្ស មន្តំ
 វាចេស្សតិ អហញ្ចម្មិ អធម្មិកោ យោហំ ឥត្តិយា
 ការណា វញ្ញា អម្ពំ អវហាវមិ សព្វមិទំ ច បរិកតន្តំ ។
 តត្ថវេ បរិបតិ ។

ឧកោ អត្ថំ ន ជានន្តិ ឧកោ ធម្មំ ន មស្សវេ
 យោចាយំ មន្តំ វាចេតិ យោចាធម្មេន ជ័យតិ ។
 សាលីនំ ឌីននោ កុត្តោ សុចិមំសូបសេចនោ^(១)
 តស្មា ធម្មេ ន វត្តាមិ ធម្មោ អរិយេភិ វណ្ណិតោ

១ ឧ. សុចិមំសូបសេចនោ ។

សេចក្តីយកល្អ បាទុកវត្ថុ ធម្មទេសនាបដិសំយុត្ត ១៦

ហើយក៏រៀននូវមន្ត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ បុរសចណ្ឌាល
 នោះមានសេចក្តីរិះគិតយ៉ាងនេះថា រស្មីចណ្ឌាគង់លើអាសនៈខ្ពស់ហើយ
 រៀននូវមន្ត ស្តេចនេះឯងហៅថាមិនប្រកបដោយធម៌ឡើយ ។ ម្យ៉ាង
 ទៀត ព្រាហ្មណ៍ណាអង្គុយលើអាសនៈទាប ហើយបង្ហាញមន្តដល់មនុស្ស
 ដែលអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ ព្រាហ្មណ៍នេះឯងហៅថាមិនប្រកបដោយ
 ធម៌ដែរ ចំណែកខ្លះអញដែលមកល្អចង្វៃស្វាយរបស់ស្តេច ព្រោះហេតុអំពី
 ស្រី អញនេះឯងក៏ហៅថាមិនប្រកបដោយធម៌ដែរ ឯច្បាប់ទាំងនេះវា
 ច្រឡំច្រឡំគ្នាអស់ហើយ ។ បុរសនោះគិតដូច្នោះហើយក៏លោតចុះ
 ពីដើមស្វាយមកក្នុងទីនោះឯង (ហើយពោលគាថា) ថា

ព្រាហ្មណ៍ណាបង្ហាញមន្ត(ដល់ស្តេច) ក្តី
 ស្តេចអង្គណា រៀនមន្តមិនប្រកបដោយធម៌ក្តី
 ជនទាំងពីរនោះឈ្មោះថាមិនស្គាល់នូវហេតុ
 ជនទាំងពីរនោះឈ្មោះថាមិនដឹងនូវផល ។

ព្រាហ្មណ៍ក៏ពោលគាថាតបវិញថា

(នៃអ្នកចណ្ឌាល) ខ្ញុំបានទទួលបានបាយអង្ករ
 ស្រវសាលីដែលលាយដោយសាច់ដ៏ស្អាតរបស់ស្តេច
 (ជាពលវិថី) ព្រោះហេតុនោះ ខ្ញុំនឹងប្រព្រឹត្ត

វិទយបិដកេ មហាវិកង្គោ

ជិត្តុ តំ ធនលាភំ យសលាភញ្ច ព្រាហ្មណ

យា វុត្តំ វិនិច្ឆាតេន អធម្មចរណេន វា ។

បរិព្វជ មហាព្រហ្មេ ចចន្តញ្ញេច ចាលាដោ

មា តំ អធម្មោ អាចរិតោ អស្មា កុម្មមិវាភិទាតិ ។

[២៧០] តទាចិ មេ ភិក្ខុវេ អមនាថា និចេ

អាសនេ និសីទិត្វា ឧច្ឆេ អាសនេ និសីទ្គស្ស មន្តំ

វាចេតុំ កិមន្តំ ចន ឯតរហំ ន អមនាថា ភវិស្សតិ

និចេ អាសនេ និសីទិត្វា ឧច្ឆេ អាសនេ និសីទ្គស្ស

នម្ពំ នេសេតុំ នេតំ ភិក្ខុវេ អប្បសន្នានំ វា ចសាទាយ

ចសន្នានំ វា ភិយ្យោកាវាយ ។ បេ ។ ឯវេញ ចន

វិទ្យាបិដក មហាវិភង្គ

ទៅក្នុងធម៌នោះមិនបានទេ (តែខ្ញុំដឹងថា)

ធម៌នេះពួកព្រះអរិយៈតែងសរសើរហើយ ។

ឯបុរសចណ្ឌលក៏គោរពគាត់បរិញ្ញាថា

បពិត្រព្រាហ្មណ៍ ការដែលបានទ្រព្យ

នឹងបានយសបែបនោះ ពាក្យនិន្ទាតែងមាន

(ជាធម្មតា) ម្យ៉ាងទៀត ការចិត្តមជ្ឈិត

ដែលមិនប្រព្រឹត្តតាមធម៌ ជាហេតុនាំឲ្យធ្លាក់ចុះទៅក្នុង

អបាយ បពិត្រមហាព្រហ្ម អ្នកឯងចូររៀបចេញ

សូម្បីពួកសត្វដទៃក៏គង់តែចម្អិនបាយបរិភោគ (ដូចគ្នាទេ)

អ្នកកុំប្រព្រឹត្តឲ្យខុសធម៌នោះឡើយ បើអ្នកប្រព្រឹត្តខុសធម៌

ហើយ មុខជានឹងបែកធ្លាយដូចជាក្អមទឹកមិនខានទេ ។

(២៩០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សូម្បីតែក្នុងគ្រានោះបុគ្គលអង្គុយលើ

អាសនៈទាបហើយបន្តិញមុនដល់បុគ្គលដែលអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់នោះ

ម្តេចក៏គង់ជាទីមិនគាប់ចិត្តដល់តថាគត នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់បុគ្គលដែល

អង្គុយលើអាសនៈទាប ហើយសំដែងធម៌ដល់បុគ្គល ដែលអង្គុយលើ

អាសនៈខ្ពស់ ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ក៏រើសរើសតែមិនបានជាទីគាប់ចិត្តតថាគត

ក្រៃពេក ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនជាទីជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែល

សេចក្តីយកល្ខោ បាទុកវិគ្គស្ស សោឡស ធម្មទេសនាបដិសំយុត្តា

ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ ន ជីវេ អាសនេ
និស័ទិត្វា ឧច្ចេ អាសនេ និស័ទ្ទស្ស អភិលានស្ស
ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន ជីវេ អាសនេ និស័ទិត្វា ឧច្ចេ អាសនេ
និស័ទ្ទស្ស អភិលានស្ស ធម្មា ទេសេតព្វោ ។ យោ
អនាធរិយំ បដិច្ច ជីវេ អាសនេ និស័ទិត្វា ឧច្ចេ
អាសនេ និស័ទ្ទស្ស អភិលានស្ស ធម្មំ ទេសេតិ
អាបត្តិ ទុក្ខាជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស
ភិលានស្ស អាបទាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

(២៩០) សាវត្ថិនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ធាតុតិយា ភិក្ខុ បីតា និស័ទ្ទស្ស ធម្មំ ទេសេន្តិ
។ បេ ។ ន បីតោ និស័ទ្ទស្ស អភិលានស្ស ធម្មំ
ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន បីតេន និស័ទ្ទស្ស អភិលានស្ស ធម្មា ទេសេ-
តព្វោ ។ យោ អនាធរិយំ បដិច្ច បីតោ និស័ទ្ទស្ស
អភិលានស្ស ធម្មំ ទេសេតិ អាបត្តិ ទុក្ខាជស្ស ។

មិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខា-
បទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនអង្គុយលើ
អាសនៈទាប ហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ ។

ភិក្ខុមិនគប្បីអង្គុយលើអាសនៈទាប ហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្ស
គ្មានជម្ងឺអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ទេ ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ
អង្គុយលើអាសនៈទាប ហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ អង្គុយលើ
អាសនៈខ្ពស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
កែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុមាន
សេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចត្តិ ។

(៤៩១) សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុឈរ
សំដែងធម៌ដល់មនុស្សអង្គុយ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តី
សិក្សាថា អញនឹងមិនឈរសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺដែលអង្គុយ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវឈរសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺអង្គុយទេ ។ ភិក្ខុណា
អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយឈរសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺអង្គុយ
នៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

វិធីបិដកេ មហាវិទ្យា

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អដានន្តស្ស កិលានស្ស អាបទាស្ស ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្ម័កស្សាតិ ។

(២៩២) សារត្ថំនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ធាតុក្ខិយា ភិក្ខុ បច្ឆតោ កច្ឆន្តា បុរតោ កច្ឆន្តស្ស ធម្មំ ទេសេន្តិ ។ បេ ។ ន បច្ឆតោ កច្ឆន្តោ បុរតោ កច្ឆន្តស្ស អភិលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន បច្ឆតោ កច្ឆន្តេន បុរតោ កច្ឆន្តស្ស អភិលានស្ស ធម្មោ ទេសេតថោ ។ យោ អនាទិវយំ បដិច្ច បច្ឆតោ កច្ឆន្តោ បុរតោ កច្ឆន្តស្ស អភិលានស្ស ធម្មំ ទេសេតិ អាបត្តិ ឧក្កេជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អដានន្តស្ស កិលា-
នស្ស អាបទាស្ស ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្ម័កស្សាតិ ។

(២៩៣) សារត្ថំនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ធាតុក្ខិយា ភិក្ខុ ឧប្បវេន កច្ឆន្តា បវេន កច្ឆន្តស្ស ធម្មំ ទេសេន្តិ ។ បេ ។ ន ឧប្បវេន កច្ឆន្តោ បវេន កច្ឆន្តស្ស អភិលានស្ស ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

វិទ្យាបិដក មហាវិក្ក

ព្រះវេលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
 ក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនជីងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុមាន
 សេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចាតិ ១ ។

(៤៩២) សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដើរ
 ខាងក្រោយ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សដើរខាងមុខ ។ បេ ។ ទ្រង់
 ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនដើរខាងក្រោយ
 សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺដើរខាងមុខ ។

ភិក្ខុមិនត្រូវដើរខាងក្រោយ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺដើរ
 ខាងមុខទេ ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរខាងក្រោយ
 ហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺដើរខាងមុខ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

ព្រះវេលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
 ក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនជីងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ភិក្ខុមាន
 សេចក្តីអន្តរាយ ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ចាតិ ១ ។

(៤៩៣) សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ
 ដើរក្រោម្នុង សំដែងធម៌ដល់មនុស្សដើរតាមផ្លូវ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា
 ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនដើរក្រោម្នុង សំដែងធម៌ដល់
 មនុស្សគ្មានជម្ងឺដើរតាមផ្លូវ ។

សេចក្តីយកល្ខោ បាទព្រះវិញ្ញាណ តយោ បកិណ្ណក

ន ឧប្បវេន កច្ចន្តោ បថេន កច្ចន្តស្ស អភិលានស្ស
 ធម្មោ ទេសេតត្វោ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច ឧប្បវេន
 កច្ចន្តោ បថេន កច្ចន្តស្ស អភិលានស្ស ធម្មំ ទេសេតិ
 អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស ភិលា-
 នស្ស អាបនាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្ម្ហកស្សតិ ។

តយោ បកិណ្ណក

[៤៩៤] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សម-
 យេន ធាតុក្ខិយា ភិក្ខុ បិតា ឧច្ចារម្បិ បស្សារម្បិ ករោន្តិ
 ។ បេ ។ ន បិតោ អភិលានោ ឧច្ចារំ វា បស្សារំ វា
 ករិស្សាមីតិ សំគ្គា ករណីយា ។

ន បិតេន អភិលានេន ឧច្ចារោ វា បស្សារោ វា
 កាតត្វោ ។ យោ អនាទរិយំ បដិច្ច បិតោ អភិលានោ
 ឧច្ចារំ វា បស្សារំ វា ករោតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អជានន្តស្ស ភិលា-
 នស្ស អាបនាសុ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្ម្ហកស្សតិ ។

សេចក្តីយកល្អ បាវកាវគ្គ បក្សណ្តោះ ៣

កិក្ខុមិនត្រូវដើរក្រែង ក្នុងសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺដើរតាមផ្លូវ
ទេ ។ កិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយដើរក្រែង ក្នុងសំដែងធម៌
ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺដើរតាមផ្លូវ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺកិក្ខុមិន
ក្លែង ១ កិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ កិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ កិក្ខុមានជម្ងឺ ១ កិក្ខុមាន
សេចក្តីអន្តរាយ ១ កិក្ខុឆត ១ កិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

បក្សណ្តោះ មាន ៣ សិក្ខាបទ

(៤៩៤) សាវត្ថិនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកធម្មតិក្ខុកិក្ខុ
ឈររម្ងាប់បង់ទុក្ខារៈខ្លះ បស្សាវៈខ្លះ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា កិក្ខុគប្បី
ធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញគ្មានជម្ងឺនឹងមិនឈររម្ងាប់បង់ទុក្ខារៈ ឬបស្សាវៈ ។

កិក្ខុគ្មានជម្ងឺមិនត្រូវឈររម្ងាប់បង់ទុក្ខារៈ ឬបស្សាវៈទេ ។ កិក្ខុណា
អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ គ្មានជម្ងឺហើយឈររម្ងាប់បង់ទុក្ខារៈ ឬបស្សាវៈ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៧ យ៉ាង) គឺកិក្ខុមិន
ក្លែង ១ កិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ កិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ កិក្ខុមានជម្ងឺ ១ កិក្ខុ
មានសេចក្តីអន្តរាយ ១ កិក្ខុឆត ១ កិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

វិធីបិដកេ មហាវិកង្គោ

[២៧៥] សាវត្ថីនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 ធាតុតិយា ភិក្ខុ ហរិតេ ឧច្ចារម្បិ បស្សាម្បិ ខេឡិម្បិ
 ករោន្តំ ។ បេ ។ ន ហរិតេ អតិលានោ ឧច្ចារំ វា បស្សា
 វា ខេឡិ វា ករស្សមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។

ន ហរិតេ អតិលានេន ឧច្ចារោ វា បស្សារោ វា
 ខេឡោ វា កាតត្យោ ។ យោ អនាធិវយំ បដិច្ច ហរិតេ
 អតិលានោ ឧច្ចារំ វា បស្សារំ វា ខេឡិ វា ករោតិ
 អាបត្ថិ ធុត្តជស្ស ។

អនាបត្ថិ អសវ្ខិច្ច អសតិយា អនាធុត្តស្ស តិលា-
 នស្ស អបហរិតេ កតោ ហរិតំ ឧត្តរតិ អាបនាសុ
 ឧម្មត្តកស្ស អាទិត្តភ្នំកស្សតិ ។

[២៧៦] តេន សមយេន ពុទ្ធា កកវា សាវត្ថីយំ
 វិហរតិ ផេតវេន អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន

វិទ្យាបិដក មហាវិភង្គ

[៤៧៥] សាវត្ថនិទាន ។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ
 បន្ទោបង់ឧប្បារៈខ្លះ បស្សាវៈខ្លះ ស្មោះទឹកមាត់ខ្លះ លើស្មៅស្រស់ឬឈើ
 ស្រស់ ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញ
 គ្មានជម្ងឺនឹងមិនបន្ទោបង់ឧប្បារៈ ឬបស្សាវៈ ឬស្មោះទឹកមាត់លើស្មៅស្រស់
 ឬឈើស្រស់ ។

ភិក្ខុគ្មានជម្ងឺមិនត្រូវបន្ទោបង់ឧប្បារៈ ឬបស្សាវៈ ឬស្មោះទឹកមាត់លើ
 ស្មៅស្រស់នឹងឈើស្រស់ទេ ។ ភិក្ខុណា គ្មានជម្ងឺអាស្រ័យសេចក្តីមិន
 អើពើ ហើយបន្ទោបង់ឧប្បារៈ ឬបស្សាវៈ ឬស្មោះទឹកមាត់លើស្មៅស្រស់
 ឬឈើស្រស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

ព្រះវិសេន្តត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន ៨ យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិន
 ក្លែង ១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន ១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ១ ឧប្បារៈ ឬ
 បស្សាវៈ ឬទឹកមាត់ដែលភិក្ខុបន្ទោបង់ទៅលើទីដែលប្រាសចាកវត្តស្រស់
 ហើយហូរទៅត្រង់ទីដែលមានស្មៅស្រស់ ឬឈើស្រស់ ១ ភិក្ខុមាន
 សេចក្តីអនុញ្ញាត ១ ភិក្ខុឆត ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៤៧៦] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលទ្រង់គង់នៅ
 វត្តជេតពានរបស់អនាថបិណ្ឌិតសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ វេលានោះឯង

ខោ បន សមយេន ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុ ឧទកេ ឧទ្ធារម្បិ
 បស្សាវម្បិ ខេឡម្បិ ករោន្តំ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈា-
 យន្តំ ជ័យន្តំ វិចារេន្តំ កងំ ហំ ឆាម សមណា
 សក្យបុត្តិយា ឧទកេ ឧទ្ធារម្បិ បស្សាវម្បិ ខេឡម្បិ
 ករិស្សន្តំ សេយ្យថាបិ គិហិ កាមកោតិលោតិ ។
 អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខុ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ
 ជ័យន្តានំ វិចារេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បវិទ្ធា
 ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តំ ជ័យន្តំ វិចារេន្តំ កងំ ហំ
 ឆាម ធម្មត្ថិយា ភិក្ខុ ឧទកេ ឧទ្ធារម្បិ បស្សាវម្បិ
 ខេឡម្បិ ករិស្សន្តិតិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ តុម្កេ ភិក្ខុវេ
 ឧទកេ ឧទ្ធារម្បិ បស្សាវម្បិ ខេឡម្បិ ករោថាតិ ។
 សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគហិ តុម្កោ ភគវា កងំ ហំ
 ឆាម តុម្កេ មោយបុរិសា ឧទកេ ឧទ្ធារម្បិ បស្សាវម្បិ
 ខេឡម្បិ ករិស្សេ នេតំ មោយបុរិសា អប្បសន្នានំ វា
 បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។

សេក្ខយកណ្ត បាណវគ្គ បក្កិណ្ឌកៈ ៣

ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបន្ទោបង្គំទុច្ចារៈខ្លះ បស្សាវៈខ្លះ ស្មោះទឹកមាត់ខ្លះ ដាក់លើ
 ទឹក ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស និងង្រៀល ចន្ទៈបង្គាប់ថា
 ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តមិនសមបើនឹងហ៊ានបន្ទោបង្គំទុច្ចារៈខ្លះ បស្សាវៈខ្លះ
 ស្មោះទឹកមាត់ខ្លះ ដាក់លើទឹក ដូចជាពួកត្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាមគុណ
 សោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះពោលទោស និងង្រៀល
 ចន្ទៈបង្គាប់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។
 ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស និងង្រៀល ចន្ទៈបង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ
 មិនសមបើនឹងបន្ទោបង្គំទុច្ចារៈខ្លះ បស្សាវៈខ្លះ ស្មោះទឹកមាត់ខ្លះ ដាក់លើ
 ទឹកសោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយបន្ទោបង្គំទុច្ចារៈខ្លះ បស្សាវៈខ្លះ ស្មោះទឹកមាត់ខ្លះ
 ដាក់លើទឹក ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់
 មេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា
 ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹងបន្ទោបង្គំទុច្ចារៈខ្លះ
 បស្សាវៈខ្លះ ស្មោះទឹកមាត់ខ្លះ ដាក់លើទឹកទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ
 មិនជាទីជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លា
 ហើយឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំង

ឯវត្ថុ បន កិត្តុយ ឥម សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ
ន ឧទកេ ឧទ្ទារំ វា បស្សនំ វា ខេឡំ វា ករិស្សមីតិ
សិក្ខា ករណីយា ។ ឯវត្ថុនំ ភគវត្ថា កិត្តុនំ
សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

(៤៧៧) តេន ចោ បន សមយេន ភិណ្ឌា
កិត្តុ ឧទកេ ឧទ្ទារម្បិ បស្សនម្បិ ខេឡម្បិ កាតុ
កុក្កុច្ឆាយន្តិ^(១) ។ ភគវត្ថា ឯតមន្តំ អាហោចេសំ ។
អបចោ ភគវា ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី បករណេ
ធម្មី កតំ កត្វា កិត្តុ អាមន្តេសិ អនុជាធាមិ
កិត្តុយ ភិណ្ឌានេន កិត្តុនា ឧទកេ ឧទ្ទារម្បិ បស្សនម្បិ
ខេឡម្បិ កាតុ ឯវត្ថុ បន កិត្តុយ ឥម សិក្ខាបទំ
ឧទ្ទិសេយ្យាថ ន ឧទកេ អភិណ្ឌោ ឧទ្ទារំ វា
បស្សនំ វា ខេឡំ វា ករិស្សមីតិ សិក្ខា ករ-
ណីយា ។

១ កុក្កុច្ឆាយន្តំ ភគវត្ថាតិ កត្តិចិ ចោត្តេកេ ទិស្សតិ ។

វិទ្យាបិដក មហាវិភង្គ

ឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តី
សិក្សាថា អញនឹងមិនបានបន្ទោបង់ទុព្វារៈឬបស្សាវៈឬស្មោះទឹកមាត់ ដាក់
លើទឹក ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានបញ្ញត្តិចំពោះពួក
ភិក្ខុយ៉ាងនេះ ។

(៤៩៧) សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានជម្ងឺនឹករឿងសន្តិ
ការបន្ទោបង់ទុព្វារៈខ្លះ បស្សាវៈខ្លះ ស្មោះទឹកមាត់ខ្លះ ដាក់លើទឹក ។
ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បានក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។
ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មកថា ក្នុងវេលា
នោះរួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកដោយព្រះពុទ្ធដ៏កាថា ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលមានជម្ងឺ បន្ទោបង់ទុព្វារៈខ្លះ
បស្សាវៈខ្លះ ស្មោះទឹកមាត់ខ្លះ ដាក់លើទឹកបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើ
សេចក្តីសិក្សាថា អញគ្មានជម្ងឺនឹងមិនបន្ទោបង់ទុព្វារៈ ឬបស្សាវៈ ឬស្មោះ
ទឹកមាត់ដាក់លើទឹក ។

សេក្ខិយកណ្តោ បាទុការត្ថស្ស ឥយោ បរិនិព្វាន

ន ឧទកេ អតិលានេន^(១) ឧទ្ធារេ វា បស្សរេ
 វា ខេឡោ វា កាតព្វេ ។ យោ អនាទិយំ បដិច្ច
 ឧទកេ អតិលានោ ឧទ្ធារំ វា បស្សរំ វា ខេឡំ
 វា ករេតិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។

អនាបត្តិ អសញ្ញាច្ច អសតិយា អជាទន្តស្ស
 តិលានស្ស វេលេ កតោ ឧទកំ ឌីត្តវតិ អាបទាស្ស
 ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សវតិ ។

បាទុការត្ថោ សត្តមោ ។

១ ភិក្ខុតាពិ កត្តបិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

សេចក្តីយកទូក បាទុកវត្ថុ បក្សីល្អិតៈ ៣

ក៏ក្នុងដង្កូវមិនត្រូវបន្ទោបង់ទុក្ខារៈ ឬបស្សៈឬស្មោះទឹកមាត់ ដាក់
លើទឹកទេ ។ ក៏ក្នុងដង្កូវមិនស្រើយសេចក្តីមិនអើពើ ហើយបន្ទោបង់
ទុក្ខារៈឬបស្សៈឬស្មោះទឹកមាត់ ដាក់លើទឹក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ។

ព្រះដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺក៏មិន
ក្លែង១ ក៏មិនមានស្មារតី ១ ក៏មិនដឹងខ្លួន ១ ក៏មិនដឹង ១ ទុក្ខារៈ
ឬបស្សៈ ឬទឹកមាត់ដែលក៏បន្ទោបង់ដាក់លើគោក ហើយហូរទៅក្នុង
ទឹក ១ ក៏មានសេចក្តីអន្តរាយ ១ ក៏ឆ្គង ១ ក៏ដើមបញ្ចត្តិ ១ ។

បាទុកវត្ថុទី ៧ ចប់ ។

វិទ្យាបិដកេ មហាវិកង្គោ

តស្ស័ន្ធា ង់^(១)

ប្រមណ្ឌលំ បដិច្ចន្ទំ

ស្សស្សំតោ ត្ថិត្ថ ច ត្ថិត្ថា

ឧត្ថិត្ថន្ទក្កា ប្បសន្ធា

តយោ ចេវប្បចាល កា ។

ឧបឧត្ថុណ្ណតោ ចេវ

ឧត្ថិត្ថន្ទ បល្លិត្ថកាយ ច

សក្កន្ទំ បត្តសញ្ញំ ច

សមស្សបសមត្ថិត្ថកំ ។

សក្កន្ទំ បត្តសញ្ញំ ច

សចទានា សមេន ច

ប្រមណ្ឌលំ បដិច្ចន្ទំ

១ ឧ. ម. បោក្កកេសុ ឧទ្ទានតថា នត្ថំ ។

សេចក្តីយកល្ខោ ឧទ្ទានគាថា

វិចិត្រាត្ថំ ឧជ្ឈានសញ្ញា ។
 មហាន្តំ មណ្ឌលំ ទ្វារំ
 សព្វំ ហត្ថំ ន ព្យាហរេ
 ឧត្តោ វច្ឆមន្តំ^(១) កល្យាណ
 ទ្វនំ សិដ្ឋាវគោរតំ ។
 ជីវិតំ ជីវិតាវតំ ចេវ
 ច បុច្ឆ បុ សុវុសុវុ
 តាយោ និលោហតក វត្ថា
 សាមិសេន សសិដ្ឋកា ។
 ធនតាណិស្ស សន្នម្ពំ
 ន ទេសេន្តំ តថាគតា
 តតោ ច ទណ្ឌាចាណិស្ស
 សត្តកាវុជចាណិនោ ។
 ចាទុកា ទចាហនា ចេវ
 យានសេយ្យកតស្ស ច
 បល្លត្តិកាយ និសិទ្ធស្ស
 វេជ្ជិតោ កុណ្ឌិតេន ច ។

១ ឧក្ខេបប្បទេសន្តំ បាលី យុត្តគរោ ។

សេចក្តីយកព្រះឱង្ការជាថា

សមស្វបកបិណ្ឌបាតកុញ្ញាន ១	និច្ចប័កតោមទ្វេនកុញ្ញាន ១
ស្វបត្យញ្ញានោទនបដ្ឋបាទន ១	ស្វបោទនវិញ្ញាត ១
ទុដ្ឋានសញ្ញាបតោលោកន ១	នាតិមហន្តកតឡករណ ១
បរិមណ្ឌលអាណោបករណ ១	នអនាហដ្ឋទ្វារវិវរណ ១
នសព្វហត្ថបក្ខបន ១	នសកតឡព្យាហរណ ១
នបិណ្ឌក្របកកុញ្ញាន ១	នកតឡារច្ឆេទក ១
នអវត្តណការកុញ្ញាន ១	នហត្ថនិទ្ធនកកុញ្ញាន ១
នសិដ្ឋាវការកុញ្ញាន ១	នដ្ឋានិច្ចារកកុញ្ញាន ១
នចបច្ចបការកុញ្ញាន ១	នសរសរការកកុញ្ញាន ១
នហត្ថនិល្វេហកកុញ្ញាន ១	នបត្តនិល្វេហកកុញ្ញាន ១
នឧដ្ឋនិល្វេហកកុញ្ញាន ១	នសាមិសបដ្ឋិតហណ ១
នសសិដ្ឋកត្តទ្វេន ១	នធាតុបាណិទេសន ១
នទណ្ឌបាណិទេសន ១	នសត្តបាណិទេសន ១
នអាវុធបាណិទេសន ១	នបាទុការុទ្យទេសន ១
នឧបាហនទេសន ១	នយានគតទេសន ១
នសយនគតទេសន ១	នបល្លត្តិកទេសន ១
នវេដ្ឋិតសីសទេសន ១	នឧត្តណ្ឌិតសីសទេសន ១

វិសេសជិតេ មហាវិកង្កោ

ធម្មា នីវាសនេ ហានេ

បច្ឆតោ ឧប្បថេន ច

បិតកេន ន កាតព្វំ

ហរិតេ ឧទកម្មំ ចាតំ ។

បរិមណ្ឌលុដ្ឋក្សីកា

ទម្ពំ សក្កច្ច ធាហជា

ន ស្សុស្សុ ចាទុកា

ឥច្ឆេតេ សត្តតិក្ខយា ។

បញ្ចត្តា អតិទេវេន

តោតមេន យសស្សីនា

សារកេ សិក្ខនត្តាយ

បញ្ចសត្តតិសេត្តិយាតិ ។

ឧទ្ទិដ្ឋា ខោ អាយស្មន្តោ សេត្តិយា ធម្មា ។ តត្ថា-

យស្មន្តេ បុត្តាមំ កក្កដ្ឋត្ថំ បរិសុទ្ធា ទុតិយម្បំ បុត្តាមំ

កក្កដ្ឋត្ថំ បរិសុទ្ធា តតិយម្បំ បុត្តាមំ កក្កដ្ឋត្ថំ បរិសុទ្ធា

បរិសុទ្ធាត្ថាយស្មន្តោ តស្មា តុល្លា ។ ឯវមេតំ ជារយាមីតំ ។

សេត្តិយកណ្ឌំ និដ្ឋិតំ ។

វិធីបំប៉ន មហាវិភង្គ

នធិមាទេសន ១ ននិបាសនទេសន ១

នបិតទេសន ១ នបច្ឆតោទេសន ១

នឧប្បថទេសន ១ នបិតករណ ១

នហិរិកករណ ១ នឧទកករណ ១ ។

វគ្គទាំង ៧ នេះគឺ បរិមណ្ឌលវគ្គ ១ នឧដ្ឋភ្នំវគ្គ ១

នឧម្ពកតវគ្គ ១ នសកច្ចវគ្គ ១ នាហដ្ឋវគ្គ ១

នសុរុស្សវគ្គ ១ នបាទុកាវគ្គ ១ ។ សេន្ទិយវគ្គទាំង

៧៥ សិក្ខាបទ(នេះ) ព្រះគោតមដ៏មានយសជាទេវតាត្រៃលោក
ជាងទេវតា បានបញ្ញត្តហើយ ដើម្បីឱ្យពួកសាវ័កសិក្សាតាម ។
បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ វគ្គដែលគប្បីសិក្សាទាំងឡាយ
ខ្ញុំបានសំដែងឡើងហើយ ។ ខ្ញុំសូមសួរអស់លោកដ៏មានអាយុក្នុងសេន្ទិ-
យវគ្គទាំងនោះ លោកទាំងឡាយបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសួរជាគំរប់ពីរដងផង
លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសួរជាគំរប់បីដងផង លោក
ទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ អស់លោកដ៏មានអាយុជាអ្នកបរិសុទ្ធក្នុង
សេន្ទិយវគ្គទាំងនេះហើយ ព្រោះហេតុនោះបានជាអស់លោកស្ងៀមនៅ ។
ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីបរិសុទ្ធនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

សេន្ទិយកណ្ត ចប់ ។

អធិការណ៍សមថី ធម្មា

(២៩៨) ឥមេ ខោ បនាយស្មន្តោ សន្ត អធិក.

រណសមថា ធម្មា ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆន្តិ ។ ឧប្បន្នុប្បន្នានំ

អធិការណានំ សមថាយ រូបសមាយ សម្មទាវីនយោ

នាតញ្ចា សតីវីនយោ នាតញ្ចា អម្បឡវីនយោ

នាតញ្ចា បដិញ្ញាយ កាតតតំ យេកុយ្យសិកា

តស្ស ចាបិយសិកា តិណវត្តារកោតិ ។

ពួកធម៌សម្រាប់រម្ងាប់នូវអធិករណៈ

(៤៩៨) បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ពួកធម៌ ៧ យ៉ាង
សម្រាប់រម្ងាប់នូវអធិករណៈនេះ តែងមកកាន់ទុក្ខស (គឺការដែលសំដែង
ឡើង) ។ (ធម៌ ៧ យ៉ាងនោះគឺ) សង្ឃត្រូវឲ្យសម្មាវិន័យ^(១) ១
សង្ឃត្រូវឲ្យសតិវិន័យ^២ ១ សង្ឃត្រូវឲ្យអម្ពុទ្ធវិន័យ^(៣) ១ សង្ឃត្រូវ
វិនិច្ឆ័យកាត់ទោសតាមពាក្យប្តេជ្ញារបស់ភិក្ខុអកុល្លេយ ១ សង្ឃត្រូវវិនិច្ឆ័យ
តាមពាក្យខាងច្រើនជាប្រមាណ ១ សង្ឃត្រូវធ្វើទោសតាមកម្មរបស់ភិក្ខុ
ដែលប្រព្រឹត្តលាមក^(៤) ១ សង្ឃត្រូវវិនិច្ឆ័យឲ្យពួកភិក្ខុដែលរិក្ខទោសទែន
គ្នា សង្ឃបសង្ឃមគត់នគ្នាទៅវិញទៅមក ដូចគេគ្របម្បូតលាមកដោយ
ស្មៅដើម្បីស្ងប់រម្ងាប់នៃអធិករណៈ(ទាំងនោះ) ដែលកើតឡើងហើយ ១ ។

១ ធម្មាទីបុគ្គលពន្យល់បង្ហាញអធម្មាទីបុគ្គលដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យនេះ
ជាសត្តសាសនៈលោកចូរកាន់យកធម្មវិន័យនេះចុះ លោកចូរស្រឡាញ់ធម្មវិន័យនេះចុះ បើ
អធិករណៈរម្ងាប់បាននូវច្រើនជាដើម ហៅថា សម្មាវិន័យ ។ ២ សង្ឃត្រូវឲ្យសតិវិន័យដល់ភិក្ខុ
ដែលបរិសុទ្ធបាត់អបត្តិមានសតិបរិបូណ៌ ដោយញាតិបត្តតកម្មវាចា ។ ៣ សង្ឃត្រូវឲ្យអម្ពុទ្ធ-
វិន័យដល់ភិក្ខុដែលជាពិជ្ជតហើយ ដោយញាតិបត្តតកម្មវាចា ដើម្បីមិនឲ្យភិក្ខុណាមួយបោទភិក្ខុ
នោះដោយអបត្តិអ្វីឡើយ ។ ៤ ភិក្ខុប្រព្រឹត្តលាមក ភិក្ខុឯទៀតបោទដោយអបត្តិក្នុងកណ្តាល
ជំនុំសង្ឃត្រឡប់គេចកែប្រែសំដីពោលពាក្យកុហក សង្ឃត្រូវធ្វើតស្សបាបិយសិការកម្មដល់ភិក្ខុ
នោះ ដោយញាតិបត្តតកម្មវាចា ហើយភិក្ខុនោះត្រូវប្រព្រឹត្ត មានមិនត្រូវឲ្យ ។ ១២ សម្បទា
នឹងនិស្ស័យជាដើម ។ (ស្រង់យកពីបុល្លវគ្គ សមបិក្ខុន្តៈ) ។

វិសយបិដកេ មហេវិកង្កោ

ឧទ្ទិដ្ឋា ខោ អាយស្មន្តោ សត្ត អនិករណសមថា
 ធម្មា ។ តត្ថាយស្មន្តោ បុប្ផាមិ កក្ខត្ត បរិសុទ្ធា
 ឧត្ថយម្បី បុប្ផាមិ កក្ខត្ត បរិសុទ្ធា តត្ថយម្បី បុប្ផាមិ
 កក្ខត្ត បរិសុទ្ធា បរិសុទ្ធតត្ថាយស្មន្តោ តស្មា តុល្លា ។
 ឯវមេតំ ជារយាមិតំ ។

អនិករណសមថា ធម្មា ទំដ្ឋិតា ។

[២៩៩] ឧទ្ទិដ្ឋា ខោ អាយស្មន្តោ ជិនានំ ឧទ្ទិដ្ឋា
 ចត្តារោ ចារាជិកា ធម្មា ឧទ្ទិដ្ឋា តេរស សង្ឃាជិសេសា
 ធម្មា ឧទ្ទិដ្ឋា ទ្វេ អនិយតា ធម្មា ឧទ្ទិដ្ឋា តីស
 ជិស្សត្តិយា ចាចិត្តិយា ធម្មា ឧទ្ទិដ្ឋា ទ្វេ ធម្មតំ ចាចិត្តិ-
 យា ធម្មា ឧទ្ទិដ្ឋា ចត្តារោ ចាជិទេសនីយា ធម្មា ឧទ្ទិដ្ឋា

វិធីបិណ្ឌ មហាវិក័ត្ត

បតិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ធម៌សម្រាប់រៀបរៀងអធិការណៈ
 មាន៧យ៉ាងខ្ញុំបានសំដែងរួចហើយ ។ ខ្ញុំសូមសួរអស់លោកដ៏មានអាយុក្នុង
 ធម៌៧យ៉ាងនោះ អស់លោកជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសួរជាគំរូបបីដងផង
 អស់លោកជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសួរជាគំរូបបីដងផង អស់លោកជាអ្នក
 បរិសុទ្ធហើយឬ អស់លោកដ៏មានអាយុជាអ្នកបរិសុទ្ធក្នុងធម៌ទាំងនោះហើយ
 ហេតុនោះបានជាអស់លោកស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះដោយ
 អាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

ធម៌សម្រាប់រៀបរៀងអធិការណៈ ចប់ ។

(៤៩៩) បតិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ និទានខ្ញុំសំដែងឡើង
 ហើយ អាបត្តិបាតដក៤ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ អាបត្តិសង្ឃទិសេស១៣
 ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ អនិយតសិក្ខាបទ៤ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ អាបត្តិ
 និស្សត្តិយបាចិត្តិយ ៣០ ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ អាបត្តិបាចិត្តិយ ៩២
 ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ អាបត្តិបាដិទេសន័យៈ ៤ ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ

ទទេសាវសាធំ

សេត្វំយា ធម្មា ឧទ្ទិដ្ឋា សត្វ អនិករណសមថា ធម្មា ។
 ឯត្ថកំ តស្ស កកវតោ សុត្ថាតតំ សុត្ថបរិយាបដ្ឋិ
 អន្ធខ្យមាសំ ឧទ្ទេសំ អាកច្ឆតិ ។ តត្ថ សព្វេហោ សម-
 ត្តេហំ សម្មាទមាទេហំ អវិទមាទេហំ សិក្ខិតត្វត្ថំ ។

មហាវិរដ្ឋោ និដ្ឋិតោ ។

ទទួលសាវ័សាន

សេដ្ឋកិច្ចរត្ត្រ័សំដែងឡើងហើយ ធម៌សម្រាប់រម្ងាប់អធិការណៈមាន ៧
 យ៉ាងខ្ញុំក៏សំដែងឡើងហើយ ។ សិក្ខាបទមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ របស់ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគនោះ មកហើយក្នុងស្កត្តៈ (មាតិកា) ពប់បញ្ចូលហើយក្នុង
 ស្កត្តៈ តែងមកកាន់ទទួល (គឺការសំដែងបុរាណមាតិកា) រាល់ៗ កន្លះខែ ។
 អស់លោករាល់អង្គគប្បីព្រមព្រៀងគ្នា គប្បីរករយកគ្នា កុំរើសគ្នា
 គប្បីសិក្សា ក្នុងសិក្ខាបទទាំងនោះទៅហោង ។

មហាវិញ្ញ័យ ចប់ ។

សង្ខេបចង្អុលប្រាប់មាតិកា

៥០៥

លេខទំព័រ

សិក្ខាបទទី ៦

១

និទានធម្មតិយភក្កុ	១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិភង្គ	២
បទភាជនីយ	៣
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៤

សិក្ខាបទទី ៧

៥

និទានសត្វសរវត្ថិយភក្កុ	១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	៥
សិក្ខាបទវិភង្គ	៨
បទភាជនីយ	៩
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១០

សិក្ខាបទទី ៨

១១

និទានភក្កុ ២ រូប	១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិភង្គ	១២
បទភាជនីយ	១៣
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៤

សិក្ខាបទទី ៩

១៥

និទានធម្មតិយភក្កុ	១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិភង្គ	១៧

ធម្មភាគនីមួយៗ	១៨
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៩

សិក្ខាបទទី ១០ ២០

និទានភិក្ខុស្រុកអាជ្ញាវិទ្យា	១១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិវាទន្ត នឹងបទភាគនីមួយៗ	២១
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២២
ឧទ្ទាននៃភូតភាគវិញ	២៣

ឧវាទវគ្គ សិក្ខាបទទី ១ ២៤

និទានធម្មតិកភិក្ខុ	១១
ការសន្មតភិក្ខុឲ្យជាអ្នកឲ្យឧវាទដល់ភិក្ខុនី	២៦
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	២៧
ការសន្មតភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការឲ្យជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី	៣០
សិក្ខាបទវិវាទន្ត	៣១
គរុធម៌ ៨ ប្រការ	៣៣
បទភាគនីមួយៗ	៣៤
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣៨

សិក្ខាបទទី ២ ៣៩

និទានព្រះបូជ្ឈបន្ត	១១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិវាទន្ត នឹងបទភាគនីមួយៗ	២២
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៣

សង្ខេបប្រែប្រួលប្រាសាទភិក្ខុ

៥០៧

លេខទំព័រ

សិក្ខាបទទី ៣

៤៤

និកាមព្វគ្គិយភិក្ខុ	១
សេចក្តីបញ្ញត្តិដំបូង	៤៥
និកាមព្រះមហាបដាបតីពោធិមី	៤៦
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ និងសិក្ខាបទវិរាង	៤៧
បទភាជនីយ	៤៨
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៤៩

សិក្ខាបទទី ៤

៥០

និកាមព្វគ្គិយភិក្ខុ	១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិរាង និងបទភាជនីយ	៥១
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៥៣

សិក្ខាបទទី ៥

៥៤

និកាមភិក្ខុ ១រូបប្រាប់ទៅបិណ្ឌបាត	១
សេចក្តីបញ្ញត្តិដំបូង	៥៥
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់	៥៦
សិក្ខាបទវិរាង និងបទភាជនីយ	៥៧
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៥៨

សិក្ខាបទទី ៦

៥៧

និកាមទាយិភិក្ខុ	១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិរាង	៦១
បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៦២

សិក្ខាបទទី ៧

៦៣

និទានធម្មត្ថិយភិក្ខុ	១១
សេចក្តីបញ្ញត្តិដាច់ប្លង់	៦៤
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ នឹងសិក្ខាបទវិរាង្គ	៦៥
បទភាជនីយ	៦៧
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៦៨

សិក្ខាបទទី ៨

៦៧

និទានធម្មត្ថិយភិក្ខុ	១១
សេចក្តីបញ្ញត្តិដាច់ប្លង់	៧០
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ នឹងសិក្ខាបទវិរាង្គ	៧១
បទភាជនីយ	៧២
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៧៣

សិក្ខាបទទី ៩

៧៤

និទានបិណ្ឌន្ទាភិក្ខុនី	១១
សេចក្តីបញ្ញត្តិដាច់ប្លង់	៧៦
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ នឹងសិក្ខាបទវិរាង្គ	៧៧
បទភាជនីយ	៧៨
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៧៩

សិក្ខាបទទី ១០

៨០

និទានឧបាសិក្ខុ	១១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិរាង្គ	៨១

សន្និកថ ផ្ដល់ប្រាប់មាតិកា

៥០៧

លេខទំព័រ

បទអាជីវិយ នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៨២
ទោននៃឧវាទវិញ	៨៣

កោដនវគ្គ បឋមសិក្ខាបទ

៨៤

និទានធម្មតិយភិក្ខុ	"
សេចក្ដីបញ្ញត្តិជាដំបូង នឹងនិទានព្រះសារីបុត្តត្ថេរ	៨៦
សេចក្ដីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ នឹងបទអាជីវិយ	៨៧
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៨៨

សិក្ខាបទទី ២

៨៧

និទានទេវទត្តភិក្ខុ	"
បឋមប្បញ្ញត្តិ នឹងបឋមាធីប្បញ្ញត្តិ	៩០
ទុតិយាធីប្បញ្ញត្តិ	៩១
តតិយាធីប្បញ្ញត្តិ	៩២
ចតុត្ថាធីប្បញ្ញត្តិ	៩៣
បញ្ចមាធីប្បញ្ញត្តិ	៩៤
ធម្មាធីប្បញ្ញត្តិ	៩៥
សត្វមាធីប្បញ្ញត្តិ	៩៧
បទអាជីវិយ នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៩៩

សិក្ខាបទទី ៣

១០០

និទានបុរសធ្វើការម្នាក់ជាមនុស្សទីលក្រ	"
បឋមប្បញ្ញត្តិ	១០៣
និទានភិក្ខុ ១ រូបមានជម្ងឺ នឹងបឋមាធីប្បញ្ញត្តិ	១០៤

ទុតិយានុប្បត្តិ.....	១០៥
តតិយានុប្បត្តិ.....	១០៦
និយាយពីអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកំណត់ភត្តដែលគេបម្រុងដើម្បីខ្លួន ឲ្យដល់ភិក្ខុឯទៀត នឹងសិក្ខាបទវិរាង្គ.....	១០៧
បទភាជនីយ៍.....	១០៨
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.....	១០៩

សិក្ខាបទទី ៤

១១០

និទានឧបាសិកាជាមាតារបស់ខាងកាលា.....	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិរាង្គ.....	១១៥
បទភាជនីយ៍.....	១១៦
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.....	១១៧

សិក្ខាបទទី ៥

១១៨

និទានភិក្ខុប្រើនរូប.....	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង.....	១១៩
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ នឹងសិក្ខាបទវិរាង្គ.....	១២១
បទភាជនីយ៍.....	១២៣
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.....	១២៤

សិក្ខាបទទី ៦

១២៥

និទានភិក្ខុពីររូបដើរផ្លូវឆ្ងាយ.....	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិរាង្គ.....	១២៧

សង្គ្រោះបង្គុំបង្កប់មាតិកា

៥១០

សេចក្តីផ្តើម

បទភាគីនីមួយ	១២៩
ការដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៣០

សិក្ខាបទទី ៧

១ ៣១

និទានសត្វសត្វិយភិក្ខុ	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិវាទ	១៣២
បទភាគីនីមួយ	១៣៣
ការដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៣៤

សិក្ខាបទទី ៨

១ ៣៥

និទានព្រះវេទ្យស័សត្ថេរ	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	១៣៦
សិក្ខាបទវិវាទ នឹងបទភាគីនីមួយ	១៣៧
ការដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៣៨

សិក្ខាបទទី ៩

១ ៣៧

និទានធន្ទិយភិក្ខុ	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង	១៤០
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ នឹងសិក្ខាបទវិវាទ	១៤១
បទភាគីនីមួយ	១៤២
ការដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៤៤

សិក្ខាបទទី ១០

១ ៤៥

និទានភិក្ខុ ១ រូបជាអ្នកប្រព្រឹត្តបង្កកុលនូវរបស់គ្រប់យ៉ាង	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង នឹងសេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់	១៤៦

សិក្ខាបទវិភង្គ	១៤៧
បទភាជនីយៈ នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៤៨
ទទួលនៃភោជនវត្ថុ	១៤៩

អបេលកវត្ថុ សិក្ខាបទទី ១ ១៥០

និទានព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិភង្គ	១៥៣
បទភាជនីយៈ	១៥៤
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៥៥

សិក្ខាបទទី ២ ១៥៦

និទានព្រះឧបនន្តសក្យបុត្រ	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	១៥៧
សិក្ខាបទវិភង្គ	១៥៨
បទភាជនីយៈ	១៥៩
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៦០

សិក្ខាបទទី ៣ ១៦១

និទានព្រះឧបនន្តសក្យបុត្រ	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិភង្គ	១៦៣
បទភាជនីយៈ នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៦៤

សិក្ខាបទទី ៤ ១៦៥

និទានព្រះឧបនន្តសក្យបុត្រ	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិភង្គ	១៦៦

សង្ខេបច្បាប់ប្រាប់មាតិកា

៩១៣

លេខទំព័រ

បទភាគនីមួយ	១៦៧
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៦៨

សិក្ខាបទទី ៥

១៦៨

និទានព្រះឧបនទ្ធសក្យបត្រ	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទរីកង្គ	១៧០
បទភាគនីមួយ	១៧១
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៧២

សិក្ខាបទទី ៦

១៧៣

និទានព្រះឧបនទ្ធសក្យបត្រ	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង	១៧៥
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ ទី ១ នឹង ទី ២	១៧៧
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ ទី ៣	១៧៨
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ ទី ៤ នឹងសិក្ខាបទរីកង្គ	១៧៩
បទភាគនីមួយ	១៨១
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៨២

សិក្ខាបទទី ៧

១៨៣

និទានមហាភាមសក្យ	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទរីកង្គ នឹងបទរណា ៤ យ៉ាង	១៨៨
បទភាគនីមួយ	១៨៩
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៩១

សិក្ខាបទទី ៨

១៩២

និទានធម្មតិយភិក្ខុ	១៩៣
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង	១៩៤
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ នឹងសិក្ខាបទរីកង្គ	១៩៥
បទភាជនីយ	១៩៦
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	១៩៧

សិក្ខាបទទី ៩

១៩៧

និទានធម្មតិយភិក្ខុ	១៩៨
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង សិក្ខាបទរីកង្គ នឹង បទភាជនីយ	១៩៩
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២០០

សិក្ខាបទទី ១០

២០០

និទានធម្មតិយភិក្ខុ	២០១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទរីកង្គ	២០២
បទភាជនីយ	២០៣
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ នឹងទទួលនៃអប្បធម្មវត្ថុ	២០៤

សុរាបាសវគ្គ សិក្ខាបទទី ១

២០៤

និទានព្វកម្មកម្មវិញ្ញាណនៃ នឹងឃ្លាធម្មតា	២០៥
សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទរីកង្គ នឹងបទភាជនីយ	២០៦
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២០៧

សង្ខេបច្បាប់ប្រាប់មាតិកា

៥១៥

លេខទំព័រ

សិក្ខាបទទី ២

២១១

និទានធម្មត្ថិយភិក្ខុ នឹងសេចក្តីបញ្ញត្តិ.	១
សិក្ខាបទរីកង្គ នឹងបទភាជនីយ.	២១២
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.	២១៣

សិក្ខាបទទី ៣

២១៤

និទានសត្វសវត្ថិយភិក្ខុ.	១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទរីកង្គ.	២១៥
បទភាជនីយ.	២១៦
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.	២១៧

សិក្ខាបទទី ៤

២១៨

និទានធម្មភិក្ខុ នឹងសេចក្តីបញ្ញត្តិ.	១
សិក្ខាបទរីកង្គ បទភាជនីយ.	២១៩
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.	២២០

សិក្ខាបទទី ៥

២២១

និទានធម្មត្ថិយភិក្ខុ នឹងសេចក្តីបញ្ញត្តិ.	១
សិក្ខាបទរីកង្គ នឹងបទភាជនីយ.	២២២
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.	២២៣

សិក្ខាបទទី ៦

២២៤

និទានភិក្ខុប្រើនរូប.	១
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង នឹងសេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ទី១.	២២៥

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ទី ២ នឹងសិក្ខាបទវិរាង	២២៦
បទភាគនីមួយ នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២២៧

សិក្ខាបទទី ៧

និទានព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយភាគ	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង	២២៨
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ទី ១	២៣១
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ទី ២	២៣១
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ទី ៣	២៣២
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ទី ៤	២៣៣
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ទី ៥	២៣៤
សិក្ខាបទវិរាង	២៣៥
បទភាគនីមួយ នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៣៦

សិក្ខាបទទី ៨

និទានភិក្ខុប្រើនរូប	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិរាង	២៣៨
បទភាគនីមួយ	២៣៩
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៤០

សិក្ខាបទទី ៩

និទានព្រះឧបនគ្គសក្យបុត្រ	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិរាង	២៤២

សង្ខេបបង្អស់ប្រាប់មាតិកា

៥១៧

លេខទំព័រ

បទភាគីនីយ៍.....	២៤៣
ការដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.....	២៤៤

សិក្ខាបទទី ១០

២៤៥

និទានសត្វរសវត្ថុយកិក្ខុ.....	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិរាដ្ឋ.....	២៤៦
បទភាគីនីយ៍.....	២៤៧
ការដែលមិនត្រូវអាបត្តិ និងទទួលបានសុភាពានវត្ថុ.....	២៤៨

សម្បណកវគ្គ សិក្ខាបទទី ១

២៤៩

និទានទាយកិក្ខុ.....	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិរាដ្ឋ និងបទភាគីនីយ៍.....	២៥០
ការដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.....	២៥១

សិក្ខាបទទី ២

២៥២

និទានធម្មត្ថិយកិក្ខុ និងសេចក្តីបញ្ញត្តិ.....	"
សិក្ខាបទវិរាដ្ឋ បទភាគីនីយ៍ និងការដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.....	២៥៣

សិក្ខាបទទី ៣

២៥៤

និទានធម្មត្ថិយកិក្ខុ.....	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិរាដ្ឋ និងអធិការណៈ៤យ៉ាង.....	២៥៥
បទភាគីនីយ៍ និងការដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.....	២៥៦

សិក្ខាបទទី ៤

២៥៧

និទានព្រះឧបន្ថសក្សបុត្រ	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិវាទ នឹងបទោជនីយ	២៥៨
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៦០

សិក្ខាបទទី ៥

២៦១

និទានឧបាសិការ	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	២៦៥
សិក្ខាបទវិវាទ នឹងបទោជនីយ	២៦៦
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៦៧

សិក្ខាបទទី ៦

២៦៨

និទានភិក្ខុ ១ រូប	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិវាទ	២៦៩
បទោជនីយ	២៧០
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៧១

សិក្ខាបទទី ៧

២៧២

និទានភិក្ខុ ១ រូប	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	២៧៣
សិក្ខាបទវិវាទ នឹងបទោជនីយ	២៧៤
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	២៧៥

សន្និករចន្ត្រប្រាប់មាតិកា

៥១៧

លេខទំព័រ

សិក្ខាបទទី ៨

២៧៦

និទានភិក្ខុឈ្មោះអរិដ្ឋ ជាភិក្ខុមិច្ឆាទិដ្ឋិ.....	១១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិរាដ្ឋ.....	២៧២
ការសូត្រសមនុភាសនកម្ម.....	២៧៤
បទភាជនីយ៍.....	២៧៦
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.....	២៧៧

សិក្ខាបទទី ៩

២៨៨

និទានធម្មត្ថិយភិក្ខុ.....	១១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិរាដ្ឋ.....	២៨៨
ការបរិភោគរួម មានពីរយ៉ាង.....	២៩០
បទភាជនីយ៍.....	២៩១
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.....	២៩២

សិក្ខាបទទី ១០

២៩៣

និទានសមណុទ្ទេសឈ្មោះកណ្តក មានទិដ្ឋិអាក្រក់.....	១១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិរាដ្ឋ.....	៣០១
បទភាជនីយ៍.....	៣០២
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ នឹងទទួលនៃសប្បណារវត្ត.....	៣០៥

សហធម្មិកវគ្គ សិក្ខាបទទី ១

៣០៦

និទានភិក្ខុឈ្មោះធួន.....	១១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិរាដ្ឋ.....	៣០៧

បទភាជនីយ	៣០៧
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣១០

សិក្ខាបទទី ២

និទានព្រះជន្មនាគស្រីនាគសង្ឃវិន័យ នឹងនិទានធម្មតិក្ខយភិក្ខុ	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិភង្គ	៣១៣
បទភាជនីយ នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣១៤

សិក្ខាបទទី ៣

និទានធម្មតិក្ខយភិក្ខុ	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិភង្គ	៣១៧
មោហាហេបនកម្ម	៣១៨
បទភាជនីយ	៣១៩
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣២០

សិក្ខាបទទី ៤

និទានធម្មតិក្ខយភិក្ខុ	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិភង្គ នឹងបទភាជនីយ	៣២២
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣២៣

សិក្ខាបទទី ៥

និទានធម្មតិក្ខយភិក្ខុ	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិភង្គ នឹងបទភាជនីយ	៣២៥
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣២៦

សង្ឃកថាដ្ឋល្ហ័យប្រាជ្ញាមាតិកា

៥២១

លេខទំព័រ

សិក្ខាបទទី ៦

៣២៧

និទានធម្មត្ថិយភិក្ខុ.....	១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិវាទ្តំ នឹងបទភាជនីយ៍.....	៣២៨
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.....	៣២៩

សិក្ខាបទទី ៧

៣៣០

និទានធម្មត្ថិយភិក្ខុ.....	១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិវាទ្តំ.....	៣៣១
បទភាជនីយ៍.....	៣៣២
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.....	៣៣៣

សិក្ខាបទទី ៨

៣៣៤

និទានធម្មត្ថិយភិក្ខុ.....	១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិវាទ្តំ.....	៣៣៥
បទភាជនីយ៍.....	៣៣៦
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.....	៣៣៧

សិក្ខាបទទី ៩

៣៣៨

និទានធម្មត្ថិយភិក្ខុ.....	១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិវាទ្តំ.....	៣៣៩
បទភាជនីយ៍ នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ.....	៣៤០

សិក្ខាបទទី ១០

៣៤១

និទានធម្មត្ថិយភិក្ខុ.....	១
---------------------------	---

លេខទំព័រ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិវាទ	៣៤២
បទភាគនីមួយៗ នឹងការដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣៤៣

សិក្ខាបទទី ១១

៣៤៥

និទានទព្វមល្មត្រ	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិវាទ	៣៤៦
បទភាគនីមួយៗ	៣៤៧
ការដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣៤៨

សិក្ខាបទទី ១២

៣៤៩

និទានធម្មត្ថិយភិក្ខុ	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិវាទ	៣៥១
បទភាគនីមួយៗ	៣៥២
ការដែលមិនត្រូវអាបត្តិ នឹងទទួលនៃសហធម្មិកវត្ថុ	៣៥៣

រតនវគ្គ សិក្ខាបទទី ១

៣៥៤

និទានស្តេចព្រះនាមបសេនទិកោសល	"
និយាយពីទោសចូលទៅកាន់រាជត្រកូលមាន ១០ យ៉ាង	៣៥៩
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	៣៦២
សិក្ខាបទវិវាទ	៣៦៣
បទភាគនីមួយៗ នឹងការដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣៦៤

សិក្ខាបទទី ២

៣៦៥

និទានភិក្ខុ ១ រូប	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង នឹងនិទាននាងវិសាខាមិការមាតា	៣៦៦

សង្ខេបបង្គោលប្រាប់មាត់កា

៥២៣

លេខទំព័រ

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ទី ១ នឹងនិទានក្នុងន័យអនាមិច្ចារិកសេដ្ឋី	៣៦៨
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ទី ២ នឹងសិក្ខាបទវិរាង	៣៧០
បទអាជីវិយ	៣៧១
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣៧២

សិក្ខាបទទី ៣

៣៧៣

និទានធម្មត្ថិយភិក្ខុ និយាយពីរដ្ឋានកថា	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង និទានភិក្ខុប្រើនរូប នឹងសេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ទី ១	៣៧៦
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ទី ២	៣៧៧
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ទី ៣ នឹងសិក្ខាបទវិរាង	៣៧៨
បទអាជីវិយ	៣៧៩
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣៨០

សិក្ខាបទទី ៤

៣៨១

និទានភិក្ខុប្រើនរូប	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	៣៨២
សិក្ខាបទវិរាង នឹងបទអាជីវិយ	៣៨៣
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣៨៤

សិក្ខាបទទី ៥

៣៨៥

និទានព្រះឧបសគ្គសក្យបុត្រ	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិរាង	៣៨៦
បទអាជីវិយ នឹងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣៨៧

លេខទំព័រ

សិក្ខាបទទី ៦

៣៨៨

និទានធម្មតិកា	១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិវាទ	៣៨៩
បទភាគនិយម	៣៩០
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣៩១

សិក្ខាបទទី ៧

៣៩២

និទានធម្មតិកា	១
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង និងនិទានធម្មតិកា	៣៩៣
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ សិក្ខាបទវិវាទ និងបទភាគនិយម	៣៩៤
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣៩៥

សិក្ខាបទទី ៨

៣៩៦

និទានធម្មតិកា	១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិវាទ និងបទភាគនិយម	៣៩៧
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៣៩៨

សិក្ខាបទទី ៩

៤០៧

និទានធម្មតិកា	១
សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិវាទ និងបទភាគនិយម	៤០០
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៤០១

សិក្ខាបទទី ១០

៤០២

និទានធម្មតិកា	១
-------------------------	---

សេចក្តីកាតព្វកិច្ចប្រាប់មាតិកា

៥២៥

លេខទំព័រ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិវាទ នឹងបទភាជនីយ៍	៤០៣
ការដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៤០៤
ទទួលនៃរាជវង្ស	៤០៥

បាដិសេនីយកណ្តា សិក្ខាបទទី ១

៤០៦

និទានភិក្ខុនី ១ រូបទៅបិណ្ឌបាត	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិវាទ នឹងបទភាជនីយ៍	៤០៨
ការដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៤១១

សិក្ខាបទទី ២

៤១២

និទានធម្មត្ថិយាភិក្ខុនី	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិ នឹងសិក្ខាបទវិវាទ	៤១៣
បទភាជនីយ៍	៤១៤
ការដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៤១៥

សិក្ខាបទទី ៣

៤១៦

និទានត្រកូល ១ មានសេចក្តីជ្រះថ្លាទាំងពីរនាក់ប្តីប្រពន្ធ	"
សេចក្តីសម្មតិ	៤១៧
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង នឹងនិទានភិក្ខុប្រើនរូប	៤១៨
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ទី ១	៤១៩
និទានភិក្ខុ ១ រូប	៤២០
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ទី ២ នឹងសិក្ខាបទវិវាទ	៤២១
បទភាជនីយ៍	៤២២
ការដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៤២៤

សិក្ខាបទទី ៤

៤២៥

និទានព្រឹក្សាសាសនាសំស្ក្រឹត	១
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង	៤២៦
និទានភិក្ខុ ១ រូប នឹងសេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្តបន្ទាប់	៤២៧
សិក្ខាបទទី ១	៤២៨
បទដ្ឋាននិយម	៤៣១
វិវាទដែលមិនត្រូវអោបត្តិ	៤៣២

សេចក្តីយកល្អ

៤៣៤

បរិមណ្ឌលវិគ្គ	១
សារប្ប មាន ២៦	១
ឧទ្ទិស្សវិគ្គ	៤៤២
ឧទ្ទិសវិគ្គ	៤៤៨

គោដនប្បដិស័យភូត ៣០

៤៥១

សក្កច្ឆវិគ្គ	៤៥៥
កក្កច្ឆវិគ្គ	៤៦៤
សុរុស្សវិគ្គ	៤៧០

ធម្មទេសនាបដិស័យភូតមាន ១៦ សិក្ខាបទ

៤៧៦

បាទុកវិគ្គ	៤៨២
ចកិណ្ឌក មាន ៣ សិក្ខាបទ	៤៨៣
ព្រឹក្សាធម៌សម្រាប់ម្ចាស់នូវអធិការណៈ	៥០១

សៀវភៅនេះ ត្រូវបានបោះពុម្ពឡើងវិញ ដោយប្រាក់អំណោយនៃ
អ្នកខាងក្រោមនេះ ៖

Printing costs were met through the gift of

Nui Tanaka

1197 Nagaoka, Santo-cho, Sakata-gun, Shiga Japan

この本は次の方によって復刻されました。

田中ぬい

〒521-02 滋賀県坂田郡山東町長岡1197

☎0749-55-0022

祈乎和平等 兄 戦死 菩提の為に

ព្រះត្រៃបិដក ភាគទី ១១០ " អភិធម្មបិដក "

ការផ្សាយរបស់ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ, ភ្នំពេញ

ការបោះពុម្ពជាថ្មីឡើងវិញ របស់សមាគមជំនួយដល់ការបោះពុម្ពព្រះត្រៃបិដកឡើងវិញ

បោះពុម្ព ថ្ងៃទី ១០ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤

សហប្រតិបត្តិការរៀបរៀង និងបោះពុម្ពនៅប្រទេសជប៉ុន

TRIPITAKA VOL. 4 (of 110 volumes total)

“VINAYA PITAKA”

Published by the Buddhist Institute, Phnom Penh

Reproduced with the kind cooperation of the

TRIPITAKA PUBLISHING COMMITTEE

First edition December 8, 1994

Printed in Japan by Hirosaki Sogo Printing Ltd.

トリピタカ（南伝大蔵経）全110巻・第4巻ヴィナヤピタカ（律部）

発行：プノンペン仏教研究所

復刻救援：カンボジア版トリピタカ（南伝大蔵経）復刻救援委員会

発行：1994年12月8日

印刷・製本／弘前相互印刷株式会社

製作にあたり弘前相互印刷株式会社の多大な協力を得ました。

